

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ÇILGINLAR GİBİ

HERMAN RAUCHER

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

» 42 YAZI «nin yazarı

182

ÇILGINLAR GİBİ

HERMAN RAUCHER

türkçesi : belkıs çorakçı

birinci baskı : haziran 1982

yerebatan cami çıkmazı

no: 40/4

telefon: 27 87 20

posta kutusu: 12

İstanbul

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Herman Raucher, daha yirmi yaşlarındayken, televizyona özgün tiyatro eserleri yazıyordu. Ancak, daha otuz yaşına basmadan büyük bir reklam ajansının yönetmeni olmuştu.

On iki dilde basılan ve milyonlarca adet satılan '42 *Yazı* adlı romanı, aynı zamanda film olarak da büyük ün yaptı, çağın klasikleri arasına girdi.

Yedi senaryonun sahibi olan Raucher, *Çılgınlar Gibi* / *There Should Have Been Castles* ile beşinci romanını vermiş oluyor. Diğer romanları *Ode to Billy Joe*, *A Glimpse of Tiger* ve *Watermelon Man*'dir.

Hâlen Amerika'nın Connecticut eyaletinde oturan yazarın eşi, bu romanındaki baş kişilerden Ginnie gibi bir zamanların modern dansçısı.

182

THERE SHOULD HAVE BEEN CASTLES /
ÇILGINLAR GİBİ

HERMAN RAUCHER'den

türkçeye aktaran : belkıs çorakçı

1978 delacorte press, New York

1982 e yayınları a.ş.

Yayın hakları : (c) herman raucher /

arthurs b. greene 1978

kesim ajans / e yayınları a.ş. 1982

1978 Delacorte Press baskısından eksiksiz olarak dilimizi aktarılmıştır.

kapak prafiği : sungu çapan

kapak film, baskı: ebru grafik/ibolar matbaacılık

dizgi, baskı: doğuş matbaası

dizgi düzeni: 8/10 sorbon no: 315

cilt: alibaba - entaş mücellithanesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ÇILGINLAR GİBİ

HERMAN RAUCHER

E YAYINLARI/GENEL DİZİ

Bütün kız evlatlara,
Özellikle benimkilere,
Jackie'yle Jenny'ye ithaf olunur.

ginnie

1933-1948

1928 yılında tek çocuk olarak dünyaya geldim. Ailem bütün umutlarını bana bağlamak zorunda kaldı. Kötü bir yatırımdır. Keşke anam babam beni doğuracaklarına iyi cins bir köpek alsalardı. Zaten, herhalde tam bu işi yapacaklarken annem bana hamile kalmış olmalı.

12 yaşına geldiğimde dünyayla ilgili hayallerim pek az, kendimle ilgili hayallerim ise hiç yoktu. Beyazdım ama... kahverengiydim. Kahverengi ve orta bir tip. Saç kahverengi, göz kahverengi... boy orta, yapı orta. Kahverengi ve orta. Ismarlayacağınız hamburger gibi. Daha doğduğum günden başlayarak yalnız bir insan olageldim. Babamın bazen eşe dosta espri yaptığını duyardım: «Benjamin, hiç kimsenin bakmadığı bir anda annesinin içinden kayıp doğuvermiş. Üç gün aradık da öyle bulabildik!»

Biraz katı ama, oldukça doğru bir teşhis. Her zaman yalnız kalmayı severdim. Dergilerin sayfalarını çevirir, başka insanların neler yaptığını izlerdim. Kendim bir şeyler yapmaktansa, başkalarının o şeyleri nasıl yaptığını bakmak daha hoşuma giderdi. Küçükken oyuncak askerlerle oynamaktan, kartondan şekiller kesmekten hoşlanırdım. Okumaya da bayılırdım. Mark Twain'den Sir Walter Scott'a kadar her türlüşünü. Araya biraz Shakespeare ve bir iki Dickens kitabı da katarak.

Tahmin edebileceğiniz gibi, ömrümün ilk beş yılı boyunca ailemde bu tutumumla epey kaygı yaratmış olmalıyım. Beş yaşına vardığımda babam beni bir kulak doktoruna göstermeyi önerdi. Acaba işitme zorluğu yüzünden mi içime kapanıyorum diye.

İşitmem kusursuz çıktı. Görmem, reflekslerim ve diğer hayat belirtilerim de öyle. Zekâ testi puanım ise dehâ düzeyine öylesine yakındı ki, sonuçları cetvele mürekkeple çekmeden önce beni üç kere testten geçirdiler. O günden sonra bana yöneltilen eleştiriler daha da katılaştı. Kendimi durmadan çocuk psikologlarına taşınır buldum. Bunların topu birden benim biraz garip bir yaratık olduğuma, henüz değilsem bile o yolda bulunduğuma inanmış kimselerdi.

Babam güçlü kuvvetli adamdı. Bir ayakkabı fabrikasında ustabaşı olarak çalışırdı. Alman-İngiliz karması soyundan çok gurur duyar, kendi genlerinin üstünlüğüne de pek inanırdı. Bu yüzden bütün kusuru annemde buluyor, zavallıya hiç insaf etmiyordu. Annem kendi soyunu, çocukluğunu geçirdiği yetimhaneden geriye izleyemiyordu çünkü. Bazen geceleri yatağıma girdikten sonra babamın «Bu garip tohum da nereden çıktı,» diye annemi haşladığını duyardım. Annemin vereceği cevap ise bilinen şeylerden farklı değildi. Kadıncağızın ne bir savunması vardı, ne de bir savunma yapma umudu. Tabii bu arada uykusundan da oluyordu.

Günün birinde benden beklenen efsanevi hayatıyeti kanıtlamak üzere işe giriştim. Bunu kendim istediğim için yapıyor değildim elbette. Yalnızca annemin çektiği bu korkunç ve sonsuz işkenceye bir son vermek umuduyla yapıyordum. O gün, benden sekiz santim daha uzun ve on kilo daha ağır olan Eddie Brady'ye doğru yürüdüm ve hiç sebepsiz burnuna bir yumruk patlattım. İlk tepkisi, orada öylece durup bana şaşkın gözlerle bakmak oldu. Gözleri yüzüne göre biraz fazla büyük görünüyordu o anda. İkinci tepkisi ise, iki burun deliğinden büyük bir hızla dışarıya kan püskürtmek oldu. İnsan suratı gibi oyulmuş çeşmelere benziyordu. Son tepkisine gelince... bu olayda hatırladığım en son şey de o oldu zaten. Koskocaman yumruğu bana doğru yaklaşıyordu. Yaklaşmakta olduğunu görüyordum ama, sakınmak için hiçbir harekette bulunmadım. Daha sonra Hitler için dedikleri gibi, başıma gelecek varmış.

Kavgayı gören olmadı. Kendimi kaldırımın üstünden sıyırıp eve kadar nasıl sürüklendiğimin de tanığı yoktu. Ama sonunda eve vardım. Ne halde vardığımı gözünüzün önüne getirebilirsiniz. Kendi soluğumu rahatça duyabiliyordum, çünkü burnum kulağımın içine geçmişti. Dışlerimden ikisi

avurtlarıma değe değe ağzımın içinde tur atıyor, ne tarafa yaslanmaları gerektiğine bir türlü karar veremiyorlardı.

Babam okuduğu gazeteden başını kaldırıp, oğlunun pe-rişan haline hipnotize olmuş gibi baktı. «Az önce Eddie Brady'nin canına okudum,» dediğim sırada sessiz harflerin yarısı dişlerimin takırtısından anlaşılmaz halde çıktı. Babam öylesine sevindi ki neredeyse parti verecekti. Ben, kendi kendime düşünmeye başladım. Demek babamın hoşuna gidebilmek için yapmam gereken tek şey buydu. Kendimi öldürtmek!

O günden sonra ne zaman ailemin bana karşı hoşnutsuzluğunu sezinlesem, hemen gidip birine sataşıyordum. «Ananın...» diye başlayan sinirli kelimelerle kimi sinirlendirebilirim, o okuyordu canıma.

Kısa zamanda tecrübem bana bazı şeyleri öğretti. Kendime biraz daha ufak tefek zebellalar seçsem, daha akıllıca davranmış olacaktım. Yanağımdaki dikişlerin altı tanesinden tek başına Eddie Brady sorumluydu. Chuck Janowicz de bir dört dikiş daha attırmıştı. 'Çılgın Yahudi' dediğimiz Louie Delaney de ayrıca bir üç dikiş eklemiş bulunuyordu. Ömrümün en kötü perşembesinde beni antrenman hedefi olarak kullanmıştı çünkü. Eğer yüzümün çarşamba pazarına benzemesini istemiyorsam, hasımlarımı daha bir dikkatle seçmeye mecburdum. Sonra, adalet gereği diye tutturup, ille karşımdakinin de bana vurmasına izin vermek zorunda değildim. Böylesi belki Lorel-Hardi filmlerinde iyi oluyordu ama, bizim mahalledeki boş arsada pek bir avantajı yoktu.

Yaşım büyüdükçe ailemin benden ötürü duyduğu kaygı daha da azaldı. On dört yaşına geldiğimde oldukça iyi bir hafif-siklet sayılabilecek durumdaydım. Babam beni haltere de başlatmıştı. Kısa zamanda, cinsel eğilimlerimde bir gariplik olabileceği korkusunu yendim. Kelebek başkalaşıma uğramış, önce hassas tetikli bir tabanca olmuş, sonra da aptalca bir mutluluk içinde yüzen biri haline dönüşmüştü. Oğlunun bir katil durumuna gelmesi olasılığından, babamın niye böyle mutluluk duyduğunu ise hiç anlayamıyordum. Bu gidişle yassı burunlu bir serseriden başka... ne olabileceğimi sanıyordu, onu da bilmiyorum.

Lise dönemimde ortaya serdiğim şey, büyük bir zekâ oldu. Ama içinde amaç yoktu. Notlarım bayağı iyiydi. Kendimi versem, çok daha iyi olabilirdi. Ne var ki, ben böyle

bir şeye gerek görmüyordum. **Yalnız adam** olma ünümü lise boyunca da sürdürdüm. Okuyan, her dakika okuyan biri. Tekil bir iş, ama sonuçları çoğul. Yanıbaşında Fenimore Cooper, ötedeki rafta Conrad dururken insan hiç yalnızlık çekebilir mi? Yumruğuma çabuk olduğum ve karşımdakinin dudağını bir anda patlatabilme alışkanlığında bulunduğum için, arkadaşlarım yalnızlığımla alay edemiyorlardı. Okulun kabadayıları bile benim hakkımda bir şey söylemezlerdi.

Atletik bir yapıya sahiptim ama, grup sporlarına pek merakım yoktu. Yalnızlık duygumu bozuyordu böyle oyunlar. Bir gün yağışlı bir havada okulun koçu bana «Dört yüz metre koş» dediği zaman, «Kendine bir ördek bul» diye karşılık verdim.

İyi bir boksördüm. Belki en iyilerinden biri. Ama o konuda da bir sorunum vardı. Her seferinde iyi puan topluyor, iyi dövüşüyordum. Taa ki karşımdaki kanamaya başlayıncaya kadar. Kanı görür görmez kabuğuma çekilip yalnızca kendimi savunuyordum, o kadar. Arkadaşlar bu durumu kısa zamanda kavradılar. Raund aralarında burun deliklerine merkürokrom sürüyor, maça çıkınca sümkürüyorlardı. Ben bunu görür görmez hemen geriliyor, iplere yaslanıyor, mağlubiyet zili çalınca kadar kendimi savunup duruyordum.

Kızlara gelince... olsa da olurdu, olmasa da. Kızlarla pek seyrek geziyordum ama, babama lisedekilerin hepsiyle düşüp kalktığım izlenimini vermeyi başarıyordum. Erkeklerin olduğu kadar, kadınların da canına okuyabildiğimi bilmek onu pek rahatlatıyordu.

İlk hayranlığım, Diana Schultz kılığında ortaya çıktı. Üç hafta o kılıkta kaldıktan sonra Mary Beth Mikkelson'a dönüştü. İki hafta daha geçtiğinde, Janet Dooley'e benzemeye başlamıştı. Bir hafta sonra da kentten ayrıldı...

...ilkbaharda geri döndü. Bu sefer Gloria Brundage'in memeleri kılığına girmişti. Gloria ile bir karara varmış olmamıza rağmen, her nedense ikimiz de çevreyi ilişkimizin pek yakın olduğuna inandırmaktan zevk alıyorduk. Ünümüzü destekliyordu böyle görünmek. O bir aşk tanrıçası oluyordu, ben de Rodos Heykeli. Aslında ona eldivenimin ucuyla bile dokunmamıştım. Dokunmamı ne o istiyordu, ne de ben. Böylelikle, küsmeden, bozuşmadan sürdürüyorduk durumu.

On altı yaşına geldiğimde, herkesin inancının tersine, ben hâlâ bakirdim. Bu durum beni hiç üzmüyordu. Saklıyordum kendimi. Kimin için? Onu bildiğim yoktu. Ta ki Elizabeth Satterly'yi görünceye kadar.

Yaşı on bir, pek pek on iki olabilirdi. Sanki yürümüyor, kayıyordu kaldırımın üzerinde. Bir peri masalını Madam Bovary'den ayıran sınırın üstünde dolaşıyordu hep. Onu ilk gördüğümde daha on yedi yaşına gelmemiştim. Önce ayakları gözüme ilişti. Bastığı kaldırıma değmeyen ayakları!

Sarı giymişti. Hep sarı giyerdi. Her gördüğümde üstünde mutlaka sarının bir tonu vardı. Elbisesi sarı değilse kurdelesı, eşarblı, kazağı, eldiveni veya bluzu sarı olurdu. Sarı artık onun rengi, bayrağı, amblemi olmuştu.

Ya siyah? Elizabeth Satterly'nin saçları siyahtı. Sarının yanında siyah nasıl durursa, öyle siyahtı. Gözleri ise çakır. Daha önce hiç o renk göz görmemişim. Ondan sonra çok gördüm ama, gene de onunkiler kadar etkilisini görmedim. Bir tür griydi rengi. İçine biraz mavi, biraz yeşil, bir damla gümüş, bir katre kar karışmış olan gri.

Gülümserdi. Özellikle bana değil. Dünyaya gülümserdi. Vivien Leigh'inkine benzer bir gülümsemeyle. Şeytanca, melekçe, bilerek, öğrenerek gülümserdi. Ruj kullanmazdı ama dudakları kırmızı kadifeye benziyordu. Dişlerine tel falan da taktırmamıştı. Kusursuz dişleri vardı çünkü. Tören yürüyüşü yapan şeker taneleri gibi.

Göğüsleri gerçi küçüktü ama, üstlerinde bulunan ve onları hapseden giysiye belirli bir baskı yaparlardı. Belki bu yüzden ince durur, boynu kuğuyu andırır, omuzları kumrulara benzerdi. Hiçbir ilkbaharın başına Elizabeth Satterly'in göğüsleri gibi iki bela musallat olmamıştı. Tomurcuklar daha fazla büyümese bile, güllerin gene de güzel açacağından emindim.

Hiç kimse Elizabeth Satterly'ye karşı böyle duygular beslediğimin farkında değildi. Belki beş yüz kere yanıbaşım-dan geçmişti. Her geçişinde adımlarının, kalp atışlarıma nasıl ses duvarını aşrttığını da bilen yoktu. Yoo, bütün bunları içimde saklıyordum ben. Cennetin yolunu değiştirecek yeni bir keşif yapmış çılgın bilimci gibi, gizleyip duruyordum formülümü. Güneşin gölgeyi yok ettiğinden nasıl eminsem, bir gün Elizabeth Satterly ile birleşeceğimizden,

aramızdaki mesafenin yok olacağından da öyle emindim. Belki bunun için aradan beş yıl geçmesi gerekebilirdi ama, olsun. O zaman yaş farkımız da daha az görünürdü. Ben on sekiz olunca, o on üç olacaktı. Ben yirmi birken, o on altı yaşının büyüüne varacaktı. Ben yirmi dört olduğum zaman ise... bundan âlâsı can sağlığı. On dokuz yaşında olacaktı o. Herkes kabul ederdi böyle bir farkı. Babam annemden dokuz yaş büyüktü. Hoş o evlilik dünyanın en uygun birleşmesi sayılmazdı ama, hiç değilse zamanın, bütün farkları kapadığını kanıtlamaya yetiyordu. Demek ki eğer şansım varsa, daha şimdiden beni kısıkvrak yakalamayı bilen Elizabeth Satterly, günün birinde yanıma varacak ve ikimiz birlikte aydedeye sahip çıkabilecektik.

Ben on sekiz yaşına geldiğimde, tam önceden tahmin ettiğim gibi, Elizabeth Satterly de on üç yaşına vardı. Ben yirmi yaşımıdayken o da on beş oldu. Yirmi bir olduğum zaman ise Elizabeth Satterly Pittsburg'da, ben New York'daydım. Artık arkamda kalmıştı. Uzakta yürüyen sarı bir ışık kaynağı... Pazar sabahı rastladığınız bir papatya... her zaman hatırlayacağınız bir şarkı. Ama insanın karşısındaki bando, «İleri, ileri» diye marşlar çalarken, hangi babayığit «Bir gün gene görüşeceğiz,» diye şarkı söyleyebilir ki?

ben

1928-1949

Dünyanın gelmiş geçmiş en sevimsiz çocuğu olan ben, Ginnie Maitland, 1933 yılında, yarı sanatçı, yarı profesyonel bir ailenin çocuğu olarak doğdum ve bende bu iki nitelikten de eser bulunmayacağını çabucak anladım. Edward dönemi bozması evimiz tıklım tıklım kitapla, öğrenme hevesiyle doluydu. Duvarlarda bir sürü şey asılıydı. Parşömenler, diplomalar, ödül belgeleri... çoktan ölmüş atalarımın kazandığı ya da çaldığı şeyler. Yani okumayı öğrenmeden çok önceleri bile, bu asılı çerçevelere bir bakmak, bana başımın ne büyük bir dertte olduğunu anlatmaya yetiyordu. Bir sürü Maitland duvarlardan bana bakmaktaydı. Henüz onların kim olduğunu bilmiyordum ama, poz verişlerinden anladığıma göre, onlar kendilerini dünyanın sekizinci harikası sanıyorlardı. Avukatlar, politikacılar, mühendisler... Sanki on sekizinci yüzyıl romancılarından biri kurgulamıştı bizim ailenin hikayesini. Tipler ancak öyle birinin yaratacağı tiplere benziyordu. Gerald T. Maitland adındaki amcam ise o sıralarda Cumhuriyetçi Parti'den kongre üyesiydi.

Babam sanatçıydı. Ressamdı. Bu kelimeyle anlatmak istediğim aslında şu: Babamın bir stüdyosu, bir sehпасı, kuzey ışığı alan bir penceresi vardı ve kendisi dünya işleriyle pek ilgilenmezdi. Eserlerinden bir şey sattığını pek hatırlamıyorum. Galiba hiç satmadı. Hediye de edemedi. Sanırım hediye etmeye çalışmıştır ama, kabul edenini bulamamıştır. Bütün resimlerini evin arka tarafındaki stüdyoda saklar, hepsine numaralar verir, konusunu, adını dikkatle not ederdi. Genellikle yağlıboya peyzajdı yaptıkları. Güzel resimlerdi. Ben beğenirdim. Ama başka beğenen yoktu.

Annem herhalde hiç beğenmiyordu. Evimize bir tane-sini bile asmamıştı çünkü. Yalnızca kendi portresini as-mıştı içlerinden. Fena değildi o portre. Babamın sanat ye-teneği evimize bir tek dolar getirmişse bile, benim bundan haberim yok. Ama babam pek aldırmiyordu. Devam ediyor-du resim yapmaya. Yumurtlayan bir tavuk gibi. Soru sor-madan, omlet yapmadan, yumurtlayıp duruyordu.

Babamı sevmeyi çok istiyordum. Uzun boylu, sessiz, incecik, resmini yaptığı ağaçlara benzer biriydi. Yazları bir atım olmasını, kışları ise kızağım olmasını mutlaka sağlar-dı. Annemi çok uzun süre evden uzak tutan faaliyetlerle ilgili olarak, babamın sesini bir kere olsun, gerek öfke, ge-rek itiraz, gerekse merak nedeniyle yükselttiğini duymuş değilim. Babam zengin doğmuştu. Hayatla mücadele etmek zorunda kalmamıştı. Bence tek dezavantajı buydu. Eğer yokluk çekse, belki bir değer kazanabilirdi. Oysa bu durum-da Stamford-Connecticut'taki evimizden pek seyrek ayrılı-yor, şöhreti de bahçemizi oluşturan iki bin dönümün dışına çıkamıyordu. Bahçenin sınırına yakın olan dönümler bile, babamın adını duymamıştı belki de.

Ablamı da, beni de asla cezalandırmazdı. Belki de orada bulunduğumuzun farkında değildi. Bizi genellikle hizmetçiler, dadılar büyüttü diyebilirim. Bayramlarda bizi giydi-rir, bazı kültürel, dramatik ya da fiziksel faaliyetlere gön-derirlerdi. Örneğin, dans okuluna. Sıska bacaklarım yüzün-den ailem beni dansa uygun görmüştü. Ben de başarıyordum bu işi. Sonradan bacaklarım vücudumun en güzel kısmı olarak gelişti. Hâlâ da öyle.

Her neyse, diyeceğim şu ki, babam her zaman evdeydi. Gözümüzün önündeydi. Oysa annem için bunu söyleyemem. Annem, Rockrimmon sokağının hayaletiydi adeta. Bir var, bir yok. Çok güzeldi. Bunu kabul etmem gerek. Harikulade yüzüne büyük bir dikkat ve uzun zaman ayırırdı. Babam tablolarına nasıl zaman ayırıyorsa, öyle. Annem, yaptığı suratların alt köşesine bir imza atabilse, onları Colliers der-gisine rahat satardı. Her biri öyle soylu, öyle güzel, öyle klas dururdu ki!

Annemle babamın neden evlendiklerini kısa zamanda anladım. Annemden belki yüz yaş daha büyük olan babam, onun her nazını çekiyor, şımartıyordu. Sonra, evin içinde annemin makyaj için kullanabileceği dünya kadar boya da.

hazır bulunuyordu. Öğleden sonraları, saat ikiyi geçip üçe yaklaşırken, annemin renkli suratı erimeye başlar, o da bir rötuş yapmak üzere makyaj odasına çekilirdi. Akşam sekizde yine dünyanın en güzel kadınıydı. Sıskaydı ama, kuru olmayan, modaya uygun bir sıskalığı vardı. Kendi de farkındaydı. Tabii biz de.

Ablam Mary Ann aslında tam allahın belasıydı. Annemin yüzü onda da vardı ama, o bu yüzle ne yapabileceğinin pek farkında değildi. Yalnız ağzını ne yapacağını biliyordu... o konuya biraz sonra değineceğim. Benden dört yaş büyüktü. Başkalarının önündeysek, bana iyi davranırdı. Ata binerdi. Gün boyu kırbacının sapıyla mastürbasyon yapmaya ortalama beş saat ayırır, geri kalan zamanı at sırtında, banyo küvetinde ve hatıra defterinin başında geçirirdi. Sonunda elime geçti o defter. İnanılmaz bir şeydi!

Bu hatıra defterine göre Mary Ann on altı yaşındayken, binicilik hocalarının üçüyle de ağız seksine girişmiş bulunuyordu. Bunu okuyuncaya kadar, nasıl olup da ahırlarda bu kadar uzun saatler geçirdiği halde, ata böylesine kötü bindiğini anlayamamıştım. Okuduktan sonra artık şaşmıyordum. Hayran kalmıştım bu işe.

Şansım yaver gitti. Mary Ann'in hatıra defterinin kayıp anahtarını ben buldum. Haftada bir kere, o aygırlarına bakmaya gittiği zaman, ben evde oturur, onun bir hafta önceki serüvenlerini okurdum.

Yaptıklarını pek ayrıntılı anlatırdı. Sevgililerinin organlarını ve bunların kendisinde yarattığı duyguları en ince noktasına kadar sıralardı. Derek Miller'inkinin nasıl sola doğru çarpık olduğunu, nabız gibi attığını, doruğa ulaştığı sırada Mary Ann'in saçlarını çektiğini hep biliyordum. Tony Borelli kor haline gelmiş bir çeliğe benziyor, son anda çılgınlıklar atıyordu. Bir de Jud Smith vardı. İpek kaplı bir avokado gibiydi o. Mary Ann'in gırtlığına değebiliyor, kendinden geçtiği zaman küfürler savuruyordu.

Deftere yazdıkları doğruysa, Mary Ann 15 Kasım 1946 gününün dördüncü sayfasına kadar kimseyle yatmamıştı. İlk serüvenini dördüncü sayfada anlatmaya başlıyordu ama, on yedinci sayfaya kadar sürdürüyordu. Başka birinin ona ağız seksi uygulamasına gelince, bu ancak 23 Haziran 1947 tarihinde karşıma çıktı. Bir kere çıktıktan sonra da, bir daha kesilmedi. Ta 1948 yılının dört yüz otuz dokuzuncu sayfasın-

da, Walter Harrison'la evlenme gününe kadar. Evlendiği gün, aynı zamanda hatıra defterini de yaktığı gün oldu.

Amma da romantik! Azgın ablam düğün gününün sabahında üç bin sayfalık pornografik hatıra defterini alıp evin arka bahçesine çıkıyor ve orada onu alev alev yakıyor. Bundan beş saat sonra da, gözlerinde yaşlar oynaşarak kilisede orta yoldan papaza doğru ilerliyor... Tabii bunda şaşacak bir şey yok. Hangi sağlıklı kız Walter Harrison'la evlenmek zorunda kalsa, mutlaka gözlerinde yaşlarla ilerler zaten.

Başka bir gelin olsa, düğün bitip merdivenlerden çıkarken kızkardeşine elindeki buketi fırlatırdı. Ama Mary Ann öyle mi ya? O bana meşhur kırbacını fırlattı. Teşekkür ettim ama kabul edemeyeceğimi söyledim. Sinirlendi. Nedenini sordu. O zaman zarif adımlarla ilerleyip ona hatıra defterinin kayıp anahtarını uzattım. Buna artık ihtiyacım kalmadığını, çünkü kendisinin akıllılık edip o cildi ortadan kaldırdığını söyledim. Çenesi öylesine düştü ki, o anda ağzına üç silahşörlerin tümü atlarıyla birlikte sığardı, eminim. Küplere binmişti. Hemen her şeyi inkâr etti, deftere yazdığı şeylerin, yeni yetme bir kızın hayallerinden başka dayanağı olmadığını söyledi. Bir kısmının öyle olduğundan zaten ben de emindim. Ama onun kışkacımdan bu kadar kolay kurtulmasına izin vermek istemiyordum. Olgun bir tavırla gülümsedim ve sayın eşi için nasıl bir teşhiste bulunabileceğini sordum.

Mary Ann evlendiğinde on dokuz yaşındaydı. Birlikte Chicago'ya gidip oraya yerleşeceklerdi. Onlara çok uygun bir yerdi zaten Chicago.

Walter'le olan küçük serüvenimi ablama hiçbir zaman anlatmadım. Anlatmayışımın nedeni, manyaklığım ve sadistliğimdi. Eğer anlatırsam, ablamın evlenmekten vazgececeğini biliyordum. Oysa vazgeçmesini istemiyordum. Müstahaktı ikisi de birbiriyle evlenmeye.

Düğünden iki gece önce (Mary Ann neredeydi, hatırlamıyorum... herhalde ağzını yağıyor olmalıydı,) babam stüdyosunda çalışıyor, annem aşçıları azarlıyorken, kendimi odamda yalnız buldum. Aynanın karşısında duruyor, bacaklarım fazla uzun diye, cildim beyaz diye, neden dünyaya bu kadar büyük bir borç ödemek zorunda kaldığıma şaşıyordum. On beş yaşındaydım ve doğrusu hiç de güzel sayıl-

mazdım. Daha çok babama benziyordum. Uzun boylu, düzgün hatlı, ıslak mavi gözlüydüm. İlerde belki bir şeye benzeyebilirdim. Makyajıma dikkat edersem belki günün birinde güzel bile olabilirdim. Saçlarım sarıydı ama, yavaş yavaş fare rengine dönüyordu. Onları her akşam yüz fırça darbisiyle fırçalıyordum. Yakında dolaşıkları hiç açılmaz hale gelecekti, belki de. Kalçalarım dar, karnım sıkıydı. Bacaklarım, dans ve jimnastik derslerim sayesinde iyi geliyordu. Yani parça parça ele alındığında fena değildim ama, bunları birbirine uyduramıyordum. Hepsi çok iyi olan ölçülerim, birbirini bir türlü tutmuyordu işte.

Erkekler bana epey ilgi gösteriyordu. Bunun nedenini allahtan çabuk anladım. İlginin nedeni, ablamın çevremizde ün salmış olmasındandı. Beni bir yere götürmeye kalcan her genç, daha eve dönmemizi bile beklemeden aynı teklifle karşıma çıkıyordu hep. Hele bir tanesi... Douglas Pennington adlı kibar bir gençti, hiç unutmam, benim cevap vermemi bile bekleyememişti. Daha kapıda teklifiyle yüz yüze geldim ve kapıyı şrak diye teklifinin üstüne kapayıp onu araya sıkıştırdım. Bir daha da görmedim Douglas'ı. Yani ayakta görmedim demek istiyorum. Kapıya gelince, o günden sonra menteseleri yerine doğru dürüst oturmadı. Sözün kısası, evimizde hâlâ Douglas Pennington'un izi var.

Her neyse, biz Walter Harrison'a, sayın enişteme dönemim. Ben öyle aynanın önünde cırılçıplak durmuş, kendimi eleştirirken, itoğlu it kapıyı vurmaya gerek bile görmeden içeri daldı. Bana doğru baktı ve «Mary Ann'ı arıyordum,» deyiverdi.

«Burada yok,» dedim.

«Yaa,» diye karşılık verdi.

Şimdi durumu gözünüzün önüne getirin. On beş yaşındayım. Aynanın önünde, anadan doğmayım. Ablamın nişanlısı olacak otuz yaşındaki, hastalıklı köstebek derili adam ise, yakında Chicago'ya gideceğini, bu işten hiçbir kaybı olmayacağını düşünüyor besbelli. Bana bakıp duruyor. Duruşundan anlıyorum ki, pantolonunun içinden garip fikirler geçiyor. Üstelik normalden fazla içkili. Eh, dünyanın azgınlar kraliçesiyle evlenmek üzere olan bir adam için bu da doğal sayılmalı.

Her neyse, ben hemen sabahlığıma uzandım. Ama sabahlık ortada değil, dolapta asılıydı. Tuvalet masamın üs-

tündeki yarım düzine şişeyi devirdikten sonra elime bir havlu geçti. Şişeler kırılınca odayı da garip bir koku kaplamıştı. Herhalde genelevlerde de bu koku vardı. Hemen anladım. Çünkü Walter birden heyecanlanmıştı.

«Örtünme, Ginnie,» diye gülümsedi. «Çok güzel görünüyorsun. Boş ver. Nasılsa bir aileyiz biz artık. Herhalde Mary Ann de birkaç yıl önce senin gibiydi.»

«Buradan çıksan fena olmayacak,» dedim.

«Hadi, Ginnie,» diye söylendi. «Senin gibi güzel bir kız... Hayatta hiç tecrübem yok diyemezsin bana!»

«Walter, ben daha on beş yaşımdayım!»

«Öyle mi? Ben on beş yaşımdayken...»

«Hem hastayım,» diye patladım. Ne olursa olsun. İnsan köşeye kısıldı mı, elinden geleni yapmak zorundaydı.

O güldü ve bana doğru ilerledi. Zararsız görünmeye çalışıyordu. Godzilla kadar zararsızdı bence. «Ginnie...»

«Doğru söylüyorum, Walter. Bugün ilk günüm. Çok fazla hastayım bugün.»

«Olsun, yapabileceğimiz daha başka şeyler de var,» diye göz kırptı.

Hay Allah! Ablamın ünü bu kadar mı yaygındı yani? «Neden söz ettiğini anlayamıyorum,» dedim. Çok anlamıyordum aslında. Zaten anlamasam bile, fermuarının açılırken çıkardığı ses bana bu konuda yeterince imada bulunmuş olmalıydı.

«Dinle küçüğüm, biz modern bir dünyada yaşıyoruz,» dedi. «İnsanların birbirinden hoşlanmasında hiçbir kötülük yok. Biz de hoşlanıyoruz birbirimizden. Öyle değil mi?»

«Hayır, hoşlanmıyoruz. Ben senden hiç hoşlanmıyorum.»

«Öyle mi? Ama bundan hoşlanıyorsun, değil mi?»

«Hayır. O neymiş?» Bilmezlikten gelmeye çalışıyordum.

«Bu, sana adadığım yirmi santim, hayatım.»

«Teşekkür ederim. İki dişimin dolgusu gevşek.» Garip mizah anlayışımı bilmeyen yoktu. Ama Walter gülmüyordu. Yalpalayarak bana doğru ilerliyordu yalnızca. «Babamı çağırmadan buradan çıksan iyi olacak Walter,» dedim.

«Ortalıkta çıplak dolaşıp da, erkekleri atlatabileceğini mi sanıyorsun sen?» Giderek terbiyesizleşiyor, sabırsızlaşıyor, irileşiyor, üstelik bana da yaklaşıyordu.

«İnanamıyorum,» dedim. «Sen ablamla evleneceksin!»

«O işin bununla hiçbir ilgisi yok. Burada bir sen, bir

de ben varız. Şu anı yaşıyoruz. Heyecan duymadığını iddia edecek değilsin herhalde.»

«Amma da garipsin Walter...» bir yandan banyoya doğru yanaşmaya çalışıyordum. Kendimi oraya atabilsem, hemen kapıyı kilitler ve...

Birden kuşkulandı, yana seyirtip yolumu kesti. «Nereye gidiyorsun, Ginnie,»

«Banyoya. Aynı zamanda diyare oldum.»

Durdu. Bir an için. Ama bu da bana yetti. Kendimi banyoya atıp kapıyı arkamdan kilitledim, gülmeye başladım.

«Allahın cezası velet! Yaptığın hiç de komik değil,» dedi.

İster komik olsun, ister olmasın, o anda kadınların en büyük savunma silahını keşfetmiş bulunuyordum. Gülmek. Birisi başınıza tebelleş oldu mu, gülün ona. Yapabileceğiniz en büyük kötülük budur.

Biraz daha sakın konuşmaya başladı. «Ginnie, senden özür dilerim. Öyle güzeldin ki, dayanamadım. Boş bulunduğum bir ana rastladı. Mary Ann'e söylemezsin herhalde, değil mi?»

«Söylemem. Senin kadar benim de suçum.» Bu sözün ne anlama geldiğinin farkında bile değildim.

«Kimseye söylemeyeceksin, değil mi?»

«Tek kişiye bile.»

«Peki, ben gidiyorum, Ginnie.»

«İster kal, ister git Walter. Benim için farketmez.» Musluğu açıp banyoyu doldurmaya başladım.

«Tekrar özür dilerim. Gerçekten özür dilerim. Bana ne oldu, anlayamıyorum, Ginnie?»

Cevap vermedim. Suyu sonuna kadar açıp banyoya girdim. İnsan soyuna karşı büyük bir şaşkınlık duyuyordum. Özellikle kendi aileme karşı. Ama bütün bu garip komedinin arkasında gizli olan bir gerçek daha vardı. Dünyada bir sürü erkek, karşıma dizilmiş, beni süzüp umutla beklemekteydiler. Bir kısmı değişirdi da bana. Mecazi anlamda tabii. Durum biraz daha başka türlü olsa belki Walter'e yüz verirdim de. O kadar da kötü sayılmazdı. Canavar değil-di ya! Yirmi santim yoksa bile, benim kabul edebileceğimden en az on dokuz santim daha fazlaydı o anda.

İlk kurbanım Douglas Pennington da o kadar fena sayılmazdı. İğrenç olan, yarattığı durumdu. Kapıyı üstüne

çarptırmak pek de içimden gelmemişti. Bir yavru köpeği boğmak gibi bir duygu. Bunu sırf bana kabalık ettiği için yapmıştım. Nazik bir teklif yapsa, beni dansa falan götüirse, bir aşk şiiri okusa, belki de bir anlaşmaya varabilirdik aramızda.

Yani daha başka bir deyimle ifade etmek gerekirse, ablam Mary Ann belki aşka benden daha hazır olabilirdi. Ama ben, daha önce başka yatırımlar yapılmasına ihtiyaç duyan tiplerdendim.

Sıcak suyun içine uzanıp iyi niteliklerimi gözden geçirdim. On beş yaşındaydım. Bozukluğum, sakatlığım yoktu. Kendimi ne kadar süre böyle koruyabileceğimi görmek ilginç olacaktı.

ben

1949

New York'un Doğu Seksenüçüncü Sokağındaki beş katlı, asansörsüz apartmanın dairesinde otururken kendi kendime şiir okuyup duruyordum. Bir şeyler öğrenmek amacıyla değil. Moralimi bozabilmek, canımı sıkabilmek için. İnsanın fakirliğe dayanabilmesinin en iyi yolu, başka şairlerin fakirlik yüzünden nasıl sefil olduklarını okumaktır bence. Yoo, kendimi şair falan sanıyor değilim. Yazar bile sanmıyordum. Kendimi şairlerle, yazarlarla özdeşleştirişimin nedeni, bu insanların başlarından geçenleri bir kenara yazmaları, başkalarının bu deneylerden yararlanmasını istemeleriydi. Hoş ben pek yararlanıyor da sayılmazdım ya! Yalnızca sürüklenip gidiyordum işte.

Doksan dokuz sentlik bir şarabı indirimli olarak kırk dokuz sente aldım ve yirmi birinci doğum günümü kutladım. Bu kadar ucuz bir şarabı kimse almazdı. Meğer ki adamakıllı ucuz olsun. O yüzden kırk dokuz sente inmişti. Dükkânın rafında bunun gibi üç şişe vardı. Orada o kadar uzun süreden beri beklemişlerdi ki, ben gittiğimde yedi yaşına gelmiş bulunuyorlardı. Benden önce hiç kimsenin üç şişe Villa Cosenza şarabını bir dolar kırk yedi sente alabilmiş olduğunu sanmıyorum. Hiçbir dükkâncının rafındaki maldan kurtulduğuna böylesine sevindiğini de sanmıyorum.

Yalnızlığımı kutlamak için birinci kadehi Elizabeth Satterly'yin şerefine kaldırdım. Sarı ışıklı, gerçek dışı tavrılı kıza. Onun görüntüsünü belleğime öylesine yerleştirmiştik ki, New York'a geldiğimden bu yana ilk defa olarak, ömrümüzde birbirimizle tek kelime konuşmamış olduğumuzu farkettim. Onca yıl içinde birbirimize bir kere olsun, «Gü-

naydın,» ya da «Bu ne güzel sarı elbise,» ya da «Maçı kim kazanacak dersin,» bile dememiştik. Ama gene de sesinin nasıl olduğunu biliyor gibiydim. O lirik titreşimini... çanlar çalar gibi... tatlı. Güneyli aksanı olmayan sesini. Rüyanın gerçeği nasıl etkilediğine şaşmamak elde değil. Ama bu etkiler bir gün yok olmak zorunda. Yirmi bir yaş da, onları yok etmek için hiç fena bir yaş sayılmaz.

«Eh, elveda Elizabeth Satterly,» dedim yüksek sesle. Sesim evin içinde öyle şiirsel yankılandı ki, hayran kalıp devam ettim. «Elveda uçan adımlar, zarif tavırlar. Elveda çakır gözler, ballı dudaklar, asla benim olamayacak çocuksu memeler. Bütün bunlar artık zalim bir hayalin parçaları olmaya mahkûm. O ses bir daha asla kulaklarımda çınlamayacak. Çünkü daha önce de çınlamadı ki!»

Kalabalık içindeyken hiç böyle konuşmazdım. Hangi şair böyle konuşur? Shakespeare sabah uyanınca hemen bir sone mi yazardı? Yoksa gerinir, geçirir, odadaki kıza, «Hey, bana bir içki getir, kıpırdat poponu!» diye mi haykırırdı?

Şiirsel sözlerim içtiğim şaraba pek güzel uymaktaydı. İkisi de terkedilmiş şeyler olduğu için. Elizabeth Satterly artık belleğin gerisine atılıyor, Villa Cosenzalar da musluğun deliğine boşaltılıyordu. Musluğa dökerken şarabın asit gibi köpürüşüne baktım ve içimdeki kuşkunun doğru olduğuna karar verdim. Kazık yemiştim. Ben bu şişelerin tanesini on üç sente almalıydım. Sirkenin fiyatı o kadardı.

Zıyanı yok, diye düşündüm. Yeni bir başlangıcı simgeliyordu bu olanlar. Ağzımdaki bu acı tadla yeni yetmeliğimi ve Pittsburgh'u gömüyordum. Dün geceye kadar anlamsız olan yaşamımdan çıkarıyordum.

Liseden sonra ne yapacağımı bilemeden sağda solda çalışıp durmuştum. Fırında, garajda, kutu fabrikasında... Sonra bir süre de otomobil cesetlerinden işe yarar parçaları toplamak için maaş vermişlerdi bana. Patterson'un tütüncü dükkânında çalışırken iyi puroları tanıyıp tiryaki oldum.

Somerset Maugham, «Purolar hayatımın ışığı,» demişti. Benim patronum da bu sözü yazdırıp dükkânının duvarına astırmıştı. Maugham'ın paragrafı şöyle başlıyordu. «Hayatta iyi bir purodan daha güzel olan birkaç şey de vardır.» Son cümlesi ise şöyleydi. «İşte insanlar bunun için tropik güneş altında yıllarca ter döker, gemiciler bunun için yedi denizi

«dolaşır durur.» Bu yazı beni öylesine etkilemişti ki baştan sona ezberlemiştim. Hâlâ da hatırlıyorum. Maugham, paragrafın bir yerinde de şöyle diyordu: «Gerçekleştiği zaman beni hayal kırıklığına uğratmayan tek hayalimdir iyi bir puro.»

Herhalde o dükkânda çalıştığım süre içinde bir üç bin puro aşırımsındır. Üstelik hiçbirisi de ucuz puro değildi. Babam sonunda tütün tiryakisi olduğumu anladı. Pek kızmadı. Yalnızca ufkumu genişletmek için Tiffany’de(*) iş bulmamı önerdi. Bu sözü üzerine onu pek sevmeye başladım. Ondan sonra artık iyi geçinir olduk. Pittsburgh’dan ayrılmak istediğimi söyleyince bana otobüs bileti için para verdi. Pek sarılan, öpüşen tip değildi. Ama bu katı görünüşünün altında bizim kocaoglan gerçekten büyük adamdı. Bütün duygusuz hareketlerine rağmen annemin onu nasıl sevebileceğini ilk defa olarak anlar gibi oldum.

Beni sanki hafta sonu için bir yere gidiyormuşum gibi uğurladılar. Ya çok klas insanlardı ya da benden kurtulduklarına memnundular. Ben daha çok birinci ihtimale inanıyordum. Zaten yılların tecrübesinden sonra, bugün bile hayatta başarıları küçük olan insanların en klas kişiler olduğu kanısındayım.

New York’a tangır tungur bir otobüs içinde, elimde eski bir valizle indim. Ama yanımda iyi bir puro stoku vardı. Tam yüz tane. Bunları İvan Patterson’un nemlendiricilerinden dikkatle çalmıştım. Bir plana göre içecektim bunları. Günde bir tane. Akşam yemeğinden sonra. Yüzüncüsü bittiği zaman başarı yolunda epey ilerlemiş olmam gerekiyordu. Plan iyiydi. Gerek kapsamı gerekse çılgınlığı açısından, Napolyon’un Moskova seferini hatırlatıyordu.

Kırk yedinci sokaktaki YMCA’ya yerleştim. Günde yarım dolara yaşanabilecek tek yer orasıydı. Tabii bu fiyata orada ölmek de mümkündü. Bu yüzden yapılacak tek şey, bir yerlerden yardım gelinceye kadar, yaşamakla ölmek arasında işi idare etmektir. Tebrik kartları satan bir yerde işe girdim. Bu işi seçmemin nedeni, dükkânda ışıklandırmanın iyi oluşuydu. 1949 yılı şairlerinin neler yazdığını okuyabiliyordum böylelikle. Örneğin:

**Güller kırmızı olur
Menekşeler mor**

«(*) Ünlü bir kuyumcu.

**Fransaya giderken
Sandalla gitmek zor**

ya da,

**Sevgili yeğenimin
Doğum günü kutlu olsun
Bütün gülleri kırmızı
Menekşeleri mor olsun**

gibilerden.

Öğlene doğru bu işten midem bulanıyor, akşam paydos saatinde kusacak duruma geliyordum ama, bana haftada kırk beş dolar veriyorlardı. Yani yemek yemez, gömlek falan da almazsam, Kafkavâri bir hayat sürebilirdim.

Purolar moralimi biraz yükseltiyordu. Özellikle boş bir günün en sonuna rastladıkları için. Bir tane yakıp kıvrılarak yükselen mavi dumana bakıyor, günün sıkıntısını bir düğmeyle kapatıp yarının kapısını açıyordum.

Otuz yedinci puroyu içtiğim gece, kendi başarısızlığıma bazı tavizler vermeye karar verdim. Arasına bir puro atlayacaktım. Böylelikle ellinci günün akşamı, yalnızca kırk puro içmiş olduğumu gördüm. Doksanıncı gün, altmış puroyu bitirmiştim. Don Cook hayatıma girdiğinde geriye yirmi yedi purom kalmıştı. Elimde yanık purom, dumanlar üfleyerek yürürken Don Cook beni sokakta durdurdu ve sordu: «Ne içiyorsun? Flors De A. Allones mu yoksa Ramon Cifuentes Par-tages mi?»

Kafama sopa indirmişler gibi şaşaladım. Karşımdaki genç, ben yaşlarda biriydi. Benden bir hayli daha iyi giyinmişti. Çok da rahat bir tipti. Ama her nasılsa içtiğim puroyu kokusundan tanıyabiliyordu.

«Sen bil,» dedim.

«İkisinden biri mi?»

«Evet.»

«Flors De A. Allones.»

«Yanlış. Bir şansın daha kaldı.»

«Flors De A. Allones.»

«Doğru.»

«Beni kandırdın. Neden?»

«Sözünün erl misin, görmek istedim.»

«Bu puro tam altmış sent.»

«Doğru.»

«Sırtına parka giyen hiç kimse altmış sentlik puro içmez. Çalmışsa o başka.»

«Ben parka çalmam.»

Altıncı Cadde'yle Elli Dördüncü Sokak'ın köşesinde durmuş, tek satır düellosu yapıyor, her birimiz kendimizin daha zeki olduğunu kanıtlamaya çalışıyorduk. Sonunda berabere kaldık ve bunu bir fincan kahveyle kutlamaya karar verdik. Hesabı o ödeyecekti.

Garip bir çifttik. Benim sırtımda parka, tavrımda sapına kadar Pittsburgh, onun üstünde Brooks Brothers'dan alınmış takım, başında tirol şapka, üstünde tüy! Ama ben cebimde altmış sentlik purolardan bir paket taşıırken, o piposuna ucuz tütün doldurmuş içiyordu. Ayrıca gömleğinin manşet kenarları biraz tirfillenmiş, ince kravatı da epey eskimişti.

Don Cook ömrümde gördüğüm en harika gençti. 23 yaşındaydı. Kasıtlılığı biraz uydurma gibiydi. Bir işçi dergisinde **Lüks Yaşam** reklamı için poz vermişe benziyordu. Benim bunları anladığımın da farkındaydı.

Beni dikkatle inceliyordu. İyi cins bir tüfek seçmek istiyormuş gibi. «Dur, bir tahmin yürüteyim,» dedi. «New Havenlı olmalısın. Yoo... New Brunswickli.»

«New Delhi,» diye düzelttim. «İkinci kuşak paryalardanım.»

Gülümsemesini tutmaya çalıştı ama gene de belli oldu. Klas bir gülümsemesi vardı. Bin dolarlık ortodontist tedavisi, kemikli yüzünü aydınlattı. Üst dişler hâlâ biraz dişlek gibiydi. «Adım Don Cook,» dedi.

«Benim de Ben Webber.»

«Hartfordluyum. Birkaç kere boşanmış kimselerin çocuğuyum. Bana şık keten elbiseler giydirirlerdi ama bir an önce başlarından gitmemi isterlerdi.»

«Ben Pittsburghluyum. Ömrümde hiç keten elbisem olmadı.»

Don Cook'un normal konuşması, benim şiir okurkenki sesime benziyordu. Gerçi her zaman böyle konuşmuyordu ama, ben hiçbir zaman böyle konuşmazdım. Bütün bunların özentisi olduğuna karar verdim. O devam etti: «Hemen belirtmek isterim ki ben, sapına kadar ve kararlı bir heterosekü-

lim ve bu nedenle de giysilerinizin içinde ne tür bir vücudunuz olduğu beni hiç ilgilendirmiyor.»

«Ben seviciyim.»

«Benjamin, ben şu anda bir kriz döneminden geçtiğim için bu kahveleri ödeyecek param yok. Umarım sahne yapmazsın.»

«Yapmam ama çörek falan ısmarlama.»

«Günde bir yemek yerim. Yale Kulüp'te. Bir dolara iyice karnımı doyururum. Bazen o yemek bana iki gün yeter. Zaten oraya gitmemin nedeni bu. Sen bana yardım etmezsen, son yemeğimi bir saat önce yemiş bulunuyorum.»

«Bir puro buyur.» Ona Flors De A. Alloneslardan bir tane verdim. Kusursuz biçimde yaktı. Kibriti puronun ucundan bir santim uzakta tutuyor, alevi soylular gibi çekerken puroyu yavaşça çevirip her tarafının eşit yanmasını sağlıyordu. Kulağımda Somerset Maugham'ın sesi «Bravo!» diye cınladı.

Don Cook, tepesinden tırnaklarının ucuna kadar klas bir tipti. Belki düşkünler evinde ölür ya da kamyon altında kalıp can verirdi ama, cesedini kaldırmaya gelenler gene de onun klas olduğunu anlardı. Burnu hafif bir tümsekten sonra yön değiştirip biraz çarpılıyorsa da, çenesi heykeltıraş elinden çıkmış gibiydi. Saydam mavi gözleri insana meydan okurcasına bakıyordu. Özellikle gözlerini pek seyrek kırpması güçlendiriyordu bu etkiyi. Kumral saçlarının her bir teli söz dinleyip onun koyduğu yerde duruyor, soylu alnını Pompadour peruğu gibi süslüyordu. Gerçi omuzları biraz dardı ama, boynunda «Gerekirse gücüm var,» diye haykıran bir hava seziliyordu.

«Ben,» dedi. «Sokak sokak dolaşıp kendine bir ev arkadaşı arıyorum. Kiram ayın sonuna kadar ödenmiş durumda ama, kilerim bomboş. Eğer oraya biraz konserve doldurur, biraz da bisküvi getirirsen, bana da arasına bir puro ikram edersen, kötü şansımı seninle paylaşmaktan gurur duyuyorum. Çok iyi aşçıyım. Ev işi bilir, ampul aşırıyorum. Sohbetim tatlıdır, çok da iyi dansederim. Bir erkekte başka ne aranır? Teklifimi iyi düşün. Bugün bu sokakta kimse sana bundan parlak bir teklif yapmayacaktır.» Külünü havaya uçururken yüzyıl geç doğmuş bir Dickens kahramanını hatırlatıyordu.

Peşine düşüp evine gittim. Seksen Üçüncü Sokak'taki

asansörsüz apartmanın beşinci katına kadar olan merdivenleri onun peşisıra çıkarken, Don'un ayakkabı topuklarına bakıyordum. Üstüne basıldıkça ezilip görünmez oluyordu topuklar. Bugünkü gibi bir iki sefer daha yaparsa ortada topuk diye bir şey kalmayacaktı. Sözün kisası Don Cook'un cakası artık son günlerini yaşamaktaydı. Ama zihni ve ruhu pek sağlam görünüyordu. Tirol şapkasının tüyü de çevreye meydan okuyup duruyordu. Sırtı yeregelmez bir ruhun yanında olduğunu farkedince hayatıma bir parlaklık gelmiş gibi hissettim.

Daire koridor üstüne kurulmuştu. Sağda solda bir sürü kapılar vardı. Mutfak, banyo, yemek odası, salon ve yatak odaları. İki üç tane. Emin değildim. Bu odaların biri Don'undu. Birinde de bir kız vardı. Geçerken gözüme ilişti.

Biz hızla odayı geçerken Don turist rehberi gibi konuştu. «Bu Alice. Burası da mutfak. Buzdolabı eski ama iyi çalışır. Dondurucusu bozuktur. Özellikle balık saklamak zor oluyor çünkü balıklar...»

«Alice kim?»

«Eskiden tanıdığım bir kız.»

«Yaa. Artık tanımıyor musun?»

«Hâlâ biraz tanıyorum.» Yüzüme baktı ve sessizliğime cevap vermek zorunda olduğunu anladı. «Ben, Alice sönüp bitmiş bir ışıktır. Bir süre alevi parladı, sonra fitili bitti. Bir zamanlar onu severdim ama, artık yalnızca arkadaşız.»

«Öyleyse neden burada?»

Bu sözüme şaşırmış gibi yaptı. «Benjamin! Burası onun evi! Beni burada o tutuyor. Git dememesi bile büyük iyilik. Sence öyle değil mi?» Tartışmayı bitirmeye çalışıyordu.

«Öyle,» dedim.

«O halde bir daha bundan söz etmeyelim.» Yoluna devam etti. «Musluk gördüğün gibi damlıyor. Ama mutfak kapısını kapalı tutarsan sesini duymazsın. Suyun tazyiki biraz azdır. Bazen duş yaparken su birden hafifler, başına kedi işiyor sanırsın.»

«Özür dilerim...»

«Gene ne oldu?» Beni sindirmek niyetindeydi. Durmadan sözünü kestiğime sinirleniyor, çenesini ileri çıkarıp bunu belirtmekten de çekinmiyordu.

«Seni Alice mi burada tutuyor?»

«Evet.»

«Beni kim tutacak?»

«Alice.»

«Bunu biliyor mu?»

«Geçerken seni gördü mü?»

«Gördü.»

«Öyleyse biliyordur.»

«Bay Cook, ya bana doğru dürüst cevap verirsin ya da burnunu öbür tarafa çarpıtırım.» Bundan daha açık sözlü olunamazdı.

«Otur bakalım, Pittsburgh,» dedi.

«Allah belanı versin, Hartford! Ben gidiyorum.»

«Bir kızın aramıza girmesine izin mi vereceksin?»

«Kız olduğunu ne bileyim? Battaniyenin altında bir surat gördüm, o kadar.»

«Kız tabii. Yoksa adı Alice olur muydu? Ben, otur. Lütfen!»

Tam ben koltuğa otururken koltuğun yayları da beni karşılamak üzere ayağa fırladılar.

«Ne burası böyle,» dedim. «Lunapark mı?»

Don açık konuşmaya başladı. «Alice hostestir,» dedi. «TWA'yı duymuşsundur. Burası onun evi. Çoğu zaman seyahatte olur. Durmadan gidip gelir. Evin boş kalmasındansa, birinin burada bulunmasını ister. Bekçi gibi diyelim. İşte o kadar.»

«Yoo, bu kadar değil. Dahası olmalı.»

«Şeyy... evde bir erkek bulunmasından da hoşlanır. Anlarsın ya... kendisini frijid olmaktan korumak için.»

«Dur bakalım, doğru anlamış mıyım? Ben buraya senin yerine mi geliyorum?»

«Benim halefimsin.»

«Sen ne olacaksın?»

«Hayat devam edip gidiyor işte.»

«Kirayı Alice verecek, bisküvi getirmek ve erkek işlerini görmek de bana ait... sen ne yapacaksın? Gezinecek misin ortada?»

«Hiç nazik değilsin. Ben şu anda işsizim. İş arıyorum. Ama bulunca beni yanınızda tuttuğunuza ikiniz de memnun olacaksınız.» Birden neşelendi, hayale daldı. «Size güzel rostolar pişirir, Beaujolaisler içirir, kitaplar okurum. Alice'le sen gençliğinizi kutlarken. Ama...» Sesi hafifler gibi oldu. «Bir durum daha var,» dedi.

«Yaaa!»

«Sınavı başarıyla geçmek zorundasın. Alice'in vakti olmadığı için seçimi bana bıraktı. Ama buraya rasgele birini getiremem elbette. Son karar gene onun olmalı.» Don kolundaki saate baktı. «Buraya geceyarısından geç gelme, ortalığı temiz ve şık tut ve son kararın Alice'de olduğunu bil.»

«Açık cevap istiyorum. Sen niye işi bırakıyorsun?»

«Amma da meraklı adamsın. Bugünün dünyasında hiç de iyi bir nitelik değil!»

«Cevap vermek için on saniyen var. Yoksa gidiyorum.»

«Seni özlemem ama purolarını özlerim. Biraz bekle.»

«Bekliyorum. Beş saniyen kaldı.»

İçini çekip çenesini açtı. «Sakin kızma ama, yalnız Alice değil... bir de **Susan** var.»

«Susan mı?»

«Ve Jessica.»

«Jessica, ha?»

«Gelir giderler. Haftada bir iki gece hiçbirinin gelmediği olur. Bazı geceler de ikisi birden gelir. Üçü birden asla gelmez. Üçünü birarada hiç görmedim. Bu konuda yemin edebilirim. Hiç yalan söyler miyim sana?»

«Ulu Tanrım! Ne tür kız bunlar?»

«Çok tatlı.»

«Ama böyle bir hayat sürmek için...?»

«Ah, Ben, Ben, Ben... hostes bunlar. Her an ölümle burun buruna, havalarda yaşıyorlar. Bir gün apansız... pffft! Her şey bitebilir. Evlerine dönünce de hayatın güzelliklerinden yararlanmak istiyorlar. Biraz sevişmek, biraz oynamak... anlayış göstermelisin. Hostes olsan anlardın. Kazançları da çok fazla sayılmaz.»

«Sen tam günün adamısın. Bu işi neden yürütemedin?»

«Sesinde biraz çaresizlik belirir gibi oldu. «Yürüttüm... bir dereceye kadar. Ama bazen akşamın dördüne kadar yatağımdan kalkamıyorum. Kalkınca da yorgun oluyorum. İş aramak için gerekli görüşmeleri yapmaya halim kalmıyor. Gitsem de iyi etki bırakamıyorum.» omuzları biraz büküldü. «İnan bana, büyük sorun oluyor, Ben,» dedi. «Hayatım her gencin rüyasına girecek bir hayat. Aklımdan geçebilecek her cinsel fantezi, uzmanlar tarafından gerçekleştiriliyor. Ama canım burnuma geldi. Sonunda iş bulduğum zaman ya emekli edecekler ya da sakata çıkacağım diye korkuyorum.»

Gülmeden edemedim. Ömrümde bundan komik şey duymamıştım. Don benim gülüşümden cesaretlendi. Bunu, kendi mantığının aptallığını yenişi olarak değerlendirdi. Tiyatrovari tavrını bir kenara bırakıp dostça öne doğru eğildi.

«Ben, seninle açık konuşacağım,» dedi. «Bu kadınlar biraz kudurgan. Galiba düzenin durumu tahrik ediyor onları. Başka bir düzende yaşasalar belki normal ya da normale yakın olurlar. Ama burada?...» Başın sıkıştığında sana yardımcı olurum ama artık tek başıma götüremiyorum. Onlara gün be gün birilerini getirmeyi önerdim, yanaşmadılar. O zaman kendileri fahişe, ben pezevenk durumuna düşüyorum çünkü. Çok muhafazakâr kızlar bunlar. Tek bir erkek istiyorlar. Tatlı bir nitelik. Ama ben dört karı alabilecek tiplerden değilim. O kadar çok sayıda organım da yok. Bir tek var. O da son günlerde saklanıyor. Bu durumu kızlar da farkettiler ve yeni birinin gelmesine razı oldular. Doğru dürüst biri olmak şartıyla tabii. Ama sana bayılacaklar, Ben. Zekisin, yakışıklısin, iyi pabuç seçmesini biliyorsun. Parkanı bir yere gömer, iyi bir kravat alırsan... Ben, ikimiz kuvvetimizi toplayıp biraraya gelirsek bu işi kıvrabiliriz. Alice fena değildir. Biraz çirkindir ama, hoştur. Susan? Bayılacaksın Susan'a. Bir kere doyuma varıp hemen uyur. Bazen daha önce uyur, sen de gücünü başka güne saklarsın. Kahvaltı hazırlamaya da bayılır. Taze portakal suyu sıkar, Ben! O donmuşlardan kullanmaz. Bütün çekirdekleri çıkarır, öyle sıkar. Bazen içimden öyle geilir ki, memelerini uzun süre emersen Susan süt bile verebilir insana!»

«Tatlı, girişken birine benziyor.»

«Anlaştık mı öyleyse?»

«Peki, ya Jessica?»

«Dert değil. O çok seyrek gelir.»

«Sorduğum bu değil.»

«Biliyorum.»

«Jessica nasıl biri?»

«Şeyy... irice.»

«Ne kadar iri?»

«Bir seksen falan.»

«Eni ne kadar?»

«Normal bir DC-3 uçağı kadar. Ama Ben, gözleri çok güzeldir inan ki!»

«Kaç pervaneli? Elveda Don!» Kapaıya doğru döndüm.

Beni durdurdu. «Ne kaybedersin, onu anlayamıyorum,» dedi. «Bir hafta dene bakalım. Ya da bir gece dene. Altmış sentlik bir puro karşılığında, bu kentin en pespaye orospusunu bile elde edemezsin. İş bölümü yaparız. Arada tatiller de var. Kızlar tatile giderler, Ben. Uzak diyarlara uçarlar. Tibet'e, Samoa'ya, Satürn'e... Sen de izinli sayılırsın. İstersen sinemaya gider, puro içer, köpük banyoları yaparsın. Ben, fizik açıdan bayağı yakışıklısın. Ben pek değilim ama sen öylesin. Kalp krizin gelinceye kadar ne güzel bir hayat geçirmiş olacaksın düşünsene...!»

«Niye havayollarından birilerini bulmuyorlar? Niye sana bana ihtiyaç duyuyorlar?»

«Şirket kuralları. Havayolları, elemanlarının birbirleriyle içli dışlı olmasını hoş karşılamaz. Özellikle TWA. Alice'le Susan TWA'da çalışıyorlar. Jessica Allegheny'de çalışır. Orası o kadar sıkı değil. Zaten Jessica bir keresinde bir pilot getirmişti. Ama sonra adı çıktı. Çünkü adam buraya geldiğinden sonraki ilk uçuşunda düşüp parçalandı. Buradan çıkarken biraz sakat hali vardı. Onu durdurabilir, işe gitmesini engelleyebilirdim. Ama kendini toparlar sandım. Hiç değilse terminali arayıp pilotlarından birinin o gün uçağı havalandıramayacağını söyleseydim keşke. Yapmadım. Onu kaybetmek istemedim. Biraz... bencillik ettim.»

Gülmekten yerlere yuvarlanacak durumdaydım. Don'un anlattıklarının ne kadarı gerçek, ne kadarı hayal, bildiğim yoktu. On dakika sonra Don, olmayan köpeğini gezdirmeye çıkmıştı. Ben ise, pantolonum bileklerime yığılmış, Alice'in buharlı banyosunda öylece duruyordum. Ortalık epey loşsa da, Alice'in beni incelediğini fark edebildim. Doğrulup elini göbeğimin üstünde kaydırdı, zar atmaya hazırlanıyormuş gibi beni avuçlayıp tarttı, sonra yakaladı ve kendi içine doğru çekti. Ağzından tek kelime çıkmamıştı. «Kahve mi, çay mı, yoksa beni mi?» bile dememişti.

Karşılarındakinin henüz bâkir biri olduğunu ne Alice biliyordu, ne de Don. İlk serüvenimde karşımdaki kızı ne görmüş, ne konuşmuş, ne de öpmüştüm. Doruğa ihtirassız, utançsız ve yeteneksiz biçimde varmıştım. Kelimesiz bir şiir, melodisiz bir müzik... yalnızca ritm ve davullar.

Şimdi hatırlayınca bakıyorum da, gene de heyecanlı bir olaydı. Bir de bana durmadan **Murray** demese! Alice o gece çıkıp gitti. Şarapta Dallas'a uçacaktı.

Ertesi gün öğleden sonra, daha önce anlattığım gibi salonda oturmuş şiir okuyordum. Eşyalarımı YMCA'dan getirmiştim. Elizabeth Satterly'in şerefine içmiş, kalan şarabı musluğa dökmüştüm. Tam en iyi Jamaica purolarımdan birini yaktığım sırada Jessica kapıdan girdi. Önce Hindenburg geldi sandım. Ama çok güzel gözleri vardı. Bu yüzden Jessica olduğunu hemen anladım. Aklımda kalan da bir tek bu oldu.

Akşam sekiz sularında Don parmaklarının ucuna basa basa içeriye girdi. Karanlıkta onu bekliyordum. Bana duyurmadan odasına doğru süzülme çabasıındaydı. Ben ışığı açtıverince olduğu yerde dondu. Elinde çantası vardı. İçinden hamburger kokuları geliyordu. «Köpeğini kayıp mı ettin?» diye sordum.

«Ahhh, Ben!»

«Sen Brigham Young'ı mı bekliyordun?»

Gözleri yatak odasına doğru döndü. «Jessica mı?» dedi.

«Ya o, ya da bütün Notre Dame kadrosu.»

«Yoo, Jessica'dır. İyi misin?»

«Doktora göre yakında ayağa kalkabilirmişim.»

«En zor kısmı ilk başıdır. Yakında onun da hoş yanlarını görmeye başlarsın.»

«Bugün geleceğini biliyordun sen.»

«Ben mi?»

«Kızın programını biliyordun.»

«Biraz içime doğuyordu diyelim.»

«On iki saatten kısa bir zaman içinde hem Alice, hem Jessica! Yakında milli lige çıkabilirim herhalde, koç!»

«Başaracağını biliyordum. İtiraf et, Ben. Harikaydı, değil mi? Müthiş bir tecrübeydi. Yanlış mıyım?»

Gülümsedim. Hakkı vardı. Alice'le Jessica'nın arasında, oturup Elizabeth Satterly'in şerefine şarap içmek anlamlı olmuştu doğrusu. «Fena değildi,» dedim.

«Böyle şeyler yalnız Amerika'da olur. Öyle değil mi?»

«Susan ne zaman gelir, bana söyleyecek misin?»

«Çarşambaya. İki günün var. İstersen arada YMCA'ya uzan, bir sauna, bir masaj... bir şeyin kalmaz.»

Güldük, birer puro içtik, ben de bu arada garip ev arkadaşşıma gücenmeyi unuttum. Ve kalmaya karar verdim.

Don Cook ömrümde gördüğüm en kurnaz adamdı. Ama

yaptığı hiçbir şeyi kötü niyetle yapmıyordu. Öğrenci gibiydi davranışları. Not almak için çalışan bir öğrenci gibi. Şapkasının tüyünü dalgalandırarak, tehlike çukurlarına düşmemeye çalışarak, kimseyi incitmeyerek, aldığından çoğunu vererek yaşıyıp gidiyordu.

Bir süre sonra Jessica odasından çıktı. Üstünde turuncu bir sabahlık vardı. Odanın o yanında şafak söker gibi oldu. Don'un getirdiği hamburgerleri yedik. Don gerekli parayı benim cebimden habersiz almıştı ama dürüst bir insan olduğu için hemen bir kâğıt imzaladı. Yetmiş beş sentlik bir senet. Önümüzdeki yıllarda Don Cook bana böyle çok senet verecekti. Değeri olmayan bu kâğıtlar sonradan değişik bir değer de kazandılar. Hâlâ bir çekmecedeymişler. Nerede bilmiyorum ama, bende olduklarından eminim.

Jessica, Rochester'e ya da Binghamton'a uçacaktı. Çabucak giyindi, ikimizi yanağımızdan öptü, erken döneceğini söyleyip gitti. O merdivenlerden inerken apartmanın hafif sarsıldığını hissettim. Don, «Sana öyle geliyor,» diyor-du ama kendisi de kalorifere tutunuyordu. Kibar olduğum için ona bunu belirtmedim.

Benim kalmak niyetinde olduğumu anlayınca Don biraz daha rahatladı. Ne kadar cesur ve akıllı olduğuma dikkati çekti. Bu işten hiçbir olumlu sonuç çıkmasa bile, TWA'da ve Allegheny'de birinci sınıf yolculuk yapmış oluyordum bari.

Birlikte alışverişe çıktık. Don'un danışmanlığıyla kendime bir ceket, bir pantolon ve renkli bir kravat aldım. Don'a göre bu kravat her şeye yakışacaktı. Parka dışında tabii. Eve döndüğümüzde Don, parkamı bir yere sakladı ve «Jack London ziyarete gelirse çıkarırız,» dedi. Bundan sonra parasal sorunlara eğildik.

Benim durumum iyiydi tabii. Rockwell Tebrik Kartları dükkânındaki işim hiç değilse Noel'e kadar sağladı. Ama Don için durum bu kadar parlak sayılmazdı. İş gücü yoktu. İşsizlik ödeneğinin tümünü çekmiş, babası (yani babalarından biri) de aylığını kesmişti. Susan'a 20, Alice'e 35 dolar, Jessica'ya ise hemen hemen 100 dolar borcu vardı. Ne var ki Jessica'ya olan borcu pek önemli sayılmıyordu. Jessica da makbuz kabul ediyordu çünkü. Bu arada açıkça belirtmem gerekir ki kızlara olan borcu, hizmet karşılığı değildi. Dar zamanda, iyi niyete güvenilerek borç alınmış paralardı hep-

si. Bence kızların bu paraları geri alma şansı, ancak İngiltere'nin Hindistan'ı geri alma şansı kadardı. Anlaşılan ya kızlar gerçekten çok iyi insanlardı, ya da Don yatakta anlattığından daha iyiydi.

Derken Don, Bloomingdale Mağazasında iş buldu. İş mağazada dolaşmayı gerektiriyordu. Orada bir hafta çalışabildi. Bir gün farkına vardılar ki Don gezinmek yerine yiyecek bölümündeki numuneleri yiyip duruyor ve böylelikle de Yale Kulüp'te harcayacağı parayı biriktirmeye çalışıyor.

O hafta içinde, benim de evde başıma ilginç bir olay geldi. Dükkândan döndüğümde, en sonuncusu olan Susan'ı orada buldum. Kendimi tanıttığımda beni gözlerinde ilgiden çok eğlenme ifadesiyle süzdü. Böylelikle resmiyeti geride bırakıp seviştik. O bana kendisinin Alice'le Jessica'dan daha esaslı bir kadın olup olmadığını sordu, ben de ona her bakımdan çok daha esaslı olduğunu söyledim. Bunun üzerine Susan'dan koskoca bir kahkaha koptu. Kendisinin Susan değil, Alice olduğunu söyledi. İlk seviştiğimizde oda öylesine karanlıktı ki, yüzünü pek görememiştim. Sonra da erken gitmiş, benim transtan çıkıp çevreme ilgi göstermemi beklememişti. Neyse, Allahtan Alice hoşgörülü bir insandı. Bu konuda bir daha beni kafaya almayacağına söz verdi. Ama bir şartla. Kullandığım tıraş losyonunu değiştirecek, daha uyarıcı bir türünü alacaktım. Kokuyu onun seçmesine izin verdim, o da Fransız bir marka seçti. Guerlain'di yanlış hatırlamıyorsam. Sonra da bu kokuyu yalnız kendisiyle beraberken kullanacağıma, öteki kızların yanında sürünmeyeceğime söz verdirdi.

Kısa bir süre sonra Don, 20th Century Fox'da işe girdi. Posta servisinde. Haftada otuz sekiz dolar karşılığında odadan odaya haber taşıyordu. Ücretin az olması onu hiç üzmedi. Filmcilik işinde çalıştığına öylesine memnundu ki! Zaten her zaman bu konuya özel bir yakınlığı olduğunu hissetmişti. Bu işe alınmış olduğuna zaman geçince daha bir şaşmaya başladı. Nedeni de, o sıra o şirkette işe alınan bütün gençlerin Yahudi olmasındandı. Bu da, sanıyorum bir tür misilleme kararından doğmuştu. Reklamcılık alanında yalnızca Presbiteryen mezhebinden olanların iş bulmasına cevap gibi bir şeydi 20th Century'nin yaptığı. Film şirketleri reklamcılarının bu tarafgirliğine karşılık yalnızca Yahudi gençleri işe alır olmuşlardı. Yani çoğunlukla Yahudi, bir

ya da iki Katolik, tek tük siyah, bir tutam Porto Ricolu, arada bir de cüzamlı. Don'a kalırsa kendisi bu işe cüzamlı kategorisinden girmişti. «İçlerine aldıkları tek beyaz Hıristiyan gibi hissediyorum kendimi,» diyordu. «Ama öyle mutluyum ki. maaşımın birazını Yahudi Gençlik Birliği'ne bağışlamaya bile hazırım.»

Böylelikle Don da bir iş sahibi olmuştu. Gerçi benden az kazanıyordu ama, ufkü çok daha genişti. Senaryolar okuyordu. Bense bu arada geçmiş olsun kartları okumakla vakit geçiriyordum. Ondan, bir gün eve bir senaryo getirmesini rica ettim. Film yazıları neye benziyor, merak etmiştim. Ama senaryoları şirketten dışarı çıkarmak yasaktı. Yakalarlarsa Don'u kovalarlardı. Yine de... günün birinde eve bir senaryo getirdi. «Havva'ya Dair» adında bir şey. Yazarı Josep Mankiewicz diye biriydi. Öyle zekice yazılmış, öyle esprili ve derindi ki onu en az on iki kere okudum... daha fazla okumama da gerek kalmadı. Ezberlemiştim. O senaryoyu sakladım. Kırmızı kapaklı, 156 numaralı senaryo. Ömrümde okuduğum en güzel 180 sayfalık film.

Gündüzleri ben, kendi kendime, piyasaya perakende kart satarak çalışırken Don kulislerde yaşıyordu. Öyle güzel bir dünyanın içindeydi ki, ben de o dünyanın parçası olamadığım için neredeyse ağlamak üzereydim. Bana birlikte çalıştığı diğer gençleri anlatıyor, onları öyle canlı tarif ediyordu ki, sanki hepsi o apartman dairesinde benimle berabermiş, son ruolarımı paylaşıyorlarmış gibi hissediyordum.

O dünyaya katılmayı o kadar çok istiyordum ki, Don'a acaba Yahudi olarak yutulabilir miyim diye sordum. Zaten sünnet olmuştum. Don sünnetime refakat edebilecek birkaç Yahudi davranışı öğretebileceğini söyledi. Ama üniversite mezunu olmayışım yüzünden işe alınma şansım sıfırda iniyordu. Hem zaten «Yarının Adamları» kadrosunda on iki kadar genç vardı. İçlerinden birinin ölüverip de yerinin boşalması pek büyük bir ihtimal sayılmazdı.

Sünnetime gelince, Don bunun işime yarayabilmesi için tuvalette sayın W. Charles Gruber'e rastlayıp referanslarımı adamın gözüne çarptırmam gerektiğini söylüyordu. Oysa W. Charles Gruber oranın Genel Müdür Muavini olduğundan odasının özel tuvaleti vardı. Yani bu işin olacağı yoktu. Boşuna rüyalar aleminde yaşamaktan vazgeçmeliydim.

Derken Susan da New York'a döndü ve sünnetimde bir

hafta geçmeyen bir diş yarası açtı. Kısa süre sonra Alice TWA'dan ayrılacağını ve Cincinnattili bir dişçiyle evleneceğini açıklayınca apartmanda hayat biraz sakinleşti. Özlecektim Alice'i. İlk gözağrımdı o benim. O an yüzünü görememiş olsam bile. Veda sevişmemizde bana, istersem eski tıraş losyonuma dönebileceğimi söyledi. Ben ise, Guerlain'e devam edeceğimi, çünkü Guerlain'ın bana onu hatırlatacağını söyledim. Bunun üzerine benimle bir daha sevişti.

Jessica fillerin göçü gibi gidip geliyor, Susan gerçekten taze portakal suyu sıkıyordu. Süt verdiği yoktu ama. Ne olursa olsun içlerinde en sevdiğim Alice'di. Anısı çok zor öldü.

ginnie

1948

Mary Ann Maitland'la Walter Harrison kuru bir törenle evlendiler. Törende Mary Ann'in en iyi arkadaşı Francine Lazenby «Çünkü» adlı şarkıyı söyledi. Sanki «Niçin» diye soran varmış gibi. Herkes Walter'le Mary Ann'in evlenişinden öylesine mutluydu ki, gören ikisini de hamile sanırdı.

Her şey yolunda gitti. İdam töreni gibi. Bir alay önemli insan geldi düğüne. Yani en azından, kılıkları öyleydi. Milletvekili olan Gerald Amca içlerinde en önemlisiydi. Son günlerde Dış İlişkiler Komitesinin Azınlık Başkanı seçilmişti. 1952 seçimlerinde Eisenhower'in yanısıra başkan yardımcılığına aday gösterilmesi bekleniyordu.

Mary Ann'in Chicago'ya taşınması iki sonuca yol açtı. Birincisi, böylelikle hayatımdan çıkmış oluyordu. İsabet tabii. Aynı şey eski dostum Bay Yirmi için de geçerliydi. İkincisine gelince, artık evin tek çocuğu bendim. Ama bu bir şey değiştirmediydi. Babam resim yapmayı, annem seyahat etmeyi sürdürdü. Ve artık bana doğru yolu gösterecek bir ablam olmadığı için de, beni apar topar yeni bir özel okula postaladılar.

Okulda iki ay ancak kalabildim. Beverly MacNamara ile Louisa Demeter'i yatakta yakalamıştım. Bunun belki bir ziyanı yok gibi gözükebilir ama, Beverly MacNamara öğrenciydi, Louisa Demeter ise öğretmen. Ne öğretmeni olduğunu söylemeyi hiç canım istemiyor. Ama Ev Ekonomisi değildi.

Bu olayı kendi avantajıma çevirmeye çalıştım. Okul atmosferini canlı tutmaya yarardı böyle ufak bir kurnazlık. Beverly bana haftada on dolar vermeliydi (dert değil...

babasının trilyonları vardı), Bayan Demeter de tarihten bana geçer not vermeliydi (en zayıf dersim).

Ama her şey geri tepti. Sonunda kendimi okul müdürü Bayan Calhoun'un karşısında buldum. Geri zekâlı hademe James Griffin de oradaydı. Anladığıma göre, beni kendisine gayri ahlaki teklifler yapmakla suçluyordu. Bu salağa böyle bir şey söyletmek için dünyanın parasını vermiş olmalıydılar. Karısının bunu hoş karşılamasına imkân yoktu çünkü. Ama adam paraları gösterince o da işi kabullenmişti besbelli. Hattâ belki diğer öğrencilere de aynı iftiraları atması için teşvik etmişti onu. Böyle yalanlarla dünyanın parasını kazanabilirdi insan.

Böylelikle daha on beş yaşımdayken mazisi olan biri olmuştum. Bir hademeye musallat olmuş, ona para teklif etmişim. Adam parayı reddettiğini, aramızda bir şey olmadığını söylüyordu ama yine de beni okuldan çıkardılar ve eve postaladılar.

Eve vardığımda, babama daha önceden haber vermiş olduklarını gördüm. Annem yine seyahatleydi. Babam paletini bir süre elinden bırakıp benimle samimi bir konuşma yapmaya girişti.

Ben de istiyordum böyle bir konuşmayı. Başkaları benim hakkımda ne düşünürse düşünsün, babamın gerçeği bilmesi çok önemliydi. O stüdyoda, bavullarım yanıbaşında, ona olup biteni bir bir anlattım. Ben sözlerimi bitirince o sakin sakin konuştu. «Ginnie, bir genç kızın yeni yetmelik çağında yaptığı şeylerin hemen hepsi açıklanabilir, anlaşılabilir şeylerdir.»

«Ama baba, ben biraz şantajdan başka bir şey yapmadım ki. Onu bile şaka diye yaptım.»

«Şşşşş, bırak da sözümü bitireyim. Ana babaların hatırlaması gereken şey, yeni yetme bir kızın zihninin de, vücudunun da bir devreden geçtiğidir. Ortaya bazı istekler çıkar. Şehvet belirir... doğru kelime o mu bilemiyorum ya. Bunlarla mücadele etmek ve onları yenmek gerekir.»

Babamın ne mankafa olduğunu o ana kadar hiç bilmiyordum. Gerçek anlamda konuşmuşluğumuz yoktu. Yalnızca ortalıkta gezindiğini, konağın patronu, arazinin efendisi pozlarını kestiğini izlemiştim. Acaba ona bıraktıkları onca servete karşın, akıl namına hiçbir şeyi olmaması mümkün müydü? «Baba, tümüyle yanlış anlıyorsun. Gerçekten. Sana

kötü şeyler anlattıklarını tahmin ediyorum ama, benim açımdan dinlediğin zaman...»

Ama onun artık beni dinlediği yoktu. Kendini dinliyor, sesinin tonunu, kelimelerinin harikalığını izleyip mestoluyordu. «Ginnie, bilmen gereken bir şey var. Ne yapmış olursan ol, benimle hepsini açık açık konuşabilirsin. Ama bir tek şart var... yalan yok. Eğer sana yardımcı olacaksam aramıza yalan girmemeli. Bunu anlıyor musun, Ginnie? Ginnie? Dinliyor musun?»

«Evet efendim.»

Babam beni bir yandan suçlarken bir yandan anlayış göstermeye çalışıyordu. Birden annemin durumunun nasıl olabileceğini gözümün önüne getirdim. Babam durmadan onu hatalarından dolayı affediyor. Oysa belki annemin hatası, suçu yok. Belki de var. Ya da babamın affetme isteği öylesine güçlü ki, annem onu tatmin edebilmek için durmadan affedilecek suçlar işliyor. Ya da işliyormuş gibi yapıyor. Tıpkı Gotik bir komedi. Sevgili babam on ikinci yüzyılın tipik kabağı rolünde. Zihnimdeki kahramanın parçalanıp dökülmekte olduğunu kulaklarımda duyar gibiydim. «Dürüstlük, Ginnie! İyi bir ilişkinin sırrı dürüstlüktür. Her ilişkinin sırrı dürüstlüktür. Biz de aramızda böyle bir ilişki kurabilirsek, belki başına ne gelirse gelsin sana yardımcı olabilirim. Birçok şey de gelebilir başına. Hep olur böyle şeyler. Hele bu yaşlarda. Bilmeni istiyorum ki ben hep senin yanındayım. Kapım her zaman açık olacak. Senden tek istediğim şey de...»

«Dürüstlük.»

«Tamam. Şimdi bu konuda birbirimizi iyice anladığımıza göre, belki olup bitenleri bana anlatmayı istersin. Ancak o zaman sana söyleyeceklerimin bir değeri olur. Anlıyor musun?»

«Evet efendim.»

«Çünkü eğer benden bir yalana dayalı rehberlik istenecekse, varacağım sonuç da, vereceğim öğüt de temelsiz olur. Değersiz olur. O kelime doğruysa.»

«O kelime doğru.»

«İyi öyleyse. Şimdi bana anlat. Ne olduğunu, nasıl olduğunu anlat.» Koltuğunda arkasına yaslandı. Böylesine berbat bir durumu ne kadar güzel yönettiğine hayran, beklemeye başladı.

Ben en kolay yolu seçmek istiyordum. Artık orada fazla oyalanıp da babamın sütlaç gibi yayılışını izlemeye niyetim yoktu. «Şey, baba... Beverly Mc Namara ile Bayan Demeter konusunda haklısın. Öyle bir şey olmadı.»

«Ahhhh.» Doğruyu ağzımdan alabildiğine öyle sevinmişti ki, sanki Luvr müzesi resimlerinden birini satın almışçasına mutluydu.

«Hepsini ben uydurdum. Kendimi temize çıkarmak için.»

«Anlıyorum.»

«Çünkü doğrusu, baba... yani... doğruyu söylememi istiyorsun, değil mi?»

«İstiyorum.»

«Doğrusu... Bay Griffin'e, yani James Griffin'e on dolar teklif ettim, eğer... eğer...»

«Ne yapması için?»

«Bana penisini göstermesi için.»

Gözünü bile kırpmadı. Kızı ruhunun çirkefini önüne döküyor da, adamın kılı bile kıpırdamıyordu. «Bunu neden yaptın peki?»

«Bütün param on dolardı da ondan.» Buna güleceğini, kendisinin ne büyük bir budala olduğunu anlayacağını ummuştum ama gülmedi. Yargıç rolünü bütün ciddiliğiyle sürdürdü. Çocuğu harçlığına zam istiyormuş gibi. Öylesine bozuldum ki odadan fırlayıp kaçmak istedim. Ama sonra merakım arttı. Acaba babam durumun komikliğini anlayıncaya kadar işi nereye vardırabilirdim? Oysa babam hiç gülmediği gibi gülmeye niyetli de görünmüyordu. Yalnızca soru soruyordu. «Penisini neden görmek istedin Ginnie?»

«Ama, baba...»

«Dürüstlük. Ginnie dürüst olacağız. Neden penisini görmek istedin?»

Doğrulup dikleştim. «Görmek istedim çünkü öbür kızlar Griffin'in penisinin çok büyük ve güzel olduğunu söylemişlerdi.»

«Anlıyorum. Öbür kızlar da göstermesi için para mı vermişlerdi ona?»

«Okulun yarısı vermişti. Adam işlerini ne zaman yapıyor, anlayamıyorum.»

«Peki sana gösterdi mi?»

«Evet.»

«Anlıyorum.»

«Ben de anladım.»

«Görünce neler hissettin?»

«Dürüst olmamı istiyor musun?»

«Evet.»

«Aldatıldığıma inandım.»

«Neden?»

«Dedikleri kadar büyük değildi.»

«Mukayese edebilecek durumda mıydın?»

«Hayır ama çok büyük demişlerdi, bana öyle fazla büyük görünmedi.»

«Bu etkiyi açıkladın mı?»

«Biraz.»

«Nasıl?»

«Beş doları geri istedim.» Babamın ya mizah yeteneğini ya da zekâsını göstermesi için ona bir fırsat daha vermiştim. Bu da tutmayınca ona beni affedebileceği şahane ve dört ba-
şı mamur bir suç sunmaya karar verdim.

«Beş doları sana geri verdi mi?»

«Hayır, yirmiden bozuk parası olmadığını söyledi.»

«Nasıl anlaştınız?»

«Şey, baba... biraz utandırıcı oluyor, anlıyorsun ya! Böyle klinik diliyle konuşmak... Yani... öff!»

«Ginnie, nasıl anlaştınız?»

«Penisini avucuma koydu ve çabucak on doların karşılığını aldım.» Bunu söyleyenin ben olduğuma inanamıyordum ama ses benim sesimdi, demek söyleyen de ben olmalıydım.

Babam biraz durakladı. Buna sevindim. Herhalde artık içine kuşku girmiş olmalıydı. Sonra kendini toparladı ve devam etti.

«Sonra ne oldu?»

«BABA!!!»

«Ne oldu?»

«Şey... sıktım... yani penisini. Baba... öff!»

«Ne kadar süre?»

«On dolarımı geri vermeye razı oluncaya kadar.» Gülmemesini bekliyordum. Gülsene, diye düşündüm. Gülsene koca budala!

Ağzı açık kalmıştı ama yine de devam etti. «Peki on dolarını sana verdi mi?»

«Yirmi dolar verdi.»

Masasının üstündeki bir şeyleri yerleştirmekle meşgul

gibiymi. «Doğrusu hangi okula başvuracağımı bilemiyorum,» dedi. «Herhalde eski okulunla ilişki kuracak ve her şeyi öğreneceklerdir. Ginnie, doğrusu bana düşünecek epey malzeme verdin.» Hemen dönüp bavulumu yapıştım, oradan dışarıya fırladım. Hole çıktığımda gülüyordum ama odama vardığım zaman hıçkıra hıçkıra ağlamaktaydım. Annemi istiyordum. Neredeydi annem?

Öğrendiğimize göre annem o sıra San Fransisco'daymış. Ya bir kliniğin açılış töreninde ya da bir hastaneye isim verilme törenindeymiş. Giriş hölünde şampanya kırmış olmalı. Hastaları ıslak koridorda yuvarlayarak içeri almışlardır belki. Babam onunla nasıl ilişki kurdu bilmiyorum ama, hafta çıkmadan annem soluğu evde aldı. Hastanenin hastaları onun güzel yüzünden mahrum kalınca nasıl yaşadılar, onu da bilemem.

Hafta boyunca benim de yardımımıla, babam benimle hiç yüz yüze gelmemeyi başardı. Bir tür manzara resmi yapıyordu. İowa manzarası galiba. Yemeklerini stüdyoya getirtmekteydi. Çok tiyatroya bir durumdu doğrusu. Büyük santaçı kendini stüdyosuna hapsetmiş, dünyayla ilişkisini kesmiş, İowa'ya gömülmüş, kızı da koca evde Buddy Clark plakları dinleyip E.E. Cummings kitapları okuyarak vakit geçiriyor.

Babam üzgün müydü, şaşkın mıydı, bilmiyordum. Kendini nasıl aptal durumuna düşürdüğünü anlamış mıydı, yoksa beni bir tür modern Du Barry olarak mı görüyordu? Tek bildiğim, ömrümün ilk olayında (Walter'inkini saymıyorum, çünkü o saçma bir şeydi) babam benim sözüme inanacağı yerde birkaç okul sevicisinin sözüne inanmayı tercih etmişti. Artık ömrü boyunca odasından çıkmasa viz gelirdi bana. Orada kalsın, İowa'yı, Wyoming'i, Alabama'yı, Yunanistan'ı tualine işlesin dursun isterse... ya da Rusya'yı duvar kâğıdı yapıp stüdyosunu kaplasın. Görmek istemiyordum artık onu.

Annem döndü, bir saat kadar yüzüyle uğraştıktan sonra odanın kapısında belirdi. Öfff, amma da güzeldi! Ben niye böyle değildim sanki?

Beni hafifçe öptü. Parfümünün etkisi beynime kadar ulaştı. Annemin ne kadar genç olduğunu hiç düşünmemiştim. Babamdan çok küçüktü. Babam elli dokuz yaşındaydı bildiğime göre. Annem bana olup biteni anlatmamı söyledi, daha doğrusu rica etti. Onu bir sınavdan geçirmeye karar

verdim. Babamın o cüce zekâsını paylaşıp paylaşmadığını görmek istiyordum. Ona on iki yaşından bu yana pantolon giyen herkesle yatıp kalktığımı söyledim. Uşağımız Harold'dan, eczanedeki Bay Jamison'a, eniştem Walter Harrison'a kadar.

Annem önce ses çıkarmadan dinledi. Ama sıra Walter'e gelince öyle bir kahkaha patlattı ki küpelerinden biri kulağından fırladı. Sonra toparlandı, bana okulda neler olduğunu sordu. Anlattığım zaman bana inandı. Bu yüzden onu çok sevdim. Sonra ikimiz de rahatladık ve birbirimize açıldık.

Hayatımı yönetebileceğime inandığını söyledi bana. Yüzünün durumu bugün için moralimi biraz bozuyorsa bile günün birinde çok güzel olacağımı anlattı. Göğüslerimin kendisine çekmemesi konusunda ne kadar şanslı olduğumu vurguladı. Onun göğsü hemen hiç yok gibiydi. Enfesti o gün annem. Hiçbir zaman sahip olmadığım bir abla gibiydi. Zeki, komik, yaratıcı biri. Adı Maggie olduğuna göre, benim de kendisine Maggie dememi istedi.

Çene çaldık. Saatlerce. Annemle babamın nasıl evlendiklerini o gün öğrendim. Bir Joan Crawford filmi gibiydi. Annemin babası fakir ama dürüst bir musluk tamircisiydi. Dürüst olduğundan çok, fakirdi. Annem Camden, New Jersey'de doğmuştu. On altı yaşındayken Philadelphia'da dö-küntü bir kafeteryada masalara servis yapmaktaydı. Oraya hep sanatçılar geliyordu. Günün birinde benim uzun boylu babam da gelmiş, pek pahalı olan kuzu pirzolarlarından ısmarlamıştı. Annem onun hem zengin hem yakışıklı olduğunu bir bakışta farketmiş, işte beni ailemin yaşadığı bu delikten kurtaracak fırsat, diye düşünmüştü. Servisi getirirken kuzu pirzolarını babamın kucağına döküvermiş, sonra da ağ-larken öyle güzel görünmüştü ki... babam o zaman da bu kadar salak olduğundan, onu avutabilmek için alıp Philadelphia'nın en şık lokantalarından birine götürmüş, orada ona istakozlu bir yemek ısmarlamıştı.

Annem ona stüdyosunda poz vermişti ama, elbiselerini çıkarmayacak kadar akli vardı. İşte bugün şöminemizin üstünde asılı duran portre böyle çıkmıştı ortaya. Babam, anneme poz verme ücreti önerince annem kabul etmemiş, «Ben yalnızca seninle olmak, seni çalışırken görmek istedim,» demişti. «Harika birisin.»

Babam, annemin kurnaz yalanlarına ve fiziksel çekingenliğine çok iyi tepki göstermişti. Annemin masumiyetine bayılıyor, namusuna hayran kalıyordu. Özellikle bu konuşmuş Philadelphia kentinde bekâretini koruyabilmesi hayran olunmayacak şey miydi?

Annem gerçekten zekiydi. Çünkü bakire olduğu doğrudu. Sonunda babamın verandasında ona teslim olduğu gün, dereler gibi kanayarak bunu da pek güzel kanıtlamıştı. Babam bu kusursuz meleğe sahip olduğuna öyle memnundu ki, stüdyosunun kandan Fransız Devrimi manzaralarına benzermesi onu rahatsız etmiyordu bile. Annem ağlıyor, ağlıyordu. «Ne kadar canım acıdı» diyordu. Üstelik babam onun en değerli mücevherini çalmıştı. Onu asla bir daha görmek istemiyordu. Ahh... nasıl yapabilmişti böyle bir şeyi babam! «Lütfen beni hemen eve götür» diye bitirdi sözlerini.

Babam ertesi gün uğradı ama annem onunla konuşmuyordu. Evine kabul etmiyordu. Bir sonraki gün babam onu lokantada bulabildi. Annem yeniden orada servise başlamıştı. (Sürpriz!!!) Babam masaya oturdu ve romantik bir edayla yine kuzu pirzolası ısmarladı. Annem de hiç budala olmadığı için pirzoları gene babamın kucağına döktü. İki hafta daha flört ettikten sonra evlendiler.

Ama evlendikten sonra işler yolunda gitmiyordu. Annem, babamın daha zeki olmasını isterdi ama, değildi ne yazık ki. Zaten baştan beri saflık bayrağını dalgalandıran biri olmuştu. Annem onu daha hoş biri haline getirebilmek için çok uğraşmıştı. Görevine bağlı, dikkatli, sevgi dolu bir eş olmuştu. Ama aradan beş yıl geçip iki de kız evlat doğduktan sonra, artık babamla birarada bulunmaktan bunalır olmuştu. Üstelik ressam olarak da başarı kazanamayan babama dayanmak giderek daha zorlaşıyordu. Günden güne budalalaşıyor, anneme yatakta da ilgi duymaz oluyordu. Böylece annem de kendi başına dolaşmaya başlamıştı.

Babamla bir anlaşmaya varmışlardı (Yaa!). Oturup karar vermiş değillerse de, durum öyle getirmişti. Annem istediği gibi gelip gidebilecekti ama, bunu saygın bir kılığa sokmayı bildiği sürece. Babam evde kendi başına oturup Utah'ın resmini yapmaya razıydı.

Maggie o konuşmamızda evden uzak olduğu sıralarda neler yaptığı konusuna girmede. Yardım dernekleriyle uğraştığını söyledi yalnızca. Bu kadarını söylemesinin de bir ne-

deni vardı. Babamı bırakıyordu artık. Beni de bir daha ne zaman görebileceğini bilemiyordu.

Ağladım. Onu daha yeni tanımıştım. O da ağladı. Benimle yakın ilişkisini sürdürmeye çalışacağını söyledi. Ama bunu bir süre için pek yapamayacaktı, çünkü Avrupa'ya gidiyordu. Adını söylemek istemediği bir adamla.

Anlayacağımı umuyordu. Ben de umuyordum anlayacağımı. Ama o sıra öyle büyük bir acı duyuyordum ki, bu konuda pek söz veremiyordum. Elimden geleni yapacağıma, o durumu düzeltinceye kadar bekleyeceğime söz verdim. Belki sonunda babamdan boşanmayı başarır, beni yanına alırdı.

Beni gözlerinde yaşlarla kucakladı ve odamdan, güzel bir rüyanın sonu gibi çıkıp gitti. Her şey altüst olmuştu. Bir hafta önce ondan nefret ediyor, babamı seviyordum. Şimdi durum tersine dönmüştü. Ve bu arada her ikisini de kaybetmiştim. Hem annem vardı, hem babam. Ama bal gibi öksüzdüm ben işte.

ben

1949

Son iyi puromun gününde, Rockwell Tebrik Kartı dükkânındaki işimden çıktım. Neden çıktığımı bilmiyorum. Başka iş bulmuş değildim. Ama her nedense, içime öyle yapmak gerekir gibi bir his doğmuştu. Ben de öyle yaptım. Kafamdan bu gereksiz jesti muhteşem bir sembolizm olarak nitelendirdim.

Bir dönemin kapanışını daha da belirgin hale getirmek için, bir puro dükkânına girdim, altı tanesi çeyrek dolara olan White Owl purolarından bir paket aldım. Paketten bir tane çekip yaktığımda, Somerset Maugham'ı mezarında dönerken görür gibi oldum. Oysa adam o zaman daha hayatta olduktan başka, bildiğim kadarıyla sağlığı da yerindeydi.

New York'u dolaştım, Abercombrie's mağazasının alt katını gezdim. Burada her şey deri ve kristaldendi. Ve tabii insanın içini karartıyordu. Zaten ben de içimi karartmak istiyordum. Haketmiş, alnımın teriyle bu noktaya gelmişim. Yıllar boyunca geçirdiğim tecrübelerin bana öğrettiği bir şey varsa, o da başarısızlıkların getirdiği depresyona kendini mücadelesiz bırakmanın en iyi yol olduğuydu. Böyle zamanlarda «Hop-hop» deyip zorla gülümsemek işi daha beter ediyordu. Bir iki günlük derin depresyonun sonunda bu işten öyle bunalıyordum ki, birden her şey gözüme iyi görünmeye başlıyordu. Bu, Ben Webber'in izafiyet teorisiydi. İyi de işliyordu:

Depresyon x kendini bırakmak

= Y E T E R

gerekli gün sayısı

Üç gün boyunca isteye isteye surat ettikten sonra dördüncü gün tekrar Abercombrie's mağazasına girdim ve kredili hesap açmak istediğimi söyledim. Bir önceki yılın geliri olarak 25.000 dolar gösterdim. Referans bölümüne Darryl F. Zanuck ile Spyros Skouras'ı yazdım. Bunların ikisi de 20th Century Fox şirketinin öyle büyük kodamanlarındandılar ki, insanın bir randevu almak için kartal kesilmesi gerekiyordu.

Aslında tabii Abercombrie ve Fitch'in bana kredi kartı vereceğine inanmıyordum. Yalnızca adımı bilmelerini, günüm geldiğinde beni karşılamaya hazır olmalarını istiyordum. Ayrıca o gün geldiği zaman, yeni hesaplar masasında oturan o kasıntı kadının müdürlere hesap vermesini istiyordum. Ünlü göz operatörü ve Metropolitan tenoru Benjamin Rex Webber'e kredi vermeyişini nasıl açıklayacaktı bakalım. Böyle bir gencin, bir yerlere varacağını anlamaktan açiz miydi? Gerçekten bir yerlere varmıştı o genç. Örneğin; Beşinci Caddedeki Saks Mağazasına varmış, orada da hesap açtırma başvurusunda bulunmuş, orası da reddetmişti onu. Deli miydi bu kadın?

Thomas Begg's'den kendime on bir dolarlık fedora bir şapka aldım. Don Cook'un ki gibi. Ama üstündeki tüyü sevmemiştim. Satıcıya da söyledim. Adam beni memnun edebilmek için bir kutu tüy çıkardı. Bu tüyleri hangi dişi tavus kuşu görse hemen orgazma uğrardı. Yarım saat kadar tüylerin rengini, dokusunu inceleyip karşılaştırmalar yaptıktan sonra bir tanesini seçtim. Ancak dükkândan sokağa adımlımı attığım sırada farkına vardım ki, seçtiğim tüy tıpatıp Don Cook'un ki aynı. Buna da hiç şaşmadım.

Yolda bir kesekâğıdı kestane kebabı aldım. Aylardan Ekim olduğu için. Kâğıttaki kestaneler insanın aklına futbol maçlarında alkış tutan devetüyü mantolu sarışın kızları getiriyordu. Güzel bir kıza göz kırptım, daha güzel bir tanesini tepeden tırnağa süzdüm. Modern Sanat Müzesine girdiğimde Brancusi'ye dikkat etmek yerine, eserlerini inceleyen kızlara dikkat ettim.

Ekim ayında müze gezen kızlar çok güzel olur gibi gelirdi bana hep. Bloomsdale'e gidenler biraz daha yaşlı ve kibar olurlardı. Bonwit'e giderlerse pek tatlı ama biraz antiseptik görünürlerdi. Ama Ekim ayında müze gezenler, düpedüz Scott Fitzgerald'ın soyundan gelmiş gibiydiler. İncecik, kırılıverecekmiş gibi, uçan yaratıklar. Boyunlarına üç

kere dolanmış uzun kaşkollerle. Bu ayda müze gezen kızlar bakire ama tecrübeli görünürler, yüreklerinde soğumuş eski aşklarına rağmen bir adım ilerde yeni bir büyü bulacaklarına sanki inanırlardı. Belki de o büyü bendim.

Kendimi pek iyi hissettiğim için eve kadar yürüyerek geldim. While Owillardan üç tanesi hâlâ cebimdeydi. Evde kendime bir kadeh **sherry** doldurdum, şapkama yeniden form verip onu ruhsal durumuma daha uygun bir hale getirdim. Sola biraz eğim, tepeye bir tokat, tüye de şans getirsin diye bir fiske!

Hosteslerimiz evde yoktu. Alice artık dişçi kocasıyla Cincinnati'ye yerleşmişti. Susan Miami'de uçaktan kaçmış, emekli bir borsacıyla bir yere kapanmıştı. Adamın kendisiyle evleneceğini umuyordu. Jessica ise yıllık iznindeydi. İzin sırasında kilo vermeyi iyice kafasına takmıştı.

Kızlar evde olmadığına göre Don'la ben serbesttik. Canımız kimi isterse onu getirebilirdik eve. Bunu yapmayışımız ya da yapamayışımız, Birinci Sınıf Uçan Kızlar'ımızı ne kadar özlediğimizi göstermeye yeter sanıyorum.

Bana işsizlik sigortası ödemediler. Bunun nedeni işimden kendi isteğimle ayrılmamdı. Maraza çıkarıp beni kovalmalarına yol açmış olsam, ödeyeceklerdi. Ama vız geliyordu bana. Nereye gitmekte olduğumu bilmiyorsam bile, hiç değilse nereden geldiğimi biliyordum. Aldığım bütün kararları kişilik bütünlüğümle, ahlaklı biçimde ve budalaca, kendim almıştım. Bunların üçü birleştiği zaman insanı öldürmeye yeter. Tıpça kanıtlanmış bir gerçek bu. Beni de öldürebilirdi... eğer biri çıkıp vaktinde yolumu kesmezse...

Günlerim New York caddelerinde yağmurdan ıslanmakla geçiyordu. Allahtan kıskanç tabiatlı olmadığım için, benimle aynı kaldırımları paylaşan daha başarılı kişiler bulunması huzurumu kaçırmıyordu. Gecelerim hep televizyon karşısında geçmekteydi. Balarısı tomurcuğa nasıl dadanırsa, ben de televizyona öyle dadanmıştım. Özellikle tiyatro tipi şovları izliyordum. Hepsi canlı yayındı ve hepsi de «istikbal vaat eden bir başka yazar» tarafından yazılmışlardı. Ben de istikbal vaat eden bir yazar olabilirdim. Yazar olmama bir izin verseler, onlara ne istikballer vaat ederdim.

Don, sosyal hayatımın renklenmesine katkıda bulunuyordu. Cuma ve Cumartesi geceleri genellikle Greenwich Village'e gidiyorduk. Orada moda olan çift tempolu Dixie'den

hoşlanır gibi numara yapmak zorundaydık. Bu arada Don'un iş arkadaşlarıyla tanışmış, hepsinden çok hoşlanmıştım. İri-yarı Al Epstein kazanan tipti. Her halinden belliydi. Armie Felsen oyun yazarı olmaya heves ettiği için her gittiği yerde notlar alıyor, keskin gözlerinden hiçbir şey kaçmıyordu. Armie için her şey önemliydi. Bir keresinde ona Kulüp 181'in tuvaletinde rastladığımda, bir eliyle işerken ötekiyle kalemi tutmuş, bloknotu avucuyla duvara yaslamış, bir şeyler not etmeye çabalıyordu. İnanılmaz Armie!

Bob Steinman ikinci Dünya Savaşı'na katılmıştı. Durmadan tahrik edici kadınlarla karşılaşır, her seferinde de inanılmaz başarılar elde ederdi. Böylesine nişancı biri nasıl olup da Berlin'in işini bitirmemiş, savaşı bir yıl önce sona erdirmemişti acaba? Yanımda oturup benimle konuşurken, bir an sonra odanın öbür ucundaki kızla mercimeği fırına vermiş görürdüm onu. Bob Steinman'ın, geceyi yalnız geçirmek zorunda kaldığını hatırlamıyorum. Onun iki odalı dairesindeki yoğun yaşam, bütün Avrupa'dakinin toplamından fazla olmalıydı. En iyi yanı da «Ben eski bir savaşçı, üstelik de bir subayım,» diye kasılmamasıydı. Hiçbir zaman başımıza kakmazdı bunu. Her zaman eşitiymişiz gibi davranırdı bize. Yaşı otuzu geçkin olduğu halde askerlik yıllarına da hayıflanmazdı. Tek istediği şey kadınlarla yatmaktı. Kimle olduğu da önemli değildi. Gözümüzün önünde bir düzine zarif Messerschmitt düşürebildiği gibi, bunun yanı sıra iki Piper uçağı, birkaç zeplin, arada sırada da bir hindi vurduğu olurdu.

Asıl yakınlık hissettiğim kişi Roland Jessup'tu. Roland, New Jersey'de yetimhanede yetişmiş bir siyahtı. Aslında beyaz diye yutulabilecek kadar açık renkti ama, o yolu seçmek istememişti. Eşcinsel olduğu söyleniyorsa da bunu hiçbirimiz kesinlikle bilmediğimiz gibi, Roland da bir imada bulunmamıştı. Tek bildiğimiz, Greenwich Village'de bir dairede tek başına oturduğu ve orayı bir şeyh çadırı gibi döşediğiydi. Çizgili perdeler, mor yastıklar, boncuklu paravanlar, Türk nargileleri falan. Ne olursa olsun Roland iyi insandı. Çok da çalışkandı. Bu sıfat öyle pek çok kişi için kullanılamıyordu o sıralarda.

Günün birinde... büyük bir gündü o gün... Don işten dönünce bana bir haber verdi. Sendika, yani Ekran Yayıncıları Derneği, oturup genel müdürlükle pazarlık etmiş ve bu-

nun sonucu olarak «Yarının Adamları» kadrosunda iki yeni iş daha açılmıştı. Ertesi gün W. Charles Gruber'e başvurmam gerekiyordu.

«Ama... ben üniversite mezunu değilim,» dedim.

«Üniversite mezunusun. Pittsburgh Üniversitesi'nden. Bunu söylediğimde hoşlarına gitti. Marshall Goldberg de oradanmış.»

«Ama ya diplomamı görmek isterlerse?»

«Benimkini görmek istemediler.»

«Yani sen... üniversiteye gitmedin mi?»

Yahudiler gibi omuzlarını kaldırdı. «Sormamalısın,» dedi.

Genel Müdür Muavini W. Charles Gruber'in bürosuna gittim ama onunla görüşmek kismet olmadı. Sekreteri geleceğimi biliyordu. Bana, Stirling Silliphant'ın sekreterini arayıp onunla görüşmemi söyledi. Sonradan çok başarılı bir yazar-yapımcı olan Stirling Silliphant o sıra 20th Century'nin müdürlerinden biriydi. Onunla öğleden sonra görüştüm ve ona reklam servisinde daha başarılı olacağıma inandığımı söyledim. Yazı konusundaki derin bilgilerimden ötürü (tebrik kartları). Stirling Silliphant bana reklam müdürünün Josh Meyerberg olduğunu, ama onun da kadrosunun çok dolu olduğunu anlattı. Dan Steier'in Tanıtma Servisi'nde çalışmak isteyip istemediğimi sordu. Ben hayır dedim. Bunun üzerine işe alındım ve ertesi sabah göreve başladım.

Her şey çok çabuk olup bitmişti. Gruber'e gitmiş, Silliphant'la konuşmuş, Meyerberg'le çalışmam gerektiğini öğrenmiş, sonunda Steier'in yanında işe başlamıştım. Steier'in benim yaşadığımdan bile haberi yoktu. Ta ki ben içeriye girip ona haber verinceye kadar.

Filmcilik işini çok seveceğimi biliyordum. Gördüğüm kadarıyla şahane budalalıklarla dolu bir yaşamdı bu. Üniversiteye aslında hiçbiri gitmemişti. Benim Yahudi olmam da bir avantajdı. O zamandan beri bir daha Yahudi olmadım ama, çok eğlenceliydi.

ginnie

1949

Kendimi Stokely Kız Lisesinde buldum. Maryland'de. Yaşım on altıydı. Caz danslarından başka her şeyde başarsızdım. Üstelik o anda Bayan Marjorie Stokely'nin, yani tacın sahibinin beni çağırttığını duymuştum. Herhalde yanlış davranışlarımdan ötürü bana öğüt verecek diye düşünüyordum. Yanılmışım.

Kadın kendine hiç uymayan bir davranış içindeydi. Konuya girmeden önce on dakika kadar lafı dolaştırdı, hayattan, tecrübeden, hokey oyunundan, lahanalardan, krallardan dem vurdu durdu. Kısacası değinmediği konu kalmadı. Ben de istediği gibi konuşmasına izin verdim. Eninde sonunda anakonuya gireceğini biliyordum. Yaşı yetmiş dolaylarındaydı. O kadar fazla vakti kalmamıştı artık.

Yüzü mermer gibi dümdüzdü. Bütün çizgi ve kırışıkların içini, bir tür pudra krem karışımıyla doldurmuş olmalıydı. Bir anda güçlü bir rüzgâr esse herhalde bu maskeyi üfürüp götürecekti, yüzünün asıl halini herkese gösterecekti. Soluk bir erik gibi. Kuraklığın çatlattığı yüzeyinde, o iki koca plastik dudaktan başka hiçbir şeyin kök salamayacağı cinsten. İki dizi de bej rengi dış. Buruşuk boynu üstündeki başı pencereden kapıya, tavandan yere, kısacası her yöne dönüp duruyor, bir bana bakmıyordu. Sonunda sözü uzatmaktan vazgeçti, bakışlarını dosdoğru yüzüme dikti ve konuştu: «Virginia, hayat oldukça duyarlı bir süreçtir. Ve çoğu zaman, sevdiğimiz şeyler elimizden çabucak alınır gider.»

Herhalde bana kaplumbağasının öldüğünü anlatacak, diye geçirdim aklımdan. Zavallı kaplumbağanın epey zaman-

danberi hasta olduğunu duymuştum. İki hafta içinde hayvancağızın bir kül tablası haline geleceği ortadaydı. Ama bu kadın kaplumbağadan söz etmiyordu. İşte, oradaydı kaplumbağa. Cam kafesinin içinde. Çizik dolu suratını, buruşuk boynunun üstünde tutmuş, duruyor. Anasına bak, kızını al.

«Virginia, bir kaza oldu. Bir yangın.»

«Chicago'da mı?» diye sordum.

«Stamford'da.»

Ah, Ulu Tanrım, diye düşündüm. Babam!

Kadın keten bir paçavrayla gözlerini kurularak, «Baban.» dedi. Elindeki o şey mendil olamayacak kadar süslü püslüydü. Eğer mendilse bile ya bir gelinlikten ya da bir gece elbisesinden kesilip yapılmış olmalıydı. «Ayrıntıları pek bilmiyorum, Virginia. Bir telefon geldi. Yangın babanın stüdyosunda olmuş, pek yayılmamış. Asıl eve hiç sıçramamış. Eve gitmen gerekiyor. Üzgünüm.»

Benden tek kelime çıkmayınca, boşluğu doldurmak için birkaç şey daha söyledi. Ruhsal durumum çene çalmaya uygun değildi. O kadar az konuştum ki, ben odadan çıkarken kadın şaşkınlıkla, «Doğrusu çok dayanıklısın, Virginia,» deyiverdi.

«Şey... öz babam değildi.» Bunu neden söylediğimi bilemiyorum. Böyle önemli anlarda en olmayacak şeyi söylemekte birinciydim, ama bu seferki beni bile şaşırtmıştı. Belki kendi acımı hafifletmeye çalışıyordum. Belki de gerçek duygularım bu söylediğim sözde yansıyor. Aslında beni dünyaya fırlatan kuvvetin babamın sperminden geldiği konusunda zerre kadar kuşku yoktu. Ama yaşıma büyüdükçe baba olmanın, karanlıkta, nişan almaksızın atış yapmaktan çok daha başka şeyleri de gerektirdiği inancı yerleşmeye başlıyordu içimde. Yani gerçek bir baba olmak için.

Stokely'den ayrılırken bir daha oraya dönmeyeceğimin farkındaydım. Zaten gelişimin nedeni, babamın göndermesiydi. Şimdi o olmayınca, benim nereye gittiğim kimin umurunda olacaktı? Annemin mi? O tek sohbetimizden bu yana ondan bir kart bile almış değildim. Acaba biri çıkıp da aneme ihtiyarın nalları diktğini haber vermiş midir, diye düşündüm. Kim söyleyebilirdi ama? Nerede olduğunu bilen yoktu ki? Yani görünüşe göre güzel Maggie Maitland nerede olursa olsun, olup bitenlerden haberi olmayacaktı.

Böyle olunca da ben Stokely'ye temelli veda ediyorum demekti. Elveda Stokely... Merhaba Stamford. Salaşpur tren beni evime yakın istasyona getirdiğinde kafamı toparlamakta biraz güçlük çektim. Kendimi fânî ve tehlikelere karşı çok duyarlı hissediyordum. Kaybettiğim şey kendi etimden, kendi canımdandı. Ama ailede irsi bir hastalıktan ölmüş değildi. Yani günün birinde aynı illetin benim yakama sarılacağı yoktu. Yangında ölmüştü. Herkesin başına gelebilirdi yangın. Tehdit özel olarak bana yönelmiyordu. Babamın yok olmasıyla, bir koltuk değneğinden mahrum kalmış da değildim. Babam zaten tek başına ayakta durmakta güçlük çeken biriydi. Nerede kaldı başı dönen kızına destek olmak.

Ama gene de içimde korkunç bir hüznün vardı. Kendime değil, ona acıyordum. Gerçi hayatta hiçbir şey başarmış değildi ama, kimseyi de incitmemişti. Küçük bir hayvanın ölümü gibi. Hani çevrede bulunduğunu hiç farketmezsiniz de, ancak ölüsünü bulunca anlarsınız. Küçük kuşlar, böcekler gibi. Tath, minik hayat parçacıkları. Biz, Stamford'daki ağaçlıklı mezarlığa geçmişin böyle bir yankısını gömecektik işte. Kim gelirdi acaba Howard Maitland'ın cenazesine? Lütfen gelin çünkü pek تنها olacak!!! (Eminim ki ilk adının Howard olduğunu bile bilmiyordunuz, değil mi?)

Ablam Mary Ann'le (Ayyyy!) eniştem Walter (ööö!) beni istasyonda karşılayıp eve kadar teselli ettiler. Oysa benim teselliye ihtiyacım yoktu. Onları görmek kalbimin neşeden coşup taşmasına yetmişti. Henüz yirmi yaş dolaylarında olan Mary Ann kırkında gibi görünüyordu. İçki kokan Walter ise doksanında göstermeye başlamıştı. Evlilikleri galiba benim açımdan iyi gidiyordu. Araba yolculuğu sırasında Walter'in avucu dizime kapanınca hiçbir şey yapmayıp orada kalmasına izin verdim. (Kendini ye, bitir, Bay Yirmi! Benden alıp alacağın bu kadar işte.)

Cenazeler hep birbirine benziyor galiba. Önce kilisede bir tören, birkaç beylik laf, sık arabalarla mezarlığa gidiş ve gömülme! Hesaba katmadığım tek şey kendi tepkimdi. Tabut mezara inmeye başlayınca kadar bir şeyim yoktu. Dilimi tutabilsem, o zaman da bir şeyim olmayacaktı. Ama sonunda kendim de farkında olmadan konuşmuştum. «Güle güle baba,» dedim ve deyince de ok yaydan çıktı. Ağlamaktan neredeyse yere yıkılıyordum. Boğazımdan dev hıçkırıklar yük-

seliyor, vücudum spazmlarla sarsılıyordu. Beni tutup oradan uzaklaştırmak zorunda kaldılar.

Bir tek o sözlerin etkisi «Güle güle baba!» İşte bu yetmişti erimeme. Yabancı bir cenaze bile olsa, o yabancının kızı «Güle güle baba» dese, ben yine aynı şeyi yapardım. Eminim. O sözlerle cevap olarak ağlıyordum ben. Gerçeğe cevap olarak değil. Başka türlü sü elimden gelmezdi. Nice filmde Bette Davis'in böyle yaptığını seyretmiş olan ben değil miydim? Yalnız o mu? Jennifer Jones da, Olivia de Havilland da... anasını babasını seven her kahraman aynı şeyi yapıp duruyordu. Yılların film şartlandırması, beni o gün mezarlıkta kendi sahnemi oynamaya hazırlamıştı anlaşılan.

Babamın ölümünün gerçekçi sonuçları ise şöyleydi: Kendi sanat eserlerinin tümünü beraberinde götürmüştü. Onlara ek olarak da bir şişe viski, bir kutu uyku hapi, bir galon benzin ve bir kibrit. Bunlar biraraya gelince «ANNE» diye okunuyordu sanıyorum. Stüdyosu birkaç dakika içinde yok olmuştu. Babam ve resimleriyle birlikte. Geride yalnızca küllerini ve dişlerini bulduk. İnanılmaz bir şey. O, kendine bir yakılma töreni düzenlemişti. Biz de onu sonradan gömmüş-tük. Kaç kere ölür ki bir ınsan?

Babamın bu işi neden yaptığını anlamak için fazla zeki olmaya gerek yoktu. Hayatta hiçbir şeyi olmadığını anlamıştı besbelli. Ne karısı, ne kızları, ne yeteneği. Annem «Hayalet Maggie»ye gelince o da ne göründü, ne de babamın öldüğünü duyduğuna dair bir işaret verdi.

Avukatlar hemen işe el koydular. Babamın varlığı, evi, arazisi, hisseleri, tahvilleri falan toplam olarak 800.000 dolar tutuyordu. Bunun dışında biraz da hizmetkârlara, yardım kurumlarına, avukatlara bir şeyler bırakmış, veraset vergisini de ayrı tutmuştu. Büyük alevlerden bir hafta önce Maggie'yi vasiyetnamesinden çıkarmış bulunuyordu. Annem çıkıp gelse bile bu yeni vasiyetnameye karşı duramazdı. Herkes biliyordu onun babama doğru dürüst karılık yapmadığını.

Bu durumda dört yüz bin bana, dört yüz bin de Mary Ann'e düşüyor demektir. Ablam kendine düşeni sevgili eşiyle kırıyordu isterse. İşin tek sorunu benim yaşımın henüz küçük olmasıydı. Yani benim payım henüz vasiyet altında tutulacaktı. Vasi kimdi, bilin bakalım! Üstelik yalnız vasim değil,

benim velim de oluyordu Mary Ann. On altı yaşındaki kızların kaç tanesi velisinin rezilin biri olduğunu söylediği zaman doğru söylemiş olur sizce?

İki gün içinde tüm emlak komisyoncuları bizim araziyi talan ettiler. Antikacılar mor kalemlerini dillerinin ucuyla ıslata ıslata, evin köşe bucağını dolaşıp her eşyanın üstüne birer etiket yapıştırdılar. Babamın resimlerinden kurtulan olup olmadığını görmeye yalnızca bir tek sanat ajanı geldi. Bay Peebles adında bir ihtiyar. Yıllar boyu babamın bütün resimlerine bakmıştı bu adam. Hiçbirinde bir şey bulamamıştı. Bir tek Maggie'nin portresi dışında. Gelir gelmez onu sordu. Yandı mı diye. Evet cevabını alınca dilini damağında cık cık diye şaklatarak kapıya yöneldi. Ben peşindeydim.

«Babam hayattayken nerelerdediniz?» diye haykırdım ona. Ne kadar öfkeli olduğime, sesimin nasıl çığlık gibi çıktığına kendim de şaşıyordum.

İstemeyerek dönüp bana baktı. «Üzgünüm, küçük hanım, ama babanız ikinci derece bir ressamdı,» dedi.

«Sen ne anlarsın, budala sürüngen!»

«Anlamak benim işimdir.» Bir yandan kapıya doğru yaklaşıyordu. Bir an önce oradan kurtulmak niyetindeydi ama, hızlı hareket etmeye yaşı elverişli değildi.

«Neden hayattayken hiçbir resmini satın almadın? Alsaydın belki hâlâ hayatta olurdu.»

«Ona teklif ettim. Annenizin resmini istedim. Satmadı.»

«Sekiz dolardan fazla verseydin belki de satardı!»

«Epey fazla verdim. Özür dilerim. Gitmem gerek. Sizin için üzgünüm,»

«Bu pis yerde de herkes üzgün!»

Bay Peebles gitti. Herhalde ırlandalı olmalıydı. ırlandalılar durmadan üzgünüm derler. Biri ölünce de, biri hapşırınca da, birinin paltosu çalınınca da. Otello'ya da, Hitler'e de, Xerxes'e de, Atilla'ya da öyle demişlerdir herhalde. «Üzgünüm.» Bunun bildiğimiz dile tercümesi şöyle olmalıydı: «Babanın nalları dikmesi yazık oldu ama bunda benim suçum ne?» İnsanlar neden asıl söylemek istediklerini söylemiyorlar acaba? Arkasından kapıyı çarparak kapattım. Masanın üstünden bir vazo düşüp kırıldı. Üstündeki etikette «No: 356 - 148. dolar» diye yazılıydı. Bir anda Mary Ann'e yetmiş dört dolar borçlanıvermişim. Allah belasını versin,

diye düşündüm. Söylemeyecektim ona. Rüzgâr devirdi, diyecektim. Uşak da devirmiş olabilirdi.

Odama çıkıp ağladım. Kendim için değil. Babam için de değil. Hindistan'da açlıktan ölenler için de değil. Laf olsun diye. Belki biraz da tek resim satamayan, bu uğurda kulağını kesse bile işe yaramayan ressamın için.

Ağlamaktan canım sıkılınca sustum, çikolata kutusuna benzeyen odamın içinde çevreme bakındım. Burayı kendi kendime yaratmıştım. Kimsenin yardımını almamıştım. Dekorasyon dalında pek bir matah olduğum için değildi bu görevin bana verilmesi. Kimse odama aldırımıyordu da onun için. Bittiği zaman da nasıl olduğunu görmeye kimse gelmemişti herhalde. Odamın neye benzediğini tek bilen, hizmetçi Sara olmalıydı. Her eşyayı, her kumaşı kendim satın almış, mağazalara telefonlar etmiş, pazarlıklar yapmıştım. Büyük bir tecrübeydi benim için. Sonucun böyle şekerci dükkânına benzemesi yazık olmuştu.

Odama Sara'dan başka gelen olmuyor derken haksızlık etmiştim. Birisi gelmişti buraya. Hem de son günlerde. Babam! Resmi dolabımda, yüzü duvara yaslanmış durumda buldum. Maggie'nin portresi. Arka yüzüne bir kâğıt yapıştırılmıştı. Üstünde de yazılar vardı:

Ginnie

Bu senin annen.

Onu sevmiştim.

Baban.

Böylece tekrar ağlamaya başladım. Gözlerimden yeni çağlayanlar boşaldı. Babam, intiharın eşiğinde bile Maggie'nin portresine yalnızca benim sahip olmamı istemişti. O resmin yanmaya layık olmadığını, değerli olduğunu bilmişti. Dolar olarak değeri yoksa bile, insanca değeri olduğunu. Vasiyetnamede adı geçmeksizin bana bıraktığı tek şey buydu. Garip. Babamdan bana tek kalan annem oluyordu.

Kaldırıp ışığa tuttum. Aman ne güzeldi! Hem de tam Maggie idi. O surat, o gözler, o saçlar tualin üstüne öyle bir sevgiyle işlenmişti ki! Birden farkına vardım. Bu resmin boyalarına, yağlarına, sanatçının öbür resimlerinde bulunmayan bir şey karışmıştı: Sevgi! Tanrı aşkına Maggie, ne yaptın da hakettin sen böyle bir duyguyu?

Bu resmi kendime saklayacaktım. Babama ölüm yatağında söz vermişcesine. Mary Ann'e bundan söz edersem Allah belamı versin, diye düşündüm. Kimseyle bunun sahipliğini tartışacak değildim. Kimsenin onun üstüne fiyat etiketi yapıştırmasına izin de vermeyecektim. Bay Peebles'e haber vermeye gelince, onun da Allah belasını versin... üzgünüm!

Zihnimden bir hayal geçti. Bu resim çok değerliydi. İyice incelenirse Mona Lisa'yla eşdeğerde olduğu çıkacaktı ortaya. Ama ben annemi nasıl satabilirdim? Nasıl mı? Kolaylıkla. Benim kalleslik edemediğim, babamdı. Hem zaten benim dört yüz bin dolarım daha vardı. Her ne kadar daha beş yıl elime geçmeyecekse de. Birden kararımı verdim. Para elime geçmeden önce çok dara düşersem ya da Mary Ann benim payımı çapkınlıkları uğrunda yok ederse, o zaman satacaktım Maggie'yi beyaz kadın tüccarlarına. En az 250.000 dolara. En az o kadara. Maggie Maitland gibi bir dilber! Hangi koleksiyoncu istemezdi bu suratı duvarına asmayı... ve anatomisini zorlamaksızın kendinden geçe geçe zevklenmeyi!

Zaten buradan uzaklaşıp tek başıma yaşamayı kafama koymuştum. Gerekirse kaçacaktım. Tam o sırada Mary Ann kapımı vurdu. Ben Maggie'nin resmini tekrar dolaba sokuncaya kadar bekledi, sonra içeriye girdi.

Öyle şefkatli bir anne pozundaydı ki, kimse farkına varmadan rahibe falan oldu sandım. Hoş Walter'e vız gelirdi ya böyle şeyler. İsa'nın kadınlarından birine sataşmak hoşuna giderdi belki de.

«Ginnie, konuşmamız gerek sanıyorum.»

«Pekâlâ.»

Ellerini kucağında kavuşturup oturdu. «Ne de olsa kardeşiz,» dedi. «Babam da gittiğine göre...»

«Ona biraz daha iyi davranmış olmamızı istemez miydin? Hepimiz ona sanki boş bir odaymış gibi davrandık. Hepimiz!»

Mary Ann'in duygulara ayıracak vakti yoktu. Sözünü sürdürdü. «Annemin nerede olduğunu bilmiyoruz. Hatta bu ülkede olup olmadığını bile bilmiyoruz. Babam her şeyi bize bıraktı. Çok para.»

«Pöff!»

«Ben bir aya kadar yirmi bir yaşında oluyorum. Sen küçük olduğun için de yasal vasın ben olacağım.» Birden tatlı

maskesini atıverdi. «Bana bak, küçük şıfıntı,» dedi. «Buraya kendi sağlığım için gelmiş değilim. Whittier okulunda olup bitenleri okudum. Şantajlar, el numaraları. Başıma ne belalar açacaksın, bilmiyorum.»

«Senden bir şey isteyen yok ki!»

«On altı yaşındasın, anan baban da yok!»

«Anam var.»

«Ananın yalnız anısı var, o kadar. Yasal vasin olarak eğitimini kontrol etmek ve yatırımlarını denetlemek benim görevim.»

«Ne çare buldun peki?»

«Hollyridge Okulunu. Chicago'ya yakın. Hafta sonlarında bize çıkabilirsin. O okul, senin gibi toplum dışı, lağım ağızlı veletler üzerinde uzman. Oraya iyi yakışacağından eminim.»

Gözlerini kısarak bana baktı. Sanki hâlâ orada olduğumdan emin olmak istiyormuş gibi.

«Tamam,» dedim. «Onlara senin kardeşin olduğumu söyle de beni Ağız Seksi takımına kaptan yapsınlar.» Japon balığı gibi şişip söndüğünü gördüm.

«Sana nasıl tiksintiyle baktığımı anlatamam,» dedi.

«Bana mı? Üç silahşörleri idare eden sendin. Atlarını da herhalde.»

«Tek akrabam sensin. Allah kahretsin, bunu haketmedim ben!»

«Biraz sabredersen belki şap hastalığı da kaparsın.»

Birden kötü üvey abla rolüne büründü. «Sana her söylediğimi yapacaksın! Nereye gönderirsem oraya gideceksin! Ayrıca bana saygı göstereceksin! İstesen de istemesen de bu böyle!»

«Cehennemin dibine git Mary Ann! Bir kedinin altına yatıp ölsen vız gelir bana!»

«Allah belanı versin!» deyip odadan çıktı.

Kapıyı arkasından çarparken «Üzgünüm!» diye seslendim.

İki gün boyunca hep kaçma planları yaptım. Ama yanımda yalnızca yirmi altı dolarla yirmi üç sent vardı. Yoksa Mary Ann bana harçlık falan mı bağlayacaktı? Buna nasıl dayanırdım? Acaba Maggie'nin portresini hemen Bay Peebles'a satsa mıydım? O zaman da çölü geçmeden önce son matara suyum içmiş olacaktım. Sorun büyüktü.

Mary Ann'le Walter'den kaçınmak güç olmuyordu. Ev çok büyüktü. Zaten ikisi de eşya satışlarıyla meşguldüler. Bir gün öğleden sonra ahırlara gittim, yaşlı Kartopu'na binip bir saat kadar dolaştım. Jud Smith ahırdaydı. Hani ablamın hatıra defterindeki. Bana babam için başsağlığı diledi, aynı dilekleri Mary Ann'e de iletmemi söyledi. Eve kadar zahmet edip kendi vereceğini kendi eliyle vermesini söyledim. Taş kesildi. O orada durup öyle ahmak ahmak bakarken Kartopu da çizmelerinin üstüne etti. Hoşuma gitmişti doğrusu.

Anlaşılan Mary Ann de benim kaçmamı istiyordu. O gece yatağıma girdiğimde her zamanki gibi yastığımı kucakladım ve elim bin dolar katlanmış paraya çarptı. Bozuk para. Beşlik, onluk, yirmilik ve ellilik. Not falan yoktu. Yalnızca zarf içinde para. Eh, hiç kimse Ginnie Maitland satın alınamaz demesin. Ertesi sabah şafak sökerken en harcıâlem elbiselerimi iki bavula doldurmuş, Maggie'nin portresini de koltuğumun altına sıkıştırmış, olarak kapıdan çıktım, çağırdığım taksiye binip Stamford istasyonuna doğru yola koyuldum. Maggie'nin resmini bir yastık kılıfının içine sokmuştum. Henüz iş saati de olmadığı için trende kolayca yer bulup oturdum.

Kasabalar birer birer penceremin önünden geçti, her biri bana el sallayıp veda etti. Elli beş dakika sonra New York'un Grand Central istasyonundaydım. Son durak. Yıl 1949. San Quentin Hapishanesinden kaçmış, hayata atılmış buluşuyordum şu anda.

ben

1949

20th Century Fox New York bürosu dünya içinde başka bir dünyaydı. Kendi sınırları, kendi kuralları, kendi kahramanları ve kendi kötü adamları vardı. Ben bu dünyanın içinde, hamallar, odacılar ve ayakkabı boyacılarının üzerinde, getir-götür işçileri, kapıcılar ve asansörcülerin tam altında biryerlerde bulunmaktaydım. Tanıtma Servisi'nde haberci olarak çalışıyordum. Yani esaretin bir milim üstünde bir görev yapmaktaydım.

Sendikanın varlığına karşın iş günü gene de uzundu. Elimize geçen parayı birkaç kilo pirinçle ödeseler de olurdu. İş sıkıcı, yorucu, çoğu zaman da küçük düşürücüydü. İlerleme olanakları pek azdı. Hepimiz gerçi iyi çocuklardık ama, biryerlere varabilmek için yeralan rekabet pek haşındı. İnsan bu Tanıtma Servisi'nden ya bir an önce kurtulmalı ya da orada kalıp çürümeye, unutulmaya razı olmalıydı.

Büyük şirketin film bölümünün başına Spyros Skouras geçmişti. Kendi kendini yetiştirmiş üç ünlü kardeşten biriydi. Ne İngilizceyi, ne de Rumca'yı doğru dürüst konuşabiliyordu. Ama yine de insanı etkileyen biriydi. Boyu sanki iki buçuk metreymiş gibi görünür, ayaklarına kanat takmış gibi hızlı hareket ederdi. Haberciler ve aşağı kademe işçileri onu pek görmezlerdi ama, binada bulunup bulunmadığını hemen hissederlerdi. Her yer onun titreşimlerini yansıttı oradaysa. Pirinç kapı daha bir parıldar, asansörcüler daha dik dururlardı. Özellikle Noel ve Rum yortuları sırasında, Skouras sağa sola baklava dilimi gibi on dolarlıklar saçmaya başlamışsa.

New York'ta bulunduğu kadar California'da da bulu-

nurdu ama, California bölümünün kralı Darryl F. Zanuck'tu. Skouras'ın rol dağılımı için adayları incelerken bir seferde çenesini elli kere yukarıya kaldırıp indirdiği söylenirdi. Bunun dışında çok iyi, hayal gücü geniş bir stüdyo yöneticisiydi. Mali yeteneği de oldukça güçlüydü ve asıl önemli olan da buydu (Bizim için değil ama, hissedarlar için.)

Her neyse, biz New York'a dönelim. Reklam, Tanıtma, ve İşlem bölümleriyle görevli başkan yardımcısı, W. Charles Gruber'di. Çok değişik bir tipti Gruber. Film prodüktörü olarak pek bir başarı sağlayamadığından, eski mesleği olan film pazarlamacılığına dönmüştü. Herkesin hayatını güçleştirip dururdu. Bu yüzden ona «Yahudi Himmler» diye isim takılmıştı. Gruber'in emrinde Silliphant (İşlem), Steier (Tanıtma) ve Meyerberg (Reklam) bulunurdu. Ama ben oraya gelir gelmez Steiner ayrıldı, Silliphant Tanıtma'ya geçti, Rodney Bush İşlem'i yüklendi, Meyerberg ise Reklam'a sıkı sıkı sarılmakla yetindi.

Böylelikle kendimi «Tanıtma»da buldum. Girebildiğime mutluydum ama, hemen kurtulma savaşına giriştim. Don bana her şeyi anlatmıştı. Orada uzun süre kalanların ne hale geldiğini iyice öğrenmiştim. Hepimiz gençtik. İçimiz umut doluydu. Bu yüzden, hayali bir terfi için birbirimizi yemedik. Enerjilerimizi birleştirerek bir tek vurucu güç haline geldik. Kendimize hedef olarak da ortaçağ kafalı, kötü niyetli yöneticilerimizi seçmiştik. İşlerimizi görüyor, ama birbirimize destek oluyorduk. Bizim kuşağın gençliği böyleydi. flêrdeki yıllarda daha başka türlü davranışlara yönelecektik.

Dudaklarımızda acı bir gülümseme vardı. İzlediğimiz film ve senaryoları hep eleştiriyorduk. Kendimize «Geçen Haftanın Adamları» demekteydik. Filmcilik dâhında kendimizi, patronlarımızdan daha bilgili sayıyorduk.

Televizyon o sıralarda daha yeni yeni antenlerini havaya kaldırıp gerinmeye başlamıştı. Ama stüdyolar onu kendilerine silah arkadaşı yapmak fikrinden çok uzaktaydılar henüz. Onunla savaşıyor, onu inkar ediyor, âdeta renkli bir radyo gözüyle görüyorlardı. Gerçi film stüdyoları her zamankinden zayıf filmler yapmaktaydılar ama (gerçekten 1950'lerin başı kadar yüzeysel bir film çağı gösterebilene ödül veririm), her nasılsa birinin aklına FİLMLER BUGÜN HER ZAMANKİNDEN İYİ diye bir slogan atmak gelmişti. Bütün

endüstri bu sözü kendine bayrak edindi. Stüdyolar «hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için» havasına girdiler. Oysa birkaç yıl önce her biri kendinin olmayan filmi yerin dibine batırmaktaydı.

Filmler her zamandan iyi demek çılgınlıktı o gün! Boğulmakta olan birinin «Bekhend vuruşumu nasıl buluyorsun» diye bağırması gibiydi âdeta. Ama yapımcılarıyla, paracılarıyla, yıldızlarıyla birlikte hepsi bu alkışa katılıp bizi de coşturuyorlardı.

Biz gene ilanlarımızı asmakta, zarflarımızı pullamakta, halka «FİLMLER HER ZAMANKİNDEN İYİ» dolmasını yutturmaktaydık. Tam o sırada ekonomik kriz çıkageldi. Bu sefer hissedar grupları birleşip yöneticilere baskı yapma yolunu seçtiler. Tasarruf amacıyla tensikatlara geçildi. Bir salak patron o adi filmlerini yapmaya devam edebilsin diye yirmi kişi işten atılmaya başladı.

Haberciler grubu da bu arada bir hayli kayba uğradı. Gidenlerin adlarını boşuna saymayacağım. Bu arada Roland, Jessup Reklam'a geçti. Orada, Josh Meyerberg onu kanadının altına aldı ve gelecekteki ekonomik krizlerden korumak için getir-götür işlerinde kullanmaya başladı.

Biz öteki haberciler tam sipere yatmış, dikkati çekmemeye çalışıyorduk. Ama aldığımız para boğazımıza ancak yettiği için eski Mısır'da piramitlerin yapımında çalışmak bile gözümüze daha parlak görünmeye başlamıştı. Müdüriyet bizi kovamıyordu. Ancak kendimiz çıkarsak yerimize adam almayabilirdi. Bu durumda biz beş haberci büyük bir güç kazanmış sayılırdık. Müdürlere bir dereceye kadar kafa tutabiliyor, üstü kaval, altı şeşhane giyinebiliyorduk. Sendika üyesi olduğumuz sürece bize dokunamıyorlardı. Aynı şekilde sendikaya da kafa tutabiliyorduk. Aidatlarımızı geç ödüyor, her yaptıklarını eleştiriyor, kimseye kendimizi ezdirmiyorduk. Onlar da bize «Beş Küçük Bok» diye isim takmışlardı. Ama sayı bakımından gene de bize ihtiyaçları vardı. Bu arada Senatör McCarthy ile Kızıl avcılarının da kulisleri beklediğine değinmekte yarar var. Gerçi sendikanın komünistlikle falan ilişkisi yoktu ama, içimizden biri ya da beşimiz birden jurnalci falan olabilir miyiz diye korkuyorlardı tabii.

Geceleri serbest kaldığımızda da havayı devam ettiriyorduk. Herbirimiz kendi tarzında tabii. Koca Al evine, karısının yanına gidiyor, onu gebe bırakma çabalarını sürdür-

rüyordu. Çünkü Kore'de bir savaş yeralmaktaydı. Al'in de gitmemek için özür olarak kullanacağı küçük bir bebeğe pek ihtiyacı vardı. Arnie Felsen, Bronx'daki evine dönüyor, annesinin Yahudi yemekleriyle kendisini şeker hastalığına uğratmasına izin veriyordu. Öyle ağırdı ki bu yemekler, tencereyi ocaktan kaldırırken insanın bel fıtığı olması işten değildi. Bu durumda havayı devam ettirmek için geriye Don, Bob Steinman ve bir de ben kalıyorduk. Daha önce de söylediğim gibi Bob iyi bir insandı. Hiç de aptal değildi. 20th Century Fox'ın gerekirse Skouras'ı bile kovabileceğini, ama kendisini kovmayacağını biliyordu. Çünkü Bob gerçek bir savaş gazisi, savaş kahramanı olduktan başka, üstelik Yahudiydi. Filmcilik işinde büyük avantajdı bunlar. Ayrıca Bob büyük çapkınlardandı. Çevresinde öyle çok istekli kadın birikiyordu ki, Don'la ben istersek onun artıklarıyla kendimize tıka basa ziyafet çekebilecek durumdaydık.

Ne yazık ki ben bu konuda biraz fazla seçici olmaya başlamıştım. Don benim kadar müşkülpesent değildi. Benim zevkim fazlaca Epikürcü oluyordu artık. Ama tatminsiz Epikürcü. Durum böyle olunca uzun bir süre göz ziyafetiyle yetindim. Gecelerimi içimdeki açlığın yanısıra, Mark Twain kitaplarıyla geçiriyordum.

Öğle yemeklerini, Onuncu Caddedeki Killerman fırınında yiyorduk. Gittiğimizde bir düzine kadar uzun kek hazır bulunurdu. Bunların hangisinden istiyorsak, on santime on santim bir parça kestirip on sente yiyebiliyorduk. Kahveye ayrıca on sent daha ödedik mi işimiz tamamdı. İstersek çay da on sentti. Bir tek süt on beş sente satılıyordu. İçerde yalnızca iki masa vardı. Küçücük iki masa, Yemek servisi pek yapılmazdı çünkü burada. O masaları da bizim için koyuyorlardı. Yahudi olduğumuzu bildiklerinden ve kendileri de Alman olduklarından... Belki günün birinde insan nesli bir ştrudel'in başında tekrar biraraya gelecek, birleşecekti.

Arasıra **Stage Delicatessen**'e de gidiyorduk. Garsonların servisini seyredebilmek için. Hepsi bilenmiş jilet gibi ve pek sinirli olur, bizimle tartışır, ne ismarlayacağımızı öğütlerler, çorbamıza hardal katar, kravatlarımızla dalga geçerlerdi. Şakaydı bunların hepsi tabii. Yemek de kentin en iyi Yahudi mutfağını temsil ediyordu. Buranın sahibi Max Asmas, her müşterinin adını bilmekten büyük gurur du-

yardı. Bu arada bana «Hymie», Don'a da «Sol» dese ne olurdu ki!

Lindy's denilen yere daha da seyrek giderdik. Orada önceden yer ayırtmak ve üç dolar kadar bahşış vermek şarttı. Önemli kimseler hep orada yerlerdi. Damon Runyan'ın dünyasıydı orası. Çilekli peynir pastası ölümsüz bir şeydi. Bazı spesiyaliteleri uğruna insanların birbirini öldürdüğü bile olmuş denirdi.

Ne zaman gitseniz uğurluydu Lindy's. Ya Ed Sullivan gelirdi o gün, ya da Danny Kaye. Sid Caesar'a, Mel Brooks'a, Neil Simon'a rastlamak işten bile değildi. Kimse de önem vermezdi zaten onları görünce.

Sahne insanları, başı atkuyruklu, mavi suratlı ve kırmızı makyajlı dans sanatçıları prova kılıklerinde gelirlerdi. Aktörler, ellerinde senaryolarla, ajanlar kafalarında anlaşmalarla damrlarlardı. Buram buram tiyatro, sinema ve TV kokan bir yerdi. Bu dünyada kendime daha esaslı bir pozisyon edinmek için kahroluyordum her gidişimde.

Tam artık hiçbir şey olmayacak diye düşünmeye başladığım sırada, olaylar hareketleniverdi. Roland Jessup, haberim olmaksızın beni Josh Meyerberg'e methetmişti. Roland, bir yandan da gelecekteki 20th Century Fox filmlerinin senaryolarını ele almam için beni işleyip duruyordu. Bu senaryoları okuyup onlar hakkında tek ya da iki satırlık reklam cümleleri bulmamı istiyordu. Niyeti bunları Josh Meyerberg'e göstermekti.

Ben yaptıklarımın iyi mi, yoksa kötü mü olduğunu bilecek durumda değildim. O güne kadar elim kalem tutmamıştı. Tek yazdığım, lisedeyken sınavlardan kaçmak için gerekli sahte tezkerelerdi. Üstlerine de annemin imzasını atıyordum. Durum böyle olunca senaryoları alıp okudum, aklıma gelen reklam cümlelerini ve fikirleri yazıp her sabah geçerken Tanıtma Servisi'ndeki Roland'a bırakmaya başladım. Bu böyle üç hafta kadar sürdü. Sonunda kendimi, çocuğumu kaçııp çoktan öldürmüş olan haydutlara enayice para veriyormuşum gibi hissetmeye başladım. Derken günün birinde Josh Meyerberg'in sekreteri beni aradı. Bir ara uğramamı istiyordu. Saat üçte olur mu, diye sordu, olur dedim.

Oraya vardığımda Josh Meyerberg'in sekreteri Willa Nicnols güzel burnunu havaya kaldırdı ve beni beş saniye ka-

dar süzdü. Burnu ameliyatlı olmalıydı. Eğer eski burnunu hâlâ taşıyor olsa, belli ki bana bakması yarım saat sürecekti. Sonunda, «Evet?» dedi. Yaşı otuz dolaylarında ve tombulcaydı. Eli değmişken vücudunu da baştan yaptırabilirdi diye düşünüyordum. Sonuç ne olursa olsun şimdikiinden iyi olurdu. Hiçbir hakkı olmadığı halde kasılan tiplerdendi. Bu nitelik de, özellikle kadınlarda, benim pek nefretimi çekerti. Bir de kedilerde. «Kimi görmek istiyordunuz?» diye sordu.

«Başkan Truman'ı. Ama bugünlük Josh Meyerberg'e de razı olabilirim.»

«Sizi bekliyor mu?» Yalnızca soru soran bir tipti. Bunu çok kişi yapar. Düz cümle kurduklarında bile sesleri yükselip sonu soruymuş gibi biter.

«Evet. Beni bekliyor.»

«Ve adınız da...?»

«Spotty Ginsburg.»

Önündeki listeye bakarken aklı karışmış gibi göründü. Parmağını listenin üstünde aşağıya doğru kaydırarak, «Burada adınız var mı?» dedi.

«Bilmem. Var mı?»

«Ginsburg mu?»

«Evet. Spotty.»

«Spotty mi?»

«Spofford da olduğu gibi.»

«Spofford Ginsburg mu?»

«Bazen Webber adını da kullanırım.»

«Ben Webber mi?»

«Evet, belki odur.»

Bana kızmış gibiydi. Sesi pesleşti. Gene soru soruyordu ama, gırgırı kesmemi emreder bir ton vardı bu seferkinde. «Siz Ben Webber misiniz?»

«Ah, evet! Siz de Josh Meyerberg'in sekreteri misiniz?»

«Öyle miyim?»

«Öyleyse lütfen Başkan Truman'a söyler misiniz... geldim ve bekletilmekten de hoşlanmam.»

«Başkan Truman'a mı?»

«Ulu Tanrım!» Kendimi bir koltuğa attım. Kadın içini çekerek ayağa kalktı. İki burun deliği içine çektiği soluğun gücünden birbirine yapışmıştı. Mandalla kıştırılmış gibi. Ge-

rideki odaya girip gözden kayboldu ve az sonra Josh Meyerberg kılığında geri döndü.

«Ben!»

Hemen ayağa kalktım. «Evet, efendim!» dedim.

«İçeri gel.» Dönüp odaya girdi, ben de peşinden gittim. Ben girerken Willa Nichols da dışarı çıkıyordu. Burnunu kaldırış biçiminden bir dost kaybetmiş olduğumu anladım. Ya gerçekten kaybetmiştim ya da burnu daha yeni sağalmakta olduğu için aşağıya indirmeye cesaret edemiyordu.

«Otur,» dedi Meyerberg. Ve hemen konuya girdi. Kaybedecek vakti yoktu. Hızlı yürüyor, hızlı konuşuyordu. Masanın üstünde duran Alka-Seltzer şişesine bakılırsa yemeklerini de hızlı yiyordu. Sevimli, yakışıklı, siyah saçlı, otuz sekiz yaş dolaylarında bir adamdı. Kravatını gevşetip, kollarını sıvayıp öyle çalışan tiplerdendi. Benim reklam fikirlerim masasının üstünde duruyordu. Buraya bu kadar çok yazı getirdiğimin hiç farkına varmamıştım. «Sana reklam yazabileceğini kim söyledi?» diye sordu.

«Kimse.»

«Hakkı varmış. Bunların çoğu çok kötü. Ama bizim reklamların çoğu kötü zaten.»

«Üzgünüm.» Başka ne diyebileceğimi bilmiyordum.

«Böyle olunca sen de kolaylıkla araya karışabilirsin. Ama bunların arasında bir iki tanesi enikonu iyi sayılır. Bunun da anlamı ortada. Eğer dikkatli olmazsan bütün operasyonu altüst edebilirsin demektir.»

«Dikkatli olmaya çalışırım.»

«Özellikle şu ‘Ateş Parçası’ için yazdığın.» Satırımı yüksek sesle okudu. Filmde Mickey Rooney oynuyordu. Tekerlekli patenle ilgili bir filmdi. «Rooney Roller alanında rekor kırıyor... bu o kadar kötü ki, iyi demektir.»

«Teşekkür ederim.»

«Şurada adamı konuştururken bak ne demişsin: ‘Kimse başarı yoluna çiçek atmaz!’ Filmde öyle bir şey söylüyor mu?»

«Hayır.»

«Öyleyse ilanda niye söyledin?»

«Filmdeki tutumu o da ondan.»

«Film yok ki. Yani henüz yok. Elde yalnız senaryo var.»

«Eh, senaryodaki tutumu o.»

«Vakit geç sayılmaz. Darryl'e telefon edip o satırı filme sokturalım mı?»

«Hayır.»

«Neden?»

«Çünkü bu diyalog değil. Yani diyalog olunca kötü olur.»

«Niye?»

«Çünkü canlandırdığı karakter böyle bir şey söylemez.»

«Öyleyse niye ilanda söyletiyorsun?»

«Çünkü ilanda söyleyen biziz. Biz söyleyince mesele yok, ama o söyleyince olmaz.» Bu konuşmadan pek hoşlanmaya başlamıştım. O da hoşlanıyordu. Beni ölçüp biçiyordu bir yandan. Ben de kendime güvenmeye başlamıştım.

«Roland Jessup iyi yazardır,» dedi birden.

«Bundan eminim.»

«Büro işlerinde felakettir ama yazısı iyidir. Onu bu yüzden terfi ettiriyoruz. Şimdi bana gereken, iyi bir büro elemanı.»

«Evet efendim.»

«Ama sonunda kötü bir yazara dönüşebilecek birini istemem.»

«Elbette efendim.»

«Kötü bir büro elemanı alıp, iyi bir yazar olarak mezun etmek daha işime gelir. Ne dersin?»

«Herhalde kötü bir büro elemanı olabilirim efendim.»

Enterkom'un düğmesine bastı. «Willa, bak bakalım, Charlie bürosunda mıymış?» diye sordu.

W. Charles Gruber'in o sıra saunasında olduğunu öğrendik. 5.30'a kadar onu bekledim. Josh Meyerberg'in bürosu ne kadar açık ve sadeyse, Gruber'inki de o kadar gözlerden saklanmış ve bol yastıklıydı. Willa Nichols'la ölçülemeyecek kadar hoş bir sekreter tarafından korunuyordu. Kızın adı Patricia Jarvas'dı. Sıska, kızıl saçlı, on dokuz, yirmi yaşlarında, yüzü yeşilimsi çillerle kaplı bir kız. Burnu öylesine kalkıktı ki, yok gibiydi âdeta. Bu burun için Willa Nichols adam öldürebilirdi. Kıza baktıkça daha sevimli buluyordum. Evet, bayağı siskaydı. Solgun, tedirgin, utanç... ama hoş bir yanı vardı. Bu göğüssüz bedenin altında bir şeyler olduğu belliydi. Cinsel bir taraf.

«Ne bakıyorsun öyle?» derken sesinde o kadar belirgin bir Brooklyn aksanı vardı ki, acaba dalga mı geçiyor, diye düşündüm.

«Efendim?»

«Bana bakıp duruyorsun. Elimden bir şey gelmez ki! Burada oturmaya mecburum. Ben sana bakıyor muyum?»

«Hayır.»

«Öyleyse sen de kes, tamam mı?»

«Olur. Özür dilerim.»

«Neredeyse gelir. Biraz sabırlı ol.»

«Haklısın.»

«Üstüme bir çift göz dikilmezse daha da rahat ederim, tamam mı?» Dergisini tekrar eline aldı, birkaç telefona cevap verdi ve benim yanımda rahatsız olmayı sürdürdü durdu. Gruber'in kendine neden Pat Jarvas gibi bir sekreter tuttuğunu merak ettim. Ya işinin ehliydi, ya da aralarında bir şeyler vardı. Ama W. Charles Gruber gibi biri, ne diye Pat Jarvas gibi biriyle yatmak istesindi ki? Belki biri bu kızı adamın kapısına bırakmış, göğsüne de bir not ilişti-mişti. «Lütfen ona iyi bak, köpek avcıları gelince de sakla.» gibilerden. Ama gene de... bu kızda yaman bir taraf vardı. Belki dirseklcri...

W. Charles Gruber girip, odasına öyle çabuk geçti ki onu göremedim. Yalnızca kokusunu alabildim. Guerlain sür-rünmüştü. Alice'in bana sürdürdüğü losyondan. Acaba Alice' le W. Charles Gruber... Yoo, asla! Rastlantılara inanırdım ama mucizelere değil. «Bloknotunu getir!» Herhalde sekre-terine söylüyordu. Bende bloknot falan yoktu. Kız kâğıt-larını alıp içeriye girdi, kapıyı ölüm sessizliği içinde ka-padı.

Bekledim. Yarım saat daha. Duvardaki imzalı resimlere bakıyordum. Linda Darnell. Susan Hayward. Betty Grable. Her biri «Charlie'ye» diye imzalamışlardı. Ya sevgiyle, ya en iyi dileklerle. Telefon bir iki kere çaldı ama içerden açılıp cevaplandı. Biraz daha bekledim. Beni bilerek bekle-tiyordu. Zaten içime doğmuştu. Bunu anlayınca birden ra-hatlayıp duruma alıştım. Hani bir aktör senaryoyu ilk defa eline alıp bildiği bir hikayeye rastlarsa ne hisseder? İşte ben de onu hissettim. Ve birden aklıma geldi. 20th Century Fox'a girdiğimden bu yana, tanıdığım herkes sanki film-deymiş gibi davranıyordu. Önceleri buna aldırmamıştım. Za-ten her büyük ve kalabalık şirket, toplumun bir minya-türüdür. O ne? Pat Jarvas karşıma dikilmiş, yüzüme sanki deliymişim gibi bakıyordu.

«Hı?»

«İçeri girebilirsin dedim.»

«Ha, sağol.»

«Hem de dikkatli ol. Canı pek sıkkın.»

«Benim de öyle.» Bu sözüm kızı şaşırttı. Bana saygı duydu. Bu saygının ne işime yarayabileceğini bilmiyordum. Gruber'in odasına girdim. Korkmuyordum. İçimdeki duygu korkunun tam tersiydi. Bu herif de, Carmody'nin boş arsasında kavga etmek için seçtiğim çocuklardan biriydi. İtoğlu iti bu kadar bekledikten sonra, ödlele davranırsam Allah belamı versin, diye düşünüyordum.

W. Charles Gruber yuvarlaklı. Vücudu yuvarlak, kafası yuvarlak, saçları yuvarlak (yani başında kaldığı kadarı)... Gözleri kısık olduğundan bu koca suratta birer gamze gibi duruyorlardı. Demek 20th Century Fox'ın başı buydu. İnsanları tir tir titreten ejder buydu. Bu adamdan bugün bile epey şey hatırlıyorum ama en kesin ve net hatırladığım, kimsenin onu ilk görüşte sevmeyeceğiydi.

«Ne var?» diye sordu. Canı sormak istemiyormuş da, mecbur kalmış gibi davranıyordu. Binlerce önemli işinin arasında bir lütuftu bana otuz saniye ayırması.

«Bay Meyerberg sizinle görüşmemi istedi.»

«Biliyorum.» Arkasına yaslandı. Göbeği öyle yükseldi ki, neredeyse suratı görünmez olacaktı.

«Reklama mı geçmek istiyorsun?»

«Evet efendim.» Bana otur falan demiyordu. Ayakta bekletiyordu. Psikolojik yıkılışımı davet eden bir hınzırlık.

«E, ben niye görecekmışım seni?»

«Bilmiyorum.»

Ben öyle deyince kendisi söyledi. «Seni görmem gerek, çünkü bu ofisteki bütün personelden ben sorumluyum. Beni görmeden kimse burada transfer olamaz, kovulamaz, helaya bile gidemez.»

Anladığımı belli etmek için kafamı salladım. Sonra oturup ayaklarımı da üst üste attım.

«Sana otur demedim.»

Ayağa kalktım.

«Otur.»

Oturdum. İçimde bir duygu, herifin beni beğendiğini söylüyordu. Yanılısam da vız gelirdi, çünkü ben de hoşlanmıştım bu yaptıklarından.

«Atanmanı durdurabilirim, bunu biliyorsun değil mi?»

«Evet efendim.»

«Genellikle habercileri kendileri istifa edinceye, ya da ölünceye kadar «Tanıtma» kısmında tutarız. Sen ne diye transfer olacaktıydın? Niye başkası değil de sen?»

«Haberim yok.»

«Josh'un dediğine göre bazı yazılar yazmışsın ve içlerinde iyi olanlar varmış. Kendi bürosundaki adamı çıkararak yazar olarak terfi ettiriyormuş, yerine de seni istiyormuş.»

«Evet efendim.»

«Ben evet demezsem seni alamaz. Ben neden evet diyeyim?»

«Çünkü Josh'a saygınız var, o da bu işi benim yapabileceğime inanıyor.»

«Sen neye inanıyorsun peki?»

«Senin manda boku olduğuna.»

Öne doğru eğildi ve yüzündeki gülümseme yok oldu. Birkaç saniye beni bakışlarıyla ezmeye çalıştı. Bu bir işe yaramayınca mecbur olduğu kelimeleri söyledi. «Kovuldun. Defol.»

«Hast... Beni kovamazsın.»

«Niye kovamam?»

«Çünkü nedenin yok.»

«Bana manda boku dedin.»

«Öylesin. Ama terfi bekleyen birinin bunu senin yüzüne söyleyeceğine kimse inanmaz.»

«Ne olur?»

«Sendika greve gider. Hepsi günün birinde bunu yapmaya mecbur olacaklarını biliyorlar. Savaşa başlamaktan mutluluk duyacaklardır.»

«O sendika komünist dolu.»

«Rusya da komünist dolu, ama beni onlar da kovamazlar.»

«Bu cesaret nereden geliyor? Paran mı çok?»

«Hıı. Broadwalk'da otel sahibiyim.» Artık gemi aزیaya almıştım. Ağzıma geleni söylemiş, bir şey de olmamıştım. Daha iyisi, artık avantaja geçmiş gibiydim. Sayı alıyordum durmadan bu garip oyunda.

«Okula nerede gittin?»

«Gitmedim.»

«Burada Pittsburgh Üniversitesi diye yazıyor.»

«Reddediyorum.»

«Futbol oynamışsın diyor.»

«Oynadım. Marshall Goldberg takma adıyla.»

«Yahudi misin?»

«Ya sen?»

Öyle bir kahkaha patlattı ki koltuğu iyice geri yattı ve kafası küt diye duvara çarptı. Buna aldırmadan gülmesini sürdürdü. Sanki ayakları, altından fırlamış, havaya tekmeleler atıyordu. Donunu ayağından çıkarmaya çalışıyormuş gibi.

Bana böylesine cesaret veren şeyin ne olduğunu hiçbir zaman anlayamadım. Bu yaptığının cesareten mi, yoksa başka çeşit bir delilikten mi olduğunu da bilmiyorum. Ama akıllıca bir şey olmadığı ortada. Ne var ki o gün kendimi biraz daha iyi tanıdım. Benim bir kurgum vardı. Saçmalama noktasına kuruluydum ben. Saçmalama düzeyinin bu yanındaki her şeye dayanabiliyordum, ama öbür yanına geçildi mi, çingiraklar çalmaya başlıyor ve ben kendimden geçiyordum. Galiba babamdan almıştım bunu. Onda da vardı. Ama pek işine yaramamıştı. Her neyse, ben o gün o işe atandım.

Pek krallara layık bir iş sayılmazdı ama, Tanıtma'da çalışan o paryaların düzeyinden en az dört gömlek yüksekti. Beni yazı yazmak için teşvik ediyorlardı. Yazdıklarımın kullanılacağı yoktu tabii. Isınma hareketleri yapan bir atlet gibiydim. Sahaya çağrılmayı beklerken, beni çağırdıkları an oyunun zaten kaybedilmiş olacağından da emindim.

Burada üç tane gerçek yazar vardı. Biri Roland'dı. Haftada kırk beş dolara terfi etmişti daha yeni yeni. Mickey Green, zayıf, çılgın biriydi. Gerçekle ilişkisi yok sayılırdı. Bir de Dora Leindorf vardı. Ufak tefek bir kadındı Dora. Kocas, on yedi ortaklı bir hukuk firmasında hissedardı. Dora bu yüzden sendika toplantılarına katılamayacağını söyler, kurtulurdu. Hoş, kimse bunun ne ilgisi olduğunu anlamış değildi ya! Dora sendika aidatını yatırır, iyi yazı yazar, hanımefendi gibi davranırdı. Ama hepimizden ayrı dururdu. Hepimiz akvaryumdaki balık gibi iç içe olduğumuz halde, kimse görmeden burnumuzu karıştırmaya fırsat bulamadığımız halde, o becerirdi ayrı durmayı.

Hoş, Dora Leindorf asla burnunu karıştırmazdı. Süm-kürürdü burnunu. Süm-kürdüğü zaman da çıkan ses kilise

canlarını bastırırdı. Apansız patlardı bu sümkürmeler. Hepimizi yerimizden havaya hoplatır, gökyüzü yıkılıyormuş gibi korkuturdu. Başımızı kaldırıp ona baktığımızda, kâğıt mendilleri sarhoş bir semaforcu gibi fırlatıp durduğunu görürdük. Az sonra, 5,2 rihterlik bu deprem de geçer, insanlar Zeus'un gazabından sağ salim kurtuldukları için memnun, evlerine dönerlerdi.

Roland'la masalarımız bitişik olduğu halde, o içine kapanık bir yabancı gibiydi. Yemeğini evden getirir, tanımadığımız insanlarla telefonda bilmediğimiz işler hakkında konuşur, ama görevini gene de çok iyi yapardı. Onun içine kapanıklığı da Dora'nınkine taş çıkarıyordu. İkisi tıpkı bitişik dişliler gibi yalnızca bir noktada, işleri gerektirdiği ölçüde birbirine değiyorlar, geri kalan 359 dereceyi ayrı yönlere dönerek geçiriyorlardı. Roland bir sigaradan ötekini yakıyor, Dora da sümkürlüyordu. Büyük bir komedi ekibi gibiydiler. «Soluklar ikilisi». Birincisi içine çekiyor, ikincisi dışına veriyor.

Beni kanadının altına alan Mickey Green oldu. Kanada biraz sıska da olsa. Otuz dört yaşındaydı. Çok zayıf olduğu için dudakları da morumsuydu. Kendisinin de sık sık söylediği gibi gelmiş geçmiş en büyük yazardı. Bu işi yıllardan beri yapıyor, bütün hileleri biliyordu. Daktiloya kâğıdı düzgün takmayı bilenler nasıl ustaysa öyle. Noktaları, ünlem işaretlerini, çizgileri, aksanları yerine koymayı pek bilirdi. Hele o çok iyi tanıdığımız film reklamlarını bulmayı!

Her zaman hatırlanacak-
Asla unutulmayacak hikâye...

TÜM DÜNYA KADAR BÜYÜK VE KAPSAMLI BİR FİLM.

Bunca zamandan sonra yine birarada...

**EN SİLİNMEZ FİMLERİ SUNAN
20th CENTURY FOX TARAFINDAN HAZIRLANAN..**

Mickey aynı zamanda «GÖRÜN» ilanları da yazardı:

1.000 dertle dolu sarayı GÖRÜN!

On iki mil boyundaki dağın altında kalan dünyayı
GÖRÜN!

İki büyük yıldızı tekrar birarada GÖRÜN!

Asla unutulmayacak bir filmde...

TÜM DÜNYA KADAR BÜYÜK VE KAPSAMLI BİR FİLM!

Evet, Mickey bütün bunları yapabiliirdi ve yapıyordu da. «Sinema» sözcüğüyle «Scope» sözcüğü biraraya geldiğinde bitişik mi yazılmalı, yoksa ayrı mı diye bir türlü karar verilemezken, Mickey şahane buluşuyla dünyayı şaşkınlığa sürüklemiş ve sorunu çözümlemişti. «Cinemascope» diye yazmıştı çünkü. Sonra, batıdaki ofisi ikna edip tanınmamış bir yıldız arkası dönük, uzaklaşırken omzunun üstünden kameraya bakarak poz verdiren de oydu. Aktristin adı Marilyn Monroe'ydu.

Mickey Green'in, film reklamcılığı konusunda tanıdığım herkesten daha bilgili olduğuna kesinlikle inanıyordum. Ama başka hiçbir konuya akıl erdiremediği için, masasından beş metre ilerde hemen felç oluveriyordu. Bir karısı ve bir oğlu vardı. Yeni aldığı arabayı hiç kullanmazdı. Çünkü ömründe direksiyon kullanmasını öğrenmemiştir. İki kolunda birer saat taşırdı. Biri hızlı gider, biri geri kalırdı. Mickey vakti bilmek istediğinde ortalama alma huyundaydı. İki çorabının rengi asla birbirini tutmazdı (Evde de bunun gibi bir çift çorabım var...). Elbiseleri, üstüne beş beden boldu. Saçları hiç söz dinlemezdi. Siyasal görüşü de çok kendine özgüydü. («Oyumu ya Alf Landon'a ya da Davy Crockett'e vereceğim. Yahudiler için hangisi daha iyiyse...»)

O günlerde büyük çılgınlıktı bütün bunlar. Film sanayiinde her şey hızla değişiyordu. Biz ise saray muhafızları gibiydik. Çar'a sadıktık ama nedenini bilmiyorduk. Her yerden yeni ve taze rüzgârlar esmekteydi. Biz de ciğerlerimizi bu rüzgârlarla doldurabiliirdik. Ama film sanayiinin bir zamanlar yarattığı etkinin altında, kendilerini kurtarmak için bizi arslanlara atmakta bir dakika duraklamayacak kişilerin yanında yer alıyorduk.

Spyros Skouras o sıra «Gelmiş Geçmiş En Büyük Öykü» adlı filmin haklarını satın almıştı. Reklam ve Tanıtma'da çalışan herkesi projeksiyon odasına topladı ve bu harika film için iyi çalışmamızı söyledi. Halkın, İsa'yı ve havarileri son yemekte görünce nasıl kendinden geçmesi gerektiğini anlattı.

Gölmekten neredeyse koltukların altına yuvarlanacaktık. Ama bundan sonra söylediği söz gerçekten bizi iyice katladı: «Baylar ve Bayanlar, bu film **On Emir**'den bile büyük olacak!»

Böyleydi işte bu işler. Koca patronlar artık işlerinin sonunun geldiğini görünce, altta çalışanları coşturmak, koşturmak, ömürlerini birkaç dakika daha uzatmak çabasına düşmüşlerdi. Mahkemeler de yollarına dikilmekteydi. Artık hem film çevirip hem de sinema salonlarına sahip olmalarına izin verilmiyordu. Bu iki işi birbirinden boşandırmak zorundaydılar.

Ortalık dedikodudan çalkalanıp duruyordu. Zanuck ayrılmış. Skouras ayrılmış. Zanuck'la Skouras ayrılmış. 20th Century iflas etmiş. Firmayı bir sigara şirketi satın alıyor-muş. Tam bu keşmekeşin içinde, herkes kendine başka kentlerdeki başka endüstrilerde başka işler ararken... ben askere alındım.

Altı hafta kadar önce muayeneye gitmiştim. Kendi isteğimle değil ama, mecburen. O muayenede, durumum pek kusursuz olmamakla birlikte, hizmet edebileceğim kanısına varılmıştı. Bir kulağım biraz sağır, bir gözüm biraz kördü gerçi. Pittsburgh'daki o kavgaların sonucu olarak. Üstelik iki diz kapağım oynak, sırtımda lumbago olduktan başka, kaburgalarım da ayrıktı. Öylesine ayrıktı ki, kalbim ortaya fırlayabilirdi. Yani hızlı koşarken apansız fren yaparsam. Ama beni gene de almak niyetindeydiler. İyi çocuk olduğum için.

Kâğıtlarıma «Sınırlı Hizmet» damgası bastılar. Bana da eve gitmemi ve kendimi üzmememi söylediler. Çünkü Çinliler, Yalu Irmağı üzerinden Kore'ye girmeye kalkışmadıkça, ABD bu işi seferberliğe yönelmeden halledebilecek durumdaydı.

Oysa yanılıyorlardı. ABD bu işi bensiz halledememişti işte. İyice sıkılıyordum. İkinci Dünya Savaşı'na gitmeyi çok istemiştim ama yaşıam küçük gelmişti. Oysa bu sefer, savaş bile sayılamayacak bir şey için ilk başta beni alıyorlardı. Savaş değil, polis harekâtıydı bu. «Niye polisleri göndermiyorlar öyleyse?» demişti Arnie Felsen. Haklıydı.

Ben gitmeden bir gün önce bir veda yemeği verdiler. Elli Yedinci Cadde'deki Howard Johnson's denen yerde. Herkes geldi. Bir Gruber gelmedi. O sıra saunasında olduğu

için. Skouras da gelmedi... Avrupa'da olduğu için. Tabii Zanuck da gelmedi... Safari'de olduğu için. Josh Meyerberg oradaydı. Parlak bir konuşma yaptı. Herkes alkışladı. Bana güzel bir kol saati hediye ettiler. Nefis bir şeydi ama uğrunda savaşa gitmeye de değmezdi. Ben de bir konuşma yaptım. İyi olmadı çünkü çok rahatsızdım. Herkese teşekkür ettim. İster inanın ister inanmayın ama Pat Jarvas ağlamaya başladı. Onu tutup odadan çıkardılar. Geri döndüğünde benden çok alkış topladı.

Bunlar bittikten sonra hepsi elimi sıkıp bana iyi şanslar dilediler. Dora Leindorf burnunu üç kere sümkürdü ve çıkardığı seslerle nezleden çok heyecan ifade etti. (Artık sesinden duygularını anlamayı öğrenmiştim.) Roland omuzlarını kaldırıp uzaklaştı. Kendini pek suçlu hissediyordu. Adanmış bir homoseksüel olduğu için ordu onu istememişti. İkinci Dünya Savaşı'na katılmış olan Mickey Green benimle bahse tutuştu. Döndüğüm zaman yarım saat içinde beş şişe ucuz şampanyayı peş peşe içebileceğini ileri sürüyordu. Bahsi kabul ettim: Mickey uzaklaşırken ceketini o daracık omuzlarına fazla büyük görünüyordu. Koca Al ile Arnie elim değdikçe iki satır yazmamı istediler, söz verdim. Don daha sonra evde görüşürüz deyip kaçtı. Bütün bu ağlamalar ve dövünmeler fazla dokunuyordu ona.

Sonunda Bob Steinman beni kolumdan yakalayıp Sekizinci Caddedeki bir bara soktu. Destek oldu bana. Hiçbir sorun çıkmayacağını, bu serüvenin göz açıp kapayıncaya kadar biteceğini söyledi. Ayrıca Bob'a göre «Sınırlı Hizmet» demek, kanlı savaşlara yaklaşmayacağımın garantisi demektir.

Kendisinin Almanya'da vurulup yaralandığını anlattı. Hastanede kendine geldiğinde iki gün boyunca ayakları var mı yok mu bilememiş, bakacak kadar da cesaret bulamamıştı. İyileşince onu esir kampına yollamışlar, savaşın sonuna kadar orada kalmıştı. İşin en kötü yanı, her gece Amerikan bombardıman uçaklarının sökün etmesiydi. Bir hedefi diğerinden ayıramayan bu uçaklar her şeyi dümdüz etmekte birinciydiler. Amerikalı savaş esirleri ne zaman alarm verildiğini duysalar, en yakın yere dalıp saklanmak zorundaydı. Yatakların altına, pencerelerden dışarıya, yerdeki deliklere... Zaten yaralanmaların yüzde yirmibeşi Amerikan bombardımanlarının sonucu oluyordu.

Pek neşeli bir hikaye değildi anlattığı. Bana niye anlatıyor diye merak etmişim. Ama yine de, pek az kişiye anlattığı bu sırrı benimle paylaştığı için minnet duydum. Bir iki içki içtik. Hesap gelince Bob ödedi. Bana tatlı tatlı gülerek, «Ben, işin iş senin,» dedi. «Her şey iyi gidecek, göreceksin.» Beni evimin önünde indirdi ve aynı taksiyle yoluna devam etti. O gece kendisini hangi kız bekliyorsa ona gitti.

Merdivenlerden çıkınca Don'u evde buldum.

«Nasılsın, ahbap?» dedi.

«İyi.»

«Bob seni sarhoş mu etti?»

«Biraz.»

«Görevbaşı yaptığın zaman akşamdan kalma olmak istemezsin herhalde.»

«Niye?»

«O zaman seni belki subay yaparlar.»

«Yani subay değil miyim? Elimdeki kâğıdı dikkatli okumayan böyle aldanır işte.»

«Niye benim de askere alınıp alınmayacağımı sormuyorsun? Ben de muayeneye gitmişim... bal gibi biliyorsun.»

«İlgi duymadım.»

«Ben 4-F çıktım.»

«Kimse 4-F çıkamaz. Ölmüş olmalısın ancak.»

«Kalbimde romatizma var.»

«Şeyinde olmasın da.»

«Öyle bir hastalık yok ki!»

«Bunu öğrendiğime sevindim.»

«Çocukluğumdan beri vardı bende. Kalp romatizması. Hep utanırım. Doktorumun bile bilmesini istemem. Basurum var sansınlar razıyım, ama bunu sevmiyorum.»

«Hedda Hopper'e haber vereyim de bir dergiye yazsın.»

«Herneyse... bilmeni istedim. Askere alınmadığıma üzülüyorum sanma. Ama nedeninin biraz daha şatafatlı bir şey olmasını isterdim. Mesela futboldan olmuş minisküs gibi. Ya da kurşun yarası. Altı çocuğu yangından kurtarıırken aldığım üçüncü derece yanıklar falan. Ayrıca... sen yokken bu Allahın belası kirayı da neremden ödeyebileceğimi bilemiyorum.»

«Yeni bir kiracı al.»

«Alırım. Ama hemen değil. Belki askerden kaçarsın diye umuyorum. Belki de gerçekten kaçarsın.»

«Belki de hiç gitmem.»

«Yeni kiracı dedin de... odanda biri var.»

«Sahi mi?»

«Evet. Bir sürpriz. Özellikle beni şaşırttı.»

«Roland olmasın.»

«Yok, onun başka işi vardı.»

«Kim peki?»

«Herhalde seni çok seven biri. Erkekliğine katkıda bulunmak istiyor.»

«Bay Gepetto mu?»

«Benjamin... odana gitsene.»

Odamdaki Patricia Jarvas'tı. Sarhoş değildi. Ağlamıyordu da. Yalnızca konuşuyordu. «Üzgünüm. Yani... pek de üzgün değilim. İstemiyorsan ya da alındınsa giderim ama... ben bu anı seçtim çünkü çok dramatik ve... hiç geri döner misin, kim bilir!» Sesi çok tiz çıkıyordu. Birden pesleşti ve gülümsedi. «Bir iki içki içtim de,» dedi.

«Seni buraya gelmeye Don mu zorladı?»

«Yok canım, benim kendi fikrimdi. Öz fikrim. Ben gidip Don'a açtım. Dedim ki... öfff, Tanrım! Ona seni çok sevdiğimi söyledim ve bu gece sen boşsan, benim de boş olduğumu haber verdim.»

Gözlerim loş ışığa alışmaya başlamıştı. Yatağımın içinde oturuyordum. Çıplaktı. Çarşafı kaldırmış çenesinden aşağıda tutmuştu. Sanki özel bir hafiye kendisini otel odasında basmış da şaşırtmış gibi. Oradaydı, oldukça güzeldi ve de hazırды.

Soyunmaya başladım. Durumla ilgili bir şey söyleyemiyordum. Söylemek de istemiyordum.

«Çok biçimlisin,» dedi.

«Teşekkür ederim.»

«Çok da erkeksi.»

«Evet.»

«Kızmadığına sevindim. Biliyor musun, seni her gördüğümde... holde, toplantılarda, projeksiyon odasında... duygularımı nasıl ifade edebileceğimi bilmiyordum. Sana telepatiyle ulaşmaya çabaladım.»

«Öyle mi? Bana pek mesaj ulaşmaz.»

«Her neyse, bence artık bu zamanda bir kız, isterse bir

erkeğe aklından geçenleri söyleyebilir. Ben de öyle yapıyorum, Ben. Belki seni bir daha hiç göremem diye korkuyorum... o yüzden de... anlıyorsun, değil mi?

«Tabii,» deyip yatağa girdim, onun yanına yattım. Tembel tembel boynunu öpüyor, elimi kalçalarından yukarıya kaydırıyor, çamaşır tahtası gibi kaburgalarının üstünden geçiriyordum. Bu kaburgaların gerisinde, durmak bilmez bir tenis topu gibi atan bir kalbin varlığı hissediliyordu.

«Ben...» Kollarını yılan gibi bana sardı, sonra bacaklarını doladı. Kuvveti benim sandığımdan fazlaydı. «Benimle seviş, Ben, yoksa...» Elini penisime doğru uzattı. Zeki kızdı. Nerede bulabileceğini iyi biliyordu. «Hemen yapmalısın, Ben.»

«Peki.»

«Evet... Ohh!» Beni yakalamış kendine doğru çekiyordu. Biraz canım yandı, biraz da rahatsız oldum.

«Yavaş ol, yavaş ol, ahbap,» dedim. «Yerinde takılı, biliyorsun.»

«Ah, Tanrım...» Üstüme geçmişti. Yerleşiyor, sanki benim sahibimmiş gibi davranıyordu. «Ben!...»

«Evet?»

«Ben! Ooooooh!»

Bu işi başarmakta oldukça güçlük çekiyordu. Birden aklıma geldi. «Dinle, Pat...» dedim.

«Ne var? Ooooooh!»

«Yoksa sen bakire misin?»

«Hayır. Ooooh! Evliyim. Ahhhhh!»

O sıra uğraştığı iş Allahtan tamamlanmıştı. Yoksa bu sözden sonra dünyada tamamlayamazdım. «Evli mi?»

«Boşandım. Sus! Sev beni!»

«Şey, ben...»

«Yalnız seviş benimle! Sesini kes! Ooooh! Aaaah!»

Bu önerisi üzerine seviştik. Epey uzun sürdü. Ben doruğa vardım, sıska kız felç oldu, beni üzerinden odanın ilerisine doğru savurdu.

Birkaç dakika sonra vücudundaki terleri çarşafı sildi. «Dinle, ben gitmeliyim, tamam mı? Yani, kalmak isterdim ama kalamam. Anladın mı?»

«Korkarım anlamadım.»

«Tanrım, ne kadar **şekersin!**»

«Teşekkür ederim.»

«Bana öyle uyuyorsun ki, eldivenle el gibi.»

«Beyzbol eldiveniyle beyzbol topu gibi olsa daha iyi olurdu.»

Güldü. «Çok şekersin,» dedi. Çarşafı düzeltiyordu. «Burası biraz ıslanmış. Sen ıslattığına göre sen temizlersin. Bak, ben gitmeliyim. Arabam bekliyor.»

«Araban mı? Şoförün mü var?»

Gene güldü. «Öyle. Öyle sayılır. Belki bunu gene yaparız. İzne falan geldiğin zaman. Gizlice, ha?»

«Gizlice mi? Neden gizlice?»

«Allah kahretsin, sana söylemedim, değil mi?»

«Hayır, söylemedin.»

«Ben Charlie'ye aitim. Charlie'ye! Biliyorsun, Gruber'e.»

«Haaa, Charlie'ye.»

«Evet. Beni sana bir tür veda armağanı olarak gönderdi. Ama kendi limuzin arabasıyla gönderdi. Bir hediye ambalajım eksik.» Artık hemen hemen giyinmişti. Üstüne eğilip ölü yılanımı öptü. «Mmmmm. Belki gelecek sefer Fransız aşkı yaparız, ne dersin?»

«O-la-la!»

«Charlie'ye de öyle yapıyorum. Sekreterliğim kötüdür ama bu işte iyiyim! Bir iki saniyelik kısa bir ön gösteri yaptım, sonra çekildi.

«Öff be!» dedim.

«Ben, gerçekten kalmak isterdim ama Charlie sekizden geç kalma dedi. Sen niye bu kadar geciktin ki? İki saattir burada bekliyordum.»

«Keşke bilseydim. Bak, gerçekten acele gitmen şart mı?»

«Şart, Ben. Ama bir gün... sen dönünce... ah, sana öyle şeyler anlatabilirim ki, kitap yazarsın valla!» Elini aklı karışan organının üstünde yukarı aşağı kaydırıyordu. «Kendine iyi bak, ha? Ha?»

«Tamam.»

Kalkıp kapıya doğru yürüdü. «Sakın kendini öldürtme; Ben. Benim seni beklediğimi hatırla.»

«Olur.»

Elini kadeh kaldırır gibi yükseltti. «Harika bir sevişmenin şerefine,» dedi.

«Amin.»

«Bu söz galiba Hemingway'in.»

«Eh, Louisa May Alcott'un olamaz.»

Çıkıp gitti. İçerki odadan Don'a veda eden sesini duydum. Sonra merdivenlerden indi. Don odama gelip beni bir gözden geçirdi. Ben çarpmıha gerilmiş gibi yatıp duruyordum.

«Büyük İsa,» dedi.

«İyi bildin.»

«İyi miydi?»

«Çok iyiydi.»

Yatağın kenarına oturdu ve düşündü. «Bu kızı hiç düşünmezdim,» dedi.

«Ben de.»

«Charlie biliyor mu dersin.»

«Sanmam. Biliyorsa bile, başa çıkamaz bu kızla.»

«Bu sekreter milleti büyük bilmece.»

«Öyle.»

Ertesi sabah dörtte saat çaldı. Rüyam yarı yerde kesildi. Tam dünyanın bütün sıska kızları yatağımın yanına dizilmiş harikalar yaratmaya hazır beklerken. Sendeleyerek ayağa kalktım ama aklım yerindeydi. Don uyuyordu. Onu uyandırmak istemedim. Zaten gece yatmadan vedalaşmıştık. Onu bir daha görünceye kadar aradan ne kadar uzun zaman geçeceğini bilsem, karşılıklı bir iki bira daha içmek isterdim. Kendime küçük bir çanta hazırladım, içine tuvalet malzemesi falan koydum. Evden ayrılırken Patricia Jarvas'ın vahşi kokusu hem vücuduma hem ruhumu sinmişti.

Merdivenlerden inerken aklıma iki şey geldi. Birincisi, her nedense W. Charles Gruber benim dostumdu. İkincisi de, Don'la tanıştığımdan bu yana ilk defa ondan bir sır saklamıştım.

Acaba olgunlaşıyor muydum, yoksa yozlaşıyor muydum? Çürüyor muydum, yoksa kalıpçı mı oluyordum. İşte kafamda bu düşünceler oynasırken etimi ve kemiğimi Amerika Birleşik Devletleri ordusuna teslim ettim. Orada benden daha büyük kişilerin bu konularda bir karara varmama yardımcı olacağını umuyordum.

ginnie

1949

Tuttuğum daire pek ahım şahım değildi ama zaten olmasını da istemiyordum. Ömrümde salaşpur yerlerde hiç oturmamıştım. Hayatta bir olgunluğa varmak istiyorsam, bazı çaresizliklere ve ihtiyaçlara alışmam gerektiği kanısındaydım. Ayrıca, elimdeki avucumdaki üç beş kuruşu da süse püse harcayıp bitirmek niyetinde değildim. Gerçi o sıra biraz uçarıydım ama, büyük kente gelen on altı yaşındaki bir kızın, çok para harcarsa kısa zamanda para avcılarının eline düşeceğini bilecek kadar da aklım vardı. Büyük kriz durumlarında yapılabilecek şeyler listesi diye bir liste hazırlamıştım. Bu listede eve yazıp para istemek pek aşağılarda bir yere rastlıyordu. İntiharın hemen altında, iğrenç Walter'le yatmanın hemen üstündeydi yeri.

Yani listem oldukça kısa, yemeklerim de oldukça fakirdi. Buraya verdiğim kira ve bakkaldan aldığım yiyecekler düşünülürse, bir haftayı yirmi beş dolar civarında çıkarabileceğimi hesaplıyordum. Bana verilen bin dolardan yalnızca tren bileti ve Greenwich Village'e taksi parası harcamıştım. Demek ki geriye kalan beni hemen hemen bir yıl idare edebilirdi. Eğer bir yıl sonra New York'ta hâlâ bir şeyler başaramamışsam, değersizliğime ve yeteneksizliğime karar verecek, kendimi vasime teslim edecektim. Ondan sonra kimbilir hangi kız okulunda, vaktimi hayaller kurmak ve mastürbasyon yapmakla geçirip dört yüz binimin avucuma düşeceği günü bekleyecektim. Bundan sonra herhalde kendimi içkiye verip alkolik olacak, bir bale trubu satın alacak, Vincent Price'la evlenecek, anılarımı yazacak, so-

nunda da bir huzur evinde ölecektim. Yani gördüğünüz gibi hayatta pek de planım yok sayılmazdı.

New York'taki ilk günümde kimse soru sormadı, ben de kendiliğimden kimseye bir şey söylemedim. Yani ilerde bana karşı kullanılabilecek bilgiler vermedim. On altıdan büyük gösteriyordum. Bavulum iyi cinsti. Koltuğumun altında bir tablo vardı. Karşıdan bakan bunu benim yaptığımı ya da satın aldığımı düşünecekti. (Ya da çaldığımı!) Tuttuğum evin sahibi bir aylık kirayı nakit olarak peşin aldı ve bunun karşılığında bana üç şey sundu: Bir makbuz, bir anahtar ve pis bir bakış.

Daha önce de söylediğim gibi ev pek fena değildi. Stamdorf kadar lüks değildi ama, Pekin'in arka sokaklarındaki çöplükler gibi de sayılmazdı. Aslında nasıl bir gözle bakarsanız öyle görüyordunuz. Ben olumlu gözle bakmayı tercih ediyordum. Bir tek odaydı. Bir banyosu bir de küçük mutfak bölümü vardı. Ama benimdi. Yalnız benim. Buzdolabı çalışıyor, sifon çekiliyor, kalorifer tıslıyor, yatak çökmüyor, kapı güzelce kilitleniyordu. Ginnie ha-nı-mın-bir evciği vaaar!

Bir saat kadar oturup ağladım. Ağlama tutacağını bilememiştim. Hiç bilemem zaten. Neden ağladığımı da bildiğim yoktu. Oluvermişti işte. Bir an yüzümde zafer dolu bir gülümsemeyle penceremden Hudson nehrine bakarken, bir an sonra oyuncak köpeğini file kaptırmış bebek gibi hıçkırma-ya başlamıştım.

Durumu yeni yetmelik krizlerime yorumlayıp ayağı kalktım, bavullarımı açtım. Bu iş biter bitmez dışarı fırlayıp kendime bir radyo aldım. Guy Mitcheli, Frankie Laine ve Patti Page olmadan yaşayamazdım. Sonra tekrar çıkıp temizlik malzemesi satın aldım. Sabunlar, süngerler, dezenfektanlar, deterjanlar. Bunları bulup eve döndüğümde hemen işe sıvandım.

Daire möbleliydi. Yani teknik olarak. Ne elime aldığım süpürge de iş vardı, ne de kovada. Tencere ve tavaların bir kısmı Kızılhaç malıydı. Boer savaşlarından sonra Afrika'da bir yerden satın alınmıştı. Evde çarşaf, havlu, toz bezi, tuvalet kâğıdı yoktu. Çanak tabak öyle yağlanmıştı ki, elimden kayıyordu. Bir daha sokağa çıkmak zorundaydım. Woolworth'a gidip otuz beş doları daha savurduktan sonra artık her şeyim vardı. Pepsodent diş macununa kadar. Evim ta-

mamdı. Sıhhi, yaşanabilir, dolu ve tamam. Maggie'nin portresini duvara asarken pencereden ışığı iyi almasına dikkat ettim. Yerleşmişim artık.

Dairem oldukça büyük bir binadaydı. Üç katlı, belki on daireli bir yer. Tek bodrum daire de benimki değildi. Karşımda bir daire daha vardı. Orada Mona adında siyah bir kadın oturuyordu. Günün ve gecenin her saatinde bir sürü kadın ve erkek Mona'nın kapısında kuyruk olup beklerdi. Önce tabii aklıma en kötü şeyler geldi ama yanılmıştım. Kadının mesleği tavuk pişirmektir. Gecenin olmadık saatlerinde bile kendisine ısmarlanan tavukları pişirirdi. Müşterileri genellikle müzisyenlerdi. Ve fahişeler herhalde. Mona onlara bir buçuk dolar karşılığında güzel pişmiş bir tavuk verirdi. Bu yüzden de her an Mona'nın kapısında kuyruk vardı. Sanki içinde çok sükse yapmış bir film gösteriliyormuş gibi.

Bu semtin, insanın içini kapayan bir yanı yok değildi. Evet, yetenekli sanatçılar vardı, modaaya uygun bir yerdii ama, sanki içinde yaşayanlar bunların hiç farkında değilmiiş gibiydi. Çıplak ayaklarında sandaletler ve kirli elbiselerle dolaşıp kahvelerde «capuccino» içiyor, uzakdoğulu sevicilerle, garip eşcinsellerle birarada yaşayıp gidiyor, başka bir şey yapmaları gerekli değilmiiş gibi davranıyorlardı. Yo, içlerinde yetenekler yok değildi tabii. Kimi iyi resim yapabiliyor, kimi heykel yontabiliyor, kimi örgü örebiliyordu. Ama hepsi? Yooo! Neden farkında değildiler peki bunun? Ben bile farkına varmıştım. Oysa ben daha buraların pek acemisiydim.

Bir süre sonra durumu kavradım. Onlar da görüyorlardı benim gördüğümü. Ama görmezlikten geliyor, birbirlerine sıkıca sokuluyor, bu semitten dışarıya adım atmaya cesaret edemiyorlardı. Buranın savaş sonrası Paris atmosferi sanki koruyordu onları. Saklanma yeri. Garip yosmalar, başarısız şairler için. Koca bir çöp kovası gibi. İnsanlar içine atlıyor, kapağı üstlerine kendileri çekiyorlardı.

Evet, Greenwich Village hoşuma gidecekti her haliyle. Bir isyan, bir gamsızlık, bir averelik vardı orada. Ama kendimi pek kaptırmayacaktım çünkü bu durum, insanı aptallaştırabilecek bir zehire sahipti.

İlk yağmurlu günde oturup saçlarımı boyadım. Bebek sarısı değil... çılgın bir sarı yaptım. Öyle platin rengiydi ki, beyazdı adeta. Alev gibi. Zaten cildim çok beyaz, ayak par-

maklarıma kadar sarışın bir tiptim. Bu değişiklik tabii göründü. Yazları yandığımda ortaya yirmi üç tane çil de çıkacak, nefis olacaktım. Gözlerimin maviliği böylece daha belirginleşmişti. Eskiden boş olan suratımda ancak şimdi gerçek yerlerini bulmuşlardı.

Bir zamanlar bana yabancı olan vücudum da New York'ta kendini buldu. Bale mayoları ve sıkı blucinler giyip at kuyruğumu savurarak yürüyor, en güzel yerimi, popomu gözler önüne seriyordum. Sokakta beni balerin sanıyordu herkes. İstemeyen yoktu beni görüp de.

Kurguyu eyleme dönüştürdüm ve bir modern dans okuluna yazıldım. Jane Sokağında Madame Gertrude'un dans okuluna. Oraya geceleri gidiyor, gündüzleri deri eşya satan bir dükkânda çalışıyordum. Daha çok kemer satıyorduk. Bu işe girişimin nedeni, gün boyu evimde oturup saksılardaki çiçeklerimin büyümeyişini seyretmekten çok usandığım içindi. O dükkânda çalışmak çok hoşuma gidiyordu. Deri kokusu aklıma çizmeleri, eğerleri getiriyor, bana evimi hatırlatıyordu. Dolayısıyla ablamı ve üç binicilik hocasını. Onların marifetlerini. Dükkâna girip kemerlere el attığım dakika cinsel istekler kabarıyordu içimde.

Pek arkadaşım yoktu ama aramıyordum. Bu kalabalığın içinde yaşayıp tek başıma olmanın ayrı bir zevki vardı. Bu harika yalnızlığı saçma sözlerle söndürmeyi içim götürmüyordu. Hem ağzımı kapatmak gözlerimin daha bir keskinleşmesine neden olmuştu. Christopher Isherwood mercekleri gibi dakikada bir milyon enstantane çekebiliyordum. Sonra bunları mikrofilm haline getirip beynimin bir noktasına depo ediyor, üstüne bir etiket yapıştırıyordum. **«New York-1949.» «Kahramanımızın Greenwich Village'e yerleştiği, saçını boyadığı, kendi kişiliğini keşfetmeye çalıştığı dönem.»**

Böylece yaşamayı sürdürdüm. Gündüzleri derici dükkânı, geceleri kitaplar... O. Henry gibi. Tek farkı, bisküvi kavanozunda 900 dolar paramın olmasıydı. O. Henry ömründe sahip olmamıştı bu kadar paraya.

Ufkumu biraz genişletmeye karar verdim. Buna neden, hayatımın mali yönünü iyi kavramamdı. Dericiden aldığım maaştan daha fazlasını harcıyordum. Durmadan hazır parama el uzatıyordum. Sırf kuru ekmekle yaşamaksızın bu gidişi ters yüz etmek için bir şeyler yapmazsam, yakında bir ben-

zinciyi soymak ya da orospuluğa başlamak, veya ikisini birden yapmak zorunda kalabilirdim.

Bu konuyu patronum Patsy D'Amico'ya açtım. Sattığım her mal üstünden bana biraz prim vermesini önerdim. Tabii otuz yedi dolarlık haftalığıma ek olarak. Zavallı kız o zaman muhasebe defterlerini önüme açtı ve gözyaşları içinde durumunu anlattı. Bana haftada yirmi beş doların üstünde verdiği her kuruş zaten cebinden gidiyordu. Durumunu anlıyor gibi göründüm, isterse maaşımdan on iki doları kesebileceğini söyledim. O, minnet içinde gözlerini kuruladıktan sonra da, pis parasını ne yapması gerektiğini söyleyip çıktım, ama dediğimi yaptı mı, yoksa yapmadı mı bilemem.

Artık ne işim vardı, ne de işsizlik sigortam. Sigorta için hem yaşım küçüktü, hem de zaten başvurmamıştım. Küçük Ginnie Maitland gene iş arıyordu. Village'de iş boldu ama, onun aklı başka yerlerdeydi. Artık maaşla çalışmayı içi götürmüyordu. Girişimci olmak istiyordu. Kendi işinin sahibi olacaktı. (Ailede, özellikle babamın tarafında birisi bunu elbette yapmış olmalıydı. Yoksa nereden gelmiş olabilirdi onca para?)

New York Times gazetesinin «İş İmkânları» sayfasını okudum. Bir sürü insanın kafası parlak fikirlerle ya da istikbal vaat eden olanaklarla doluydu. Ama paraya ihtiyaçları vardı. Bende de 900 dolar hazır bekliyordu. Onu yatırmak niyetindeydim. Başarı olanağı yüksek bir yere yatırmak istiyordum. Ne var ki ben bunu ölçebilecek durumda değildim.

Önce bir süet imalathanesi buldum, gidip sahipleriyle konuştum. Ama o işledikleri eğer süetse, ben de Yugoslavya kraliçesiydim. Burnumda hâlâ tüylü kâğıtların kokusu, sokağın ilerisine doğru yürüdüm. Esas kaderimin beni orada beklediğinden habersizdim henüz. Nereye gelsem beğenirsiniz? Yeni yapılmakta olan bir dükkânın önüne. Pırıl pırıl, insanı çeken, sırf cam ve krom bir cephe ve üzerinde özgüven belirtecek şekilde iri harflerle yazılar:

YAHUDİ-JAPON MUTFAĞI

S A Y O N A R A

Ruhsat : Sy ve İra
 Fein Tanaka

Dışardaki koca harfler büyük açılışın iki gün sonra olduğunu haykırıyordu ama ben gene de içeriye girdim. Her taraf tertemiz formikaydı. Köşelerdeki loca tipi yerler kırmızı vinileks, mumlar balık ağı desenli bardakların içinde, boyu ayarlanabiliir avizeler tavanlarda ...Ya duvarlar! Bir yanda Japonya turizm posterleri, öbüründe İsrail... (ki o sıra İsrail henüz iki yaşını bile doldurmamış bir devlettir. Posterler yalnızca altı köşeli yıldız önünde develeri gösteriyordu.)

En dip köşedeki masada iki adam ölüm sessizliği içinde oturuyordu. Madam Tussaud mal almak için buralara gelse hemen ikisini mumyalar müzesi için satın alır, hiç kacırmazdı. Biri elli yaşlarında bir beyaz, öteki otuzluk bir uzakdoğuluydu.

Beyazı başını kaldırıp bana baktı. Yumurtadan yapılmış bir adam. Gömleğinin kolları sıvalı. Üstünde eşofmanın kazağı, kolları kocaman, kalın... Temel Reis'inkiler gibi. Yuvanlak, kırmızı bir suratı, ta tepesinde kızıl saçları vardı. Kelleşmeye başlayan başını pas püskürten bir bacanın deliğine tutmuş gibi.

«İlânda iki gün sonra diye yazılı,» dedi. «İki gün sonra gel, bizi gene şu oturduğumuz yerde, ölü bulursun.» Beni sihir gücüyle yok etmek istiyormuşçasına elini havada salladı. Bu Sy olmalıydı. Seymour'un kısaltılmışı, Sy. Her zaman hayatın en kötü yanlarını görmekte birinci olan bir adam.

Öteki doğulu İri idi. İri Tanaka. Her boyutu ve her yönüyle Sy'den daha küçüktü. Bana gülümsemeye çalıştı. Doğuluların yüzüne bakıp hiçbir şey söylemezseniz hep gülümserler. «Bu adamın size söylemeye çalıştığı şey şu,» dedi İri. «Lütfen bizi yalnız bırakır mısınız?»

«Ne oluyor ki?» diye terslendim. Bu bir iş fırsatıysa, kovalamak gerekir demekti. «Güzel bir yer burası.»

«Öyleyse bize bir fiyat teklif et,» diye karşılık verdi Sy. Sonra birden kahkahalarla gülmeye başlayıp İri'nin koluna bir şaplak attı. «Mizah anlayışı gerek, değil mi, değil mi?»

«Evet, çok komik.» İri ayağa kalkıp mutfığa yürürken dilinin altından Japonca bir şeyler mırıldanıyordu. Elindeki peçeteyi yere fırlattı, sonra yaklaşınca daha ileriye tekmeledi.

Sy ayağa kalkıp, «Oyy!» dedi. «Oyy!» Ne zaman pozunu

değiştirse aynı kelimeyi söylüyordu. Sanki bu ses, eklemlerinden geliyormuş gibi. Teneke robotlar nasıl gıcırdarsa, Sy Fein de oy'luyordu. Buna karşılık, robotlarla bir ortak yanı daha vardı. İkisinin de beyni yoktu. «Param olsa kafamı muayene ettirirdim,» dedi. «Ama insan, ömrünce biriktirdiği parayı son kuruşuna kadar çılgın bir projeye yatırır, doktorlara harcayacak bir şeyi kalmaz. İşte işin özü bu. Nokta. Ve güle güle.»

«Galiba anlayamıyorum,» dedim ama aslında anlamaya başlıyordum.

«Pekâlâ, sarı kız, söyleyeyim sana.» Derdini anlatmaya ihtiyacı vardı. Bu iş için de beni seçmişti. «Burayı görüyorsunuz. Çok güzel. Öyle değil mi?»

«Öyle.»

«Enfes bir Amerikan hikâyesi. Bir Yahudi çocuğuyla bir Japon çocuğu. Yahudi-Japon mutfağı. Kolay değil. Belki yasal bile değil. Ama eğer o Hirohito'ya söylemezse, ben de Ben Gurion'a söylemem. Böylece işe giriştik. Hoş bir yer... tamam mı?»

«Tamam.»

«Değil işte!» Kolları yerinden çıkacakmış gibi iki yana savruldu. Sonra avizelerden birini yakalayıp ağız hizasına indirdi. Mikrofonmuş gibi içine konuşmaya başladı. Sanki iki hafif siklet boksörü anons ediyordu. «Bayanlar Baylar, biz gırtlığımızı kadar batmış durumdayız.» Garip bir ifadeyle suratına baktı. «Neden sana anlatıyorum? Sen kimsin?» Avizeyi itti, eski yerine yükselmesine sebep oldu.

«Şeyy, ben...»

O parmağıyla az önce İri'nin girdiği mutfak kapısını gösterdi. «Onu rahat satardım,» dedi. «Ama Japon yapımı olduğu için para etmiyor.» Ortada dolaşıyor, masaları mermemiş gibi, sandalyeleri tahtmış gibi elliyordu. «Uzun bir öyküyü kısa anlatayım,» dedi. «Çünkü benim canımı sıkıyor. İkimiz de her dolarımızı her yen'imizi buraya yatırdık. Her şeyin en iyisini aldık. Ocaklar, buzdolapları, kapacak... öyle iyi cins krom ki, Chrysler arabana takabilirsin. Fıskiye sistemimiz Chicago'yu söndürür. Yedek jeneratörümüz Venezuella'yı aydınlatabilir. Ya temizlik? Hamamböcekleri bile temiz. Onlara her gün Dial ile duş yaptırıyorum. Şimdi sen ana noktayı bekliyorsun, değil mi?»

«Evet»

«Ana nokta geliyor. Hazır mısın?»

«Hazırım.»

«Bütün olayın ana noktası şu!» Avizeyi tekrar aşağıya çekip içine haykırdı. «Çok teşekkürler eşşoğlu sendika! Bütün bu masrafları ödeyip bitirdiğimiz sırada, sen, bize garsonlar ve bulaşıkçılar için bono imzalatmaya kalktın. İki haftalık avans. Yedi işe yaramaz herif için!» Avizeyi tekrar yukarı itip parmağıyla mutfağı gösterdi. «Yemekleri o yapıyor. Alışverişi, her derdi ben çekiyorum.» Sakinleşmeye çalıştı. «Biz gene de peki dedik. İş ayağa kaldırabilmek için. Ortaya çıkarabilmek, başlatmak için, kendimiz bedava çalışacaktık. Benle Japon... ne para, ne sevgi, ne de hiçbir şey.»

«Özür dilerim ama ben Yahudi-Japon mutfağını hiç duymadım.»

«Duymamış olmanın nedeni, böyle bir şeyin var olmayışı. Her şey kafamızın içinde. Bir rüya. Geceyarısı bir ses geldi kulağıma. Dedi ki, 'Sy, bir kere New York'un yarısı Yahudi. Sonra savaş biteli yıllar olduğuna göre, burada bir Japon aşçı bulundurmak çok sık olur. Bir ortaklık kur, Sy,' dedi.»

«Hâlâ anlayamıyorum.»

«İki nedenle anlamıyorsun. Birincisi, sen iş kadını değilsin. İkincisi, böyle bir at kuyruğu ve böyle bir pantolonla çıkarsan, zaten herkes seni anlamaya çalışacağı için, ne diye dert ediniyorsun?» Beni araştıran bakışlarla süzdü. «Kaç yaşındasın sen?»

«Yirmi beş.»

«Teşekkür ederim. Gülmeye ihtiyacım vardı.» Sonra sözüne devam etti. «Böylece, zengin bir Yahudinin evinde çalıştığı için bazı Yahudi yemekleri de öğrenmiş olan arkadaşım... anlamaya başladın mı?»

«Galiba.»

«İyi. O beni gördü, ben de onu gördüm ve birlikte bir plan yaptık, çünkü şu anda sen lokantacılık mesleğinin eski kurtlarından biriyle karşı karşıyasın.» Bir avize daha çekip haykırdı. «Daha önceki lokantalarımnda başarısız oldum ve dertli olmak için her hakkım var ama, bir farkla! Altı benim uğurlu sayımdır. Ve bu yüzden de bu sefer başaracağım!» Avizeyi fırlatıp attı ve bana döndü. «Hâlâ dinliyor musun, sarı kız?»

«Evet.»

«Çok iyi. İşte böylece bu fikri geliştirdik. Ben ve İri. Onun adını İra diye yazdım. Adın ne önemi var ki! Sayonara kelimesini bulduk. Japoncada «Eyvallah ahabap,» anlamına geliyor. Aramızda 7500 dolar topladık, ruhsat aldık, Japon birası temin ettik, işe giriştik, tamam mı?»

«Tamam.»

«Değil. O para hemen bitti. Biz her şeyi hazırladık, ilk baloyu vermeye hazırlandık ve bil bakalım ne gördük?»

«Ne?»

«Hazır mısın?»

«Hazırım.»

«Yiyecekleri almaya paramız kalmamış! Elektriği, suyu ödeyip, o Allahın belası sendika bonolarını karşılamak için caddeleri bile ipotek ettikten sonra, bir bisküvi bile alamaz duruma düştüm! Bir bulaşık bezi bile alamam. Hâlâ anlıyor musun?»

«Evet.»

«Harika. Şimdi biz burada konuşurken arkadaşım mutfakta inşallah harakiri yapıyordur ve inşallah vasiyetnamesinde varını yoğunu bana bırakmıştır. Ben burada bir fısıklıkla çene çalıyorum, ama içimde dünya birbirine giriyor. Bir kalemin varsa ver de bir not yazayım. 'Kendimi öldürdüğüm için özür dilerim, lütfen kedime siz bakar mısınız?'

«Kaç para lazım?»

«Üç sentlik bir posta pulu yapıştırsam, mektubum karımın eline geçer sanırım.»

«Yiyecek için kaç para gerekli?»

«Yatıracak paran mı var?»

«Belki de.»

«Sende... kelimeyi mazur gör... para mı var?»

«Biraz.»

«Biraz demek ne kadar?»

«Beş yüz dolar.» Öbür dört yüzü yedek tutmak istemiştım. Belki de Sy'ın uğurlu sayısı altı değildi.

«Beş yüz doların mı var?»

«Evet.»

Mutfağa doğru yürüdü. «Evine dön,» dedi. «Bir serapsın sen.» Sonra tekrar dönüp bana yaklaştı. «Sarı kız, dünyaya güzeli sarı kız, sende beş yüz tane George Washington mu var?»

«Evet.»

«Ve bunu, çılgın bir Yahudi-Japon lokantasına yatırmaya hazırsın, öyle mi?»

«Yatırabilirim.»

«Kimsin sen? Çılgın bir Vanderbilt mi?»

«Hayır, ben...»

«Bu beş yüzü, nasıl paylaşacağımızı sonradan saptayacağımız kârın bir payını almak için yatıracaksın, öyle mi?»

«Olabilir.»

«Alman markı falan olmadığına emin misin?»

«Eminim.»

«İri!» diye seslendi. «Hâlâ kendini öldürmedinse hemen mutfaktan çık! Öldürdünse zahmet etme, ben kendim idare ederim!»

Böylelikle lokantacılığa başlamış oldum. 500 dolarımı nakit olarak Sy Fein'e verdim, o da bağırıp çağırıp beni azarladı. Ne diye çek vermiyorum diye. Kendisiyle İri'nin dürüst olduğuna nasıl inanırdım böyle? Deli misin sen, deyip duruyordu.

Biraz çılgın bir proje gibi görünse bile, o lokanta iyi iş yaptı. Herkesin buluşma yeri haline geldi. Deli Sy Fein, benim beş yüz dolarımla yemekleri satın aldıktan sonra gerçekten işi yürütebildi. İri mutfağı idare ediyordu. Kasada Sy oturmakta, makineyi şakırdatıp paraları toplamaktaydı. Masalara ben servis yapıyordum. Gün ışığı varken. Ben girdince, aynı işi ancak iki kız sürdürebiliyordu. Hah!

Pazar sabahları kazancı paylaşıyorduk. Bana düşen pek fazla değildi ama, nasıl fazla olabilirdi ki? Onlar ikisi 7500 dolar koymuşlardı. Ben ise yalnızca beş yüz. Gene de bir mucizeydi bu. Param para kazanıyordu. Ve her hafta daha çok kazanıyordu. Sayonara'nın ünü giderek yayıldı, Village'de duymayan kalmadı, sonra dışarı taştı, ta uzak yerlerden gelen müşterilerin sayısı arttıkça arttı. Ceket, kravat ve rezervasyon mecburiyeti başladı. Özellikle Cuma ve Cumartesi geceleri. İri yanına bir aşçı daha aldı. Adı Lenny Abelson'du. Soya soslu patates gözlemeleri yapıyordu. Sy da ön tarafa bir sef garson ekledi. Oshiro Matsuoka. Ucuz şaraplar uzmanı. Evet, gerçek içki ruhsatı almış, yedek tuvaleti de şarap mahzeni haline getirmiştik.

Benim için bunun anlamı, özgürlüğümü kazanmaktı. Çalışmama gerek kalmıyordu. Beş yüz dolarımı geri aldıktan sonra haftalık kazancım otuz dolar düzeyine yükseldi. Bana

rahat rahat yetecek bir para. Sy paradan artanı doğru dü-rüst bir bankaya yatırmamı sağladı. Kendisi de vasi olarak imzaladı. Yaşım küçüktü çünkü. Asıl yaşımı öğrenince şoka kapılmıştı ama, bu sırrı beyaz eğitimcilere açmayacağına dair bana söz verdi. O yıllarda evden kaçan küçüklerin böyle Village gibi yerlerde dolaşmasına pek sık rastlanı-yordu. Mesele başımı derde sokmamaktı. İnsan bir şeye bu-laşmazsa, polis de ona bulaşmazdı. Ben de hiçbir şeye bulaş-mıyordum.

Gün boyu ne mi yapıyordum? Soluk alıp veriyordum. Konuşmuyordum bile. Zaten küçükken ancak beş yaşında konuşmuştum. Şimdi de kendi isteğimle susuyordum. Bir-leşmiş Milletler binasına gidip kapıdakilere amcamın babam olduğunu söyledim. «Ben Milletvekili Maitland'ın kızıyım,» dedim. (O sıra amcam Birleşmiş Milletlerde görevliydi ama ben onun gözüne gözükmedim. Beni apar topar Chicago'ya postalar diye korkuyordum.) Binaya girdikten sonra tercüme makinelerini dinledim, koltuklardaki düğmeleri çevirdim, ku-laklıkları takıp çıkardım, her dili kontrol ettim. Biraz Rusça öğrendim, biraz Çince... Ruslarla Çinliler bu ülkeye girmeye kalkarlarsa, aralarında ne konuştuklarını anlamak fena ol-mayacaktı.

Fritz Kreisler. Bayılıyordum Fritz Kreisler'e. Başkaları Jascha Heifetz'i daha iyi anlıyor olabilirlerdi ama ben Fritz Kreisler'e hayrandım. Kemana şarkı söyletiyordu adeta. Hei-fetz belki kemanı tek kulağının üstünde durdurup türlü numaralar yaptırıyor olabilirdi. Fritz Kreisler ise koyu bir sos gibi, müzikal bir şiir gibiydi. Fritz Kreisler, Carnegie Hall'da ne zaman konser verse gidiyordum. Çıkışta kapıda bekliyor, onu sokağa çıktığında izliyordum. Otelinin lobisin-de oturuyor, geçerken onu görebilmeyi umuyordum. Zamanla Carnegie Hall'da çalışanları tanır oldum. Provaları izleye-bilmem için kulise girmeme izin verdiler. Kreisler manya-ğydım ben. Adam herhalde iki gölgesi olduğunu sanmaya başlamıştı.

Kırk Altıncı Cadde'deki tiyatroda **Guys and Dolls** müzi-kalini defalarca izledim. İnanılmaz bir oyundu. Ne seyir-ciye, ne de oyunculara bir an dinlenme olanağı tanıyordu. Oraya haftada iki, üç, dört gece gittiğimi bilirim. Her se-ferinde de sahnenin değişik bir köşesini seyrediyordum. Özellikle dansedenlerden gözümü alamıyordum. Bu işi ken-

dim de yapabilirim kanısındaydım. Sam Levene, Vivian Blaine, Isabel Bigley, Stubby Kaye birer harikaydı. Nasıl hareket ettiklerini, ne hissettiklerini, zaman ayarlamasını nasıl yaptıklarını dikkatle izliyordum. Başka seferinde orkestra şefinin yönetişini izliyordum. Her âlete neler yaptırdığını. Bir keresinde bütün süre boyunca obua çalanın neler yaptığına bakmıştım. Başka seferinde davulcunun, bir sonrakinde flütçünün. Sonra hepsini derledim, hasat ettim, istifledim ve kaldırıp sakladım. Müzikal tiyatronun tüm tekniklerini, tüm duyusallığını. Bin ayrı yönünü biliyordum bu işin artık. Belki bir milyon. Guys and Dolls oyununu benden iyi bilebilecek hiç kimse yoktu. Çünkü Damon Runyon, Frank Loesser, Abe Burrows, George S. Kauffman ve Jo Swerling dışında hiç kimse bu işe bu kadar zaman ayıramaz, işin eziyetlerine bu kadar sabır gösteremez, büyüğü yaratanın ne olduğunu, müziğin nasıl rol oynadığını, halkın nerelerde neden güldüğünü, neden heyecanlandığını inceleyemezdi.

Bütün bunları iyice yuttuktan sonra «Guys and Dolls»u bırakıp «South Pacific»i, ondan sonra da «Keşke Burada Olsaydın»ı sindirdim. Broadway müzikallerine tiryaki olmuştum. Eskiden seven biriymen şimdi tutkun haline gelmiştim. Onlara da, New York'a da kesinlikle bağlıydım artık. Çünkü New York böyle olayların olmasına yalnızca izin veren bir kent değildi. Özellikle direniyordu bunların gereği üstünde.

New York'u benimsiyor, genel atmosferi içinde sanki banyo yapıyordum. Havasını, ışığını öğreniyordum. Bir Revlon kremiymiş gibi onu kavanozdan avuç avuç alıp cildime sürüyordum. Bir süre önce, belki beş altı hafta önce New York'u kendimden bir kol boyu uzak tutmaya çalışırken ona güvenmemiş, onu suçlamıştım. Şimdi ise kendim de bir parçasıydım artık New York'un. Onu görüyor, seziyor, sokaklarında yürüyor, kaldırımlarını içiyordum. Gecenin dördünde bodrum katı dairemin penceresini açıp dünyanın neler yaptığını seyrettiğim bile oluyordu. Evet, gerçi burada ser-serilerin, keşlerin, delilerin dolaştığı, bir kısmının sokaklara işeyip durduğu doğrudur ama, hayat sürüp gidiyordu bir yandan. Varsın bir kaçık benim pencereme işesin, sevgili sardunyamın ödünü koparsın. Ben yine de bir güneş patlamasının ortasında yaşıyordum. Broadway'e layık müzikal bir yaşam sürüyordum. Neredeyse, kulakların çınlasın, Maggie!

Erkekler. Evet, vardı erkekler. Her biçim ve her boyda. Garip olanlar, sevimli olanlar, çekici olanlar, eşcinsel olanlar... sonuncusu biraz daha vurgulu... Glenville gibi. Glenville otuz yaşlarında vardı. Saçları sarıya boyalı, kaşları alınmış biriydi. Şeffaf gömlekler giyer, kaplumbağa kabuğundan tarağını cebine sokup beni sanki adım adım izlerdi. Nerede rastlasak cebinin fermuarını açar, tarağını çıkarır, saçımı taramaya başlardı. Karşı kaldırımdan geçtiğimi, ya da bir kapıdan çıktığımı görse, hemen beni seven bir kedi ya da köpek gibi sıçrayıp yanımda biter, gideceğim yere kadar yol boyu durmadan saçımı tarardı. Bazen onunla konuşmazdım bile. Taramaktan vazgeçip geçmeyeceğini görmek için. Bazen de sanki o orada değilmiş gibi davranırdım. İlgisiz bir balık gibi kaldırımlardan kayar, ilerlerdim. Ama bütün bunlar Glenville'i hiç etkilemezdi. O hâlâ peşimden gelirdi. Derken günlerden bir gün Glenville ortadan yok olurdu. Ona ne olduğunu hiçbir zaman öğrenemedim.

Bir de Keş Aldo vardı. Saçları briyantimli, gözleri Jerry Colonna gibi kocamandı. Yaşı yirmilerin başlarındaydı. Benim yasal yaştan çok daha küçük olduğumu da bilmesi gerekirdi. Her zaman şarkı söyler, bembeyaz dişlerini gösterir, ağzı sanki içinde zar atılan bir masaymış, gibi görünürdü. Aldo bana hiç elini sürmedi. Sürmek istediğinden haberim de yoktu. Ta o güne kadar. O gün bana «Beni deli ediyorsun, bu yüzden seni artık görmeyeceğim» dedi ve ortadan kayboldu.

Aldo'yu deli etmem iki ay sürmüştü. Böyle bir sürecin gelişmekte olduğunu bilsem, zevkini çıkarmaya çalışırdım. Ona neden keş dendiğini bilmiyordum. Bir gariplik yaptığını hiç görmemiştim. Yalnız o son gece hariç. Giderken ağlıyordu. Bir yandan gülümsüyor, beyaz dişlerini gösteriyor, ama bir yandan iri gözlerinden yaşlar akıtıyordu. Aldo'ya ne olduğunu da bilmiyorum. Belki kendi de bilmiyordur. Ama beni sevdiğini söyleyen ilk erkek oydu. Bunun da bir önemi olması gerekir.

Max Bodenheimer bana kahve ısmarladı. Brooklyn'de oturmasına rağmen o sıra Village'in moda ozanlarındandı. Cadı gibi bir karısı vardı. Max iri kemikli, patlak gözlü, saçlarında bir şeyler bulunan biriydi. O şeylerin bazıları da canlıydı. Çekiç gibi burnu buz kırmak için bile kullanılabilirdi. Raskolnikov rolü için biçilmiş kaftan olabilirdi. Amaç-

sız şiirlerini parkta oturduğu kanapenin yanından geçen herkese okur dururdu. Ağını kurmuş, kurban bekleyen bir örümcek gibiydi. Bulunca ona hemen şiir okurdu. Kıpırdamadan dinleyen birine rastlarsa, ya da kurban dinlemek için yavaşlarsa, ilk şiirin peşinden başkaları gelirdi. Siz yürürken arkanızdan bağırarak okurdu bazen. Arkadan gelen bu kurşun sizi yere yıkar da koza devresine sokarsa o gününü sizi yemekle geçirir, durmadan size şiir okurdu. Sonunda bir kahve ısmarlar, parasını da size verdirirdi.

Kılığı partaldı. Pis kokardı. Yüzde doksan kaçık olduğu da ayrı. Dağarcığından dökülen antika şiirler de, en insafli deyişiyle, anlaşılmaz şeylerdi. Bütün bunlara rağmen ben, belki genç olduğum için, belki Atlantis'in gerçekten bir zamanlar var olduğuna kanıt aradığım için, her nedense o fosili sabırla dinliyor, onun bir tanrı olduğuna, söylediği zırvaların da evrenin sırrı olduğuna kendimi inandırmaya çalışıyordum.

Maxwell Bodenheim on fincan kahve boyunca bana otuzkırk kadar şiir okurdu. Derken yavaş yavaş insanlar benim farkıma varmaya başladı. Belki de hep onunla oturduğum için. Bu hoşuma gitti. Evet, belki şiirlerini anlamıyordum ama, bir süre sonra kendisini anlamaya başladım. Ölmeme-ye çalışan biriydi. Gömülerlardı onu. Üstüne kürek kürek toprak atıyorlardı. Ama ben onu tanıdığım zaman, o hâlâ bu saldırıları sille yumruk savuşturmaya çalışmaktaydı. Bir ayağı mezarın içinde, öbür ayağı ağzına tıkalı, zavallı cesur şair ölmemeye çalışıyordu. Hayranlık doğuran bir amaç. Hem de onu hayatta tutan bir amaç. Taa Brooklyn'de bir bodrumda onu öldürülmüş buldukları güne kadar. Kim öldürürdü ki Max Bodenheim'ı? Kim olduğunu bize anlatacak ve suçlunun mahkûm edilmesini sağlayacak olan bilgiler, ne olursa olsun biraz geç kalmış olacak bence, öyle değil mi?

Oldukça ilginç sayılabilecek diğer bir olay, bir gece, aşağı yukarı on ikiye doğru kapımın çalınması oldu. Gelene, piliççi Mona'nın karşı dairede oturduğunu söylemek üzere kapıyı açtım ama kramşımda kimseyi göremedim... yani göz hizamda kimse yoktu demek istiyorum. Bakışlarımın aşağıya doğru kaymasına izin verdiğimde bir erkeğin çıplak geri-siyle karşılaştım. Sanki bir Bruegel tablosundan bana bakıyor, göz kırpyordu. Tam altında da, kıllı butların arasından

başaşığı durumunda bir surat bana bakmaktaydı. O gerinin sahibinin suratı. Gördüğüm surat şen bir sesle, «Merhaba!» dedi. Elleri bir yandan pantolonuyla iç çamaşırını dizleri hizasında tutmaktaydı.

«Merhaba,» dedim. Bir yandan ciddi olmaya çabılıyor, bir yandan da nasıl hiç farketmeden aynanın içinden geçip hayaller ülkesine girdiğimi düşünüyordum.

Başaşığı surat yanlış adrese parkettiğini anlamakta gecikmedi. «Ah, özür dilerim,» dedi birden. Bundan sonra doğruldu, giysilerini yukarı çekti, dönüp bana tıpkı Marlon Brando gibi gülümsedi. Tabii öyle gülümseyecekti çünkü adam Marlon Brando'nun ta kendisi değilse ben de Ginnie Maitland değildim!

Daha önce ömrümde yıldız görmediğim için ona, «Ama siz şey değil mis...» diyecek oldum.

«Değilim,» diye karşılık verdi kemerinin tokasını takarken. «Ben Fred Mac Murray'im.»

İşte Marlon Mac Murray'le tanışmam böyle oldu ve bu kadarla kaldı. Bu kendi başına bile oldukça önemli bir olaydı ama, asıl önemi, kafamda beni pek tedirgin eden bir şeyin bilinçlenmesine neden olmasındandı. Adamın davranışı, Village'e gelmeden önce hiç karşılaşmadığım tür bir davranıştı. Oysa buraya geldiğimden beri bu tip şeyleri her gün biraz daha fazla görür olmuştum. Yani demek istiyorum ki insanlar birisine, «Merhaba, bana yardımcı olur musunuz acaba?» dememek için her türlü saçma çareye başvurur olmuşlardı. Çok modaydı bu tutum. Çok da tutuluyordu. Herhalde kışının altından merhaba demek de pek komik ve moda bir davranış olsa gerekti. Aslında kapıyı o anda kapatıp bütün olanları unutabilirdim de... ama Marlon Brando benim kahramanımdı. Benim Stanley Kowalski'mdi. Eğer o bile kendisini, kapıyı açacak tanımadığı birine bir popo deliği olarak göstermeyi uygun buluyorsa, ben ne olacaktım peki?

Bu soruyla birilkte evime girdim. Tabii bu sorudan yeni sorular türedi. Örneğin, insanları güden şey neydi? Bu garip şakalaşmalar neden böyle yaygınlaşıyordu? Bir insana, «Amma itoğlu itsin» demek, neden «seni çok seviyorum,» anlamına geliyordu? Gelmemeliydi. Adamın itoğlu it olduğu anlamına gelmeliydi. Acaba ben de bunlardan hoşlanacak, hatta uygulayacak hâle gelecek miydim? Aşk ne

zaman gösterecekti bana yüzünü? Görünce ne yapacaktım? Ahhaaa... aşk! Demek altta yatan sorun buydu. Şimdi şimdi su yüzüne çıkıyordu.

Aşkın ne biçim bir şey olduğunu hiç bilmediğim için, herhangi bir köşe başında, ya da herhangi bir pantolonun içinde karşıma çıkabileceğini hesapladım ve kendimi ona hazırlamaya karar verdim. Fiziksel aşktan bahsediyorum şu anda, tamam mı? Ya öteki türlü? Öylesini çevrede epey görmüşlüğüm olduğu için, pek bulaşmamak gerektiğini bilecek kadar aklım vardı. Bu soruna yaklaşımım tümüyle klinik bir yaklaşımdı. Gece yarısı uyanıp bir türlü tekrar uyuyamadığım, ancak parmağıma «cinsel doyum sayesinde sekiz saatlik huzur» görevini yükledikten sonra uyuyabildiğim pek de seyrek sayılmazdı. Bundan rahatsız olmuyordum. Daha önce de mastürbasyon yapmıştım. Ama o zamanlar amacım daha çok, vücudumun normal çalışıp çalışmadığını anlamaktı. Düğmeye basınca gerçekten makine işliyor mu diye merak ediyordum. Oysa şimdi durum değişikti. Vücudum bana, «Hey, ahpap,» diye sesleniyordu. «On altı yaşındasın ve artık hazırsın. Yakında nasılsa başına gelecek. Bari gece karanlığında, sokağın bir köşesinde ırzına geçilmeden önce sen kendin bir adam bul da, bitir artık şu işi.»

Bu da bir görüş açıсыydı elbette. Ama ikinci bir görüş açısı daha vardı. Seks fikri, yanında ister duygu olsun, ister olmasın, benim ödümü koparmaktaydı. Çünkü şairlerle yalancıların dışında, bir penisin bir vajinaya girmesinden duyulan his her zaman sefil bir histi. Vajinaya... belki de Mary Ann olayında olduğu gibi ağıza, kulağa, ya da o anda neresini uygun gördüyse oraya.

Pekâlâ öyleyse, dedim kendi kendime. Gerçekleri görelim bakalım. Seks ürkütücü bir şey. Ama yine de onu naylon külot çorabın içine gömerek unutmak mümkün değil. Danslar hep iki kişiyle yapıldığına göre de... var mı çevrede gönüllü?

O anda odamda kimse bulunmadığı için ortaya gönüllü falan çıkmadı. Böylelikle seçimin bana kaldığını anlamış oldum. Ayrıca eğer bu işin başarılı olmasını istiyorsam, benimle sevişmekten ne bir şey kaybedecek, ne de bir şey kazanacak olmayan bir erkek bulmam gerektiğinin farkındaydım. Seçimimi yaptım. Alan Braden. Otuzluk, yakışıklı sayılmamakla birlikte çekici bir adam. Ona telefon ettim. İyl

haberi hemen vermedim tabii (insan o kadar da açık sözlü olamıyor). Ama ona öğleden sonra Madame Gertrude'un dans dersine gelip gelmeyeceğini sordum. Alan da, bir sürü başka aktörler gibi, vücudunun esnekliğini korumak için dans dersleri alıyordu. Zihni kadar esnek tutmak için. Sahnede ona gerekli hareketleri yaptırabilmek için. Sahne dışında hiçbir insanın vücudundan asla beklemeyeceği bazı hareketleri.

Her neyse, ertesi gün saat üçle dört arasındaki derse geleceğini söyledi. Sonra benimle bir kokakola içmeye, yürüyüş yapmaya ve tiyatro üzerinde tartışmaya da hazırды. O zamana kadar Alan'la ikimiz tıpkı Hansel ve Gratel gibi davranırdık. Yani el ele verir, Times meydanında koşar, kapıları vurur, «Tufan var!» diye bağırır, metroyla Coney Island'a gidip orada sosisli sandviç yerdik. Sözün kısası, birbirimizi sekiz yaşındaymış gibi davranmak üzere kışkırtır dururduk. Madame Gertrude'un orada tanışmıştık. Demek ki, bir aydır tanışıyorduk. Ve çok da hoşlanıyorduk birbirimizden. Alan evli gibi geliyordu bana. Mutsuz bir evli. Herhalde çocukları da vardı. İsabet, diye düşündüm. Tecrübeli bir erkek.

Dans derslerimi hiçbir zaman atlatmadığımı burada belirtmem gerek. Bir tek kere bile. Günün birinde Madame Gertrude'un bale okulu kapanırsa, ben herhalde Mae O'Donnell'den ders almaya başlayacaktım. Ya da Frank Wagner'den, Pavlova'dan, ölümsüz Luigi'den... yani hepsinin en büyüğünden. Jack Cole'la birlikte çalışmıştı Luigi. Plâk değil, gerçek müzik çalınan bir salonda caz dansları dersi vermişti. Hangi New Yorkluya isterseniz sorun... en büyükleriydi Luigi.

Dansı çok seviyordum. Çabuk öğreniyordum. Daha uzun zaman ders almış olanlardan bile çabuk. Düşünmeden dans edebiliyordum. Hiç başımı falan ağrıtmıyordu. Beni sürekli bir orgazm durumunda tutuyordu. İnsan kendini vererek dansederse sekse asla ihtiyaç duymazdı (bana söylenen buydu daha doğrusu.)

Her neyse, Alan Braden'le birlikte Madame Gertrude'den ders alıyorduk. Orası da kentte yavaş yavaş moda bir dershane haline gelmeye başlamıştı. Ufacık tefecik, kırlangıç kadar bir Yahudi olan Bayan Gertrude, öyle miyoptu ki, kendi stüdyosunu şaşırır, iki blok ileriye yürürdü. Ders ücreti için

de direndiğini gören olmamıştı. Herhalde ailesinde para vardı. Bu stüdyoyu kazanç amacıyla çalıştırmıyordu. Sırf bu neden bile derslerin her zaman dolu olmasına yeterdi. Ne var ki Madame Gertrude son zamanlarda Karaip danslarına yönelmişti. Bu çeşit dansı ilk olarak bin dokuz yüz kırklarda Catherine Dunham çıkarmıştı ortaya. Şimdi tozunu silkeleyip yeniden ortaya çıkaran da, Dunham'ın eski dans elemanlarından biriydi. Annice Chatterton adında, siyah, dev gibi iri, güzel ve zeki bir kadın. Tahmin edebileceğiniz gibi, kayıtlı öğrencilerden başka, bir yığın da siyahlar geliyordu dans derslerine. Gerçi hepsi profesyonel değildi ama... öff, öyle bir ritm vardı ki bunlarda!

Hep birlikte Martinik ve Jamaika müzilklerine daldık, sonra da Annice'in farbalalar içinde, beyaz eteği ve çıplak ayaklarıyla, her yanından boncuklar sarkarak ortaya çıkıp sanki Karaip adalarının sahibiymiş gibi dansedişini izledik. Müzik pikaptan geliyordu. Sımsıcak, büyü dolu, ardan hayadan tümüyle yoksun, seksi bir müzik. Herbirimize aynı dansı yapmamız söylendi. Alan berbattı. Çıplak ayağıyla sigara söndürmeye çabalıyormuş gibi bir hali vardı. Sıra bana gelince hemen fırladım ve dansı sanki altı kalçam, üç göbeğim varmış gibi yaptım. İyi miydim, bilemem ama, kendimi vererek yaptığımı biliyorum. Yaşıyordum o dansı. Tek hatırladığım da bu... bir de sonunda topladığım o çılgın alkışlar. O tür danslar doğal, ormanın zerafetiyle, doğanın gücüyle öylesine dolu oluyor ki, bugün bile ne zaman o müziği duysam ne yaptığımı bilmez hale gelirim. O anda bir tavuğun kafasını ısırp koparsam, ya da bir volkana balıklama dalsam, sorumlu tutulmamam gerekir bence.

Alan'la birlikte hamburgerlerimizi yedik (kendiminkinin parasını ben kendim verdim. Hep öyle yapardım). Sonra benim eve, Fritz Kreisler dinlemeye gittik, ben de bu arada baştan çıkarma eylemlerimi uygulamaya koydum. Biraz heyecanlıydım. Nasıl yapacağımı bilmiyordum. Tek bildiğim, yapılması gerektiği idi.

O kadar da uzun sürmedi. Alan zaten hazırды. Öğleden sonraki Karaip dansımı seyretmiş olduğu için. «Öff, müthiş bir şeydin, Ginnie,» dedi.

«Öyle miydim?»

«Yani bilmiyor musun?»

«Eh, benim hoşuma gitti ama, iyi miydim bilemem.»

«İyiydın.» Yerde, yanibaşımda oturuyordu. Sırtlarımızı kanapeye dayamıştık. Kollarımız birbirine değiyordu.

«Bir şeyler yemek ister misin?» diye sordum. Fırlayıp köşedeki pizzacıya koşmaya hazırdım. Değil köşedekine... Iowa'nın Dubuque kasabasındakine bile.

Kolumu tuttu. «Hayır. Olduğun yerde otur. Bugün yeterince tepindin.» Çevresine bakındı. Biraz rahatsız gibiydi. «Yalnız bu tür plağın mı var?» diye sordu. «Keman mı hepsi?»

«Bu Fritz Kreisler.»

«Biraz bıkmaya başladım.»

«E, ne dinlemek istersin öyleyse?»

«O Karaip müziklerinden var mı?»

«Yok ama istersen hemen plakçıya koşup...»

«Ne yaptığını sanıyorsun sen?» Bileğimi sıkı sıkı tutmuş beni olduğum yerde oturtmaya çalışıyordu. «Bu gece beni neden görmek istedin? Çok saçma davranıyorsun. Neyin var?»

«Şeyy... hiç.»

Ayağa kalktı. «Şimdi ilk iş olarak Bay Kreisler'i dinlendirelim biraz,» dedi, plağı kaldırdı. «İkinci olarak da şu elektrik faturanda biraz kısıntı yapalım.» Işıklardan birkaçını söndürdü, sonra yanıma döndü. Ben tir tir titriyordum. «Neyin var? Titriyorsun.»

«Galiba bizim eski sıtma yine tepti. Guadalcanal'da kapmıştım.»

Güldü. «Benden korkuyor musun?»

«Korkmak mı? A-ha-ha-ha.»

«Korkuyorsun.»

«Hayır.»

«Evet.»

«Hayır.»

Çok yumuşak bir hareketle omuzlarımdan tutup beni arka üstü yatırdı. Yere. Kafam kanapenin ayağına dayanıyor, çok rahatsız bir açı meydana getiriyordu. Yüzü bana doğru eğilince kocaman göründü. Sesi, fısıltı düzeyinde olduğu halde megafondan geliyormuşçasına yüksekti. «Dinle, Ginnie. Dinliyor musun?»

«Evet, efendim.» Korkuyordum. Uyuyan kaplanı uyardırmıştım. Her nasılsa kafesin kapısı da açılmıştı. Artık

hayvan dimdik doğrulmuş, üzerime geliyordu. Yoo, arka ayaklarının üstüne kalktı demek istemiyorum.

Üzerime yattı. Elleri tahmin edilebilecek sarsak hareketler yapıyordu. «Ginnie, senin hakkında neler hissettiğimi biliyorsun.»

«Yoo, bilmiyorum. Söyle bana.»

«Ne?»

«Benim hakkımda neler hissettiğini söyle. Ama daha önce... hey, şu kafamı biraz kımıldatabilir miyim? Kırılacak neredeyse.»

Yerleştim. Beni öptü. Tam nişan almayı başarmıştı. Dudaklarımdan öptü. Aynı anda hem konuşuyor, hem öpüyordu. «Ginnie... Ginnie, ben... Ginnie? Ben... Ginnie...»

«Evet? Ne? Alan? Hımmm?»

Geri çekiilip gerginleşti. «Neyin var senin?» dedi.

«Anlatmaya çalışıyorum işte. Başım rahatsız duruyor.»

«Öyleyse kıpırdat başını.»

«Evet. Teşekkür ederim. İşte kıpırdatıyorum. **İmam.**»

Bıraktığımız yere dönmeye çalıştı. «Artık rahat mısın»

«Ben mi?»

Bu sefer patladı. «Başka kim var bu odada?»

«Kim nereden bilebilir?»

Birden soğuklaştı. «Seninle güreşecek değilim, arkadaş,» dedi. «Burada numaralar yapıp senin utangaçlığını seyredecek değilim.»

«Utangaç mı? Ben mi? A-ha-ha-ha-ha.»

«Senin hakkında neler hissettiğimi biliyorsun.»

«Şey...»

«Bu yüzden de, artık gırgırı kesme zamanı geldi.»

«Saat kaç ki?»

«Bu soruya cevap vermek zahmetine bile girmeyeceğim.»

Kemerinin tokasını açıyordu. Öyle çok gürültü çıkarıyordu ki, «Şşşş,» demek zorunda kaldım.

«Ne oldu?»

«Hiç.»

«Dinle, çok şefkatli davranmak istiyorum. Ama sen de iyice manyak hareket ediyorsun. Bu işi yapacak mıyız, yapmayacak mıyız?»

«Bilmiyorum.» Gerçekten de bilmiyordum.

«Bana göre bu evet demektir.»

«Öyle mi? Bana göre de bilmiyorum demektir. «Dirsek-

lerimin üzerinde doğrulup yükselmiştim. Güneş banyosu yaparken ayak parmaklarına bakan biri gibi.

Beni itip tekrar yatırdı, üzerime yattı. Kıpır kıpır kıpırdanıyordu. «Ginnie, bunu böyle yapmaktan nefret ediyorum...»

«Alan... ben korkuyorum... Yani... tam anlamıyla ödüm kopuyor.»

«Biliyorum. Biliyorum. Şefkatli davranacağım.» Elbise-lerimle uğraşıyordu.

«Alan... ben daha on altı yaşındayım.»

«Dokuz da olsan vız gelir.»

«Kazağımı yırtıyorsun!»

«Boş ver kazağı.»

«Alan... söylemem gereken bir şey var.»

«Sonra söylersin. Ah, Tanrım!»

«Daha önce ömrümde böyle şey yapmadım.»

«Biliyorum.»

«Biliyor musun?»

«Evet.»

«Önemi yok mu yani?»

«Vardı. On dakika öncesine kadar. Artık yok.» Elleri kazağımın içinde dans ediyordu. Ben onu üstümden yuvarlayıp atmaya çalışırken o da üstümde kalmak için savaş veriyordu. Gözümün önüne Bayan Stokely'nin kaplumbağası geldi. Kaygan kayanın üzerinde durmaya çalışması. Sol eli kazağımın altına dalış¹ yaptı. Dikkat dağıtmak için yapılmış bir hareket. Sağ eli kemerimin tokasına sarılmıştı.

«Alan, lütfen!»

«Anladık, bâkiresin! O kadar!» Soluk soluğaydı. Kararlıydı. Ve de kontrolsüzdü.

«Alan, ben...» Elim kemerimin tokasını korumak için aşağıya kaydı ve onun penisine rastladı.

«Ahh, Ginnie...»

«Ay, afedersin.» Hemen bıraktım. Ama o yolunu bulup hemen tekrar elime kondu. Herhalde bir tür mıkna²tis vardı içinde. Elimi silkeleyip kurtarmaya çalıştım. Onun eli benimkine kapanmıştı. Kurtulamadım. «Alan, anladığını sanmıyorum...»

«Anlıyorum, anlıyorum! Ahh, Ginnie!»

«Anlatmama izin vermen şart...»

«Hayır! Önce bu iş! Şart olan bu! Tanrı aşkına bu sahte karşı koyma numarasını bırak.»

«Evet. Tamam, ama Alan... ben kimseyle **yatamam.**»

Bu söz onu durdurmayı başardı. «Ne?»

«Anlatmaya çalışıyorum.» Konuşmaya başlamıştım ama, ne diyeceğimi hâlâ bildiğim yoktu. Acaba o günü, o saati... ve de bekâretimi kurtarmak için ne tür bir masal fırlatacaktı ağzımdan?

Penisini avucumda sıkıca tutuyordu hâlâ. Yeni yakalanmış balık gibi kendini sağdan sola fırlatan bir garip şey. Ama ben tek eklemimi bile kıpırdatmıyordum. Benim avucum yerine banyodaki musluğu kullansa daha hareketli olurdu. «Ne demeye çalışıyorsun?» diye sordu.

O zaman her şey ortaya döküldü ve beni bile şaşırttı. «Hoş bir hikâye değil, Alan.»

«Eminim.»

«Ben Çin'de doğdum. Babam orada misyonerdi. Savaş bittiğinde Çinden kelimenin tam anlamıyla yürüyerek kaçmak zorunda kaldık. Hepimiz. Babam, annem, ablam ve ben. Daha on iki yaşındaydım. Alan, ırzıma geçtiler benim.»

«Ne?»

«Çinliler. Japonlar da. Nereye gitsek aynı şey. Yürüyorduk. Doğuya doğru. Okyanusa.» Bir harikaydım. Gözlerime yaşlar doluyordu. Birkaç damlasını penisinin üzerine düşürmeye çalıştım. Bu çabam düşmana çok yaklaşmama neden oluyordu ama, tehlikeyi göze almaya değerdi. «Alan, ben hiçbir zaman bâkire olmadım. Babam beni dikmek zorunda kaldı. Altı, yedi, sekiz kere... belki de on. Her tarafım yara dokusuyla kaplı, Alan. Açılış kısmım da çok dar. Bir girişe yol vermiyor.» Başımı biraz yana çevirdim. Alkışları bekliyordum.

Beni avutmaya çalıştı. «Vah zavallı yavrucak.»

«Yoo, ziyarı yok. Alıştım ben. Bazı şeyler... egzersizler var. Beni zamanla normale döndürecek. Ama henüz hazır değilim. O tarafımda esneklik yok. İlk defa tampon kullandığımda içeriye girmesi için neredeyse çekiçle vuracaktım.»

«Ah, Ginnie...» Beni kucaklıyor, sallıyordu. Ben de onu kucakladım, salladım ve avuttum.

«Zıyanı yok,» dedim. «Alıştım artık. Bir iki yıla kadar... belki de daha önce, bir... bir erkeği kabul edebilecek hale geleceğim.»

«Zavallı yavru! Ya annen?»

«Ne olmuş ona?»

«Onun da ırzına geçtiler mi?»

«Yoo, hayır. O çok yaşlıydı. Onunla ilgilenmediler. Yalnız gençleri...»

«Ablan?»

«Ablam mı? Şey... o bambaşka bir hikâye.»

«Nasıl?»

«Şeyy... o bayılıyordu bu işe.» Mary Ann'e çamur atmaktan zevkli şey mi vardı dünyada? «On beş yaşındaydı ve çok hoşlandı. Herkesle yata yata çıktı Çin'den. Eğer Mary Ann işi bu derece kolaylaştırıp üzerimdeki yükü azaltmasaydı belki hâlâ orada olurduk. Bir Çin genelevinde.»

«Tanrım, amma hikâye.» Üzerimden yuvarlanıp indi, yanıma uzandı. Penisi de böylelikle gitmiş oldu. O kadar da uzun değildi çünkü. «Öyle dansetmen boşuna değilmiş,» dedi. «Bir tür ikame. Sen dansında seks gösteriyorsun.»

«Evet, Alan. Belki söylemesi kulağa hoş gelmiyor ama öyle. Biriyle sevişsem nasıl sevişmek istersem, öyle dansediyorum ben.» Oynadığım melodram beni öyle eğlendiriyordu ki uzanıp onu öptüm. «Beklemeye değer bir şeyim var ama, öyle değil mi?»

İçini çekti. «Hıı. Herhalde öyle,» dedi.

Istirap içinde olduğunu anlıyordum. Üzüldüm. Onu hiç düşünmemiştim bu işi yaparken. Oysa severdim Alan'ı. «Sana anlatmam gerekirdi,» dedim. «Bu hale getirmeden önce.»

«Boşver.»

«Aslında... eğer istersen... kendi kendine idare et.» Ne demek istemiş olabileceğimi kendim de anlayamamıştım.

«Yaparım. Eve dönünce. Ama eve dönmem bir yıl sürebilir. Emekleyerek gideceğime göre.»

«Canın acıyor mu?»

«Yoo, ben şeyimi her zaman örer de gezerim.»

«Kendini... burada idare etmek ister misin?» Eğer evet derse, odadan çıkmak gerekirdi tabii. Bir hanımefendi olarak.

«Seninle mi?»

«Şeyyy, ben...»

«Ağzın mı?»

«Yoo, onu demek istememiştim.»

Birden çirkinleşti. «Ağzın da mı yaralı? Ne yaptılar? Yırtıp içinden kanal mı geçirdiler?»

İçgüdüsel bir hareketle penisine uzandım. Bir erkeğin penisini tutmak, yavru bir köpeğin karnını okşamak gibi bir şey. İnsanı sakinleştiriyor. Alan bu hareketimle yatıştı, terslenmekten vazgeçti. «Alan, eve böyle öfkeli ve gergin dönmeni istemiyorum.» ilaç reklamı yapıyormuş gibi çıkmıştı sesim.

«Ahhhhh, Allah kahretsin.»

Orada öylece yatıyordu. Gepgergin. Sanki penisine ne yapıyorsam az sonra bütün vücuduna da yayılacaktı gibi. Daha beş dakika dolmadan elimde bir telefon direği tutmakta olduğumu sandım. «Bu hoşuna gidiyor mu?»

«Ginnie, bu çocuk işi. Ben kendim de yapardım.»

«Peki.»

«Ama yine de yap.»

«Olur, Alan.» Hiçbir heyecan hissetmediğimi kesinlikle hatırlıyorum. Penisini elimde tutmak bir Rus salamı tutmaktan farksızdı. Yemeye niyetim olmayan bir Rus salamı hem de. Ama Alan'ı severdim. Hem ona bu kadarcığını borçlu sayılırdım. Ne olacak zaten, diye düşündüm. Eğer istediği buysa...

«Ah, Ginnie.»

«Evet, canım. Rahat bırak kendini.» Uzman Ginnie.

«Ginnie, seni seviyorum. Ginnie...»

«Biliyorum. Biliyorum.» Bok seviyor. Sevdği yalnızca elim. Hani eski bir atasözü vardır. Penisi tutan el dünyayı yönetir, derler. Ben de tuttum. Sola kıvrırırsam sağ bacağı yukarı kalkıyor, ileri itersem başı yana düşüyordu. Çektiğim zaman ise bütün vücudu titremeye başlıyordu. Ses duvarını aşmış gibi. Çok keyiflenmişim. Yeterli gücü kullansam öldürücü olurdu. Alan Braden'in Kızıl Barones tarafından öldürülmesine, onun son kurbanı olarak tarihe geçmesine yalnızca kendime özgü anlayışım, bir de aerodinamik konusundaki bilgim engel oldu.

«Ginnie...»

«Şşşş.»

«Ginnie...?»

«Şşşş.»

«Ginnie???»

«Alan, ne oldu!»

Olan belliydi. Kazağım, blucinim ve güzel halım berbat olmuştu. Bu durum onun kendini çok gülünç hissetmesine

neden oluyordu galiba. Çünkü bir anda ayağa fırladı, fermuarını çekti. Odadan çıkarken, «Çok aşağılayıcı bir şey bu, Ginnie. Çok teşekkürler,» dedi.

Amma iş! Ben de onu zevkleniyor sanmıştım. Ortılığı temizlerken, seksle aramın pek de o kadar iyi olmayacağını düşünüyordum. Fikir olarak iyiydi. Bayılıyordum. Ama uygulamaya geçince işler değişiyordu. Alan'ı seviyordum. Daha önce de hiçbir çocuğu ya da erkeği daha çok sevmemiştim zaten. Ama onunla sevişmek istemiyordum. Onu elimde tutabilir, rahatlatabilirdim. Durumu elle idare edebilirdim. Ama bunlar soğukkanlılıkla, hesaplanarak yapılan şeylerdi. Beni alıp Olympus Dağının tepesine falan yükseltmiyordu. Hemen hatıra defterime koşup ilk doyumumun hikâyesini yazmak da istemiyordum. Oldukça hoşlandığım bir erkeğin yanında budalaca ve sarsakça davrandığımı biliyordum yalnızca. Bu arada Çin-Amerikan ilişkilerini yüzyıl geriye ittiğim de ayrı.

Derken on yedi yaşımın köşesini sessizce döndüm. Madam Gertrude'un dershanesinde Annice Chatterton yavaş ve güvenli adımlarla çevresine kızılı erkekli bir grup ateş gibi dans elemanı toplamaktaydı. Ben de onların arasındaydım. İçlerindeki tek beyaz da bendim. Sarı saçım, mavi gözümle, İskandinavya koka koka, bir grup mavimsi siyah insanın ortasında o ritme uyuyor, ana rahminden çıktıkları anda onları kuşatan sıvının içindeymiş gibi dans ederlerken ben de tıpkı onlar gibi sıçrayıp kıvrılıyordum. Acaba Annice ne zaman cesaretini toplayıp kovacaktı beni içlerinden?

Ne olursa olsun, vız gelir, diye düşündüm. Yine de kaçırmıyordum dersleri. Ötekilerle birlikte ter döküyor, onlara antropolojik bir vergi olan hareketleri ben yorum olarak kopya etmeye çabalıyordum. Bu iş yalnızca hoşuma gitmekle kalmıyordu. İyi de beceriyordum. Beni aralarından kovarlarsa bu ancak kendi önyargıları sonucu olacaktı. Onlar da farkındaydı. Farkında olmalarını istiyordum. Olmazlarsa ben haykıracaktım yüzlerine.

Bir pazar günü biz dansederken delikanlılardan biri çevrede dolaşıp notlar alıyordu. Dansçı değildi. Hatta hiç dansettiğini görmemiştim. Beni kokakola içmeye davet etti. Adı Roland Jessup'du. Onun dansla hiç ilgisi olmadığını anlamam uzun sürmedi. Çok zeki, açık sözlü bir gençti. 20th Century Fox film şirketinin reklam bölümünde çalışıyordu.

Kentin kuzeyinde bir yerde. O kadar uzak ki... sanki Kanada'da.

Roland bana zaten kuşkulananmakta olduğum şeyin gerçek olduğunu anlattı. Annice Chatterton kendine bir dans grubu topluyordu. Lüks bir kulüpte açılış numarası yapacaklardı yakında. Catherine Dunham aynı şeyi Cafe Society'de yapmıştı bir zamanlar. Şimdi de artık bir başkasının yapma zamanı gelmişti.

Roland sözlerine devam etti, işinde full-time çalışmakla birlikte, bazı özel işlere de vakit ayırdığını, Annice Chatterton grubuyla da ilgileneceğini anlattı. Elemanları seçmek Annice'e aitti tabii. Ama temasları yapmak, anlaşmaları hazırlamak, yani tüm lojistik hizmetler, Roland'ın görevi oluyordu.

Sözün kısası, Annice beni de o grupta istiyordu ama, siyahların buna karşı çıkacağından korkmaktaydı. Belki hal-
kın da sinirine dokunabilirdi. Acaba? Bu kadar iyi danset-
meyen birine razı olup ekibi tüm siyah tutmak daha mı akıllı-
ca olur diye düşünmekteydi.

Anladığıma göre Annice aslında siyah ekibe taraftardı ama, Roland bunun pek de iyi bir fikir olduğuna inanmamıştı. Doğru yol, en iyi dansçıları seçmektir. Yoksa en iyi siyah dansçıları değil. Bunun üzerine Annice de Roland'ı kendi vekili olarak beni sondaalamak üzere görevlendirmişti. Ben taraftarsam, ne âlâ. Ama grubun bana karşı tepkisi konusunda beni uyarmak da Roland'ın görevi oluyordu.

«Nasıl yani?» diye sordum.

«Örneğin bir düzine siyah kız seninle hiç konuşmaya-
bilir.»

«Şimdi de konuşmuyorlar ki!»

«Bütün hareketleriyle seni sevmediklerini, ölsen sevine-
ceklerini belli edebilirler.»

«Ben öldükten sonra insanların ne yapacağından bana ne!»

«Bunu ciddi düşünmelisin.» Sesi çok derinden geliyordu. Paul Robeson'un sesi gibi. Tek farkı, vurgularının daha belirgin olması, bazı kelimelerin üzerine yüklenmesiydi. Efemine bir okul öğretmeniymiş gibi.

«Tamam, düşündüm. Yapmak istiyorum.»

«Senden şu anda karar vermeni istemiyorum, Virginia.»

«Biliyorum. Ama ben verdim.»

«Anlaman gereken bir şey var. Eğer grup **Blue Angel** kulübünde başarılı olursa turneye çıkmak isteyecektir. O zaman bir grup siyah kızla birlikte yaşamak gerekecek.»

«Cam silmeyi, ağır iş yapmayı bilmem.»

Öyle güldü ki, ağızlığı dişlerinin arasındaki yuvasından fırladı. «Harika dansediyorsun,» dedi. «Ama sahnede çok garip duracaksın. Sanki seni oraya heyecan doğursun diye koymuşuz gibi. Orada dikiş tutturabilmen için, öteki kızlardan on kat daha iyi dansetmek zorundasın. Yapamazsan, halk da, eleştirmenler de çarmıha gererler seni. Jackie Robinson'dan bile iyi olmalısın.»

«Ben soluma hiç dönemem.»

Gülümsedi. «Kaç yaşındasın?» diye sordu.

«Öfff, boşver.»

«Sana sendika kartı çıkartmak zorundayız. AGVA'dan. Reşit değilsen ya annen ya da baban seninle gelmeli.»

«Ya annem babam yoksa?»

«O zaman vasın.»

«Boşveer!»

«Bir şeyler ayarlarız. Ücretin haftada altmış dolar.»

«Kabul.»

«...ama bu paraya karşılık öyle çok çalışman gerekecek ki...»

«Zıyanı yok.»

«Sabahtan akşama kadar prova yapacaksın. Her gece de iki gösteri peş peşe.»

«Tamam.»

«Ve turneye çıkılırsa siyahlarla birarada yaşayacaksın.»

«Bu da onların sorunu.»

«New York'tan ayrıldın mı artık sana ben yardımcı olamam.»

«Kim yardım istedi senden?»

Arkasına yaslandı, sigarasından bir soluk çekti. «Eh! Jan Dark da on altı yaşındaydı,» dedi.

«Siyah mıydı?»

«Sonunda yakıldı, yavrum.»

Sendika kartım çıktı. Nasıl çıktı diye hiç sormayın. Roland'la bir siyah kız benimle birlikte geldiler ve masada oturan görevliye benim siyah olduğumu söylediler. Adamın

da mücadele etmeyi canı istemedi. Kartım da çıktı, anlamam da imzalandı. Ayrıca başarılı bir lokantada hissem vardı. İşlerim yolundaydı. Alan birkaç kere telefon etti. Ama canı kavga çıkarmak istiyor gibiydi. Telefonu her seferinde yüzüne kapamak zorunda kaldım.

Çok çalışıyordum. Dalga faslı bitmişti. Annice provalarda canımı çıkarıyordu ama, alınmıyordum. Öteki kızların, beyaz olduğum için bana torpil yapıldığı yargısına varmalarını istemiyordu kızcağız. Dayandım. Kilo verip duruyordum ama dayandım. Provalar bitip eve dönünce kendi kendime de çalışıyordum. Yolda yürürken bile birkaç figür yaptığımdan bir keresinde trafiği durdurmuştum.

Olay gecesi de her şeyim yolunda gözüküyordu. Mışıl mışıl uyumaktaydım. O soğuk evimde. Dahsetmekten öylesine yorgundum ki, uyku değil, komaya girmiştin sanki. Hiçbir şey duymadım. Ne canavar düdüklerini, ne çığlıkları... hiç! Ama kokusunu aldım. Piliçler yanıyordu.

Koku kapının atlından girdi. Ne olduğunu hemen anladım. Kapıyı açtığımda alevler yüzümü yakacaktı neredeyse. Oradan kaçmama olanak yoktu. Paniğe kapılmadım. Tıpmı değildi. Pencere vardı ya! Bir tek pencere... ama olsun! Süzülüp çıkabilirdim oradan. Sığar mıydım acaba?»

Bir sandalye çekip üzerine bastım. Gerçi pencerenin eni otuz, boyu altmış santimdi ama, kanat tam açılmadığı için sığamıyordum. Yalnızca on sekiz santim açılıyordu. Kanadı kapadım, abajurun dibiyile cama vurup parçaladım, sonra da kenarda kalan kırık camları temizledim. Temizlemesem, oradan geçerken bir köpek balığının dişleri arasından geçiyormuş gibi parçalanacaktım.

Alevler kapımın altından içeriye girmeye başlamıştı. Anahtar deliğinden bile giriyorlardı. Dumanlar yerlerde doluşmaktaydı. Bileklerime saldırır gibi. Yanıma alabileceğim pek fazla şeyim yoktu. Seçmeye de vaktim yoktu. O anda en değerli gibi görünenleri aldım. Bale mayolarımla Maggie'nin portresi.

Eller uzanıp pencereden çıkmama yardım etti. Polis, itfaiye, sular, ışıklar... sanki Vegas'da bir galadaydık. O gürültünün, o renk cümbüşünün içinde, durup duruyordum. Hortumların sıktığı sudan her yanımla ıslaktı. Kısa pijamamın altından çıkan bacaklarım tir tir titriyordu. Bir elimde ma-

yolarım, öbüründe annem. Durumumun çok acıklı göründüğünü biliyordum. Bu yüzden ağlamaya başladım.

Elveda evim, yuvam. Elveda kendi cennetim. Kendime ait olan ilk yerim. Allah senin de, piliçlerinin de belasını versin; Mona. Umarım sonsuzluğa kadar Mazola'da kavrulursun!

ben

1950

En baştan söylemekte yarar var ki, herhangi bir yanlış anlamaya yol açılmasın: Ordu ile ben, gerek bir ekip, gerek bir akit, gerekse bir evlilik olarak tamamıyla sona ermiştik. Ne zaman mı? O büyük mücadelenin sonunda Ben Webber'i yoğurup bir tür savaş makinesi haline getirmenin imkânsız olduğu, bu uğurda Amerika'nın kendini ordu olarak, ulus olarak, ideal olarak silmektense, bir an önce teslim olmasının daha akıllıca bir hareket olacağı tüm eleştirmenlerce kabul edildiği zaman.

Bir türlü yürümüyordu, dostlar. Başka ne söyleyeyim size? Daha başından beri yürümüyordu. Otobüsle Massachusetts'deki Fort Davens'a giderken yolda iki kişi kustu, hava tertibatı bozuldu, daha o sabah yemin edenlerden üç kişi öğle yemeği molasında oracıktaki ormana doğru kaçmaya başladı, altı tane askerî inzibat onların peşine düştü... yani yürümüyordu.

Şimdi geriden alıyorum. Genç Benjamin Webber, sabahın saat beşinde ayık ve diri olarak bağlılık yeminini etti, ülkesini savunacağına söz verdi, parmak izini aldırdı, kırk kişiyle birlikte bir otobüse tıklandı. Ötekiler de onun kadar mutluluk içindeydiler. Otobüs onları Fort Davens'ın kabul merkezine götürecekti. Kusmukların ve firarların arasından geçirerek. Hava sıfırın altında on derece ve kar yağıyor. Yeni erlerden beş tanesi ağlıyordu. Genç Benjamin kendi kendine sordu. «İdama mı gidiyoruz biz? Nedir bu yer böyle? Neden Sousa çalmıyor bando? Bize çörek ve kahve dağıtacak küçük kızlar nerede? Sevgisini belli edip alkışlayacak

sivil halk nerede? Neden bize sarılıp öpmüyorlar? Bize kadınlarını, şaraplarını ikram etmiyorlar?»

Yalan. Yalan, aldatma, kandırma, sahtekârlık ve zırvalık. Ne kadın var, ne çörek, ne müzik, ne de şarap. Tek var olan, sıfırın altındaki soğuk, kar, bir de bize İngilizce'yi hafifçe andıran bir dilde haykırıp duran şişko bir çavuş. İngilizce'yi andırıyor diyorum ama daha çok domuz osuruğuna benziyor.

Elbiselerim verildi, yerime yollandım. 42. Bölük, Merkez Birliği. Aslında bu birlik Pennsylvania Ulusal Muhafız Birliğiymiş, ama kimse bakmazken onlara yer değiştirtilmiş, buraya gelmişler. Bu iş yapılırken ne liselerde, ne garajlarda, ne değirmenlerde, ne de kiliselerde işe yarar adam bırakılmış. Komutanımız olan albay aslında temizleyici mağazası olan biriymiş. Yardımcısı yarbay da bankada veznedarmış. İkisinin dışında on dokuz yaşını aşkın kimse yok gibi bir şey. Hepsi Pennsylvanialıydı bunların. Durmadan duş yapıyor, garip bir dialekt konuşuyor, her an sürpriz bekliyorlardı.

MB'nin (Muhafız Birliği) arasına biraz da gedikli karışmıştı. Bazı İkinci Dünya Savaşı yedekleri de vardı. Rütbelerini kaçırmamak için savaş bittiğinde yine yedeğe yazılmışlardı. Aslında iyi adamlardı bu yedekler. Yaşları otuz dolaylarındaydı. Ama kendilerini daha beş yıl dolmadan tekrar savaşa sürükleyen bu yeni duruma ateş püskürüyorlardı.

Şimdi şu karışımı iyi anlayın lütfen. Kırk beş tane Muhafız Birliğinden, on beş gedikli, altı yedek, doksan beş de biz yeniler. İmkânsız bir karışımdı bu. Muhafızlar insana acı verecek kadar gençti. Daha önce dünyasal deneyimleri olmuşsa bile, ancak çiftliklerinde atlarıyla yatmış olabilirlerdi. Gedikliler bir alay sarhoştı. Orduyu kendi yuvaları sayıyorlardı. Yedeklerin de ordu tecrübesi vardı tabii. Biraz buruktular. Bir hafta daha askerlik yapmaktansa, Amerika'nın savaşı kaybetmesine razıydılar. Biz yeni gelenler ise, çoğumuz zekice esprilere meraklı serserilerdik. Kurnazdık. Kolay kolay araya karışacağına hiç benzemiyorduk.

Muhafızların arasında yalnızca Yüzbaşı Francis Grace gerçektir. İki ismi de kadın adı olmasına karşın, Pasifik'te deniz subaylığı yapmıştı. 1945'ten sonra da her nedense tekrar yazılmak gibi bir sorumluluk hissetmişti. Muhafız Birliğine. Birlik seferberliğe katılınca Yüzbaşı Grace de kendini

öyle bir yerde bulmuştu ki, çevrede savaş tecrübesi olan tek kişi oydu. Herhalde o acemilerle birarada bulunmaktan hoşlanıyor olamazdı.

Komutanların ikisine gelince, fena değillerdi herhalde. Ama bize çok uzaktılar. Albay Cranston'un, daha önce de söylediğim gibi, temizleme işi vardı. Teftişlerde çok sıkıydı. Bando bize marş çalarken o jipinin üzerinde ayakta durur, selam çakar, sonra oradan ayrılırdı. Savaş sırasında nasıl davrandığını herkes kolaylıkla tahmin edebilirdi. Temizlenmiş ve ütülenmiş gibi herhalde.

Yarbay Beakins'e, yani veznedarımıza ne zaman baksak, sanki, «Parayı nasıl istersiniz efendim, bozuk mu olsun?» diye soracakmış gibi gelirdi. Öteki muhafız subaylarına gelince, kimi «iyi», kimi «orta şekerli», kimi de «Tanrı korusun» türündendi. Ama Başçavuş Luther Holdoffer'in içinde kesinlikle en affedilmez salak olduğu bir gerçektir. Mat-rasına işlemekten en büyük mutluluğu duyduğum insan oydu, eminim.

Gediklilerle yedekleri, olaylar gerektirdikçe anlatacağım. Ama bizimkilerden birkaçını size tanıtmak istiyorum. Bunlar bugüne kadar hâlâ saygı duyduğum, sevdiğim kimseler. Son derecede bireyci olduklarından, otorite altına girmeye benim kadar karşıydılar. Bu nedenle de ordu hayatını benim için dayanılır hâle getirmeye, hatta zaman zaman zevkli hâle bile getirmeye yardımları oldu.

Johnny Munez yarı İspanyol, yarı İtalyan ve çok esmerdi. Brooklynliydi. Sivilken kocaman bir kamyonun şoförlüğünü yapmaktaydı. Boyu uzun değildi. Bir altmış beş ancak vardı. Ağaç kütüğü gibi de yapılıydı. Akıllı, zeki, eğitimsizliğinden tedirgin bir kişi olan Johnny'nin kararına göre, esas düşman, Muhafız Birliğiydi. Birleşip muhafızlara karşı o kadar yoğun bir savaşa giriştik ki, olayın ayrıntılarını ancak şimdi, bunca yıldan sonra anlatmak cesaretini bulabiliyorum.

İkinci iyi arkadaşım gülen, hep gülen bir adamdı. Seyrek saçları öyle sarıydı ki, beyaz gibi, daha doğrusu yok gibi görünüyordu. Sapına kadar Polonyalıydı, kare çeneli, mavi gözlü Tony Wesso. Neden öyle gülüp durduğunu hiçbir zaman anlayamayacağım, çünkü bütün askere alınanlar grubunda, buraya gelmekten en fazla kayba uğrayacak olan oydu. Jersey City Giants beyzbol takımında solak atıcı olarak

oynuyordu. Bunlar tabii gerilerde kalmıştı artık. Onu da-
lından koparmışlar, sırtına bir üniforma geirmışler, «ra-
hat» diye komut vermişlerdi. Yaradılıştan mutlu biri olan
Tony'nin gülmesi, her şeyin onun gözüne gerçekten komik
görünmesindendi. Hiç şikâyet etmezdi. Vücudu da öylesine
uyumlu idi ki, talimlerde yaptığımız hiçbir şey onu fazla
rahatsız etmiyordu. Yine de bir şeytanca yanı vardı. Cadı
bir tarafı. Doğuştan vardı onda o.

Tony Wesso, Johnny Munez, Ben Webber... ve dikkatle
seçilmiş daha bir iki er, Amerika Birleşik Devletleri'nin
güvenliği için bir düzine Komünist Çinli'den daha fazla
sorun yaratmaya başlamıştık.

Böyle bir bölüğe katılmak genellikle yastıklı iş diye
tanımlanabilecek işlerdendi. Üstelik oraya bizim gibi ayrı
bir birlik olarak katılmak, ancak hayallere sığabilecek bir
şeydi. Yapılacak işlerin hepsi kolay şeylerdi. Sık sık izin
ıkıyordu. Üniformalar insanın üstüne iyi oturuyordu. Zen-
gin bir amcanın cebinden yaşanan on sekiz aylık bir tatil-
den pek farkı yoktu.

Ama bu çorbada bir sinek bulunduğunu çok geçmeden
anladık. Bütün rütbelere, bütün iyi işler, muhafızlar tara-
fından çoktan paylaşılmış bulunuyordu. Bunun da iki anla-
mı vardı: Bir kere ilerleme olanağı yoktu, ikincisi de, en
berbat işler otomatikman bize kalıyordu. 20th Century'nin
postalama odasına yeni baştan dönmüş gibiydim.

Yaptırdıkları talim gülünçtü. Benim gibi yeni gelenlerin
Çoğu, «Sınırlı Hizmet» kategorisindeydi. Zaten o yüzden
buraya verilmiştik. Örneğin benim vücudum, ufacık bir ne-
denle kolayca parçalanabilecek tür bir vücuttu. Hani sirk-
lerdeki komedyenler bazen garip elbiseler giyerler... bir ip-
liğini çekince elbise parçalara ayrılıp dökölüverir! Onun
gibi bir şey. Hafif hafif koşmamı söylesele, ya adalem
burkuluyor, ya da dizim fırlıyordu. Baskı altındaki bir du-
rumda benim vücuduma güvenmek olanaksızdı. İşi, daha be-
ter eden de, yumruklarımın günde otuz altı saat sıkılı du-
rumda bulunmasıydı.

Johnny Munez'in sınırlı hizmete ayrılmasının nedeni,
bir gözünün kör olmasındandı. Hangi gözü olduğunu ken-
disi de bilmiyordu. Tony'ninkinin nedeni de ayağında bir
yara bulunmasındandı. Bunu yıllardan beri iyileştirmeden
koruyordu, çünkü tatlı tatlı kaşınması çok hoşuna gidiyordu.

İçimizden bazıları I-A grubuna ayrılmıştı. Bunun nedeni, sağlam vücutlu, zayıf kafalı olup bu yüzden kahramanca ölmeyi hak etmelerinden ötürüydü.

Kendimizi böyle sırf vakit kaybı sayılabilecek bir sürecin içinde bulunca, Johnny, Tony ve ben, yaramaz çocuklar gibi davranmaktan başka çıkar yol bulamamıştık. Bizi buradan atmak isterlerse yollayabilecekleri bir yer yoktu ki! Hamallık birlikleri denilen yerlerde hep zenciler toplanmıştı. Evet, orduda müthiş ırk ayrımı vardı. Siyahlardan istenen işler hep esir işleri oluyordu.

Biz de aramızda bir «Haftanın Askeri» yarışması açtık. Tony'nin fikriydi bu. Kayıtları o tutuyordu. Gizli olarak tutuyordu tabii. Ana fikir oldukça basitti. Bir düzine çok güvenilir arkadaş her hafta Perşembe günü akşam yemeğinden önce toplanıyor, kendi grubumuzdan kim o hafta muhafızların en çok canını sıkan şeyi yapmışsa, onu «Haftanın Askeri» ilan ediyorduk. Oylamayla seçiyorduk o kişiyi. Eğer seçilen arkadaş, on iki kişilik gruptan biri değilse, o zaman ona durum anlatılıyor ve kendisine üyelik hakkı teklif ediliyordu.

«Haftanın Askeri» olmanın ödülü nedir diye soracaksınız, değil mi? Basit. Bir hafta boyunca o ere gruptaki herkes, subaymış gibi resmi selam çakıyordu. Şimdi bu size önemsiz gibi görünebilir ama, eğer o sıra orada olsanız, ben en partial kılığımla yoldan aşağı yürürken, yanımdan her geçenin beni sanki Mac Arthur'muşum gibi selamladığını görseniz, ve muhafızların, gediklilerin, yedeklerin suratındaki şaşkın ifadeyi izleseniz, böyle bir programın morallerimiz için ne kadar önemli olduğunu anlardınız.

Belki bu sefer de, insan nasıl «Haftanın Askeri» seçilebiliyor, diye soracaksınız. Size kendi tecrübelerimden iki örnek vereyim. Bu satırlar, Er Martin Ransom'un defterinden aynen alınmıştır. Ransom sonra da çok başarılı bir reklamcı olarak hayata atılmıştır.

- 1) Yirmi millik kısa yürüyüş gününde, 42. Bölüğün erlerine bu yürüyüşü yanlarına matrayla su almaksızın tamamlamaları söylenmişti. Başçavuş Luther Holdoffer o sıra kemerinde gururla taşıdığı matraya çay doldurmaktaydı. Er Benjamin Webber, büyük kişisel rizikoları göze alarak, her nasılsa o

çayı, idrarla değiştirmeyi başarmıştı. Başçavuş Holdoffer tam kendisinden beklenebileceği gibi, çay ile idrar arasındaki farkı anlayamamıştı. Er Benjamin Webber'in cesareti ve kurnazlığı sayesinde yürüyüş, tüm silah arkadaşlarımız için çok zevkli geçti. Özellikle çavuş Holdoffer gece sabaha kadar kusunca.

- 2) 2 Mart 1950 sabahı kalk borusundan önce, Er Benjamin Webber, Kadro odası kapısının ardına kadar açık olduğunu farkederek içeriye girmiş ve Başçavuş Luther Holdoffer'in her bir çizmesinin içine bol miktarda taze dışkı stoku bırakmıştır. Gerek bu eyleminde ve gerekse gerekli dışkının temininde kendisine Er Stovall ile Er Morelli yardımcı olmuşlardır, zira her iki er bir gece önce Meksika chili'si yemiş olduklarından o sabah kendilerini böyle serüvenlere eğilimli hissetmişlerdir. Kalk borusu çaldığı anda Başçavuş Holdoffer, âdeti olduğu üzere çizmelerinin içine sıçramış ve mesajı o zaman almıştır. Er Webber, 42. Bölüğün mensupları sizi yaratıcılığınızdan ve cesaretinizden ötürü kutlamaktadırlar. Meksika mutfağı tarihinde hiçbir zaman bu kadar yararlı olmamıştır.

Gördüğünüz gibi kötülüklerimin büyük çoğunluğu Başçavuş Luther Holdoffer'e yönelikti. Bu da rastlantı değildi elbette. Holdoffer, Muhafız Birliğinin her türlü kötülüğünü üzerinde toplayan ve simgeleyen bir tipti. Kalın kafalı, espriden yoksun, gaddar biri olduktan başka, zekâsı da ancak bir bitkinin zekâsı kadardı. Yeşil dişleri, kokan bir ağzı vardı. Başındaki kepekler kırmızıydı. Vücudundan yayılan koku, kumsalda kokmuş yengeç kokusu gibi bir şeydi. Durmadan kasıklarının arasını kaşırdı. Bir çift öküz kadar kuvvetliydi. Zalim damarı arasına tutar, rasgele uygulanırdı. Ama insanı en fazla rahatsız eden yanı, kolundaki başçavuş şeritleriydi. Baş'tı herif. Çavuşların başı. Çöplüğün horozu, tepelerin kralı, hıyarların hıyarı. Yetkisi vardı. Bu yüzden ona soru sorulamaz, engel de olunamazdı. Ne yapacağı da önceden kestirilemezdi, çünkü kafasında üç düşünceden fazlasını sıralayamazdı. Sözün kısası bu herif mazohist Golyat'

ın biri olup, durmadan bizim burnumuzu taşlara sürtmekten zevk alıyordu. İki kere erleri kendisiyle boks ringinde dövüşmek üzere kışkırtmıştı. Tarafsız hakem önünde. Zavalıların ikisi de o ringten öyle berbat durumda ayrıldılar ki, bir tanesinin iyileşmesi beş hafta sürdü, ikincisi de ordunun tedavi edemeyeceği iç hasarlar nedeniyle terhis edilip tazminat aldı.

Bu gaddar öküzü insanlığa karşı işlediği suçlardan ötürü hesap vermeye çağırmak, benim askerlik hayatımın baş amacı haline gelmişti. Kuzey Kore, Çin, Rusya... bunların hepsi benden çok uzaktaydı. Bir anlam taşımıyordu. Holdoffer ise gözümün önündeydi. Vardı. Faaldi. Kötünün ve düşmanın temsilcisi oydu. Yaşamının nedeni oydu. Derisini yüzecektim sersemin.

O da benim tabii. Her nasılsa, başına gelen en büyük belanın ben olduğumu anlamış bulunuyordu (bunda da şaşacak bir şey yoktu, çünkü muhafızlardan herhangi biri söylemiş olabilirdi ona). Bir gece PX'den çıktığımda yolumu kesti. Sarhoştı. Nedenini bilen yoktu ama, Holdoffer Salı, Perşembe ve Cumartesi geceleri hep sarhoş olurdu. Sarhoşken hiç korkmazdım ondan. Gücü benim düzeyime iniyordu o zaman çünkü. Haklayamasam blie, ondan hızlı koşar, kaçardım hiç değilse. Ortalık karanlıktı. Pis nefes kokusu yanıma kendisinden önce vardı.

«Webber, orospu çocuğu seni...»

«Ah, Çavuş Holdoffer. Losyonunuzdan siz olduğunuzu tahmin etmiştim.»

«Allahın belası orospu çocuğu.»

«Ne kadar gereksiz sözler.»

«Senin yaptığını biliyorum, mendebur çıfıt.»

«Aslında ben mendebur bir Presbiter'im.» Bir yandan yürüyordum.

«Çıfıtsın diyorsam, çıfıtsın demektir.»

«Başüstüne efendim. Bak, çavuş, ben şimdi ızın saatindeyim. Bana bir söyleyeceğin varsa yarın sabaha kadar beklemek zorundasın.» Çevresinden dolaşıp geçmek istedim ama yolumu yine kesti.

«Seni küstah Hollywood züppesi. Yaa, baktım dosyana. Sen Hollywood'daki 20th Century'den geliyormuşsun, çıfıt oğlu çıfıt.»

Bu sefer çevresinden dolaşıp geçmeyi başardım. «Nasıl

istersen öyle olsun, çavuş,» dedim ve uzaklaşmaya başladım.

Ama o da yanıbaşımda yürüyordu. Benden uzun ve iriydi. Durmadan bana çarpıyor, sanki beni yoldan dışarı atmaya çalışıyordu. «Çizmelerime sen sıçtın, değil mi?»

«Dalga mı geçiyorsun? Senin çizmene kesseler yaklaştı mam.»

«Matrama da işedin.»

«O çaydı. Ben çay işemiyorum, anladın mı?»

«O selam durmaların da bir anlamı var tabii. Görmüyorum sanma.»

Johnny ile Tony'nin yaklaşmakta olduğunu gördüm. Arkamızdan geliyorlardı. PX'den çıkmışlardı birlikte. Onları görünce olduğum yerde durup Holdoffer'e döndüm. «Bana bak koca sersem,» dedim. «Bana parmağının ucuyla dokunursan bir saniyeye kalmaz şikâyet ederim, derini yüzerler.» Bizimkiler nasılsa yetişeceklerdi.

Johnny ile Tony'yi o da görmüştü. Onlar iki yanıma vardığında, sözlerini çoğullaştırıp onlara da hitap etti. «Üç sersem çıfıta bok yedireceğim sonunda. Pişirip, kesip yiyeceksiniz. Görürsünüz.»

Tony, Johnny'ye gülümsedi. «Yani bize bugüne kadar yedirdikleri şey bok değil miymiş?» diye sordu.

Johnny de Tony'ye gülümsedi. «Senin çıfıt olduğunu bilmiyordum, Wesso. Ne zaman oldu bu?» dedi.

«Anlayamadım. Barmitzvah olduğumu da hiç hatırlamıyorum.» Eliyle kafasını yokladı. «Ayy, takkemi de kaybetmişim.»

Tony'ye şöyle bir baktım. Holdoffer kadar uzun veya iri değilse bile, rahatlıkla onun kadar güçlü olabileceğini hemen anladım. Belki de daha güçlü. Bir kere, daha formdaydı. Daha sportmendi. Üstelik daha da büyüktü. On dokuz yaşla yirmi üç yaş arasındaki fark bazen bir çocukla bir erkeği birbirinden ayıran fark olabiliyor.

Holdoffer ürkmemişti. «Wesso, seni gidi piç Polonyalı! Ne zaman benimle ringde dövüşmek istersen...»

Tony onun sözünü ünlü gülümsemesiyle kesti. «Çavuş, bu orduya vedâ edip seninle ayrıldığımız zaman kışına saatte yüz mil hızla giden bir zıpkın saplayacağım,» dedi.

«Bir dene bakalım. Ringde!»

«Ringde seninle bir dakika bile durmaya dayanmam, bok herif! Kokundan bayılırım bir kere.»

«İtoğlu it çiftılar!» Holdoffer dönüp uzaklaştı. Türlü kokuları da onunla birilkte dalga dalga peşinden gittiler. Hepsı çevresinde dönüp duruyordu kokuların. Meyvenin çevresinde dönen sinekler gibi.

Birkaç gün sonra bir sabah Yüzbaşı Grace beni çağırtdı. Karşısına çıktığımda «Rahat!» dedi, kapıyı kapattı, oturmamı istedi. Arkadaşmısz gibi. Resmıyetten uzak konuşuyordu. Bir sigara yaktı, ayaklarını kaldırıp masanın üstüne koydu. «Bana bir şeyi açıklamanı istiyorum, Webber,» dedi.

«Başüstüne efendim. Çalışırım.»

«Neden bu kadar öfkelisin? Askere alınan tek kişi sen değilsin ki! Herkes mutsuz. Bunda da hakları var. Ama sen... sen öfkelisin.»

«Öfkeli değilim efendim.»

Yüzbaşı Grace lafı çalkalamakla uyutulacak adamlardan değildi. O anda Hollywood denizcilerini andıran yüzüne bakıyordum. Çizgi dolu, sertleşmiş. Yakışıklı değildi ama, çok zekiydi. Topu size fırlattığı zaman, ya yakalayacaktınız, ya da top içinizden geçip gidecekti. «Açık cevap ver, Webber,» dedi. «Benim dolambaçlara vaktim yok.»

«Başüstüne efendim. Ama belki de 'öfkeli' kelimesi iyi seçilmiş bir kelime değil.»

«O halde lütfen sen bana söyle, doğru kelime hangisi?»

«Çaresizlik, bence.»

Dosyamı elinde tutuyordu. «Evet. Bakıyorum iyi bir işin varmış. Ama döndüğünde aynı işe tekrar gireceksin. İşin seni bekliyor olacak çünkü kanun böyle.»

«Evet efendim. Siz öyle diyorsanız öyledir efendim.»

«Webber, sana bir şey söyleyeceğim, Ben de bu üniformaya bağlı kalmayı sevmiyorum. Tıpkı senin gibi. Anlıyor musun? Üniforma beni tedirgin ediyor. Kaygılandırıyor, sanki ısıyor. Ama bu konuda elimden gelebilecek hiçbir şey de yok. Tek yapabileceğim, naklimi istemek. Ama bunu beklerken, burada hır çıkarıp ortalığı birbirine katmıyorum. İşime bakıyorum.»

«Ben de ortalığı birbi...»

«Saçma. Bu birliği 'Denizde İsyân' filmindeki gibi parçaladın, çıktın işin içinden. Zaten ayrı ayrı grupları birarada tutmak yeterince zor. Elimde bir albayla bir yarbay var, her biri bir fildişi kuleye kapalı. Bir de teğmen var,

o da sislerin içinde kaybolmuş. Bunlara rağmen bu birliği günbegün yönetmek zorundayım. Biraz yardımcı olursa işime yarardı.» Sigarasından derin bir soluk çekti. «Holdoffer'i işletmekten vazgeçmeni istiyorum.»

«Başüstüne efendim.»

«Çünkü eğer vazgeçmezsen başın fena derde girecek. Neden yapıyorsun bunu?»

«Şeyy, efendim...»

«Açık cevap ver.»

«O bir sadist efendim.»

«Öyle mi buluyorsun?»

«Evet efendim. Hem sadist, hem manyak, hem de büyük ihtimalle geri zekâlı.»

«O bir başçavuş.»

«Aynı kapıya çıkar.»

Gülümsememeye çalıştı, sonra öne doğru eğildi. «Aynı zamanda da Albay Cranston'un yeğeni,» dedi.

«Ulu Tanrım.»

«Bu birliğin tümü, Webber, hemen hemen tümü aynı kasabalardan geliyor. Hepsi birbirine şu ya da bu şekilde akrabadır.»

«Albay Cranston'un yeğeni, öyle mi?»

«Evet. Sana söylemeye çalıştığım şey, Webber, bu geri zekâlıyla uzun süre uğraşırsan... ki geri zekâlı olduğu doğru... o zaman o amcasına koşacaktır, sen de kubura itileceksin.»

«Evet, efendim.»

«Bu yüzden kendini tutmanı istiyorum. Eğer sana, ya da adamlardan herhangi birine kötü davranırsa, ordu ele alacaktır durumu.»

«Ama nasıl, efendim? Eğer Albay'ın yeğeniyse, nasıl?»

«Nasıl olduğunu bilemiyorum, ama yapacaktır. Ayrıca, belki farkında değilsin ama, sen de naklini isteyebilirsin. Bu geçmişinle, belki de istihbarat ilgilenir seninle.»

«Evet, efendim.»

«Yalnız seni uyarmam gerek. Nakil isteyen başkaları da oldu. Albay Cranston bu istekleri hep geri çeviriyor.»

«Neden?»

«Herhalde kendi hakkında kötü puan sayılacağını düşünüyor.»

«O zaman 42. Bölükten kurtulamam, öyle değil mi?»

«Kurtulabilirsin. Subay Aday Okulu'na başvurabilirsin. Eğer kabul edilirsen, bu nakil sayılmayacaktır. İlerleme, aşama isteği sayılacaktır ki, ordu böyle şeyleri teşvik eder. Bu nedenle de böyle bir başvuruyu ne bir grup, ne de bir komutan engelleyebilir.»

«Ben sınırlı hizmetteyim.»

«Çinliler epey teğmenimizi temizledi. Fiziksel koşullar artık çok önemli sayılmıyor.»

«Yani her geleni alıyorlar mı?»

«Doğru dürüst yürüeyebilen ve adını yazmasını beceren herkesi alıyorlar. Ama o zaman da görev süren üç yıl daha uzar.»

«Kore'de hangi teğmen üç yıl yaşayabilir?»

Gülümsedi. «O da bir sorun,» dedi.

«Öyle, efendim.»

«Sen bir düşün. Son olarak bir kere daha özetleyeyim. Holdoffer'den uzak dur. Yoksa o işlek zekânın çözemeyeceği kadar büyük sorunlarla karşılaşırsın. Ayrıca yarından başlayarak, ben de Holdoffer'in tarafını tutuyorum. Anlıyorsun?»

«Evet, efendim.» Selam çaktım, çıktım.

Durumu Johnny ile Tony'ye anlattım. Holdoffer'i rahat bırakmamız gerektiğini söyledim. Garip tepki gösterdiler. Hınçlarını Holdoffer'den çıkaramazlarsa, hayatlarından önemli bir şeyin kaybolacağına inanıyorlardı. Ama benim subaylık başvurum konusuna ilgi gösterdiler. Onları hemen rahatlattım. «Baylar,» dedim. «Taşkafa Holdoffer'le iki yıl geçirmeyi, subay olarak üç yıl geçirmeye tercih ederim.» Bu sözümü alkışladılar, sonra üçümüz birlikte yarı sarhoş olmaya gittik.

Arasıra Don'dan mektuplar geliyordu. Haber dolu, eğlenceli mektuplar. Bunlar dış dünya ile tek bağlantılarımdı. Her mektup geldiğinde kendime ıssız bir köşe buluyor, kimse yarıda kesmeden sonuna kadar okumaya çalışıyordum. Manhattan bu mektupların içinden yükseliyor, beni yeni baştan kucaklıyordu... birkaç dakika için bile olsa.

Sevgili Savaş Kahramanı ve Yarı-Tanrı,

Sana bir yığın haber vereceğim. Bunları ilginç bulacağını umuyorum. Aksi halde ne diye vakit kaybedeyim ki? 20th Century Fox hâlâ hayatta. Hâlâ eskisi

gibi boktan ürünler çıkarıp duruyor ama maaşları da hâlâ ödeyebiliyor Arnie'yi pek seyrek, Koca Al'i ondan da seyrek görebiliyorum. Koca Al, her gece işten çıkar çıkmaz, aceleyle evine koşup karısını hamile bırakmaya çalışıyor, çünkü yakında, baba olmayan evli erkekleri de askere alacaklarmış. Zavallı Laura, kaşla göz arasında bâkirelikten harem kadınlığına geçiverdi gitti.

Bob Steinman'a gelince, sevişmek onun gözünde hâlâ başarı kazanmaktan daha önemli. Gün boyu dalga geçiyor, gece boyu sevişiyor, yarına verdiği önem de geçen haftaya verdiğiinden fazla değil.

Ha, **Tanıtma** kısmına yeni bir haberci alındı. Bir tür ejderha. Boyu bir doksan. Ağırlığı da sanırım yarım ton olmalı. Kolları ayak bileklerine kadar iniyor. Adı Sam Gaynor. Babası 1920'lerde herkesin çok tuttuğu bir sunucu muymuş, neymiş. Ama sonunda öyle şişmanlamış ki, sesi gırtlığından çıkamaz olmuş. Sam, babasının kim olduğunu unutmamıza asla izin vermiyor. Fena da olmuyor, çünkü o arada Sam'in kim olduğunu unutabiliyoruz. Hiç susmuyor, yalnızca kendisinden ve ne kadar büyük yetenekleri olduğundan söz ediyor, 20th Century'deki herkesin ne budala olduğunu anlatıyor. Aslında rejisör olmak istiyor ama şu anda senin yerinde gözü var. Reklam servisinde. Mickey, Dora ve Roland, Meyerberg'e çıktılar, onu senin yerine geçici olarak ataması halinde hep birlikte istifadeceklerini söylediler. Böylece şimdilik durum değişmedi. Herifte resmen laf diyaresi hastalığı var. Ha, Roland dedim de aklıma geldi. Biliyorsun bu ambarın kirasını tek başıma ödemekte çok güçlük çekiyordum. Tarifeyi benimle paylaşacak bir arkadaş bakınıp duruyordum. Bizim Roland, günün birinde yanında enfes güzel bir kızla çıkageldi ve kızın bir eve ihtiyacı olduğunu söyledi. Kendi evi o gün yanmış. Hem de kentin kuzey kesiminde yer arıyormuş, çünkü işi bizim taraftaymış. Adı Ginnie Maitland. Bir dansöz. Bacakları hiç bitmeyecekmiş gibi uzun. Mavi gözlü, sarışın ama, kendisinin zenci olduğunu söyleyip diremiyor. Doğrusu onu biraz garip bulmuyor değilim, ama, ne olursa olsun, kirayı zamanında ödedi hani.

Patricia Jarvas sana selam yazmamı istedi, kendisine arasına bir iki satır postalamamı rica etti. İzinli falan çıkarsan da kendisine uğramamı istiyor, çünkü, kendi deyimiyle, yatağında senin için sıcak bir yer saklıyormuş.

Ev Cephesinden Sevgiler,
Don

Yüzbaşı Grace'in nakli geldi. Onun hesabına sevindim. Hepimiz sevindik. Doğrusu 42. Bölükten daha iyisine layıktı. Nasıl etmişse etmiş, naklini Albay Cranston'a onaylatmıştı. Albayın da, böyle kendini zayıf gösteren bir subaydan kurtulduğuna sevineceği bir an bile aklımıza gelmiyordu. Böylelikle Üsteğmen Rankin bir adım büyümüş oldu ve bundan böyle Yüzbaşı Grace'in işini, sivil hayatta Albay'ın temizleme atölyesinde muavini olan adam yürütmeye başladı. Kör sadakat ne demekmiş, o zaman öğrendik. Rankin, Albay Cranston'un köpeği gibi bir şeydi. Çok geçmeden Yüzbaşı Grace'in ne kadar iyi, âdil ve zeki bir komutan olduğunu hepimiz anladık.

Üsteğmen Rankin yirmi sekiz yaşındaydı. Görünüşü biraz garipti. Adam fasulye sırtığına benziyordu ama, bir de cebi var gibiydi. Her yanı sıska, bir tek göbeği dolgun. Azalmaya başlayan saçlarını fırça gibi tıraş ettiriyordu. Zayıf, kişiliksiz bir çenesi vardı. Yuvarlak, madeni çerçeveli gözlük takıyordu. Elleri kesinlikle kadın eliydi. Yürüdüğü zaman, ip üstünde yürüyor gibiydi. Gözleri önüne dikili... sanki bir tek adımını yanlış atsa, yere yuvarlanacakmış gibi. İçtiği pipoya galiba çikolatalı pasta dolduruyordu. Durmadan sönüyordu piposu. Sanırım aslında o, pipoyu kendine erkeksi bir hava vermek için dolaştırıyordu yanında. Herhalde daha çok, kendi kendini ikna etmek için.

Derken bu Üsteğmen Rankin, buz gibi soğuk bir günde hem otoritesini, hem de erkekliğini kanıtlamaya kalktı. Sanırım her ikisinden de kuşkulandırmakta olduğumuzu seziniyor. Yirmi millik bir yürüyüşten sonra, varacağımız yerde çadırlar içinde gecelememizi öneriyordu. Yürüyüşe herkes katılacaktı. Yalnızca bir düzine kadar muhafız geride kalacak, normal işleri yürütecek, Albayın çiçeklerini sulayacaklardı. Ne Albay, ne de Yarbay bizimle gelmiyordu.

İnanılacak şey değildi. Daha biz asker olalı üç ay bile

dolmamıştı. Oysa bizi eski kulağı kesiklerin zor kalkışacağı bir manevraya götürüyorlardı. Muhafızların gözleri pırıl pırıldı. Keyifleri yerindeydi. Bu işi bir spormuş gibi görür halleri vardı. Alışkındılar. Gerçi böyle şeyleri pek kış gününde yapmış değillerdi ama, yine de epey uzun yürüyüş deneyimleri vardı.

Ama biz acemiler... çoğumuz sınırlı hizmetteydik. Teknik olarak bizden böyle şeyler beklenmemeliydi. Gediklilere gelince, onların savaş tecrübesi olduğu için bu jimnastiğe katılmayı saçma buluyorlardı. Yedeklerimiz günün yirmi dört saatinde sarhoştular. Durumları öyle kötüydü ki, yolun yarısına varabilecekleri bile kuşkuluydu. Ölüm yürüyüşüydü bu onlar için.

Üstelik kar da yağıyordu. Tanrım, hem de nasıl yağıyordu. Sanki tanrılar Rankin'in bizi sınavdan geçirmesine yardımcı olmaya karar vermişler gibi. Ya bu işi başaracaktık, ya donacaktık, ya boğulacaktık, ya da pas tutacaktık.

İç bulandıran bir kahvaltıdan sonra hemen yola çıktık. Tüm malzememiz sırtlarımızdaydı. Tüfeklerimiz, hendek kazma aletlerimiz, battaniyelerimiz, kumanyamız, matramız. Yanımızda neden matra götürdüğümüzü anlamak gerçekten zordu. Sular nasılsa bir mile varmadan donacaktı. Hem zaten suya ihtiyacımız yoktu ki! Canımız su isterse, bir miğfer dolusu kar almamız yeter de artardı bile. Kışladan ayrılmadan önce Johnny, Tony ve ben matralarımızdaki suyu boşalttık ve onun yerine viski diye geçinen garip bir sıvı doldurduk. Tadı çok kötüydü ama, alkol oranı öyle yüksekti ki, hiç değilse donmayacağı garantiydi. Öteki arkadaşlara gelince, her koyun kendi bacağından asılırdı. Kimi viski aldı, kimi almadı. Bazıları viski yerine rom, bira, şarap falan aldılar. Ama su alan yoktu. Tek fark, alkol derecesindeydi, o kadar.

Yola çıktık. Kutup çizmelerimiz karların üzerinde vıç vıç bir ses çıkarıyordu. Holdoffer'i ömrümde bu kadar keyifli gördüğümü hatırlamıyordum. Ne soğuk, ne kar, ne de kar tabakasının altındaki buz kesebiliyordu hızını. Alçaktan uçan bir kuş gibi ilerliyordu herif. Ona uyararak yürümek zorundaydık. Hızla gidiyor, iki de bir yüz metre ilerimize geçiyor, orada durup bize forsa başı gibi işaretler yapıyor, bağırıyordu. Bazı filmlerde John Wayne'in yaptığı gibi.

Üsteğmen Rankin iyi niyetini kanıtlamak için ilk iki mil bizimle birlikte yürüdü. Ondan sonra onu yürürken aramızda göremez olduk. Yalnızca molalarda ortaya çıkıyordu. Nereden çıktığı belli değildi. Ama çok zinde ve formdaydı. Pasta gibi kokuyordu. Bizi kandıramadı tabii. Jipinin sesini sürekli olarak duyabiliyorduk çünkü. Biz yola koyulunca geride kalıyor, jipini bekliyor, ona atlayıp çeyrek mil gerimizden geliyor, yol müsait olunca öne geçip, mola vereceğimiz yerde inerek bizi bekliyordu. Biz gelince sıraların arasında bir dolaşüyor, sanki bizimle yürümüş de hiç yorulmamış gibi alkış bekliyordu. Oysa durumu kavradığımızı bilmesi gerekirdi. Garip adamdı şu Rankin. Hani krala çıplak olduğunu kimse söylemedikçe, kendini giyimli sanıyormuş ya... onun gibi.

Sonunda geceleyeceğimiz yere vardık. Hedefimize ulaştığımızı belli etmek üzere oraya birkaç madeni sırık dikilmişti. Holdoffer aramızda dolaşıyor, tek kişilik minik çadırlarımızı bir an önce kurmamız için bağırıp çağırıyordu. Herhalde ısı sıfırın altında yirmi beş vardı. Biz yola çıktığımızdan bu yana yirmi santim kar yağmıştı. Onu küreleyip attığımız zaman alttaki buza çadır kazığı saplamanın imkânsız olduğunu gördük. İçimizden bazıları başardı, sonra da beceremeyenlere yardım ettik. Yine de sağlam olmamıştı tabii. Çadırlar ipe serilmiş çamaşırlar gibi sallanıp duruyordu. Hava kararmakta, rüzgâr hızlanmaktaydı. Kar taneleri daireler çize çize düşmeye başlamışlardı.

Holdoffer bir gidip bir geliyordu. Öyle güçlüydü, oynadığı bu role öyle zevkleniyordu ki, ona hayran olmamak elde değildi. Elindeki feneri sallayıp duruyor, sabaha kadar serbest olduğumuzu haykırıyordu. Kumanyalarımızı istediğimiz zaman yiyebilir, canımız istediği zaman doğal ihtiyacımızı karşılayabilirdik. Dışkılarımızı kamp yerinin yüz metre yarıçaplı dairesi dışına bırakmak şartıyla. Bu şansı kullanmamaya karar verdik. Yoksa bir yerimiz donabilirdi. Hadım gibi yaşamaktansa, karnımız bok dolu ölmek daha iyiydi doğrusu.

Johnny, Tony ve ben çadırlarımızı birbirine dayanır biçimde kurmuştuk. Johnny bize bir şey daha yaptırmıştı. Çevredeki ağaçlardan kuru dal toplattırıp çadırın tabanına yaydırmıştı bunları. Soğuğa karşı ek bir yalıtım sağlamak üzere. Gerçi elimizdeki rehber kitapta yoktu ama, biz yine

de yaptık. Hava kararınca ötekilere de öyle yapmalarını söyledik. Çoğu yaptılar.

Gece bastırıldığında, karanlık, kar ve rüzgâr bir olup, hazırlıklarımızı sığara indirmek için savaş açtılar. Biz o zaman matralarımızı açtık, çakırkeyif hâle gelip rahat bir uykuya daldık. Geceyarısı bir ara Holdoffer'in sesini duydum. Ya rüzgâr doğrultusunda bir yerdeydi, ya da bize çok yakındı, çünkü sesi yanibaşımızda gibi geliyordu. Neredeyse elimle tutabilecektim o sesi. Johnny ile Tony de duymuşlardı, çünkü hiçbirimiz böylesine düşman bir çevrede dut gibi olacak kadar içme enayiliğini gösterecek tipler değildik. Yalnızca rahatlayacak kadar içmiştik viskiden. Geri kalanını saklıyorduk. Yarının neler getireceği hiç belli olur muydu?

Herneyse, Holdoffer'in sesini duydum. Gediklilerden Çavuş Deyo'yu azarlıyordu. Deyo belirgin, tiz, kadınsı sesiyle karşı koymaktaydı. Yo, karşı koymaktan ileri bir şeydi bu. Deyo yalvarıyordu. «Yapma. Dinle beni, ihtiyacım var benim ona. Dolaşım bozukluğum var. Bak, Çavuş... Luther...» Ama Luther'in laftan anlar hali yoktu. Durumu kavramam uzun sürmedi. Yola çıkmadan önce Deyo da matrasına içki doldurmuş olmalıydı. Bizim gibi. Yaptığı hata fazla içmek, sarhoş olmak, çadırında gülmeye, şarkılar söylemeye başlamak. Böylelikle kendine dikkat çekmişti. Holdoffer de bunları duyunca çıkagelmiş, Deyo'nun matrasını kontrol ediyordu.

«Sersem ibne! Ne haltetmeye herkesin hakkından fazlasını bekliyorsun?»

«Luther, lütfen...»

«Hem bana da Luther deyip durma. Çavuş diyeceksin, annadın mı?»

«Luther, Çavuş... ben de çavuşum. Ah, ulu Tanrım. Ben orduya gireli yirmi yılı geçti. Senin baban olacak yaştayım.»

«Sen kimsenin babası falan değilsin, sarhoş serserinin, ibnenin tekisin. O Kuyper denilen kraliçenle yaptığını bilmiyor muyum sanıyorsun?»

«Çavuş, lütfen! Alma onu! Yemin ederim, birazcık fazla kaçırmışım ama...»

«Sen gerisin geriye deliğine gir Deyo. Hadi, çabuk ol! Gir deliğine! Ananın karnına! Kuyper'i de yanına al ama, sakın bana yakalanayım deme, seni gidi...»

O kadarını duyabildik. Holdoffer çok öfkelenmişti. Herhalde ağzından köpükler saçıyor olmalıydı. Bundan sonra çadırların arasında bir yukarı, bir aşağı dolaşmaya başladı. Çizmelerinin gıcirtısını, ağzından çıkan homurtuları duyabiliyorduk. Rasgele çadırların önünde duruyor, içerdeki insanların soluğunu kokluyor, birazcık alkol kokusu alırsa hemen matraya el koyuyordu. «Allahın belaları!» diye haykırıyordu bir yandan. «Kalem...'liler sizi! Bir tanenizde içki yakalayayım, darına duman ederim! Yanınızda varsa, hemen döküp kurtulun. Dışarı atın. Yanınızda bulursam burnunuzu kendi gerinize sokarım!»

Tony, Johnny ve ben, adamın bizi aradığını biliyorduk. Gerçi aptaldı, maptaldı ama, bazı kimselerde içki olduğuna göre, Munez, Wesso ve Webber'de de olacağının garanti olduğunu o da biliyordu. Bizi bulup çanımıza ot tıkamakta kararlıydı. Bizi yakalanmaktan koruyan tek şey, çadırlarımızın bazılarınıninki gibi sivri olmaması, karın içinde yukarıya doğru dikilmemesi oldu. Yassıydı bizim çadırlar. Üzerine iki saatlik kar da birikince, çadırdan çok, zararsız kar tepeciklerine benzemeye başlamışlardı. Holdoffer bizi hiç bulamadı. Bulamayacağını anladığımız zaman sevinçle, kıkır kıkır güldük, Amerika'nın tüm düşmanlarına yeniden kadeh kaldırdık. Kötü kral George'dan Mao Tse Tung'a kadar hepsine. Hepsi de müttefikimizdi!

Sabah olduğunda Çavuş Walker J. Deyo ölmüştü. Soğuktan donmuştu geceleyin. Kar kesilmişti artık. Yağmıyordu. Gökte şeftali gibi bir güneş, puslu puslu parlamaktaydı. Rüzgâr da ese ese kendini tüketmişti. Dünyanın hiçbir yerinin, bizim o an bulunduğumuz yer kadar sessiz olmadığına kalıbımı basabilirim. Sağda solda askerler ayakta dikilmiş duruyorlardı. Kimi sırtını bir ağaca dayamış, soğuğa karşı kollarını öne arkaya sallayıp duruyordu. Her soluklarında buharlar çıkıyordu ağızlarından. Çavuş Deyo ise bir battaniyenin üzerinde yatmaktaydı. Sırtüstü. Bira dolu göbeği, burnunun hizasından otuz santim daha yüksekti.

Kim başlattı bilmiyorum. Herhalde Johnny. Ama az sonra, muhafızıyla, gediklisiyle, yedeğiyle, acemisiyle birlikte hepimiz çatallarımızı kumanya kutularımıza vurmaya başlamıştık. Tutuklu ve hükümlülerin teneke bardaklarını kendilerini hapseden parmaklıklara vurup durmaları gibi. Tempo-

lu olarak seslendiriyorduk protestomuzu. Pek yüksek bir ses değildi. Öfkeli de değildi. Ama süreliydi. Sinsi ve ağır-
dı. Kızılderili tamamları gibiydi. Üç saniyede bir. Öyle
dondurucu bir sestki, Massachussetts'in soğuşu hiç kalı-
yordu yanında.

Holdoffer durumu Üsteğmen Rankin'e anlatırken piş-
manlık duyar hali yoktu. «İçki vardı yanında koca ibnenin,»
diyordu. «Sarhoştı. Battaniyesini bir tekmede üstünden at-
mış, soğuktan donmuş belli ki. Başkalarına ibret olacak
bir durum, efendim.»

Ama Rankin şu sıra kimseye ibret verme derdinde de-
ğildi. Kendi kuyruğunun derdine düşmüştü. Çıkardığımız
tekdüze gürültüden, olayda suç unsuru bulduğumuzu anlı-
yor, Çavuş Deyo olayının buhar olup uçmasına izin verme-
yeceğimizi seziyordu. Yüzlerimize baktı, sonra başını çevirdi.
Kendine hâkimdi ama korku içindeydi. Sorumlu subay oydu.
Suçu Holdoffer'in üzerine atmayı başarsa bile, yine de so-
rumluluktan kurtulamazdı. Tutuşan kendi kuyruğu olacaktı.
Tekrar bize baktı. Daha doğrusu bakmaya çalıştı, sözsüz
yargımızı yüzlerimizden bir kere daha okudu. Bir andan
fazla bakamayacağını o da anlamıştı.

Tony, Johnny ve ben hiç yerimizden kıpırdamamıştık.
Deyo'nun başında duruyor, önümüzde yatan cesede bakıyor-
duk. Doğrusu ideal bir asker sayılmazdı. Gediklilerin çoğu
gibi, askere gelmesi, sivil hayata dayanamadığı içindi. Şimdi
de ölmüştü. Ve onu bizden ayıran tek şey de, yanında bu-
lundurmasına izin verilmeyen bir matra içkiydi.

Holdoffer bizim arkamızda duruyordu. «Hadi bakalım,
Andrews Kardeşler!» diye seslendi bize. «O cesede bakmayı
bitirdinizse adamın çadırını ve eşyalarını toplayın. Kendi
yapabilecek durumda değil gibi görünüyor.»

Tony birden ona döndü, dişlerinin arasında, «Seni sefil
bok...» diye tısladı.

«Diline dikkat et, Wesso,» dedi Holdoffer. Ama iste-
meyerek bir adım geri gitmişti.

«Ne diye vermedin adama o lânet olası içkisini!»

«Sana açıklama yapmak zorunda değilim, Polonyalı pi-
çi! Kurallara aykırıydı. Hem sırası gelmişken, senin matranı
da görmek istiyorum.»

«Kemerimde asılı. Gel de kendin al.» Tony iki ayağını

açmış, yere sapasağlam basmıştı. Holdoffer matrayı almak için parmağını uzatsa, öldürmeye hazırdı onu.

Holdoffer bir an yapılan bu öneriyi düşündü, sonra gülümsedi. «İlk yumruk hakkını sana tanıyacağım, Polonyalı,» dedi. «Görev başındaki üste el kaldırmanın cezasını biliyor-sun, değil mi?»

«O üst sensen, şeref madalyası verirler.»

«Öyleyse hodri meydan, Polonyalı.» Holdoffer çenesini Tony'ye doğru uzatıyordu. Çok cazip bir hedefti. Kışkırtıcı bir hedef. «Hadisene, Polonyalı, vur çavuşa bakalım!» Holdoffer herkesin dikkatini çekecek kadar yüksek sesle konuşuyordu. Tanık istiyordu. Bol bol da bulmuştu. «Hadi, miskin Polonyalı! Öpeceksen öp beni!»

Johnny ile ben aynı anda harekete geçtik. Tek kişi gibi. Bu söz üzerine Tony'nin işe girişeceğini biliyorduk. Bir koluna ben sarıldım, öbürüne Johnny. İkimiz birlikte Tony'yi oradan uzaklaştırmayı başardık ama, azgın bir boğayı uzaklaştırmak kadar da zor oldu. Beş kişi olsak, elimizde ip de bulunsa, çok iyi olurdu doğrusu.

Holdoffer güldü. «Aferin, tahtakafalar,» diye bağırdı. «Geri çekilin bakalım! Geri basın, Polonyalı boklar!»

Tony'yi zor tutuyorduk. İki kişi daha gelip bize yardımcı oldular. Bağırıyordu Holdoffer'e. Kafasındaki tüm damarlar öyle kabarmıştı ki, neredeyse patlayacaktı. «Öldüreceğim seni, Holdoffer! Kokmuş Nazi! Öldüreceğim seni! Bekle de gör! Sonunda başına geleceğini bil»

«Tamam, tamam, tamam,» diye güldü Holdoffer. Bir yandan uzaklaşmaya başlamıştı. Gözlerini Tony'den ayırmayı canı hâlâ pek istemiyordu. «Bekliyorum,» diye seslendi. «Hazır olduğun zaman gel» Sonra içine utanç karışmış öfkesini ötekilere çevirdi. Hepsine bağıyor, itip kıyor, yanlarından geçtikçe oraların havasını kirletiyordu.

Tony'nin kollarımızda yumuşadığını hissettik. Kuvvetinin azaldığı belli oluyordu. «Tamam artık. İyiyim,» dedi.

«Emin misin?» diye sordum.

«Evet. İyiyim. Teşekkür ederim.»

Onu bıraktık. Yürüyerek uzaklaştı. Toparlanmıştı. Tekrar Deyo'ya baktık. Adamı pek az tanıyorduk. Doğru dürüst konuşmuşluğumuz bile yoktu. Ama Johnny'nin de, benim de ömrümüzde ilk gördüğümüz ölü oydu. O kırmızı burunlu

şış suratın ömrüm boyunca gözümün önünden gitmeyeceğini çok iyi biliyordum. «Ne yapacağız onu?» diye sordum.

«Hiçbir şey,» dedi Johnny. «Bozulmaz ki!»

Biz kışlaya dönerken cankurtaranlar da karşıdan geliyordu. Daha dört mil ancak yürümüştük ama, galiba birilerinin aklı başına gelmiş, 42. Bölüğün telsiz teması olmaksızın öldürücü soğukta tek başına bulunduğunu hatırlamışlardı. Bu güzel jesti sonradan Albay Cranston kendine maletmeye çalıştı ama, biz 317. Arazi Cephane Birliğinden bir yüzbaşının ona akıl verdiğini duymakta gecikmedik.

Yerimize döner dönmez Üsteğmen Rankin hemen görevinden alındı, başka bir yere nakledildi. Bu fikir Cranston'dan çıkmamıştı tabii. Olup bitenler duyulunca merkez duruma el atmış, Rankin'in ilk trenle batıya hareket etmesini onlar sağlamışlardı. Bir süvari birliğine gidiyordu. Dedikodulara göre Kore'ye ayak bastıktan sonra iki hafta içinde ölmüştü. Ama dedikoduydu bu alt tarafı.

Don'a yazıp Deyo'nun ölümünü anlattım. Kısa bir mektuptu yazdığım. O kötü ayrıntılara yer ayırmamıştım. Don'un bilmesi beni rahatlatıyordu yine de.

İçimizden dört kişinin vücutlarında ciddi donuklar vardı. Hatta Onbaşı Lightman bir kulak memesini operatörün bıçağına feda etmek zorunda kaldı. Çavuş Deyo muhteşem bir törenle oradaki askeri mezarlığa gömüldü. Törene hepimiz katıldık. Sanki MacArthur gömülüyordu. Kendisine ölümünden sonra «Mor Kalp» madalyası da verilmişti. Mor burnuna, mor dudaklarına ve öteki mor organına pek yakışıyordu doğrusu. Sevgilisi Çavuş Kuyper ağlamadı. Yalnızca oyuncak askerler gibi selam durmakla yetindi

Holdoffer hâlâ yaşamını sürdürüyordu. Görevinin de başındaydı. Oyunun ikinci perdesine çıkmış kötü kahraman gibi. Tony gerçi sakinleşmişti ama, bir soru sorulduğu zaman alçak sesle Holdoffer'i kesinlikle öldüreceğini tekrarlayıp duruyordu. Kendini suçlu düşürmeyecek bir yol arıyordu yalnızca. Kuşum yoktu, Tony Wesso'nun günün birinde bu işi gerçekten yapacağından.

Johnny Munez eskisi gibiydi. Hiçbir şeye bulaşmıyor, günlerin öylece gelip geçmesine izin veriyor, olayların tadını çıkarmaya çalışıyordu. Sivil hayatı öyle tekdüze geçmişti ki, olup biten her şey bir ilerleme sayılıyordu ona göre.

Bana gelince, sinirliydim. Çaresizdim. Vaktin boşa ziyan olduğunu farkediyordum. Enerjinin de. Her söylediğim laftaki gereksiz vurguları farketmeye de başlamıştım. Alaycılık, umursamazlık benim bayrağım olmuştu. Eğer Amerika girdiği savaşları kazanmakta devam ediyorsa, bana göre bunun tek nedeni, düşmanlarımızın iyice budala oluşuydu. Eğer ben A. B ve D uğruna ölürsem, ruhum mutlaka George Washington'un ruhunu bulacak, kışına esaslı bir tekme savuracaktı.

Ben bir W. Charles Gruber olmak istiyordum. Lumuzin arabamla, eşe dosta armağan diye yollayabileceğim bir kızla. Zanuck ve Skouras olmak istiyordum. Yaratıcılığın kralları. Stirling Siliphant ve Josh Meyerberg olmak istiyordum. Tyrone Power ve Victor Mature olmak istiyordum. Bu lânet olası ordudan çıkıp 20th Century Fox'a geri dönmek, yeni gelen o zebellaya karşı kendi işimi savunmak istiyordum. Alice'i, Susan'ı, Jessica'yı, Patricia Jarvas'ı, Modern Sanat Müzesindeki bütün o isimli kızları özlüyordum. Evime dönmek istiyordum. New York'a ve Don Cook'a. Pittsburgh'daki evimin yakınındaki arsaya. Patterson'un tütüncü dükkânına, sarı elbiseli Elizabeth Satterly'ye. Anıme ve babama. Hiçbir zaman tam anlamıyla haketmediğim annemle babama.

Bu arada bir yığın da bira içiyordum. Geceleri sızıyordum enikonu. Johnny de, Tony de benden daha güçlüydüler. Beni avutuyor, uyutuyorlar, ertesi gün kaldırıp, görevim olan işleri yaptırıyorlardı. Bir kapıda nöbet tutmak, bir boruyu testereyle kesmek, bir broşürü okumak, telefonlara cevap vermek, dilimin ucuna kadar gelen çılgılığını tutmak gibi işleri.

Don Cook'dan mektup:

Sevgili Ben,

Kötü haber. Korkunç haber. Bob Steinman. Kendi dairesinde bir kızla berabermiş. Herhalde iş tutuyorlarmış. Kız hikâyesinin tamamını anlatmadıysa bile poils öyle anlamış. O sokakta büyük bir yangın çıkmış. Kentteki tüm itfaiye arabaları bir anda oraya dolmuş. Sirenler dünyayı sarmış. Bob herhalde kendisine ateş edilmekte olduğunu falan sanmış olmalı, çünkü kızın söylediğine bakılırsa, «Siper aaal!» diye-

bağırıp kendini pencereden aşağıya atıvermiş. Altıncı kattan. Bir anda ölmüş. Çılgın bir hikâye ve garip bir adam. Ama hepimiz severdik onu. Cenaze dündü. Askerî cenaze. Batı yakasındaki büyük bir kilisede tören. Bir sürü yüksek rütbeliler... müthişti. Annesine bir bayrak verdiler. Bilmen gerekir diye düşündüm. Tekrar yazacağım. Umarım bu sefer daha iyi haberler veririm.

En iyi dileklerle,
Don

Mektubu tam üç kere okudum, sonra da avazım çıktığı kadar bağırdım. Eğer Tony beni yatıştırmayı başaramasaydı hâlâ koşuyor olacaktım. Kışladan dışarı, ordudan dışarı, hâlâ varlığını koruyan bir katre sağduyuya doğru. Tony benimle başa çıktı. Güreşe dövüşe tekrar kışlaya getirdi beni. Söylediklerine göre bir saat boyunca saçmalamışım. Bence asıl o arada söylediklerim doğrudur. İlk o zaman aklıma gelmişti çünkü. Deyo'nun ölümünün Bob'un için bir önsöz ve Bob'un için de benim için bir uvertür olabileceği, ilk o zaman aklıma gelmişti.

ginnie

1950

MacDougal Sokağının orta yerinde, geceyarısı, yalınayak, bir elimde Maggie'nin portresi, sevgili bodrum katımın kül olmasını seyrediyordum. Kafamda bundan sonra ne yapacağıma dair pek somut bir düşünce yoktu. Kısacık pijamamla oralarda donmaktan nasıl kurtulacağımı da bilmiyordum.

Bir polis beni kenara çekti. Biraz sert bir hareketle çekti gibi geldi bana. Bu binada oturup oturmadığımı sordu. «Hayır,» dedim. «Ben hep böyle yarı çıplak gezer, resimler satarım.» Bunun üzerine yanındaki arkadaşına döndü. «Şok durumu,» dedi. «Sen ilgilen onunla.» Ama yasa beni ele almadan önce oradan uzaklaştırdım.

Saçmaydı bu yaptığım tabii. Sokaklar çok soğuktu. Dokuz milyon kere ayaklarım çizildi ama ben yine yürümeyi sürdürdüm. Nereye gitmekte olduğumu hiç bilmiyordum. Tek bildiğim, artık MacDougal Caddesinde her şeyin bitmiş olduğu, oralarda oyalanıp adımın veya fotoğrafımın gazetelere düşmesine hiç gerek olmadığıydı. Çünkü hâlâ reşit değildim. Yakalanmak da istemiyordum.

Aslında Greenwich Village'de pek dost edinmiş sayılmazdım. Bir tek Sy ile iri. Onlar da kuzey taraflarda, başka bir yerde oturuyorlardı. Kendi başımaydım. Ne uğrayabileceğim, hattâ ne de telefon edebileceğim hiç kimsem yoktu.

Birden Roland Jessup'un benim eve yakın köşe başında oturduğunu hatırladım. Sullivan Sokağında. Oraya yürüdüm. Dolambaçlı yoldan gittiğim için birbuçuk saat sonra varabildim. Onca zaman New York sokaklarında yalınayak yü-

rüdükten sonra, parmaklarımın ve bileklerimin kopmadığına şükretmem gerekir.

Zil yoktu. Tokmağı vurdum (Bir arslan dili). Roland bir anda, sanki lambanın cinini çağırmışım gibi kapıda belirdi. Üstünde menekşe rengi velur bir sabahlık vardı. Yakası ve kol ağızları kırmızı olup kendinden kıvrılıyordu. Ayağında sırmalı, burnu yukarı dönük Türk terlikleri. Beş yaşımın gözlerinde biriken yaşlarla ona baktım. «Ayaklarım kesildi ve berbat durumdayım,» dedim.

Durumu hafife almaya çalışarak, «Kıyafetine bayıldım,» diye karşılık verdi. Sokak kapısını kapadığı zaman çevreme bakındım ve kendimi Şehrazat sandım. O perdeler, o asılı boncuklar, o bulut gibi yastıklar, duvarlara tırmanan o çılgın renkler, bir duvarda tavandan yere kadar siyah bir kadının portresi... üstünde gümüş rengi giysi, parlak tüyler! Roland şaşkınlığını farkettil. «Sindbad'la yaptığım seyahatlerde satın aldığım birkaç ufak tefek eşya,» dedi.

«Bu çikolata pasta kim?»

«Josephine Baker. Senin beyaz kadının kim?»

Tabii ki Maggie'nin portresinden söz ediyordu. Hâlâ sıkı sıkı tutmakta olduğum resimden. «Annem,» dedim.

«Vesikalık fotoğrafını bulamadın mı?»

«Bu vesikalık!» Güldü. Tablomu yüzü duvara dönük olarak bir kenara dayadım. Sanki kızının geceyarısı saat üçbuçukta nerelerde dolaştığını görmesini istemiyormuşum gibi.

Roland yastıkların üzerine oturmam için işaret etti. «Sanırım eflâtun divan, kıyafetine iyi uyar,» dedi.

Oturdum ve yumuşacık yastığın içine gömölüp kayboldum. Hava almak için kendimi yukarı çektiğimde ayaklarımın gıdıklanmakta olduğunu farketmişim. Roland tabanlarımı muayene ediyordu. «Çok mu kötü?» diye sordum.

«Evet. Çok da pis. Tabanların benimkilerden bile siyah.»

Gülüştük, çene çaldık, ona Manhattan'da birkaç saattir neler yapmakta olduğumu anlattım. Ayaklarıma Merkürökrom sürdü ve yerdeki morlu kırmızılı halı üzerinde yürürken yalnızca kırmızı karelere basmamı özellikle rica etti.

Roland çay da yaptı. Güneş doğup odaya düşünceye kadar konuştuk. Bana kalabileceğim bir yer düşündüğünü söylüyordu. Kendimi güvende hissetmemi sağladı. Annemle

babamdan daha başarılıydı bu konuda. Sonunda yastıkların üzerinde uyuyakaldık. Ben onu bir masal kahramanı gibi kucaklıyordum, o da beni siyah adamın derdiymişim gibi kucaklıyordu. Ömrümde ilk defa olarak bir erkeği kucaklar-ken kendimi tehdit edilmiş gibi hissetmiyordum. Hakaret edilmiş gibi de hissetmiyordum.

Birkaç saat sonra, güneş ortalığı iyice ısıttığı zaman bana pardesüsünü giydirdi, ayağıma büyük gelen sandaletlerini verdi. O kılıkta bankama gittim. Kim olduğumu kanıtlayıp bir blucinle lastik papuç ve mont ceket alabilecek kadar para çektim. Hattâ birkaç kuruşum da arttı. Sonra Roland'ın evine dönüp onun telefon etmesini bekledim. Telefon on bir buçukta geldi. Aynı gün akşam altı buçukta da Don Cook'un kocaman dairesinde buldum kendimi. Roland bana kalacak bir yer bulmuştu gerçekten.

Don Cook'dan hoşlandım. Kibardı. İyi konuşuyordu. Sanki tiyatrodaki Don Cook rolüne çıkmış gibi. Yalnızca sırtımdaki giysilerle gelişime pek az şaşkınlık gösterdi. Bir de tabii elimdeki Maggie'nin portresine. Ama ona hemen yan-ğını anlattım. «Eh, benim antika mobilyalarım zarar verme, yeter,» diye espri yaptı.

Çok acayip bir daireydi burası. Koridor üstüne odalar. Tren gibi. Daha doğrusu otel gibi. Üç yatak odası vardı. Biri kendisinin, biri benim, üçüncüsü de Ben'in.

«Ben kim?»

«Oda arkadaşım. Askere gitti.»

«Ya.»

«Gittiği günden beri buraya hiç gelmedi. Roland sizin dansöz olduğunuzu söylemişti.»

«Evet.»

«Güzel bacaklar.»

«Evet. Roland'ın bacakları güzeldir.»

«Yemek yedin mi?»

«Yoo.»

«Ton balığımla kaşar peynirimi seninle paylaşırım.»

«Yo, teşekkür ederim. Benim hemen giyecek bir şeyler satın almam ve işe gitmem gerek. Ziyafete vaktim yok.»

«Bir gösterin mi var?»

«Evet. Annice Chatterton Dans Grubu'ndayım.»

«Onlar zenci.»

«Evet.»

«Ya sen nesin? Albino mu?»

«Zenciyim. Sarı saçlarıma kanma.»

«Ya mavi gözler?»

«Soyumda bir sapma.»

«Kaç yaşındasın?»

«On bir.»

«Yani senden uzak durmam mı gerekiyor?»

«Roland pek bir sorun çıkmaz demişti.»

«Dert etme, arkadaş. Madem ki on bir yaşındasın, sorun çıkmayacaktır.»

Gülüştük, bir şişe kokakolayı yarı yarıya içtik. Evin içinde bölgelerimizi ayırmış, karşılıklı saygımızın da temelini atmıştık. Kiranın yarısı ve masrafın yarısı dışında ben-den hiçbir talepte bulunmayacaktı. Alışverişlerin herhalde ona kalacağını anlattım. Ben geceleri çalıştığıma ve gündüzleri de uyuduğuma göre! Bunun sorun olmadığını belirtti.

Maggie'nin portresini yeni odama astım, hemen Gapezio'ya indim. Hâlâ açıktı. Birkaç dans kılığı daha aldım, sonra sekiz buçukta başlayan prova için Blue Angel'e tam vaktinde yetiştim. Roland oradaydı. Ona teşekkür ettim. Utanır gibi oldu, hafifçe omuzlarını kaldırmakla yetindi.

Annice provalarda canımızı çıkarıyordu. Sahne küçük olduğu için bizi kısıtlamaktaydı. Çok rahat hareket edemiyorduk. Adımlarımızı daha kısa atıyorduk. Annice'in de dediği gibi koskoca Karaip'ler yoktu altımızda. Hiçbir zaman da olmayacaktı Bir an önce alışmak şarttı. Üstelik o sahnede on iki kişiydik. Sekiz kız ve dört erkek. Bütün bunlara ek olarak Annice en kötü haberi de patlattı. Sahneye sığabilmek için grupta kesinti yapmak zorundaydık. Kendi de çok üzülüyordu ama, tek yol buydu. Turneye çıkarken yine eskisi gibi bir düzineye yükseleceğimizi umduğunu söyledi. Ertesi günkü provadan sonra kimlerin çıkarıldığını bildirecekti bize. O kadar. Öğleyn saat birde orada olmamızı bekliyordu.

Yeni evime kadar olan yirmi sekiz blokluk yolu yürüdüm. Bir yandan, hayatta boş gezmekten, dansetmekten, yatacak yeni yerler bulmaktan başka ne yaptığımı düşündüm. Eve saat on bir buçuk sularında geldim. Yorgunluktan çok, ölüme yakın durumdaydım. Beş kat merdiveni tırmanmak da durumu daha iyi yapmadı. Don hâlâ ayaktaydı.

Gazeteleri falan okuyordu. Üstünde de robdöşambırı vardı. O-ooo, diye düşündüm. Dert başlıyor galiba.

Ben içeriye girince sanki kocamış gibi, «Merhaba canım,» dedi gülümseyerek.

«Bu gece olmaz, hayatım, çok başım ağrıyor,» diye karşılık verdim.

Güldü, ayağa kalkıp mutfığa gitti, elinde bir bardak soğuk bir şeyle geldi. «Buzlu çay,» dedi. «Kahve uykunu kaçırır diye düşündüm.»

«Ay, ne kadar canım istiyor. Teşekkürler.» Çayı aldım ve kendimi bir koltuğa attım. «Galiba duş yapmam gerek,» dedim.

«Dert etme. Ben hiç duş yapmam. Konu komşudan en az on dört imzasız mektup gelinceye kadar.»

«Bu saate kadar ne çalışıyorsun sen?»

«Bazı mektuplara bakıyordum. Ben her mektubuma cevap verir. İşte gönderdiği resim. Ben hangisi, göstereyim...»

«Yoo, gösterme. Ben kendim bulmaya çalışayım.»

«Oldu.»

Resme baktım. Çok küçüktü. Bir düzine asker vardı karşımda. Hepsi yan yana tikişmiş, kameraya bakmışlardı. Hiçbiri sulu değildi. Kimisi çok ciddiye. Ama içlerinden yalnızca bir tanesi Ben'di. Nasıl tanıdığımı bana hiç sormayın ama... bildim. Ben'in hangisi olduğunu bir bakışta bildim. Ayakta duranların sağ başındaydı. Grubun içinden herhangi biri gibi görünmeye çalışıyorsa da, beni bir an bile kandıramadı. Ah, o düzgün hatlı yüzündeki hüznü! O gözlerin gerisindeki öfke! Ağızdaki o ifade! Sanki «resmimi çekin ama bana bulaşmayın,» dermiş gibi. «İşte bu?» dedim. Parmağımı o surata dayayıp resmi Don'a çevirmiştim.

«Vay canına. Nasıl bildin?» dedi.

«Bilmem.»

«Evet, Ben o. Mutluyken bile öfkeli. Orduda ne işi var, hiç anlayamıyorum. Bulunduğu odada bile üç kişiden fazla olsa, hemen gerginleşir. Oysa orada yüz bin budalanın arasında. Hepsi yeşil giymiş, hepsi kısa saçlı, hepsinin kişiliği ve bireyciliği silinmiş.»

«Onunki silinmemiş.»

Don resme tekrar baktı. «Galiba öyle,» dedi.

«Nasıl tanıştınız?»

«Sokakta. Kılığı dökülüyordu ama altmış sentlik bir püroyu tüttüre tüttüre gidiyordu. Sürgün edilmiş bir kral gibi. Gururlu... öyle gururluydu ki! Yüzden bir şey belli olmuyordu ama, ah, o altta olup bitenler.»

«Böylece aynı eve yerleştiniz.»

«Evet. Çünkü tam tahmin ettiğim gibi partial kralın birkaç drahmisi vardı. Kira vakti de yaklaştığı için, iki ülkenin birleşmesini önerdim. O benim gibi görünen hazinemeye katkıda bulunacaktı, buna karşılık da bu evin banyosunda ona bir donanma üssü verecektim. Ayrıca bir yatak odası. Kendine rehabilitasyon merkezi olarak. Başka yatak odalarında da konaklama hakkı.»

«Konaklama hakkı mı?»

«Evet.» Anlatmaya pek hevesli görünmüyordu. «Başka arkadaşlar da vardı. Havacı türünden. Ama uzun hikâye. Hem de...» Ayağa kalkıp esnedi. «Ben artık usandım, yatmaya gidiyorum. Benimle yatmak ister misin, Ginnie?»

«Teşekkür ederim ama hayır.»

«Pekâlâ. Tekrar teklif ederim, tamam mı? Nazik bir harekettir. Konukseverlik. Ama kendimi sana asla empoze etmeyeceğim çünkü bacaklarına bakılırsa canı yanan ben olabilirim. İyi geceler, Ginnie. Mutfağa yarın erzak yığarım.»

«Para lâzım mı? Yanımda biraz var.»

«Hayır. Yarın maaş alıyorum. O zaman hesaplaşırız.»

«Peki. İyi geceler.»

«İyi geceler.»

Don odasına gitti, ben tek başıma oturdum. Bir ben, bir de buzlu çayım. Onu masanın üzerine bırakıp Ben'in resmini tekrar elime aldım. Öyle yorgun, ama öyle yorgundum ki! Kalkıp o duşu yapmayı çok istiyordum ama yapamayaçağımı da biliyordum. Elimden gelse gelse, tüm gücümü toplayıp yanımdaki lambaya uzanmak ve onu söndürmek gelirdi. Denedim. Olmadı. Elim oraya kadar yetişmedi. Don'un masaya bıraktığı mektup destesinin üzerine düştü. Ben'in masası. Ben'in odasıındaydım. Yolumu kaybetmiş, Ben'in odasına gelmişim. Amma iş!

Oldum bittim kapı dinlemeye, hatıra defteri okumaya meraklı, kötü Ginnie Maitland mektupları hemen kendine doğru çekti. Birden merakım pek kabarmıştı. Daha önce ömrümde erkek mektubu okumamıştım. Keşke adsız bir kadına yazılmış aşk mektupları olsaydı diye düşündüm. İçinde bağ-

lılık yeminleri ve ayrıntılı seks sahneleri bulunsaydı. **Kama Sutra**'dan, **Fanny Hill**'den ve de **Sade**'dan alınmış sahneler. Ama bugün için Ben'in Don'a yazdığı mektuplarla yetinmek zorundaydım. Belki de Ben orduda yaptığı yaramazlıkları anlatıyordu. İzne çıktığı zamanki çapkınlıklarını. Doğrulup oturdum, okumaya başladım. Sırayla. Birer birer.

Sevgili Don,

Artık ordudayım. Ve dolayısıyla her yanıma bir zekâ kıtlığı sarmış durumda. Bir cahillik denizinde ada gibiyim. Dalgalar yer yandan sahillerime vurup duruyor. Umarım buraya gelişim gel-git olayında suların yüksek olduğu zamana rastladığı içindir, sonunda durum düzeler ve duyularımı ıslatmadan rahata kavuşurum.

Otobüste iki kişi kustu. Pencere yoktu, hava tertibatı da iyi değildi. Springfield'e geldiğimiz zaman üç genç kaçmaya çalıştı, yakalanıp hırpalandılar. Kampa vardığımızda derece sıfırın altındaydı. Kar yağıyordu. (Yaz kampına benzemiyordu yani. Öğretmenlerden hoşlanmamıştım. Üstelik sağımdaki yatakta yatan çocuk uykusunda durmadan sıcıyor, sayıklıyor, annesini özlediğini söyleyip duruyordu. Sonunda yatağında öbür tarafa döndü de kendimi hamilelikten kurtarabildim.) Bugün bana elbiselerimi verdiler. Annemin işe yaramaz diye çöpe attığı türden elbiseler. Yemek yenecek gibi değilse de, bol. Tabağımı dolduruyorum, sonra yiyemeden döküyorum. Galiba bir günde 20 kilo verdim. (Mahatma Gandhi'nin de böyle başlamadığından emin misin?)

Ne arkadaşım var, ne de kurtulma umudum. Sana Kraliçe'nin yüzüğünü ulaştırabilirsem lütfen onu kullanarak buraya girmeye ve beni kurtarmaya uğraş. Yurdumu seviyorum ama, demek yeterince sevmiyormuşum.

İçten sevgilerle
Er Salakkafa Webber
(Çavuş bana öyle diyor)

Not — Bunu ya yak, ya da ye. İstersen ikisini birden yap.

Sevgili Don,

Mektubunu aldım. Ertesi gün boyunca hep üstümde gezdirdim. Kalbimin oradaki cebimde. Çünkü New York'ta havanın nasıl olduğunu, güneşin nasıl parladığını, ısının kaç dereceye yükseldiğini bilmek benim için çok önemli. Kont Monte Cristo'dan bu yana senin kadar kötü mektup yazan gelmemiştir. Ya daha yaratıcı bir şeyler bulmanı, ya da hiç mektup yazmanı öneririm, sayın bayım!

Pek yeni haber yok burada. Yalnızca otuzbir Jackie'ye uykusunda boşalmasından ötürü ceza verildiğini ve kendisinin şanı şerefiyle ordudan terhis edildiğini anlatmam gerek. Bu durumda herkes kendi şansını denemeye girişti. Kimsenin uyuduğu yok. Gürültü dayanılır gibi değil. Üstelik yatakhane duvarları kurumuş spermle öyle sağlam bir kat yalıtım kazanmış oldu ki, yatakhane çavuşu kalorifer termostatının beş derece kısılmasını emretti.

Fort Davens'de ısı eksi otuz. Gökyüzü açık. Alabama'dan sıcak dalgası geliyormuş. Kısa zamanda gerçek bir mektup yazmazsan, ben de Jackie'yi taklit edenlere katılırim. Yakında Temel Reis gibi pazum olur, iktidarsız düştüğüm de caba.

Sevgiler,

Amcan Wethbee

Not — Çarşamba ve Perşembe günleri için yağmur beklenmiyor, yıldızlar pırıl pırıl, Teksas'ın dağlarını da duman almış, sersem!

Sevgili Don,

Şirkette keyfinin yerinde olmaması beni üzdü. Bence de senin çoktan haberciler grubundan ayrılmış, daha büyük görevlere ilerlemiş olman gerekirdi. Ama yine de paniğe kapılmak için vakit çok erken. Gruber'e gidip şirketini şeyine sok demekten bir olumlu sonuç çıkacağını da sanmıyorum. Zaten orada senin önerine yer kalacağına da inanmıyorum. Biraz dayan. Vakit geçsin. Belki radyo-televizyon reklamcılığında bir adım atılır. Belki filmleri televizyon reklamıyla satmanın yararlı olduğunu anlarlar. Mücadele etmeyi keserler televizyonla.

Bizim burada Milli Muhafız Birliği'ndekiler çok budala. Onlarla futbol oynadık, 42-6 yendik. Altı sayı vermemizin nedeni de, oyundan sonra canımıza okuyacaklarını söyleyip bizi tehdit etmeleri oldu. Tekrar oynarsak kaybetmek için elimizden geleni yapacağız ama yine de mucize beklememeli.

Burada bir de çavuş var. Frankeştayn tipli bir şey. Adı Luther Holdoffer. İnanılmaz derecede aptal, hayvan gibi bir şey. Öfkemizin hedefi haline geldiği için yaşamımızı yaşanmaya değer kılıyor. Filmlerdeki kötü çavuşların tıpkısı. Dün gece çizmelerinin içine küçük sürprizler bıraktık. Bir rüyanın gerçekleşmesi gibi bir şeydi, emin ol.

«Haftanın Askeri» diye küçük bir program uyguluyoruz. Burada anlatılamayacak kadar girift bir şey. Yalnızca çok tehlikeli olduğunu söyleyeyim. Ama aynı zamanda çok harika, çok gülünç ve çok da gerekli.

Çabuk yaz ve işten çıkma.

Beni hâlâ hatırlayanların hepsine selam.

Benedict Arnold

Sevgili Don,

Mektubuna teşekkür ederim. Üzgünüm ama sana bu kadar uzaktan öğüt veremem. Eğer gerçekten dayanamıyorsan, o zaman evet, istifa etmen şart. Ama keşke başka bir hazır işin olsaydı. Kirayı nasıl çıkaracaksın, hiç aklım ermiyor. Evli olsaydık sana maaşımı yollatırdım ama, metres oturmak orduyu ilgilen-dirmiyor. Bu yüzden lütfen yüzüğümü iade et. Burada biraz param var, sana ilk fırsatta yollayacağım. Yo, hibe değil. Holdoffer'i öldürmek suçundan kurşuna falan dizilirsem diye tedbir alıyorum. O parayla bana bir anıt diker, üstüne vatan hizmeti uğruna öldüğümü yazarsın. Bu arada, eve bir kiracı aramayı sürdür. Kiranın yarısını yüklenebilecek biri. Biliyorum, hiç kimse senin kalbinde benim yerimi tutamaz ama, bir kuruş bir kuruştur, salaklık etme.

Yazsana, aptal,

Ben

Sevgili Don,

İki şey yapman gerektiğine inanıyorum. 1) Gruber'e şirketini şeyine sokmasını söyle. Ve 2) Daireyi kira ödememek yüzünden kaybetmektense hemen bir arkadaş bul. Ne olursa olsun kaybetme daireyi. Bir daha öylesini dünyada bulamayız. Sağa sola kiracı sor. Şirkette duvarlara ilanlar as. Birinin tanıdığı biri olmalı.

Ben yine Haftanın Askeri seçildim. Öyle gurur duyuyorum ki! Johnny, Tony ve ben çok sıkı fıkıyız. Hemen hemen, eğleniyoruz diyebilirim. Henüz düzenli izinler başlamadı ama arasıra bir Pazar boş kalmayı başarıyoruz. Otobüsle Boston'a gidiyoruz. Subaylar Kulübüne... orada sıkıntıdan patlayıp geri dönüyoruz.

Keşke âşık olsaydım. Nerede o kız? İhtiyacım var ona. Mektup yazabileceğim birine. Kasketimin astarı içinde resmini taşıyabileceğim birine. Guadalcanal hatıra defterim gibi. Bana sanki sen kızmışsın gibi bir mektup yaz. Yo, vazgeçtim, yazma. Yalnızca Debra Paget'in 18x24'lük parlak bir resmini yolla. Bir tane de Helen Wescott'un. Bir de Mitzi Gaynor'un... hepsini de değişik yazılarla imzala.

Seni özlüyorum...

Ben

Bu mektupların sonuncusuydu. Bana nedense çok dokundu. Gözlerim yaşardı. Sulugöz Ginnie yine ağlıyordu. Mektupları tekrar masanın üzerine bıraktım, çuval gibi vücudumu kendi odama sürükledim. Yoksa Ben'in odasına mı? Artık nerede olduğumu bilmiyordum... İki oda arasında bir süre gidip geldim, sonunda kendi odamı bulduğuma karar verip kendimi yatağın üzerine taş gibi attım. Ama benim yatağım değildi. Çünkü benim odam değildi. Allah kahretsin, Ben'in odasında yatmıştım. Koridorun ışığı değişik bir açıdan geliyordu. Değişik bir masaya vuruyordu. Bu odadaki duygu da değişikti, koku da değişikti. Zaman da öyle. Yer de öyle. Güzel bir yer. Güvenli. Yastığa gömüldüm, battaniyeyi üzerime sardım. Deliğinde gecelemeğe hazırlanan bir fare gibi. Bin metreden uykuların en derininin

içine düşerken Annice'in beni kadrodan atmayacağını biliyordum. Ben Webber uğurum olacaktı benim.

Uyandım. Vakit öğlene geliyordu. Lanet olsun. Nerede olduğumu anlamam bir yıl sürdü. Kendimin kim olduğumu anlamam da ayrıca bir yıl. Duşa uyurgezer gibi girdim, mumya gibi çıktım. Saate baktım, on iki kırk. Prova bir-deydi. Yirmi dakikam vardı.

Tam yetiştim diyemem. Biri on gece vardım oraya. Prova başlamış, ateşlenmişti. Kimse bana ne baktı, ne de orada bulunduğumu bildiğine dair bir hareket yaptı. Orada olduğumu kanıtlamak için sahneye fırladım, Wesse ile Vanesa'nın arasına girip kendime biraz yer açtım ve dansın yarısından işe katıldım.

Piyano ve davullar deli gibi coşuyordu. Bum-bam-zoka-zoka-**çun**g! Canlı kurban saati gelmiş gibi. Biz on iki dansçı, sanki dünyanın en son Ed Sullivan programındaymışız gibi sığıyor, kıvrılıyorduk. Bu dansa neyim varsa veriyordum. Parmak ucuna kalkmalar, kalça kıvrımlar, göbeğimi ancak delirmiş bir pusulanın bulabileceği yönlere itmeler, kıcımlı, bir kuzeye bir güneye çevirip memelerimle omuzlarımı doğuya ve batıya döndürmeler, bir dizimi Haiti'ye, ötekini Minneapolis'e doğru sallamalar!

«Ginnie, eğer artık dansın bittiyse...» Konuşan Majesteleri-ydi. Yani Annice.

«Şeyy...» dedim. Hâlâ dansediyordum. Duramıyordum ki! Gülen fil Jumbo yokuş aşağı koşmaya başlamıştı bir kere. «Ben on dakika geç kaldığım için...»

«Lütfen otur yerine,» dedi o. Ben çaresiz frene bastım, terden sıırıslıklam, utanç içinde kendime bir sandalye bulup çilemi orada çekmeye hazırlandım. Başka herkes çoktan oturmuştu. Ya gülüyorlar, ya da gülmelerini tutmaya çalışıyorlardı. Benim çivisi çıkmış bir taş bebek gibi dansedişimi ne zamandan beri seyrediyorlardı acaba? Eh, ne yapalım, dedim kendi kendime. Karaip gösterim başka işe yaramasa bile, hiç değilse havayı yumuşatmaya yaramıştı. Hangimiz atılacaksak bari giderayak gülmüş olacaktık.

Annice harikaydı. Ne hanımefendi kadın! «Tamam çocuklar,» diye başladı. «Durum şöyle. Erkeklerden kimseyi atmıyorum, çünkü zaten dört tane var. Kızlara gelince, sekiz

çok fazla. Ancak altı olabilir. Kimleri çıkaracağımı dün gecedan biliyordum ama emin olmak istemiştim. Bunun nasıl dansettiğinizle bir ilgisi yok. Hepiniz öyle iyisiniz ki, o açıdan bir seçim yapmak olanaksız. Ancak şekle bakmak gerekir. En kısa boylu iki kızı çıkarıyorum. Sahne sıkışık olunca kısa boylu kızlar sırayı bozuyormuş gibi duruyor. Boy gerekiyor bize. Onlar çömelmiş gibi kalıyorlar. Kendinizi biliyorsunuz. Diane ve Betsy... Ama, ikinizi de yedek olarak istiyorum. Bir terslik olursa diye. Biri hastalanır ya da kaza geçirirse diye. Ayrıca ikiniz de tam maaş alacaksınız. O halde ne diye keyfiniz kaçıyor?»

Alkışlar bir anda patlayıverdi, sonra herkes birbirini kucakladı, ağladı. Perde açılmadan önce daha iki gün prova süresi vardı. Annice de kadroda kesinti yapmakta haklıydı. Yerimiz genişleyince her birimiz eskisine oranla on kat daha iyi dansetmeye başladık. Birbirine bağılı bir gruptuk. Siyah dansçılar o kadar da fazla iş bulamıyorlardı. Paraya ihtiyaçları olduğunu biliyordum. Hep birlikte Çin lokantasına gidip yemek yedik. Annice gelmedi. O kendini gruptan hep ayrı tutardı. Zaten kendi figürlerini ayrıca prova etmesi de gerekiyordu. Midemi Çin yemekleriyle tıka basa doldurduktan sonra eve döndüm. Ben'e müjdeyi vermek üzere. Şey... özür dilerim; Don'a.

İki erkek misafiri vardı. Onları bana tanıştırdı. Koca Al Epstein gülümseyen bir dağ gibiydi. Arnie Felsen ise ufak tefekti. Gözleri tıpkı Rolls-Royce farlarına benziyordu. Hep birlikte 20th Century'de çalışıyorlardı. Hiçbiri de işinde fazla mutlu değildi galiba.

Her neyse, ortadaki sohbet beni ilgilendirmiyordu. Özür diledim ve kendimi sıcak banyoya attım. Bir saat kadar sonra Çin yemekleri gırtlığıma doğru yükseldi. Kendimi Sarı Irmak'ta boğuluyorum sandım. Duvarlar çok ince olduğu için içerdekilerin konuşmalarını duyabiliyordum. Bu durum eski kapı dinleme huyumla birleşince, banyom hem dinlendirici, hem de öğretici oldu.

Don'un düşüncesine göre hiçbirine ilerleme olanağı yoktu. Durumu kabullenmeleri gerekiyordu. Hiç kimsenin sevmediğı yeni adam Sam Gaynor da, Ben'in işini ele geçirmek için canını dişine takmıştı. 20th Century şirketinde bir bu üçünden, bir de Bob Steinman diye bir adamdan başka konuşmaya değer tek kul yoktu.

Sohbet böylece devam edip gitti. Sonunda birisi banyonun kapısına vurmaya başladı. «Ginnie? Hey, iyi misin sen orada?»

Banyoda uyuyakalmıştım. Don kaygılanmıştı. «Hıı? Ha, evet, iyiyim. Uyuyakalmış olmalıyım.»

«Banyonun içinde mi?»

«Aptallaşma. Helanın üstünde tabii.»

Kurulandım ve çıktım. Bornozumla çıktım tabii. Koca Al ile Arnie gitmişlerdi. Don bir şişe viskiyle yalnızdı. Kendi kendine iyi de başa çıkıyordu şişeyle doğrusu. Mutsuz olduğu belliydi. Ona kendi işlerimin ne kadar yolunda gittiğini söylemeyi canım istemedi.

Konuştuk, konuştuk, bana işindeki insanları, güttükleri politikaları anlattı. Sarhoştı. Farkındaydım. Yıkılmaya hazırdı. Bütün o gösterişi, o pozları, kabuk kabuk soyuluyordu üzcrinden. Tek konuda konuşmayı sürdürmesi bile güçleşmişti. Bu arada ben de, Ben hakkında yeni bilgiler edindim. Daha önce nasıl tebrik kartı dükkânında çalıştığını, ne kadar iyi bir reklam yazarı olduğunu, yazı yazmanın nasıl içten gelen bir yetenek olarak onda var olduğunu...

Kurnazlığımı kullanıp Ben'in aşk hayatını öğrenmeye çalıştım. Kimlerle çıktığını, ne tip kızlardan hoşlandığını falan. Tam işin dozunu kaçıracağım sırada bir telefon geldi. Bob Steinman ölmüştü. İntihar ya da kaza... henüz bilemiyorlardı. Cenaze ertesi gündü. Yahudiler ölüleri fazla vakit geçmeden gömmeye taraftardılar.

Don o gece tek kelime daha söylemedi. Koltuğunda öylece oturup durdu. Ben de yanında oturdum. On yedi yaşında evinden kaçmış bir insanın elinden gelebileceği kadar felsefe katmaya çalıştım havaya. Sonunda onu uyutmayı başardım. Yardım edip odasına yürüttüm, yatağına yatırıp ayağından pabuçlarını çıkardım. Saçma sapan konuşuyordu. «Bob Steinman'dan hoşlanacaksın,» diyordu. «Gerçek bir savaş kahramanıdır.» Bu söz beni iyice korkuttu. Sabaha kadar uyumadım. Onun odasında oturup uyuklamakla yetindim. O yatağında yatıyordu. Karanlıkta. Gözleri hiç kapanmadı.

Ortalık aydınlanınca kalkıp mutfığa bir göz attım. Aca-ba Don gerçekten alışveriş yaptı mı diye. Bir yığın süprüntü yiyecek satın almıştı. Beni de süpermarkette başıboş bıraksalar, tam bunları alırdım. Ama yumurta, kahve ve mey-

ve suyu da almıştı. Ben kahvaltıyı yoluna koymuştum ki, Don da odasından çıktı.

Lacivert elbise, beyaz gömlek, bordo kravat... şık giyinmişti. «Sende fazla bir şapka yoktur, değil mi, arkadaş?» dedi.

«Üzgünüm.»

«Eh, havrada bana bir tane verirler.»

Kahvaltımızı sessizce ettik. Konuşmalar hep benden çıkıyordu. Yorgun olduğum için pek de başaramıyordum. Derken birden Don'un da çenesi açıldı. Hem de ürküntü verecek kadar. Ortaya çıkarmayı reddettiği gözyaşlarının etkisiyle pek de yüksek sesle konuşuyordu.

«Bob benim son dostumdu. Al ile Arnie'ye güvenemem. Onlar kendi yollarını çizmişler. Fazla arkadaşım yoktur. Hiç olmadı. Gevezeliğimle korkuturum dostlarımı. Virginia, yavrum, senin gözlerin şu anda yanlış bir bilmecenin tek bir karesine bakıyor. Hiçbir kelimeye uymuyorum.

«Yanılıyorsun bence.»

«Benimle gelir misin?»

«Cenazeye mi?»

«Daha önemli bir işin var mı?»

«Elbise bulmalıyım.»

«Birkaç saatin var. Gel benimle. Herkes orada olacak. Belki de keşfederler seni.»

«Yaa. Okul kaçaklarını yakalayan görevli keşfeder herhalde.»

Cenazeye gittik. Pek eğlenceli değildi. Törenin yarısı İngilizce, yarısı İbranice yapıldı ama, ikisi de anlam taşımadı. Yani... bir adamı bir kutunun içine yatırmak, çevrede dolaştırmak, Tanrı'ya seslenmek, ona her şeyi en iyi kendisinin bildiğini söylemek... Ben yine her zamanki gibi ağladım. Herkes de ağladı. Tabutun üzerine bir Amerikan bayrağı örtmüşlerdi. Bir yığın da subay gelmişti. Tören bitince bayrağı alıp katladılar ve büyük bir huşu havası içinde ufak tefek bir kadına verdiler. Herhalde Bob'un annesi olmaydı. Zerafetle kabul etti. Sanki o bayrağı her gün sularsa, saksıda oğlunu yeniden yetiştirebileceğini biliyormuş gibi. Aslında o bayrağı ne yapacağını hiçbir zaman anlayamadım. İnsan oğlu ölünce kendisine verilen bayrağı ne yapar?

İstiklal Bayramında pencereye mi asar? Yoksa oğlunun doğum gününde mi asar? Süs olsun diye piyanonun üstüne mi örter? Yoksa tavanarasına mı kaldırır? Ya tavanarası yoksa? Çekmeceye konsa olmaz mı? Evet, evet, çekmeceye koymak en iyisi. Oğlunuzu da size teslim etseler, öyle yapardınız. Çekmeceye koyardınız. «Merhaba, geldiğinize sevindim. Oğlumu görmek ister misiniz? Hey, Morris, biz Bobbie'yi hangi çekmeceye koymuştuk?

Mezarlığa gitmedik. Long Island'da, pek uzak bir yerdeydi. Oraya gitmek için Allah bilir pasaport gerekirdi hepimize. Koca Al beni havradan çıkardı. Arnie Felsen de Don'u çıkardı. Yahudiler cenazelerde ne yapılması gerektiğini biliyorlar galiba. Kendimi çok yalnız, çok boş hissediyordum. Tanımama ramak kalan biri ölmüştü. Ve tanımaya can attığım biri de sanki aramızdaydı. Çok karışık bir durum. Don'la beni bir taksiye bindirip eve yolladılar. Yolu Afganistan'a düşmüş bir çift sağır-dilsizmişiz gibi.

Don gülüyordu. «Komik olan ne?» diye sordum.

«Arnie'yi askere alıyorlar. Emri bu sabah geldi.»

«Bu komik mi?»

«Yoo, ama çatlatacak kadar gülünç. Bob'u gömüyoruz ve Arnie'yi onun yerine yolluyoruz. Bu iğrenç günü sona erdirmeden önce başka daha neler olabilir dersin?»

Olabilecek şeyi posta kutusunda bulduk. Ben'den bir mektup.

Sevgili Don,

Bugün Çavuş Walter Deyo'yu gömdük. Buradaki mezarlığa. Tüm askeri onur ve madalyalarıyla. Aslında pek de uçtu uçtu biri değildi. Kısa boylu, şişman bir adamdı. Öyle çok içerdi ki, her seferinde yüz derece alkol işerdi. Bizimle kış yürüyüşüne çıktı, çadırda geceledi ve sabaha doğru soğuktan dondu. İşin suçlusu Luther Holdoffer'di ama Luther Holdofferleri yaratan da ordu. Tony, Holdoffer'i öldürecek. Bu yalnızca bir zaman sorunu. Bunu herkes biliyor. O öldürmezse Johnny ile ben öldüreceğiz. Biz de öldürmezsek Tanrı öldürür. Dediğim gibi, Çavuş Deyo uçtu uçtu biri değildi. Ama dün yaşıyordu, bugün ise yaşamıyor... ve Arthur Miller'in dediği gibi, «Bu noktaya dikkat etmeli.»

Hepinize iyi dilekler. Bob'a lütfen özel selamlarımı söyle. Ordunun onun gibi adamlar da yetiştirebildiğini bilmek, buradaki hayata tahammül etmemi kolaylaştırıyor.

Ah, tekrar Viyana'da olmak ne güzel şey!
Ben

Don mektubu bana yüksek sesle okudu. Elinden bıraktığı zaman, «Ginnie, yavrum, dünya iki arka ayağının üzerine kalkmış durumda,» dedi. «Bir yıl daha böyle iki ayak üzerinde durmaya dayanamaz.» Bunu hiç heyecansız söylemişti. Bir gerçeği ifade eder gibi. Onunla tartışmadım. Söylediğinin doğru olabileceğini seziyordum. Korkunç bir şeydi. Don'a yardım etmek için elimden bir şey gelmiyordu. Ben'e de. Kendime bile zor yetişiyordum zaten.

Ertesi sabah Don, ilk iş olarak 20th'deki işinden çıktı. Ben deliler gibi alışveriş etmişim o gün. Tam merdivenlerden çıkarken söyledi bana.

«Eh, başka bir işin var mı?» dedim.

«Yok.»

«Akıllıca bir şey mi bu?»

«Hayır. Ama gerekli. Bir daha dönmeyeceğim oraya. Bu benim en büyük vuruşum.»

Ve Don sözünü tuttu; bir daha oraya gitmedi.

Blue Angel'de perdemizi açtık. Bomba gibi de parladık! Gecede iki gösteri olduğu halde tüm yerler satılıyordu. Yedi kişilik bir orkestra eşlik ediyordu bize. Sarılı turunculu dönen ışıklar öyle sıcaktı ki, ön masalarda oturanlar güneş yanığına uğruyorlardı. Evet, gerçek seyirciler vardı karşımızda. Bazıları kaba insanlardı ama, genellikle dansımızı beğeniyorlardı. Alkış topluyorduk. Daha önce ömrümde alkış almamıştım. Öyle hoşuma gidiyordu ki! İçimizden yalnız birkaçı profesyonel dans elemanı olarak çalışmıştı. İlk dansımız bitip kulise döndüğümüzde hepimiz stratosfere çıkmıştık. Gören olsa acemi sanırdı bizi. Her neyse, ben o gece gönül verdim bu mesleğe. Bayıldım. Bum-bam-zoka-zoka-çüng!

Eleştiriler? Enfesti. Hemen hepsi de bu siyah grup için-

deki uzun bacaklı sarışın kızdan özellikle söz ediyordu. Birkaç kere benimle röportaj yapıldı ama, ben cevabımı değiştirmedim. Zenci olduğumu ve bundan gurur duyduğumu söyledim. Muhabirler bu sözlerimi ne yapacaklarını bilemedikleri için, tırnak içinde benim ağzımdan yazıp öylece bıraktılar. Roland bu konuda çok yardımcı oldu. Hınzır muhabirleri yanımdan uzaklaştırdı ve beni hep iyi yürekliyle biraraya getirdi.

Hepimiz çok eğleniyorduk. Gerçi çok da çalışıyorduk ama, tutunmayan gösterilerde bile çok çalışmak şarttı. İnsan bir de üstelik övülmekten, paradan ve alkıştan mahrum kalıyordu. İlk profesyonel işimde başarılı olmuştum. Ün kazanmıştım. **Variety** dergisi Annice'i övüyordu. Elbette. Gerçekten bir harikaydı çünkü. Bütün sahneye egemendi. Kahverengi bir piton... üstelik öylesine seksi ki, seyirciler arasındaki tüm erkeklerin dilleri ta bellerine kadar sarkıyor, kravat gibi görünüyordu. Ama yazıda benimle ilgili güzel bir paragraf da vardı:

Grubun içinde görünüşe göre beyaz ırktan olan tek kişiye de ayrıca değinmek gerekir. Adı Ginnie Maitland. Gerçi kendisi Dominik Cumhuriyeti topraklarının iç bölümlerinde dünyaya geldiğini söylüyor ama, İsveç kıyılarından gelmişe daha çok benziyor. Uzun bacaklı, sarı saçlı, mavi gözlü Ginnie tıpkı zenci gibi dansediyor ve öyle inandırıcı oluyor ki, dans başladıktan beş dakika sonra, insan onun kahve toplayıcısı olan bir babayla, pamuk toplayan bir annenin albino çocuğu olduğu masalına gerçekten inanmaya başlıyor. Ne olursa olsun, onun Annice Chat-terton Dans Grubunda bulunması yalnızca reklam amacıyla değil. Bu kız çok parlak. Hem de çok parlak. Bu sözüme kulak verin. Kız bir harika.

Gösteri altı hafta sürdü. Aslında sonsuza kadar sürdürebilirdik ama, diğer kentlerden gelen teklifler yığılıp durmaktaydı. Oralardaki kulüpler hem daha büyüktü, hem de daha iyi para veriyorlardı. Böylece hepimiz turneye hazırlandık. Chicago'da Danny Thomas'la, Cincinnati'de Poly Bergen'le, St. Louis'de Martin ve Lewis'le, Pittsburgh'da, Denver'de, Los Angeles'de ve San Fransisco'da da başka-

larıyla birlikte çıkacaktık sahneye. Hepsi en büyük isimlerdi. Bazı yerlerde as grup bizdik. Biz, Annice Chatterton Dans Grubu, ve ben, Ormanlar Kızı Ginnie.

Hayatım birden çiçek gibi açılmıştı. Paralar bale mayomun ceplerini yakmaya başlamıştı. Kendime nefis elbiseler aldım. 'B' isimli üç büyük mağazadan (yani Bloomingdale, Bergdorf ve Bonwit'den). Beşinci Caddeden aşağı sanki cadde bana aitmiş gibi yürürken insanlar beni enikonu tanımıyorlardı. Benimdi gerçekten o cadde. Onların ne işi vardı burada? Henüz yaşıam on sekiz bile değildi ama daha büyük gösteriyordum. Erkekler bana çiçek gönderip duruyorlardı. Ama Roland uzak tutuyordu onları benden. Bana ilgi göstermelerinin, zenci oluşumdan ileri geldiğini söyleyip durmaktaydı.

Don'dan hoşlanmıştım. Hem de çok. Zekâsına saygı duyuyordum. Öyle akıllıydı ki! Ama beni ona çeken asıl neden, çevresine toplanmaya başlayan dertler ve üzüntülerdi. İş arıyor, her seferinde de eli boş dönüyordu. Sözümüne büyük fırsat denilen o saçma sapan işleri reddettiği için suçlamıyordum onu. Aslında fırsat falan değil, çıkmaz sokaklar gibiydi her biri. Neden anlayamıyordu dünya Don'un değerini?

Eve döndüğümde onu hep daha önce dönmüş buluyordum. Çok yorgun olmasına rağmen, şafak vaktine kadar süren sohbetlerimizde her zaman tatlı davranmaya çalışıyordu. Bana her seferinde bir şey hazırlamış olurdu. Ya kahve, ya çay, ya kakao bisküvi, peynir... bir şey. Bu çok ters bir şeydi tabii. İkimiz de farkındaydık. Bu dünya bizim kendimize özgü küçük, platonik dünyamızdı. Tam anlamıyla tadını çıkarmak niyetindeydik. Özellikle de sonuna doğru yaklaşmakta olduğunu bildiğimiz için. Doğal bir sona doğru gitmekte olduğunu sezdiğimiz için.

Artık Ben'in odasında yatmıyordum ama, o hayalin devam etmesine izin verdim. Çünkü bir sevgiliye çok ihtiyacım vardı. Ben de çok uygundu. Hayır diyemeyeceği için. Onun resmiyle konuşuyordum. Resmi yastığının altına koyup uyuyordum. Kısa zamanda ordudan sağlam olarak ayrılması için dua ediyordum. Biraz hasta davranışlardı bunlar, kabul ediyorum. Biraz da çocukçaydı. Ama ben de çocuktum. Başlangıçtakine oranla daha olgunlaşmaya başlayan mektupları, onun gerçekten burada, yanımda, benimle bir-

likte olduğuna inanmamı sağlıyordu. Nice defa yastığıma deli gibi sarılarak uyuyakalıyordum. Yastığı yanıma koyup ona paralel yatıyor, onu karnıma bastırıyor, bacaklarımı çevresine sarıyordum. Hasta, hasta, hasta davranışlar. Ama bunu tek bilen, ben ve bir de Tanrıydı. Tanrının da iyi yanı, kimseye sır vermiyordu doğrusu.

Ben'den mektup:

Sevgili Don,

Sana akıl verebilecek durumda değilim. Haklısın. Ter döke döke ilerlemek zorundasın. Evet, seyahat acenteliği dalı bana da ilginç geldi. Evet, bence de bunu incelemelisin. Ama yine de fazla acele etme. İyice bilmeden dalış yapma.

Kış artık bu kenti terketme niyetini belli ediyor. Buna şükran duyuyorum. Hepimiz çok kötü günler geçirdik. Holdoffer hâlâ eskisi gibi ama biraz sinmiş görünüyor. Bana kalırsa bizden ürküyor. Yani ben, Johnny ve Tony'den. Hep uzak kalmaya çalışıyor bizden. Tony hâlâ onu öldüreceğine yeminler ediyor. İz bırakmadan işlenecek kusursuz suç konusunda planlar yaparak çok iyi vakit geçiriyoruz.

Boston'da çok hoş bir kadın tanıdım. Subaylar kulübünde masalara kahve servisi yapıyordu. Çok güzel, çok çekici ve çok da iyi eğitimden geçmiş. Sosyete kadını besbelli. Şimdiye kadar hep havadan sudan konuştuk. Ona doğru çekildiğimi hissediyorum. Ne zaman izin kıvrılabilsen hemen oraya gidiyorum.

New York hâlâ bir günde gidilip gelinemeyecek kadar uzak. Yeni komutan Üsteğmen Collings araba kazalarına çok karşı. Pazartesi sabah yoklamasına yetişmek için otoyolda hız rekorları kırılmasını istemediğinden, elli mil yarıçaplı alanın dışına gitmemize izin vermiyor. Bazıları yine de yapıyorlar. Günün birinde fazla umutsuzlaşırsam, apansız seni görmeye gelebilirim.

Kış yavaş yavaş solarken, ilkbahar da hafif hafif fısıldamaya başladı. İlkbaharla sonbaharın, birbirine bu kadar benzemelerine karşın, böylesine birbirinin tersi olmaları ne kadar garip. Bir sabah uyandığında, kendini ya Nisan'da bulursun, ya da Ekim'de. Hava,

ısı, her şey eşittir belki ama, bir fark olduğunu hemen anlarsın. Bence bu fark, ilkbaharın bir vaat, sonbaharın ise bir tehdit olmasında. Biri hayat yolunu gösteriyor, öteki ölüm yolunu. Aylardan Nisan olduğuna, Ekim olmadığına çok memnunum. Umarım bugünlerde sen de memnun olacak bir şey bulursun.

Arkadaşın Ginnie'ye çok selamlar. Evimize ve sana bu kadar iyi baktığı için ona teşekkür ettiğimi ilet lütfen.

Bir şey olursa bana hemen bildir.

Ben

Bu mektuba tepkim iki türlü oldu. Birincisi: Eve dön, Ben! New York'a dön! O elli millik yarıçaptan çık! Ve bunu hemen yap! Ben kentten ayrılmadan! İkinci tepkim: Seni kalles Ben New York'ta ben seni bu kadar sever, böylesine beklerken, Bostonlu dilberlerle nasıl oynayırsın!

Sy Fein telefon etti, gelip beni görmek istedi. Bunun sonundan kötü haber çıkacağını tahmin ediyordum. O zamana kadar lokantadan çeklerim düzenli şekilde gelip duruyordu. Otuz dolar, kırk, otuz beş, otuz yedi. Her hafta gelen bu fazla parayı bankadaki yeni hesabıma yatırıyordum. Don o sıra bir yere iş görüşmesi yapmaya gitmişti. Sy geldiğinde evde yalnızdım. Onu aylardan beri görmemiştim. Evim yandıktan ve ben kuzeye taşındıktan sonra işlerimizi hep telefonla, postayla yürütmüştük. Merdivenlerden soluk soluğa içeriye adımını attığı anda onu ne kadar çok özlemiş olduğumu farkettim. Sımsıkı kucakladım, «Ah benim Yahudi anacığım!» dedim.

«Merhaba, Sarı kız.» Bir adım geri çekildi, ellerim avuçlarında, beni süzdü. «Sensin, değil mi?» dedi.

«Benim tabii, aptal!»

«Pek emin olamadım da. Okuduklarıma göre karşıma bir zencinin çıkmasını bekliyordum.»

«Ben zenciyim.»

«Teşekkür ederim. Ben de Cardinal Spellman'ım.» Evi şöyle bir süzdü. «Güzel yer. Geniş. Burada tek başına mı oturuyorsun?»

«Sen gerçekten benim Yahudi anamsın!»

«Laf olsun diye sordum. Ama tabii ben modern hayattan ne anlarım? Belki pazartesi, çarşamba ve cumaları bir oda-

da, salı, perşembe ve cumartesileri başka odada yatıyor-sundur. Şuraya da bak... Pazar odası. Amma iş. Cık-cık-cık.»

«Sy, ben burada tek başıma oturmuyorum.»

«Kız mı, erkek mi? Yo, sakın söyleme.»

«Erkek.»

«Söyleme demiştin sana,»

«Adı Don.»

«Amcan falan değil galiba.»

«Çok iyi biri. Platonik. Giderleri paylaşıyoruz.»

«Bana ne diye anlatıyorsun? Beni ilgilendirmez ki!»

«Sy, bir şey yok. Yemin ederim. İnan bana.»

Gülümsedi. «İyi,» dedi. «Oturabilir miyim?» Oturdu.

«Amma çok merdiven. İnsan sinek olsa yorulur.»

«Seni tekrar görmek öyle hoş ki.»

«Söyleyeceklerimi duyunca o kadar da hoş olmayacak.»

«Ne oldu ki?»

«Önce senden söz edelim. Müthiş şeyler duyuyorum. Yıldız olmuşsun, öyle mi?»

«Şeyy...»

«Şimdi de iş konusuna dönelim. Lokanta ölüyor.»

«Neden? Ne oldu?»

«Kim bilir? İnsanlar gelmemeye başladı. Yemeklerimiz hiçbir zaman olmadığı kadar iyi ama, modamız geçiverdi. Ayrıca, iki kapı ilerimizde gülünç bir lokanta açıldı. Gerçekten gülünç. Gerisini dinlemeye hazır mısınız?»

«Hazırım.»

«Adı neymiş, bil bakalım.»

«Schrafft Lokantası.»

«Yaklaştın. Adı **Açıkhava Hanı**. Ve onun üç kapı ilerisinde de, onun kardeş lokantası açıldı. Onun adı ne, onu bil.»

«Şeyy...»

«Bildin. **İçi Dışında Lokanta**. Onlara üç hafta süre tanımıştım. Bu arada, o üç hafta boyunca ayakta durabilmek için Sayonara'nın daha fazla paraya ihtiyacı var... İri buna, krizi atlatma parası diyor, her ne demekse. İnsan bir Japonla ortak iş kurarsa, ana dilinde bazı değişikliklere göğüs germek zorunda kalıyor.»

«Ne kadar lazım?»

«Beş yüz dolar daha. Ama kabul edemem.

«Ne?»

«Bunu yapmana izin veremem. Unut istediğimi.»

«Ama istedin.»

«İstememiş olduğuma inanmaya çalış. Ben gidiyorum. Allahaismarladık ve iyi şanslar.»

«Sy, sana o parayı verebilirim.»

«Çıldırılmış olmalısın.»

«Her zaman çılgındım. Dur bir çek yazayım.»

«Kabul edemem.»

«Ama ta buraya kadar geldin.»

Gülümsedi. «Sarışın ortağıma resmen veda etmek için geldim,» dedi. «Bir de, son kârlardan payına düşen paraya ait çeki vermek için geldim. Yani iki hafta öncenin çeki.»

«Ah, Sy...»

«Öf, beni Sy'layıp durma. Kıyamet kopmuyor ya. İştel! Üç dolar, kırk altı sent. Yatırımını akıllıca yap. Cola-Cola hisseleri iyimiş diyorlar.»

«Lokantanın kapanmasına izin mi vereceksin?»

«Verdim bile. Geçen hafta.» Eliyle geçen haftayı pence-
reden dışarı itiyormuş gibi bir işaret yaptı. «Ama durum o kadar da kötü değil. İri de, ben de bu işten biraz para kazandık. İri tekrar askere giriyor bir bakıma. Bay Samuel Pincus'un mutfağında hizmete giriyor yani. Scarsdale'e uygun yemekler. Orada pusuya yatacak ve gelecek Pearl Harbour için enerji toplayacak. Bana gelince... bil bakalım! Ben yedinci işime gidiyorum. Yeni uğurlu numaram. Üçüncü caddeyle Otuz ikinci Sokağın köşesinde bir şekerçi dükkânı. Tam iflasa uygun bir nokta. Eğer yolun oralara düşerse ve bir şekere, ya da çikolataya ihtiyaç duyarsan, hemen uğra, atacağım kazık çok küçük olacaktır. Sarı kız, eyvallah sana.»

Kapıda durmuş gülümstiyor, kocaman kollarını bana doğru uzatıyordu. Kucaklamak istercesine. Hemen koşup o kolların arasına saklandım.

Gazımı çıkarttırmak istiyormuş gibi pıt pıt sırtıma vurdu. «Yaman sarı kızsın sen,» dedi. «Bir çırpıda bana bir beş yüz dolar daha vermeye hazırsın. Ah, otuz yaş daha genç olsaydım... o zaman sen daha hiç doğmamış olurdun.» Benden ayrılıp merdivenlerden indi. «Arasına uğra. Unutma. Üçüncü Caddeyle Otuz ikinci Sokağın köşesi. Bil bakalım adı ne olacak?»

«Ne?»

«Sy'in Şekerçi Dükkânı. Kulağa iyi geliyor, değil mi?»

«Evet.»

«Allahaismarladık, Sarı Kız. Bir gün öğle yemeği yiye-
lim.» Ve gitti. Beş kat boyunca inleye inleye giderken kızıl,
dazlak kafası bir Yahudi güneşinin gurubu gibi uzaklaşı-
yordu.

Böylece lokantacılık işim sona ermiş oluyordu. Kendimi
pek kötü hissediyordum. Kendim için değil. Benim keyfim
yerindeydi. Ama Sy için. Hiç pes etmeyi bilmiyordu. Onu asla
yenemeyeceklerinin farkındaydım. Sy Fein'le Don Cook'u
birbirine aşılabilirsem, ne yaman bir melez elde ederdim.
Parlak zekâlı, yorgunluk bilmez, güzel konuşan, cesaretli
bir tip. Size yüksek sesle Spencer okurken araya 'oy, oy'
diye Yahudi ünlemleri kata kata!!!

Blue Angel'e gittim. O geceki iki gösteriden sonra orada
perdemizi kapatıyorduk. Annice son gösteriden sonra bir
toplantı istemişti. O toplantıda bize seyahat programını ve-
recek, biletleri dağıtacak, yolda nasıl bir hayat süreceğimizi
anlatacaktı.

Saat dokuzdaki gösteri iyi gitti. Geceyarısı programında
ise hiçbir zaman olmadığımız kadar parlaktık. Boncuklar
uçuyor, etekler havalanıyor, davullar gumbürdüyordu. Bir
orman telgrafı gibi. Uçuyorduk. Annice o şahane siyahlığıyla
dansediyor, hepimiz de ona uyuyorduk. Alkışlara selam
verebilmemiz için perde on iki kere açılıp kapandı, sonunda
sahne amiri bir kere daha açmaya üşendi, çekip gitti.

Hâlâ dans giysilerimiz içinde, yarış atları gibi terleye-
rek kuliste toplandık. Annice bizi alkışladı, biz de onu ve
birbirimizi alkışladık, sonra yerlere yığılıp oturduk. Bir yan-
dan gülüyor, bir yandan ağlıyor, sözün kısası ne haltettiği-
mizi bilmiyorduk.

Annice çok güzel bir konuşma yaptı. Kısa. O nefis İn-
gilizcesine pek az Jamaica aksanı katarak. Konuşması bize
karşı şükran doluydu. İlerde nerelere yükseleceğimizin hayal-
lerini yansıtıyordu. Amerika'nın ne kadar büyük bir kısmı-
nın bizi göreceğinden ve seveceğinden dem vuruyordu. Ro-
land biletlerimizi dağıttı, saat kaçta, hangi trene binece-
ğimizi anlattı. Sevinç çığlıkları içinde, birbirimizi bir daha
görmeyecekmişiz gibi vedalaştık.

Bilettime ve daktiloyla yazılmış talimatıma baktım. Son-
ra zarfın gerisine sıkışmış, neredeyse gözümden kaçacak
duruma düşmüş küçük nota gözüm ilişti. Annice'den geli-

yordu. Lütfen soyunma odasına gidebilir miyim, diye sormaktaydı.

Hepimiz bir tek kocaman soyunma odasını kullanırken Annice'in durumuna uygun özel soyunma odası vardı. Oraya korku içinde gittim. Acaba planlar mı değişmişti? Belki de zenci olduğumu çok fazla vurguladığım için, Annice, onun alkışlarını elinden almaya çalıştığını sanıyordu. Kapıya öyle yavaş vurdum ki, kendim bile duymadım.

«Kapı açık,» diye seslendi Annice. İçeriye girip oturdum. Annice duştaydı. Odası Afro-Küba tarzında döşenmişti. Tahta heykeller, fildişi, garip egzotik perdeler, Neredeyse Roland'ın evi kadar güzeldi. «Ginnie?»

«Benim.»

«Otur, rahat et, şimdi çıkıyorum.»

Odadaki tek koltukta rahat etmeye çalıştım. Koltuk odanın orta yerinde, tek başına duruyordu. Amma garip bir yerdeydi.

Birkaç dakika sonra Annice duştan çıktı. Kahverengi bir prenses. Bir yetmişlik bir heykel heybeti. Vücudu kısım kısım, ağır ağır kıpırdıyordu. Bir bölüm, diğerini harekete itliyordu. Yılan gibi. Rüya gibi. Yavaşlatılmış film gibi. Vay canına! Çıplaklığını kırmızı sabahlığıyla örttü. Daha önce onu hiç çıplak görmemiştim. Hiçbirimiz görmemiştik. Sabahlığı giyip vücuduna sardı, kuşağına gevşek bir düğüm attı. «Eee, Ginnie, ne düşünüyorsun bakalım?» dedi.

«Ne mi düşünüyorum?» Şaşalamıştım. Parfümünün kokusu her yanı sarmıştı. Orman Gardenyasına benziyordu.

«Gösterimiz hakkında. Geleceğimiz hakkında. İlerdeki eğlence dolu hayatımız hakkında.»

«Şey! Bence harika.»

«Yol masraflarında tasarruflu davranmamız gerek. Hepimiz odalarda ikişer ikişer kalacağız.» İki kadehe rom doldurdu, birini bana uzattı. «Sen benimle kalacaksın. Umarım bu seni sıkmaz.» Ayakta durmuş, içkisini yudumluyordu.

«Sıkamak mı? İltifat sayarım.» Ben de içkimden bir yudum aldım. Ayak parmaklarımdan duman çıktı. Ampul gibi ışık da veriyorlar mı diye anlamak için ayaklarıma baktım.

«Ben de iltifat sayarım. Çok güzel bir kızsın. Hele cildin.»

«Efendim?»

«Önemli olan cilttir. Cildin dokusu. Senin cildin çok güzel, Ginnie.»

«Hımm, öyle. Kemiklerimin yerlere dökülmesini önüyor.»

Güldü. Ama ben tatsız bir hava sezmeye başlamıştım. Beklemediğim ve istemediğim bir hava. Odada dişi arslan gibi dolaşıyordu. O kadar zarıftı ki, insan ayakları yere de-
ğiyor mu diye durmadan kontrol etmek zorunda kalıyordu. Saçları bile müthişti. Kısa ama, gür ve ipek gibi. Daha önce saçlarına hiç dikkat etmemiştim. Her zaman türbanlı gez-
zerdi.

Odada bir tur attı. Çevremden dolaştı. Sonra bir tur daha, bir tur daha... her seferinde bana biraz daha yaklaşı-
yordu. Sonunda tam önümde durdu. O uzun parmaklarıyla uzanıp yüzümü avuçladı, kendi yüzüne bakmam için kaldırdı. Bana gülümsedi. «Ginnie?»

«Evet?»

«Benim hakkımda ne biliyorsun?»

«Çok iyi bir dansöz olduğunuzu biliyorum, sonra...

«Yani, neler duydun demek istiyorum.»

«Duymak mı?»

«Evet.»

«Hiçbir şey.»

«Sahi mi?» Sabahlığının belini açıyor, eteklerini perde
gibi geriye doğru çekiyordu. Kendimi dikkatle biçimlendiril-
miş bir göbeğe bakar buldum. Yassı, adaleli, ama klasik dişi. Kahverengi ve harika. «Bana elini ver, Ginnie.»

Ama benim niyetim yoktu. «Bakın ben...»

«Elini ver bana.»

Kendimi kurtarıp ayağa kalktım. Oturduğum koltuk al-
tımdan devrildi. «Affedersiniz ama galiba yanlış kız seçti-
niz.»

«Öyle mi?» hâlâ gülümsüyordu. Bozulmamıştı.

«Evet. Bakın, ben böyle şeyleri hiç bilmem, ayrıca...»

«Bilecek bir şey yok ki!»

«Eh, bence bir iki kitap okumam gerekir. Sonra, eve
gidip Sappho konusundaki bilgilerimi de tazelemeliyim.»

«Korkuyor musun?»

«Şeyy... biraz şaşkın sayılırım.»

«Siyah olduğum için mi?»

«Yoo, kendim korkudan sarardığım için.»

Güldü. «Ah, Ginnie, ömürsün sen, gerçekten,» dedi. Son-
ra tekrar bana doğru kaymaya başladı.

«Çok teşekkür ederim ama... Yarım saat sonra dışçide randevum var ve de...»

«Yetişirsin.»

«Dışçım ta Arizona'nın Phoenix kentinde.»

«Ginnie, hepimizin ufak tutkuları vardır, bilirsin.»

«Ya, biliyorum.»

«Benimki de cilt dokusu.»

«Benimki de dışçi randevularına vaktinde gitmek.»

Gülümsemesi yavaş yavaş kayboluyordu. «Seni bu odanın içinde kovalayacak değilm, Ginnie.»

«Çok üzgünüm, Annice. Keşke... ama ben... bu işler benim harcım değil.»

«Anlaşıyor.»

«Onun için... ııı... çok büyük iltifat saymama rağmen... cildim yazları öyle kötü soyulur ki, görmelisin. Korkunç bir şey. Derisi yüzülmüş kediye dönerim.»

«Anlıyorum.» Gönül oyununun bittiğini anlamıştı.

«Hem de... aylık rahatsızlığım geldi ve... ben çocukken Çin'de...»

«Artık gidebilirsin Ginnie.»

«Gerçekten çok üzgünüm, Annice.»

«Ve bir daha da dönme lütfen.»

«Herhalde.»

Oradan çıktım ve kapının arkamdan çarparak kapandığını duydum. Birden Roland'a çarptım. Bu pek kaza sayılmazdı. Bekliyordu beni Roland. Bildiğini anladım. Onun yanından geçip büyük soyunma odasına girdim. Bomboştı.

Bir aynanın önüne oturup yüzümdeki o korkunç makyajı çıkarmaya başladım. Yayılmış, bir gökkuşağı bulamacısına dönmüştü zaten. Aynadan Roland'ın içeriye girdiğini gördüm. Arkama gelip durdu. Aynaya bakarak konuştuk. Çok dramatikti.

«Bundan kaçınabileceğimizi ummuştum,» dedi o.

«Beni uyardığın için teşekkürler, ahbap.»

«Hayatım, sana daha önce söyleseydim hiç dans edemezdin.»

«Dans edemezdim ama kaçabilirdim.»

«Annice buna girmez diye düşündüm.»

«Ne yapmaz?»

«Girmez.»

«O da ne? Yeni bir Yahudice kelime mi? Niye İngilizce konuşmuyorsunuz siz?»

«Girdi, değil mi?»

«Evet. Hem de çok girdi. O girdi, ben de çıktım. Böylece sorun çözümlendi.»

«Virginia, sen en doğru şeyi yaptın. Yolculukta Annice'le birlikte kalmak! Hem de bu ciltle! Daha icat edilmemiş şeyler yaptırmaya kalkardı sana.»

«Ama çok büyük haksızlık. Zenci olmanın aynı zamanda sevice olmak anlamına geldiğini bilsem, hiç kalkışmazdım zenci olmaya. Her neyse. Bence yıldızlar yüksekteyken çekilmeli.»

Eve döndüğümde kafam çeşitli felsefelerle doluydu. Sekiz saatten kısa bir süre içinde hem lokantacılık mesleğinden, hem de sahne mesleğinden olmuştum. Don uyanıktı. Beni bekliyordu. Havası da iyiydi. O gün iyi bir şansla karşılaştığından değil... asalak olmaya başladığını anladığı için. Ona olup bitenleri anlattım. İşimden çıktığımı, lokantanın kapandığını, artık yaşamak istemediğimi, ikimizin de kaybetmek üzere doğduğumuzu, intihara karar verip el ele San Fransisco'daki Mark Hopkins'in damına çıkmak ve oradan Hudson nehrine dalış yapmak fikrinin çok iyi olduğunu, geride not yerine yalnızca birkaç köpük bırakmak istediğimi söyledim.

Yorgundum. Don soyunmama yardım etti, beni duşa soktu. Duşta hep ağladım. Su haline gelip yok olmadan önce beni çıkardı, bir havluya sardı, odama götürüp yatağıma yatırdı, örtüleri burnuma kadar çekti, babamış gibi alnımdan öptü, beni sevdiğini söyledi. Ben de onu sevdiğimi söyledim ama, Don diyeceğim yerde, Ben dedim.

Zavallı Don, bundan alınmıştı herhalde. Zavallı Sy'ın da uğurlu sayısı 577'ydi ama kendisi bunun farkında değildi. Zavallı Bob Steinman, salon çekmecesinde özenle katlanmış bir bayrak haline gelmişti. Zavallı Çavuş Deyo geçen haftakine oranla daha ölüydü. Zavallı küçük zengin kız ağlaya ağlaya uyudu.

ben

1951

Bob Steinman'la Çavuş Deyo'nun ölümlerinin birbirine bu kadar yakın olması ve benim gerçek dünya ile olan bağlantımın böylesine zayıf olduğu bir zamana rastlaması, tehlikeli şekilde içime kapanmama yol açmıştı. Görevlerimi yapıyor, ordunun beni beslemesini haketmeye çalışıyordum ama Johnny ile Tony dışında pek kimseyle ilgim kalmamıştı. Don'un bu kadar çok sıkıntı çektiğinin haberleri de, dış dünyanın buradan daha iyi bir yer olmadığı konusundaki sezgilerime güç katıyordu.

Gerçekler benden kaçıyor, güvenilirliğini yitiriyordu. Biri çıkıp da bugün Perşembe dese, kabul etmeden önce üzerinde bir iki gün düşünmem gerekiyordu. «Günaydın» diyen olursa, kendi kendime, acaba bununla ne demek istedi, diye düşünmeye başlıyordum. Tony dindar bir Katolik olduğu için, papazla biraz konuşmamı öğütledi. Johnny de kötü bir Katolik olduğundan, Charlie McCarthy ile konuşmanın bile bundan daha yararlı olacağını savundu.

Öfkemin fitili fena halde kısalmıştı. Bunun farkındaydım. Zaten ömrüm boyunca yalnız bir insan olagelmıştim. Şimdi kendimi gereksiz bir insan kalabalığının ortasında, yer açmak için sağı solu dirsekleme zorunda bulunca da, kabaran bir nitro'yu andırıyordum ama, fırından çıkınca sönen sufle kadar da dayanıksızdım.

Beni patlayıp parçalanmaktan alakoyan tek şey, haftanın bazı geceleri ve pazar günleri izne çıkıp birlikten uzaklaşmamdı. Böyle durumlarda çoğunlukla Tony'yi ve Johnny'yi almaksızın Boston'a gidiyordum. Bunu anlayışla karşılıyorlar, alınmıyorlar ve bozuk atmıyorlardı. O günlerden sonra

benim gözümde gerçek dostun tarifi, ister sevgiden, ister sadakatten olsun, insan davranışının anlaşılmaz, savunulmaz ve kızdırıcı olduğunu bilen insan olarak şekillendi. İki- si de bana yardımcı oldular. Boston sokaklarında tek başı- ma yürürken bile Tony ile Johnny'yi yanımda hissediyordum. Orduyla savaş sona erdiğinde her ikisine de birer madalya verecektim. Ateş Altında Sönmeyen Dostluk için Ben Webber Madalyası. Bu madalyayı en son Don Cook'a vermiş bulunuyordum.

Boston'u pek iyi bilmiyordum. Yalnızca Shirley'den otobüsle gidilecek bir yer olarak biliyordum. Daha önceleri Ayer' den kalkan askeri otobüsle gidiyordum ama, yol uzun sürüyor, bana kentte pek az zaman kalıyordu. Bu yüzden yolumu değiştirmiştım. Genellikle Subaylar Lokalinde oturuyor, buraya neden geldiğimi düşünme düşünme vaktimi geçirip bitiriyordum.

Subaylar Lokalinde bize seçkin hanımefendiler servis yaparlardı. Sayıları pek fazla değildi. Kahve getirir, dozu kaçmayan küçük sohbetler sunarlardı. Duyduğuma göre ikinci Dünya Savaşı günlerinde Subaylar Lokali pek coşkun bir yermiş. Ama o savaş çoktan bitmişti. O atmosferi kuşatan aşklar ve olaylar da birlikte tarihe gömülmüştü. Bu Kore dalgası, eskisinin şatafatını asla getirememişti. Yeterince dinamizmi ve gücü yoktu. Hâkîlerimiz içinde oraya gelip giden bizler, birer kahramandan çok, birer kurban havasındaydık. İnsan servis yapanlara bir baksa anlardı bizi kurban gözüyle gördüklerini. Artık o salonda mirasyedi kadınlar, elmacık kemikleri çıkık, gündüzleri tenis oynamakla vakit geçiren Seltik Prensesler yoktu. Yalnızca programlarına yetişmeye çalışan ev kadınları, lise öğrencileri, insana korku veren aile anneleri, birkaç alkolik... bir tek de istisna vardı.

İlk iki ziyaretimde adını öğrenememiştım çünkü onunla bir türlü yalnız kalamamıştım. İnciyi istirdiyeden ayırmasını bilen başka kartal gözlü askerler de vardı çünkü çevrede. Ayrıca, başka bayanlar yakalarına adları yazılı etiketler takarlarken, o isimsiz gezmeyi seçiyordu. Bu kararına saygı duyuyordum. Benim ordu hakkındaki yargıma uyduğu için. «Bütün ürünü yaban otu olan bahçede, adını haykıracağına isimsiz kalmak daha iyidir. Belki o zaman seni çiçek sanan birisi çıkabilir.

Her neyse, ya birisi ona etiketini hatırlatmış, ya da o

kendiliğinden bunun bir kural olduğunu anlamış olmalı ki, o yağmurlu Pazar günü yanıma gelip bana gülümsediğinde yakasından Mrs. Barringer adını okuyabildim.

Kaç yaşında olduğunu bilemiyordum. Kadınların kronolojisini bugün bile sökmem. Bana göre Deanna Durbin daha ilk günlerinde, ellilik tombul bir kadındı. Ingrid Bergman ise tersine 109 yaşına bile gelse, benim kalbimde her zaman yirmi üç yaşında olarak kalacaktı. Aslında o gün beni rahatsız eden şey, kadının evli olmasıydı. Büyük küstahlık tabii. Eminim siz de katılacaksınız. Sanki bana âşık olmasını önleyen tek şey yakasındaki Mrs. kelimesiymiş gibi. İlk tepkim buydu. Yüzümden de belli olmuştu galiba.

«İyi misin?» diye sordu. Başını yana eğmiş olduğundan bir tek yeşil gözü görünüyordu.

«Demek adınız Bayan Barringer.»

«Evet. Seninki ne?»

«Ben Webber.»

«Kahve ister misin, Ben?»

«Hayır. Burada böylece durup size bakmak istiyorum.»

«O zaman bir kahve alsan fena olmaz.» Geçen dünyaya gelişinde bir dalgıcın miğferi olarak kullanılmış olduğundan emin bulunduğum kaba daldı, bir fincan çıkardı. «Al bakalım,» dedi.

«Daha önce de birkaç kere konuşmuştuk, biliyorsunuz.»

«Biliyorum. Fort Devens'desin, değil mi?»

«Çoğumuz oradayız.»

«Doğru,» diyerek başını kolumdaki A işaretine doğru salladı. «Birinci Ordu mu?»

«Evet. Umarım sonuncusu olur.»

«Her zaman yalnızsın. Bak, hatırlıyorum işte.»

«Teşekkür ederim. Bazen kendimi görünmez adam gibi hissediyorum.»

«Görünmezlikle hiç ilgin yok.»

«O ne demek?»

Geri çekildi. «Konuşmamız uygunsuz bir yöne gidiyor demek,» dedi. «Kim olduğumuz ve nerede bulunduğumuz düşünülmürse hele.»

«Eh, ben kim olduğumu biliyorum ama, siz kimsiniz?»

Gülümsemesinde bir hayranlık ifadesi oynadı. «Çok çekicisin» dedi. «Oysa er'sin yalnızca.»

«Sivil hayatta generalim.»

İki salak yaklaşıp kahve istediler, bu yüzden birkaç dakika ayrı kaldık. Bana arkasını döndüğünde vücuduna dikkat ettim. Çiçekli bluzuyla, lacivert eteğiyle öyle zarıftı ki! Çok da kibar hareket ediyordu. Sanki adamlara çörek değil, şövalyelik unvanı dağıtıyordu. Bana döndüğünde gülümsüyerek, «On beş dakikaya kadar sürem doluyor,» dedi.

«Nerede buluşuruz?» Yapılmaz bir şey yaptığımın farkındaydım ama aldırışım yoktu. Bunun bir oyun olduğunun ikimiz de farkındaydık. Genç asker ve güzel bayan. O kadar orijinal bir senaryo sayılmazsa da, davranışları pek de cesaretimi kıracak türde değildi.

«Bir yan kapı var,» dedi. «Biliyor musun orayı?»

«Görmüştüm, evet.»

«Seni orada bulurum... ama sonra eve gitmem gerek.»

«On beş dakikaya kadar mı?»

«Evet.» Tekrar arkasını döndü. Üç asker onu bekliyordu. O kadar rahat dönmüştü ki bir daha yanıma gelmeyeceğini anladım. O kapıya da gelmeyecekti. Hatırlamayacaktı bile. Hatırlanmaya değer biri değildim çünkü.

Ama yine de, Pittsburgh'da Elizabeth Satterly'yi ilk gördüğümünden bu yana, hayatımda yeralmış en önemli olay buydu. Yan kapıya gittim. Bu kapı تنها bir sokağa açılıyordu. On beş dakika sonra o da görüldü. Tam o çıkarken, hiç sonu gelmeyecekmiş gibi gözüken upuzun siyah bir limuzin araba yaklaştı, durdu, üniformalı şoför fırlayıp kapıyı ona açık tuttu.

O adımını yavaşlatmaksızın benim koluma girdi. «Haydi, gel, Ben,» dedi. «Seni otobüs terminalinde indiririm.» Kendimi ilerlemekte olan limuzin'de, onun yanında oturur buldum. Bana çapkınca gülümsedi. «Beğendin mi oyuncağımı?» diye sordu.

«Evet. Çok şeker.»

Şoförü bizden bir cam ayırıyordu. Bir şey söylemek istediğinde, enterkom aracılığıyla konuşuyordu şoförle. «Fletcher, Er Webber'i otobüs terminalinde indirebilir miyiz?»

«Evet, Bayan Barringer.»

«Ama ben eve dönmek istemiyorum,» dedim. Dudağımı sarkıtmaya çalışmışım. «Ben seninle gelmek istiyorum.»

«Bay Barringer'in hoşuna gitmeyebilir ama.»

«Golfa falan gitmedi mi?»

«Golfa falan gitmez.»

«Otobüsüne daha üç saat var.»

«O dediğin son otobüs. Ondan önce dört tane kalkıyor.»

«Fletcher'e söyle de bizi Kansas City'ye götürsün.»

«Çok ihtiyatlı bir gençsin.»

«Öyleyse Chicago'ya götürsün.»

Hiçbir şey söylemedi, yalnızca uzanıp koluma girdi, kendini bana iyice yasladı. Bu hareket içten gelen bir sevginin belirgin işaretiydi. Sonra hemen doğruldu. Sanki böyle yaptığı için özür dilermiş gibi bir tavır takındı.

«İstersen bir daha yapabilirsin,» dedim.

«Başka zaman.»

«Ne zaman?»

«Bir başka zaman. Bilemiyorum.» Daha da uzaklaştı, kolunu kolumdan çıkardı. «Özür dilerim, öyle yapmamalıydım. Yanlış yorumlama,» dedi. Tekrar enterkoma konuştu. «Biraz daha hızlı gidebilir miyiz, Fletcher? Er Webber'in otobüsüne yetişmesi gerek.»

Fletcher galiba daha önce Indianapolis'de de sürücülük yapmıştı. Öyle bir gidiyordu ki, sanki arka kanapede yangın çıkmış da, kendisi alevlerin ilerisinde kalmak istiyormuş gibiydi.

«Benden kurtulmaya çalışıyorsun,» dedim. «Askerlere böyle mi davranılır?»

Kesin konuştu. «Saçmalığı keser misin lütfen?»

Buna cevap bulamadım. Sessizce yolumuza devam ettik. Terminale doğru. Savunma gücümü öylesine kırmıştı ki, kendimi kendi çöplüğümün dışında hissetmeye başlamıştım. Aklıma söyleyebilecek bir iki cümle geldi ama, dudaklarıma ulaşmadan unutuldular.

Gözleri Fletcher'in dikiz aynasında, bana bakmadan konuştu. «Beni nerede bulabileceğini söyleyeyim,» dedi. «Sana telefon numarası vereceğim. Kâğıt çıkarıp yazmadan aklında tutabilir misin?»

«Evet.»

Başını kendi penceresinden dışarı çevirip tekrar konuştu. «Özel bir numara. Wellesley Hills'de. 534-9766. Ezberledin mi?»

«534-9766.»

«Orada yoksam, kendini Greenway Çiçekçisi olarak tanı, ne zaman arayabileceğini sor.»

«Peki.»

Fletcher otobüs terminaline giriyordu. «Aramasan da ziyanı yok,» dedi o.

«Aramazsam ölmüşüm demektir.»

Fletcher'in sesi enterkomdan geldi. «Terminale geldik, Bayan Barringer.»

«Teşekkür ederim, Fletcher.» Bana dönüp gülümsedi. Bir gizli ajan gibi. «Numarayı tekrarla,» dedi.

«534-9766.»

«İyi öyleyse.» Gülümsemesi daha da genişledi. «İşte geldik.»

Araba durmuştu. Fletcher inmem için kapıyı açık tutuyordu. Rolümü sürdürüp nazık hostesime gülümsedim. «Beni getirdiğiniz için teşekkürler, Bayan Barringer. Yoksa otobüsü mutlaka kaçırdım.»

«Rica ederim, Er Webber.»

Arabanın uzaklaşmasını seyrettim. Queen Mary gemisi gibi bir şeydi. Kırk dakika sonra kalkacak otobüsüne doğru yürüdüm. Erkenden bindim. O limuzin'den sonra otobüse binmek, havyardan sonra un yemek gibi bir şeydi. Kendimi o olayların gerçekten yer almış olduğuna inandırmaya çalışıyordum. Telefon numarasını iki ayrı kâğıda yazdım. Birini gömlek cebime, ötekini pantolonumun arka cebine koyup düğmeledim. Artık hem gömleğimi, hem kıcımı kaybetmedikçe, Wellesley Hill numarası her zaman benim olacak demekti.

Bayan Barringer'i düşünmek, dayanma gücümü artırdı. Sabah uyanınca aklıma geliyor, günlük sıkıcı işler boyunca hep omuzlarıma oturmuş durumda kalıyordu. Geceleri daracak yatağымda benimle yan yana yatmaktaydı. Bluzundaki çiçekler birer birer dökülüyor, sonunda ikimizi de çıplak bırakıyordu. Çiçeklerin arasında kucaklaşıyorduk. Bir kere sinde Johnny beni kabaca sarsarak uyandırdı. «Şilteyi ıslatmanın zararı yok ama, yatak gıcırıyor, arkadaş,» dedi. «İstersen sen işini tuvalette bitir de, biraz biz rahipler uyku-muzu alabilelim.»

Pittsburgh'dan, ailemden mektuplar geliyordu. İşleri yolundaydı onların. Gelir gelmez her birine cevap yazıyordum. Biriktirirsem altından kalkamayacağımı biliyordum çünkü.

Oysa annemle babam bundan daha iyi bir davranışa hak kazanmışlardı. İşin garibi, ordudayken onlarla New York'tayken olduğundan daha sık haberleşmeye başlamıştım. Onlar daha görevlerine düşkün anne baba olmuşlardı, ben de daha iyi bir evlat.

Luther Holdoffer hâlâ cehennemin temsilcisiydi. O hafta boyunca daha az sinirlik yaptı. Çünkü pazar günü o numara-ya telefon edeceğimi biliyordu. O güzel bayanla konuşup bir randevu alacağımı, alınca da kendisini unufak edeceğimi biliyordu. O zaman dünyada hemen yeşillikler bitecek, tekrar her yana hayat ve sevgi dolacaktı. Düşündüm. Bir insanın hayatında yeralan askerlik dönemi aslında bayağı dayanılır bir dönem olabilirdi. İnsanın bir rüyası varsa. Bir yüz, bir gülümseme, imâlî bir vaat hatırlıyorsa. Yalan bile olsa. Tek gerekli olan, gerçek bir insandı. Bu rüyaları sırtına yüklemeye uygun gerçek bir insan. Belki yalnızca bir yaka etiketi. «Bayan Barringer.»

O hafta, Perşembe günü Ginnie Maitland'dan bir mektup aldım.

Sevgili Ben,

Beni tanımazsın ama ben seni tanıyorum, çünkü Don'a yazdığın mektupları gizlice okudum... doğrusu epey pis kelime kullanıyorsun. Herhalde sizin dairede oturduğumu biliyorsundur. Kiranın yarısını ödediğimi de. Zaten sana yazış nedenim de bu.

Don, başına gelenlerden ötürü kendini pek kötü hissediyordu. Bu sabah yataktan kalktığımda onun gitmiş olduğunu gördüm. Bana bir not bırakmış. Bence, arkaya iliştirdiğim o notu, bu mektuba devam etmeden önce okusan hiç fena olmaz.

Don'un mektubunu çevirdim.

Sevgili Danseden-Melek,

Ben Los Angeles'e gidiyorum, neden diye de sorma. Gece saat 3'de uyandım. O saatte bana iyi bir fikir gibi göründü. New York'un zaten cılkını çıkardım ve sonuç alamadığımı kabullenmek zorundayım. Burada çöpçü olarak bile iş bulamıyorum. Bir de Los Angeles'i denemekten ne çıkar?

Kirayı senin başına bıraktığının farkındayım ama, belki Ben'e yazarsan PX'i falan soyar da sana birkaç kuruş gönderir.

Benim adıma lütfen hem Ben'den, hem kendinden özür dile. Burada boğuluyorum ve bu yüzden de batıya göçüyorum. Sana kart atarım. İnşallah para da yollarım. Ama yollayınca kadar lütfen ne yap yap, evi kaçıрма. Ev sahibi her ayın birinci günü gelir. Nakit ödersen soru falan da sormaz. Selam ve elvedâ...

Sevgiler
Don

Tekrar ilk sayfaya, Ginnie'nin mektubuna döndüm.

İşte gördüğün gibi Don artık gitti. Bu kendi başına bile yeterince kötü bir haber. Kaldı ki ben şu sıra işsizim (uzun hikâye). Biraz param var ama, iş ararken iki haftadan beri onu yemeye başladım. Kapıdaki posta kutusuna kendi adımı da ekledim. Bu yüzden mektuplarım buraya gelebilir. Ama gelmiyor, çünkü okuması yazması olan senden başka kimseyi tanımıyorum. Lütfen benim mektup arkadaşım olur musun?

Saygılarımla,
Ginnie Maitland

Her iki mektubu katlayıp başucu çekmeceme koydum. Geride bıraktığım dünya da değişiyordu. Eski dairemde üçlü bir oyun sahneleniyordu. Jessica'dan Don'a ve ondan Ginnie'ye. İşler düzelmezse evsiz kalacaktım. İnşallah Ginnie bir yolunu bulur diye umut etmekten başka çarem yoktu. Bu arada içimdeki olgunluktan uzak dürüstlük duygusu, kıza biraz para yollamam gerektiğini fısıldıyordu. Örneğin 150 dolarlık bir çek, bir de cesaret verici mektup: «Evet, mektup arkadaşın olurum ama bir şartla. Orada kalacaksın. Peter Pan'dan sevgiler.»

Sonunda Pazar günü geldi, otobüsle Boston yolunu tuttum. İner inmez sihirli numarayı çevirdim... 534-9766. Bir kadın cevap verdi. Bir hizmetçi. Bayan Barringer seyahat-

teydi. Haftanın ortasına kadar dönmeyecekti. Mesaj bırakmak istiyor muydum? Evet, Greenway Çiçekcisi aradı, başka zaman tekrar arayacak.

Tam bir budala! Kışladan çıkmadan telefon etsene, sersem! Sevgilimin beni leylaklar altında beklediğine inanıp Boston'a kadar gelmek de ne mantıksızlık oluyor!

Belki Subaylar Lokalindedir diye oraya gittim. Şansım yoktu. O kötü kahveyi içmeyi hiç canım istemedi. Ping-pong oynamak, oradaki mummylanmış kadınlarla çene çalmak da istemedi. Terminale dönüp ilk otobüse bindim. Bir üçlü oyun daha. Bostan'dan Shirley'e, ve oradan Ayer'e. Pek evsiz kalmaya benzemezse de, kışladan hiç çıkmamış olmaya iyice benziyordu.

Bizim üs boşalmış gibiydi. Pazar günü orada ancak enayiler kalırdı. Ben de öyle bir enayiye bakmaktaydım şu anda. Musluğun üstündeki aynada. Bir yandan o budala surata su çarparken. Kafamı tekrar kaldırdığımda aynada iki budala surat gördüm. Biri benim, biri de Holdoffer'in.

«Merhaba Hollywood!» deyip kahverengi bir tabakayla kaplı dişlerini gösterdi. Soluğu olanca gücüyle yüzüme çarptı. İki musluk sağa geçip yüzümü tekrar yıkadım. «Pazar günü boş mu kaldın?» diye sordu.

«Yapacaklarımı bitirdim. Senin görmez yanından kışına patlamaya hazır bir bomba soktum. Lütfen saat beşi çeyrek geçe benden uzak bir yerde ol.»

Güldü, koca elini omzuma koydu. «Hollywood, hoş adam-sın sen. Dost olalım, ne dersin?»

«Beşi on altı geçe görüşürüz bunu.» Elini omzumdan kaydardım, tuvaletten çıkıp yatakhaneye yürüdüm. Sihirbazın yamağı gibi peşimden geliyordu.

Gülümseyip Johnny'nin yatağı üstüne oturdu. «Hollywood, yakında erbaş şeritlerini dağıtacağız. Belki bir haftaya kadar. Benim önerilerime kulak vereceklerdir. Erbaş olmak ister misin?»

«İsterim. Rus ordusunda. Beni yalnız bıraksana, Holdoffer! Hem hazır boşken bir de duş yap. Bir torba taze tezek gibi kokuyorsun. Dişlerini de fırçala. Dişlerin üzeri yosun bağlamamalı.»

Kızmamaya kararlıydı. «Sende iyi bir askerin nitelikleri var.» dedi. «Yakında denizaşırı gideceğiz, Webber. O za-

mana kadar terfi edebilirsin. Parası daha çok. İşi daha temiz.»

Dergimi indirip ona baktım. «Pekâlâ, bunu kazanmak için ne yapmam gerekiyor?» diye sordum.

«Benim casusum ol.»

«Oldum. Beni casusun kabul et. İstersen artık beni X-9 diye çağır.» Dergimi tekrar elime aldım. «Haftaya da terfimi bekliyorum,» dedim.

«Wesso beni haklamaya kararlı. Delinin biri o. Beni ürkütüyor. Yani demek istiyorum ki...» Başparmağıyla burununu karıştırıyordu. «...benimle ilgili bir plan yaptığı zaman önceden haberim olsa fena olmaz, tamam mı? Hiç kimseye söylemem. Zaten haberi kimden aldığımı sağa sola söylersem senin bana bir yararın olmaz ki!»

«Tehlikeli bir şey bu.»

«Öyle mi buluyorsun?»

«Evet. Eğer Wesso'ya karşı casusluk yapacaksam, beni en azından yüzbaşı yapmalısın. Meğer ki...»

«Meğer ki ne?»

«...meğer ki pazarlığa biraz da nakit katıp çeşni veresin.»

«Unut onu.»

«Öyleyse anlaşma olmaz.»

Bunu biraz düşündü. «Ne kadar para?»

«Her vereceğim bilgi için on dolar.»

«Bilemiyorum.»

«O zaman unutalım gitsin.»

«Yo, hayır, yapalım.»

«İlk on dolar peşin. İyi niyetinin kanıtı olarak.»

«Beş.»

«Yedibuçuk.»

«Beş, Webber. İster al, ister kışına sok.»

«Ya bilgi edinemezsem?»

«O zaman para alamazsın.»

«Bilemiyorum.»

«Ne sanıyorsun sen? Budala mıyım, Webber? Hadi oradan!» Ben düşündükçe durumumun zayıflamakta olduğunu anlıyordu. «Evet mi, hayır mı, Hollywood. Bütün gün seni bekleyecek değilim.»

İşi sonuna kadar götürmekte kararlıydım. «Terfiim için de iyi referans vereceksin, değil mi?» dedim.

«Yapacağım dedim ya.»

«Eh, pekâlâ...» dedim sonunda. «Anlaştık.»

Bazı insanlar aptaldır ama, bunu bilirler ve durumu idare ederler. Onlara **akıllı** aptallar denir. **Aptal** aptallar ise o kadar aptaldırlar ki, kendilerini **akıllı** sanırlar, Holdoffer yalnız bu kategoriye girmekle kalmıyordu, sahibiydi o kategorinin.

Johnny ile Tony'ye durumu anlattım tabii. Gülmekten yerlere yuvarlandık. Ondan sonra ne zaman Holdoffer'in yanından geçsem bana «Bir şey var mı?» diye fısıldıyordu. Ben başımı hayır anlamında sallayınca omuzlarını kaldırıp uzaklaşıyordu. Sanki bana bir ders verirmişcesine. «Haber yoksa para da yok,» gibilerden.

Sonunda bir gün gerçekten haber toplamaya çalıştığıma inansın diye, ona Tony'nin ıskartaya çıkardığı eski planlarından birini anlattım. «Luther, bugün oturma salonundan uzak dur. Wesso ile daha iki kişi orada senin üstüne atlayıp bir battaniyeye saracaklar ve yağ çukuruna atacaklar.» Holdoffer gülümsedi, para destesinden bir beşliği soyup çıkardı, planı anladığını belirtircesine başını salladı. Haberimin doğruluğuna inansın diye de, Johnny ile Tony'yi ellerinde bir battaniye ve bir iple, orta yerden yatakhane binasına kadar yürüttüm. Holdoffer bana köz kırptı. «Böyle devam et, aferin,» demek istedi.

Hafta sonu geldi. 534-9766'yı kışladan aradım. Yine hizmetçi çıktı, yine aynı hikâyeyi anlattı. Bayan Barringer orada değildi. Ben yine Greenway Çiçekçisinin aradığını söyleyip kapattım. O gün Boston'a gitmedim. Leominster'e gittim. Bizim yerin on bir mil kadar kuzeyinde. Kafamda belirgin bir şey yoktu. Oralarda kendi kendime dolaşıp durdum. Pazar olduğu için bütün kasaba kapalı gibiydi. Üç saat kadar güvercinleri seyredip oturduktan sonra kalktım ve döndüm. Beni rahatsız eden düşünce, güzel Bayan Barringer'in benimle oyun oynadığı ve aslında vaat ettiği vahşi ve utançsız seksi hiçbir zaman sunmayacağı yolundaydı. Ama bana doğru bir telefon numarası vermişti. Eğer niyeti bozuk olsa, uydurma bir numara da verebilirdi. Neden telefonu açana yanlış bir şey söylemem tehlikesini göze alsın? Bu iş biraz karışık. Tahmin yürütmesem daha iyi olacaktı.

Sevgili Ben,

150 dolar için teşekkürler. Onu bisküvi kavanozu-na koydum. Kavanozu o paranın üç dolarıyla satın aldım. Yani içinde 147 dolar var. Birkaç da yirmi beş sentlik bozuk para. Bunları çamaşırhane için biriktirmek zorundayım. Yani sıkıntı günleri gerilerde kaldı. Bir süre bir pizzacıda servis yaptıktan sonra işe girdim! «Guys and Dolls piyesinde!» En sevdiğim sahne eseri! İnanamıyorum! Seçilen dört kızdan biri bendim! İki güne kadar başlıyorum. Bana şans dile çünkü KORKUYORUM! Piyeste bir iki kelime de söyleyeceğim! Ne dersin buna? Yıldız oldum!

Don'dan henüz haber yok ama sana bir şey anlatmak istiyorum. Belki sen bu duruma biraz ışık tutabilirsin.

Çarşıdan eve geldiğimde burada bir kız buldum. Burada ne işi olduğunu sordum, o da bana aynı şeyi sordu. Ben burada oturuyorum dedim, o da aynı şeyi söyledi. Sonra çıkarıp bana anahtarını gösterdi. Adı Jessica. Seni ve Don'u tanıyor gibi. Kontratın da kendi adına olduğunu söyledi. Kendisi ve Susan'la Alice diye iki arkadaşına. İşte bu kadar.

Lütfen anlatır mısın bana? Kız hostes. Ama ben- ce onu yerden kaldırmak için bombardıman uçağı bile yetmez. Ayrıca... yanında bir adam getirdi. Kaptan Pilot Stykes. Başka bir havayolunun pilotuymuş ama Jessica'yla yatıyor. Onları Don'un odasına yerleştirdim, senin askere gittiğini söyledim. Sana selam yol-ladı ve odasına girdi.

Sorunun esası, ondan kiranın bir kısmını isteyeyim mi? Kaptan pilot Stykes'den isteyeyim mi? Yi-yecek, elektrik, çarşaf için bir şey ödeyecekler mi? Kapının kilidini değiştireyim mi? Şu anda senin odanda yatan ve durmadan üstüme gelen Kaptan O'Neill'i ne yapayım? Burada ne biçim bir yer işletiyordunuz siz böyle? Başım derde girer mi? Reşit değilim de!

Lütfen telefon et. Mektuptan daha çabuk olur. Ödemeli arayabilirsin çünkü nasılsa telefonu ortak ödüyoruz seninle.

Şaşkın Ginnie Maitland

O gece geç vakit Ginnie'ye telefon ettim.

«Ginnie? Ben'im, Ben.»

«Ben?»

«Evet. Mektubunu aldım.»

«Ben? Sahiden sen misin?»

«Evet.»

«Öyle garip bir durum ki!»

«Benim.»

«Yani, seni tanıyor gibiyim. Tam ben burada ne yapacağımı düşünürken telefon çalıyor, sen çıkıyorsun.»

«Evet, ben çıktım.»

«Vay canına.»

«Guys and Dolls için tebrik ederim.»

«Teşekkür ederim ama Jessica işini ne yapayım?»

«Hiçbir şey. Senin konğun o.»

«Eh, zararlı biri değil. Ama sanki buranın sahibiymiş gibi davranıyor.»

«Sahibi zaten.»

«Öyle. Bunu söyleyeceğini biliyordum.»

«Kaptan O'Neill senin canını sıkıyor mu?»

«O gitti.»

«Ohhh.»

«Onun yerine Kaptan Hennon geldi. O sıkıyor canımı.»

«İdare edebilir misin?»

«Sanırım. Evet. Yalnızca, bileyim istemiştim. Senden duymak. Demek durum böyle.»

«Durum böyle.»

«Seni hiç göreceğim miyim? İzin falan almıyor musun? Yani... sanırım özlüyorum seni. Hiç anlamı var mı bunun?»

«Biraz.»

«Yani... seni çok iyi tanıyor gibiyim.»

«Sahi mi?»

«Subaylar Lokalindeki kız arkadaşınla nasılsın?»

«Efendim?»

«Mektuplarını okudum. Söylemişim sana.»

«Ha, anlıyorum. O seyahatte.»

«Ya Holdoffer? Sana çok eziyet ediyor mu?»

«Onu idare edebiliyorum.»

«Eh, başka ne söyleyebilirim bilmiyorum. Yalnızca... aradığına ve durumu aydınlattığına sevindim. Seninle ko-

nuşmak zevkliydi. Johnny ve Tony'ye selamlarımı söyle.»

«Söylerim.»

«Tekrar arar mısın? Mektuptan daha iyi oluyor. Ödemeli arayabilirsin.»

«Eh, çalışırım. İlk fırsatta.»

«Güle güle, Ben. Kendine iyi bak, olur mu?»

«Bakarım. Allahısmarladık, Ginnie.»

Kapattık. Çok garip bir konuşmaydı. Hiç karşılaşmadığımız halde her şeyimi biliyordu. Biraz... tahrik edici bir durum. Bu kız benim evimde oturuyor, benim dostlarımla görüşüyor, benim sağlığımı merak ediyordu ama, neye benzediğimi bile bilmiyordu. Benim de onun hakkında tek bildiğim uzun bacaklı bir dansöz olduğu ve bir Broadway oyununda rol alabilecek kadar iyi dansettiğiydi. Nokta.

Birkaç gün sonra... Allah kahretsin! Bülten tahtasında okudum. Erbaş olmuştum. Holdoffer'in belki rolü vardı, belki yoktu ama, yine de beni bir kenara çekip bunu kendisinin başardığını söylemekten geri kalmadı. Bir el öteki eli yıkar, gibilerden bir atasözü söyledi. Ben de ona iki elini kullanıp kendisini bir iyice yıkamasını, yoksa miyop bir mezarcının kokuyu alıp geleceğini ve onu ölü sanarak bir çukura gömeceğini söyledim. Holdoffer bunu çok komik buldu. Güldüğünde soluğu beni sırtlan dışkısı gibi sarıverdi.

Tony ile Johnny beni kutladılar. Bol bol selam durdular karşımda. Benden başka beş ere daha aynı onur verilmemiş olsa, sanırım Haftanın Askeri programından kovarlardı beni. İşin aslı başkaydı. Muhafızlar aramızdaki dayanışmayı kırmak istiyorlardı. Düşünmüşler, taşınmışlar, bizi terfi ettirmekten daha iyi bir yol bulamamışlardı. Kolumuza ek bir şerit takıldığında daha az kaprisli davranacağımızı düşünüyorlardı. Ne olursa olsun, Haftanın Askeri programı yıkılmasa bile, en temel elemanlarından altı tanesi erbaşlığın başdöndürücü yükseltisine terfi edince ciddi bir sallantı geçirdi.

Bu olayı birine haber vermeye can atarak Ginnie'yi aradım. Yarı uykuluydu. Durmadan beni kutlayıp duruyordu. Hem de teğmen olduğum için kutluyordu. Telefonu kapattığımda kaderin bu yaptıklarına şaşkın durumdaydım.

Bundan sonra Wellseley Hills'deki sihirli numarayı çevir-

dim. Ne olursa olsun. Yine hizmetçi çıktı. Canım iyice sıkıldı. Ama durun! Neydi o öyle? Bayan Barringer evdeydi demek, ha? Ah benim kimselere güvenmeyen kuşkulu gön-lüm! Beklerken ona neler söyleyeceğimi düşünmeye çalışı-yordum. Erbaş olduğumu söylemek, ihtiyar teyzeme bisiklete binmeyi öğrendim demeye benziyordu. Onu ne kadar çok dü-şündüğümü söylesem bu sefer de...

«Alo?»

«Bayan Barringer?»

«Evet.»

«Greenway Çiçekçisi.»

«Kim?»

«Greenway Çiçekçisi. Biliyorsun!»

«Hatırlatsanız iyi olacak.»

«Ben Webber. Aramamı söylemişsiniz.»

«Ah... Ben! Elbette! Nasılsın?»

«İyiyim. Seyahatteymişsiniz.»

«Evet. Karaiplere gittik. Çok güzeldi.»

«Çok iyi.»

«Ne var aklında senin, Ben?»

«Ne mi var?»

«Evet.»

«Sen varsın. İki kere aradım.»

«Evet. Üzgünüm.»

«Mesaj bıraktım. Dediğin gibi.»

«Evet.»

«Seni görmek istiyorum.»

«Evet... eh, ben de seni görmek isterim.»

«Pazara izinliyim. Subaylar Lokaline geleyim mi?»

«Hayır.»

«Hayır mı?»

«Benimle Ritz-Carlton'da buluş. Yerini biliyor musun?»

«Bulurum.»

«Orada bir odam var. 503 numaralı oda.»

«503.»

«503. Kaçta orada olursun?»

«Sabahleyin. On bir buçuk... on iki.»

«Peki. Danışmaya beni sorma. Lobide bekle. Gelir seni bulurum. Ama beni görmemiş gibi yap. Odama çıkabilmem için beş dakika bekle, sonra gel. Özür dilerim ama...»

«Anlıyorum.»

«503 numara, pazar günü, tamam mı?»

«Evet.»

«Ben?»

«Evet?»

«Seni çok istiyorum... Pazara. Gülegüle.»

«Allahaismarladık...»

«...sevgilim,» dedim kapattıktan sonra. Telefonda söylemek istemiştim ama fazla ileri gitmek de hoş olmazdı. Amma gün! Hem erbaşlığı garantilemişim, hem de Bayan Barringer'i! Ne şans! Beyzbolda bütün puanları toplamak gibi bir şey. Nasıl oluyordu da yılın adamı seçilmiyordum?

Günlerden salıydı. Bir çarşamba olsa... Pazara ne kılırdı ki? Yoo, hazımsızlığa falan uğramak iyi olmazdı. Sağlıklı kalmam gerektiğini biliyordum. İyi uyumak, iyi yemek. Karşıdan karşıya geçerken de dikkatli olmalıydım. Fazla tatlı yememeliydim. Burnumu bir şeye sokmamalıydım. Holdoffer'den uzak durmalıydım. Teftiştten iyi geçmeliydim. Görev defterine iyice baktım. O hafta sonu nöbette miydim yoksa? Değildim. Pazar, on birbuçuk, Ritz-Carlton. Oda 503. Pazar-tesi isterse dünya batsın! Vız gelir! Ben pazarı Bayan Barringer'le geçireyim de!

Salı günü tarihe, sayfasını lekeleyecek hiçbir kötü olay olmaksızın geçti. O gece erkenden yattım. Johnny ile Tony birer bira içip yeni gelen Doris Day filmini seyretmeyi önerdiler ama, reddettim. Ashında meraklanıyorlarsa da, bu apan-sız içe kapanışımın nedenini sorup beni rahatsız etmediler. Herhalde artık benim anlaşılamayacak bir insan olduğumu anlamaya başlamışlardı. O gece bir saat bile uyuyamadım m, yine de tatlı bir uykusuzluktu. Bayan Barringer kafamda, kalbimde ve diğer önemli organlarımdaydı çünkü.

Çarşamba günü olağanüstü denilecek kadar olaysız geçti. Bundan iyisi can sağlığı. Birkaç damla yağmur düştü ama, haftanın ortasında yağmur yağması, sonunda yağmasından iyiydi elbette. Perşembe olunca gökyüzü de boşaldı. Uzun boylu kara bulutlar üzerimize kapanıverdi. Öyle seller boşaldı ki, otuz pazar boyunca bir daha yağmur yağamazdı artık. Yağış yirmi saat sürdüğü için yollar geçilmez bataklıklara dönmüştü. O menhus jipler bile, bir adım geri basmadıkça bir metre ilerleyemez olmuşlardı. Çok hoşlandım bu işten. Islak toprağın o tertemiz kokusu! İlham

verici bir gündü perşembe. Çamur kaplı bir zebanî gibi do-laştım ortada. Tom Sawyer gibi tekmeler attım sağa sola.

Cuma? Cuma iyi bir gün olmadı. Cuma günü şansım tükeniverdi. O gün çamurlar boka dönüştü, yıldızlar da saf-ra-ya.

Adını Allahtan unuttuğum ahmak generalin biri, o gün yapacak hiçbir önemli işi olmadığı için, 42. Bölük Merkez Birliği'nin henüz hiç ateş altında bölgeye sızma eğitimi yap-madığını keşfetmişti. Bunu keşfedinceye kadar günü çok sı-kıntılı geçtiği için, bulgusu onu pek sevindirmişti. Hemen Albay Granston'a telefon açıp bu ihmale işaret etmeyi seç-ti. Granston dalkavukların şahı olduğu için, bu eğitimi yap-tırmak üzere tam böyle uygun bir günü beklemekte oldu-ğunu söylemiş ve generalin telefonu çalmadan önce bu emri yazdırmakta olduğunda da direnmişti.

On beş dakika içinde bizi apar topar günlük işlerimiz-den aldılar, (benim isim Yarbey Beakins'in saksıdaki min-yatür çam ağacını sulamaktı) ve hepimizi... yani muhafız ol-sun, gedikli olsun, yedek olsun, acemi olsun, hepimizi yola çıkardılar. Yedekler bayağı bozulmuş, yol boyu tatsızlık çı-karıyorlardı. Onlar bu eğitimi savaş yıllarında da yapmışlar-dı. Şimdi hizmetlerinin akşam vaktinde, tüm teçhizatlarını sırtlarına vurup üç mil yol gitmek hoşlarına gitmiyordu ta-bii. Taşıtları yola çıkaramayacak kadar berbattı çamurun du-rumu. Yürümek zorundaydık.

Çizmelerimizin üst bezlerini sıkıştırıp bacağımıza yapış-kan bantla ne kadar yapıştırmış olursak olalım, çamur yine de oraya kadar yükselip çizmenin içine giriyordu. Daha be-şinci adımı attığımız zaman, durumumuzun çıplak ayak yü-rümekten farkı kalmamıştı. Yo, vardı. Çizmenin dışındaki ça-murlar daha soğuk, içindekiler daha sıcaktı. Belden yukarı-mızdaki çamurlar kuruyup hareketlerimizi engelliyor, bizi heykeller gibi ağırlaştırıyordu. Belden aşağıdakiler ise don-mamış sütlaç kıvamında olup, her yanımızdan akmakta ve damlamaktaydı. Kayıyor, düşüyor, küfür ediyor, yürümeye devam ediyorduk. Talim yerine vardığımızda içimizde bir ba-şarı duygusu bile hissedemedik.

Yanımız sıra talim yerine gelmeyi başaran tek taşıt, cankurtaran arabasıydı. O gelmezse, talim olamazdı zaten. Yönetmelik böyleydi. Alanın yan tarafına parketti. İçinde üç kişi vardı. Bir kel kafalı yüzbaşıyla iki sıkkın sedyecî.

Subaylarımızdan hiçbiri bizimle gelmemişti o gün. Birdenbire hemen yapmaları gereken bin türlü işleri olduğunu anlayıvermişlerdi. Bu yüzden bizi talim yerine avuş Luther Holdoffer'in kendisi getirdi. Ondan aşağı biri zaten yapamazdı. Ondan yükseği de yapmaya kalkışmazdı. Bundan ancak bir Holdoffer zevk alabilirdi. Bizi azarlayarak, küfürler yağdırarak, taburun bir başından bir başına şeytanlar gibi koşarak, iradesiyle bize tahakküm ederek ve çevikliğiyle bizi ezerek.

O inanılmaz balçığın içinde debelenmek öylesine aşağılayıcı, öylesine felç edici bir şeydi ki, yakınma safhasını çoktan aşmıştık. Meydanın çevresinde üçlü dörtlü gruplar halinde duruyorduk. Az sonra idam edilecekmişiz gibi. Edilsek de yeri ydi. Hak etmiştik ölmeyi. Verilen emre uymak çılgınlığını gösterdiğimiz için.

Önümüzde talim alanı yatıyordu. Yaklaşık kırk metre eninde, yüz metre boyundaydı. Yani futbol alanına benzer bir yer. Ama burayı Bronko Magurski falan geçemezdi kolay kolay. Her tarafında dikenli teller vardı. Rasgele dikilmişti. Belli bir yönü yoktu. Birçok yöne birden uzanıyordu. Bir şey de dşndrmyordu insana. Yalnızca dikenli tel işte. Doğrudan saldırılırsa insanın etini yırtmak için.

Kayalar da vardı. Delikler de. Çukur ve tümsekler de. Hepsi de tıka basa o obur çamurla doluydu. Lanet olası alan, sanki içinde Verdn savaşı beş kere yeralmış, Fransızlarla Almanlar birbirlerini defalarca boğazlamış gibi görünüyordu. Bir pistol ve bir ışlık sesiyle siperlerinden fırlamış, bir çılgın subayın emrine uymış gitmişlerdi. Sanki 1917'ye dönmüştüm birdenbire. Ve 1918 hiç gelmeyecekmiş gibi göründü gözüme.

Bütün bu manzaraya karşı, en yakın hedef çizgisinin orta yerinde otuz kalibrelik bir de makineli tüfek duruyordu. Alanı tarama yeteneği kesinlikle sınırlanmıştı. Dikdörtgen biçiminde tahta bir çerçeveye alınmıştı namlusu. Sağa ve sola doğru rahatça hareket edebiliyordu ama, iki yandaki tahtalar, belli bir çizgiden öteye ateş etmesini nleyecekti. Yani alanı yalnızca sağdan sola ve soldan sağa, belli sınırlara kadar tarayabilirdi. Düşey olarak ise hiç hareket edemeyecekti namlu. erevenin alt ve üst tahtaları hedef çizgisinin altını ve üstünü sınırlıyordu. Bir santim bile ne aşağı, ne de yukarı oynayabilirdi. Fişekler nam-

lunun hizasında tarayacaktı yani. Yerden seksen altı santim yükseğini ateşe tutacaktı. O düzeyin altındaki şeyler isabet almayacak, o düzeyin yukarısındakiler ise duman olacaktı.

Makinelinin operatörü tecrübeli bir adamdı. Kolundaki şeritlerden belliydi öyle olduğu. Onbaşı şeritlerinden başka, yüzünde de kösele gibi bir ifade vardı. Silahının arkasında otururken onun bir uzantısına o kadar çok benziyordu ki, adamı siyaha boyasanız, silah nerede bitiyor, adam nerede başlıyor, belli olmayacaktı. Savaş üniforması giymemişti. Hâkiler vardı üstünde. Büro işinde çalışırken apansız çağırılmıştı o da herhalde. Silahını hazırlamaktan çok, üstünü çamurlamamakla ilgileniyor gibi bir hali vardı.

Alan subayı bir yüzbaşıydı. Gününün böyle berbat olmasından o da hoşnutsuzdu. Pazar günüymüş gibi şıktı o da. Görevini bu kadar hafife alması ve bunu hiç utanmadan yapması beni rahatsız etti. Ne de olsa, hayatlarımız onun bize vereceği taktiklere bağlıydı. Hiçbir subayın talimatının böylesine dikkatli dinlendiğini görmemiştim o güne kadar. Askerler hiç bu kadar sessiz dinlemezlerdi kimseyi.

Çavuş Luther Holdoffer da bu talimden hiç geçmemişti. Bizi dikkate davet eden o oldu. «Tamam, hepiniz bana bakın,» diye haykırdı. «İşte Alan Subayı, Yüzbaşı Mackie. O size her şeyi anlatacak. Dikkatle dinleyin ki anlatabilsin Yüzbaşı Mackie...»

Arkadan birkaç budala alkışlamaya başladılar. Bu alkışlar Yüzbaşı Mackie'yi olduğundan daha mutlu etmedi. Yapılı adamdı. Hafif de göbekli. Ellerini kalçalarına dayadı ve o kadar belirgin bir güneyli aksanıyla konuşmaya başladı ki, sesi pamuk tarlasından geliyordu diyebilirim. «Bu iş bittiğinde o kadar komik bulmazsınız belki de,» dedi.

Holdoffer, «Susun be!» diye uludu. «Dinlemek sizin çıkarınıza, salaklar. Özür dilerim, Yüzbaşı.»

Mackie sözüne devam etti. Heyecansız, kitap okur gibi konuşuyordu. Hatta geçen yılın zabıtlarını okur gibi. Duyabilmek için de kendimizi zorlamak zorunda kalıyorduk. Gerçi İngilizcesini burada taklit edemem ama, söyledikleri anlam olarak aşağı yukarı şunlardı:

«Bu manevra iki bölümden oluşuyor. Önce talimi ateş edilmeksizin yapacaksınız. Kuru talim olacak. Sizi sahaya ve engellere alıştırmak için. İkinci seferinde kuru olmaya-
rak yapacaksınız. Ateş altında yapacaksınız. İstenen, birinci

seferde iyi başarmanızdır ki, ikincisinde daha da iyi olsun.»

Sırtını bize döndü. Yüzü alana doğruydı. O zaman kelimelerini anlamak daha beter güçleşiyordu. «Şu gördüğünüz, fişek dolu bir makineli tüfektir. Arada özel işaret mermileri de vardır. Bunlar beş tanede bir patlayacaktır. Başlarınızın üzerinden geçtiğini göreceksiniz. İz bırakan, işaret fişekleridir. Kışklarınızı alçakta tutarsanız başınıza bir şey gelmez. Seksen altı santimlik yükseklik, güven sınırıdır. Dikenli tele gelince, biriniz sırtüstü yatacak, öteki geçsin diye teil havada tutacak, sonra öteki yatacak, öyle öyle, sırayla geçeceksiniz. Seksen altı santimlik yüksekliğin altında, rahatsızsınız, üzerinde ise, parçalarınız Boston'a ve daha uzaklara uçacak demektir. Silahlarınıza dikkat edin. Çamur bulaşmasın. Silahına çamur bulaştıran aynı talimi bir kere daha yapacak. Bu alanın öbür ucuna, sağ taraftaki siperden yürüyerek gidin. On kişi on kişi gidin, siperin içinde sıra **olun**. Şu tam karşımdaki yere. Bir ıslık sesi duyacaksınız. O zaman siperden çıkıp buraya doğru sürünerek geleceksiniz. Bu tüfeğin tam önünde bir siper çukuru daha var. Oraya varınca tamam demektir. İçine atlar, sonra çıkar gidersiniz. O zaman ikinci on kişilik grup gelir.»

Sezar böylece Roma Forum'una söylevini çektikten sonra, Yüzbaşı Mackie çamurlardan korunan ihtiyatlı adımlarla jipine doğru yürüdü. Binip oturdu, paçalarındaki çamurları silkeledi, Holdoffer'e bir tür işaret çaktı, sonra arkasına yaslandı. Sanki orada değildi artık.

«Tamam,» diye haykırdı Holdoffer. «Adam ne dedi, duyunuz. Tek sıra halinde sipere marş. Öbür ucuna kadar yürüyün. Hadi, hadii!»

Nil kıyısındaki köleler gibi uyduk emrine. Onlar da dize kadar bataкта yürürlerdi herhalde. Yandaki sipere girdik, karşı tarafa ilerledik.

Önümde yürümekte olan Tony, «Sıcak bok bu!» diye yakındı. «İçinde yürüdüğümüz bu şey, başka hiçbir şey olamaz.» Öndekilere seslendi. «Elinize bulaşanları yemeyin, çocuklar!»

Johnny geride kalıyordu. Beni de frenledi. «Son gidelim,» dedi.

«Delirdin mi?» diye karşı çıktım. «Son gidenler boy-

larından yüksek çamur içinde kalacaklar. Gevşeyecek alan. Boğuluruz!»

«Hayır,» dedi Johnny. Uzanıp Tony'yi de durdurdu. «Kuru talimde telin nerelerinden kolay geçiliyor, nereleri alçak, görmek istiyorum. Adamlar nerelerine takılıyor, bir bakalım .ikinci talimde de patlayıcılar nerelerde, onu görmek istiyorum.»

«Hangi patlayıcılar?» diye sordum.

Johnny, «Her tarafa yerleştirmişler,» dedi. «Kayaların ortalarına, dikenli telin çevresine. Nasılsa dokunamazsın, sana zarar da vermezler. Ama yakınındayken patladılar mıydı insanın hem dişini dökerler, hem de bir hafta sağır kalırsın.»

«Nerede bunlar?» diye sordum. «Ben görmüyorum.»

«Aslında beyaz badanayla işaretli olmalı ama bugün burada işaret falan yok,» dedi Johnny.

Onu uyardım. «Johnny, eğer ateş edilirken ayağa kalkıp bunları seyretmeye yeltenirsen...»

«Hayır. İzli mermiler makinelinin ne tarafa ateş etmekte olduğunu gösterecek. Güvenli tarafa kayıp bizden uzaklaşmaya başladılar mı, kafamı çıkarıp bakabilirim. Dinle, sersem, ne diyorsam onu yap sen.»

Johnny'nin bir niteliği vardı. Bir şeyi biliyorum diyorsa, biliyor demekti ve küçük fanilerin kendisini sorguya çekmesine dayanamazdı. Tony ile ben de onunla birlikte geride kaldık. En son gidecektik. Başkaları da bundan memnundu. Çünkü tıpkı benim gibi, onlar da ilk gitmenin daha avantajlı olduğuna inanmışlardı.

İlk on kişi sola dönüp siperin dibine ilerlediler, emirlere uygun yerlerini aldılar. Johnny sırtını bizim bulunduğumuz siperin duvarına dayadı, başını çıkarıp baktı. Bir ıslık sesi duyuldu, ilk on kişi siperden çıktı. Ben de görmek istiyordum. Johnny'nin yanından ben de kafamı çıkardım. Tony'ninki de benimkinin yanında yükseldi.

Tony, tüfeğinin namlusundaki çamurları temizlemeye çalışırken, «Allahın belası tüfeklerin içi hep çamur doldu,» dedi.

Johnny, «Herkesinki çamur dolu, boşver tüfeği,» diye karşılık verdi.

«Bir daha yapmak zorunda kalırız.»

«Herkes bir daha yapacak. Tüfeğini dert etme. Yalnız kışını kolla. Hem de sus. Yalnızca bak.»

Baktık. İlk on kişinin sürünerek alanı aşmasını seyrettik. Bazılarının kuyruğu o kadar havadaydı ki, eğer makinelili o sıra çalışıyor olsaydı en azından matraları parçalanırdı. Yolda homurdandıklarını, birbirleriyle konuştuklarını duyuyorduk. Ne tarafa yönelmeleri gerektiğine dair talimat veriyorlardı birbirlerine. Kim teli tutacak, benim tüfeği gören var mı falan, filan, anlamaya çalışıyorlardı. Budalalardan birkaçı kıkırdaşıyorlardı bile.

«Biz yola çıkınca konuşma yok,» dedi Johnny. «Yalnızca işaret ve el sinyalleri.»

«Tony benden önce atılıp, «Neden?» diye sordu.

«Çünkü ikinci seferinde makinelili çalışırken zaten bir şey duyamayacağız. Şu direğin oraya bakın. Tel orada en yüksek. Baksanıza, şişko Morgan bile rahatça geçti altından.» Johnny susmadan yorum yapıyordu. Sıramız geldiğinde bize yararlı olacak şeylere işaret ediyordu. Bizimkinden başka tek ses, alanda sürünenlerin, çamurla boğuşanların yakınmalarıydı. Bir de tabii Holdoffer. Öteki uçta durmadan haykıran, kendi gözlemlerini sıralayan Holdoffer.

«Stovall, Morelli, Kickpatrick... kıçlarınız yukarda! İndirin! Ransom, gerzek seni... arkadaşın için teli tutsana! Kıpırdanın! Kıpırdanın! O balçık donarsa bir daha çıkmazsınız içinden!»

«Bizim için en iyi yer şu taraf,» dedi Johnny. «On metre kadar ilerisi. Yer biraz çukur. Telden rahatça geçeriz.»

Holdoffer avaz avazaydı. «Kim o be? Sen misin Fusco? O kadar da ihtiyar değilsin! Kıpırdan biraz! Newland, Aronson, Lightman... burası güzellik banyosu değil! Yatıp durmayın! Kıpırdanın! İlerleyin!»

«Tamam,» dedi birden Johnny. «Ben durumu kaptırdım. Birarada olalım üçümüz. İki kişi olmaktansa üç olmak daha iyi.»

İlk grup çamurcu, yolun sonuna varmıştı. Dört dakika sürmüştü varmaları. Sabit makinelinin önündeki sipere atladılar. Kimisi balıklama dalmıştı. Ayakları öyle havaya fırlamıştı ki, ateş altında olsalardı dizlerinden aşağısı giderdi.

«Öyle yapmayın,» dedi Johnny. «Ön sipere varınca içine yuvarlanın... yanlamasına. Yani düşün içine. Dalmayın.»

Yükselip, Yüzbaşı Mackie'nin jipinde neler oluyor diye baktım. Hiçbir şey olduğu yoktu. Adam kasketini çıkarmış,

yüzünü göğe çevirmişti. Güneş banyosu yapıyordu. Cankurtaranda kel adamla iki sedyecisi gülmelerini tutmakta zorluk çekmekteydiler. Kendimi Roma Colosseum'unda gibi hissettim. Vatandaşlar bir gösteri izlemekteydiler ama, arslanların karşısındaki Hıristiyanlar pek de mutlu değillerdi.

Holdoffer ıslığını çaldı, ikinci grup siperden çıktı. O zamana kadar saha tabii eskisinden beter bir çamur gölü haline gelmişti. Göz açıp kapayınca kadar, suratlar da üniformalar gibi görünmez oldu. Herkes yaralı timsahları andırıyordu. Holdoffer bile tanıyamıyordu adamları. Azarlamak istediği zaman adlarını haykıramıyordu. «Sen, oradaki! O kopası kafanı aşağıya al. Soldaki... tebrikler! Kışın isabet aldı bile! İlerleyin, zenci yavruları! İlerleyin, kasa koncoloslar!»

Johnny birkaç gözlemde daha bulundu. Tony ile ben dikkatle dinledik. Yakınımızda bulunan birkaç kişi de dinlediler. Artık pek gülen kalmamıştı. Komedi bitmişti çoktan. Bugün burada ölebileceğimiz kafamıza dank etmişti nihayet. İkinci grup işi beş-altı dakika arasında bitirdi. Esas olarak onlar da birinci grubun yaptığı hataları yaptılar. Zamanın uzamasına neden olan şey çamurdu. Ne yazık ki yaptıkları hataları açıklayacak, dikkatimizi çekecek bir subay yoktu.

Islık tekrar duyuldu, üçüncü grup fırladı ve neredeyse çamurun içinde boğulacak gibi oldular. Bundan sonra da bizim sıramız geldi. Siperin üst kenarında hazır bekliyorduk. Çamurun yüksekliği dudaklarımızın hizasındaydı. Tony, «Bağışlayın, dalgalandırırsınız,» diye gargara gibi bir ses çıkardı. Dikenli teli zar zor görebiliyorduk. Tutula çekile öyle çamurlanmıştı ki! Burnumuzun dibine gelip dikenlere takılıncaya kadar göremeyecektik onu. Ama Johnny rotamızı iyi belirlemişti. Öne o düştü, sonra ben, sonra da Tony. Çok iyiydik. Yamyassıydık. Hızlıydık. Ekip olarak çalışıyorduk. Telin arasından kayıyor, çamurun üzerinden akıyor, birbirimizle hiç konuşmaksızın ilişki kuruyorduk. Öne sipere varıp içine yuvarlandık. Saat tutmamıştım ama, çabuk başarmıştık. Holdoffer bile etkilenmişti.

«Kim o öyle?» diye bağırdı. «Haa, Polonyalı, züppe, bir de çıfıt.» Bana göz kırptı ve sanki 'casusluğunu anlamasınlar diye sana çıfıt diyorum,' demek istedi. «Bayağı iyi, bayağı iyi.» Sonra arkamızdan gelecek gruba seslendi. «Hey, salaklar... bu üç sersemin sizi utandırmasına izin mi vereceksiniz? Ne günlere kaldık bee!»

Ayağa kalkıp üstümüzdeki çamuru sıyırmaya çalıştık. Johnny'nin bir şeye bakmakta olduğunu farkettilik. Tony ile ben de baktık. Makineli'nin dayanağı olan ayaklardan bir tanesi o balçık toprağa biraz daha girmişti. Makineli sola ateş ettiğinde, yani bizim bulunduğumuz tarafa döndüğünde, mermiler söylenen seksen altı santimden biraz daha aşağıya inecek demekti. Tabii sağa döndüğü zaman da söylenenden biraz daha yüksek geçecekti kurşunlar. Eğer ayak daha fazla gömülmezse, bu fark iki ta raf arasında üç santimi geçmeyecekti. Ama üç santim de çok önemli olabilirdi. Johnny beni dürttü. «Plan değışti,» dedi. «Yüksek tarafa gidiyoruz.» Tony ile ben başlarımızı salladık.

Kuru talim sona ermişti. Hoş buna kuru deniek de gülünçtü ya! Yüzbaşı Mackie tenezzül edip arabasından indi, pisenmemek için ayaklarının ucuna basa basa bize yaklaştı ve bir kere daha konuştu.

«Fena değildi. Ama içinizde kimsenin tüfeğinin temiz kaldığını sanmıyorum. Bu durumda herhalde bir kere daha yapmamız gerekecek.»

Ve yaptık. En baştan. Bir kuru talim daha. Hoş o zaman artık hepimize vız gelmeye başlamıştı ya! Ama yakında güneş batacak, balçık soğuyacaktı. Eğer askerler lumbago veya artrit olurlarsa, mehtap çıkana kadar ikibüklüm olurlardı mutlaka.

İkinci kuru talimimizden sonra çamurlardan kalktığımızda Johnny, Tony ve ben makinelinin ayağına baktık. Daha fazla batmamış gibiydi.

«Fena değil galiba,» dedim Johnny'ye.

«Ateş etmeye başlasın da, o zaman bak,» dedi o.

«Onlara bildirmemiz gerekmez mi?»

«Herhalde.»

«Ben mi yapayımı diyorsunuz?»

«Holdoffer senin dostun, benim değil.»

«Pekâlâ.»

Yüzbaşı Mackie ikinci talim boyunca da jipinde tıpkı birincisi gibi oturmuştu. Şu anda parmak uçlarına basa basa bize doğru yaklaşmaktaydı. Ben Holdoffer'i bir kenara çektim. «Bak, Luther,» dedim, «o makineli ateş edince sola doğru çarpılacak. Galiba Mackie'nin dikkatini çeksen fena olmaz.»

«Sen hayal görüyorsun, Hollywood.»

«Ayağa baksana, iki santim batmış bile.»

«Korkak mısın sen, Hollywood?»

«Korkak değilim, mezar nefesli, yalnızca gözlemlerim sağlam.» O olağanüstü aptallığıyla beni savuşturmaya çalışıyordu. Evet, üşüyordum, evet sefil durumdaydım ama, o anda birden ateş basıverdi. O ünlü Webber öfkesi çıktı su yüzüne.

Holdoffer yüzüme bakarken, suratı kırışıyordu. Canı sıkılmıştı iyice. «Ne dedin, Webber?» diye sordu.

«Sen bok suratlı sersemin tekisin dedim. Yarın sabah da aynı şeyi yazılı bildireceğim. Mektubumu alırsın.»

Beni itekledi. «Ötekilerin yanına sıraya gir, çıfıt.» Lafı bitince bir daha itekledi.

«Ne oluyor?» diye sordu Yüzbaşı Mackie. Ta yanımıza kadar gelmişti.

Holdoffer hiç vakit kaybetmedi. «Bu adam talimi tekrar yapmak istemiyor, Yüzbaşım,» dedi. «Korkak Yahudinin biri olduğu için bana...»

«Bir dakika, bir dakika çavuş,» derken Mackie'nin sesi o büyük sabrını yansıtıyordu. «Böyle kelimeler kullanmaya gerek yok.» Sonra bana döndü. Bu sefer sabrı pek yok gibiydi. «Yapacaksın, asker... yoksa iki buçuk yıl ceza çeker-sin kazma elinde.»

«Makinelinin ayağı çamura batıyor, Yüzbaşım...»

Holdoffer atılıp sözümü kesti. «Batmıyor, efendim. Bana da bunu yutturmaya kalkıştı. Ayağı ölçtüm, hiç de batmamış. Adam yapmak istemiyor, o kadar.»

Mackie sabrını tekrar kazanıvermişti. Ama azıcığını. «Korktuğunuzu biliyorum, oğlum,» dedi bana. Ne var ki hava kararmak üzere ve korkaklığa da vaktimiz yok. Çavuş kontrol ettiğini, durumun sağlam olduğunu söylüyor, ben den ona inanıyorum. Haydi bakalım.»

Ben çamur gibi yapışıyordum. «Komutanım, kendiniz kontrol ederseniz eminim göreceksiniz ki...»

O zaman Mackie de patladı. «Ben hiçbir şeyi kontrol cdecek değilim! Ötekilerin yanına sıraya girmezsen seni divanı harbe veririm. O zaman Kudüs Hahamı bile kurtaramaz seni!» Sonra kendi esprisine elinde olmadan gülümsedi.

Israr etme şansım hızla azalıyordu. Birkaç adım uzakımda durmakta olan Johnny de hem yüzü, hem eliyle işa-

retler yapıyor, boşverip hayatımın geri kalanını kurtarmamı öğütlüyordu.

«Başüstüne efendim!» diye uludu Holdoffer. Beni öyle bir hızla itti ki, Johnny'ye çarptım, ikimiz birlikte geriye yıkıldık. Tony bizi yakaladı, çamurlara yuvarlanmamızı önledi.

«Sersem budalalar!» diye mırıldandım.

Tony beni doğrultuyordu. «Hadi yürü, Ben. Nasılsa kazanamazsın.»

«Bu Allahın belası aptallık... bulaşıcı bir hastalık gibi!» Öyle kızmıştım ki titriyordum. Yumruklarım sıkılıyor, açılıyor, sanki birisine vurmak istiyorlardı. Kontrol edemiyordum onları.

Yüzbaşı Mackie günün bundan sonraki dakikalarına doğru adım attı. «Çok, iyi, askerler,» dedi. «Şimdi hepinizin iki kuru talim avantajınız var. Artık gerçek cephaneye ateş altında yapma zamanınız geldi. Büyük bir mesele değil. Yalnızca ilk iki seferde yaptıklarınızı yapın, yere yamyassı yapışmayı hatırlayın, makinelinin yükselen her şeyi biçeceğini unutmayın, yeter. Bu arada çeşitli zamanlarda sağda solda fişekler de patlayacak ama siz onlara aldırmayın. Dikkatinizi kendi işinize verin, o zaman başınız derde girmez. Devam et, Çavuş.»

Mackie parmak uçlarına basa basa jipine doğru ilerlemeye başladı. Ama akşam yaklaştıkça ortalık da serinliyordu. Jipin üstü ise açıktı. Cankurtarana doğru baktı. İki sedyeyle kel subay cankurtaranın içinde sıcacıktilar. O da o tarafa döndü, yine parmak ucunda, şanslı trio ya katıldı, cankurtarana girdi. Böyle yapmakla da hem gözümüzden, hem de görevinden kaybolmuş oldu.

Hep birlikte yan sipere girdik. Üçüncü defa olarak. Tony, Johnny ve ben, yine Johnny'nin ısrarıyla, geride kalmıştık. Ötekiler hep ilerimize geçmişlerdi.

Tony, «Önden gitsek de bir an önce kurtulsak olmaz mı?» diye sordu.

Johnny hayır anlamına başını salladı. «O tüfek ilk raudu tararken batabilir rahatlıkla,» dedi.

«Ya batmazsa?» dedim. «Belki de son ateşlerinde batar.»

Johnny, «Olabilir,» dedi. «Bilemem. Herhangi bir an olabilir ya da hiç olmayabilir. Tombala şansı, o kadar.»

«Herkes solda kalmalarını söylememiz gerekmez mi?» dedi Tony.

«Allah kahretsin, Tony! Her salak koyun kendi bacağından asılır!» Johnny'yi ilk defa olarak gerçek anlamda öfkeli görüyordum. Korktuğumu hissettim. Cebelitarık kayasının kırırdadığını görmüşüm gibi ürperdim. «Herkesi bir tarafa toplayamayız!» diye devam etti Johnny. «Herkes üst üste çıkar o zaman!» Yapmacık bir gülümsemeyle ifadesini yumuşattı. «Bakin, sakın olun. Belki de hiçbir şey olmaz. Biz bu tarafta kalalım ve işi elimizden geldiği kadar kısa sürede bitirelim. Böylelikle...»

Işık duyuldu, ilk grup tırmandı, siperden çıktı. Birleşmiş bir asker grubundan çok, görüş uzaklığı kısıtlı, kahverengi böceklerle benziyorlardı. Birden bir kıyamettir koptu. İlk duyduğumuz, makinelinin sesiydi. Mikrofondaymış gibi yükselen ses havayı yırtıyor, ağaçları sallıyordu. Sonra bize vaat edilen izleme fişeklerini gördük. On metrede bir, yön gösteren fosforlu parmaklar gibi geçiyorlardı. Öyle de alçaktılar ki, sanki yer düzeyinden geçiyorlardı. İzleme fişekleri alanı iyi ayarlanmış bir bahçe fiskiyesi gibi taramaktaydı. Soldan sağa, sonra tekrar sola doğru. Makinelinin operatörü işini iyi biliyordu besbelli. Ayak da olduğu yerde kalmıştı. İşaretli fişekler alanın uzak ucuna doğru kaydığında başlarımızı çıkarıp görebileceğimizi görmeye çalıştık.

Adamlar çamura öyle yatmış, öyle yapışmışlardı ki, yeri delip Çin'den çıkmak niyetindeymiş gibi görünüyorlardı. Hiçbirinin vurulmasına zerre kadar ihtimal yoktu. Ayrıca galiba makineliyi ateşleyen adam da namluyu biraz kaldırmıştı gibi geldi bana. İşaret fişekleri az sonra eskisine oranla epey yukardan geçmeye başladılar çünkü. Uzaklaştıkça yükseliyor, sonunda yerden hemen hemen birbuçuk metre yüksekte kayboluyorlardı gözden. Gerilerde birilerinin bir nebze akıl belirtisi gösterdiğine sevinmiştim. Bizim arkadaşlar ayağa fırlayıp marşlar söylemeye başlamadıkça, tehlikede değillerdi. Ama bunun farkında olmadıklarından manevrayı çok başarılı yapıyorlardı. İzleme fişekleri tekrar bizim tarafa doğru yaklaşmaya başlamıştı. Sipere eğildik.

Patlayıcılar da harekete geçti. O kadar fazla ses çıkmıyorlardı. Çamura bu kadar gömülmüş olmasalar, sağır edici olurlardı. Ama yine de epey yüksekti sesleri. İşaretli

fişekler alanın uzağına doğru kayınca tekrar başlarımızı çıkardık, millet ne yapıyor, anlamaya çalıştık.

İyi beceriyorlardı. Çamurlar içinde sürünüyor, teli bir-biri için açıyorlardı. Bir an için Amerika'nın neden savaşlarda başarılı olduğunu anlar gibi oldum. Bunun nedeni erlerin, yani ordunun en alt kademesindeki adamların, kendilerine komuta edenler ne kadar salak veya manyak olurlarsa olsunlar, canlarını kollamayı iyi bilmelerindendi. Onlar adına alkış çığlıkları atmaya başladım. Öyle yüksek sesle bağıryordum ki, makinelinin sesiyle kendi sesim arasında Holdoffer'in çığlıklarını hiç duyamaz olmuştum.

İlk grup görevini olaysız bitirdi. Sipere varınca dalmayıp, yanlamasına yuvarlanmayı her nasılsa akıl ettiler. İlgüdüler paniği yeniyordu. Harika. Makineli sustu. Görevlinin yeni bir fişek şeridi yerleştirişini seyrettik. Patlayıcılar da sustu. Bu arada ancak dört ya da beş tanesinin patladığını duyabildim.

Johnny, «Altı,» dedi. O herhalde daha iyi biliyordu.

İşlik öttü, ikinci on kişi siperden çıktı. Makineli tekrar başladı. İşaret fişekleri uçuyor, patlayıcılar gümbürdüyor, herkes bağıryordu. Sonunda bitti. Maç sonuna yaklaşıyor, iyiler kazanıyordu.

Böylece devam etti. Sonunda iki grup kaldı. Tony, Johnny ve ben, son on kişinin arasındaydık. Siperin ilerisine doğru yürüdük, son çıkanların yerlerini alıp durduk. İşlik tekrar duyuldu. İşaret fişekleri hâlâ başımızın üzerinden uçuyordu. En azından birbuçuk metre yükseklikteydiler. Kimsenin vurulmayacağı o kadar garantiydi ki, başlarımızı çıkardık. Loca müşterileri gibi. Bu hataydı tabii.

Tam Johnny, «Sola kayın!» diye bağıırken (çünkü Tony ile ben epey sağda kalmıştık) makinelinin ayağı çamura batıverdi. Çekiçle vurulmuş gibi battı. İzleme fişeklerinin çok alçaktan gelmekte olduklarını gördüm. Ve Tony'nin kafası uzağa doğru uçtu. Miğferi yere çarparken dehlizlerdeki canlar gibi ses çıkardı.

İnanamamıştım. Tony hâlâ yanımda duruyordu. Çamurlu tüfeğini hâlâ tutmaktaydı. Ama kafası yoktu. Boynundaki damarlardan yukarıya kan fışkırıp duruyordu. Orada balonlar oluşturuyor, ceketinin üzerine akıyor, kurumuş çamurların üstünden aşağıya iniyor, pantolonundaki balçık çamura karışıyordu... o değerli kanlar. İki elimle boynunu

yakaladım. Örtmeye çalışıyor, kanların çıkmasına engel olmak istiyordum. Ama yine de geliyordu kanlar. Parmaklarımın arasından çıkıyor, fışkırıyor, nabız gibi atıyordu. Öfkeli bir kalbin itmesiyle. «Kes artık, Tony! Hiç komik değil! Kes artık!»

Johnny beni çekip ondan ayırmaya çalışıyordu. Yüzüne baktım. Donmuş gibiydi. Haykırdım, Tony'nin vücudunu kendiminkine yasladım, kucakladım, onu iyi etmeye çalıştım, bebeğim gibi salladım.

Derken ateş kesildi. Çevremde, benimle birlikte siperin içinde duran adamlara baktım. Yüzlerine. Hepsinin gözleri çökmüştü. Hepsi ölü gibiydi. Bir yamyamın evindeki kurukafalara benziyorlardı. Kimisi arkasını döndü, inledi, yere yıkıldı, kimisi kustu.

Johnny'ye baktım. Johnny Munez'e. İlik donduracak kadar sakindi. «Ben, bırak onu.» Sesi öyle kontrolluydu ki, benim isteri durumumu bastırmayı bile başardı. Tony'nin vücuduna sarılı ellerimi çektim. Johnny onu benden aldı, yavaşça oturur duruma getirdi. Başı olmayan bir asker, dinleniyor. Rahat asker, rahat!

Derken sesler gelmeye başladı. Ağlamalar. İnlemeler. Hepsi de siperin içinden gelmiyordu. Bir kısmı yukardan, alandan geliyordu. Johnny beni sakinleştirme çabasıındaydı. «İyisin, Ben. Bir şeyin yok. İyisin. Ben?»

«İyiyim.»

«Ne olduğunu biliyor musun?»

«Ayak battı.»

«Tamam.» Siperin üstünden baktı. Ben de baktım. Sol-daki adamlar her tarafa doğru sürünmekteydiler. Kimisi bitiş çizgisine yaklaşıyordu, kimisi de bize doğru gelmekteydi. Sağdakilerin dört tanesi vurulmuştu. İçlerinden bir teki hareket ediyordu. Sırtüstü yatmış, elini havaya kaldırıyordu. İşaret parmağı uzanmıştı. Taksii çağırır gibi. Kim olduğunu tanıyamadım.

Alanın karşı tarafında Holdoffer öfkeden kuduruyordu. Avazı çıktığı kadar makinelideki görevliye haykırmaktaydı. «Ateeş ateeş ateeş! Kim dur dedi sana! Ateeş ateeş ateeş!»

Ama görevlinin ateş etmeğe niyeti yoktu. Silahının başında oturuyor, ayaklara destek sağlamaya, bir daha gömülmemesi için tedbir almaya çalışıyordu.

Holdoffer herifin yüzüne haykırmaktaydı. Bütün kötü

kokulu soluğuyla. «Öğrenmeleri gerek! Bu da manevranın bir parçası! Ateşe başla, Onbaşı! Ateşe başla! Onbaşı!»

Cankurtaranın içinde bir kıpırtı oldu. Sedyeciler harekete geçmişlerdi. Hiç kullanmayacaklarını sandıkları malzemeyi hazırlıyorlardı. Sedyeleri çıkarırken iki kere çamurlara düşürdüler. Hem de yüzükoyun. Kel yüzbaşı sarsak adımlarla yaralılara doğru koşuyordu. Kayıyor, toparlanıyor, çamurda dengesini kaybetmemek için kollarını iki yana açıyordu. Miğferini giymeyi de unutmuştu. Dazlak kafası, bembeyaz bir insan gerisine benziyordu.

Hareketsiz olan tek kişi Yüzbaşı Mackie idi. Herhalde üniformasını kirletmek istemiyordu. Olduğu yerde duruyor, olayları cankurtarandan izliyordu. Maç seyreder gibi.

Johnny bana bakmaktaydı. Bakışları sanki gözlerimi deliyordu. Sesi korkunç derecede kontrollüydu. «Düşman orada, Ben. Beni duyuyor musun, Ben?» Gözleri kanlıydı. Gerçek kan. Kanıyordu gözleri resmen. Başında bir damar çatlamış olmalıydı. Gözlerinin akı kıpkırmızıydı. «Şimdi, Ben. Şimdi onlara saldıracağız.» Rahat bir hareketle tırmanıp si-perden çıktı. Ben de peşinden gittim. Holdoffer'e doğru yürüyorduk. O hâlâ onbaşıya ateş etmesi için haykırıyor, adam hiç aldırmadan malzemesini söküyordu. Sanki öğle yemeği zili çalmış gibi.

Kimse bize katılıp yürümedi. Yalnız Johnny ile ben. Gerçek dışı bir şeydi. Aynı zamanda da tanıdık bir şey. Ek-ran haberlerinde alt yazı: «Askerler Thierry şatosuna ilerli-yor.» Ya da «Amerikan erleri Remagen Köprüsünü almak üzere.»

Kel yüzbaşıyla iki adamı alana çıkmışlardı. Ellerin-de beyaz sargıları sürrealist bayraklar gibi dalgalanıyordu. Bir an içinde çamur lekeleri sarıyordu sargıların da üstlerini. Adamlardan kimlerin vurulduğunu anlamak için dönüp bakmadım. Önemi yoktu. Muhafız, gedikli, yedek, acemi... hiç önemi yoktu. Tanıyabileceğim her surat, bir dostun surati olacaktı. Johnny haklıydı. Düşman karşımız-daydı.

Yürümeye devam ettik. Dikenli telin altından geçmek zahmetine girmeden, bacağımızı atıp üstünden aştık. Tü-feklerimiz karşıya doğrultulmuştu. Saldırı pozunda. San-ki süngülerimiz takılıymış gibi. Sanki namluları çamur-dan tıkalı tüfeklerimiz ateş edebilirmiş gibi.

Holdoffer gelmekte olduğumuzu gördü. Daha önce deli değilse bile, o anda tam anlamıyla deli oldu. Cephane kutusunu kapıp onbaşının kafasına indirdi. Öyle sert vurdu ki, adam devrilip hareketsiz kaldı. Holdoffer makineliyi yakaladı. Silah zaten üçlü ayağından çıkarılmış durumdaydı. O ağır şeyi kollarında tüy gibi taşıyarak adımını attı, Johnny ile bana doğru biraz yaklaştı. Önündeki siperin karşı tarafına bir panter çevikliğiyle sıçradı. Bizim yaklaşma hızımıza uyarak o da bize doğru yaklaşmaya başladı.

Gerçekten oluyor olamazdı bunlar. Nasıl olabilirdi? Biz nasıl olur da, o güne kadar gördüğüm tüm savaş filmlerini yeni baştan oynuyor olabilirdik? Johnny ile ben, ne halletmeye bir makinelinin namlusuna doğru yürüyüp duruyorduk? Bunlar düşünme kapasitemin o kadar üstündeydi ki, yalnızca yürüdüm. Hiç düşünmeden. Munez ve Webber'in ellerinde kurşunsuz tüfekler vardı. Holdoffer'in elinde otuz kalibrelik bir makineli. Randolph Scott nelerdeydi acaba?

Aramızda otuz metre kalınca Holdoffer'in parmağı tetiğin çevresine dolandı. Gözümle gördüm dolandığını. Ama patlama sesini duymadım. Çünkü tüfeği takılı cephaneseri yoktu.

Bu durum Holdoffer'i hiç etkilemedi. Ne canını sıktı, ne de cesaretini kırdı. Bizce doğru yürümeyi sürdürüyordu. Çamurun içinden ilerlerken kel yüzbaşıyla sedyecilerin yanından geçti. Onlar başlarını kaldırıp bakmadılar. Kel adam birinci yaralıya yardım edemeyeceğini anlamış, ikincisine geçiyordu. Holdoffer sırtarak tetiği çekiyor, ağzıyla, «E-e-e-e-e-e-e!» diye makineli taklidi yapıyor, çevresini zihnindeki kurşunlarla tarıyordu. Adımını hiç yavaşlatmadı. Kafasında bir şey çatlamıştı. Bizimkilerde de çatlamıştı. Öldürecektik onu. Kafasını kabzalarımızla ezecektik. Aramızda konuşmamıştık ama, yapacağımızın bu olduğunu ikimiz de biliyorduk. Çavuş Luther Holdoffer'in varlığını sona erdirecek, tanıksız da kalmayacaktık. Tanıklar çevremizdeydi. Ölü gibi sessiz, atmaca gibi dikkatli. Birinin bizi durdurmasını istedim. Bir kelime yeterdi. Bir küçük ses, mantık aşıl原因 herhangi bir ses. Bir gülme, bir küfür, bir şarkı... Bing Grosby, Kate Smith, memleketten biri. Ama hiçbir gelmedi. Kimseden gelmedi. Çünkü hepsi istiyorlardı bunu

yapmamızı. Bu dram sonuna kadar oynanacaktı. Son beş dakikaya kimse engel olamayacaktı.

Tarafların arası on beş metreye indiğinde Holdoffer'in arkasından biri koşarak geldi. Holdoffer arayı bu kadar çabuk kapatan adamı hiç farketmedi. Ama bıçağı hissetti. Böbreğine öyle bir hızla saplanmıştı ki, hemen dizleri üzerine çöktü. Çavuş Kuyper'di bu gelen. Çavuş Deyo'nun sevgilisi. İntikam vuruşunu, elindeki İsviçre ordu çakısının en büyük bıçağıyla yapmıştı.

Holdoffer, Kuyper'e baktı ve onu tanıdı. Kuyper'in de istediği buydu. Sonra çamurlara devrildi, yan yattı. Sağdı ama, ancak... çakı böbreğinde saplıydı. Kırmızı sapı, üzerinde küçük haç işareti pırıl pırıldı. Alandaki tek çamursuz görüntü.

Kuyper bize boş boş baktı, sonra dönüp ötekilerin yanına doğru uzaklaştı. Birden arabasının farlarını söndürmediğini hatırlamış gibi. Johnny ile ben, Holdoffer'in yanına vardık, acıyla gerilen suratına baktık. Bizi de görmesini istiyorduk. Gördü. Dudakları duyulmayan bir küfürle şekillendi. Dişleri öyle kahverengiydi ki, suratındaki çamurların arasında hiç dişi yokmuş gibi görünüyordu. Birden başı yan döndü, içinde yattığı çamur ağzına dolmaya başladı. Yerçekimi kuralı insanoğlunun yapamadığını yapıyordu. İğrenç hayvanın ağzını kapatıyor, o iğrenç sesine son veriyordu.

Hayatımın en kötü Cuma gününde beş kişi ölmüştü. Er Dickie Stovall (acemi), er Junior Lightmen (muhafız), Onbaşı Alan Kickpatrick (muhafız) er Anthony Wesso (acemi) ve Başçavuş Luther Holdoffer (muhafız). Ayrıca muhafız erlerinden Paul Morgan da yaralanmıştı. Ama yaşadı. Onbaşı William Simmons (makinelinin görevlisi) bir beyin kanaması geçirdi, fakat o da kurtuldu. Suçlu kimdi? Sorumluluk nerede yatıyordu?

Çavuş Frank Kuyper (yedek) cinayetle suçlandı. Tutuklanıp hapse atıldı. Yüzbaşı Albert Mackie, yani alan subayımız, soruşturmayı beklerken odasına kapatıldı. Ama Albay Cranston, yardımcısı Yarbey Beakins ve Teğmen Wyatt Collings (grup komutanı) o gün bizimle gelmemişlerdi. Tam sipere yatmışlardı hepsi. Tam sipere!

Cesetler herbir tarafa yollandı: Dickie Stovall, Brooklyn'e; Junior Lightman, Alan Kickpatrick ve Luther Holdof-

fer, Pennsylvania'daki küçük kasabalara; Anthony Wesso, Norfolk, Connecticut'a. Orada vücudundan geri kalanı gömdüler. Mezara bir de beyzbol eldiveni atıldılar. Onun yardımıyla yolunu bulup çıkabilir mi, diye.

Kimse üsdeki mezarlığa gömülmedi. Durum fazla nazik ve tehlikeliydi. Ordu cesetlerin dağılmasını istiyordu. Onları rüzgâra tutup savurmayı, bölmeyi, fethetmeyi ve unutmayı istiyordu.

Fort Devens'in Müfettiş Generali, Korgeneral Kenneth McArdle'dı. Anzio, Salerno ve Monte Casino kahramanı. Cuma gününün geri kalanıyla Cumartesinin tümünü bilgi toplamakla, sonuç çıkarmakla geçirdi. Görüştüğü erler listesinin en başlarında bir yerde, Er Johnny Munez ile Erbaş Benjamin Webber de vardı.

Önce Johnny girdi. On dakika sonra çıktığında bana bir boş bakıştan başka hiçbir işaret vermedi. O çıkarken ben girdim.

General McArdle iri yarı bir adamdı. Boyu bir doksana yakın, kilosu da en azından 120. Kırk yaşlarındaydı. West Point'ten mezundu. Kariyer askeri idi. Çok da tedirgin bir insandı. «Resmiyeti kaldıralım, çünkü bu durum ordu kurallarının biraz dışına çıkıyor,» dedi. «Sigara içmek istiyorsan iç. Pabuçlarını çıkarmak istiyorsan çıkar. Hava kaçırırsan kaçır. Ama, Tanrı aşkına, Webber, bana yardımcı ol.»

«Başüstüne, efendim.» Oturup yüzümü generale çevirdim. Öna söylemek istediğim pek çok şey vardı. Kendimi frenlersem çarpılayım, diye düşünüyordum.

«Munez bana hiçbir şey anlatmadı. Neyi kanıtlamaya çalışıyor, bilmiyorum. Her şeyi sır gibi saklıyor.»

«Öyledir o, efendim.»

«Onbaşı Simmons, yani makineli görevlisi... onunla kısa konuştum. Durumundan ötürü. Bana silahın çöktüğünü, kendisinin de o anda ateşi kestiğini söyledi. Çavuş Holdoffer ona ateşe devam etmesini söylemiş ama o reddetmiş. Çavuş Holdoffer'in akıl hastası olduğunu söyledi. Simmons'un bütün dedikleri, şu ana kadar konuşabildiğim bir avuç adamca da onaylandı. Sen de o kanıda mısın?»

«Evet, efendim.»

«Bana daha fazla bilgi verebilir misin?»

«Evet efendim. Holdoffer eşşek sadistin biriydi.»

MacArdle aldırmadı. Kaşını bile kaldırmadı. «Çavuş Kuyper'le, izin çıkana kadar konuşamıyorum,» dedi. «Bildğin gibi, cinayetle suçlanıyor.»

«Madalya verilmeliydi ona.»

«Neden öldürdü Holdoffer'i?»

«Holdoffer'e sorun.»

«Resmiyeti bırakmanı istiyorum. Ama hakaret etmeni değil.»

«O halde Kuyper'e sorun.»

«Niyetim öyle. Ama şu anda sana soruyorum.»

«Sebepleri vardı kendine göre. Er geç birisi Holdoffer'i öldürecekti. Johnny ile ben de o amaçla yola çıkmıştık. Kuyper oraya bizden önce ulaştı.»

«Şansınız varmış.»

«Yok, efendim. Bir şeref olurdu.»

«Kuyper'in başı iyice dertte. Yazgısı kesinlikle karar-mış olan tek kişi o. Başka kimlerin suçlu olduğunu anlamaya çalışıyorum.»

«Öbür suçlular, Albay Cranston, Yarbay Beakins, Teğmen Collings, Yüzbaşı Mackei, Çavuş Holdoffer. Onu mezarından çıkarıp kurşuna dizin. Siz de suçlusunuz. Ordu suçlu. Ve Ben suçluyum.»

«Bunları birer birer ele alalım, olur mu?»

«Peki efendim.»

«Albay Cranston neden suçlu?»

«Çünkü bizi başımızda bir subay olmadan oraya yol-ladı.»

«Teğmen Collings'in orada olması gerekiyordu.»

«Yoktu. Onu orada bulundurmak da Cranston'un göre-viydi. Cranston, Holdoffer'in amcasıdır ve...»

McArdle sözümü kesti. Bu konuya girmek istemiyordu. «Yarbay Beakins neden suçlu?»

«Çünkü o eşeğin biri. Ve insanlara komuta edebilecek yeteneği yok.»

«Ya Yüzbaşı Mackie?»

«Çünkü pantolonunun çamurlanmasını istemiyor, İngilizce konuşamıyor ve ben ona makinelinin ayağı gömülüyor dediğim zaman da dinlemedi.»

«Gömülüyor muydu?»

«Evet. Holdoffer'e de, Mackie'ye de söyledim.»

«Çaresine bakmadılar mı?»

«Hayır.»

«Bu ayak durumunu başka kim biliyordu?»

«Johnny Munez, ben ve Tony Wesso.»

«Başka bilen yok muydu?»

«Yoktu.»

«Mackie inkâr edecektir.»

«Biliyorum.»

«Peki. Daha sonra... Holdoffer demiştin. Onu atlatalım.»

«Neden?»

«Çünkü bir kere... öldü.»

«Hitler de öldü. Onu da mı atlayacağız?»

General içini çekti. «Siyasal tarihe girmeyelim,» dedi.

«Holdoffer'e kahramanlar gibi tören yapıldı. Adı, yanlarına daha iyi arkadaşların layık olduğu bir yığın adamla birlikte yazılacak.»

«Webber, bu bize hiçbir şey kazandır...»

«O halde neden Hitler'e de anıt dikmelerine izin vermedik?»

«Duygularını anlıyorum. Katılabilirim bile. Ama ben bu soruşturmayı bitirmek istiyorum, Hitler'inkini değil, tamam mı?»

«Evet, efendim.»

«Beni de suçlu bulduğunu söyledin.»

«Evet efendim.»

«Neden?»

«Bu soruşturmayı yürütüş biçiminizden.»

«Bunu daha açıklamak ister misin?»

«Evet efendim. Siz uygulama usullerine, yönetmeliklere ilgi gösteriyorsunuz. Teknik noktalara dikkat ediyorsunuz. Olaylara ordu-rengi gözlüklerle bakıyorsunuz. **Neden** diye bakmıyorsunuz da, **kim** diye bakıyorsunuz' Kim olduğunu her olayda bulmak kolay. Ama bir kere olsun nedenine parmak basarsanız, bir daha olmasını kesinlikle önleyebilirsiniz.»

«Kendinin de suçlu olduğunu söyledin. Sen neden suçlusun?»

«Çünkü olanları kabul ettim.»

«Neyi kabul ettin?»

«Her şeyi. Askere alınmayı kabul ettim. Tavuklara bile emir veremeyecek kapasitedeki insanlardan emir almayı ka-

bul ettim. Yetkili görevlerde sadistlerin, mankafaların bulunmasını kabul ettim. Holdoffer gibi birinin başçavuş olmasını kabul ettim. Ordu dışında beş saniye dayanamayacağım muameleleri, buraya gelince kabul ettim.»

«Ne gibi?»

«Bir adamın hiç sebepsiz donup ölmesi gibi.»

«Çavuş Deyo mu?»

«Hem Çavuş Deyo, hem de başka donup ölen kim varsa. Cenazesinden sonra da bira içilmeye gidilen...»

«Peki Webber, söyle bana, eğer iş senin elinde olsaydı kimi suçlardın? Nasıl yürütürdün soruşturmayı? Benim yerimde olsan ne yapardın?»

«Kafama bir kurşun sıkardım.»

«Bunu yapmak hiç aklıma gelmemiştii.»

«O gözlükleri çıkarırsanız, gelir aklınıza.»

Durumuma göre hak ettiğimden çok daha hoşgörülü davranıyordu bana. «Çok zeki bir gençsin,» dedi. «Çok da iyi konuşuyorsun. Söylediklerin mantıklı şeyler.»

«Evet efendim.»

«Bundan sonra ben konuşurken sözümü kesmesen de olur. Yalnızca dinlemeni istiyorum. Ben özellikle soru sormadan sesini duymak istemiyorum. Anladın mı?»

Başını sallayarak anladığımı belirttim.

«Çok kendine özgü bir insansın. Kendine özgü olmak, büyük şeydir. Bir onurdur. Ama dış dünyada. Orduda ise, felakettir. Eğer ordudaki herkes senin gibi olsa ülkemiz kalmazdı. Çünkü savaş olduğu zaman elimizde istekli askerler olmazdı. Körü körüne emir almaya istekli demek istiyorum. Yalnızca bir grup bireyci olurduk. İşler sıkıştı mı, her birimiz kendi kafamıza göre bir tarafa giderdik. Vicdanlarımızın emrettiği tarafa. Çin'in eski haline dönerdik. Milyonlarca insan üst üste ve hepsi kendi havasında. Hiçbiri ulusu için bir şey yapmıyor. Kendileri de kazanmıyor. İnan bana, bir merkezi otoriteden emir almaya başladıktan sonra, ağırlık kazanan bir güç haline gelmiştir Çin. Aynı kanıda değil misin?»

«Bilemiyorum efendim. Bu siyasal tarih.»

«Gırgırı düşük vitese tak, olmaz mı? Artık bıkmaya başladım.»

«Evet efendim. Özür dilerim efendim.»

«'Haftanın Askeri' programınız da hoşuma gitmiyor.»

«Onu ben kurmadım efendim.»

«Kurmadın, ama korudun.»

«Evet efendim.»

«Şu anda burada bulunan yeni alınmış acemilerin her birini buraya teker teker çağırırsam ve isterlerse eve gideceklerini söylesem, kaç gider sence?»

«Hepsi.»

«Haklısın. Peki, onları dışardaki avluya toptasam. Üniformalarını giymiş, silahlı olarak omuz omuza dursalar, onlara aynı duyuruyu hoparlörle yapsam, kaç gider dersin?»

«Bilmiyorum efendim.»

«Hiçbiri. İnan bana, Webber. Hiçbiri gitmez. Kimisi korkak görünmekten çekinir, kimisi de bunun bir hile olduğunu sanır... ne olursa olsun, gitmezler. Sıralarında beklerler. Hiç kimse, ilk kıpırdayanın kendisi olmasını istemez. İşte ordu demek, bu demektir. Sızdeki bireyciliği silmek isteriz biz. Başlarınızı tıraş etmeye, sırtınıza o zeytin rengi saçmalıkları giydirmeye, burnunuzu boka sürtmeye mecburuz. Kolektif olarak hepinizin. Çünkü ancak o zaman bir ordu olabilir. Sen buna insanı hayvanlaştırma diyorsun, biz ise seferberlik diyoruz. Savaşayız... pis bir savaş. İlan edilmemiş bir savaş. Kimsenin de aldıracağı yok. Eğer bir milyon özgür düşünceli bireyciyi alıp onları soru sormayan, istekli askerler durumuna getirmezsek, zerre kadar şansımız olamaz. Evet, hatalar yapacağız. Evet, zaman zaman yanlış adamları göreve getireceğiz. Evet, olacak bunlar. Ama uzun vadede, en yeteneklilerin tanınabileceği bir ordu yapacağız kendimize. Bu ordu, ülkemizi savaşta layık olduğu gibi temsil edecek. Bunların birazını anlayabildin mi, Webber?»

«Evet efendim. Felsefeyi anladım. Neden yaptığınızı anladım. Ama beğenmedim.»

«Biliyorum.»

«Üzgünüm.»

Masasından bir dosya aldı. Dosyayı tanıdım. Benim dosyam. 201 numaralı dosyam. «Bunun ne olduğunu biliyorsun, değil mi?» diye sordu.

«Evet efendim.»

«Son olaylara kadar tutulmuş. Bir yığın iltifat sayılamayacak bilgi... ama yine de son zamanlarda erbaş olmuşsun. Bu nasıl oldu?»

«Holdoffer'i kandırdım.»

Bunun üstüne gitmek istemedi. Kendi sözüne devam etti. «Burada bir mektup var. Yüzbaşı Grace yazmış. Eski grup komutanın. Sana okuyabilir miyim?»

«Evet efendim.»

McArdle mektubu okudu:

Er Benjamin Webber çok zeki bir genç olup liderlik potansiyeli de inkâr edilemez. Fakat ne yazık ki bu potansiyel, ordunun hiçbir zaman işine yaramayacaktır. Bunun nedeni fırsat doğmayacağından değil, adamın yapısındaki bazı eksikliklerdendir. Ona emir verici olarak güvenilemez, çünkü emir almasını kabullenmeyen bir tip. Belki George Armstrong Custer'in yanında çok işe yarardı ama, bugünkü orduda yaramaz. Asla. Sezgi sahibi, samimi, fakat bunun kendine zararı oluyor. Bu mektubu 201 numaralı dosyasına koyuşumun nedeni, kendisiyle Subay Eğitim Kursuna girmesi konusunu konuşmuş olduğumuz içindir. Delikanlıyı çok sevmiş olmama rağmen, subay adaylığının reddedilmesinden yanayım. Çok fazla bireyci ve kanımca subaylığı bir felâket olur.

«Ve altta da imza, Francis Grace, Yüzbaşı A.B.D. Ordusu.»

McArdle mektubu tekrar dosyama koydu. «Hakkında yaptığı değerlendirmeye katılıyor musun?» dedi.

«Tümüyle.»

«Kötü bir subay mı olursun sence?»

«En kötü cinsinden.»

«Kötü er olduğundan daha kötü bir subay mı olursun?»

«On kere daha kötü.»

Gülümsemiyordu. Artık rahat davranan sorgucu değildi. Kuşkucu bir yargıç olmuş, hüküm vermeye hazırlanıyordu. «Webber, bu talim olayı, senin yardımın veya onayın olsa da, olmasa da, halledilecek. Sorumluluklar saptanacak, cezalar verilecektir. Sen bu odaya girmeden önce de işin nasıl olup bittiği konusunda bir fikrim vardı. Bir daha olmasını nasıl önlemek gerektiği konusunda da. «Bu son cümlemin üzerine, benim hatırım için, özel bir vurguyla yüklendi.

«Evet efendim.»

«Bana fazla yardımcı olabileceğini zaten sanmıyordum.

Tarzın değil çünkü. Ayrıca bu trajediye kendinin ne kadar katkıda bulunduğunun farkında olduğunu da sanmıyordum. Hâlâ da sanmıyorum. Haklı çıktım. Farkında değilsin.»

«Yok efendim, değilim.»

«Orduda sana yer yok, Webber. Dikdörtgen çerçeve içinde yuvarlak deliklerle dolu bir insansın. Seni nereye koysak dert çıkarırsın. İşin en kötü yanı da, bunu yaptığının farkında olmaman. Albay Cranston bana, senin Holdoffer'i nasıl durmadan işlettiğini anlattı. Yarbay Beakins de 'Haftanın Askeri' programının içini dışını biliyordu. Matraya işlemeler falan... değil mi, Webber? Çizmelere sıçmalar?»

«İşedim ama, sıçmadım efendim.»

«Kes sesini.»

«Peki efendim.»

«Belki senin onaylayacağın türde komutanlar değillerdi ama, olup bitenin bal gibi farkındaydılar. Ve seni başka yere atamak için listeye almışlardı. Uzakdoğuya. Emri görmek istiyor musun?»

«Hayır efendim. İnaniyorum efendim.»

«Ben de onaylardım. Ama dosyanı inceledikten sonra anladım ki, Kore'ye vardıktan on dakika sonra isyan çıkarırsın.»

«Evet efendim. Ama sanmıyorum ki...»

«Sus.» Kendisi devam etti. Kızmıştı ama, öfkesini tutuyordu. Kelimelerindeki öfke, sesini yönetişiyle daha da belirginlik kazanıyordu. «Eğer Holdoffer'in yanına Kuyper'den önce varabilseydin, dertlerimiz sona ererdi. Tutuşan senin kuyruğun olurdu, Kuyper'inki olmazdı. Ama şansımız yaver gitmedi. Deliğe Kuyper girdi, sen buraya geldin ve... ikimiz hakkındaki kanaatimi bilmen için söylüyorum... bence Kuyper senden on kere daha iyi askerdir. İbneyse ne olmuş! Ağaçlarla düzüşse vız gelir bana. Çok iyi bir insan. Zaten vakti geldiğinde Holdoffer'i senin değil, onun öldürmesi de gösteriyor bunu. Sen asla yapmazdın.»

«Sanırım yanılıyorsunuz efendim.»

«Sus.»

«Peki efendim.»

Birden, çoktanberi çevresinde dolaştığı konuya dalış yaptı. «Bugün orduda, İkinci Dünya Savaşı sırasında var olmayan bir şey var. Buna 'Hükümetin Yüksek Çıkarları' deniyor. Biliyor musun ne olduğunu?»

«Hayır efendim.»

«Aslında çok basit. Ordu seni şerefine terhis ediyor. Yani başka bir deyimle, seni askere almış olmaktan ötürü özür diliyor. Bu hareketiyle Ordu, her ne kadar orduda başarılı olmamışsan da, sivil hayatta başarılı olmaman için bir neden bulunmadığını ifade etmiş oluyor. Birçok insan sivil olarak çok başarılıdır ama, asker olarak başarısız olduğu için buradan ayıklanmak zorundadır. Hasta numaraları yapanlar, hırsızlar, budalalar, korkaklar, memnun olmayanlar. İkinci Dünya Savaşı'nda bunlar Sekizinci Madde'den atılırlardı. O madde de, akıl sağlıklarının iyi olmadığını ima ederdi. Birçok durumlarda bu teşhis haksız sayılırdı. Böyleseleri sivil hayata döndüklerinde bunun acısını çekerlerdi. İşe girerken gösterecekleri kâğıtların hepsinde yazılı olurdu çünkü Sekizinci Madde. Artık bunu yapmıyoruz. Şimdi elimizde 'Hükümetin Yüksek Çıkarları' var. Bu yeni usul, Sekizinci Madde ile Madalyalı Terhis arasında bir yere pek güzel oturuyor. Ve Webber, sen de 'Hükümetin Yüksek Çıkarları' için evine dönüyorsun. Bu karara kolayca vardığını sanma. Kendime kalsa seni doğru Çin'e yollardım. Ama ordu bana bunu yapamayacağını söylüyor. Subay olarak emrimdekilerin hepsine ve bu arada sana karşı bile bazı sorumluluklarım var. Senin asker olarak işe yaramayacağına emin olduğum kadar, sivil olarak başarılı olabileceğine de eminim. Bu nedenle seni evine yolluyorum. Hem senin hatırın için, hem de sıkışık bir anda hayatlarını tehlikeye atabileceğin başka askerlerin hatırı için.» Bir kâğıdı masanın üstünden bana doğru itti. «Oku şunu,» dedi. «Tek yapacağın şey, orduda başına gelmiş olabilecek herhangi sakatlıklardan dolayı orduya karşı bir suçlamada bulunmayacağını belirtmek. Ve sonra da bize elini sallayıp gitmek. Bunu istemez misin, Webber?»

«Bilemiyorum efendim.»

Gülümsemesi nefret doluydu. «Bak, asker, sana evine gidebilirsin diyorum. İstemiyor musun gitmeyi? Yoksa arkadaşlarına koskoca birlikte ordunun yararlanamayacağı bir tek kişinin sen olduğunu söylemekten mi utanıyorsun? Pek utanman gerekmez. Benzer durumdaki arkadaşların da pek fena değiller. Yataklarını ıslatanlar, geceleri ağlayanlar, mastürbasyon sanatçıları, bayılanlar, hıçkırık tutanlar, tek hayası olanlar, iki penisi olanlar, üç anüsü olanlar... insanların ordudan kurtulmak için söylemeyecek-

leri şey yok. Artık bununla mücadele etmiyoruz. Kanımıza göre bir adam bütün bunları göze alıyor, bu düzeye inmeyi kabul ediyorsa, onu biz de istemeyiz. İşimize yaramaz. Onu yeniden yaratmaya vakit yok. Hem de hiç vakit yok. Bizim orduda istediğimiz iki türlü adam var. Emir verebilenler ve emir alabilenler. Bu iki kategoriye giremeyenler evlerine dönerler. Özürlerimizle birlikte. Tüm manyaklar, dejenereleler, numara yapanlar, Philadelphia avukatları, tahrikçiler, kolej münazaracıları... Haftanın Asker'leri... onlardan özür diler, bir tekmede dışarı atarız. Sen sınırlı hizmettesin, evlât. Dizlerin, sırtın, kulakların... arkadaşlarına bunların hepsinin daha da bozulduğunu ve ordunun da bu nedenle seni bir çuvala koyup ölü diye eve yolladığını söylersin.»

«Bunu yapabileceğimi sanmıyorum efendim.»

«İmzala, Webber. Çünkü imzalamazsan seni iki günlüğüne deliler koğuşunda gözleme alırız. O zaman eve döndüğünde Sekizinci Madde'den dönmüş olursun.»

«Evet efendim ama...»

«Tam senden beklediğim gibi davrandın, Webber. Sicilinde anlatıldığı gibi. Şu anda 42. Bölük Merkez Birliği'nin moralini düzeltip tekrar çalışır hale gelmesini sağlamak için yapabileceğim en iyi şey, son talim olayını temizlemek ve bu olaydan doğrudan, dolaylı, fiziksel veya entelektüel olarak sorumlu olan herkesi kovmaktır. Sen de bunlardan birisin. Senden yararlanamayız, oğlum. Kâğıdı imzala, özürlerimizi kabul et ve buradan defol.»

Ben elimdeki forma bakarken arkası bana dönüktü. Okuması zor bir yazıydı elimdeki. Hem harfleri ufacıktı, hem de benim kafam çok karışıktı. Bu kâğıt benim eve dönüş biletimdi. Ama olaylar pek fazla çabuk geliyordu. McArdle da farkındaydı. Bana bakmadan konuştu. «Yanına al. Oku. Giderken de selam çakma çünkü karşılık vermem.»

Durumu Johnny ile konuştum. Ordu fikrini değiştirmeden, bir an önce imzalamamakla delilik ettiğimi söyledi. Ben emin değildim. Bu kâğıdı imzalarsam, McArdle'ın benim hakkımda tüm söylediklerinin doğru olduğunu kabul etmişim demektir. Oysa ben bunlara inanmak istemiyordum. Johnny tabii her zaman çok gerçekçi olduğu için bunun da çaresini bulmuştu. İnanmayarak imzalamamı istiyordu.

Böylelikle lirayı geri, koçu da diri almış olacaktım. Üstelik orduya karşı küçük de düşmeyecek, kavgadan galip çıkacaktım. Bu mantığa karşı koymak güçtü. Ama yine de kâğıdı bir türlü imzalayamıyordum. İmzalarsam kendi kişiliğimden bir şeyler kaybedecekmişim gibi geliyordu.

O gece hepimize izin verdiler. McArdle, Merkez Birliğinin tümünü hem cumartesi, hem de pazar için serbest bıraktı. Bunu yapmakta haklıydı. Böylelikle gerilim hafifledi, grup dağıldı. Bizi düetlere, triolara, kuartetlere bölmüş oldu. Her biri başka yere yollanan küçük, zararsız ekipler. Kimse geride kalmadığı için de, kimse üzülecek, kızacak, kendini değersiz hissedecek ya da çıldıracak vakit bulamadı.

Johnny ile ben Leominster'e doğrulduk. Orada bir barda oturup yarım düzine birayı o zarif solağın, Tony Wesso'nun şerefine kaldırdık, birbirimizin omuzunda ağladık, anılar yaşadık, şakalaştık, ve kustuk. Kışlaya öyle akıl almaz bir saatte döndük ki, saatlerden hiçbirisi bize vaktin gerçekten ne olduğunu gösteremedi. Trans'a çok benzeyen uykumuza dalmadan hemen önce ben 'Hükümetin Yüksek Çıkarları' kâğıdını imzaladım ve işgüzârlığımdan dolayı kendi kendimi kutlarken, karaktersizliğimden ötürü kendime küfür ettim, kendimi olduğum gibi kabul ettim. Olgunlaşmamış, kafası karışık, yarı çılgın bir gençtim. Bayan Barringer'i düşündükçe penisi metronom gibi sallanan biri.

Ritz-Carlton'un lobisinde oturuyordum. O anda benden çok uzaklarda, başka dünyalarda bulunan insanların yanıbaşından gelip geçmelerini seyrediyordum. Sivil hayatın cilvelerine kendilerini öyle kaptırmışlardı ki, aralarında İngilizce konuştuklarını duymak şaşırttı beni. Çünkü İngilizce benim gözümde kaba bir dil haline gelmişti. Her iki kelimeden sonra gelen üçüncü kelimenin ayıp olduğu bir dil. İnsanların, bu ayıp kelimeleri kullanmadan da birbirleriyle anlaşabilmeleri gerçekten şaşırtıcı bir bulgu oluyordu.

Saat on biri kırk geçe lobiye girdi. Çok güzel ve çok rahattı. Çevresine bir bakındı, benim orada bulunup bulunmadığımı araştırdı. Belki göremez diye (çevrede başka askerler de vardı) elimi havaya kaldırdım. O asansöre doğru yürüdü. Beni görüp görmediğini anlayamamıştım. Önemi yoktu ama, Ben emri daha önceden almıştım.

Beş dakika bekledim, sonra asansöre bindim. Beşinci katta inip 503 numaralı odaya yürüdüm. Kapıya yavaşça vur-

dum. Fazla yavaş. Cevap gelmedi. Bir daha vurdum. Biraz daha hızlı. Yine ses çıkmadı. Kapıyı yokladım. Açık olduğunu görünce girdim. Kalbim kafamın içinde atıyordu.

Oda loştı. Bütün perdeler çekiliydi. Işık da yakılmamıştı. Ama yine de buranın bir oda olmayıp bir süit olduğunu farkedebildim. O, yatak odasının kapısında belirdi. Bir hayal gibiydi. Üstüne ipekten, incecik bir şey giymişti. Ayaklarında terlik yoktu. Ayak tırnakları boyalıydı. Cilalıydı. Ritz-Carlton'un lüks halılarını tırmalayıp duruyordu.

Ben konuşmaya başlarken o parmağını dudaklarına götürdü, konuşma istemediğini belirtti. Sonra bana doğru ilerledi. Parkta oynayan bir çocukmuşum gibi elimi tutup beni yatak odasına götürdü. Orada bana doğru döndü, gülümsedi. Sanki az sonra benimle paylaşacağı çok gizli bir sır biliyormuş gibi, hafifçe uzanıp kravatımı gevşetti. Kravat çıkınca gömleğimin düğmelerini açmaya koyuldu. Önce gömlek, sonra atlet çıktı. Kendimi o lüks odanın orta yerinde, yarı belime kadar çıplak, şaşkın ve aptal aptal gülümser buldum.

Kollarıma yumuşacık dokundu, ellerini üstlerinde gezdirdi. Sonra göğsümde, midemde dolaştırdı. Bunları yaparken gözlerime bakıyor, tek kelime bile söylemiyordu. Ağzı hafifçe açık, soluması düşünceli ve ağır, parfümü baş döndürücüydü. Varlığı öyle yoğun, davranışı öyle vaat doluydu ki, ona dokunmak üzere uzandım. Elimini yana doğru itti. Ona dokunmamı istemedi. Parmağı yine dudaklarına uçtu. Anladım.

Yavaşça dizlerinin üzerine kaydı. Yüzü, saçları kemerimden aşağıya doğru kaydı. Elleri de. Elleri pantolonumun düğmeleri üzerindeydi. Değmiyordu ama, kör bir insan gibi biçimimi izliyordu.

Pabuçlarımın bağlarını açmaya başladı. Ayaklarımı sırayla kaldırdım, ayakkabı ve çoraplarımı çıkarmasını sağladım. Her an biraz daha gençleşiyordum. O anda on iki yaşındaydım. Ona doğru gitmekteydim. Hâlâ diz üstünde, başını kaldırıp bana baktı. Uzanıp o inanılmaz yüzü avuçlarıma alma isteğimi engelleyemedim. Yine elimi itti. Geçen seferkinden biraz daha sertçe itti. On yaşındaydım. Sekize doğru gidiyordum.

Elleri kemerimin tokasını buldu. Kasa açıcısı hüneriyle açtı, pantolon düğmelerimi çözdü. Kasanın şifresini önce-

den biliyormuş gibi. Pantolonum söz dinleyerek yere düştü. Çok zeki bir çocuk olduğum için adımımı atıp pantolonun içinden çıkmayı becerdim. Ceplerimden birkaç bozuk para düştü ama ona aldırmayacak kadar aklım vardı. Yedi yaşındaydım.

Ayağa kalkıp arkama geçti, orada kaldı. Elleri her yanımda yılan gibi dolaşıyordu. Görebiliyordum ellerini. Külotumun lastiğini tuttular. Başparmaklar içerde, ötekiler dışarda. Külotu yavaşça sıyırdı, aşağıya indirdi. Bileklerime yığıldı külot. İçinden çıktım, bir tekmeyle uzağa ittim. Lambaya doğru uçup abajura asılı kaldı. Üzerimde bir künyem, bir de kol saatim kalmıştı. Ona ne kadar akıllı olduğumu göstermek için onları kendim çıkardım. Altı yaşındaydım.

Çıplaktım artık. O benim arkamdaydı. Göremiyordum. Her yanıma dokundu. Her yanıma... ama penisime henüz dokunmuyordu. Aptal organ buna öyle şaşırmıştı ki, karnıma yaslanıyor, burnumu hedef almış bir bazukaya benziyordu. Elleri yine kollarımda, yanlarımda dolaştı. Dudakları omuzlarıma öpmeksizin değdi oradan enseme kaydı. Küçük ısırıklar ve sıcak soluk... Eller artık gezinmiyor, yokluyor, yoğuruyor, okşuyordu.

Hiç hareket etmiyordum. Arkam ona dönük, biçim verilen bir kil yığını gibi duruyordu. Vitrin mankeniydim o anda. Sol eli arkamdan bacaklarımdan arasına hızla daldı, skrotum'umu bulup avuçladı. Bunda da ustaydı. Beni bağırmanın eşğine kadar sıkmayı biliyordu. Yine de ağzımdan «fiik,» diye bir ses kurtuldu sanıyorum. Sağ eli yanımdan dolaşıp penisimi buldu. Bu parmaklar hiç de o kadar yumuşak davranmıyordu. Kavırıyor, sıkıyor, sanki boğmaya çalışıyordu. Kafam bomboştu. Ne düşüneceğimi, ne yapacağımı bilmiyordum. Göremiyordum onu. Yalnızca ellerini görüyordum. Biri okşayan, öteki sıkınan ellerini. On parmak çalışıyordu üzerimde... sol el bir kedi yavrusu, sağ el bir mengene. Üç yaşındaydım.

Derken iki el de üzerimden ayrıldı, onu karşımda gördüm. Ayaktaydı. Ama gözleri gözlerimde değil, penisimdeydi. Ben de baktım. Neden iri açılmış gözlerinde böyle hayranlık okuduğumu anlamaya çalıştım. Genelde eski bıraktığım gibiydi ama, pornografiyi de aşacak bir boyuta ulaşmıştı. Bir kayaydı. Morumsu mavi. Hâlâ bana bakıyordu.

Tek gözü birkaç damla ejakülasyon öncesi yaşlarıyla nemliydi.

O eğildi, ona yalnız diliyle dokundu. Küçük damlalar sürenge gibi ağzına kayıp yok oldular. Bir kere daha dokunsa... neyle olursa olsun, dirseğiyle, topuğuyla dokunsa, Hoover Barajı gibi patlayacaktım. Ama o buna izin vermeyecek kadar bilgiliydi.

Beni elimden tutup yatağa götürdü, sırtüstü yatırdı, organlarımı bir kere daha elleriyle uvdu. Penisim gözüme bir an öncesinden on kat daha büyük görünmeye başlamıştı. Artık bana ait de değildi. Ona aitti. Ben de ona aittim. Artık ben nabız gibi atan bir penistim. Ucuna asker çocuk takılı bir penis. Ne o güne kadar, ne de ondan sonra, bir kadına bu kadar tümüyle ait olduğumu hatırlamıyorum. Hiç de konuşmuyorduk. Her şey kelimesiz olup bitiyordu. İki dilsiz. İki zürafa... kulaklarında pamuk tıkalı. Ses geçirmez odada sevişiyorlar. Yaptığımız her hareketi o yaratıyor, o yönetiyordu. Bu kadın bana elleriyle her ne yapıyorsa, ejakülasyonumu önlüyordu kesinlikle. Orgazmımı o kadar geciktirmişti ki el ve ayak parmaklarım atmaya başlamıştı. Aptallaştıracak kadar irileşmiştim. Her an ejakülasyonun eşigindeydim. Ama el bombasının iğnesini çekemiyordum.

Bir yandan nasıl bu kadar ıstırap içinde kalıp öbür yandan da nasıl böylesine zevk alabildiğime şaşarken, sırtından elbisesini çıkarmasını izledim. Güvenli şampiyon, kendisine meydan okuyana karşı çıkmaya hazırlanıyordu. Zil çaldı ve ben bir anda devrildim. Oynuyordu benimle. Sirk hayvanıymışım gibi kullanıyordu beni. Eğitilmiş bir ayı, ip-te yürüyen bir tavşan, alevli çemberden atlayan bir arslan. Her seferinde çemberin değişen bir yönünden atlayan bir arslan.

Her türlü biraradaydı. Üstten, alttan, arkadan, öteki odadan, avizeden, Altoona'dan. Anatomik olarak mümkün olmadığını sandığım pozlardan. Her seferinde nabız atmaları doyumun sınırına dayandığında, her şey birden tersine dönüyordu. Sanki beni sapanla fırlatmak istiyordu. Ama bir kuvvet beni orada tutmaktaydı. Bu kuvvet, onun bacakları değildi. Gerçi bacakları sık sık bana sarılıyordu ama, genellikle havada çırpınmaktaydı. Aslında o kuvvet bendim. İstemiyordum gitmeyi. Olmak istediğim yer burasıydı.

Bütün bunlar tek kelime konuşmadan oluyordu. Acaba sağır mı oldum diye merak etmeye başlamıştım. Çocukluk mastürbasyonlarım, sonunda beni denildiği gibi kör edeceğine, sağır etmişti. Arkadan da körlük mü gelecekti yoksa?

Sayın bayan ağız seksi istedi, ağız seksi aldı. Başımı aşağıya doğru çekti. Bu alanda pek tecrübeli olmamakla birlikte, çabuk öğrendim. Vücudu anlatıyordu bana. Kelimesiz. Ne zaman iyi yaptığımı, ne zaman beceremediğimi anlıyordum. Orada sonsuzluğa kadar kalabilirdim. İsteyerek. Mutlulukla. Ölebilirdim bile orada. Katları ve tüyleri arasına gömülerek, parfümüyle kaynayarak. Ama o, işi o kadar uzatmaya gerek görmedi. Ve bir ara... kim bilir ne zaman, kendini benden ayırdı, yan tarafa yuvarlanıp yastığının üzerine yağlı boya bir 'nü' gibi yattı. Yüzünde yalnızca yaramaz bir gülümseme vardı.

Suratımı tembel bir şefkatle okşadı. Ve konuştu. Yaşasın, sağır olmamıştım! Yalnızca bitkin düşmüştüm. «Zavallı yavrucak, çok yordum seni,» dedi.

«Hiç de değil. Çok iyiyim.»

Güldü. «Ah... kibar bir bey. Çok iyiydin, biliyor musun bunu?»

«Eh, fena değilim gibi gelmişti.»

Yine güldü. «Böylesi daha önce hiç başına gelmemişti, değil mi?»

«Şeyy...»

«Kendini yalnızca bir âlet gibi hissetmek.» Penisimle oynuyordu. Öyle de katıydı ki, bakmaz yanımdan onu tunçlaştırırdı mı acaba, diye düşündüm. «Zavallı yavrucak... ta Fort Devens'den buralara kadar gel de, bayan zevklenmene izin vermesin. Zavallı küçük Peter. Bana ne kadar da iyi davranmıştı.»

«Umarım birazdan iner,» dedim. «Yoksa otobüste utandırıcı olacak.»

«Erkekler genellikle öyle bencil olurlar ki, ben de bu yüzden işleri tersyüz ediyorum. Bayanlar önden buyursun. Önce kendimi kolluyorum, sonra da...» Yüzü karnımın üzerindeydi. Saçları çıplaklığımıza ipek bir eşarp gibi değişiyordu. «Sonra da tatlı askerin çaresine bakıyorum.» Ağzıyla, dudaklarıyla, diliyle bir şeyler yapıyor, bir yandan da benimle konuşuyordu. «En çok hoşlandığım budur işte,» diyordu. «Ağzımdaki bu duygu. Ah, bilseydin, sevgili Ben. Mmmmmmm.

En sevdiğim yemekten de iyi. Yakında kendini daha iyi hissedeceksin. Rahat bırak. Hazır olduğunu hissediyorum. Geri tutma. Bırak rahat!»

Talimatına uydum. Beni hiç hayal kırıklığına uğratmadı. Sonunda bitti. Cehennem tüfeği ateş etti, geri tepti, soğudu, dinlendi. O, kalıntıyı bir elinde tutup öbürüyle kedi yavrusu gibi okşuyordu. «Aferin sana,» dedi.

«Fıstık ezmesinden de iyi mi?»

«Sherry'den de iyi. Biliyor muydun, erkeklerin tadı değişik değişik olur. Bazıları acı, bazıları tatlıdır.»

«Ya ben?»

«Tatlı. Çok tatlı.» Tekrar başladı. Beni lolipop gibi yalıyordu.

«Bak, eğer sence bir sakıncası yoksa...»

Güldü. Neredeyse boğuluyordu. «Evet, biliyorum. Yorgunsun. Ama buradaki dostun bu konuda farklı düşünüyor.»

«Onu dinleme. Gösteriş yapıyor.»

«Yooo, geri dönüyor. Boyuna baksana.» Penisim bir kere daha elini doldurdu. Yakaladığı için ödül aldığı kocaman bir balık.

Ben şaşırmıştım. «Şuna bak,» dedim.

«Bu seferki senin.»

«Bu seferki ne?»

«Bu seferki sevişmemiz, hayatım. Sen ne dersen onu yaparım. Ne istersen.»

«Öyle mi? Peki...»

«Ben, hazırsın. Neyi seversin en çok?»

«Şeyyy...»

«Fırsatı kaçırma, asker. Davranış madalyası peşine düşme şu anda.»

O güne kadarki rekorum iki saat içinde yedi orgazmdı. Alice'le. Ama rekorlar da kırılmak içindi. Bazen arada yataklar da kırılırdı tabii. Eğer tüm organlar birbirini destekleyerek çalışırsa, taraflar da uyumluysa, polisler de basmazsa, istekli bir delikanlının orgazm sayısına sınır olamazdı ki! Bu seferki rekorum on oldu.

Ne kadar sürdüğünü hakkında hiç fikrim yok. Neden hâlâ hayatta olduğum hakkında da. Vücudum süngere dönmüştü. Sihirli penisim kabuğuna bir teleskop gibi çekiliyor, yalnızca elbisesi nöbet tutuyordu bazen. Sayın bayan üze-

rimde savaş alanı hastabakıcıları gibi çalışıyordu. Kemiksiz vücudumu durmadan tekrar hayata döndürüyordu... «Ben? Uyanık mısın?»

«Hayır. Ölüyüm. Ama durma.»

«Harika denecek gibiydin, biliyor musun?» Beni havluyla kuruluyor, pudralıyordu.

«Daha iyisini hiç görmedin, değil mi?»

«Hayır. Tarzan daha iyiydi ama, o asmalara asılıp sallanırdı. Tamam. Bunu nasıl buldun. Kundaklanmaya hazırsın artık.»

«Gülünç bir şey duymak ister misin?»

«Her zaman isterim gülünç bir şey duymayı.»

«Yalnızca soyadını biliyorum. İlk adın ne?»

«Maggie.»

«Maggie Barringer, öyle mi? Güzel isim.»

«Aslında Barringer değil.»

«Değil mi?»

«Değil. Onunla beraber yaşıyoruz, o kadar. Ah, Ben... her konuda dürüst davranalım, olmaz mı? Numara yapmak öyle yorucu ki! Dürüst davranıp zamanın saçmalığına uymayabilir miyiz?»

«Denemeye değer bence.»

«Ben Kevin Barringer'le evli değilim. Onunla oturuyorum. Zengin, cömert, çekici biridir. Sevişmekten hoşlanır. Becerebildiği zamanlar. Benim de kendim olmama izin veriyor.»

«Kendin nesen?»

«Bilmiyorum. Bir ilah. Bir ilahe. Bir nimfomanyak belki... ama nimfomanyaklar da orgazma varamıyorlarmış söylendiğine göre. Ben ise varıyorum.»

«Evet. Buna tanıklık edebilirim.»

Yanımda yatıyor, konuşuyordu. Seks bitmişti artık. Farkındaydım. Bu günlük. «Her neyse, Kevin'le yaşıyorum. Saray gibi bir evde. Bazen onunla seyahat ediyorum. Beni sağa sola göstermek istediği zamanlar. Kevin petrol işinde. Karteller falan. O durmadan seyahatte. Avrupa'dan bir ay kadar önce birlikte döndük.»

«O biliyor mu... yani senin...»

«Sağla solla yattığımı mı? Sanırım biliyor. Rezalet çıkarmadığım sürece sorun yok. Subaylar Kulübüne zaman ayırmamdan hoşlanır. Ben de öyle. İki kere şansım açıldı orada.»

«Öbürü kimdi?»

«Genç bir denizci. Beş yıldır denizlerdeymiş gibi sevişiyordu. O gitti, yerine sen geldin.»

«Kevin kuşkulandı mı?»

«Belki. Ama beni rahatsız etmiyor. Bu daireyi tuttuğumu bilmiyor. Aslında galiba biliyor da, etraftan biraz sevgi toplayabilmeme memnun oluyor. Çünkü kendisi altmışına yaklaştı. Onu çok yoruyorum. Gözüm başka birini kesti mi, Kevin'le son sevişmemi ona bir ay yetecek hâle getiririm.»

«Kulağa hoş geliyor.»

«New York'ta, Paris'te, Londra'da da böyle dairelerim var. Ayrıca iki de kızım var, Ben. Biri daha reşit bile değil. Öteki yirmi iki yaşında ve evli.»

«Buna inanmak zor.»

«Onları terkettim. Çıkıp gittim. Savunulacak şey değil tabii. Ama delirmemek için mecburdum. Analık duygum yok pek. Velut biriyim ama, analık duygum yok. İnkaların laneti midir, nedir?»

«Nerede olduklarını biliyor musun?»

«Biri Chicago'da. Yani son bildiğimde oradaydı. Evli. Öteki de bir yerlerde bir kız okulunda öğrenci. Kocam Stamford, Connecticut'ta. Ressamdır. Yıllarca bir yandan bu hayatı sürdürürken bir yandan anne olmaya uğraştım. Sonunda çıkıp gittim. Bunları sana anlatışım, hakkımda her şeyi bilesin diye. Hepsi de o kadar kötü şeyler sayılmaz. En iyi noktalarım korkarım hep yatakla ilgili. Orada çok iyiyim. Bir erkekten birine giderim. Herhalde bir gün beni yıpratacak bu durum. O zaman belki de eve dönerim. Affedicidirler. Danteller giyer, oraya yerleşir, arasına sütçüyü içeri alıp öylece yaşlanırım. Artık büyükanne olduğumu biliyorum. Bir büyükanneyle yatmak seni rahatsız eder mi?»

«Marlene Dietrich de büyükanneymiş diye duyuyorum.»

«Haftaya pazara yine bana gelir misin?»

«Randevu defterime bakmam gerek ama sanırım seni araya sıkıştırabilirim.»

«Durum seni korkutabilir. Yani enine boyuna düşündükten sonra bir kadının oynaçağı olmak istemeyebilirsiniz.»

«Yooo. Asla. Yalnız ben ne kadar süre burada olacağımı bilmiyorum. Beni ordudan terhis ediyorlar. Şerefli yoldan. Ama ordu benim işe yaramayacağımı düşünüyor.»

«Beni dinleseler seni general yaparlardı.»

«Hıı, evet. Sakın söyleme onlara. Onlar benden nasıl bıktılırsa, ben de onlardan öyle bıktım.»

«Bir âsi! Bayıldım buna. Seni özleyeceğim. Daha birbirimizi yeni yeni tanıyorduk.» Beni biraz daha pudraladı. «Güle güle, eski dost... öyle bir serüvendi işte,» dedi.

«Daha bir süre buralarda olabilirim ama. İnsanı çıkarmıyorlar. Önce kanatlarını iyice yolmak istiyorlar.»

«Evin nerede?»

«New York'ta.»

«Seninle orada buluşabiliriz. St. Regis otelinde bir dairem var.»

«Harika.»

«Ne iş yaparsın? İşin var mı?»

«Filmciyim. 20th Century Fox için reklamlar yazıyorum.»

«Dalga mı geçiyorsun?»

«Hayır.»

«Orada bir yığın insan tanırım. Sokuras, Winnerman. Clark. Onlarla yatmam ama, seyahatlerimde rastlıyorum.»

«Ben W. Charles Gruber'in yanında çalışıyorum. Tanır mısın?»

«Evet. O adam konusunda dikkatli ol.»

«Ne demek istiyorsun?»

«Dikkatli ol demek istiyorum. Homodur.»

«Gruber mi? Hadi canım!»

«Sana hiç kız falan yolladı mı henüz?»

«Neden yollasın?»

«Çünkü sana bakıyorum da, tam onun beğeneceği tür aygırlardansın.»

«Tanıyor musun onu?»

«Eh, evet, tanıyorum. Yani, sevgili Ben, benim muhitim çok geniştir. Dedikodusunu da yapmak istemem, tamam mı? Daha şimdiden sana çok fazla şey söyledim.»

«Yalnızca Gruber neden bana kız göndersin, onu söyle.»

«Çünkü onun yöntemi budur. Senin aranı bulur, seni mutlu eder, dostun olur... ve bir de bakarsın, şeyine el atıyor.»

«Tanrım, insan Boston'da neler de öğreniyormuş.»

«Artık gitmeliyim. Kevin misafir çağırmıştı. Belki de bizim evin arka bahçesinde petrol arayacaklardır. Sen ister-

sen burdaa kalabilirsin. Oda servisine bir şeyler ısmarla. Ne istersen. Hesabıma yazarlar.»

«Saat kaç?»

«Beş dolaylarında.»

«Belki bavulumu hazırlamaya gitmeden bir bira söylerim.»

«İstedğini söyle. Gelecek pazara görüşürüz, olmaz mı? Aynı yer, aynı saat.»

«Daha erken olmaz mı?»

«Aferin sana.»

Maggie'nin giyinişini izledim. Olağanüstü bir kadındı. Her şeyi tam harika. Öyle doğal ki! Tutkuları yok. Psikoloğa sorsanız tam bir deli ama, o anda tam bana göre. Gitmeden beni yanağımdan öptü. Teyzemmiş gibi. Sonra kendimi Bitz-Carlton süitinde yalnız buldum.

Oda servisine bira söyledim. Sonra ıstakoz. Fransız pastası ve kahve. Maggie'nin adını yazdım getirdikleri karta. Garsona da bir şey sormadığı için yüklü bir bahşış verdim. Acaba o da mı Maggie'nin tadına baktı, diye düşündüm. Kısıkanıyor muydum yoksa? Öyle şeylere kalkışmamalıydım.

Kışlaya dönüp hemen yattım. Ertesi sabah 'Hükümetin Yüksek Çıkarları' formumu teslim ettim. İki gün sonra beni tıp bölümüne aldılar. General McArdle hiç vakit kaybetmiyordu.

ginnie

1951

Don da gidince çıldırmama ramak kaldı. Annice'den ve grubundan ayrılmıştım. Sayonara hapı yutmuştu. İleriye dönük hiçbir planım kalmamış, Don da Los Angeles'e kaçmıştı. Elimde yalnızca birkaç yüz dolarla hangar gibi bir daire kalmıştı. O koca yerin kirasını da kendi başıma çıkarmak zorundaydım.

Bu konuyu Roland'a açtım. Durumu Ben'e haber vermemi söyledi. Eğer Ben kiraya yardım edemezse o daireyi bırakıp daha küçük bir yer bulmamı öğütledi. Buluncaya kadar da onun evinde kalabileceğimi önerdi.

Tekrar Greenwich Village'e taşınmak istemiyordum. Geriye doğru bir adım sayılıyordu bu benim gözümde. Hem Ben'i de kaybetmek istemiyordum. Bunu bir tür kaçıklık saymak gerektiğini biliyorum. Onunla henüz tanışmış değildim ve belki hiçbir zaman da tanışmayacaktım.

Neyse... işe en başından başlamak gerekir diye düşünüp Ben'e bir mektup yazdım, durumumu anlattım. Cevap olarak bana yüz elli dolar yolladı, mektubunu da «Peter Pan» diye imzaladı. Böyle yapması onu bana öyle sevdirdi ki, dairesini kaybetmesine sebep olamayacağımı daha iyi anlamış oldum.

Bütün müzikaller için denemelere çıkıp hiçbir zaman seçilemeyerek geçirdiğim bu günlerde, tekrar lokanta servisi yapmaya döndüm. Lincoln Meydanı'nda, Chips denilen bir lokantada. O zaman daha Lincoln Merkezi yapılmamıştı. Biraz gecekondumsu yapılarla dolu olan arazinin bu işe ayrılacağından söz ediliyordu çevrede. Çalıştığım lokanta ABC binasının yanından köşeyi döner dönmez oradaydı. Domuz-

lar gibi içip yıkılanların dadanmadığı tek lokanta da orasıydı o bölgede. ABC yakın olduğu için lokanta kalabalık oluyor, sahne sanatına bulaşmış bir sürü insan sık sık geliyordu. Belki bunun bir nedeni de Chips'de çok iyi İtalyan yemekleri bulunmasıydı.

Ama bu iş beni çok sıkıyordu. Annemin bir zamanlar yaptığı gibi masalara servis yapmak! Can sıkıntımından kurtulmak için gelip gidenlerin aksanlarını incelemeye koyuldum. Bir gece Fransız, bir gece İngiliz numarası yapmaya başlamıştım. Kaç kişiyi kandırabildiğimi sayıp duruyordum.

Paraya gelince... işin en berbat yanı oydu. İyi paraydı verdikleri. Öyle iyiydi ki, işten çıkmaya cesaret edemiyordum. Küçük bir lokantaydı Chips. Müşterilerinin çoğu gece saat on birden sonra gelirdi. O saate kadar çalışmayı canı isteyen benden başkasını bulmak da kolay değildi. Oysa bana saatin kaç olduğu vız gelirdi. Bugün bile hâlâ saatin kaç olduğunu bilmeden yaşıyor giderim.

Ama böyle böyle, hayat yanıbaşından geçip gidiyordu. Yapmak istediklerim bunlar değildi. Kendimi hiç bu gözle görmüyordum. Vakit geç, hava karanlık, herkes de içkili olduğu için kıcıma da epey çimdik atılıyor, bu da hiç hoşuma gitmiyordu. Popomda mor puanlar vardı her dakika. İnsan duştan çıkarken gözü ilişince hiç de hoş olmuyor.

Derken bir gece yarısı, saat ikide bunun da sonu geldi. Kısacık eteğime bakıp hipnotize olan bir müşteri elini eteğin altına öyle bir hızla daldırdı ki, göremedim bile. Yalnızca hissettim. Önce içime bir yarasa kaçtı sandım. Eğer bekâretimi kaybedeceksen, onu da ağzı Parmesan peyniri kokan, üstelik de hiç tanımadığım birine feda edecek değildim. O anda elimdeki tepside mantarlı soğanlı bir pizza vardı. Koskocaman. İçinde bol mozzarella ve vıcık vıcık domateslerle. Bileğimin bir hareketiyle pizza tavana uçtu, çarptı ve yarasanın sahibinin kafasına konuverdi. İtoğlu it sanki suyun dibine dalmış da, o sırada orada yüzmekte olan pizzanın altından kafasını çıkarıvermiş gibi görünüyordu. Neden benden başka gülen yok diye merak edip duruyordum. Kimsenin gülmemesinin nedenini sonradan anladım. Kafasına pizzayı giymiş olan adam, bu bölgenin emniyetinde dedektifler bölümü başkanıydı. Herkes ona çok iyi davranmaya mecburdu. Sarhoşları bu lokantanın kapısına dayanır dayanmaz toplatıran, her gece ön masaya oturan iki fahişenin de işlerine

sâkin sâkin devam etmelerini sağlayan oydu. Üstelik lokanta da onların bu çalışmasından yüzde alıyordu.

Hoş bütün bunlar bana vız gelirdi tabii. Kasığımda yarasa demek, ne olursa olsun kasığımda yarasa demektir. Sahibinin şu ya da bu olması durumu değiştirmezdi bence. Belediye Başkanı Wagner olsa, o da giyerdi pizzayı kafasına. Vali Harriman da olsa, Başkan Truman da olsa, aynı şeydi. Belki Clark Gable olsa biraz daha sabırlı davranabilirdim. Bir yarım saat kadar erteleyebilirdim.

Her neyse, bunun sonunda küçük bir tartışma yeraldı. Tartışmanın ana teması, benim hem sakar, hem uygarlık dışı biri olduğum yolundaydı. Kovuldum. «Elveda Bay Chips» deyip yağmur altında Central Park'ı geçerek evime doğru yollandım. Artık ne işim vardı, ne de şansım.

Bir konserve kutusu açıp içindeki sardalyaları yerken imkânlarımı düşündüm. Resepsiyonist olarak iş bulabilirdim. Belki ABC'de. Oldukça hoş bir kızdım. Orada çalışan bir sürü insanı da Chips'de tanımıştım. Ya da Roosevelt Hastanesine deney cesedi olarak girebilirdim. Bu ABC'deki resepsiyonculuktan daha doyurucu bir iş olabilirdi. Dilenciliğe de başlayabilirdim. Güzeldim bir kere. Pek fazla güzel dilenci de yoktu. Ya da uyuyana kadar ağlayabilirdim. Bu işte zaten ustaydım. Bunu hemen yapabilir, üstelik bütün şanslarımı yarına kadar açık tutmuş olurum. Sonuncusunu yaptım. Hep onu yapardım zaten.

Uyandığım zaman **Variety** dergisine uzandım. Onu her zaman okurdum. Neşelendirirdi beni. Esprileri hem duygulu hem yaratıcıydı. Ayrıca sahne mesleğinde kimlerin ölüp yerlerinin boşaldığını da haber veriyordu. İp cambazlığı mı, sinemalarda yer göstermek mi, her neyse. Bu arada sahnelenecek **Guys and Dolls** opereti için dansedecek elemanların seçimine başlandığı da yazılıydı. İkinci fincan kahveme vakit ayıramadım.

Kırk Altıncı Sokak'taki tiyatrodaki bulunan dans sanatçılarının sayısı, Chips'in duvarlarındaki salça lekelerinin sayısından bile fazlaydı. Kızların da çoğu, güzel sayılmasa bile, hoştu. Sirtına siyah bale mayosu geçirmiş uzun bacaklı bir kıza bakıp etkilenmeyen bir erkek gösterebilir misiniz bana? Ben size göstereyim. O günkü seçimleri yöneten adam.

Adını duyamadım. Hakkında tek bildiğim, canının çok sıkıldığı, kaba olduğu ve bir de homo olduğuydu. İçerde pi-

yanoyu çalan bir adam, bir davulcu, bir de ışıkçıdan başka kimseler yoktu. Sıkkin, kaba, homo koreografçımızın (yoo, Michael Kidd değildi!) hareketleri göstermesinden sonra, kızlar altışar altışar sahneye çıkıp denemelerini yaptılar. İstenen hareketi yapıp da komik durmamaya olanak yoktu. Ama ben **Guys and Dolls**'u ezbere biliyordum. Belki kırk kere seyretmiştim. Bu dansın koreografisini kendim bile yapabilirdim. Hemen hemen de yaptım.

Ben dans ederken yanımdaki kızların yavaş yavaş çekilip uzaklaştığını, orkestra sandalyelerine oturup seyretmeye başladıklarını farkettim. İş kaybetmeyeyim diye Annie için çılgınca dansettiğim sefer gibi. Bitirdiğim zaman kızlar alay edercesine alkışladılar.

Koreografçı başını kaldırıp yüzüme baktı. «Bu piyeste daha önce hiç oynadın mı?» dedi. «Yedek falan olarak?»

«Hayır.»

«Çok iyi biliyorsun.»

«Gördüm sahnede.»

«Kaç kere?»

«İki ya da üç.» Kızların gülüştüğünü duydum. «Belki de dört,» dedim.

«Lütfen bize adını söyle.»

«Ginnie Maitland.»

«Hiç profesyonel olarak dansettin mi?»

«Evet. Annice Chatterton Dans Grubunda.»

«Onlar zenci bir grup.»

«Ben de... ben onlarla dansettim.»

«Ha anladım. Sen o beyaz kızdın.»

«Hâlâ beyazım.» Bana bu komik geldi. Başka da kimseye komik gelmedi.

«Menajerin kim, Sırmasaç?»

«Yok.»

«Zıyanı yok. Gündelik çalışır mısınız?»

«Evet efendim.»

«Peki. Salı öğleden sonra burada ol. Saat yarımda. Ötekilerin hepsine çok teşekkür ederim. Kartlarınızı doldurup Clancy'ye teslim edin. Sizi arayacağız. Öbür altı kişiyi görelim. Haydi, çabuk, çabuk!»

Olmuştu! Kazanmıştım! Bir işim vardı artık! **Guys and Dolls**! Onca ısrarım boşa gitmemişti! Korkunçtu bu! Demek Alfred Lunt'un etrafında da bu kadar dolaşsam, sonunda

kendimi Lynn Fontanne olarak bulacaktım! Öyle sevinmiş, öyle kendimden geçmişim ki, hemen Roland'a telefon ettim. Onun tatlı gülüşünü duymak hoşuma gitti. Eve dönerken supermarkete uğrayıp gece kendime çekeceğim ziyafet için yiyecek stoku yaptım. Dört file dolusu, sağlığa zararlı yiyecek. Eve dönmek için taksi çağırmak zorundaydım. Beş merdiveni iki kere çıkıp inerek aldıklarımı yukarıya taşımayı başardım. Sonunda kapımı açıp içeriye girdiğimde orada bir kız bulunduğunu gördüm. Koskocaman bir kız! Adının Jessica olduğunu söylüyordu.

Gülümseyip benim de Ginnie olduğumu açıkladım ve lütfen yanındaki pilota benzer o adamı alıp buradan derhal defolmasını rica ettim.

Uzun lafın kisası, bana Don'u ve Ben'i tanıdığını anlattı, bu dairenin kontratının da kendi üstüne olduğunu söyledi. İki kız arkadaşıyla birlikte. Uydurmuyordu bunları. Doğru konuşur havası vardı. Onu ve Kaptan pilot Stykes'ı Don'un odasına yatırdım. Tam buzdolabını, musluğu ve duşu anlatacağım sırada sözümü kesti, bunların hepsini bildiğini söyledi.

Kanepenin üzerinde de O'Neill adında ikinci bir pilot bulunduğunu gördüm. Ben seçimlerde boğuşurken o da buraya iniş yapmıştı. Ya başka bir havayolunun pilotu, ya da başka bir otelin kapıcısı gibi giyinmişti. Belki postacı veya şef trampet de olabilirdi. Yardım edip onu Ben'in odasına yerleştirdim. Kendi kendine gidemeyecek kadar sarhoştı. Sinirlerim iyice gerilmeye başlamıştı. Bundan böyle nereye gidersem yalnızca tren veya otobüsle gideceğime yeminler edip oturdum, Ben'e bir mektup yazdım, durumu nasıl idare edebileceğimi sordum.

Jessica ertesi gün odadan çıktı ama, yalnızca yiyecek bir şey bulmak amacıyla çıktı. Kaptan Stykes'a gelince, o herhalde Jessica'yı yiyordu, çünkü onu iki gün hiç görmedim. Jessica yemekle bitmeyeceğine göre adamın orada bir yıl kalmadığına şaşmak gerekir.

Önce kostüm provası için tiyatroya, sonra da bale pabuçları almak için Capezio'ya gittim. Eve döndüğümde Jessica ile Kaptan Stykes hâlâ Don'un odasında âlemdeydiler ama, Kaptan O'Neill sıvışmıştı. Ben'in odasına, onun yerine Kaptan Hennon yerleşmiş bulunuyordu. Barnum ve Bailey

Havayollarından. Adam beni görür görmez kaplan gibi üstüme gelmeye başladı.

Birkaç gün boyunca hava trafiği pek yoğundu bu dairede. Ben telefon etti, mektubumu aldığını belirtti. Jessica'nın doğru söylediğini anlattı, benden işi idare etmemi rica etti, başarabilir misin, diye sordu. Başaracağıma söz verdim, bir süre çene çaldık. Telefonu kapadıktan sonra kendimi daha bir iyi hissettim. O gece deliksiz uyudum. Ertesi sabah uyanıldığında Kaptan Hennon'u gitmiş buldum. Yalnızdım. Çok şükür.

Piyesteki rolüme ısınmaya çalışıyordum. Açılış iki gün sonraydı. Oyun boyunca söyleyeceğim bir tek satır sözüm vardı. Onu da doğru söyleyebilmeye can atıyordum. Duygulu ve profesyonel bir tonda.

Evdeydim o gece. Yalnızdım. Tek satırımı tekrarlayıp durmuş, ona elimden gelen her nuansı vermiştim. Öyle uzun süre çalışıyordum ki, uyumam şafak vaktine yaklaşıyordu. Tam uykumun en derin yerindeyken telefon çadı. Elimle yoklayarak kulaklığı bulmaya çalıştım, Ben'in sesini duydum. Ama öyle uykum vardı ki, neden söz ettiğini anlayamıyordum. Birinci sınıf bir terfi mi diyordu, ne diyordu? Anlaşılan onu teğmen yapmışlardı. İnsanın er iken nasıl subay olabileceğini sormadım ona. Tebrik edip telefonu kapadım, tekrar uyudum. Uyandığım zaman onunla konuşmuş olduğumdan bile emin değildim.

Birkaç gün sonra kendimi Ben'in aradığına inandırma-yı başardım ve kendime güvenim çok fazla arttı. Artık şansımın da açıldığını düşünmektaydım. Bütün kapılar açık duruyordu karşımda. Hangisini seçsem farketmezdi. Hepsi beni üne, servete, mutluluğa götürecek. Çıkıp Beşinci Cadde-deki Saks'a yürüdüm. Bakalım 1951 bana neler getirecek diye aranmaya başladım. Para önemli değildi tabii. Yanımda otuz dolar vardı. Daha fazla harcayamazdım. Kimbilir yarın ortaya ne gibi felaketler sunacaktı.

Nefis bir bluz buldum. Yirmi üç dolar doksan beş sente. Mavi üstüne beyaz puanlı. Yani Chips'de çalışırken popom nasıl görünüyorsa onun tam tersi. Belki de o yüzden satın aldım. Eve döndüğümde telefonun çaldığını kapının dışından duydum. Fort Devens, Massachusetts arıyordu. Ben'in sesi duyuldu. Önemli bir şey yok, diyordu. Yalnızca ordudan ayrıldığını ve eve dönmekte olduğunu haber verdi.

Sevgili, tatlı Ben. Eve dönüyordu. Güzel, yakışıklı, anlayışlı, tatlı Ben'im eve dönüyordu.

Kapının kilidini değiştirdim. Sat anasını, diye düşünüyordum. Gerçi kontrat benim üstüme değildi ama, burada ben oturuyordum. Yakında Ben de döneceğine göre, yabancıların pat diye üstümüze gelmesi hoşuma gitmezdi. Önceden telefon edip haber veren olursa, ne âlâ. Onlara yer bulmaya çalışırdım. Ama yol geçen hanı gibi uğrayıp beni fahrî seyahat servisiymişim gibi kullanamazlardı. Geçmişti artık o günler.

Guys and Dolls provaları bitmiş, oyunun açılma zamanı gelmişti. İlk Broadway gösterim! Tabii ödüm kopuyordu. Öteki arkadaşların hepsi daha önce Broadway oyunlarında oynamış oldukları için rahattılar. Ayrıca aynı oyun daha önce de uzun süre oynamış olduğu için kimseye fazla bir baskı yapmıyorlardı. Gerçi Vivian, Blaine, Sam Levene ve Isabel Bigley artık rol almıyorlardı. Yine de şansımız varmış... seyirciler daha yerlerine otururken eğlenmeye başlıyorlardı. Alkıştan yıkılıyordu her taraf. Uvertür çalarken onlar da şarkıya katılıyor, güfteleri herhalde besteciden daha iyi biliyorlardı.

Oysa ben hiç o durumda değildim. Uvertür çalınırken kenefte kusuyordum. Üstümde o seksi kılıgım, kalçalarımıdan başlayıp memelerimde biten şen dul korseme. Balenleri öyle sıkıydı ki, kollarımı birden kaldırırsam memelerim ta üst balkona fırlayacaktı. Şu anda bile, gerçi uçup gitmiyorlardı ama, o kadar yüksekteydiler ki, kabakulak çıkar-mış çifte gerdanlı bir sincaba benziyordum. Patlamaya hazır-dım yani.

Her neyse, tam intihar notumu yazmaya karar verdiğim sırada, Florrie adındaki öbür dansçı kız gelip beni kenef-te buldu. Florrie benimle hemen arkadaş olmuştu, çünkü evinde zaten beş kedi yavrusu besliyordu. Bir fazla olsa ne çıkar diye düşünmüş olmalıydı. Hemen beni dışarı çıkarıp avuttu, bunun herkesin başına geldiğini, önemse-mek gerektiğini söyledi. Ayrıca perdenin açılmakta olduğunu, eğer açıldığı zaman ben orada değilsem bütün oyunun mahvolacağını, bu nedenle memelerim Havana'ya bile uça, bir an önce oraya yetişmem gerektiğini vurguladı.

«Ama Florrie, söyleyeceğim o cümleyi bilmiyorum!»

«Aklına gelir.»

«O cümleyi söyleyemezsem oyun duruverir.»

«O söz yirmi dakika sonra söylenecek. Memelerini ise şu anda göstermen gerek. Hadi, yürü!»

Ve sahneye çıktım. Hiç de fena değildim. Hani bir sürü laf ederler, kulisteki korkuların tek çaresi sahneye adımını atmaktır, bütün korkular buhar olup uçar derler... doğruymuş.

Böylece Adelaide ve çevresindeki kızlar, dans numaramızı bitirdik, Adelaide'i Nathan Detroit'le yalnız bırakabilmek için sahneden ayrıldık. Derken o cümleyi söylememin zamanı geldi. Ben de hazırdım. Tekrar sahneye çıktım. Küpemi arıyor olmam gerekiyordu. Nathan'a dönüp diyecektim ki: «Sosyete Max'la randevum var diye bu kadar giyinip hazırlanıyorum, ve sonra senin o boktan kumar oyunun yüzünden randevumu iptal etmeye kalkıyor.» Bu cümlelerin oyunda önemi de vardı. Çünkü konuya katkıda bulunuyordu. Adelaide buradan Nathan'ın, verdiği söze rağmen hâlâ kumar oynattığını anlıyordu çünkü. O cümle olmazsa seyirciler Adelaide'in durup dururken Nathan'a neden kızdığını anlayamayacaklar ve oyunun daha ortası olduğu için de geri kalanı karmakarışık olacaktı, tamam mı?

Tamam, ben yerimde hazırdım. Adelaide, Nathan'la yalnızdı. Ben çıkıp küpemi aramaya başladım. Uzun bacaklarımdan memnun, kendime güvenim tam. Ve dönüp Nathan'a dedim ki: «Sosyete Max'la randevum var diye bu kadar giyinip hazırlanıyorum ve sonra senin o kumardan bok oyunun yüzünden randevumu iptal etmeye kalkıyor!» Şimdi lütfen anlamanız gerekir ki ben bu cümleyi tam iki haftadan beri her saniye tekrarlıyordum. Kelimeleri tersyüz edip «boktan kumar oyunu» yerine «kumardan bok oyunu» dediğimin hiç farkına varamamıştım. Benim kulağıma tamam gibi gelmişti. Ama yine de bir terslik olduğunu anladım, çünkü Nathan yemekte olduğu ahududuların içine düşer gibi oldu, ağzından pembe balonlar uçtuğunu gördüm.

Derken Adelaide de bir kahkaha patlattı, arkadan seyirciler de ona katıldılar. Hiçbir şey anlayamamıştım. O anda Nathan'la Adelaide böyle yapmamalıydılar. Olduğum yerde donup kalmıştım. «Allah kahretsin, memelerim fırladı herhalde!» diye düşündüm. Eğilip bakmaya da korkuyordum. Seyirciler kahkahadan bayılıyor, kuliste sahne amiri

yere yıkılıyor, Florrie altına kaçırmamak için güç dayanıyordu. Bakmak zorundaydım. Baktım. Memelerim yerindeydi. Toplanmaya hazır greyfrutlar gibi çenemin tam altında. Bu sefer, ya korse yarıldıysa, diye düşündüm. Üstümde yalnızca file çoraplar vardı. Külotum yoktu. Memeler yerinde olduğuna göre, acaba göremediğim ne gariplik vardı üstümde? Herhalde korsenin kıcı yarılmış, popom mağaza vitrinindeymiş gibi dışarı sarkmış olmalıydı. Üstelik şimdi o popomu seyirciye çevirip yerden küpemi almak zorundaydım.

Eh, dedim kendi kendime. Ether Merman olsa yapardı. Mary Martin olsa yapardı. Oyunun sürmesi şart. İlerleyip küpeyi buldum, «Ah, işte buradaymış,» dedim. Eğilme hareketim giysimi çok gerecekti. Bacaklarımı bükmemem gerekiyordu. Seyirci de aşağıda olduğuna göre... Emindim korsenin yarılmış olduğundan. Ta önden arkaya kadar her şeyim görünecekti.

«Eh, ne yapalım,» dedim kendi kendime. Olacakla öleceğe çare yok. Eğer alınma bu kadar milletin kıcımı görmesi yazılmışsa, varsın görsünler. Her kızın bir kıcı var. Benimki de kimseninkinden geri kalmaz, o halde ne telaş edip duruyorum? Bu kararla yürüdüm, hiçbir şey olmamış gibi eğilip küpemi aldım, Lynn Fontanne'ın çıplakken toplayamadığı kadar da alkış topladım.

Kulise döndüğümde Adelaide'in durumu kurtarmak için, «Kızcağız boktan kumar oyunu demek istedi herhalde,» dediğini duydum. Bunun alkışı da ayrıca beş dakika sürdü ve ben de bu sayede ne yaptığımı anlamış oldum.

Hiçbir yerimi göstermediğime o kadar sevinmişim ki! Ama bir tek cümlemi doğru dürüst söyleyememek de yıkmıştı beni. Yaptığım hata bana sahnede alkış toplamakla kalmadı, kuliste de hayranlık uyandırdı. Oyuncular, yardımcıları, hatta o sersem koreografımız bile gelip beni tebrik etti. Ne yapmışım? İki şey. Bir kere oyunu canlandırmış, hayat vermişim ona. Uzun süre sahnede kalmaktan doğan tekdüzeliği silmişim. İkincisi de, cesaret göstermişim. Kıcımı göstermemiş, onun yerine cesaret göstermişim. Sürdürmüştüm oyunu. Oysa çevremdekilerin hepsi kendini kaybetmiş durumdaydı o sıra. Ben etmemiştim.

Bu nedenle Çingene Kostümü'nü bana verdiler. Bir gelecekti bu. Birkaç yıl önce **Erkekler Sarışınları Sever** adlı oyun

oynanırken başlamıştı. Dansözlerden biri ayrılırken sabahlığını kendinden sonra gelen kıza bırakmış, sonra o elbise bir oyundan ötekine geçip durmuştu. Bir çingeneden öbürüne. (Dansözlere şaka olsun diye çingene denmekteydi.) Şimdi de benimdi. Başlangıçta tüy yakalı, beyaz saten bir sabahlıktı ama, her oyunda üstüne bazı anılar birikmiş, görünümü değişmişti. **Top Banana**'dan bir muz kabuğu, **Kral ve Ben**'den birkaç boncuk, **En Mutlu Adam**'dan bir kurdele. Sabahlık benim elime geçtiğinde salkım saçak bir şeydi. Yine de, önemli olan fikirdi. Birileri Çingene Kostümü'nü bana vermeyi düşünmüştü.

Yıldızdım artık... bir tür. En berbat tür. Dilim zaten kötüyken şimdi aksanım daha da bozulmaya başlamıştı. Ama Tallulah Bankhead'in de aksanı bozuktu. Ben mi kalmıştım dertlenecek?

Başarı haberim çevreye çarçabuk yayıldı. Değiştirdiğim cümleyi her gece o haliyle söylememi istediler. Hem oyunu canlı tutuyor, hem de benim dünyanın en salak kızı olarak yaptığım üne katkıda bulunuyordu. Ama kimseyle özel bir ilişkim hâlâ yoktu. Kendimi Ben'e saklıyordum. Evet, hayranlarım çevreme yaklaşıyordu. Evet, bazılarıyla akşam yemeğine de çıkıyordum. Ama apartmanın kapısına döndüğümüzde oyun bitiyordu. Kimsenin içeriye girmesine izin yoktu. Bir tek Ben.

ben

1951

Beni Ruh Sağlık Merkezine aldılar. Yani artık psikopatlarla, manyaklarla, sapıklarla biraradaydım. Ordunun istenmeyenleri, uymayanları, çıkmayı bekleyenleri hep buraya toplanmıştı.

Uyumsuzluk gösterenler çoğunluktaydı. Dikbaşlılar. Çoğunu ruhsal muayenede tanıdım. Ordudan harika bir sicil ile ayrılmayanların hepsi bu yoldan geçmek zorundaydılar. Buradan geçmek, insanın özgürlüğünü kazanması karşılığında oldukça ucuz bir fiyat sayılırdı doğrusu. Bu yüzden, kendini normal kabul eden benim gibiler bile, bu bir gecelik cennetten fazla yakınmıyorduk.

Ruh hastanesinin pencere camları, naylon kafeslerin dışındaydı. Akıllılık etmişlerdi böyle yapmakla. Kendini oradan atmaya kalkıp da kafese çarparak yay gibi geri sıçrayınca şaşırانların sayısı bir değil, iki değildi çünkü. İçlerinden üç tanesi bütün geceyi o kafeslere asılı geçirdiler. Kuş gibi... daha doğrusu maymun gibi. Hiç kıpırdamıyorlardı. Tek çalışan yerleri bağırsaklarıydı. Bu yüzden tam altlarına oturmak akıl kârı değildi.

Elimize sert âletler vermiyorlardı. Yemek için kullanabildiğimiz tek şey, tahta bir kaşıktı. Verdikleri yemek de tabii ki püreydi. Tıraş olmak isteyen, ancak iri yarı iki gözünün önünde olabiliyordu. Usturalara gelince, öyle kör, öyle kördüler ki, buna tıraş demeyip masaj demek daha doğru olurdu.

Kemere ve pabuç bağına da izin yoktu. Pijamaların lastikleri, böbrekten taş çıkartan operatörün maharetiyle alınıyordu. Geceleyin burada uyumaya zaten olanak yoktu.

Bir de üstüne O'Connell eklenince hiç umut kalmıyordu. Çıl-gın tavşan diye isim takılmıştı ona. Gece boyunca yataklarımızı dolaşıyor, herkese yatağın altından bir paskalya yumurtası alabilir miyim diye soruyordu çünkü. Bana geldiği zaman, yatağın altında ne kadar yumurta bulursa alabileceğini söyledim. Bu cömertliğim onu öyle sevindirdi ki, sabaha bana çikolatalı yumurta vereceğine söz verdi. Zeki davrandım ve yumurtayı nasıl çikolatalayacağını sormadım. Ertesi sabah bana hayali bir çikolatalı yumurta uzattığında onu alıp çatır çutur yedim. Kabuğuyla beraber. Çünkü karşımda en iyi yeri orasıdır, deyip duruyordu.

Binbaşı Howard Hochman, yani görevli psikiyatr, sabah olunca geldi, geceyi nasıl geçirdiğimi öğrenmek istedi. Bir gece daha orada kalırsam, sabah beni ziyarete gelmesine hiç hacet kalmayacağını söyledim. Gülümsedi, çıkış kâğıdımı yazdı, onunla birlikte odasına, konsültasyona yürüdüm.

Binbaşı Hochman zeki adamdı. Ellilikti. Saçları kelleşmeye başlamıştı ama gözleri pırıl pırıl bakıyordu. İkinci Dünya Savaşı'na katılmış, şimdi de Kore'den dönenler arasındaki fittirmişleri tedavi etmek üzere hizmete geri çağırılmıştı. Buraya gelebilmek için New York'taki kurulu düzenini, iyi işleyen muayenehanesini bırakmak zorunda kaldığı halde, bundan pek yakınmıyordu. Her an bir şeyler öğrenmeye can atan bilimcilerdendi çünkü. Her tatsızlıktan bir yarar çıkaran tipti. Hoşlanmıştım ondan. Saçmalığa ayıracak vakti yoktu. Beni etkilemeye falan da çalışmıyordu. Tek istediği bana yardım etmektir. Hemen konuya girdi.

201 numaralı dosyayı masanın üzerine açıp durumumu tartıştık. İçimdeki Jauvert yine habire Jean Valjean'ını gösterip duruyordu. Doktorun beni değerlendirişi de, amaç olarak beni rahatlatmaya dönük bir işlem değildi. Bana, öfkeli olduğumu söyledi. Bu duygunun ne zaman ve nasıl başladığı artık önemli değildi. Yaptığımı bilinçlendirmemekle birlikte, bütün sorunlarıma çözmek amacıyla değil, mahvetmek amacıyla yaklaşımda bulunduğumu anlattı. İçimde öyle çok düşmanlıklar besliyordum ki, bunları çözümlemesem bir gün onlar benim mahvıma sebep olacaktı.

Benim için çizdiği bu portre, ne övünç ne de doyum veriyordu. Vakit geçmeden kendimi yeni baştan yoluna koyacağıma ahdettim. Bunu Tony'nin ve Deyo'nun hatırı için yapacaktım. Ölümlerine sebep olduğum iki adam için. En azın-

dan Holdoffer'i bıkmadan işlettiğimden ötürü benimdi suçun birazı. Holdoffer'in ölümüne de katkını vardı. Ne kadar hayvan olursa olsun. Sonra Dickie Stovall'la Junior Lightman'ın, Alan Kirkpatrick'inkilere de. Gizli öfkelerimin sonuçları. Ateşlediğim fitilin yolundan kaçmayı başarmıştım ama, ceremesini hep başkaları çekmişti. Yüzbaşı Grace anlamıştı beni. General McArdle'da numaram vardı. Binbaşı Hochman ise beni iyice çarmıha germişti. Ama ne olursa olsun, artık ordudan ayrılıyordum. Geri kalan zamanımı nasıl kullanacağım, değerlerimi nasıl ortaya çıkarıp vicdanımdan geriye kalanı nasıl rahatlatacağım birden büyük önem kazanmıştı gözümde. Pek fazla zamanım yoktu. Belki bir hafta, belki on gün... kim bilebilir? O zamanı iyi kullanmak istiyordum. Hemen Maggie'ye telefon ettim. Evdeydi. Az önce gözümün önünde beliren o çirkin çıkmış resmimi hemen yırttım. Lise yıllığımda o resmin çıkmasına razı olur muydum hiç?

Ritz-Carlton'un lobisini geçerken beni gören olsa Patton sanırdı. Kendimi bayağı iyi hissettim. Bütün gün boştum. Tam yirmi dört saat. Harika Maggie de çok yakınımdaydı. Önümde yeni zekâ belirtileri sergileyecek, eskilerini anımsatacaktı.

Ben asansöre binerken bir kadın indi. Otuz yaş dolaylarında, biraz âdi bir tipti. Limon gibi saçlı, dar etekli, geniş omuzlu, yassı belli. Önce onu erkek sandım. Bana gülümsedi. «Ben?» diye sordu.

«Evet?»

«Başka sefere.» Bunu söyledikten sonra dönüp uzaklaştı. 503 numaralı odaya çıktım, Maggie kapıyı açtı. «Betty'yi gördün mü?» diye sordu.

«Gördüm sanıyorum. Kim bu Betty?»

Gülümsedi. «Senin henüz bilmeye hazır olmadığın biri,» dedi.

«Hiçbir zaman hazır olmayabilirim. Onu erkek sandım.»

«Kendi de öyle sanıyor. İçeri gel de rahatla.» Maggie sabahlık giymişti. Yine güzeldi ama, Betty ile birlikte olmak onu biraz yormuş gibiydi. «Eh, artık çürümüşlüğümdün derecesini biliyorsun,» dedi. Bir sigara yaktı. «Betty'nin bir sevgili olarak oldukça pespaye bir kız olduğunu sen de takdir edersin,» diye ekledi.

«Bilemem. Bana iyi bir delikanlı gibi görünmüştü.»

«Çıkar elbiselerini. Bendeki parayla, bendeki çevreyle herhalde modaya uygun bir kadın sevgili bulurum sanırdın, değil mi? Böyle bol adaleli bir seveci bulacağım hiç aklına gelmezdi herhalde.»

«Yaa! Öyle mi o?»

Maggie güldü. Çok sık gülüyordu. Çok da çabuk. Hem bazen de sebepsiz. «Bak sana doğrusunu söyleyeyim,» dedi. «Kendimi fazla iyi bulmaya başladığım zaman hemen Betty'ye haber salarım. O gelir ve gerçeği de getirmiş olur.»

«Bence pek fena değilsin.»

«Konu ben olunca hiçbir karar vermesen daha iyi edersin. Yalnız demiri tavındayken dövmeye bakmalısın. Eğitiminin bir parçası olur. Dünyada kadın var, kadın var. Büyük balık küçük balığı yutar. Ya yutarsın, ya da yutulursun. Gel yanıma.»

Çırlıçiplak ona doğru yürüdü. Beni ağzına aldı. Sanki külahta dondurma yiyormuş gibi. «Nasıldı?»

«Çok iyi başarıyorsun.»

Sabahlığını üstünden çıkardı. «Benimle gelin lütfen, beyefendi,» dedi, yatak odasına yürüdü, ben de peşinden gittim. Yatak bozuktuk. Betty'den yankılar. Ama bu bize engel olmadı. Biraz da biz bozduk. İnanılmaz bir şeydi Maggie. Bir oyuncaktım elinde. Beni ben olmaktan çıkardı. Buraya gelirken içimde neler varsa, artık yoktu. Bitmişti. Kendimi yepyeni hissediyordum. Yorgun bile değildim. «Sevgili Ben, bütün bunlar sana amma da çabuk oluyor, değil mi? Tekrar ne zaman yapabileceğiz?»

«Beş dakika sonraya ne dersin?»

Güldü. «Ne demek istediğimi biliyorsun,» dedi.

«Bilmiyorum. Terhisim her an gelebilir.»

«Ve eve dönüyorsun, öyle mi?»

«Herhalde.»

«Eh, hafta içinde buralardaysan beni bir ara. Ama ben de burada olup olmayacağımı bilmiyorum. Belki Kevin'le Londra'ya gidebiliriz. Şeyini oraya kadar uzatabilir misin dersin?»

«Elbette. Ama geri nasıl çekerim?»

Güldü, sonra ciddileşti. «Birden hüznün bastı,» dedi. «Bu son görüşmemiz olabilir.»

«Mektup yazalım mı?»

«Allah korusun! Mektup sevmem! Buralardaysan ara. Ama mekup yok, tamam mı?»

«Tamam.»

Giyindim. O giyinmedi. Beni kapıya kadar geçirdi. «Seni acele kovalamak istemezdim ama geri dönmem şart,» dedi. «Akşam yemeğine bilmemnereden bir mihrace geliyor!»

«Onu da mı yiyeceksin?»

«Sanmam. Hint yemeklerinden hoşlanmam. İçine çok fazla baharat koyuyorlar.»

Kapının önündeydik. Tutup açtı. Oracıkta çırılçıplak durdu. Hiç rahatsız olmuyordu. Biri geçse memnun bile olurdu sanıyorum. «Eh, Maggie...»

«Uzun vedalar yasak.» Gülümsüyordu ama gözlerinde yaşlar vardı. «Güle güle Ben.» Yüzünü bana doğru uzattı, dudaklarımız dünyanın en tatlı öpüşünde birleşti. O anda ne düşündüğümü çok iyi hatırlıyorum. Birlikte geçirdiğimiz bütün o çılgın seks dakikalarına rağmen Maggie'nin bana ilk ulaştığı an buydu. Gerçekten ulaştığı. Ve benim de onun için gerçek duygular beslediğim tek an.

Fort Devens'e döndüğümde terhisim gelmişti. Dışardaydım artık. Ben ve ordu ayrılmıştık. Bitmişti. Kaput! İsabetti de. Johnnı'yı özleyecektim. Maggie'yi de. Ama geri kalanına **eyvallah** diyecek, bir daha da arkama bakmayacaktım?»

Binbaşı Hochman bana bir şey daha söyledi. Soruşturmalar hakkında. General McArdle bulgularını tamamlamıştı. Veriler, yargıcın onayına sunulacaktı elbette. Ama yapılan hazırlıkları yargıç zaten görmüş bulunuyordu.

Çavuş Frank Kuyper cinayet suçundan yargılanacaktı. Sicili ve olayın nedenleri gözönüne alınınca, kurşuna falan dizileceğini kimse sanmıyordu. Ama en azından yirmi yıl yiyeceği de açıktı.

Yüzbaşı Albert Mackie görevi ihmalden ötürü cezalandırılacak, rütbesi teğmenliğe indirilecekti. Soruşturmanın sonunu, bir yere kapatılmış olarak bekleyecekti. Herhalde ordudan istifa etmeye teşvik edeceklerdi onu. Sorgu sual edilmeksizin. Bu fırsatı kapmazsa ahmaktı zaten.

Yarbay Terence Beakins 42. grubun komutan yardımcısı olarak görevde şimdilik kalıyordu. Asıl komutan karar ve-

recekti onu tutup tutmayacağına. Herhalde tutmazdı. O zaman Yarbey Beakins entipüften bir birliğe verilecek, ahmaklığından orada yararlanılması yoluna gidilecekti.

Teğmen Wyatt Collings, yani gelmeyi unutan komutanımız, derhal çavuş olarak Kore'ye gönderilmişti. Orada öleceğinden herkes emindi. Herhalde bir Amerikalı öldürürdü onu.

Makineli tüfek görevlisi onbaşı William Simmons yalnızca görevini yaptığı için suçsuz bulunmuştu. Çalışkanlığı sayesinde dört adam ölmüştü. Böyle devam eder, aynı şeyi bir kere daha başarır, belki çavuş bile yaparlardı onu.

Johnny Munes ile Ben Webber son bir kere birlikte sarhoş oldular. PX 5'de. İyice oldular. Adlarının baş harflerini yanlarındaki duvara öyle derin kazıdılar ki, orada en az bir yıl kalacağı kesindi. Ertesi gün otobüse binmiş, New York yoluna koyulmuşum. Daha önce Josh Meyerberg'e bir mektup yazıp yakında ordudan ayrılacağımı, eski işimi beni bekler durumda görmekten mutluluk duyacağımı söylemişim. Önceden haber verirsem o Sam Gaynor denilen yılanı karşı bir ön hazırlık yapar diye düşünmüştüm.

Her şey tatlı gitmiyor. Otobüste elime bir gazete geçti. Boston gazetesi. Pittsburgh yakınlarındaki tren kazasını yazıyordu. Tabii yazıyı okudum, tanıdıklarımın herhangi biri o bahtsız trende miydi diye inceledim. Ve buldum. Elizabeth Jane Satterly. Yaş, on sekiz. Ölenler arasında. Elveda Elizabeth Satterly. Sarı giysilerin, siyah saçların, ömrümde eşine rastlamadığım ela gözlerinle. Düşündüm kendi kendime. Acaba Pittsburgh'dan temelli çıkıp New York'a beni bulmaya mı geliyordu diye.

Yeni oda arkadaşım Ginnie'ye gelince, ona yakında eve döneceğimi söylemişim ama zamanını bilhassa söylememiştim. Sürpriz yapmak istiyordum ona.

ginnie

1951

Guys and Dolls devam etti, etti, etti... sonunda benim bile canım sıkılmaya başladı. İlk Broadway oyunumdu, tamam, çok da heyecanlıydı, o da tamam ama, aynı zamanda da ağır işçilik sayılıyor ve giderek daha da ağırlaşıyordu. Neredeyse esaretin sınırlarına dayanmak üzereydi. Saatleri ise insan yaşamından çok gecce kuşların yaşamına uyuyordu. Her gece on bir buçukta temsil bitince çıkıp yemek yiyorduk. Bir yığın revü kızları ile çığırtkan homolar grubu birarada. Herkes gençliğini kanıtlamak peşinde sokakları inletiyor ve inatla en azından üç buçuğa kadar eve girmiyordu. Yatağa yattıklarında güneş battaniyenin üzerine düşmüş oluyordu.

Başlangıçta bir süre hoş gitti. Ama haftalık altı gösterinin üzerine iki de matine eklenince o kadar hoş olmamaya başladı. Soyunma odaları hem fena kokuyordu hem de çok soğuktu. Kızlar birbirine karşı birer cadıydı. Erkekler onlardan da cadıydı. Haftada aldığım 115 dolar ücret berbat sayılırdı. Verilen partilerde toplanan oyuncular grubu dayanılır şey değildi. Hepimiz yedek oyuncu sayılırdık. Dört yüzüncü **Guys and Dolls**'u oynayanlar. Tutunmayan, perdesini bir haftada kapayan oyuncuların kadroları bile bizden daha saygın sayılıyordu. Orijinal kadroydu onlar. Biz ise tavşanın suyunun suyu. Bu yüzden hepimizde gereksiz bir kasıntılık vardı. Böyle olunca da, hayatımın en güzel oyunu olan, rol almak için adam öldürmeye hazır olduğum **Guys and Dolls**'da ilk görev turumu tamamladığım zaman, Florrie karşıma çılgın bir teklifle dikilince onu ilgi dolu bir dikkatle dinlemeye başladım.

«Ginnie,» dedi bana. «Galiba tutar bu iş!» Arkadaşım Florrie sıska ve gençti. Aslen Brooklynliydi. Babası otoparkta, annesi ise bir telefon şirketinde çalışıyordu. Bir bodrum dairede beş kedi ve üç yüz hamamböceğiyle birlikte yaşıyorlardı. Bu böcekler her zaman kapıların altından geçerek geliyorlardı. Özellikle de geceleri. Fare kadar iri böcekler. Evde beş kedi de bu yüzden bulunuyordu. Florrie'nin kocaman mavî gözleri ve harika kaplama dişleri vardı. (Bu yüzden onun yıldız olacağından emindim.) Bacaklarına gelince... şey, bu kentin en doğru bacaklı kıızıydı. Dizinden parmağının ucuna kadar dümdüz bir çizgi. Bir de bebeği vardı. Onu kucağına aldı mı «Bayan Masumiyet» olur çıkardı. Ama ağzı öyle bozuk, öyle bozuktu ki, alelade bir kızıdan o sözler çıksa, rahat çenesini kırarlardı. Florrie söyleyince mesele kalmıyordu. Çünkü duyanlar, hayal ettik herhalde deyip geçiyorlardı. O incecik sesiyle küfretmeye başladı mı, duvar kağıtları kıvrılıyor gibi gelirdi bana hep; «Richie harika danseder,» diyordu bana. «Bir trio kurarsak... iki kız bir erkek, hemen revüden çıkıp kulüplerde iş alabiliriz. Belki arkadan televizyon gelir. İnsan gibi yaşarız.»

«Richie neden beni istiyor?» diye sordum. «Annie'yi, Ethel'i ya da Shellie'yi alabilir.»

«Gerçek nedeni bilmek istiyor musun?»

«Evet.»

«Onlar hepsi reddetti.»

«Harika.»

«Ama enayiliklerinden.»

«Ya da bizden akıllılar.»

«Hiç de değil. Hepsi otuzunda. Daha doğrusu geçmiş. Yorgunlar. Koca arıyorlar. Ama revüdeyken bulamazlar. Bak, Ginnie, sen on sekiz yaşındasın, ben ise yirmi bir. Hepsinden daha hızlı ve uzun dansedebiliriz. Richie tecrübesizliğini kabul edecek, çünkü kolay öğrendiğini biliyor. Ötekilere gelince, bundan sonra tek öğrenecekleri, ihtiyarlamak olacak. Yaşıya da kim yüz verir! Ne dersin?»

«Bilmem!»

«Bilmez misin? Bir daha böyle bir fırsat bulamayabilirsin ama!»

«Anlıyorum.»

«Bilmediğin ne?»

«Eh, belki evleneceğim tutar.»

«Ne?»

«Kesin değil, ama...»

«Kim? O dışı olamaz. Kekeme Murray...»

«Değil.»

«Konfeksiyoncudaki adam mı?»

«Değil.»

«Homo Rhillie mi?»

«Hayır.»

«**Kim** peki?»

«Henüz açıklayamam. Daha ayarlanacak şeyler var. Yakında ordudan ayrılıyor ve...»

«Ordudan mı? Orduda mı şimdi? Ne bu? Tüfek mi yoksa top mu?»

«Çok özel bir insan.»

«Üç bacaklı bir cin herhalde.»

«Kes artık, Florrie. Çok tatlı bir insan ve... onu seviyorum.»

«Allah kahretsin! Şimdi evlenir gebe de kalırsan her şey bitti demektir. Yolun sonu.»

«Belki.»

«Bak, Ginnie, istersen o oğlanla bir yere kapan ama kapıyı açık tut. Derdin ne? Ha, yoksa evli mi?»

«Florrie, henüz anlatamam.»

«Ne yapacağım seni ben? Richie Pickering'in harekete geçme vakti geldi. Yeteneği var, enerjisi var... belki kısa zamanda Bill Miller'in Riviera'sında dansediyor olabiliriz. Mentı bizi **Joey Magnuson Show**'una çıkarabilir. Bu konuyu Noah Sobel'le konuştu bile. Bize Pickering Trio'su denecek. Lanet olsun! Anladık, bir yerlerde bir erkeğin var demek! Ama yine de kariyerini sokağa atmak zorunda değilsin. Richie'nin harika dansettiğini biliyorsun.»

«Evet.»

«Bu işi dalgasına yapmadığını da biliyorsun.»

«Evet.»

«Öyleyse bari bir konuş onunla.»

«Peki.»

Richie Pickering'le konuştum. Efsane gibi dansediyordu ve bunu bilmeyen de yoktu. Yaşı otuzluk. İki operette solo dansları vardı. Bana biraz homo gibi geliyordu ama, dansından hiç belli olmuyordu. Erkeksiydi dansı. Çok sert. Bir alay operet ve show'da koreografi yaptığı, fakat adının kul-

lanılmadığı da söyleniyordu. Beni isteyişinin nedeni, sarışın olduğum içindi. Florrie esmerdi çünkü. Baskı yapmadı bana. Provalar süresince de para verecekti. İstersem ben **Guys and Dolls**'dan ayrılmadan provalara başlayabilirdik de. Bunun anlamı, geceleri yirmi dakika uyku uyumaktı. Ama proje foslarsa işimi kaybetmemiş olacaktım. Hatta kendi uykumdan başka hiçbir kaybım olmayacaktı.

Söylenenlere hiçbir kusur bulamadım ve bir deneyebileceğimi söyledim. Her gün iki saat prova yapıyorduk. İki ayrı dans. «Sing, sing, sing» müziğiyle hırçın bir caz dansı, bir de Karaippler'den güç bir numara. Ben de bu Karaip müziklerinde pek iyi oluyordum.

Yine her zamanki gibi pek çabuk öğrendim. Müziğimizi Lucas Harrison beleşten sağladı. Parasını vereceksek bile, çok sonra verecektik. Charles Strouse piyanoda bize eşlik ederken ortağı Lee Adams da bir köşeye dikilip bize nasıl dansettiğimizi tarif ediyordu. Birkaç yıl sonra Broadway'i **Bay bay Birdie** ile kasıp kavuracak adam oydu işte. Herkes bizi destekliyor, gösterimiz de yavaş yavaş şekillenmeye başlıyordu. Şık bir danstı gerçekten. Çoğunlukla caz ve modern, ama işe üslup kazandıracak kadar bale de vardı içinde.

İki hafta geçtiğinde William Morris firmasından iki adam, menajerlik için gösteriyi görmeye geldiler. Birinin adı Lenny, öbürünün de Bernie idi. Ya da o Bernie, öteki Lenny idi... her neyse. Bu meslekte bir süre çalışan herkes bilir ki ajanların adı ya Lenny ya da Bernie olur; bunlar gösteriyi izleyip çok beğendiklerini söylerler, vakti boş olan birkaç kişiyi davet edip sizi seyrettirirler, onlar da iyi yüreklilikleriyle gururlanarak gelirler. Bizimkiler de bize Noah Sobel'i getirdiler. Yani **Joey Magnuson Show**'un prodüktörünü. Bu program her cumartesi gecesi televizyonda yayınlanırdı. Yıldızı da, tamam, bildiniz... Joe Magnuson'du. İzleyicisi öyle çoktu ki, öteki kanallar onunla rekabete girmez, o saatlere kukla programları falan koyarlardı.

İşe giriştik. Ödümüz kopuyordu. Deneme gösterisinin yeri televizyon istasyonunun karşısındaki bir prova salonuydu. Sobel'in işyeri gibi bir yerdı orası. Her dakika orada bulunurdu.

Joey Magnuson yoktu. Rahatladık. Onun kusursuzluk meraklısı olduğunu duymuştuk. Oysa bizimle kusursuzlu-

ğun arasında fersah fersah yol vardı. Ama Noah Sobel oradaydı. Zaten kandıracağımız adam da oydu. Öğle saati olduğu için ellerindeki kocaman sandviçleri ısırıp duran bir yığın da yazar vardı. Aralarında Florrie'nin sevgilisi Monty Rivers da bulunuyordu. Hepsi çılgın, hepsi komik, hepsi bize çok yardımcıydı. Böyle olunca iyi dansetmemiz öylesine kolaylaştı ki, dörder dakikalık iki numaramız bittiğinde, kan ter içinde hepsini dolaşıp sarıldık, öpüştük... sanki işe alınmışız gibi. Hani bazen boksörler sonucun kendilerinde olduğuna hakemleri inandırmaya çalışırlar ya, onlar gibi. Piyonadaki Charley'ye sarıldık, köşede duran Lee'ye de. Hatta Lenny ile Bernie'yi bile kucaklayıp bembeyaz kolalı gömleklerini berbat ettik.

Noah Sobel'e sarılmadık. O kadarı biraz fazla olurdu. Gösterinin başında ona bir kere bakabilmişim. Bittiği zaman da bir kere göz attım. Hâlâ orada mı diye. Oradaydı. Öyle sakindi ki, sanki hiçbir şey seyretmemiş, daha yeni gelmiş, gösterinin başlamasını bekliyormuş gibiydi. Bu bana dokundu. Mideme garip bir şeyler oldu. Yoksa daha yapmamış mıydık gösteriyi?

O sıra Monty elindeki sandviçi bir kenara bırakıp sandalyenin üzerine sıçradı. Bir yandan ıslık çalıyor, bir yandan alkışlıyor, bir yandan da haykırıyordu: «Velez ve Yolanda grubu ayağını denk alsın! Yahudi dansçılar daha ölmedi!» Sonra Noah Sobel'e döndü, herkesin işiteceği kadar yüksek sesle bağırdı: «Noah, evlat, bu çocuklar bir numara olacak. Kimse önlerine geçemeyecek. Onlarla sen anlaşma yapmazsan Ziegfeld yapar. Bilirsin genç yetenek Sid Ziegfeld'in gözünden hiç kaçmaz. Sersemlik etme, Noah. Hitler'i elinden kaçırdığın gibi bunları da kaçırma. Hitler çok esaslı step dansörüydü. Eğer öğüdümü dinleyip onunla anlaşma yapsaydın milyonlarca hayat kurtulacaktı. Ama sen ona yeteneği olmadığını söyledin. Bıyık bırakıp saçlarını bir garip taramasını öğütledin. O da kalktı savaş ilan etti. Eğer bir de Üçüncü Dünya Savaşı'ndan sorumlu olmak istemiyorsan, onlarla anlaş, Noah. Richie Hitler Trio'sunu sen kapat. Ben de karşılık olarak Herm, Göring ve Panzerleri koyarım ortaya.»

Noah Sobel gülümsemesinin kulaklarını yukarı itmesine izin verdi, kalkıp salondan çıkarken Lenny ile Bernie'ye peşinden gelmeleri için işaret etti. Hemen ardına düştüler.

Gelinliğinin duvağını taşıyorlarmış gibi. İyi bir şeyler olacağı içimize doğuverdi.

Ve oldu da. **Joey Magnuson Show**'da bize yer verdiler. Tabii Florrie'nin Monty ile çıkıyor olmasının da yararı yabana atılamazdı. Monty önceden Florrie'ye söz vermişti. Eğer Richie'nin numarası gerçekten güzelse, Noah Sobel'e onu satın aldırabilirim, demişti. Çünkü anlaşıldığına göre Monty o sıralarda Noah Sobel'e şantaj yapmaktaydı. Hakkındaki bazı dedikoduları yalnızca kendisinin bildiğini söyleyerek. Öyleydi Monty Rivers işte. Hâlâ da öyle zaten.

Durmadan prova yaptık, yaptık, numaramız da giderek daha güzelleşti. Lenny ile Bernie bizim William ve Morris'le anlaşma imzalamamızı istiyorlardı ama Richie henüz hiçbir kâğıda imza atmak niyetinde değildi. Bu durum çifte beylerin iki grubunu da fena bozdu. Benim bu işe biraz canım sıkılmıştı. Lenny ile Bernie dünya kadar sıkıntı çekmiş, bu işi pişirip kotarmışlardı. Anlaşmayı imzalamak isteyeceğimizi doğal olarak varsaymışlardı. Ama Richie'yi henüz pek iyi tanımadığım için bu kararının nedenini ona sormuyor, yüzleyemiyordum. Morris bürosu yine de o an-gajmanın üzerinden komisyonunu aldı. Meşhur olursak Richie'yi kaybetmemek için de, durmadan çevremizde dolaşıp yardım önerilerinde bulunmayı sürdürdüler. Parasız. Ellere ne gelirse. Doğrusu iyiydi Richie'nin durumu.

Monty bize biraz ödünç para verdi. Broşür basalım diye. Güzel resimlerimiz ve iltifat dolu biyografilerimizle. Bunları kendisi oturup yazmıştı. Kendi hakkımdaki kısmı okuyunca doğrusu epey etkilendiğimi itiraf etmem gerek:

GİNNIE MAITLAND — İnce, uzun ve güzel! Kendisi Orsen Sather Bale kuruluşundan mezun. Seattle'da. Yüce ağaçlar diyarının çocuğu olan genç yetenek, saygın koreografçı Annice Chatterton'un ısrarı üzerine doğruya geldi. New York'a varınca da, sarışın dilber derhal ünlü prodüktör Noah Sobel'in dikkatini çekti. Ayrıca George Ballanchine ve Richie Pickering gibi başka koreografçılar da kendisine ilgi gösterdiler. Bunlardan Richie Pickering onu **Guys and Dolls** operetindeki rolünden ayrılmaya, Pickering Trio'suna katılmaya razı etti. Grupla birlikte bazı dans konserleri verdikten sonra Ginnie'nin Sovyet Rusya'ya, hükümetin

davetlisi olarak gitmesi ve Bolşoy'da çalışarak Rus izleyicilere Amerikan uslûbunu tanıtmaya söz konusu.

Bütün bu yalanların en üstüne de, puant ucunda duran bir pozum basılmıştı. Resimde sanki yedi metrelik bir atlayış yapmışım da sağ ayağımın baş parmağındaki tırnağın üzerine konmuşum gibi bir halim vardı. Ve de koca Kuğu Gölü üvertürü çalınırken o pozda beklemişim gibi. Aslında puant ucunda ancak göz açıp kapayıncaya kadar durabilirdim. Resim benim değil, Maria Tallchief'in resmiydi. Üstüne benim başım ve atkuyruğum monte edilmişti. Ama hepsi biraraya gelince öyle inandırıcı oluyordu ki, bir an önce Rusya'ya gidip oranın danstan anlayan halkını hayran etmek için sabırsızlanmaya bile başlamıştım.

Florrie'nin biyografisi de benimki kadar yamandı. Ama o Fransız olarak gözüküyordu. Zizi Jeanmaire'in üvey kardeşiydi. Alman işgalinin en kara günlerinde Charles De Gaulle için dans eden yeraltı grubunun bir üyesiydi. Her neyse, uzun sözün kısası, **Joey Magnuson Show**'una nasılsa çıkıyorduk. Bu da... pek havyar sayılmasa bile, borç da değildi elbette.

Çılgınlar gibi prova yapıyorduk. Artık işler ciddiye binmişti çünkü. Figürleri uykumuzda bile yapabilecek kadar öğrenince NBC stüdyolarına geçtik. Orada komple orkestrayla prova yapacaktık. O zamanlar yayınlar hep canlıydı. Ne film vardı ne de teyp. Herkes sahneye çıkıp numarasını yapmak zorundaydı. Adımını atıp işe girişiyordu. Kışının üstüne otursun, bunu bütün dünya görüyordu. Ama koskoca bir orkestranın desteğinde danseden saygın bir grup olmak, bu tehlikeleri göze almaya değerdi. Hem zaten yakında beni bütün Rusya seyredecekti. Bu egzersizlere ihtiyacım vardı.

Florrie ile ikimiz **Guys and Dolls** yönetimine istifalarımızı bildirdik. Haberi esneyerek karşıladılar. Yerimize adını duyulmamış iki yeni kız aldılar. Kapanışta yerimizde onlar bulunacak, ağlaşacak, büyük bir olayın parçası olma mutluluğunu tadacaklardı.

Richie Pickering bana biraz sap oldu. Ama sanırım bunu yalnızca grupta kendisinin patron olduğunu iyice ortaya koymak için yaptı. Heteroseksüelliğini kanıtlayıp otorite kurma çabasındaydı. Zaten yarım bir girişimdi. Kulağıma benimle yatmaktan hoşlanacağını fısıldadı. Ben de ona ya-

kında evleneceğimi, böyle bir şey yaparsam komşuları şoka sürükleyeceğimi söyledim.

O zaman konuyu bir kenara bıraktı. Bıraktı ama iki gün sonra yeni bir kuvvetle tekrar su yüzüne çıkardı. Ne düşünmek gerektiğini bilemiyordum. «Ya benimle yatarsın ya da seni kovarım» havasına giren birine insan nasıl hayır diyebilir? Gerçi durum henüz o raddede değildi ama... yaklaşıyordu. Florrie'ye fikrini sordum.

O tırnaklarını sinirli sinirli kemirerek, «Homo değil Richie,» dedi.

Ben de kendi tırnaklarımı çiğneyerek, «Ben de ondan korkuyordum,» diye karşılık verdim.

«Ama hoş bir durum değil. Onunla yatarsan ve senden bıkarsa, kendini kapının dışında bulursun. Hayır dersen, bu sefer de kendini homo sandığını düşünecek ve bozulacaktır. Yine kovulursun. Onunla yatmış gibi. Böyle olunca da...» Kendi kendine yüksek sesle düşünür hali vardı. «Hırsızlıktan asılacaksam, ha civciv çalmışım, ha hindi,» deyiverdi.

«Ne?»

«Ben yatardım onunla.»

«Ama...»

«Yoo, dur bir dakika. Düzeltiyorum. Bir orta yol da var. Ona sevici olduğunu söyle. Kız arkadaşım canıma okur de. Hem fırsat çıkmışken kız arkadaşının ben olduğumu da söyleyiver, çünkü bana da sap oluyor. Monty'nin buralara gelip hır çıkarmasına da pek hevesli değilim.»

«Gırgırı bırak... ne yapacağım?»

«Belsoğukluğum var de.»

«Sence uzaklaşır mı?»

«Eh, hiç değilse hevesi azalır.»

«Ayy, bilemiyorum ki!»

«Frengim var de. Eğer bu da yetmezse hiçbir şey yetmeyecek demektir. O zaman onunla yatsan daha iyi olur. Başka ne öğüt verebileceğimi bilemiyorum doğrusu. Bizimzden birini becermekte çok kararlı. Ve o da ben olmayacağım. Demek bu işte gemisini kurtaran kaptan.»

«Ne diye herkes gibi o da homo değil sanki!»

Florrie omuzlarını kaldırdı. «Eh, her şey her zaman harika gitmez,» dedi.

«Peki ona çocukken Çinli gerillaların ırzıma geçtiğini, o gün bu gündür kimseyle yatamadığımı söylesem?»

«Monty olsa bu sözle kendini kurtarırdın.»

«Kurtarır mıydım?»

«Evet. Gülmekten ölürdü.»

«Ne hallededeceğim peki?»

«Kendine bir penis edin.»

«Evet. İyi fikir. Teşekkürler.»

«Bir şey değil.»

Joey Magnuson Show'daki programımız ta iki hafta son-raydı. Noah Sobel akıllı adamdı. Bu işi ömrümüzde ilk defa yaptığımızı bildiği için bizi sıkboğaz etmek istememişti. Provalara devam ediyor, giderek daha iyi oluyorduk. İlk numaramızı on beş, ikincisini yirmi üç saniye kısaltmıştık. Figür çıkararak değil. Daha çabuk yapıyorduk. Bazı zor adımları yıldırım gibi yapıyorduk. Daha güzel duruyordu. Bana kalırsa bu kadar hız fayda değil zarardı. Foslama rizikosunu artırıyordu. Ama Richie aynı kanıda olmadığını gösterdi. Ne kadar hızlı hareket edersek, kafamızla düşünmekten o kadar uzaklaşacağımızı, vücudumuzla düşünme yoluna gireceğimizi söylüyordu. Dansımızın solumak kadar bilinç dışı olmasını istiyor, sahneye adımımızı attığımız anda refleksle dansetmemizi bekliyordu. Bütün büyük dans sanatçıları öyle yapar, deyip durmaktaydı.

Provanan eve döndüm. Yol üstünde süpermarkete uğrayıp alışverişimi ettikten ve beş merdiveni tepesine kadar tırmandıktan sonra, kapımın dibinde bir askerin oturmakta olduğunu gördüm. O bana baktı, ben ona baktım. Paketler kollarımdan sanki yağlıymış gibi kayıp düştü... yumurtalar, sütler, meyve suları, faldır foşşş! «Ulu Tanrı!» diye bağırdım.

«Hayır, benim adım Ben. Ginnie?»

«Ulu Tanrı!»

«Sahi mi? Çarmıhtaki resimlere pek benzemiyorsun.»
Ayağa kalktı.

Koşup kollarına atıldım. «Ah, Ben!» Ve her şey parça parça oluverdi. «Ah, Ben... inanamıyorum! İnanmıyorum! Gerçekten sen misin?»

«Oldukça eminim. Dur bir dakika, künyeme bakayım.»

Ama ellerimi onun boynundan çekmeye hiç niyetim yoktu. Onu kucaklıyor, kucaklıyordum. Kafamda onu kucaklamaktan başka hiçbir şey yoktu. Kollarımda da Ben'den başka hiçbir şey yoktu. Tabii ağlıyordum da.

Beni iyi avuttu. «Ağlama. Sana yeni erzak alırım.»

«Eve döndün. Ulu Tanrım, eve döndün.»

«Öyle. Dirilmem bu kadar uzun sürdüğü için üzgünüm. Daha ilk defa diriliyordum ve...»

«Eve döndün. Ah, Ben, buraya hiç gelemeyeceksin sanmaya başlamıştım.»

«Ben de biraz kuşkulanmaya başlamıştım.»

Bir adım geri çekilip ona baktım. Çok güzeldi. Gözlerindeki yaşların arasından bile farkedebiliyordum ne kadar güzel olduğunu. Benden bir on beş santim uzundu bir kere. Tanrıya şükür. Kuvvetliydi. Normaldi. Ben'di. Beni tüm kaçık sanıp kaçmaması için hemen kendimi toparladım. «Çok mu bekledin?» derken bir yandan kocaman prova çantamın içinde anahtarımı arıyor, bir yandan burnumu mantomun koluna siliyordum.

«Bir saat kadar. Birisi kilidi değiştirmiş.»

«Dalga mı geçiyorsun!»

«Yoo, eski anahtarım girmiyor.»

«İçerde sana yeni bir anahtar vereceğim. İki tane yaptırdım.» Anahtarımı bulup kapıyı açtım, içeriye girdik.

«Kimse var mı burada?» diye seslendi, sonra bana dönüp gülümsedi. «Mektubunu okuyunca içerde bir yığın insan bulacağımı sanmıştım.» dedi.

«Kilidi onun için değiştirdim. Hâlâ orduda mısın?»

«Yok. Çıktım.»

«Üniforman üstünde.»

«Sivil elbiselerim üstüme olmuyor.»

«Öff, ne yazık. Öyle güzel şeylerin var ki! Ceketlerin, gömleklerin, çorapların. En çok maviyi seviyorsun. Her şeyin mavi gibi bir şey.»

«Çamaşırlarım değil.»

«Donlarından bazıları kareli.»

«Kaç tanesi?»

«Üçü. Üçü kareli, dördü çizgili, ikisi yırtık, ötekiler de beyaz.»

«Kaç beyaz var?»

«Dokuz.»

«Peki kaç... çift çorabım var?»

«On iki. Hepsi ya mavi ya da lacivert.» Bir selam çaktım.

«Ya pabuç?»

«Dört çift. Birkaç da spor pabucu, terlik var. Bir tane de yürüyüş pabucu gibi bir şey vardı, ona pençe yaptırdım.» Bu sözlerim boyunca hep selam durumundaydım.

«Anlıyorum!» diye bağıırıp parmaklarını şıklattı. «Sen gümrük memurusun!»

«Hadi gel, sana odanı göstereyim.»

«Kaç odam var? Çabuk söyle! Çabuk söyle!»

«Kapa çeneni.»

Ona odasını gösterdim. Orayı öyle korumamdan çok memnun kaldı. «Tam öldüğüm günkü gibi,» dedi. Elindeki dolu çantayı yatağın üzerine bırakınca çanta zıpladı. Eisenhower tipi ceketini sırtından çıkardı. Kahverengi ona çok yakışıyordu. Ben için kötü bir renk sayılmazdı kahverengi. Aslında hiçbir renk kötü değildi onun üstünde.

«**Bonim** odamı görmek ister misin?» Yeni oyuncağını göstermek isteyen bir çocuk gibiydim.

«Yani... burada bebek odası da mı var?»

Ona odamı gösterdim. Çok iltifat etti. Maggie'nin portresini duvardan indirmeyi akıl etmiş onu bir dolaba tıkmıştım. Annesinin resmini yatağının başucuna asan bir kızı beğenmeyeceğini düşünmüştüm. Hele de sevişirken.

«Çok güzel yapmışsın.» dedi. «Don'la ben burada yalnız otururken hiç bu kadar güzel değildi burası.»

«Don'la sen **yalnız** mı?» diye sordum.

«Ve Alice ve Susan ve Jessica. Bunların çoğuyla tanıştın galiba.»

«Evet.»

«Don nerelerde? Haber aldın mı?»

«Hayır. Ya sen?»

«Hayır.» Kaygılı gibiydi.

«Umarım iyidir. Canı pek sıkındı. Hiçbir işi iyi gitmiyordu.»

«Kentten ayrılmayı göze aldığına göre durumu pek kötüydü herhalde.»

«Şimdi ne olacak? **Yani sen?**»

«Eh, bugün salı. Hafta sonundan sonra işime başlarım.»

«20th Century'de mi?»

«Hım.»

«Beş gün.»

«Ne?»

«İşe başlayana kadar beş koca günün var.»

«Herhalde.»

«Programın var mı?»

«Yoo. Eve dönmek istemiştim. Başka hiçbir şey yoktu kafamda.»

«Ben yine çalışıyorum.»

«Guys and Dolls'da mı?»

«Daha iyi bir şey. Yemekte anlatırım sana. Ama... yemek için bir planın mı var yoksa?»

«Karnımı doyurmak.»

«Seni davet edebilir miyim?»

«Yani parayı sen mi vereceksin?»

«Eh, param senden çok sanıyorum.»

«Herhalde benden çoktur. Le Pavillon'a gidelim.»

«Ben daha çok Horn ve Hardart gibi bir yer düşünüyordum.»

«Duş yapmam gerek.»

«Benim de banyo yapmam gerek.»

«Yazı tura atalım da kim önce girecek bilelim.»

«Sen önce gir. Benimki uzun sürer.»

Duşunu yaptı. Banyodan çıkarken ona baktım. Beline bir havlu sarmıştı. Yürüdükçe kıpırdıyordu. Vücudu sımsıkıydı. 300 sağlam kasın biraraya gelip kurduğu bir kompo. Hepsi göbeğindeki merkeze bağlı. Öyle klasik, öyle heykel gibi... onu öyle çok istiyordum ki, koca ağzımı açıp hemen söylemediğime şaşıyorum. «Hadi Ben, getir buraya... bir şans tanı bize. Bir deneyelim...»

Ama çenemi kapalı tuttum, girip banyomu yaptım. Bütün hayatım gözümün önünden geçti. Anam, babam, Mary Ann, Walter... hepsinin suratı banyonun buharları arasında antika resimlere benziyordu. Ağgözlü bir jüri sanki. O anda niye oraya doluştuklarını biliyordum. Vicdanımı gıdıklamak için. Niyetim belliydi. Gündemimde neyin olduğunun farkındaydım. Kendi seçtiğim biriyle sevişecektim. Çoktan beri beklediğim an gelmişti. Yatakların yayları sınavdan geçecekti. Haydi bayanlar baylar, gelin görün... Fort Devensli Ben Webber, Connecticutlu bâkire Ginnie Maitland'a karşı. New York'un pırlanta kakmalı bekâret kemerinin sahibi. On beş raund sürecektir. Kimse kaybetmeyecektir. Tek kaybeden kalıpcılık, taklitçilik ve ikiyüzlülük olacaktır.

Artık giyinip ringe çıkma vakti gelmişti. Durumum fena değildi. Kentin en güzel bacaklarına sahiptim. Ayrıca en

yassı göbeğine, en biçimli kışına. Şurama biraz parfüm, burama biraz yağ. Sırtıma bir sabahlık. Çingene giysisi! Bir adımda banyodan çıkıp onun odasına dalmak. Ne? Burada yok, ha? O halde salona. Nerede o... hah, oradaymış. Benim farkımda bile değil. Kapıya yaslanıp poz vereyim. Şöyle. Bir kolum kapının kulpuna dayalı, öteki kalçamda. Tek dizim ilerde, sabahlığın önünden gözüküyor. Tahrik edici. Dayanılmaz. Hissediyor. Dönüyor. Gözlerini fincan gibi açıp soruyor.

«O da nesi?»

«Ne?»

«O giydiğin şey! Nedir o?»

«Ha, şu eski şey mi? Çingene giysisi o. Birine verecektim, unutmuşum.»

«Üstünde muzlar var.»

«İıı, şey... onlar...»

«Tüyler de var.»

«Evet. Bu kendine özgü bir giysidir. Eşi benzeri yoktur.»

«Yemeğe bununla çıkacak değilsin, değil mi?»

«Saçmalama. Seni güldürmek için giydim.»

«Eh, güldüm işte. Şimdi artık giyin de çıkalım. Açlıktan ölüyorum.»

Elveda aşk.

Batı Kırk Dokuzuncu Sokak'taki küçük Bir Fransız lokantasında yemek yedik. Adı, Le Champlain'di. Atmosferi iyi, yemeği de yutulur türdendi. Şarap dahil, beş dolar doksan beşe tabldot. İyice dik yakalı bir balıkçı kazak giymiştim. Ta çeneme kadar. Bud Abbot'la Lou Costello'nun itişirken giydiklerine benzer bol bir ceket vardı üstümde. İyice bol da bir etek. Abartmıştım durumu tabii. Az önce bana gülümsenmesini ve «O da ne öyle» denmesini unutamamıştım. Bu yüzden çılgınlar gibi ters yöne saldırmış, dişilikten tümüyle uzaklaşmıştım.

Ben'in hâlâ bana alıcı gözüyle bakmadığı yolunda korkunç bir duygu vardı içimde. Onunla ilk karşılaştığımda bale mayom vardı üstümde. New York'un en muhteşem vücudu, elini uzatsa yakalayacağı kadar yakınındaydı. Banyodan çıktığımda, sabahlığı bir an için unutamamıştım, olmaz mı... saçlarım tepeme toplanmış durumdaydı. Üzerimde bir gergedan bayıltacak kadar parfüm vardı. Şimdi restoranda otururken ise, tersine, dul karılar gibi giyinmişim. Ama

hâlâ... hâlâ ağzından bu üç kılığımla ilgili tek kelime veya yorum duymuş değildim. Sinir bozuyordu bu durum. Bu yüzden de çok fazla yemek yedim.

«İştahın bayağı iyi,» dedi.

«Ne olacakmış? Parayı ben veriyorum ya!»

«Öyle diye fil kadar yemek gerekmez.»

«Kim kadar yersem yerim. Karnım çok aç.»

«Hâlâ aç olamazsın. »

«Açım. Bana salyangoz ısmarla. Biraz da ekmek iste. Daha işin başındayız.»

Başka yiyecek ısmarlamayı kesinlikle reddetti. Bu da iyi oldu. Kendimi çok mutsuz hissetmeye başlamıştım. Oysa ona bu kadar kızmam yersizdi. Yolculuk onu epey yormuş olmalıydı. Hem karşısında nimfomanyak bir bâkire olduğunu da nereden bilebilirdi!»

Ona Pickering Trio'yu anlatmaya başladığımda sohbet biraz tatlılandı. Televizyona çıkışımızı da anlattım. Rusya faslını atladım. Keşke Birleşmiş Milletler de atlasa Rusya faslını. O da bana yaptıkları manevrayı, Tony ile Holdofer'in ölümlerini anlattı. O sıra ona subaylar lokalinde hangi ünlü sosyete hanımlarıyla tanıştığını sormak densizlik olur gibi geldi bana.

Eve kadar milyonlarca kilometre yürüdük. Elimizi tutuyordu. Bu pek güzeldi ama, önemi yoktu. Düşmeyeyim diye tutuyordu çünkü.

Merdivenleri çıktığımız zaman durum saçmalaştı.

Ben kapının önünde bana dönüp, «Güzel bir gece geçirdiğimiz için teşekkür ederim,» dedi, kapıyı kendi anahtarıyla açtı.

«Bir şey değil.»

«Nefis yemekler için de. Çok lezzetliydi. Umarım tekrar görüşürüz ve de...» yanağımdan çarçabuk öptü, «İyi geceler,» dedi, içeriye girip kapıyı kapattı, beni dışarda kabak gibi bırakıverdi.

«Hey!» diye bağırıp kapıyı yumrukladım.

Birazcık araladı. «Evet?» dedi.

«Ne yapıyorsun sen?» Dengemi ve güvenimi iyice kaybetmiş, şaşalamıştım.

«Şey, sana içeriye buyur diyebilirdim ama, bu daha ilk randevumuz ve...»

«Ben de burada oturuyorum. Unuttun mu?»

Bir an dikkatle düşündü. «Kalacak başka yerin yok mu?» diye sordu.

«Yok.»

«Hımmmm. Garip bir durum.»

«Ne?»

«O halde içeri gelsen fena olmaz.»

«Herhalde iyi olur.» Adımıımı atıp girdim. O dillere destan mizah yeteneğime ne oldu diye merak ediyordum.

«İstersen kanepede yatabilirsin,» dedi.

«Kendi odam var. Unuttun mu?»

«Doğru ya, odan var. O halde, odana geçebilirsin.»

«Ne?»

«Ben uyuyacağım. Çok uzun bir gün geçirdim.»

«Eh, sana engel olan mı var? Uyumak istiyorsan hemen uyu!»

«Neden bu kadar öfkелendiğini anlayamıyorum?»

«Kim öfkeli?»

«Sen.»

«Öfkeli değilim! Canım sıkkın!»

«Neden?»

«Çünkü...» mizah yeteneğim yavaş yavaş geri dönüyordu. Ama hiç renk vermedim. «İnsan birisini güzel bir yere yemeğe götürürse, herhalde ufacık bir öpücükten daha fazlasını bekler,» dedim.

«Sen ne bekliyordun?»

«Şaapsak olmaz mı?»

Öyle güldü, öyle güldü ki, kelimenin tam anlamıyla yere yıkıldı. Ben de öyle güldüm, öyle güldüm ki, onun yanına yıkıldım. Karanlıkta birbirimize tutunmuş, sarhoşlar gibi gülüyorduk. Ve öylece, orada karanlıkta, yerde, canım yanarcasına gülerken, değerli bekâretimi kaybettim. Hiç de sandığım gibi olmamıştı. Ne solumalar, ne vaadler, ne iç çekmeler. Hiçbiri yoktu. Bir kakhahaydı işte.

ben

1952

Ben New York'dan ayrılalı dünyanın zamanı geçmişti. Bir buçuk yıl kadar. Don'u çok arayacağıma emindim. Otobüs Otuz Dokuzuncu Sokaktaki terminale saptığında yine de kendimi yuvaya dönen Sezar gibi hissettim. Gerçi beni belediye başkanı ve mahalle muhtarı karşılamıyordu, çalınan davullar falan yoktu ama, kokular yavaş yavaş yükselip bana hoşgeldin demeye başlamışlardı. Kocaman bir avuç onları burnuma tikiyormuş gibi koşup koşup geliyorlardı hepsi. Kraker bisküvi kokusu, mısır patlağı ve sosis kokusu, benzin kokusu, idrar kokusu, bira kokusu, köpek tersi kokusu, kustumuk kokusu... tüm kötü kokuların karışımı, metro istasyonlarının merdivenlerinden yukarıya sis gibi yükselip duruyordu. Manhattan adasının gökdelenli ufuk çizgisi turistler ve yabancılar içindi. New Yorkluların ev ve yuva duygusu veren şey o değildi. Bu duyguyu veren, kokulardı. Önce onlar, sonra öbür şeyler. Hep böyle olurdu. Heybem omzumda kuzeye doğru yürümeye başladım. Ağır ağır yürüyor, manyak Ocak yağmurunda ıslanıp duruyordum.

Ellİ ikinci Sokağa vardığımda bu sersemliğe bir son vermek gerektiğini düşündüm; yirmi kiloluk heybemi bir taksinin arkasına attığım gibi eve kadar geldim. Kendimi pek lüks hissediyordum. Şoföre bolca da bir bahşış verdim. Gülümsedi, «Subaysınız ve bir centilmensiniz,» dedi.

«Yanlış,» dedim. «Sivilim ve itin tekiyim.»

«Hangimiz değiliz ki!» Arabayı sürüp gitti. Beni tanıdığı için dünyası daha bir zenginleşmiş olarak.

Beş merdiveni çıkmak kolay olmadı. Hele de taşıdığım o yükle. Ama sonunda başardım. Ve başarınca da baktım ki

bizim eski anahtar, kapının kilidine girmiyor. Zili çaldım, cevap çıkmadı. Ben de yere oturdum, kapıya sırtımı dayadım, düşünmeye başladım. Bir sürü şey düşündüm. Bu ne kadar sürdü, bilmiyorum.

Önce Don'u düşündüm tabii. Zavalılık. İklim değiştirme hevesiyle buradan uzaklaşmasını anlayışla karşılıyordum. Onca zekâ ve onca espri yeteneğiyle, herhalde bir şeyler başarırdı sonunda. Bir zaman, bir yerde, elindeki bilmecenin parçaları birleşiverecek, bir şey yaratacağı. Keşke haberleşmeyi kesmese, diyordum. Yazmaması bana hiç de iyi bir işaret gibi gelmiyordu.

Arnie Felsen'i düşündüm. Sonunda askere alınmış, bana Kore'den bir mektup yazmıştı. Orada askeri inzibattı Arnie. Ne olmayacak iş! Arnie Felsen askeri inzibat! Sanırım yazı yazmaya hâlâ devam ediyordu Mektuba bir yığın ordu yayınından kupürler de koymuştu. Küçük makaleler, fıkralar falan. Sohunda eserleri basılan bir yazar olmuştu işte. Scbatkâr ruhluydu. Onun da birgün bir şeyler becereceğinden emindim. Sessiz türde bir şeyler. Kendi türünde. Vakti gelince.

Koca Al Epstein... karısını gebe bırakmayı başarmıştı ama bunu o kadar geç yapmıştı ki, askere alınmasını önleyememişti. Ordu da gelip onu kaptığı gibi götürmüştü. Ama durumu iyiydi.

Haberleşmeye alarak Fort Monmouth'a göndermişlerdi onu. New Jersey'e. Orada durmadan eğitim filmleri yapıyordu. Şansı vardı Koca Al'in. Zaten her zaman vardı, her zaman da olacaktı.

Bob Steinman'i düşündüm, ama çok uzun düşünmedim. Dayanmak kolay değildi onu düşünmeye. Böylelikle o konuyu, sarhoşken ve sefilken düşünülecek konular dosyasına kaldırıp başka şeye geçtim.

Tony'yi düşündüm ve tabii düşündüğüm anda da olanlar oldu bana. Tony Wesso. Yirmi üç yaşında ölen dost. Kafasını kaybeden ve ölen... Onu da uzun süre düşünemedim. Birinci nedeni, onu çok özlediğim içindi tabii. İkinci nedeni de McArdle'ın her nasılsa o işteki sorumluluğumu abartması ve beni de biraz inandırmasıydı. İrânmayı canım istemiyordu ama, Tony'yi her düşüncümde McArdle da beraber geliyordu aklıma. Bu işleri sindirmem biraz zaman alacaktı.

Johnny Munez'i düşündüm Bu hoşuma gitti. Johnny

kurtulanlardan biriydi. Şartlar ne kadar kötü olursa olsun kendini kollamayı bilen bir sokak çocuğuna benziyordu. Bir gün dönüp geleceğinden emindim Johnny'nin. Bahse bile girebilirdim.

Pat Jarvas'ı düşündüm. Onu yine görecektim. Aslında bir rastlantı sevgilisiydi. Ona bilerek yazmamıştım. Rüyalarımın kızı değildi çünkü. Ama şimdi dönmüş olduğuma göre onu hatırlamak birden heyecan vermişti bana. İşime gidince onu orada bulacağımı bilmek hoş bir duyguydu. O kadar da fena sayılmazdı zaten. Artık Maggie de hayatımdan çıkmış olduğuna göre...

Maggie. Onu düşündüm çünkü her zaman düşünecektim. Hele o son öpüştüğümüzdeki gözyaşlarını. Herhalde ömrümden tanıyacağım en enfes yatak arkadaşı oydu. Eve dönerken yol boyu içimde bir duygu vardı. O çılgın dış görünüşüne karşın Maggie'nin acıklı bir yanı yok değildi. Yüzü gülerken kendini mahvetmeye doğru gidiyordu. Onu bir daha hiç görmesem bile asla unutamayacaktım. O şık kadını! Yardım etmişti bana. Çok bayağı gibi görüldüğü halde aslında bir canlılığı, bir heyecanı, bir şefkati olan yepyeni bir sevişme biçimini tanıtmıştı bana.

Maggie! Öylesine içten, öylesine rahat sevişen, öylesine güzel, öylesine olgun... özlediğimi hissettiğimde yüzüm acıyla buruştu. O surat, o ağza alınmayacak sözleri söylerkenki ifade. Sanki şiir okur gibi söylerdi bütün o çirkin kelimeleri. «Seni nasıl mı seviyorum? Gel bir sayalım. Yerde seviyorum, tavanda seviyorum, arkada seviyorum, ağızda seviyorum...» İşte karşımdaydı. Merdivenlerden yukarıya çıkıyordu. Holün ışığı arkasından vurduğu için yalnızca silüetini görebiliyordum. Onun silüetiydi bu. O yürüyüş, o yapı... O kadar Maggie idi ki neredeyse adını haykıracaktım. Ama Maggie değildi.

Ginnie idi. Ginnie, oda arkadaşım. Ev arkadaşım. Amma yaman bir kızdı! Elindeki bütün paketleri yere fırlattığı gibi, kendini fişek gibi üstüme atıverdi. Beni kucakladı, hoşgeldin dedi, durmadan Tanrım, Tanrım dedi, o kadar ki sonunda kendim bile Tanrı olduğuma inanmaya başladım.

Eve girdik. Bana etrafı gösterdi. Aynı zamanda insanın ancak rüyasında görebileceği kadar enfes vücudunu da göstermiş oldu. Bacakları ta boğazından başlıyormuş gibiydi. Onu çok uzun gösteriyordu. Poposu da... anlatılacak gibi değildi.

Kendimi o bacaklardan ve o popodan çekip toplarladığım zaman farkına vardım ki Ginnie bu kadarla da bitmiyor. Memeleri de vardı. Bale mayosunun içinde... biçimli. Herhalde otuz üç numara. Kalçaları hazırlanırken Venüs de Milo'dan model alınmıştı. Ya da onunkiler Ginnie'den. Ve bir de başı vardı. Ulu Tanrım, ne kadar güzeldi başı. Gözler... sulu mavi. Sanki ağlamış gibi. Burun; biçimli, soylu. Ucunda hafif bir kıvrıklık. Ama dikkati çekecek kadar değil. Ağız; daha çok alt dudak. Uçlar yukarıya kıvrık. Gülümsemeyi kolaylaştıracak şekilde. Dişler, pırıl pırıl beyaz. Üst köpek dişlerinde hafif bir düzensizlik. İlginç kılacak, ama korkutmayacak gibi. Çene; biraz havada. Zarif. Yanaklar; Judy Garland. Avurtlar; Marlene Dietrich. Kulaklar; June Allyson. Boyun; Heddy Lamarr. Hepsini çerçeveleyen sapsarı saçlar. Doğal, ama güzelleştirilmiş. Geriye toplanmış ve ömrümde gördüğüm en meydan okuyan at kuyruğunu oluşturmuş.

Hâlâ prova giysileri içindeydi. Yürümüyor, sanki yerde kayıyordu. Odadan odaya dolaşırken hareketleri bir kedi kadar rahattı. Bütün bu gördüklerim beni böylesine serseme çevirmese, onu bir anda yakalayıp çekecek, okşayıp sevecek, soruları sonra soracaktım.

Eve çok iyi bakmıştı. Biraz kız evi havasındaydı ama, dikkati çekecek kadar değil. Benim odama hiç dokunulmamıştı. Yalnızca çekmelerim ve dolaplarım yerleştirilmişti. Çene çalarken zekâsını ve hazırcevaplığını ortaya koydu. Birlikte espri yeteneğini de. İnanılmayacak kadar tatlı bir kızdı. Ve benimle aynı evde kalacaktı. Asker, aklını başına toplasın!

Ben duş yaptıktan sonra o banyoya girdi. Odasından çıktığında üstünde acayip bir soytarı giysisi vardı. Ona nezaketle güldüm. Öyle bir elbiseydi ki... üzerinde tüyler, boncuklar, bir muz... bunları Ginnie'nin saçmalık güdüsüne yorumladım. Yemeğe çıktığımızda, yakışıklı bir arkadaş kazanmış genç kız gibi giyineceği yerde, bahis kaybetmiş şişman bir adam gibi giyinmeyi tercih etti. Bu tutumu üzerinde yorum yapmak gerekir mi, gerekmez mi diye düşündüm ama, sonunda bir şey söylemedim.

Eve döndüğümüzde ben de biraz komik davranmaya karar verdim. O ana kadar bu işi tek başına götürmek zorunda kalmıştı çünkü. İlk randevudan dönen genç kız numarası yapıp eve girdim, onu holde bıraktım. Harika espri yeteneği

hemen su yüzüne çıktı. Derhal gücenmiş âşık rolüne büründü, kapıyı yumruklamaya başladı. Ta ben açıncaya kadar.

Derken laf lafı açtı ve Ginnie'nin karakteri daha bir şekillendi. Geçirdiğim güzel gecenin karşılığı olarak, «şaaşak olmaz mı?» dedi bana. Tatlı Ginnie'mden böyle bir şeyi asla beklemediğim için kendimi bir kahkaha tufanının içinde erir buldum ve yere yıkıldım. Bu kadar orta-sınıf bir istek öyle garip gelmişti ki, gülmekten neredeyse karnım çatlayacaktı.

O da gülüyordu. Yanıbaşımaya yıkıldı. Kollarımız birbirini buldu, sonra bacaklarımız buldu. Omzuma bir atkuyruğu düştü, yanıbaşımada nefis bir kadın vardı. Yeni tanışmış iki kişi değildik biz. Daha önceden birbirini bilen sevgililerdik. Birbirimizin vücudunu kendimizinki kadar iyi tanıyorduk.

Ama bu nasıl olabilirdi? Onu nasıl bu kadar iyi tanıyabilirdim? O entipüften mektuplar, o uykulu telefon konuşmaları mı tanıştırmıştı bizi yani? İlk sevişmemizi peşpeşe aya kalkan roketlere benzeten onlar mıydı? Yoksa Ben'le Ginnie çok usta âşıklardı da, hiç hata yapmıyor, özür dilemiyor, her şeyi gerektiği gibi mi yapıyorlardı?

Sevişmemiz sırasında sorular ortaya çıkıp duruyor, hepsi cevapsız kalıyordu. Karşılaşmıştık daha önce. Bu kesindi. Bir yerlerde. Diyelim ki Kazablanka'da. Humphrey Bogart, Ingrid Bergman'a bakıyor, Ingrid Bergman, Humphrey Bogart'a bakıyor ve herkes anlıyor ki bunlar daha önce kesinlikle sevişmişler. Nerede, ne zaman olduğunu anlamak için biraz sabır göstermemiz ve dikkat etmemiz yeterli.

Daha sonra, hâlâ birbirimize sarılmış durumda orada, sert yerlerin üzerinde yattık. Ben hayali bir kadehi havaya kaldırdım, ona «Şerefine, yavrum,» dedim. Yemin ederim ki ağladı.

Ginnie... beş gün ve altı gece boyunca Ginnie. Ne saatin kaç olduğunu biliyorduk ne de ne gün olduğunu. Ancak kaba bir tahmin yürütebilirdik bu konularda. Yemekleri aklımıza geldikçe yiyor, benzinimiz bitince uyuyorduk. Bir tek tualete giderken ayrılıyorduk birbirimizden. Televizyonu açıyor, sonra unutup seyretmiyorduk. Kendi eğlencemiz daha çekici geliyordu bize. Gazetelerle ilgimiz yoktu. Havanın nasıl olduğu vız geliyordu. Alt kat demek, yukarıya koşulacak yer demekti. Telefon da, fişe takılı olmayan bir

eşyaydı. Hayat yatay yaşanıyordu. Ne zaman elimiz birbirine değse kendimizi yatay durumda buluyorduk. Yataklarımız yapılır yapılmaz tekrar bozuluyordu. Önce benimki, sonra onunki, sonra benimki. Yeni evliler gibi bir oraya bir buraya. Bir türlü karar veremiyorduk. Kanepe, sandalye, yer, halı. Duş bir garip oluyordu. Banyoda ise neredeyse boğuluyorduk.

Yataylar bittiği zaman düşeylere geçtik. Duvar, kapı, gardrop, buzdolabı. Dolabın içi karanlıktı. Pencere tehlikeliydi (hem zaten pancurları kapamak da gerekiyordu). Birbirimizi mıknatıs gibi çekiyorduk. Atmaca gibi durmadan birbirimize uçuyorduk. Ancak provalar geldiğinde ayrılıyorduk, çünkü **Joey Magnuson** programının tarihi yaklaşıyordu.

Ben de onunla gittim. Ahır gibi bir yerdi. Buz gibiydi. Florrie ile tanıştım. Bana garip garip baktı. Sanki Tibet'ten buraya bir tavuk sırtında uça uça gelmişim gibi. Richie Pickering nazik davrandı ama çok heyecanlıydı. Kendi işleriyle uğraşmayı, Ginnie'nin sevgiliyle tanışmaktan daha önemli buluyor olmalıydı. Başka da kimse yoktu. Plakla prova yapıyorlardı. Oysa yakında televizyona çıkacaklardı.

Onları seyrettim. Çok iyidiler gibi geldi bana. Tam bilecek durumda değildim çünkü danstan hiç anlamıyordum. Ayrıca ben yalnız Ginnie'ye bakıyordum. Richie ile Florrie'nin yaptıkları her neyse, herhalde Pittsburgh'da yapıyor olsalar da o kadar farkında olurdum. İsterlerse sıçrayıp tavana şaapsınlar, farkına bile varmazdım. Yalnız Ginnie'ye bakıyordum. O da bakılacak gibiydi. Ayakları yere değmiyordu sanki. Yukarı zıpladığında istediği kadar havada kalabilirdi. Yere inişinin tek nedeni, dansın koreografisi öyle gerektirdiği içindi.

Bir saat kadar prova yaptılar, ara verip dinlendiler, bir saat daha prova yaptılar, öğle yemeği için ara verdiler, hiç biri yemek yemedi, sonra üçüncü bir saat daha çalışıp ayrıldılar. Üç saat boyunca Ginnie'nin yaptıklarını yapıp da koroner yetmezliğine uğramayacak atlet tanıımıyordum.

Ginnie terden sıırıslılandı. Soğuk alacağından korkuyordu. Onu bir taksiye atıp eve götürdüm. Hemen duşa soktum. Suyun soğuk olmadığını önceden kontrol etmiştim. Evet, tabii, ben kendim de girdim duşa.

Bütün yaptıklarımız bu kadarla kalmıyordu tabii. Başka şeyler de yapıyorduk. Yürüyüşlere çıkıyorduk. Bir iki film

seyrettik. Modern Sanat Galerisini gezdik. Ama bütün bunlar, «Ne kadar zaman sevişmeden durabiliriz?» konulu bir bahis için yapılyordu. Çoğu sefer de kendimizi olanca hızımızla eve doğru koşar buluyorduk. Çünkü sokaklarda böyle şeyler yapmayı kimse hoş görmezdi. Yalnız köpeklere verilmişti bu tür özgürlük. Öyle olmasa bile, birisinin yanımıza sokulup üstümüze bir kova soğuk su boşaltması hiç de hoş bir fikir değildi.

Bir keresinde Fritz Kreisler konserinde Ginnie pek duygulanmıştı. Yine eve koşuyorduk. Sokak kapısından apartmana daldığımız anda daha fazla bekleyemeyip merdivende sevişmeye başladık. Yani alt holde. Sonra merdivenlerden yukarı doğru... ara sıra ayrılıp kendimizle mücadele ederek, sonra isteğimize teslim olarak. Üçüncü kat holü özellikle kritik bir noktaydı. Hem üstümüzde hemen hiç giysi kalmamıştı, hem de merdivenin parmaklığı pek sağlam değildi. Biz de iyiden iyiye yükleniyorduk.

Sonunda üçüncü kattan ayrılabilirdik, tam dördüncü kata çıkan merdivenin ortasına varmıştık ki, dördüncü katta oturan ellilik Bayan Harkaday kapısını açıp dışarı çıktı, olduğu yerde durup bize inanmaz bakışlarla baktı.

Hemen bir şeyler düşünmek zorundaydık. Gerçi benim pantolonum hâlâ üstümdeydi ama, Ginnie külot ve sutyenleydi. «Çabuk olun,» diye seslendim kadına. «Elbiselerinizi çıkarın ve aşağıya koşun.»

«Nee?» diye sordu. Sesi kavun kadar memelerinin arasından boğuk boğuk geliyordu.

«Yangın söndürme musluklarını açmışlar, bütün çocuklar suların içinde oynuyor!» dedim. «Öyle eğlenceli ki!»

«Ya, öyle!» diye bağırdı Ginnie. Durumu hemen kavramıştı. «Bir de fiskiye takmışlar. Çok nefis bir şey!»

Bayan Harkaday yolumuzu tıkamış, öylece duruyordu. Herhalde durumu düşünüyordu. Sonunda karar verip omuz silkti. «Sokakta duş yapmaktan daha önemli işlerim var benim,» dedi ve merdivenlerden inmeye başladı. Biz duvardan yana çekilip ona yol verdik.

«Ama Bayan Harkaday, gerçekten çok hoş bir şey,» dedi Ginnie. «Yanınıza bir kalıp da sabun alırsanız bir taşla iki kuş vurmuş olursunuz.»

«Tabii öyle. Tabii, tabii öyle.» Böylece tabii'leye tabii'leye merdivenlerin tümünü indi ve apartmanın kapısından

çıktı. Birden aklıma hoş olmayan bir şey geldi. Eğer günün birinde Bayan Harkaday'le bizim Jessica'nın aynı zamanda bu merdivenlere yöneleceği tutarsa, apartman kaşla göz arasında dümdüz olur giderdi.

Başımı kaldırdığımda Ginnie'nin dördüncü kat holü boyunca koşmakta olduğunu gördüm. «Hadiiii, hadi Ben, dayanamıyorum!» Bir yandan sutyenini çıkarıyor, bir yandan merdivenleri tırmanıyordu. Sihirbaz Hudini ile bir striptizcinin karışımı gibi.

Son merdivenlerin ortasında durup külotunu ayağından çıkarmaya çalıştı. Beline sarılıp merdivenlere yatırdım. «Yakaladım seni!»

«Delisin sen! Merdivenlerde mi?»

«Merdivenlerde.»

«Ben, olmaz.»

«Olur, gururlu güzelim.»

«Ben, o tarafa bükülemem.»

«Dene.»

«Ben!»

«Bir şans tanı.»

«Ben, bak... dört, beş basamak sonra oradayız! Tepeye vardık sayılır!»

«Sayılır demek, bir kilometre demek!»

«Ben? Ben, şimdi biri evinden çıkıp bizi görebilir!»

«İmdat diye bağırdın mı kendini kurtarırsın!»

«Ben, yoo!... Ben?»

«Bu basamaklar var ya... yukardan dördüncü, beşinci ve altıncısı... bunlar kutsallaşacak. Şu anda bu basamakları harika bir seksle kutsallaştırıyorum.»

«Hay Allahın! Bunu yapamazsın! Sen deli olmalıs...»

«Bu basamakların şansına. Bundan sonra her kim buradan inerse bilsin ki...»

«Ben...»

«Bilsin ki burada bir zamanlar aşk vardı. Var idi? Vardı?»

«Ben?»

«Sus. Yalnızca...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«Hoh.»

«Fyuuu!»

«Öff, seni seviyorum Ben.»

«Seni seviyorum.»

«Önce ben söyledim.»

«Ben daha ciddiym.»

Pazar gecesi Ginnie'nin yatağında yattık. Çünkü o anda orada bulmuştuk kendimizi. Saati sabahın beşine kurdum. İşim dokuzda olduğuna göre birbirimize allahaısmarladık diyecek bol bol vaktimiz olacak demekti.

İşe vardığımda saat dokuza az vardı. Zaten pek büyük bir karşılama beklemediğim için hayal kırıklığına uğramadım. İlk önce Josh'u görmeye gittim. Ama masasında altmış yaşlarında, kır saçlı, kısa boylu, buruk suratlı bir adam oturuyordu. Kruvaze yakalı, gri çizgili takım elbise giymiş, yakasına kırmızı bir de çiçek ilıstirmıstı. Kravatı maviydi. Parlak bir mavi. Ona ilk baktığımda mavi alevle tutuşmuş sandım.

Başını kaldırıp bana baktı ve gülümsedi. Elli sekiz tane pırıl pırıl takma diş, kravatın ışığını yansıttı, mürekkep yalamış bir kediye benzedi. «Siz Ben Webber olmalısınız, öyle mi?» dedi.

«Öyle.»

Ayağa kalktığımda boyu oturduğu zamankinden daha da kısaydı. Bana yürürken elini uzatıyordu. Gözüm geriye doğru kayınca sandalyesindeki minderi de gördüm. Adam bir altmış var yoktu. Kısa konulardaki reklamları kolay yapardı ama, uzun filmleri? «Adım Alan Morse,» dedi. «Gelin içeriye. Oturun.»

«Teşekkür ederim.»

«Ne kadardır ayrı kaldınız bizden?»

«Bir buçuk yıl.»

«Hiç Japon öldürdünüz mü?»

«O geçen savaştı.»

«Yani Koreli demek istedim.»

«Beş Japon öldürdüm.» Dikkatli ol. Ağır ol. Gırgırı kes. Küstahlığa ara ver. Burası ordu değil. Bir de buradan terhis olursan ekmek paran kalmaz oğlum.

Alan Morse gülümsedi. Pek sık gülümsüyordu. İçime öyle bir duygu geldi ki, bu yeni dişlerini taktırdığından bu yana durmadan gülümsüyor, eski dişleri yüzünden gülümseyemediği yılların acısını çıkarıyordu sanki. Eski dişleri gö-

zümün önüne geldi. Gardropta asılı eski elbisesinin göğüs cebine tıklılı... eski beyni de beraber.

«Josh ayrıldı, yerine ben bakıyorum,» dedi. Piposuna tütün doldurdu. Tütünü nemlendirici kutuda duruyordu. Oda'nın geri kalanı da yine öyle bol ahşaplı döşenmişti. Öyle bülten tahtalarına ilanlar asmak falan yoktu. Fazla meşgul yönetici havaları yoktu. Oysa Josh'un gününde öyleydi bu oda. Bugün artık şık çerçeveli resimler vardı. Hep ördek resmi. Uçan ördekler, havuzda ördekler falan. Ördek olmayanlar da kazdı. İkisi de değilse, o zaman da sülündü. Ya da çulluk. Ya da keklik. Vız gelir. Bu adam sporcu bir centilmendi. Herhalde ataları Avrupa'dan Amerika'ya gelirken Mayflower gemisinin güvertesinden kuş avlamışlardı. Tam Amerika'yı depresyona satan tiplerden işte.

«Efendiim,» dedi. «Askerden dönenlerin eski işlerini hazır bulduklarını biliyorum. O konuda sorun çıkmayacak. Eski işiniz sizi bekliyor. Sizindir.» Mavi mavi gülümsedi.

«Birisi benim işime sahip çıkmış diye duymuştum.»

«Oo, yoo, yoo, yoo. O yalnızca geçici bir süre içindi. Siz dönünceye kadar.»

«Ayrıldı mı?»

«Pek sayılmaz. Jessup'un işine terfi etti. Roland Jessup ayrıldı biliyorsunuz. Artık jigabuu'culara tamtam çalıyor. Yepyeni bir eğlence dünyasının temsilcileri arasına karıştı. Girişimci oldu. Biz de huyumuza uyan iki üç zenci bulup buraya alacağız. Kimse gözümüzü morartmasın diye.» Güldü. Herhalde söylediği şey komikti. «Neyse,» diye devam etti. «Sam Gaynor'u yazar olarak terfi ettirdik. Eski işiniz sizindir.»

«İlk başladığım iş mi?»

«Evet. Şimdilik tabii. Bir boşalma olur olmaz...»

«Ama ben daha askere gitmeden önce burada yazı yazıyordum. Ve sanıyordum ki... yani Josh demişti ki...»

«Meyerberg artık burada değil. Jessup ayrıldığında siz de burada değildiniz. Sam Gaynor buradaydı ama. Böylece iş ona verildi. Basit, değil mi?» Eldivenler çıkmıştı artık. Adamın bana boyun eğmeye niyeti yoktu.

Öfkemi tutmak zorundaydım. «Pek hakkaniyete sığmıyor,» dedim.

«Belki biraz öyle. Anna Sanı işinde iyidir ve yazar ola-

rak da ancak belli sayıda insan tutabilirim. Onu da şimdi durup dururken sizin işinize indiremem, değil mi?»

«Neden olmasın?»

Ördek tüfeğine benzeyen piposundan bir soluk çekti. «Eh, savaştan dönen bir kahraman sayılmazsın arkadaş,» dedi. «Eğer öyle olsaydı benim işimi bile alırdın. Topu topu beş Japon öldürmüşsün. Üstelik de eğer yanılmıyorsam o geçen savaştaymış.»

Küstahlığımı geri tepmişti. Aklımdan General McArdle'a ve Binbaşı Hochman'a birer çentik attım. Ama aslında biliyordum. Buraya ellerimle dizlerimin üstünde sürünerek girip ayaklarına kapansam, o iş yine Sam Gaynor'da kalacaktı. Bunun altında başka bir şey vardı. Benim küstahlığımdan başka. «Belki de sendikaya başvurmam gerekir,» dedim.

«O daha önce denendi. Arkadaşın Mickey... gerçek bir tahrikçi... öyle değil mi? Bizi sendikayla tehdit etti ama sanırım sendikanız sizin uğrunuza savaş vermeyi göze almak istemiyor.» Yine mavi mavi gülümsedi. Zafer ifadesi yoktu gülümseyişinde. Ortalığı sakinleştirmek istiyordu. «Ben, idare et bir süre,» dedi. «Bir yer açılacaktır. Açılınca fırsatını kullanırsın. Söz veriyorum.»

«Fikirlerimi yazıp vereyim mi?»

«Elbette. Ama şu anda hokkamda mürekkep kalmadı, çöp sepetimi de geçen cumadan beri dökmemişler. Sen yapar mısın Ben? Çok makbule geçer.»

Hokkasını doldurup çöpünü döktüm. Ben bunları yaparken Mickey Green geldi, beni gördü. İsteyerek değil. Ama gördü yine de. Durup merhaba dedi, beni gördüğüne sevindiğini söyledi. Sonra peşinden gelmemi işaret edip yazarlar odasına girdi.

Eski masam oradaydı. Üzerinde birkaç mektup... kartlar falan. Mickey'in masasının üstü yine her zamanki gibi dopdoluydu. Dora'nınkinde yine güller ve bir kutu kâğıt mendil duruyordu. Bir tek Roland'ın masası değişikti. Çünkü Roland'ın değildi artık. Sam'indi.

Sain'in masasında bir yığın notlar göze çarpıyordu. Ve de başka eşyalar. Otuz santim yüksekliğinde bir radyo mikrofону, birkaç plak... duvarda da ölümsüz Skip Gaynor'un çerçeveli fotoğrafları. Sonunda onu boğup öldüren dört kat çenesiyle.

Mickey masasına oturdu. Benim çevreme bakışımı sey-

retti. Bir süre sonra alçak sesle, «İnsanın canı kusmak istiyor, değil mi?» dedi.

«Öyle bir şey.»

«Elimizden geleni yaptık, Ben. Hem Dora, hem ben, hem de birkaç başka kişi. Ama sendika seni pek tutmuyordu. Konuyu kişisel açıdan değil de, bir sendika hakkı olarak ele almalarını istedik. Ama, Ben, onlar da eski işlerine dönebildiklerine memnunar. Hepimiz memnunuz. Her şey artık California'ya kayıyor. Belki Herman Temple için savaşırlandı. Joe Angrisani için de... Danny Filippa ve Lou Shanfield için yılanların arasından çıplak ayak geçmeye razı olurlardı. Ama senin için köşe başına kadar bile zahmet etmiyorlar.»

«Ne yapayım?»

«Bilemiyorum. Bir dene. Arada iş ara. Ya da kendini öldür. Sana ne diyeceğimi bilemiyorum.»

«Sen olsan ne yapardın?»

«İyi bir sendika üyesi olurum.»

«Biraz geç kaldık ama, değil mi?»

«Belki de kalmadık.»

«En iyisi bir yandan kendimi öldürüp bir yandan da iş aramak.»

«Belki iyi olur. Bilemiyorum.»

Dora içeri girdi, beni kucakladı, koşup bir kâğıt mendil aldı, içine hınkırdı. Peşpeşe altı kere hınkırarak bana duyduğu özlemi belirtti. Mickey ona o ana kadar konuştuklarımızı anlattı. Dora bunlara yeni bir şey ekleyemeyeceğini belirtti.

«Alan Morse kim?» diye sordum.

Mickey omuz silkti. «Eski model bir reklamcı,» dedi. «Sessiz film zamanında çalışmış. Yüz sekiz yaşında ve sanırım yüz bir yaşındayken ölmüş.»

«Bir şeye benziyor mu?»

«Sayılmaz. Ama kötü de sayılmaz. Galiba bu bir torpil işi.»

«Nasıl yani?»

«Yani becerebileceği en iyi şey boşluk doldurmak. Yerine kesinlikle birini getirecekler. Onlar kimi getireceklerine karar verinceye kadar da, tahtı Bay Mavi Ağız dolduruyor.»

«Dişleri kravatının rengini yansıtıyor sanmıştım.»

«Belki de öyledir. Hep mavi kravat takıyor. Yeşil takmaya başladığı gün istifa edeceğim.»

«Pekâlâ. Sam Gaynor kim ve neden askerde değil?»

«Sam Gaynor hasta bir egomanyak. Yazı da yazamaz, pamuk da ekemez.»

«Ondan hoşlanmıyor musun?»

«Sam Gaynor'dan hoşlanan varsa, yaramaz demektir.»

«İşe kaçta gelir?»

«Aklına geldiği saatte.»

Sam Gaynor işe gelmeyi o gün saat onu çeyrek geçe hatırladı. Daha koridordayken ayaklarının güm güm sesini ve ışığını duyduk. İçeriye girdiğinde kapı küt diye arkadaki duvara çarptı. Liliputlular Güliwer'i kumsalda buldukları zaman neler hissetmişlerdi... çok iyi anladım. Koca öküz doğru bana yürüdü, pençesini uzattı. Dev bir pençe. Benimkini yutuverdi. «Ben. Ben'sin değil mi?»

«Evet.»

«Sevindim.» Yayık konuşuyordu. Boyu bir doksan, eni de bir o kadardı. Kolları dizlerinin hizasına kadar iniyor, ona bir orangutan havası veriyordu. Bu kollarda insana benzeyen tek şey, altın kaplama kol düğmeleri idi. Suratı ayın on dördü gibiydi. Çenesi çiftleşmeye yeni başlıyordu.

Hele ağız... ah, o ağız... ve içindeki dişleri. Hiç tek durmuyorlardı bir kere. Sürekli hareket halindeydiler. Durmadan laf, laf. Sanki konuşurken adamın hayaları yukarıya çekiliyor, ağızına kadar geliyor, parça parça çiğneniyor, o dev ağızdan masum insanların üzerine saçılıyordu. Bunların hiçbirisi görünmüyordu tabii. Ama işitiliyordu. Hem de nasıl. Hâlâ kulaklarımda cınlıyor.

«Yeni filmimi yeni bitirdim ve görenin canına okuyacak! Öyle vahşi, öyle yaman ki! Görmeni isterdim, Ben. Adı, «Kırmızı Renk». Günlük hayatımızda kırmızının öneminden söz ediyor. Kırmızı çoraplar, kırmızı kazaklar, kırmızı balonlar, kırmızı bisikletler... Bir de hemeroit ameliyatı düşündüm. Kırmızı kan fışkırıyor. Gramofonun kırmızı kolu. Bir kokteyl bardağını tutan kırmızı ojeli tırnaklar. Boşalan domates suları. Boşalan boyalar. Adı da «Kırmızı Renk». Henüz sessiz. Ama uygun bir müzikle izle de bak! İlk özel gösteriye hepinizi çağıracağım. Geleceksiniz. Allah kahretsin, salon işini halletmem gerek. Telefonu eline aldı, bir yandan konuşurken bir yandan numarayı çevirdi.

«Bunları vaktinde yapmak gerek. Yoksa bir zibidi ortaya çıkar ve... Deon? Ben Sam Gaynor. Yarın öğleden sonra saat dört için küçük bir sinema salonu tutmak istiyorum. Kim? Allah kahretsin! Deon, sen onu saat beşe çevir, üzerinde de durma. Ona söyle, ben açıklayacağım. Öyle yap Deon. Noel geldiğinde ben de seni görürüm.» Telefonu kapattı.

Bu herifin önünden vaktinde kaçmayan rahat ezilirdi. Sevimsiz, kendini beğenmiş biri, Vereme, difteriye, çiçeğe aş bulduklarına göre, biz Sam Gaynor hastalığından ölmeden önce elbette bu derdin de bir çaresini bulurlardı. Daha yerine oturmadan odadan çıktı, yokuş aşağı inen bir kamyon gibi uzaklaştı. Bir süre sonra da odanın havası solunabilecek hale döndü.

Boğulmamak için derin soluklar aldığımı farkettim. Dönüp Mickey'e doğru baktım. «Yapamayacağım, Mickey,» dedim. «Bununla birarada yaşayamam.»

Mickey hiçbir şey söylemedi. Çünkü söylenebilecek hiçbir şey yoktu. Dora da dilsiz kesilmişti. Sessizlik sürerken masamdaki zarfları açtım. Biri Ginnie'dendi. «**Merdivenlerdeki Duygular** adlı eseriniz için Nobel ödülünüzü kutlarım. Seni seviyorum — Ginnie.»

Öteki Pat Jarvas'dan geliyordu. «Hoşgeldin. Beni nerede bulacağını biliyorsun. Sevgiler Pat.»

Üçüncüsü ise W. Charles Gruber'dan gelmekteydi. «Beni gör.»

Son ikisini bir çırpıda çıkarmaya karar verdim. Pat Jarvas masasında oturuyordu. O sıskalıkla ne kadar hoş görünebilirse o kadar hoştu. Böyle görünmek için epey uğraşmış olmalıydı. Başını kaldırıp baktı, kızmış gibi numara yaptı. «Ayıp sana. Mektuplarıma hiç cevap vermedin.»

«Çok meşguldüm.»

Şaşaladı, sonra gülümsedi. «Ziyarı yok, affettim seni,» dedi. «Yakında buluşabilir miyiz? Senden hâlâ hoşlanıyorum.»

«Önce onu görmeliyim. İçerde mi?»

«Evet. Mektuplarına bakıyor.»

«Ne kadar sürer?»

Pat cevap verebilmek için enterkomun düğmesine bastı. «Ben Webber sizi görmek istiyor,» dedi.

«İçeriye gönder.»

Girdim. Masasından kalkıp elimi sıktı. Adama ilk defa dokunuyordum. Maggie'nin söylediğini hatırlayınca cildinin dokusuna dikkat ettim. Yumuşak olacağını sanıyordum. Değildi. Sert ve kaba yapılydı. O anda anladım ki tüm yuvarlaklıklarına rağmen bizim Charlie Gruber kimsenin homosu değil. Hiç değilse teması öyle değil.

«Hoş geldin, Ben. Gel, otur şuraya. Konuş benimle. Orduyu anlat.»

Oturdum. «Ordu aptallarla, budalalarla, homolarla dolu,» dedim. Yine tepki ölçmeye çalışıyordum.

Hiç renk vermedi. «Her ordu öyledir, yalnız bizimki değil ki,» dedi. «Neden bana hiç kart falan atmadın? Büyük patron benim, biliyorsun.»

«Çizmeden yukarı çıkmak sayılır diye düşündüm. Yağlanmaya çalışıyormuş gibi görünmek istemedim.»

«Hiç değilse vedâ gecende sana iyi bir armağan gönderdim diye teşekkür edebilirdin.»

«Teşekkür ederim. Neden yaptınız?»

«İki sebepten. Bir kere, işine yarar diye düşündüm. İkinci, kimseye belli etmeyeceğine karar verdim.»

«İkisinde de haklı çıktınız.»

«Nasıldı?»

«Hevesli.»

«Hoşuna gitti mi?»

«Evet.»

«İyi.» Çabucak saatine göz attı. «Evet, anlıyorum ki aklına takılan bir şey var. Anlat bakalım,» dedi.

«İki şey var. Biri Sam Gaynor, öteki de Alan Morse.»

«Ne olmuş onlara?»

«Biri benim işime geçmiş, öteki de o işi ona vermiş.»

«Bir süre tahammül etmelisin.»

«Neden?»

«Fazla karışık. Bana güvenmek zorundasın.»

«Josh'a güvenmiştim ama Josh gitmiş.»

O güldü. «Ben daha bir süre buradayım,» dedi.

«Nereden bilebilirim?»

«Ağzımdan vaat almana izin vermeyeceğim. Biz seninle birbirimize bir tür saygı duyarız. Bence yeteneklisin Çok ilerleyeceksin. Yani istidatlı olduğundan değil. Öyle bir şeyini görmedim. Ama davranışlarından ötürü.»

«Şu ara herkes davranışımı çok eleştiriyor.»

«Orduya uymayabilir ama sana yararı var. Bir şey istedin mi onun peşinden gidiyorsun ve yine de kişiliğini sağlama almasını biliyorsun. Bu kuruluşta hem yönetimin, hem de sendikanın nefret ettiği tek insan sensin. Kolay iş değil bu. Yararı var. Döndüğünü hepimiz biliyoruz. Ya çarçabuk tepeye tırmanacaksın, ya da dibe çökeceksin. Ama herkes gibi orta düzeylerde sallanıp kalmayacaksın. Zam beklemek, emeklilik beklemek sana göre şeyler değil. Bu durumda sana elimden geldiği kadar yardımcı olacağım. Ama şu anda Gaynor ve Morse konusunda hiçbir şey yapamam.»

«İkisi de budala. Raporlu ve tescilli cinsinden. Bir tanesi büyümek bilmiyor, öteki de durmak bilmiyor.»

Gözlerini kısıp bana baktı. «Senin sorunun yok, Ben,» dedi. «Sam Gaynor dert değil, çünkü daha ilerlemek peşinde. Ne kadar çabuk defolursa o kadar iyi. Burada olduğu sürece dayanmak zorundasın. Alan Morse ise benim sorunum. Bu konuda daha fazla bir şey söyleyemem. Artık git.» Gü-lümsüyordu. Bu bana umut verdi. W. Charles Gruber belli ki bu konuda söylemek istediğinden çok daha fazla şey bili-yordu ve yine belli ki benim sorunumu kolay buluyordu.

Sabahı herkese merhaba diyerek geçirdim. Davranışların-dan, yokluğumdaki kavgada hangilerinin beni tuttuğunu, hangilerinin bana karşı çıktığını hemen anladım.

Alan Morse'dan elimden geldiği kadar uzak duruyordum. Kendime başka işler icat ediyor, ata benzeyen sekreteriyle bile hiç karşılaşmıyordum. Willa Nichols yeni burnunu yanına alıp Josh Meyerberg'le birlikte kayıplara karışmıştı. Bazı kimseler de eski odalarında ve eski masalarında de-ğillerdi. Bir Pat Jarvas yerindeydi. Telefon edip eğer istersem saat üçle dört arasında beni ağız seksine davet etti. Gruber o saatte tenise gittiği için boş kalacaktı. Kendini de bana borçlu hissediyordu. Ona cevap olarak üç buçuğa ka-dar oraya gelmemişsem bensiz başlamasını söyledim. Komik-liğini anlayamadı. Ama iyi bir kız olduğu için anlamaya çaba gösterdi.

Öğle yemeğini Mickey ile yedim. Oradan McGirr'e gidip biraz spor yaptık. Bayılıyordum Mickey Green'e. Bana yar-dım edemeyeceğini ikimiz de biliyorduk ama, ikimiz de san-ki edecekmiş gibi numara yapıyorduk.

Öğleden sonrayı masamda oturarak geçirdim. Yazıları

okuyordum. Mickey ile Dora sessizce çalışmaktaydılar. Sam Gaynor yine bir yerlere gitmişti. Oralarda ya konuşuyor, ya da insanları korkutuyor olmalıydı. Yaklaşan filmlere ait üç senaryo okudum... mağara adamları bile bundan iyi yazar diye karar verdim.

Saat üçü kırk beş geçe Pat Jarvas telefon etti, ağız seksi istiyorsam hâlâ on beş dakikam olduğunu hatırlattı. Nazik ilgisine teşekkür ettim ama saat beşte eve, Ginnie'ye döndüm. Çünkü birlikte olmak istediğim insan Ginnie idi. Hiçbir şey yapmasak, yalnızca el tutuşsak, kucaklaştık bile. Ginnie hayatımın aşkıydı. Onun sıcak dostluğuna ihtiyacım vardı. Daha önce bu duyguyu kimseye duymuş muydum acaba? Ne zaman?

ginnie

1952

Ben, pazartesi akşamı eve altıdan sonra döndü. İşinden ta eve kadar yürüyerek gelmişti. Söylediğine göre biraz kafası açılsın diye. Koltuğunun altında da bir yığın film senaryosu vardı. En azından beş tane. Canı çok sıkındı. O sabah neşe içinde işine doğru yola koyulan küheylâna benzer yeri kalmamıştı. Bunda neden kendi suçu olmadığını bana açıkça anlattı. Sivil hayata dönüş için parlak bir başlangıç sayılmazdı doğrusu. Söz ettiği adamların hepsinden hemen nefret ettim.

Romantik bir akşam yemeği planlamıştım. Biraz **chianti**, salata, biftek burginyon ve üstlük olarak da, birbirimiz varız diye düşünmüştüm. Ama her zaman işim ters gittiği gibi bu sefer de burginyonu berbat ettim, **chianti**'nin içine mantarı kaçırdım, salata için de sos satın almayı unuttum. Böyle olunca onları bir kenara bırakıp jambonlu sandviç ve cips patates yedik. Ama planladığım üstlük ikimize de çok lezzetli geldi, hemen ikinci servise yöneldik. Bir kriz içindeymiş gibi sevişiyordu. Her zamanki yumuşak, düşünceli kişiliğiyle ilgisi yoktu. Ama bu da iyiydi. Değişik bir erkekle yatıyormuşum gibi. İkinci erkeğimle. Böyle katı davrandığı için özür diledi ve bir daha olmayacağına söz verdi. Onu hemen azarladım. Tekrar olacağına söz verdirinceye kadar. Hem bir kere daha değil, defalarca...

Uzanmış konuşuyorduk. İşinden söz ediyorduk. Roland'ın ayrılacağını duymuştum ama Sam Gaynor'un onun yerine geçeceğinden haberim yoktu. Sam Gaynor'u daha önceden duymuşluğum vardı. Don da hiç hoşlanmıyordu bu adamdan.

«Bencil bir domuz olması yetmiyormuş gibi, susmasını da hiç bilmiyor,» diyordu Ben. «Konuşmak suç sayılıyorsa bu herifi idam ederlerdi. Meğer ki bir hata yapıp son isteğini sorsunlar... yüzyılın sonuna kadar konuşurdu o zaman.»

«Onun dışında işler nasıl gitti bugün?»

«Sen...» bana sarıldı.

«Yo, Ben... sana benim günümü anlatmak istiyorum.»

«Ben de dinlemek istiyorum.»

«Öyleyse elini oramdan çek! Öyle yaparsan konuşamam ki! Hem tanrı aşkına şu tırnaklarını da törpüleyiver.»

«Başüstüne hanfendi. Şimdi anlat bakalım günün nasıl geçti?»

«Danslarımız her an biraz daha iyileşiyor. Bana öyle geliyor ki sonundan başlayıp başına doğru tersine de yapabiliriz. Umarım gösteriye çıkarken prova fazlalığı yüzünden tersine dansetmeye başlamayız.»

«Bu cumartesiyeydi, değil mi?»

«Evet.»

«Stüdyoya girmeme izin verirler mi?»

«Ben seni kaçak da olsa alırım. Orada olmanı istiyorum. Bileğimi falan burkarsam...»

«Dansı senin yerine çıkacak kadar iyi bilmiyorum ama.»

«Yine de elinden geleni yaparsın, değil mi?»

«Ne olsa yapmaya çalışırım.»

Tekrar seviştik ve uyuduk. Harikaydı... çünkü evli gibiydik. Evli gibi olmanın nesi bu kadar harika, hiç anlayamıyorum. Belki işin kötülüğünü biraz azalttığı içindir. Yine o büyütülüş biçiminin etkileri... sanki evlilik iyi bir şeymiş gibi. Oysa kendi allemen örneğine bakılırsa, bir aşkın başına gelebilecek en kötü şeylerden birinin evlilik olması gerekiyor.

Ona sarılıp uyudum, rüyamda kendimi kocaman bir kayanın yanbaşıda biten küçük bir çiçek gibi gördüm. Giderrek büyüyen bir çiçek. Kendi odam, kendi Ben'imle. Benim günümdü bu. Ginnie'nin günü. Ritmim de vardı, müziğim de, erkeğim de... ötesini biliyorsunuz.

Gece yarısı beni Ben uyandırdı. Daha doğrusu Ben'in yokluğu uyandırdı. Ayağa kalkıp koridoru sessizce yürüdüm, onu gözetledim. Salonda bir koltuğa oturmuş, getirdiği senaryoları okuyordu. Her nasılsa onu rahatsız etmeyecek sağduyuyu gösterebildim, yatağıma döndüm ve tekrar uyudum.

dum. Hem deminkinden daha derin uyudum. Yorucu bir gün geçirmiş, çok çalışmışım. On dokuz yıllık yaşlı kemiklerim dayanamıyordu artık. Ertesi gün saat on bire kadar uyanmadım.

O gün danslarımızı sekizer kere daha prova ettik. Bence hareketlerimiz fazla otomatikleşiyordu ama Richie durumdan memnundu. Tam istediği gibi olduğumuzu söylüyordu. Duygu tarafının sonradan geleceği kanısındaydı. Orkestrayla çalışırken. Florrie de, ben de onunla tartışamayacak kadar yorgunduk. İnşallah ne yaptığını biliyordur diye düşündük. Hem zaten grup onun grubuydu. «Florrie, Ginnie ve adamın biri» diye bir grup kuracağımız gün gelirse, o zaman tartışabilirdik ancak. O zamana kadar dayanmak zorundaydık.

Eve erken döndüm, banyo yaptım ve giyinmeden uyuyakaldım. Uyandığımda üstümde bir adamın yatmakta olduğunu farkettim. Yüzünü göremediğim bir adam. Çünkü yüzükoyun uyumuştum. Adam benimle nefis bir şekilde sevişiyordu. Düşünceli, ince hareketlerle. İçime bir hırsız gibi hissettirmeden kayıyor, sanki alarm zilini çaldırmaktan korkuyormuş gibi dikkatle hareket ediyor, sonra da köpeği uyardırmaktan korkuyormuş gibi çıkıyordu. Sonra çevreyi iyice araştırmadığını farketmiş olacak ki, tekrar yasa dışı bir giriş yapıyor, her seferinde tekrar sessizce çıkıyordu. Bu defalarca devam etti. Harikulâde telaşsız bir şekilde ve nadide mücevher hırsızlarının ustalığıyla... soyuluyor muyum, ne oluyorum anlayamadım.

Yemeği dışarda yedik. Altıncı caddede bir yerde. Çünkü pastırmalı omleti çok seviyordum. Ben de bana pastırmalı omlete benzediğimi söyleyip duruyordu. Birbirimize günün olaylarını anlattık.

İkinci gününü de birincisinden daha iyi geçirmemişti. Hatta belki daha kötü. Alan Morse ona dolapları yerleştirmiş, eline reçete verip eczaneye yollamış, yanı kısacası onu geri döndüğüne pişman etmeye çalışmıştı. Saat dört olunca da, Sam Gaynor'un «Kırmızı Renk» adlı filmini seyretmeye gitmişlerdi.

«Nasıldı?» diye sordum.

«Tahmin ettiğim gibi. Stravinski fon müziğiyle gösterildi. Müzik harikaydı. Film ise iğrenç.»

«Fikrini sordu mu?»

«Sordu. Başka bir rengi denemesini söyledim.»

Eve kadar güldük. Sam'in elinde film yapabileceği daha üç bin kadar renk bulunduğunu düşünüyorduk. Ama kırmızı hakkı bitmişti. Kırmızı ölmüştü artık onun için. Bir daha asla denenemezdi. Sam'in Ben'e karşı tutumu da bir daha asla değişemezdi. O ana kadar tedbirli bir hoşgörü göstermiş olabilirdi ama, Ben fikrini apaçık söyleyince bu tutumun değişeceği besbelliydi. Ayrıca Alan Morse da Ben'in bürodan izinsiz çıkmış olmasına sevinecek değildi elbette.

Ben'in aldırdığı yoktu. Sendika'ya bir sınav daha, diye düşünüyordu. Bu tutumundan hiç hoşlanmıyordum. Çünkü Don da her şeyden vazgeçip batıya kaçmadan önce tıpkı bu havalardaydı. Gerçi Ben, bana pek kaçacak bir tip gibi gelmiyordu ama, Don da gelmemiş, gelmemiş, sonunda kaçmıştı. Hafife almak istemesine rağmen Ben'in kaygılı olduğunu hissediyordum. Bu depresyonu uzun süre sürdürürse, sonunda bir şeyler söylemek zorunda olduğunu da biliyordum. Hoş daha bunu düşünmek için vakit epey erkendi ve ben de çok korkuyordum. Ben'le tanışalı daha bir hafta bile olmamıştı. Çok erken, çok erken. Ve çok korkuyordum.

Düşüncelerimin vaktinden önce oluşmaya başladığını da eve döndüğümüzde anladım. Çünkü Ben yan gelip yatacak, olayları kendi akışına bırakacak tiplerden değildi. Evet, canı sıkkındı. İncinmiş, kırılmıştı. Üzgündü. Ama depresyondan çıkmıştı artık. Yeni bir dürtü gelmişti içine. Ve o dürtü de okumakta olduğu senaryoyla ilgiliydi. Biriyle de değil. Hepsıyla.

«Boktan şeyler,» diyordu. «Öyle kokuşmuşlar ki, kim nasıl çeviriyor anlamıyorum. Evet, gerçi Mankiewicz iyi, Nunnally Johnson iyi, Jean Negulesco iyi... birkaç tane daha var. Ama geri kalanı? Bunlar ancak kamera açılarını, çekimin nerede kesileceğini falan yazabilirler. Konuşmaları nelere sokmak gerektiğini iyi biliyorlar, sahneleri sıralamayı iyi biliyorlar ama, neymiş ki o? Ne karakter var yazılarında ne de olay!»

Sihirli kelimeler hemen ağızımdan çıktı. «Öyleyse sen neden bir senaryo yazmıyorsun?»

Kendisine patronluk taslanmasından nefret ediyordu. «Sanki yazamazmışım gibi konuşuyorsun,» dedi.

«Öyle demek istemedim. Yazabilirsin ve yazmalısın demek istedim.»

Elindeki senaryoyu karşı duvara fırlattı. «Zaman kaybindan başka bir şey olmaz.»

«Neden?»

«Birincisi orijinal senaryo satın almıyorlar. Her şey adaptasyon. Ya kitaptan ya sahne oyunundan. Daha önce bir yerlerde okunmamışsa, sinemaya alınma şansı yok. Ya basılı olarak, ya sahnelenmiş olarak, ya da erkekler tuvaletinin duvarına yazılmış olarak. Bir yerlerden bilmek istiyorlar. İkincisi, senaryo yazarlarının hepsi California'da, yan gelip keyif çatıyorlar. Yüzme havuzlarının başında. Üçüncüsü, onlar orada olmasa bile, ben nasıl adaptasyoncu olarak iş bulabilirim? Hiç adaptasyon yapmadım ki! Tek bir satır bile yazmadım ben.»

«Belki hoşlandığın bir kitap bulur, kendin adapte etmek istersin.

«Film olarak mı?»

«Herhalde.»

«Şey, bunu düşündüm... yani aklımdan geçti. Ama bir başka şey daha var ki o daha akıllıca.»

«Neymiş o?»

«Televizyon. Televizyonda hemen hemen ne varsa orijinal. Bir sürü New Yorklu kendini kabul ettiriyor orada. Daha önce hiç yazmamış ve rejî yapmamış olanlar. Bob Mulligan örneğin... Tanrım! Bob bürolarda kahve taşıyarak başladı işe. Sidney Lumet de bir başka yönetmen. O da iyi. Benden de pek fazla yaşlı değiller. Günün birinde birisi çıkıp, 'İçinizde TV programı yönetmesini bilen var mı?' demiş, onlar da ellerini kaldırmışlar herhalde. Ve yönetmen oluvermişler. Bir yığın yazar çıkıyor ortaya. Yani Paddy Chayefsky, Reggie Rose ve Rod Serling'den başka. Hepsi de yetenekli. Hollywood'da olsalar, kimse tutuklamaya bile tenezzül etmezdi. Tad Mosel. N. Richard Nash. Robert Alan Arthur. Gore Vidal.»

«O kadar çok televizyon seyrettiğini bilmiyordum.»

«Ben de bilmiyordum. Ama demek etmişim. Çünkü bu isimler aklıma gelip duruyor. Hem de askere gitmeden önceki günlerimden hatırlıyorum. Ginnie, bana gereken, dramatik programları, tiyatromsu programları izlemek. Sahnelere nasıl bölündüklerini incelemek. Reklamların nerelere sokuşturulduğuna dikkat etmek. Yarım saatlik programların yapılarına bakmak. Sonra da bir saatliklerin. İlk filmini

Stüdyo l'e verip Kraft reklamı yapmak zorunda değilim ki! Seksi bir şey, ya da korku filmi çevirsem de olur. Böylelerinin pek çoğu başka benzerlerinin havasında. Tabii eğer doğrudan doğruya hırsızlık değilse. Edgar Allen Poe'nun bir tek cildinde herhalde yüz televizyon programına yetecek malzeme vardır.»

«Anladık, sana engel olan kim öyleyse?»

«Bir daktilom olmayışı.»

«Alsana.»

«Almama engel olan da, yazmasını bilmeyişim.»

«Öğren. Kursa git.»

«Yazı yazmasını öğrenirken bir de daktilo mu öğreneyim?»

«Ben daktilo biliyorum. Okulda öğrenmiştim. Sana dikte edebilirim.»

«Dakikada kaç kelime yazıyorsun?»

«Üç. Kısa kelimelerse. Sen dakikada kaç kelime dikte edebiliyorsun?»

«İki. Ama uzun kelimeler.»

«Bir deneyelim.»

«Anlaştık.»

Ben'e elden düşme bir daktilo aldık. Satıcı bu makinenin bir zamanlar birinci sınıf bir yazara ait olduğuna yeminler ediyordu ama adını bir türlü hatırlayamıyordu, çünkü adam unutulduktan sonra ölmüştü. Alınacak ders: Daktilonuzu asla satmayın, şanssızlık getirir. Eğer mutlaka satmanız gerekiyorsa Handelman'ın dükkânına getirip bir yenisıyla değiştirin ve ananızın nikâhını ödeyin.

Handelman, gönlünden koptuğu için bize bir de broşür verdi. «**Kendi kendinize daktilo öğrenme yöntemi. Uzmanlarca hazırlanmıştır.**» Ben elinden geldiği kadar ciddi çalışıyordu. Ama işinden döndükten sonra, evde senaryo yazımına başlamadan önce, daktilo çalışmaya pek fazla vakti kalmıyordu. İki gün boyunca her şeyi kendi yapmaya çaba harcadıktan sonra, broşürü bir tarafa fırlattı, el yazısıyla yazmaya koyuldu. Ben bu kötü yazıları sonradan elime almak, şifresini çözmek ve daktilo etmek zorundaydım.

İdare ediyorduk. Yavaş gidiyordu ama, gidiyordu yine de. Önemli olan bir düzene girmiş olmaktı. İkinci önemli olan da, Ben'in ne kadar aşağılanırsa aşağılansın, direnip işinde kalmaya razı olmasını teşvik etmektir. Onun haftalığı-

na ihtiyacımız vardı. Çünkü benim kariyerim her an baş-tankara gidebilirdi. Kolay değildi yaptığımız şey. Hele Ben gibi uçarı tipler için hiç kolay değildi ama, yapılması zorunluydu. Bu nedenle de yapılacaktı.

Benim için durum daha da zordu. Bütün alışverişi, yemeği, temizliği ben yapmak zorundaydım. Bir sırığın tepesine bağdaş kurup oturmayı ne kadar iyi becerirsem, bunların üçünü de ancak o kadar becerebiliyordum. Ama başardım. Birlikte başardık. Akşamları eve döndüğünde sessizce sevişiyorduk. Kokteyl saati aşkı. Çok zarif. Sonra yemek yiyorduk. O odasına çekiliyor, ben sofrayı toplayıp bulaşık yıkıyordum. On birde o yazı yazmayı kesiyordu. Hangi yatakta yatmak istiyorsak orada yatıyor ve yine sevişiyorduk. Geceyarısı aşkı. Daha sert. Sonra birbirimize tatlı şeyler söyleyip uyuyorduk.

O, sabahleyin kalkıp işine gidiyor, yol üstünde bir yerde kahve içip bir çörek yiyordu. Ben onda kalkıyor, biraz kahvaltı tıkınıyor, gece yazılanları daktilo ediyordum.

İlk senaryosu bence çok güzeldi. Korku filmi. Bir kadın heykeltıraş erkekleri baştan çıkarıp stüdyosuna getiriyor, zehirliyor, sonra üstlerine alçı döküp cesetleri heykel haline getiriyor ve isteyene satıyordu. Ben'in de tutumu tam böyleydi aslında. O da yazı yazacağım diye kendini öldürüyordu ama, sonunda kim isterse ona satacaktı. Oyunun adı ise bir âlemidi: «'Stüdyoma Gel' Dedi Heykeltıraş Adama». Bittiğinde üç yere birden gönderilecekti. Günlük yazıları bitirince çıkıp provaya gidiyordum.

Florrie çok kaygılıydı. «Berbat haldesin.»

«Öyle miyim?»

«Evet. Onu şaapıcam derken bizi şaapıyorsun.»

«Hiç de sanmıyorum.»

«Ben sanıyorum. İki güne kadar ekrana çıkıyoruz. Richie seni tutup havaya kaldırdığında şeyin kopup yere düşecek.»

«Amma sükse yapardık.»

«Bis yaparlarsa ne haltedেকেসিন peki? Memelerini çekip okyanusa mı fırlatacaksın? Dinle, arkadaş, bu işte kaybedecek şeyimiz pek çok. Canımız çıkarcasına çalıştık. Gösterisini böylesine bir fırsatla sergileme şansı insanın karşısına bir kere çıkar. Bunu berbat etme. Onu elle idare et. İsteddiği kadar. Ağızla idare et. Ne haltedersen et ama Tanrı aşkına vücudunu bize sakla.»

Florrie'nin herhalde hakkı vardı ama, öylesine âşıktım ki, her zamankinden daha iyi dansettiğime inanmaya başlamıştım. Yine de tedbirli olmak için oturup Ben'e, Florrie'nin korkularını anlattım. Çok anlayışlı davrandı. Gösteri gününe kadar bütün seks yaşamımıza ara vermeyi kararlaştırdık. Bu anlaşma bir tek gece yürürlükte kaldı. İyi komşular gibi el seansına başlamıştık ama, ondan ona, ondan ona geçtiğimizi anlayamadan iş çığrından çıktı. Tiryaki mi olmuştuk yoksa? Ne oluyordu bize?

Ben, nihayet haftayı tamamlayıp cuma akşamı eve dönmeyi başardı. Sam Gaynor'un filmine izin almadan gittiği için Alan Morse'dan özür dilemek zorunda kalmış, Morse da onu Mickey'le Dora'nın önünde fena halde tersleyerek küçük düşürmüştü. Donunu ıslatmış bir çocuğu paylar gibi. Ama dayanmıştı Ben. Sam Gaynor'a gelince, o da Ben'in canına okuyordu. Film konusunda açıksözlü davrandığı için. Ben buna da dayanıyordu. Bana çok zarif biçimde ifade ettiğine göre, eve döndüğünde beni yiyeceğini bildikten sonra, ofiste bu zılgıtları yemek kolay geliyordu ona.

Derken Cumartesi oldu ve Don'dan Los Angeles damgalı bir mektup çıkageldi. Durup dururken geliverdi. İçinde yazılanlara rağmen memnun olduk.

Sevgili evimde-şu-anda-oturan-insan:

Şeytan adasında geçirdiğim tatilim esnasında, sıtma savaşı için kobaylık ederek bir servet kazandım. Ama şimdi artık sivrisinekler Capistrano'ya göçtüler ve ben de bu yüzden biraz nakitsiz ve biraz da kansız kaldım. Birinden birini yollayabilerseniz bebeğin canını kurtarabiliriz.

Gırgırı kesersek arkadaşlar... küçük bir TV stüdyosunda verici tüpü olarak çalışıyorum ve bir yandan da yönetmen olmasını öğreniyorum. Bugüne kadar iki tane 15'er dakikalık çocuk programının yönetmenliğini yaptım. Kötüydüler. Allahtan unutuldular ama, bana da kamera konusunda bir isim kazandırmış oldular. Bundan sonra köpekler için, daha sonra da balıklar için film çevirmek niyetindeyim. Bu arada da, yukarda belirttiğim gibi... İmdat! Bütün işsizler gibi Montecito Otelinde kalıyorum. Ay sonuna kadar buradayım. Bundan sonra yerim mezarlık. Beni alırlarsa.

Ginnie, eğer hâlâ oradaysan lütfen bana yüz dolar yolla. İlişik olarak makbuzumu gönderiyorum. 1980 Haziranından sonra her an ödemeye hazır olacağım. Yılda yüzde sekiz faiziyle birlikte. Sen de takdir edersin ki iyi bir pazarlık sunuyorum. Eğer bunu okuyan Ginnie değilse, veya daha önceden tanıdığım biri değilse, o zaman elli dolar gönderiverin, dargınlık, kırgınlık olmasın.

Ben Webber nerelerde? Bütün dünya bilmek istiyor. Ona üç kere yazıp para istedim ama hiç cevap alamadım. Belki de cesaretimi toplayıp mektuplarımı postalayamadığım içindir.

Bu tür bir mektup yazdığım için üzgünüm ama, birisi şu anda şakağıma tabanca tutup beni mecbur ediyor. Tabancayı tutan el de kendi elim. Eğer cömert biriyseniz, ödülünüz bin kat büyük olacaktır. Çocuk masallarını hatırlasanıza! Lütfen aynı yardım göndermeyin, benim nakde ihtiyacım var.

Kalp Fonu'ndan darboğazdaki

DON

Don'un mektubuna hem güldük, hem ağladık. Bir yandan ondan haber aldığımıza seviniyorduk ama, böyle kıtıkıtına geçinebildiğine de üzülmüştük. İkimizin de Don'u ayrı ayrı bu kadar iyi tanıması, ama Don yanımızdayken birbirimizi tanımıyor olmamız gerçekten biraz garipti. Parayı tabii yolladık. Benim bir çekimle. Bir de mektup yazıp nasıl birarada zevk ve günah içinde yaşadığımızı anlattık. Don'un makbuzunu da çekmeceye kaldırdık. Bir gün tahsil ederiz diye değil ama, bir gün hatırlar güleriz diye.

Prova saati gelmişti. Ben de benimle geldi. Çocuğunu Gargantua'ya karşı yollayan baba gibi. Yolun yarısını taksiyle, geri kalanını yürüyerek gittik.

Stüdyoda bir kameralı prova yaptık. Yönetmenle teknik yönetmenin çekimleri çeşitli açılardan yapabilmeleri için kendimizi ayarladık. Sonra müzik çalınırken film oynatılınca, çıldıracağımızı sandık. O ne sest i ö. Gümbür gümbür. Kendimizi bir tuba'nın içinde dansediyoruz sandım. Biraz da hareketlendiriyordu bizi böyle olması. İyi dansettim. İki sinde de.

Monty de oradaydı. Florrie'ye cesaret vermek için. Flor-

rie birden öyle heyecanlanmış, öyle paniğe kapılmıştı ki, ben kendimi onun yanında Anna Pavlova gibi hissetmeye başlamıştım. Monty, Ben'i bir kenara çekti ve Yahudi kızlarıyla çıkmanın ne kadar avantajlı olduğunu ona anlatmaya koyuldu. «Peki ya ben?»

«Benny,» diyordu. «Sevgili dostum Benny, hemen kendine güzel bir Yahudi kızı bulmalısın. Dertlerine yardımcı olurlar. Derdin yoksa bile. Ne diye bu Ginnie ile oyalanıp duruyorsun?»

«Çok güzel tavuk çorbası yapıyor diye,» dedi Ben.

«Bu, akıllı birinin vereceği cevap mı? Tavuk çorbası insanın ne işine yarar? Onca tüy... onca pirinç... Püff! Yahudi kızından bir adım kötüsü, hemen seninle evlenmeye kalcan tür kızdır. Oysa bunlar istemezler. Onlara Palm Beach'de bir dönüm arsa verir çeneni de kapalı tutarsan, bununla yetinirler. Ama öylesini gebe bırakmaya hiç gelmez. Çünkü her birinin ızbandut gibi bir babası vardır. İneği yakaladığı gibi kafana indirebilir ve insan o andan başlayarak ömrünün sonuna kadar her baktığı yerde süt görür.»

Vakit böyle böyle geçip gidiyor, gösteri ânı giderek daha çok yaklaşıyordu. Hepimizin heyecanı artmaktaydı. Ben'le ben bir köşeye oturmuş el ele tutuşmuştuk. Ellerimiz öyle terliydi ki durmadan birbirinden kayıp duruyordu. Öğle yemeği molası verildiğinde hiçbirimiz yiyemedik. Olduğumuz yerde oturup başkalarının programlarını izlemeyi yeğledik. Joey Magnuson ve yardımcılarını. Mara-Jayne'le çıktıklarında öyle komiktiler ki! Hem zaman ayarlamaları iyiydi hem de esprileri nefisti. «Bunların bir dans programına ne ihtiyaçları var?» dedim Ben'e. Oradan bir an önce kaçmak geliyordu içimden.

«Her şeyin fazlası sıkar. Ara vermek gerek. Akıllı davranıyorlar.»

«Nasıl yani?»

«Bunların çoğu konuşma. Joey'nin lafları, o espriler, yabancı film falan. Hepsi çok komik ama, o kadar hızlı bir akımı var ki, insanın kulağı dinlenmek istiyor. Televizyon bir görüntü iletişimidir. İzleyicine yalnızca kelime fırlatırsan onu yorarsın. Bir buçuk saatlik bir programda arasıra göze hitap eden bir şey de beklerler. Yoksa kulakları yerinden kopup düşecek gibi olur.»

«Bunları nereden öğrendin?»

«Öğrenmedim. Uydurdum.»

«Doğruymuş gibi geliyor kulağa.»

«Bana söylediğin en büyük iltifat bu herhalde.»

Haklıydı Ben. Bu program, bu nedenle ihtiyaç duymuştu Pickering Trio'ya. Dört nala gidişi ağırlaştırmak için. Ama burada bize düşen, başarılı olmaktı. Yoksa izleyiciler dinle-nelim derken uyuyup kalıverirlerdi.

Ben yine her zamanki gibi kafamın içinden geçenleri okudu. «Dert etme. Başaracaksınız.»

Ben Webber'i yavaş yavaş öyle iyi tanımaya başlamıştım ki, kendi kendini bu kadar tanıması için daha aradan bir hayli zaman geçmesi gerekecekti. Gerçi henüz çocuk sayılırdım ama, âşıktım. Ve hâlâ inanırım ki aşk insanın se-zgilerine derinlik, amaçlarına güç kazandırır. Ben'de öyle bir yetenek vardı ki, onu her zaman istim üstünde tutacaktı. Bir şeyin özüne çarçabuk inecek, ama indiğini kendisi daha sonra farkedecekti. Ve dâhî bir bebeğin henüz konuşmasını öğrenmediği için kendini ifade edememekten duyduğu öfke gibi duygularla, umutsuzluklara düşecek, kavgalar çıkara-caktı. Çünkü anladığı şeyi kendi bile hâlâ anlayamadığına göre, hiçbir zaman anlamayanlara nasıl tahammül edebilirdi?

Sahneyi sahne yapmayı içgüdüyle biliyordu. Aramızda sahnelediğimiz küçük seks olaylarında bile, karakterleri ve durumu kuran her zaman Ben, esprileri patlatan Ginnie oluyordu. Tiyatroya neyin iyi uyacağını sezerek biliyordu. Belli bir anın uzunluğu ve büyüklüğü, bir hareketin biçimi hakkındaki duygusu güçlüydü. Hem de sahne gözünün önün-de maddeleşmeden bilebiliyordu bunları. Bazıları bu yetene-ği sonradan edinebilirlerdi belki. Ama Ben'de daha başından vardı bunlar. Her zaman da olacaktı. Evet, kabul, gerçek aşkın gözü kördür ama, duyuları sağlam olamaz mı? Yoksa nasıl yaşayabilir?

Yanımda oturuyor, iki eliyle elimi tutuyor, sanki yaralı bir kuşun zamanından önce uçuşa geçmesini engellemeye çalışıyordu. Budalaca genç, safça asker bir hali vardı. Kı-sacık tıraş edilmiş saçları bir zamanların kumral arslan yelesiyle karşılaştırılınca öyle çirkindi ki! Salonun en geri-sinde, dizlerimi karnıma çekmiş, bale mayomun içinde tir tir titreyen ben, o anda Ben'in başarıya ulaştığı günleri gözümün önünde canlandırıverdim. Tüm doğal güçleri ça-

lıdır durumda. Kuliste o sahnedenkinden daha güçlü olacaktı. Ve sahnedekiler de bileceklerdi bunu. Eğer iyi bir oyun yazarının böyle olması gerekmiyorsa, o zaman da her şey cehennemin dibine! Shakespeare de yazar değil o zaman.

Ve belki de, diye düşündüm sevgiyle, belki de benim o korkunç daktilonun başına oturup onun o çorba yazılarından anlam çıkarmaya çalışmam, beni de Ben için önemli kılacaktır. Boswell'in Johnson için önemli olması gibi. Güzel bir andı bu an. Kendimi bırakıp içinde yüzdüm. Kostümlü prova boyunca... ta gösterimize on dakika kalıncaya kadar hem de. Ve o anda, tahmin edebileceğiniz gibi, ağlamaya başladım.

Beni Florrie gördü ve eli ayağı kesildi. Benden beter hale geldi. Parça parça oldu. El bombası gibi her yana dağıldı. Avazı çıktığı kadar bana öğüt verip, heyecanlanacak zamanda olmadığımızı, ne pahasına olursa olsun sakın kalmamız gerektiğini haykırdı. Monty onu neredeyse bayıltıp dışarı çıkarmak zorunda kaldı. Zavallı yavrucağ. Bu baskılar harap ediyordu onu.

Bundan sonra Richie gelip beni avutmaya çalıştı. Florrie'nin paniği yerine, o mantık ve tecrübeyi konuşturdu. Vücuduma güvenmemi söyledi bana. Vücudum biliyordu ne yapması gerektiğini. Kasların da belleği vardı. Bir kere sahneye adımımı attıktan sonra her şeyin beklendiği şekilde çorap söküşü gibi akacağını anlattı. Onun sakın kelimelerini duyuyordum ama, kafama girmesine izin vermiyordum. Çünkü babamın bana yürümesini öğretirken söylediklerine benziyordu. Kaç kere düşmüştüm oysa o günlerde. Babam elimi her bıraktıkça.

Derken Noah Sobel çıkageldi, gözlerimin içine baktı, oradan ruhumu görmeye çalıştı. Bir adım gerileyip sağa sola bakınmaya başladı. Sanki, «Sorun bakalım yedek bir gösteri bulabilir miyiz?» demek istiyordu. Kaybediyordum. Geçmişte kalmış bir kız olmaya doğru gidiyordum. Adamın gözlerinin önünde eriyip yok oluyordum. Bu da amma numara olurdu ya!

İmdatıma Ben yetişti. Beni kör bir katırmışım gibi çekerek ayağa kaldırdı, Mara-Jayne'in soyunma odasına götürdü. Mara nazik davranıp odayı boşalttı. Böyle şeyleri daha önce de görmüşlüğü vardı. Kalabalığın bakışlarının işi

daha beter edeceğini iyi biliyordu. Ben kapıyı kapadı, beni bir sandalyeye oturttu ve gözle görülür şekilde sinirlenmeye başladı. Odanın içinde hırçın adımlarla dolaşüyor, tavana bakıyor, duvarları yumrukluyor, bir bakıma öfkeden çok korku sergiliyordu. «Haydi, cehennem olup gidelim buradan,» dedi.

«Ne?»

«Gizlice çıkalım, bir taksiye binelim, gidip bir bira içelim. Gülünç bir şey! Bir ay esir gibi çalış... hem de yalnızca dört dakikalık bir gösteri için, ha? Yapma! Çılgın bir şey zaten! Başka şey yap! Hemşire ol, itfaiyeci ol, bir mağazaya gir, masa örtüleri sat! Ama bunu yapma Ginnie, bunu yapma!»

«Ne?»

«İhtiyacın yok ki! Yüz sene sonra kimin umurunda olacak yaptıkların? Kimse hatırlamayacak. Hele sen, hiç. Çünkü cehennemin dibinde bir yerde gömülü olacaksın... «Burada Virginia Toppenheimer yatıyor.» Taşın üzerindeki kitabede 'Dans etmeyeceğim, kimse de ettiremez' diyecek.»

«Toppenheimer mi?»

«Evet, Jedidiah Toppenheimer. İyi adamdı. Domuz yetiştirirdi. Bir kızla evlendi. Adını unuttum... yüz yıl kadar önceydi. Kimin umurunda...»

«Senin umurunda değil mi?»

«Yüz yıl sonra mı? Deli misin? Vız gelir!»

«Toppenheimer, ha?»

«Ya da ona benzer bir şey. Belki de Doodlemunger. Aradan o kadar uzun zaman geçti ki. Evlendiği kız bir çingene kızıydı. İyi kızdı ama ancak çiftlikte işe yarıyordu. Dokuz çocuk doğurdu, memeleri ta burasına sarktı. Emzirmek hep öyle yapar. Her ineğe.»

«Ben çıkacaktım sahneye. Yalnızca bir iki dakika ağlamak istemiştım.

«O süre de doldu. Şimdi ne yapmak istiyorsun? Devam mı edeceksin yoksa eve mi dönüyoruz?»

«Allah senin de, o uyguladığın psikolojinin de belasını versin! Anladım numarayı, piçoğlu piç! Doodlemunger'miş!»

«Belki de Schepplebinder.»

«Findleburger olmadığından emin misin?»

«Olamaz. Findleburger at yetiştirirdi. Bu adam ise domuz.»

«Findleburger domuz yetiştirmez miydi?»

«Kıpırda artık, Kuğu Gölü, sıran geldi.»

«Taksiyi beklet. Belki acele gideriz.»

«Peki ama yüz yıl sonra kim hatırlayacak da kim alıracak?»

«Memeleri ta nereye kadarmış?»

«Hadi, marş, hadi marş.»

Mara-Jayne'in odasından çıktığımda yeniden doğmuş gibiydim. Hiçbir şeyim kalmamıştı. Herkes bana bakıyor, patlamamı bekliyordu ama hepsini yendim. Virginia Toppenheimer çıkıyordu gösteriye.

Ben'e göz attım. Son bir defa. Belki sahnede ölür de cehennemin dibine gömülürsem diye. Bana dilini çıkardı, kulaklarını oynattı, ağzını anırır gibi kıpırdattı ve parmak işaretiyle bitirdi. Ben de cevap olarak gözlerimi şaşı yaptım, ona uluslararası dirsek işareti çaktım, elimle poposunu gösterdim. Herkes bizi sağır dilsiz bir çift terbiyesiz sanıyordu herhalde. Ama çıkıyordum sahneye. Hatırlamam gereken tek şey, memelerime takılıp yere kapaklanmamaktı.

Müzik başladı, ışıklar yandı, jencrik çekildi ve kendimizi kameranın karşısında bulduk. Görünmez bir ses güm-bürdüyordu: «Şimdi de Pickering Trio... üstün yetenekli dans grubu.» Neredeyse gülecektim. Üstüm yetenekten öyle uzaktık ki! Aynı pozda durmayı sürdürdüm, kamera üstümden çekilinec öksürene kadar güldüm. Florrie beni hiç tanıımıyormuş gibi davranmaya başlamıştı. Richie'nin de söyleyecek başka şeyi kalmamıştı artık. Yalnızdım. Bekliyordum.

Saatin kolu yirmi dakikayı gösterdiği anda, Pickering Trio'nun dansı başladı. Önce «Sing, Sing, Sing»i yapıyorduk. Müzik gökgürültüsü gibiydi. Ritm ise yıldırım gibi. Üçümüzün de damarlarına öyle çok adrenalin pompalanıyordu ki, dansımızı hiç bu kadar güzel yapmamıştık. Lucas Harrison'un figürler arasına yerleştirdiği tüm nüanslar harika biçimde gözüksü ve numaramızı yokuş aşağı inen bir lokomotif gibi götürdü. Arada bir yerde, sanki orkestra bize yetişmekte güçlük çekiyormuş gibi bir duyguya bile kapıldım. Kırmızı sarı bol kazaklarımız, ayağımızdaki beyaz spor papuçlarımızla zıplayıp sıçradığımızda stüdyodaki seyirciler iyice coştular. Kızgın tava üstündeki tavşanlar gibiydik. Her şey harika gitti. Büyük sükse!

Bittiğinde herkes dudakları kocaman muzlar gibi olmuş, bize sırtıyordu. Hemen soyunma odalarına koştuk. İkinci numaramıza kadar yarım saat dinlenme süremiz vardı. Ben oradaydım. Beni kucakladı. Florrie gelip bizi ayırınca kadar kucağında tuttu. Kızcağz kılığını değişmem gerektiğini hatırlatıyordu. Değişip «Sweet Georgia Brown» dansında giyeceğim kılığa girdim. Ben de bana biraz yardım etti. Onun ellerini vücudumda hissettiğim sürece Nijinsky'den bile fazla sıçrayabilirdim.

Florrie yatıp biraz kestirmek istiyordu. Richie de öyle. İtiraz edecek değildim ama ben kendim hâlâ bulutların üzerindeydim ve hâlâ beş yüz vatla parıldıyordum. Böyle olunca Ben'le ikimiz biraz yürüyüşe çıktık. Sokağa. Hava Şubat'tan çok Haziran gibiydi. Hiç konuşmadan el ele yürüdük. Üstüme Çingene elbisemi geçirmiştim. Ama hangisinin daha garip durduğu tartışma götürürdü.

Harikulade bir olay yaşadktan sonra sevdiğinizle yürüyüş yaptınız mı hiç? Yürümedinizse çok yazık. Hiç yaşamamışsınız demektir. Çünkü öyle bir zamanda tek yapmanız gereken şey dokunmak. Binlerce kelimenin yapabileceğini yapmaya yeter. İletişim aranızda akar ve taşar. Dolaşım yapan bir sistem gibi. İkincinin vücudundan geçerek, kafalarınızdan dolaşarak. Hiçbir zaman birbirimize bu kadar yakın olmamıştık Ben'le. En çılgın sevişme anlarımızda bile birbirimizin bu kadar parçası değildik. Ayrıca ben de ömrümün hiçbir zamanında kendimin bu kadar farkında olmamıştım. Beynimin kıvrımları birer birer açılıyor, bildiğim her şeyi gözümün önüne seriyordu. Öyle açık seçik seriyordu ki, her bir bilgiye dokunabilir, her bir anıyı, potansiyeli, eğilimi ve duyguyu görüp tanıyabiliyordim. Ve öyle olduğu için de hamile olduğumu hemen bildim.

Birden geliverdi aklıma. Bir azizin bilincinde çakan ışık gibi. Ben'e söylemek istedim ama kendimi tuttum. El ele olduğumuza göre, o da biliyor olmalıydı. Bilmiyorsa da, neden onun duygusuzlukla suçlayıp bu güzel anı mahvetmeli? İçimde yeni bir hayatın tomurcuklanmasını hissettim. Bir oğlan... dünyanın en güzel, en harika oğlan çocuğu.

Yürümeye devam ettik. Sonunda kulis yardımcılarından biri koşarak bize yetişti. Yüzünün her çizgisinde telâş oku-

nuyordu. Alnı ter içinde, gözleri de kanlıydı. «Deli misiniz!» diye haykırdı. «Üç dakikaya kadar çıkıyorsunuz!»

Bir koşu, bir koşu... tiyatroya kadar. Herkes önümüzden kaçıp yol veriyordu. Daha çok, o kılığımın kanat çırpın bir cıne benzediğim için herhalde. Arabaların önünden kaçtık, sarhoşların üstünden atladık, direkleri zor ıskaladık ve kulisin kapısına vardık. Orada beni bir pandimoma daha bekliyordu.

Florrie yine avaz avazaydı. Her yanında sanki tüyler uçuşuyordu. İyi öğrenmişti artık bu rolü. Richie'yi de ilk defa olarak sarsılmış ve katı görüyordum. «Salak şıllık seni!» diye bağırdı. «Neyin var senin böyle!»

«Hamileyim!» diye savundum kendimi. Ben neredeyse yere yıkılacak gibi oldu. «Doğru söylüyorum!» diye ona döndüm. Bir yandan Çingene elbisemi üzerimden sıyırmaya çalışıyordum ama, statik elektrik atmama engel oluyor, elbise her yanıma yapışuyordu. «Ben, doğru söylüyorum! Hamileyim! Şu... Şu elektriğe baksana!»

Ben yumuşacık sesiyle, «Fazla alkışlarsa bu numarayı çekersin,» diyerek elbiseyi sırtımdan çıkardı. «Ama daha önce asıl dansı seyredelim.» Galiba tekrar çıldırmak üzere olduğumu düşünüyordu. Dokuz ay sonra öyle düşünmeyecek, dedim kendi kendime.

Biri beni sahneye doğru itti, ben de dansettim ama sonradan hiçbirini hatırlayamadım. Müziği duyduğumun farkındaydım. Bol ritm, yarı vahşi, yarı caz, yarı çaça, yarı Dixie. Elimde şemsiye, ayağında uzunca külot, sivri topuklar, kafamda da pasta gibi bir şapka vardı. Üzerinde bir metre boyunda tüyüyle. Bu saydıklarımın hepsi beyaz, bir tek tüy kıpkırmızıydı. İşlerin yolunda gittiğinin farkındaydım, çünkü bütün vücudum Richie'nin daha önce sözünü ettiği o ön bilgilere göre hareket ediyordu. Kasların belleği. Öyle içime işlemişti ki, sanki beni bir peri doğurmuş, tüyümü de kafama bir bilgisayar yerleştirmiş gibi dansettim.

Bitirdiğimizde seyirciler deliye döndüler. Ayağa kalkmış, alkışlıyor, bağııyorlardı. Kendimi Florrie'nin kollarına attım, onu deliler gibi kucakladım. Ama o beni kucaklamadı. Eliyle itti. Koca gözlerinde iri yaş damlaları vardı. «Sen fırtındın mı yoksa! Uzak dur benden!» dedi.

Richie'ye döndüm. Sanki cenazem için dünyanın parasını harcamış da ben sonradan hortlamışım gibi bakıyordu yüzüme. «Program kapanışında buralarda ol, e mi?» dedi.

Başımı salladım. Şaşkın adımlarla uzaklaştı. Pek tedirgin görünüyordu. Nedenini anlayamıyordum.

Kapanışa kadarki süreyi neden herkesin böyle değiştiğini anlamaya çalışarak geçirdim. Programa katılanlar birarada selam verip alkışlanırken gözlerim Ben'i arıyordu. Ben söylerdi bana. Ben dostumdu benim.

Onu gördüm. Bir kenara yaslanmış, Fransız denizcilerine benziyordu. Öyle şekerdi ki, hemen oracıkta yiyebilirdim onu. Oraya yürüyüp kollarının arasına saklandım. «Lütfen söyle ne oldu?» diye sordum.

«Yüz yıl sonra kimseler hatırlamayacak.»

«Memelerim mi fırladı?»

«Hayır.»

«Donum mu yarıldı?»

«Ne peki?»

«Salome'den bu yana en komik danstı.»

«Neden?»

«Hadi, bir yürüyüşe çıkalım.»

Ben'in anlattığına göre durum şuydu: Florrie ile Richie dansı kusursuz yapmışlardı ama, benim için kazın ayağı değişikti. Ben durmadan geri kalıyor, onlara yetişmeye çalışıyordum. Aynı dans, ama vodvil tarzına sokulup gülünçleştirilmiş. Ben, böyle bir şeyin bundan iyi yapılamayacağını söylüyordu.

«Seyirciler bayıldı. Gülmelerine engel olamıyorlardı. Aynı anda hem Nancy Walter, hem Martha Raye gibiydin. Buster Keaton'dan bu yana komedi biliminde en büyük zaman ayarlama dehası. İşte al sana Richie Pickering'in kas belleğinin sonucu!

«Ben, ölmek istiyorum.»

«Alay mı ediyorsun? Bir yıldız oldun. O adımlara... anlam verdin sen. Öyle mi deniyordu?»

«Evet.»

«Öyle iyi başardın ki, Magnuson'un gülmekten bağırsakları dışarıya fırlayacak sandım. Arkadaşın Monty altını ıslattı. Galiba Mara-Jayne'in altını bile ıslattı. Bu numarayı ne zaman kararlaştırdınız siz?»

Ağlamaya başladım. «Mahvettim, tamam mı? Richie'nin tüm gösterisinin canına okudum.»

«Bok okudun. Tersine kurtardın sen. Sing'in arkasından Sweet Georgia Brown'u ciddi yapmaya olanak yoktu zaten.

Sing o kadar dakik, kusursuz, hareketli bir parça ki, Georgia Brown'a girişinde sahnede dalga geçiyorsunuz sanılacaktı. Şimdi ise, yaratıcılık geldi.»

«Kimse kızmadı mı?»

«Şaşırdılar belki. Aptallaştılar. Ama kızmadılar. Bir tek sorun var. Acaba aynı şeyi tekrar yapabilir misin?»

«Ne yaptığımı bile bilmiyorum ki!»

«Ben de bundan korkuyordum. Her neyse... hatırlarsın nasılsa.»

Eve döndüğümüzde kendimi yatağa attım ve bitkin düştüm. Gözlerim Ben'deydi. Öldürücü yara almış bir taş bebeğe benzediğimden emindim. O beni soymaya, elbiselerimi çıkarmaya başladı. «Ben, ne olacak dersin?»

«Eh, eğer dedikleri gibi bu show programını milyonlarca kişi izlediyse, sana yağacak teklifler kışla orospusuna yağandan çok olacaktır.»

«Bebek ne olacak diyorum ben.»

«Ha, evet, bebek. Unutmuştum.»

«Nasıl bilmezsin? Ulu Tanrım!»

«Eh, bir kere eğer gebeysen, benden değil demektir.»

«Bana bu numarayı çekemezsin.»

«Seni iki haftadır tanıyorum. Üstelik tanıştığımızda bâkireydin. Meğer ki karşında kim olduğuna göre takıp çıkardığın bir bekâretin olsun.»

«Demek hamile olamam. Fazla erken. Öyle mi? Tamam mı?»

«Bilemem. Belki bekârken olmuştur. İnsan tuvalette otururken olmadık garip şeyler kapabilir.»

«Öyleyse neden kendimi hamile hissediyorum?»

«O aradığın kelime 'suçlu', Bayan Ondokuzuncu Yüzyıl.»

«Suçlu mu?»

«Bir adamla yattın ve hamile kaldın. Öyle olmaz mı genellikle?»

«Vay canına! Bu kadar çabuk mu?»

«Dünyanın en çabuk hamilelik rekoru. Herhalde yirmi dakikaya kadar da bebek doğacak. Dur, temiz çarşaf çıkarıp su kaynatayım. Hey... bebeğe çok nefis bir isim buldum.»

«Nedir?»

«Speedy Gonzales. Speedy Gonzales Burglemeister.»

«Toppenheimer'e ne oldu peki?»

«Ohooo... aradan öyle çok zaman geçti ki, kim nereden hatırlayabilir?»

ben

1952

Joey Magnuson programındaki büyük süksesinden sonra Ginnie bir ömür boyu uyudu. Arasıra kapıdan gözetliyordum. Acaba ölmüş müydü, yoksa şilteye kuluçkaya mı yatmıştı. Oldukça travmatik bir yalancı gebelikten yeni kurtulduğuna göre! Birkaç kelime mırıldanıyor, sonra hemen tekrar komaya giriyordu. Ama hayatta olduğunu biliyordum. Sabahları işe giderken başucuna tepsiyle bıraktığım yiyecekler akşam döndüğümde yenmiş oluyordu. Üzerinde de bir not: «Teşekkürler, esrarengiz aşçıbaşı. Ama hazım ilacı nerede?» gibilerden bir şey.

Ginnie Maitland'ı gerçekten çok seviyordum. Beni öyle çabuk anlıyordu ki! Ne düşündüğümü, ne söyleyeceğimi... onda büyü gücü olduğuna inanmaya başlamıştım yavaş yavaş. Sevişmemize gelince, öyle doğal, kolay, utançsız ve komikti ki, daha iyi hale getirilemezdi. Ama biz yine de uğraştık. Çünkü hiç kimse kusursuz değildir.

İşimde Pat Jarvas hâlâ üstüme varıyordu ama, hızı her sefer biraz daha kesiliyordu. Bana olan ihtirası tavsamaya başlamış, yerine parmak uçlarımı donduran bir soğukluk yerleşmişti. Dorothy Parker'in bir yazısında dediği gibi, sevgiliyi ikiye yarsanız, içinden düşman çıkar. Hoş biz Pat'la hiçbir zaman sevgili olmuş değildik. Yalnızca kentin en çabuk sevişme rekorunu elimizde tutuyorduk. Herhalde rekoru yenilemek için ikinci bir fırsat istiyordu.

20th Century Fox şirketindeki hayatım korkunçtu ama, nasılsa bir gün biteceğini düşünerek dayanıyordum. Sam Gaynor tabii çekilmiyordu. Benden her istediğini yakınmadan yaparak idare ediyordum onu. İtoğlu it çok kızıyordu

buna. Bir kere beni ceketimin yakasından yakalayıp duvara yasladı, burada anlatamayacağım kadar çirkin bir ölümle tehdit etti. Bundan hoşlandım. Demek pasif direnişim onu eziyordu. Yine de onunla bir daha asla yalnız kalmamaya karar verdim. Eğer bana vurursa tanığa ihtiyacım olacaktı. Mahkeme için. Cinayet suçlaması için.

Alan Morse'a da dayandım. Söylemeye gerek yok, artık yazı falan yazmıyordum. Odacıydım resmen. Böyle olunca, film gösterilerine gitmeye bile hakkım yoktu. Her şeyi gören ve hissedən Mickey, sonunda kafasındaki soruyu dile getirdi: Neden dayanıyordun ben? Paraya ihtiyacım olduğunu, benim için üzülmemesini, çünkü büyük bir planım olduğunu söyledim ona.

Büyük planım basitti. Orijinal tiyatro yazarı olarak televizyona kapağı atacaktım. Ama planı kurmak, uygulamaktan kolaydı. Hele iki yarım saatlik tiyatrom gittiği her stüdyodan aynı mektupla geri geldikçe: «'Stüdyoma Gel' Dedi Heykeltıraş Adama», adlı eserinizi bize gönderdiğiniz için teşekkür ederiz. Fakat maalesef şu sıra oyunun konusu eldeki diğer... falan filan, filan, falan, vesaire, bay bay.»

Bir oyun daha yazdım. Geleceğin fotoğraflarını çekebi-len bir makinesi olan adam hakkında. Adını «Olacağı Görelim» koydum. Ginnie bunu da temiz temiz diktiledi, her tarafa postaladı, aynı cevapla geri gelmeye başladı.

Aynı kadere «Hepsi Ölü,» «Sakin Bakmayın» ve «Bana Kan Fısılda» adlı oyunlarım da katıldı. Sonuncusu için, acaba müzikal olsa daha iyi olmaz mıydı, diye sordum Ginnie'ye. Gülmedi. Yalnızca, başkalarını taklit etmekten vazgeçip kendimi keşfetmeye çalışmamı öğütledi. İyi öğüttü ama, ben Amerika değildim ki keşfedileyim. Ne demek istiyordu öyleyse? O da bilmiyordu. Benim bileceğimi ummuştum yalnızca. Yoksa söylemezdim, dedi. Öpüştük ve seviştik. Daktilo da dinlenme molasından memnun, sessizce bizi seydi.

Yine de, demek istediği şeyin gölgesi kafama yer etti. Sanatçının fonksiyonu kendini duyurmaktır. Ama zaten şarkı söylemekte olan bir koroya katılırsa, kendini iyi duyurmasına olanak kalmaz. Oradan ayrılmalı, solo olarak, kendi gürültüsünü kendi çıkarmalıdır. Bana düşen tek şey, ne biçim gürültü çıkarmak istediğime karar vermektir. Uzun sürmedi. Benim gürültüm «Tony» olacaktı.

O gece eve Ginnie'den önce geldim. O yeni bir **Joey Magnuson** programı için yeni iki dansın provasına gitmişti. Pickering Trio öyle ün salmıştı ki, Noah Sobel onları sezon bitmeden bir kere daha çıkmak üzere hemen imzaya bağlamıştı. Gelecek yıldan söz ettiği de ayrıydı.

Ginnie eve döndüğünde yeni fikrimi hemen ona anlattım. Tony'den ona daha önce uzun uzun söz etmiştim. İlk orijinal oyunumun konusunun Tony olması, Ginnie'yi büyük ölçüde etkiledi. Hemen çalışmaya koyuldum. Ginnie'den başka kimsenin okuyamayacağı yazımla olayları kâğıda dökmeye başladım. Geceleri çalışıyordum tabii. Ama gündüz de çalışıyordum. Hizmetçilik görevlerim arasında bir iki dakika oraya, bir iki dakika buraya sıkıştırıyor, notlar alıyor, aklıma gelen düşünceleri sıralıyordum. Günler geçtikçe sayfalar yığılmaya başladı. Bir saatlik bir oyun olacaktı. Kraft gibi, Stüdyo 1 gibi, Tiyatro 60 gibi, Phileo programı gibi bir şey. Benim için değer taşıması çok önemliydi. Tony'yi tekrar canlı istiyordum çünkü. Çıkaracağım gürültünün bana olduğu kadar ona da ait olmasını istiyordum.

Beş günde beş saat bile uyuduğumu sanmıyorum. Ginnie de bir harikaydı. Çok yorgun olmasına rağmen sayfaları hemen daktiloya geçiriyor, neler yazmış olduğumu ikimizin de okuyabilmemizi sağlıyordu. İşin aslı şuydu: Akıl elden daha çabuk işlediği için, el yazım o kadar bozuk oluyordu ki, ben kendim bile tekrar okuyamıyordum. Ama Ginnie okuyabiliyordu. Aramızda olup bitenin tipik bir örneği de buydu işte. O benim okuyamadığım el yazımı okuyordu, ben de onun âdet göreceğini öncesinden biliyordum.

Bu durum ikimizi de biraz ferahlattı. Evet, gerçi sevişmekten ikimiz de çok hoşlanıyorduk ama, insanların ilişkilerini geliştiren başka şeyler de vardı. Bunların neler olduğunu o ana kadar ikimiz de bilmiyorduk. Mumu hem iki başından tutuşturmuş, hem de ortasından yakıyorduk. Az uyuyorduk. Yapacak öyle çok şeyimiz vardı ki. Bu beş gün bize bir tatil gibi geldi.

Sonunda bir cumartesi daha geldi çattı, Ginnie ile birlikte stüdyonun yoluna koyuldum. Yeni numaranın nasıl bir şey olduğunu hiç bilmiyordum. Ginnie'ye sormuştum ama, söylememişti. Sürpriz olmasını istiyordu. Müziği yine Lucas Harrison'a vermişlerdi. Onun nüansları da, dansın başarısı

için Richie'nin koreografisi kadar gerekliydi. Bildiklerim bu kadarla kalıyordu.

Kostümlü provayı seyrettim. İlk dans yumuşacık bir şeydi. Ginnie ile Florrie karakedi kılığındaydılar. Richie ise Fred Astaire gibi giyinmişti. Kılıklar garipti ama, krallar gibi dansettiler. Soylular gibi. Genel karışımın etkisi hesaplı ve titiz hazırlanmış bir saçmalık oldu. Müzik «My Blue Heaven» şarkısıydı. Böyle aranjmanları ancak Lucas yapabiliirdi. O kadar iyiydi ki, korku veriyordu insana. Monty Rivers yanımda oturuyordu. Hiç sesini çıkarmadan izeldi. Bittiği zaman beni dirseğiyle dürttü, «Kedilerden bıktım, bana bir kaplan bulamaz mısın?» diye sordu.

İkinci dansları, Lew Baxter'ın ünlü «Jet» müziğiyle yaptıkları bir caz dansıydı. Ne düşüneneğimi bilemedim. Florrie ile Richie dansı normal götürüyorlar, Ginnie ise yanımda oturmuş seyrediyordu. Tüm provalar boyunca da Ginnie oturup bu ikinci dansı izledi, inceledi. Her figürü ezberliyor gibi bir hali vardı. Her adımı, her hareketi öğreniyor, tanıyor, fakat dansetmiyordu. Peki neden? Göreceksin, diyordu.

Çekim vakti geldi. Pickering Trio karakedili numarayı çekti ve alkıştan salonu yıkmasına ramak kaldı. İkinci bölümde de üçü birlikte «Jet'i yaptılar. Ömrümde bu kadar komik şey gördüğümü hatırlamıyordum.

Florrie ile Richie bale kılığındaydılar. İfadeleri ciddiydi. İlk dakika boyunca ikisi yalnız ve ciddi dansettiler. Vurulmaktan korkan Ruslar gibi. Derken sahneye Ginnie girdi. Siyah bale mayosu giymiş inanılmaz bir sarışın. Saflık numunesi. Bir süre öteki ikisinin dansını izledi, sonra aynı şeyi kendi kendine yapmayı denedi. Yan tarafta. Utana utana. Çünkü daha önce hiç yapmadığı bir şey. Az sonra güven kazandı, yapabileceğini anladı, öteki ikisinin dansına katıldı ve ahaliyi kakhahadan kırarak oyunu mahvetti gitti.

Richie ile Florrie'nin genel tutumları, bu yabancıyı görmezden gelmek, engellemesine izin vermemek, ciddi sanatçılar gibi görevlerini sürdürmektir. Ginnie ortanın soytarı-sıydı. Onlara katılmaya can attığı belliydi. Masumiyeti bir harikaydı. Onları iki de bir tutup sarsıyor, vakitli vakitsiz Richie'ye çarpıyor, Richie bazen neyi neden yaptığını bilmeden Ginnie'yi tutup havaya kaldırıyor, Florrie ağzını havaya açıyordu. Ginnie havadayken sanki başı dönüyormuş

gibi, yüzüne öyle bir korku ifadesi yerleştiriyordu ki, seyirciler gülmekten neredeyse koltuklarından düşecek gibi oluyorlardı. En büyük espri en sonunda patladı. Ginnie tir tir titreyen Florrie'yi tutup havaya kaldırmaya çalıştı, Richie de suratını asıp pat pat adımlarla sahneden çıktı, gitti.

Richie'nin hakkını yememek gerek. Ginnie'de doğuştan var olan çılgınlık güdüsünü farketmiş ve ona güvenmeyl seçmişti. Onun bu gösteriyi bir kerede, içinden geldiği gibi yapmasına izin vermiş, önceden prova ederse işin yaratıcılığının, tabiiliğinin kaçacağını anlamıştı.

Ve bu olayın sonunda da bir yıldız doğdu. Uzun bacaklı sarışın. Dünya nereye dönerse dönsün dansetmek isteyen, bu uğurda kimin olsa yolunu kesmeye hazır, yarı-kadın, yarı-çocuk bir varlık. İp mi atlasın, iş mi tutsun bilmeyen bir tip. Ginnie'nin Sweet Georgia Brown'da yaptığı şey bir kazaydı. Pickering'in o kazayı Jet'te değerlendirmesi ise bir dehâydı. Akıllı insanların sık sık yaptığı bir şeydi bu. Beklenmedik olaylar için alanda biraz boşluk bırakmak. Tuluatın değerini bilmek.

Bundan sonra Pickering Trio için işler hızla ve parlak şekilde gelişmeye başladı. Bütün ajanlar ve menajerler, sanki birisi yangın var diye bağırmış gibi onların başına üşüştüler. Bütün Lennyler, bütün Berneiler, ayrıca, bütün Shellyler, Arnieler, Kevinler ve bir de Percy. Hepsi gazetelerdeki eleştirileri okumuşlar, dudaklarını şapırdatmışlar, ellerinde kalem ve kâğıtları hazır durumda bizim çocukların başına koşmuşlardı ama, boşuna. Richie anlaşmasını Barry Nadler'le imzalamıştı. Batı Kırk Altıncı Sokakta küçük bir yazıhanesi olan altmışlık bir adam. Yazıhanede de bir telefon, bir kahve demliği ve sahne mesleğine duyduğu 150 yıllık aşktan hiçbir şey yoktu.

O günlerde televizyonun gücü müthiş bir şeydi. Barry Nadler, Pickering Trio'ya iyi kulüplerde bol paralı işler bulmakta da güçlük çekmedi. Ginnie sevinçten uçuyordu tabii. Yaz boyunca Trio en kestirme hesaplara on beş bin dolar kazanacaktı. Barry daha şimdiden televizyondan sonbahar teklifleri de almaktaydı. Richie'nin payı yüzde elliydi. Öteki yüzde elliyi de Ginnie ve Florrie kırışacaklardı. Bu da normaldi. Ginnie'nin payından yalnızca Barry için yüzde on düşülecek, yani eline 3000 dolar geçecekti. Bana 20th Cen-

tury'deki esaretten istifa etmemi ve kendimi full-time yazıya vermemi önerdi.

Heveslenilmeyecek gibi değildi ama, henüz hiçbir yazımı satabilmiş değildim ki! Hiçbir zaman satamayacağımdan da korkmaya başlamıştım. O halde ne diye tek gelir kaynağını elden çıkaracaktım? Yanımdaki kız daha çok kazanıyor diye? Ginnie'ye göre yazı yazıp yazamayacağımı anlamanın tek yolu, kendimi full-time yazıya vermektir. Orta yolu bulmak gerekiyordu. Orta yol da belliydi. İlk senaryomu sattığım anda istifa edecektim. Ama o zamana kadar dayanacaktım.

Trio ile altı haftalık bir turneye çıkmadan önceki gece Ginnie, «Tony»nin daktilosunu bitirdi. Postalanaabilecek kadar temizdi. Sonra seviştik. Sanki bir daha hiç sevişemeyecekmişiz gibi seviştik. Ormandaki tek peri kızı oymuş ve tek satır de benmişim gibi birbirimizin kollarında yattık.

Sabahleyin yola çıktı. İlk durakları Chicago idi. Ömrümde kendimi bu kadar yalnız hissettiğimi hatırlamıyordum. O gece onun odasında yattım. Kolonyasının kokusu her yana sinmiş olduğu için onu hâlâ yanımda sanabiliyordum. İki geceyi böyle geçirdikten sonra buna da dayanamadım, kendi odama dönüp kaderimle başbaşa kaldım. Üçüncü gece telefon etti. Yoksa sabah etti desem daha mı doğru olur? Saat üçtü. Chicago'da çok başarılı olmuşlardı. Bir saat kadar konuştuk. Öyle uzun konuştuk ki, sanki onunla Fort Devens'den konuşuyormuşum gibi geldi.

«Tony»nin orijinal kopyasını Philco'ya, ilk karbon kopyasını da Kraft Tiyatrosuna postaladım. O iki programın yazım için en büyük satış imkânı olacağına inanmıştım. Elimde iki karbon kopya daha vardı ama, öyle okunaksızdılar ki, hiçbir yere yollanamazlardı. Birden aklıma geldi. Ginnie'nin sahnede yaptığının aynısını yapmaya çalışıyordum ben. O duruyor, ötekileri izliyor, sonra sıçrayıp aynı şeyi yapıyordu. Ben de öyle. Ömrüm boyunca bir okuyucu olagelmiştim. Başka yazarların gözlemine yapmıştım. Şimdi sıçrayıp ortaya çıkıyor, kendim de bir yazar olmayı umuyordum. Ginnie başarılı olmuştu. Belki Ben de olabilirdi. Yazar olmak için insanın doğduğu günden başlayarak yazı yazması gerek diye bir kanun yoktu ki!

Henüz kendime bir ajan tutmak istemiyordum. Bunun esas nedeni, kimsenin yazımı okuyup boktan olduğunu yü-

zülme söylemesini istemediğimdendi. Yani boktan olduğunu ben kendi kendime kanıtlayıncaya kadar. Barry de benimle aynı kanıdaydı ama, yine de yazıyı bir tek ajana göstermemi istiyordu. Bir kadın. Kendisinin ona büyük saygısı vardı. Barry'yi sevdiğim için, sırf onun hatırı için, bir de bana ikram ettiği puroların hatırı için, oyunumu Helen McInninny'nin yazıhanesine götürdüm.

Üç gün sonra telefon etti, gelip kendisini görmemi istedi. Henüz ne Philco'dan, ne de Kraft'tan cevap gelmişti. Bayan Helen McInninny'nin bürosuna giderken oyunum hakkındaki ilk profesyonel fikrin ondan geleceğinin farkındaydım.

Oldukça iyi bir kadındı. Otuz beşlik falan. Başlangıçta bana nazik ve anlayışlı davranmaya çalıştı. Herhalde birisinin ölümcül bir hastalığa tutulduğu apaçık belli olduğu zaman herkes öyle yapar. Beş dakika boyunca telefonu tam on bir kere çalmıştı. Bu arada ben de oyunumu fazla beğenmediği duygusunu iyiden iyiye edinmeye başlamıştım. Sonunda artık kendini tutamadı, bana gülümseyerek, «Pek Henry Denker sayılmazsın.» dedi.

İtiraf edeyim ki o sıra Henry Denker'in kim olduğunu zerre kadar bilmiyordum. Günün ve de günümüzün en velût yazarlarından biri olduğundan habersizdim. Durmadan romanlar ve oyunlar yazıyordu. Parasal açıdan büyük başarı sağlayamayanlar bile iyi yazılmış kitaplar olarak övgüye layık bulunuyordu. Bunların hiçbirinden haberim olmadığı için Bayan Helen McInninny'nin sözüne:

«Henry Denker'in ağzına...» diye karşılık verdim.

«Daha kim olduğunu bile bilmiyorsun.»

«Yine de ağzına...»

Tüylerinin diken diken olduğunu görüyordum. Ama sesinin tonundan belli olmadı.

«Henry Denker bir yazardır. Ve öyle bir yazardır ki sen onun kalemini yerinden bile kaldıramazsın... değil taşımak!»

«Hakkımdaki düşünceniz bu mu?»

«Evet.»

«Yani Henry Denker değilim, öyle mi?»

«Evet.»

«Ne yapayım yani? Mezartaşıma mı yazdırayım bunu? 'Burada Henry Denker olmayan Ben Webber yatıyor'. O ne

yazdıracak peki mezar taşına? William Saroyan olmadığını mı?»

«Onun William Saroyan olma şansı, senin Irving Tannenbaum olma şansından daha fazla.»

«Irving Tannenbaum kim peki... sormama izin verirseniz?»

«Irving Tannenbaum, hiyeroglifin icat edildiği günden bugüne kadar gelmiş geçmiş en kötü yazardır. Ama kendisi farkında değildir. Yazmaktan bir türlü vazgeçmez. İlk mesleği olan dişçiliğe dönüş yapmazsa sonunda sefil olacak.»

«Ve o da benden iyi yazar, öyle mi?»

«Fersah fersah.»

«O halde onun mezarına ne yazılacak?»

«‘Burada Pulitzer Ödülü kazanmış ortodontist Irving Tannenbaum yatıyor’ diye yazılacak. Artık buradan çık ve git. Yeteneksiz olduğun kadar da kabasın. Telefonu açıp evimin yandığını duymayı, seninle bir dakika daha konuşmaya yeğ tutarım.» Başını çevirip telefonu açtı. Evinin yanıp yanmadığını anlayacak kadar beklemedim ama, inşallah öyledir diye umarak oradan uzaklaştım.

Kadının niyeti besbelli ki bana nazik davranmaktı başlangıçta. Yoksa yeteneksiz olduğumu bile bile, beni ne diye böyle dostane bir sohbet için bürosuna davet etsin? Ama benim aşırı tepkimle karşılaşınca o da aşırı davranmış ve bunu daha uzun süreden beri yapmaya alışkın olduğu için de benden daha başarılı olmuştu. Akşam yemeğini hiç yemedim. Yatıncaya kadar olan süreyi Johnny Walker’le geçirdim.

Büroda işler her zamanki gibi sürüp gidiyordu. Ama eve döndüğüm zaman Ginnie’yi bulamamak, bu işe dayanmamı çok güçleştiriyordu. Hele durmadan sırtıma binmeye çalışan Sam Gaynor’a dayanmam! Ona ne kadar süre tahammül edebileceğimi bilmiyordum. Onunla asla yumruk kavgasına girmemem gerektiğini bilecek kadar aklım vardı ama, belki... belki arkasından sessizce yaklaşırsam... elimde bir bıçakla, bir tabancayla, bir bombayla...

Pat Jarvas’ın da moralimi fazla düzelttiği söylenemezdi. Tamamıyla değiştirmişti tutumunu. Beni «odacı» diye çağırıyor, bir sürü ufak tefek işler gördürüyordu. Bunların Gruber’in başının altından çıkmadığına emindim. Hava çok gergindi. Dostumdan çok düşmanım var gibi görünüyordu. Ger-

çi meslektaşlarımın düşmanlığını haksız bulamazdım. Bu düşmanlığı alnımın teriyle kendim kazanmıştım. İsteyerek olmasa da. Ama kendi kurduğum ilişkilerin sağlığını da merak eder olmuştum şu ara. Dost olarak Mickey Green ve bir de saldırmazlık paktı imzalamış olduğum Dora Leindorf vardı ortada. Gruber çözülmesi zor bir durumdu. Herhalde gidip dertlerimi Gruber'e anlatacak değildim. Yani özetlemek gerekirse, bir dost, bir tarafsız ve bir de muamma.

Düşman olarak, önce o meşhur anatomik trio vardı. Sam Gaynor, Pat Jarvas ve Alan Morse. Ön, orta ve geri alt organlar. Ötekiler, daha önce söylediğim gibi, aldırıyorlardı bana. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, oyunumun postalandığım iki kopyası da aynı gün iade olarak çıkageldi.

Philco'nun yazdığı mektupta, oyunu onlara yolladığım için teşekkür ediliyor ve inşallah günün birinde başka bir yazımın, vb. vb. Kraft biraz daha kişisel yazmıştı. «Yazınızı zevkimize göre bulamadık. Lütfen gelecekte oyunlarınızı tanınan bir edebiyat ajanı vasıtasıyla yollamanızı...»

Neydi tanınan edebiyat ajanı? Bilen var mıydı acaba? O cümlelerin ne anlama geldiğini bugün bile bilmem. O sıra tanınan edebiyat ajanı deyince gözümün önüne okumuş yazmış bir adam geliyordu. İki çorabının rengi birbirini tutan. Yüzde ile çalışan. İnsanın sokakta rastlayıp merhaba dese gurur duyacağı, klasından yararlanacağı bir tip. Bugün ise gözümün önüne gelen şey bunun tam tersi. Bence tanınan edebiyat ajanı demek, kitap satan, polis baskınında hemen kendini belli eden ve yankesiciye en çok benzeyen adamdır.

İade gelen iki kopyayı tekrar düzene soktum ve tekrar postaladım. Daha soluklarını alamadan. Birini Stüdyo 1'e, öbürünü de Tiyatro 60 programına. Oradan da geri gelirlerse hemen Irving Tannenbaum'a telefon edecektim. Belki ikimiz kafa kafaya verir, bir diş tedavisi üzerinde işbirliği yapabilirdik.

Ertesi gün canım fena halde sıkkın, dünyaya karşı tavrım berbattı. Ginnie'den hiç haber yoktu. Bir tek kartpostal gelmişti. Arkasına, «Wriggly Binasında hiç mektup kâğıdı satan dükkân olmadığını biliyor muydun?» diye yazmıştı. Espriyi aramam yarım saat sürdü ve sonunda yine de komik bulmadığıma karar verdim.

Büroya gittiğimde içimde felaket önsezileri vardı. Be-

lirgin bir duygu değil... yalnızca bir rahatsızlık. Eğer bir felaket olacaksa, benim yüzümden olmasını hiç istemediğime karar verdim. Yok eğer benim yüzümden olacaksa, o zaman da tahrikçilik etkimin hafif sayılmasını, kefaletle falleden bırakılıp baltanın altına yatırılmamayı umuyordum.

Philadelphia'da olsam bundan daha iyiydi. Bunu düşünererek işe on dakika geç geldim ve adımımı atar atmaz, «Seni görmek istiyor,» haberiyle karşılandım.

«Alan Morse'un odasına girdim. Yastıklı koltuğunun tepesine tünemişti. Döner koltuk yan çevrilmiş, pencereden dışarıya bakıyordu. Bana arkası dönüktü. İğrenç bir fare, diye düşündüm. Ama hâlâ burnumu sürtmesine izin veriyordum. Bütün silahların onda olmasına ve burnumun da törpülene törpülene bitmek üzere olmasına rağmen.

«Beni mi çağırdınız?»

Ne kıpırdadı ne de cevap verdi. Orada öylece oturup duruyordu. Kafasının tepesi koltuğun arkasından ancak belli oluyordu. Pencereden dışarısını seyrederek oturuyordu aptal aptal. Karşısında bir tek tuğla duvar vardı. Penceresi bile yoktu bakışlarına karşılık verecek.

«Sekreteriniz beni görmek istediğinizi söyledi.»

Cevap yok.

O zaman tepem attı. Ne oyunum satılıyordu, ne bankada param vardı... düşünler eviyle aramdaki tek engel, kent dışındaki kız arkadaşımın cömertliğiydi. İşte bu yüzden tepem attı. «Beni dinle, itoğlu it,» dedim ona. Daha kelimeler ağzımdan çıkarken, söylememem gerektiğini biliyordum. İnşallah söylemiyorumdur, bu duyduklarım düşüncelerimdir, diye dua ediyordum. «...sana ağzının payını vermenin zamanı geldi. Bu s... işi artık istemiyorum. Saatte bin dolar veren yine senin yanında çalışmam! Reklamcılık hakkında bütün bildiğin şu önündeki mürekkep hokkasını doldurmaz. Canın cehenneme, Bay Morse!» Daha o dönüp kaşını kaldırmaya fırsat bulamadan dışarı çıkıp kapıyı çarparak kapattım. Sekreterine de içimden bir küfür savurdum.

Koridor boyunca yazarlar odasına yürüdüm, kapıyı öyle hızla çektim ki, duvara çarptı, camı kırılıp koridora saçıldı. Dora avazı çıktığı kadar bağırdı, Mickey yüzünde minik bir gülümsemeyle bana baktı. «Yaptın, değil mi?» diye sordu.

«Evet. Bugüne kadar yaptığım en iyi iş de bu oldu!» Eşyalarımı topluyor, yanımda götüreceğim çöp sepetine tıkıyordum.

Sam Gaynor masasında oturmuş gülüyordu. «Aptal sersem seni,» dedi. «Onun da istediği buydu zaten. Tam tuzağına düştün. Çok safmışın, biliyor musun? Tabancanı o doldurdu, sen de kalkıp kendi şeyine ateş ettin. O lanet olası sendika yüzünden seni kovamıyordu, sen şimdi kendi kendini kovmuş oldun. Webber, senin aklın Sahra çölünde başına güneş geçmiş bir bufalonunkinden farklı değilmiş. Tam o kadar aptalsın ve...»

Tel zımbayı kapıp kafasına fırlatıncaya kadar ancak bunları söyleyebildi. Ne yazık ki tam son anda kafasını eğdi ve arkasındaki cam duvar darbeyi yedi. Yeni bir şangırtı daha koptu. Dora tekrar bağırdı. Mickey yerinden fırlayıp Sam'i sakinleştirmeye koştu. Çünkü koca King Kong üstüne doğru geliyordu ve niyetinin bana iyi şanslar dilemek olmadığı da pek belliydi.

Kaçmak mı gerek, yoksa iyi bir vaziyet alıp itoğlunun hayalarına bir tekme patlatmak mı gerek diye düşünüyordum. Bir raund kazanırdım ama, oyun çoktan gitmişti. Mickey koca deveyi beş saniyeden fazla tutamazdı. Mickey'nın ağırlığı Sam'in kolu kadar bile değildi. Ama tam o anda başka bir çığlık daha duyuldu. Koridorun ilerisinden... Alan Morse'un odasından.

Sekreteriydi bağırان. Kriz tutmuş gibiydi. «Ölmüş! Ah, Ulu Tanrım... Ölmüş!!!»

Olayların hepsi başka bir kanala yöneliverdi. Sam Gaynor olduğu yerde dikilmiş, bana bakıp duruyordu. Kırmızı suratına yavaş yavaş bir zafer ifadesi yerleşmeye başlamıştı. Mickey de yüzüme öyle bir baktı ki, kafamın üzerinde bir kafa daha bitti sandım. Dora koltuğuna yığıldı, bir eliyle göğsüne bastırırken öbürüyle kâğıt mendillerine saldırdı.

Ayak sesleri. Kapıların açılıp kapanması. Durumu soruşturmaya gelen başka insanlar. Yüzüme alayla bakan Sam Gaynor. «Umarım sen yapmışsındır, Webber. Ah, inşallah sen yapmışsındır.» Mickey'i tutup yana fırlattı, yanımdan geçti, koridora çıkıp olayı kendi gözüyle görmeye gitti.

Polis ambulansı gelip Alan Morse'u götürdü. Evet, ölmüştü Alan Morse. Ben odasına girmeden az önce ölmüştü. Gruber'in odasındaydım. Durumu bana o anlatıyordu.

«Kanserdi zaten,» diyordu. «O da biliyordu, biz de. Dayanamayacak hale gelince yarım düzine uyku hapı yutup defteri kapamış. Skouras'ın eski arkadaşıydı. Garip adamdır

bizim Spyros. Josh öyle apansız bizi bırakıp gidince bu işe Morse'u almamı istedi. Morse zaten çok yaşamayacaktı. Ancak bir iki ay. Tek istediği de iş başında ölmektir. Skouras'ı anlamaya asla çalışmayacaksınız, Ben. İnsanları gözünün üstünde kaşı var diye mahvettiğini çok biliriz. Beri yandan da kalkar, eski bir dost için dünyada hiç kimsenin yapmayacağı bir jesti yapar. Her neyse. Sana dayan dediğim zaman fazla açıklama yapmayışım bu yüzdendi.»

«Ben istifa ettim bile.»

«Adam ölmüştü. İstifa nutkunun tek kelimesini bile duyamadı. Yalnızca sekreteri duydu. Çok güzel konuşmuşsun diyor.»

«İçten gelen bir konuşmaydı. Adamın öldüğüne üzuldüm. Ama Skouras'ın bu jestinin büyük kısmı benim sırtımdan çıktı. Eğer biri çıkıp da bana durumu anlatmış olsaydı...»

«Üzgünüm evlat. Ama kimse odacılara bir şey anlatmaz.»

«Bana niye öyle kötü davrandı?»

«Sen Josh'un adamıydın. İşe döndüğünde berbat haldeydin. Seni sevmesi için ona hiç fırsat tanımadın. Her neyse, bitti artık. Bence burada kalmalısın. Zaten her şeyi yeni baştan düzenlemek niyetindeyiz.»

«Reklam müdürü kim olacak?»

«Buddy Connors. O da benim adamım. Josh gittiğinden beri bugünü bekliyor. Senin yazar olarak terfi edeceğini de biliyor.»

«Gaynor ne olacak? İki yazar fazla değil mi?»

«Sam, Özel Projeler'e atanıyor.»

«O nedir?»

«Kimbilir? Ne yapmak isterse onu yapacak. Sam konusunda yapılabilecek en iyi şey onu yol üstünden kaldırmaktır.»

«O da Skouras'ın adamı değil mi?»

«Babası adamı. Sana söz veriyorum, Ben, her şey istediğin gibi olacak. Aslında olması gerektiği gibi.»

İşimde kaldım. Buddy Connors daha Alan Morse odadan çıkarılırken taşınıverdi. Sanki alt kattaki holde bekliyormuş gibi. Bu da günlük hayatın alışmam gereken bir yönüydü. Durmadan oluyordu çünkü böyle şeyler. Devresel biçimde.

Hosteslerim konusunda da olmuştı, orduda da. İnsanlar hep değişiyordu. Herkesin yerine bir yenisi bulunuyordu. Ağaçların yaprakları gibi, durmadan dökülüyor, daha onlar düşerken yerlerinde yenileri bitiveriyordu. Kuliste her an, sahneye çıkmaya hazır bekleyen biri vardı. Benim de tek istediğim kendi sıramın gelmesiydi. Yerdeki yaprakların arasına karışmadan önce ben de dünyaya bir el ateş edebilmek istiyordum.

Gruber'in laf arasında söylediği bir şey vardı. Alan Morse'un beni sevmesine fırsat tanımamıştım. Öfkeli mizacım sayesinde kötü bir durumu bir kere daha berbat hale getirmeyi başardığım söylenmişti yani. Ölmek üzere olan bir adamı üzmüş, kendi adıma da leke sürmüştüm. Artık iyice bıkmaktaydım bu konudan. Kavgacılığımı her yeni ilişkimde gizlemeye çalışmıştım ama hiçbir zaman yararını görmüş değildim. Gösterdiğim çabalardan elimde kalan, bir suçluluk duygusuydu. Bir de başka duygu. Dikkatli olmazsam bu ikinci kişiliğimin yavaş yavaş gelişip Tanrı'nın bana verdiği asıl kişiliğimi bile bastıracağı korkusu. Asıl kişiliğim de kusursuz değildi ama, hiç değilse olumluydu. İnsan onu ele alıp geliştirebilir, durmadan hangi böceği incittim, hangi bulutu itekledim diye düşünmeden yaşayabilirdi.

Alan Morse'un beni sevmesine ne diye fırsat tanıyacaktım? O bana onu sevmem için fırsat tanısa fena mı olurdu? Ne diye durmadan ilk adımı benim atmam, ilk zeytin dalını benim uzatmam bekleniyordu? Neden masal kahramanı olmak zorunda kalıyordum? Kimseyi öldürmüş olmadığım gibi, ölümünü görmüş bile değildim. Asıl suçlu başkasıydı. O da inkâr ediyordu. Benim elimde bunu yapabilecek silah bile yoktu ki!

Kafamda bir kişilik değerlendirmesi şekillenmeye başlamıştı. Saldırganlığın belki pek de fena bir şey olmadığı yolunda bir düşünce girmişti kafama. Belki de söz konusu olan saldırganlık bile değil, sadece yükselme hırsıydı. Belki de kimsenin insana parmağını uzatıp suçlamaya hakkı yoktu. Bu hak yalnız kendisine aitti. İnsanın kendisi, kendini kötü buluyorsa, o zaman kötü demektir. İnsan bir şeyi bir daha yapmazsa, artık kendini suçlu bulmasına gerek kalmazdı. İnsanın tek borcu kendi kendineydi. Bu kural benim için de geçerliydi, ormanda kış geldiği zaman yiyecek kök arayan minik hayvanlar için de. Ben de arıyordum. Bu arayış esna-

sında bir daha suçluluk duymayacağıma Tanrı'nın huzurunda ahdettim. Kötü duygu, rahat bırak artık beni!

Eve döndüğümde posta kutusunda iki şey buldum. Studio 1'den geri gelen oyunum. Yanında her zamanki ret mektubuydu. Bir de Don'dan mektup. Yeni bir yüz dolar daha istiyor.

Don'a daha fazla para göndermek niyetinde değildim. Bunun birinci nedeni, gönderecek param olmayışındandı. Ama olsa da göndermezdim. Bir daha görüşecek miyiz, parayı ödeyecek mi, kim nereden bilebilirdi? Ne diye kırmızı şapkalı çocuk gibi herkese ekmek dağıtayım? Hem de kimse pişirmeme yardım etmezken? Allah belasını versin hepsinin! Ayrıca benim kendi yolum da çok uzun.

Don'a mektup yazıp, neden kendisine daha fazla para yollayamadığımı anlatmayı düşündüm. Ama canım yalan söylemeyi de, bahane bulmayı da istemiyordu. Makbuzunu yırttım, mektubu da çekmeceye kaldırdım.

Ginnie'den mektup olmaması üzücüydü. Ama bir saat sonra telefon etti. Ona yalan söyledim. Aldığım ret cevaplarının üçünün de cesaret verici olduğunu, başka yazılarımı görmek istediklerini, bu arada Tony'yi Tiyatro 60'a gönderdiğimi, oranın mutlaka kabul edeceğini, çünkü karar vermelerinin pek uzun sürdüğünü anlattım.

Ona anlatmadığım şey, Alan Morse'un ölümü ve benim de adamın yaşamış olduğunu bile unutmak isteyişimdi. O bana dans gösterilerini anlattı. Harika gidiyordu. Beni Cleveland'dan aramıştı. Gelecek durakları Pittsburgh'du. Ailemi ziyaret etmesini ister miyim diye soruyordu. İsterim, dedim. Vakti olursa. Hayır, onlara birikte yaşadığımızı söylemesini istemiyordum.

Birbirimize ebedi aşk ve sadakat sözleri verdik. Telefonu kapattığımda vakitten hiç haberim yoktu. Don'un mektubunu çekmecedan çıkardım, lanet olsun, göndereyim şu yüz doları diye düşündüm. Ama hesabımda ancak 83 dolar altmış sent vardı. Mektubu tekrar çekmeceye koydum. Belki de ben ona mektup yazıp para istesem daha iyi olurdu. Bir kere komik bulabilirdi. Hem zaten hiç cevap vermemekten iyiydi ne de olsa. Öyle yaptım.

Johnny Walker'le birlikte Ginnie'nin odasına geçtim. Dolabını açıp bütün eşyalarına birer birer dokundum. Acaba kahverengi kâğıda sarıp duvara yasladığı şu koca şey de

nedir diye düşündüm. Ama tabii beni ilgilendirmezdi. Çok da yorgun olduğum için onun yatağında, onun kollarında, kendi rüyamda uyudum.

Telefon çalıyordu. Çingırdıyordu. Gece yarısı olunca hep böyle ses çıkarır. Önce gürültü kafamın içinden geliyor sandım. Buna nasıl cevap verilebilirdi? Sendeleyerek salona yürüdüm, kulaklığı elime aldım. NBC'den birisi beni bütün gün aramış. Yolladığım oyunun üzerine evde bulunmadığım zaman nereden aranacağımı niçin yazmamışım diye soruyordu. Ne? Kim arıyor? Jerry Kaplan. NBC'den. Tiyatro 60. Frank Brokaw'ın bürosundan biri. Oyununuzu okuduk. Üzerinde biraz konuşmak üzere gelebilir misiniz? Kim? Lütfen şu telefon numarasını yazın ve sabah onda arayın. Allahaismarladık.

Sabah yedide uyandım. Gece telefonda birisiyle konuştuğumu hatırlıyordum. Acaba bir yere bir not yazabildim mi diye merak içindeydim. Telefonun yanbaşındaki kâğıt parçasından iki isimle bir telefon numarasını okuyabildim. Julie Klimplin - Frankbroe Craw - Plizzy 630-999-256342-8808088808-8. Bu kadar anlamsız bir şey olamazdı.

Kahve pişirdim, onu yudumlarken karalamalarım baktım. Bu yazdıklarımı ancak Ginnie anlayabilirdi. Giyindim, cebime kâğıt parçasını tıktım, otobüse binip işe gittim.

Buddy Connors bana iyi davrandı. Yeni odacı Arnie Felsen hakkında onayımı istiyordu. Onbaşı Arnie Felsen. Kore'den dönmüştü. Namusuyla terhis olmuştu. Yara almamıştı. Bir transfer ayarlanabilirse reklam servisinde çalışmak istediğini belirtiyordu.

Arnie'yi gördüğüme çok sevindim. Üzerinde kontrolüm olamayan çeşitli şartlar nedeniyle, daha yüzünü gördüğüm anda hayattaki en yakın ve en sevgili arkadaşım oluverdi. Onu hemen onayladım. Artık iyi bir grubumuz vardı. Mickey, Dora, Arnie ve ben... hepimiz Buddy Connors'un emri altında. Buddy pek ahım şahım bir reklamcı sayılmasa da, Gruber tutuyordu onu. İnsan hayallerini böyle şeylerin üzerine kurardı zaten.

Alan Morse kuzeye bir yerlere gömüldü, Sam Gaynor da başka kattaki bir odaya gömüldü. Başka bir dünyadaydı artık. O gün geç bir saatte Arnie'den bazı işler yapmasını istediye de Buddy izin vermedi. Arnie'nin 1973 Ağustosuna kadar çok meşgul olacağını söyleyip işin içinden çıktı. Bu

yüzden çok alkış topladı. Sonra hep birlikte çıkıp bir filmi izlemeye gittik. Filmi hiç hatırlamıyorum. On dakika kadar seyrettikten sonra, cebimdeki kâğıt parçasına yazdığım isimlerin ve numaranın anlamı zihnimde aydınlandı, hemen fırlayıp NBC'ye telefon etmeye koştum.

Şık ve amaca yönelik döşenmiş ofiste, Frank Brokaw'la karşı karşıya oturuyordum. Duvarlarda Tiyatro 60 prodüksiyonlarından resimlerle birkaç ödül belgesi asılıydı. Her yerde boş kahve demlikleri vardı. Bu adam herhalde dünyanın en ince ve en uzun adamı olmalıydı. Eğer yaşıyorsa. Bu konuda da aklımda bazı kuşkular yok değildi hani. İçerde bulunduğum on dakikadan beri ne ben konuşmuştum, ne de o kıpırdamıştı. Alan Morse'u son görüşümdeki hâli taklit ediyordu galiba.

Konuşmaları hep Jerry Kaplan yapıyordu. Otuzluk genç bir adam. Esmer, yakışıklı ve iyi giyimli. Kaplan bana oyunumla ilgili çıkan sorunları anlatmaktaydı. Bir kere çok uzundu. İç karartıyordu. İçinde çok fazla sahne vardı. Üstelik ABD ordusunu fena halde kızdıracığı da ortadaydı. Bunların dışında... iyiydi oyunum.

Frank Brokaw, kalemtıraştan çıkıyormuş gibi pürüzlü bir sesle konuştu. «Bu yorumlarımıza hak veriyor musunuz? Gerekli değişiklikleri yapmaya razı mısınız? Çünkü hayır derseniz, sezonun son oyununda başımızın ağrımamasını istemeyiz.» Adamın bana kuralları anlatmak zorunda kalmaktan rahatsız olduğu belliydi. Neredeyse sözlerini, «Belden aşağı vurmak yok, tırmalamak yok, nokdaun olursa tarafsız bir köşeye gidin,» diye bitirecek gibi geldi birden.

«Değişiklikleri yaparım.»

«Oyununuzu öldürün demiyorum. Ama şu andaki durumuyla kuruldan geçemez. Geçse, finanse edecek şirket çıkmaz. Kemper Alüminyum şirketi reklamlarında pek tutucudur. Sizin ajanınız kim?»

«Barry Nadler.» Bu da nereden aklıma gelmişti acaba?

«Kim?»

«Barry Nadler. Daha ziyade oyunculara ajanlık yapar. İlk yazarı benim.» Ve de sonuncusu.

«Jerry'ye o adamı nerede bulabileceğini söyle. Yazara

ilk oyunu için iki bin beş yüz dolar ödüyoruz. Daha sonra, bizimle iş yapmaya devam ederseniz fiyat yükselir.»

«Tamam efendim.»

Brokaw kendini yorgun bir tavırla yukarı doğru çekip kalktı. «Siz ikiniz ayrıntıları konuşun,» dedi. «Ben sahne 4'e gitmek zorundayım. Paddy beni bekliyor, hem de...»

«Paddy Chayefsky mi?» diye sordum.

Brokaw, Kaplan'a gülümsedi ve kapıya yöneldi. «Ona bir aspirin ver, sonra da kontratı imzalat,» dedi.

Kaplan kanepede oturuyordu. Bir sigara yakıp ağır ağır konuştu. «Ben, eğer senin gibi yazı yazabilseydim dünyada bu işte çalışmazdım. Ama benim de bildiğim başka şeyler var. Anlaştık mı?»

«Tamam.»

«Bir kere benim de İtalya'da 35'inci birlikte hizmet ettiğimi bilmeni istiyorum. Fikirlerinin çoğunu paylaşıyorum. Ordunun bazen işleri nasıl yüzüne gözüne bulaştırdığını iyi bilirim. Ama kalkıp da ekranda onları çöplük etmeye niyetim yok.»

«Evet, efendim.»

«Bana efendim deyip durma. Topu topu bir er görevim vardı orada. Senin oyunun çok tarafgir. İşin hilesi, yorumu ortada bırakmaktır. Seyirci kendi kararını kendi versin diye. Fikirlerini empoze edersen ters etki yapar, orduya bayılırlar, senden nefret ederler bakarsın. Şu anda fikirler fazla ağırlıklı. Hem bazılarına ben bile karşıyım.»

«Peki. Bir daha gözden geçiririm.»

«Yönetmenliğini kim yapabilir, düşündün mü?»

«Hayır, düşünmedim.»

«Ben, evine dön. Bu söylediğim şeyleri bir düşün. Biraz daha tarafsız hale getirebilmenin yolunu bulabilir misin, bir bak. Ancak o zaman sonuç verir. Ayrıca rollere seçeceğim aktörlerin de adlarını yaz. Harry Sadler'i nerede bulabileceğimi de bana söyle.»

«Barry Nadler.»

«Bu adamın tanınan bir edebiyat ajanı olduğundan emin misin?»

«Ben tanırım.»

Kaplan bana tekme atıyormuş gibi bir jest yaptı, odadan çıktım, asansörden indim, NBC binasından ayrıldım... sanki bütün bina benim malımdı. Hani eski filmlerde bir

geminin güvertesinden New York kentine yumruğunu sallayan, «Seni yere vuracağım, New York!» diye haykıran adamlar olurdu ya... onlar gibi hissediyordum kendimi.

Eve dönüp Ginnie'nin seyahat programını aramaya başladım. Ona telefon etmek istiyordum. Ama hangi tarihte nerelerde olacağına dair bıraktığı kâğıdı bulamadım. Hangi otelde kaldığını, hangi kentte gösteri yaptığını nasıl hatırlayabilirdim? Tek umudum, onun aramasını beklemektir.

Akşam yemeği yemedim. Üç tane elmayla biraz **chianti**, o kadar. Sonra oyunum üzerinde çalışmaya başladım. Oyunu daha tarafsız yapmak kolaydı. Tek yapacağım, McArdle'ın bana söylediği bazı şeyleri hatırlamaktı. Sonra birkaç diyalogu değiştirdim mi, sivrilikleri törpülemiş olacaktım. Sahnelerden birini de tüm kaldırmak gerekiyordu. Orada yazarın görüşü küt diye seriliyordu ortaya. Bundan sonra oyuncu seçmeye çalıştım. **Chianti**'nin son yudumunu içtikten sonra, elimdeki kâğıtta şunları okuyordum:

BEN	Montgomery Clift
TONY	Charlton Heston
JOHNNY	James Cagney
HOLDOFFER	Jack Palance

Oyunda rol alan diğer kimseler ise, Audie Murphy, Tony Curtis, Jeff Chandler, Bill De Wolfe, Marx Kardeşler ve Chianti kardeşlerdi. Yönetmen adları: Joseph Mankiewicz, Frank Capra, Cecil B. DeMille, Billy Wilder, Bud Berkeley, Elia Kazan ve Emilio Chianti olarak belirlenmişti.

Allah razı olsun, Ginnie saat on bir buçukta aradı. Pittsburgh'a varmıştı. Sesi biraz tatsız geliyordu. Bir terslik olmuş gibi. Deşmedim. Zaten böyle yargılara varabilecek durumda da sayılmazdım. İşlerin yolunda olduğunu söyledi. Aileme telefon ettiğini, bir merhaba demek için uğrayacağını anlattı. Sonra konu benim neler yaptığımıza döndü. Ben söyleyince öyle heyecanlandı ki, telefonun başında zıp zıp zıpladığını kulaklarımla duyuyordum. Birbirimize öpücükler ve sevgiler gönderdik ve ben seyahat programını sormayı akıl edemeden telefonu kapayıverdik. Yine de o gece iyi uyudum. «New York, seni yere vuracağım,» teması kafamın içinde oynaşp duruyordu. Kafamdaki şarkıyı John Garfield, Ann Sheridan'a söylüyor, Henry Armetta da konsertina ile eşlik ediyordu. Mehtaplı bir güvertede.

Ertesi sabah büroya bir zafer edasıyla girdim, Buddy'nin odasına bir kadro toplantısı daveti yaptım ve hepsine açıkladım. Benim için öyle mutlu oldular ki! Arnie bile. Tanıdığım günden beri bir senaryo satmaya uğraşan Arnie bile sevindi. Birlikte öğle yemeğine çıkmayı, benim ona biraz taktik vermemi teklif etti. Kabul ettim.

Barry Nadler telefon etti.

«Ben, nedir bu NBC işi?»

«Çılgın bir şey, o kadar.»

«O oyunu sattın mı?»

«O kadar da şaşırmama gerek yok. Hem zaten bazı değişiklikler istiyorlar.»

«Peki benden ne istiyorsun?»

«Bilmem! Sen ajansın, öyle değil mi?»

«Senaryodan ne anlarım?»

«Ne anlaman gerekir ki? Yalnızca işlerin yasal olmasına dikkat edeceksin.»

«Çalışacağım. Anlaşmayı yollamışlar. Komedyen ya da oyuncu olsan sana yardım edebilirdim. Ama bu? Yeniden yazmalar, cilalamalar, yazarlar sendikası... Yazarların sendikası mı varmış? Kulüp gibi falan bir şey mi?»

«Barry, sen elinden geleni yap, yeter.»

«Dinle beni... seni kutlarım. Hem zaten o budala Helen McInninny güzel yazıdan ne anlar! Haydi eyvallah.»

İki saat sonra Jerry Kaplan telefon etti. Küçük bir sorun çıktığını söyledi. Eğer malımı satmak niyetindeysem çarçabuk Brokaw'ın bürosuna gelmemi istedi. Buddy gitmememe izin verdi, ben de Arnie ile olan öğle yemeğini iptal ettim, taksiyle NBC binasına uçtum.

Odaya girdiğim zaman içerde şu saydığım kimseler vardı: Frank Brokaw, Jerry Kaplan, Harvey Epstein ve Jason Kimbrough. Son ikisi bana daha soluk soluğayken tanıştıldılar.

Harvey Epstein ufak tefek, hemen hemen miniskül bir adamdı. Görebildiğim kadarıyla hiç omuzları yoktu. Bir kazak giymişti. Sanki sirk çadırı üstüne yıkılmış gibi gözü-küyordu. Kalın siyah çerçeveli, kalın camlı gözlük takıyordu. Durmadan burnunun üstünden aşağıya kayan bir gözlük. Saçları yıkanıp da çekmiş bir banyo paspası gibiydi. Aya-

ğındaki siyah keten spor pabuçlar bir zamanlar beyazdı galiba ama, pek de emin değilim. Bu adam benim rejisörüm olacaktı. Bir düzine kadar tutunmuş eseri vardı. Çok aranıyordu. Oysa ben karşımda yalnızca takıma seçilememiş bir top oyuncusu görür gibiydim. Yine de gözlüğünü her seferinde yere düşmeden yakalayabilmesi etkileyiciydi doğrusu.

Jason Kimbrough müşteriydi diyorsam, Kemper Alüminyum şirketinin işlerini yürüten alandı demek istemiyorum. Bu adam Kemper Alüminyum'un ta kendisiydi! Orta boylu, orta yapılı. Saçları iyice beyaz ve hemen hemen kel olmasına rağmen elliden fazla göstermiyordu. Öyle tipik ve saygın bir Amerikalıydı ki, beni tekrar askere alsalar ve bu adamın evinin önündeki bahçeyi savunmamı emretseler, bunu vatandaşlık görevi kabul etmeye hazırdım.

Konuşmaya başladık. Yavaş yavaş da konu benim oyunuma geldi. Kimse ne hayranlık ne de tiksinti gösteriyordu ama, herkesin tutumu aşağı yukarı şöyleydi:

Jason Kimbrough, Kemper Alüminyum'un benim oyunumu isteyeceğinden hiç de emin değildi. Gerçi yazarlığıma saygısızlık etmek istemiyordu. Çok üstün bir yazar olduğumun hemen altını çizdi. Derdi başkaydı onun. Yazı iyiydi ama, konu tehlikeliydi.

Frank Brokaw biraz Kimbrough'un tarafında görünüyorsa da, tutumunu tam anlamaya olanak yoktu. Rüzgâr ne taraftan eserse o tarafa bükülüyordu. İki yanda da belirgin biçimde vaziyet almaktan kaçınıyordu. Ama yine de oyunum konusunda fazla hevesli değildi. Sebebi de açıktı. İlk toplantımda bana dediği gibi, «Baş ağrısı istemiyordu» bu adam.

İki müttefikim ise Kaplan ile Epstein'di. Toplantı boyunca böyle adları olan iki kişinin benim senaryom için savışmasını garip buldum durdum. Biri Solomon, öbürü Disraeli olmalıydı. Ya da daha gerçekçi olmak gerekirse, Kauffman ve Hart. Ama Kaplan ve Epstein olarak bile, hiç de fena değildiler.

Jerry Kaplan avukat gibi konuşuyordu. Mantıklı, açık seçik, yazının kalitesine işaret ediyor, izleyicilerin olgunluğunun altını çiziyor, Amerika'nın kendi kusurlarını görüp onlarla savaşıma vaktinin geldiğini söylüyordu. Oyunda gerekli değişiklikler yapılırsa, Kemper'in ününe katkıda bulunacağı savındaydı. Kamuoyu oluşturucusu büyük bir kuruluş olarak ününe. Çok etkileyici konuşuyordu doğrusu.

Jason Kimbrough bütün bunları çok iyi anladığını, ama bu konuya saldırmak için vakti biraz erken bulduğunu belirtiyordu. Evet, gerçi her kuruluş gibi ordu da, denetim altında olmalıydı ve bu normaldi. Ama Kemper'in öncü olmanın rizikosuna girmek zorunluluğu var mıydı? Kaplan da buna karşılık diyordu ki, günün birinde adamın biri bir millik yarışı dört dakikanın altında bitirirse, aynı şeyi ikinci defa yapanın adını hiç kimse hatırlamaz.

Kaplan gerçi spor konusunda bu söylediğini garanti edecek kadar bilgi sahibi olmadığını da belirtiyordu ama, Kemper gibi büyük kuruluşlar da toplumda bazı sorumlulukları üstlenmezse, kim üstlenecekti peki?

Kimbrough, Kaplan'a bunu biraz daha iyi açıklamasını söyledi. Tam Kaplan daha iyi açıklamaya başlarken Harvey Epstein sandalyesinden kalktı, gözlüklerini bir anda yakaladı, iki kolunu iki yana açıp konuşmaya başladı. «Baylar, lütfen! Soruyorum size... siz neden söz ediyorsunuz Tanrı aşkına?»

Tartışma birden kesildi. Herkes susup dikkatini Epstein'e çevirdi. O harika New York aksanıyla, yarı duygusal, yarı dünyasal kelimeleriyle, duvarlardaki resimleri bile sarsarak konuşmaya başladı. «Yani demek istiyorum ki... neler saçmalıyorsunuz siz? Aya gitmeye kalkan yok, yıldızla gitmeye kalkan yok! Ortada yalnızca bir oyun var. Yazarı gerçi televizyon yazarı olmaya fazla hevesli ama, yine de ilk bakışta akıl sağlığı oldukça yerinde görünüyor. Bay yazar, bu olmuş bir hikâye mi, yoksa birkaç kişiye kalp krizi geçirttirmek için uydurduğunuz bir şey mi?»

«Her kelimesi doğru,» dedim ve arkasından «Majeste,» diye eklememek için kendimi güç tuttum.

«İyi,» dedi Epstein. «Biz de öyle düşünmüştük. Olmasa bile, gerçekmiş gibi geliyor. Diyaloglar net. Temiz. Karakterler kendilerinin kim olduğunu biliyorlar. Bir saatlik bir oyunda daha işe başlarken bunların böyle olması şarttır. Yoksa insan işin yarısına gelmeden elinde bir kadavra bulur. Bay Kimbrough, şimdi size hitap ediyorum efendim. Ne diye beni sakatlamaya çalışıyorsunuz? Bu oyun çok güzel bir oyun. Dramaturjik açıdan işlek. Beğendiniz mi o kelimeyi? Evet, demek ki sizi ilgilendiren, işin politik yönü. Bunun beni de ilgilendirdiğini belirtmem gerek. Çünkü ABD ordusunun esk bir üyesi olarak ve oradayken iki kere kap-

tığım adı ağıza alınmaz hastalığı, meşe yapraklarıyla tedavi etmiş biri olarak açıklamam gerekir ki, dünyanın bir an bile bizim ordumuzu tek beceriksiz ordu sanmasını istemiyorum.»

Kimbrough kahkahalarla güldü, Brokaw gülümsedi, Kaplan bana göz kırptı. İşler yolunda, dermiş gibi.

Harvey Epstein yarışın sonuna yaklaşıyordu. Artık önünde finiş çizgisinden başka bir şey kalmamıştı. «Bu oyunun amacı, seyircileri uyumaktan alakoymaktır. Zaten bütün tiyatronun amacı budur. Vicdanları gıdıklamak, siyasal espri-ler yapmak ya da önemli konulardan kaçınmak değildir... yoo, hayır. Bu saydıklarım, müzikal komedilerin görevleridir.»

Kimbrough tekrar kahkahalarla güldü. Brokaw bir sigara yaktı. Zafer kazanmış gibi bir hali vardı. Kaplan ise, sanki üç kâğıt çekmiş de elinde dört as bulmuş gibi arkasına yaslandı.

Epstein, gözlüğünü sıcak patates gibi bir elinden öbürüne geçirerek finiş çizgisini aştı. «Oyun kusursuz değil. Yazarın hâlâ üzerinde çalışması gerekiyor. Bir kere bütün isimlerin değiştirilmesini istiyorum. Ben hayatta bu düzeye, hakaret davalarında sanık durumuna düşmek için gelmedim. Sız kaygılandığınızı söylüyorsunuz. Kaygınız, Kemper Alüminyum şirketi adına. Ben de size kesinlikle söylemek zorundayım ki, Epstein Bombok şirketi olarak biz de daha az kaygılı değiliz. Alüminyum her zaman bulunacaktır ama, her zaman bir Epstein bulunmayabilir. Sözlerimi bitirirken, Bay Kimbrough, oyunu okumaktan hoşlandığınıza göre, seyretmeye bayılacağınızı belirtmek isterim. Ama eğer oyundan korkuyorsanız, üzerine su sıkmak niyetindeyseniz, inanın bana, elinizde çamurdan başka bir şey kalmayacaktır efendim. Su katmayın. Onu zekâ ile tuzlayın, bir saat kadar pişirin, sonunda krallar önüne çıkarılmaya layık bir yemek olduğunu göreceksiniz.»

Kimbrough ayağa kalktı. «Harvey, bu söylediklerinin çoğu, boktan laflar,» dedi. «Konuştuğun beş dakika boyunca hava kirliliğinin neden artmadığına hayret ediyorum. Ama benim konuştuklarım da seninkilerden farklı değil. Tek istediğim, benim kaygılarımı her zaman gözönünde bulundurman ve ona göre hareket etmen.» Bana yaklaşıp elimi sıktı. «Delikanlı, çok güzel oyunun için sana teşekkür ederim,» de-

«di. «Keşke yazmaz olsaydın.» Sonra çıkıp gitti, peşinden de Frank Brokaw onu izledi.

Jerry Kaplan, Epstein'i tebrik etti, sonra Epstein bana yürüdü. «Safteron... avukatınla hiç konuştun mu?» diye sordu.

«Ne konuda?»

«Terhis olmana rağmen bu yüzden kurşuna dizilip dizilmeyeceğin konusunda.»

«Dizilirsin diyor.»

«Öyleyse avukatın akıllıymış.» Kapıya yöneldi.

«Hey, nereleri değiştirdiğimi görmek istemiyor musunuz?»

«Değiştirmek mi? Değiştirme olmayacak. İnsanların adlarından başka hiçbir şeyin değişmesini istemiyorum. Bir tek Tony dışında. O kalsın. O ölmüş. Dava falan açamaz.»

«Evet ama...»

«Aması falan yok. Jack Benny gibi konuşma.» Tekrar kapıya yöneldi, ayakkabılarının bağlarına takılıp tökezledi, fırlayan gözlüğünü elli santim ötede yakaladı, «Tanrım!» diye söylendi. «Kim cilalamış bu halıyı böyle?»

Harvey Epstein gidince onun o çılgın mantığından da kurtulmuş olduk. Dönüp Jerry Kaplan'a baktım. Kanepeye uzanmış, bana gülümsüyordu. «Ne dersin, Ben?» diye sordu. «Burada hep oynadığımız tiyatrodan bir sahne seyrettin. En az ayda üç kereci vardır böyle şeylerin. Ağzın açık kaldı bakıyorum. Sinek mi yakalayacaksın, yoksa söylemek istediğin bir şey mi var?»

«Düzeltilme meselesini anlayamadım.»

«Anlayamayacak bir şey yok. Düzeltilmeyeceksin. Böylesi yüzyılda bir ancak rastlar.» Doğrulup oturdu. «Bu program ancak içinden geldiği gibi yazdığında etkili olur. Bir yerini değiştirirsen parça parça oluverir. Öyle olunca da Kimbrough kriz geçirmeye başlar. Bu nedenle de düzeltme yok.»

«Epstein'in haklı olduğuna o kadar emin misin?»

«Epstein mi? Onun ne ilgisi var?»

«Düzeltilme yok diyen oydu.»

«Sana söyleyen oydu. Ona söyleyen de Frank Brokaw'du.»

«Ama o...»

«Kimbrough'nun ayağını mı yalıyordu?»

«Evet. Ağzımdan aldın.»

«Sana öyle mi göründü?»

«E.et.»

«Görünüşe aldanmamalı. Ben, Frank Brokaw'un iki önemli niteliği vardır. Birincisi, olağanüstü bir artisttir. İkincisi, bu meslekteki her yapımcıdan daha cesaretlidir. Senin oyunun için vereceği savaşım, senin vereceğinden bile daha güçlü olabilir. Esas sorun işi o noktaya getirmemektir. Ulu Tanrım, bayılıyor musun yoksa?»

«Bayıldım bile.»

«Evelyn sihirli kemanını nasıl yönetebiliyorsa, Frank da Kimbrough'yu öyle yönetebilir. Bunu Kimbrough da bilir ve izin verir.»

«Yani bütün bunlar bir oyun, ha?»

«İyi programlar yapmayı sürdürdüğümüz sürece, bir oyun, evet. Programlar kötüleşti mi oyun da biter.»

«Ve Kimbrough da elini hiç kirletmemiş olur.»

«İyi anlıyorsun. O hep aynı tutumu korur. Bir şeyi kendisi istemiyormuş da, biz ısrar ediyormuşuz havasına girer. İşler ters giderse de tutuşan bizim kuyruğumuz olur, onunki değil. Çünkü bizim kuyruğumuz etten ve kandandır, onunki ise alüminyumdan.»

«Sence piyesi beğendi mi?»

«Okumaz ki. Biz ona özet yollarız.»

«Siz ne biçim iş görüyorsunuz böyle?»

«Kimsenin bildiği yok.»

NBC'de işim ancak öğleden sonra bitti. Daha doğrusu, NBC'nin benimle işi o zaman bitti. Canım işe dönmek istemiyordu. Kaplan da aktör seçmek ve provalarda bulunmak için kendimi boş tutmamı söylemişti. Çalışmalar yakında başlıyordu. Boş olmam biraz zor, dedim. O zaman rol dağılımını boş ver ama, Epstein provalarda mutlaka bulunmanı isteyecektir, dedi. Ya işimden çıkmam, ya da mazeret izni almam gerektiğini söyledim. O da bana, sen sapına kadar yazarsın, boşuna ortalıkta sefil olma, çitin üstünde karsızlık geçirmeye gerek yok, dedi. Eğer yazarlık tarafına atlamaya karar verirsem, NBC'nin sonbahar sezonuna kadar bana en az üç dört senaryo garanti edeceğini söyledi. Bunları yazın yazmaya başlarsın, dedi. Kendimi daha iyi hissetmeye başladım.

Arnie Felsen'e telefon edip işten sonra benim eve uğramasını söyledim. Zaten çok hevesliydi. Geldiğinde olup

biteni anlattığım zaman o kadar etkilendi ki, henüz kimseye göstermediği bir senaryosunu okumam için ısrar etti.

O gittikten sonra biraz canım sıkıldı. Yazı yazmaya yeteneği olmadığını içgüdüsel olarak biliyordum. Ama ona Henry Denker olmadığını söyleyen ne diye ben olaydım? Bir içki içtim, biraz keyfim gelince, Çin lokantasına telefon edip eve yemek yollamalarını söyledim. «Öyle bir Çin yemeği yollayın ki, Marko Polo'nun gözleri bile çekikleşsin,» dedim.

Yemekten bir saat sonra yine canım sıkıldı. Bunca başarıya ulaşmıştım... ama konuşacak Arnie Felsen'den başka kimsem yoktu. Onunla da konuşup bitirmiştım.

Ginnie'yi düşündüm. Hâlâ Pittsburgh'da olmalıydı. Belki ailemi görmüştü bile. Belki haberi duyduklarına sevinmişlerdi.

Telefon ettim. Annem de, babam da evdeydi. Habere gerçekten çok sevinmişlerdi. Şaşırmışlardı da. Çünkü yazı yazmak istediğimden hiç haberleri yoktu. Evet, Ginnie uğramıştı onlara. Hoş kız, diyorlardı. İyi etki bırakmıştı. Onlara pazar akşamları Tiyatro 60'ı izlemelerini söyledim. Her haftaki oyundan sonra, gelecek seferkinin ne olduğunu halka duyuruyorlardı. Benimki de yakındaydı. Babam o saatte Fred Waring programını seyretmekten hoşlanırdı ama, o zevkten bile vazgeçeceğini söyledi, ben de ona teşekkür ettim. New York'la Pittsburgh arasında bir saat fark olduğunu hatırlattığımda babam hakaret etmişim gibi davrandı, kendisini aptal sanıp sanmadığımı sordu. Hepimiz konuşmaktan yorulunca veda ettik. Bu sefer canım iyiden iyiye sıkılmaya başlamıştı.

İçkiden uzak duracak kadar aklım vardı. Ginnie gittiğinden beri zaten pek fazla içiyordum çünkü. Ginnie'ye, arayabileceğim bir yerde olmadığı için ateş püskürüyordum. Numarasını Barry Nadler'den alabileceğimi biliyordum ama, ancak yarın alabilirdim. Hem Barry Nadler'le konuşmayı hiç istemiyordum. Ginnie'yle konuşmak istiyordum ben.

Odasına girdim, deliye döndüm. Herhalde biraz da çakırkeyiftim. Çünkü yanağımda bir gözyaşı damlası hissettim, Oysa ben pek ağlayan tip olarak tanınmam. Yine elbiselerine dokundum. Pantolonlarına, bale mayolarına, komik bluzlarına, çamaşırlarına... hepsi ipek ve çıldırtıcı. Birkaç da pahalı giyim. Blomingle'de'in, Beşinci Caddedeki Saks'ın etiket-

leriyle. Benim resmim başucu masasının üzerindeydi. Üniformalı resmim. Aradan çok uzun zaman geçmiş gibi geliyordu bana. Bir yabancıydı o asker. Çünkü ben **yazardım**. Bu kadar budala görünümlü birinin yazar olmasına olanak var mıydı?

Dolaptaki giysilere de dokundum. İçinde Ginnie olmak-sızın asılmış sallanan Ginnieeler. O şeyi yine gördüm. Dolabın arka duvarına dayanmış, kahverengi kâğıda sarılı, sicimle bağlı bir paket. Bir tür resim herhalde. Tam elimi uzatırken telefon çaldı.

Koştum. Ginnie olabilir diye düşünüyordum. Ölüyormuşum da oksijen bulmuşum gibi sarıldım kulaklığa. «Alo?»

«Ben?»

«Ginnie?»

«Kim?»

«Kim arıyor?»

«Maggie.»

«Maggie?»

«Evet, kente geldim. Beni görmeye gelsene.»

«Maggie?»

«Evet. Ben, sen misin?»

«Evet.»

«Şimdi uçakla geldim. Lütfen gel bana. Boston'dan beri yolda seni düşündüm. Bir kalem var mı yanında?»

«Evet.»

«Oda numarası 735. Yazdın mı?»

«735.»

«Kaçta burada olursun?»

«Şeyy...»

«Öff, Ben, Tanrı aşkına. Avrupa'ya gidiyorum. Seni bir yıl göremeyebilirim. New York'ta iki günden fazla kalmayacağım. Geliyor musun yoksa Rock Hudson'u mu arayayım?»

«Maggie, benim çıktığım biri var.»

«Harika. Buraya gelince bana hepsini anlatırsın.»

«Ama bilmem ki...»

«Ben, ben de biriyle çıkıyorum. Bu kadar burjuva olmaya gerek yok. Benim adım **Maggie**. Hemen gel de... konuşalım. Yalnızca konuşuruz, tamam mı?»

«Tamam.»

Telefonu kapadım ve titremekte olduğumu görünce çok şaşırdım. Ona telefon edip gelemeyeceğimi söylesem mi diye

düşündüm. Yani... Ginnie ile öyle yeminler ettikten sonra Maggie'yi nasıl görebilirdim? Kendimi toparlamaya çalıştım. Elbette görebilirdim. Maggie ile dosttuk biz. Konuşacaktık. Ona piyesimi anlatacaktım. Ginnie buralarda yoktu. Maggie'ye gidersem, yalnız kalmamam gereken bir akşamda yanımda biri olurdu hiç değilse. Bir şey olacak değildi nasılsa. Olmamasını sağlayacaktım. Yalnızca konuşacaktık. Çabucak duş yaptım, giyindim, taksiye binip St. Regis Oteline yollandım.

Asansörde tek başıma çıkarken yeniden buluşmamızın aklımızı başımızdan almamasına dikkat etmek gerektiğini düşünüyordum. Eski dostlar, daha doğrusu eski sevgililer gibi buluşacaktık. İkisi de aynı şey. Bir iki kahkaha atacak, bir iki içki içecektik. Yarım saat kadar oturacaktım, o kadar. Bir daha da ancak o tekrar New York'a uğradığı zaman görüşecektik.

Yine de, eğer Maggie kafasına takarsa, otuz saniye içinde soyunmuş sevişiyor olacağımı biliyordum. Her sefer öyle oluyordu çünkü. Kendime özür diye kullanacak birkaç bahane hazırlamaya çalıştım. Belimi burkmak, migreni tutmak, hazımsızlık, artrit, şeyimin çarpılması... Bunların hangisini söylesem Maggie gülmekten katılacak, hiç değilse sevişme hızı kesilecekti. Daha iyilerini bulmaya çalıştım. Yedinci katın koridoru boyunca. Dizimde lif kopması, saçımı utanç verecek kadar kepek basması, bir kriz, kuyruk sokumu incinmesi...

735 numaralı kapıya vurdum. Kendimi ölüme hiç bu kadar yakın hissetmemiştim. Her hastalığa uğramış, titrek ve bunak bir ihtiyar gibiydim. Üstelik de bir ereksiyon! Hem öyle ki, bacağımı kaldırıp sallamam gerekti. Yatıştırmak için.

Maggie kapıya geldi ve durumumu hemen farkettti. «Aa, Ben, bana bu kadar güzel bir hediye getirmen ne düşünceli bir hareket.» Sımsıkı kucakladı beni. Oyun bitmişti.

Bıraktı, dönüp dairesine girdi. Çok güzeldi. Çenesine kadar kapalı siyah bir elbise. Daracık. Sanki çıplak vücuduna siyah boya sürülmüş gibi. Yüksek topuklu pabuçlar. Öyle tahrik ediciydi ki, bazı erkeklerin böyle yaman kadınlara ezilmekten neden hoşlandıklarını anlar gibi oidum. «Ben,

korkunç bir şey bu. Ancak on dakikam var. Seni aramaya çalıştım ama evden çıkmıştın.»

«Ne oldu ki?» diye sordum. Sanki bana postayla gönderilen gelin, pulu eksik geldiği için geri yollanmış gibi hayal kırıklığına kapılmıştım.

«Yardım derneği işi. Ne olduğunu ben bile bilmiyorum. Angela Corrigan bulaştırdı başıma. Para toplayanlarla buluşmam gerek. Aman Allahım, saat on bir buçuk olmuş bile. Seni de öyle özlemiştim ki. Ben dönene kadar burada beklemek istemezsin, değil mi?»

«Ya dönüşte bir denizci getirirsen?»

«Seni burada bulacağımı bilirsem yalnız dönerim.» Tam önümde duruyordu. Kollarını bana uzatmıştı. Parfümü burnuma doluyor, duyularımı felç ediyordu. «Ne dersin, koca oğlan? Öff, iyice kocamansın gerçekten.» Uzanıp beni parmakladı, buldu. «Geçen defadan beri daha mı büyüdün yoksa?»

«Tanrı aşkına, Maggie.»

«Asıl sana Tanrı aşkına.» Birden çözülmüş gibi göründü. «Katı ete böyle tepki göstermediğim gün ölmek istiyorum ben,» dedi. İki elini birden kullanıyordu. «Yine fermuara dönmüştün, ha? Ordudayken düğmelerin vardı. Fermuar daha çabuktur ama aynı zamanda da daha tehlikelidir. Kapsın istemez insan. Ah, işte burda bizim şampiyon. Hemen hazır da. Bakalım ona nasıl yardımcı olabiliriz.»

«Maggie, bence gerçekten...»

«İstemediğini biliyorum. Bu yüzden düşünmeyi ve karar vermeyi bana bırak. Gel benimle!» Yine eski günlerde olduğu gibi beni yatağa doğru çekip götürüyordu.

«Maggie, randevuna geç kalacaksın.»

«Ne olur ki?»

«Önemli bir yardım işi.»

«Yardım insanın evinde başlar. Soyun hayatım, yoksa yırtarım üstündekileri. O güzel spor ceketini yırtmak da istemiyorum. Gentree'den mi yoksa Tropler'dan mı?»

«Broadstreet'den.»

«Güzel. Ama çıkar yine de.»

Ceket de çıktı, öbür giydiklerim de. O da soyundu. Birkaç saniye içinde yataktaydık. Dövüşen şövalyeler gibi itişip duruyorduk. Maggie'nin gösterdiği akrobasi numaraları Olimpiyat madalyası kazanabilirdi. Tabii serbest se-

vişme dalında yarışma olsaydı. Paralelde de sevişebilirdi, asimetrik paralelde de, halkada da... her yerde. İşin harika yanı, ne yaparsa yapsın, çok zarif ve güzel durmasıydı. Başka bir kadını âdî gösterebilecek pozlar Maggie'yi öyle güzel gösterirdi ki! Çok da zevk alırdı. Kulağıma fısıldadığı bayağılıklar bile kafama şiir kılığında giriyor, penisimden ihtiras kılığında çıkıyordu.

«Maggie, Maggie, bir harikasın sen.»

«Biliyorum.»

«Çok fazlasın.»

«Para almıyorum.»

«Bir hafta yürüyemeyeceğim.»

«Herkes yürür.»

Kapıya vuruldu. Maggie bana baktı. «Bu da kım olabilir?» dedi.

«Bilemem. Bu mahallede yeniyim.»

Maggie, «Kim o?» diye seslendi.

«Oda hizmetçisi!»

«Biraz sonra gel, sevişiyorum.»

«Maggie!» dedim soluk soluğa.

«Zıyanı yok. Bayırlılar böyle şeye. Günlerini şenlendiriyor.»

Koridordan ses tekrar duyuldu. Hafif bir Fransız aksanı vardı. «Ama, Madam... size... size temiz havlular getirdim.»

«Daha sonra. Ben şimdi çok nefis bir şey emiyorum.»

«Sus, Maggie! Otelden atacaklar seni.»

«Asla. Otellerine klas kazandırıyorum.»

Kapıya tekrar vuruldu, ses yine duyuldu. «Lütfen Madam... bir dakika sürer ancak.»

Maggie bana baktı. «Git aç kapıyı, sevgilim. Kadının başını döndür.»

«Düşüp bayılır.»

«Fransız ama, hayatım. Herhalde alkışlar.»

Havluyu çektim, belime sardım. «Maggie, bir gün seni bir yere kapatacaklar.»

«Asla. Beni tutabilecek cezaevi yok.»

Kapıya yürüdüm. Havluyu üzerimde tutmaya çaba gösteriyordum. Maggie'nin de parmak ucuna basa basa peşimden geldiğinden haberim yoktu. Kapıyı açtım ve açtığım anda da Maggie havluyu iki ucundan yakalayıp belimden geriye doğru çekmeye başladı. Saniyede yüz çekiş hızıyla.

Bir yandan da omzumun üzerinden «Vive la France!» diye bağıırıyordu.

Orada aptal aptal durmuş oda hizmetçisinin yüzüne bakıyordum. Kalbim durmuştu... Maggie de durdu. Bildiğim anlamdaki hayat tümüyle durdu. Bütün gezegenler de... durdu.

Karşımdaki Ginnie idi.

Bir anda dondu. Güzel, sarışın muhabbet kuşu. Sonra arkasını döndü ve kaçtı. Koridorun köşesini dönüp gözden kayboldu. Ben olduğum yerde durakalmıştım. Sanki saatlerce. Anlamaya çalışıyor gibiydim. Gerçekten Ginnie miydi? Ginnie?

Maggie'ye döndüm. Koltukta oturuyordu. Titreyen elleriyle bir sigara yakmaya uğraşıyordu. Yakamıyordu bir türlü. «Belki inanmayacaksın ama Ben.. o... o benim kızımdı,» dedi.

Kelime kalmamıştı.

ginnie

1952

Pickering Trio ile turneye çıkmamdan önceki gece Ben'in oyununu daktilo edip bitirdim. Temiz okunaklı ve satılabilir duruma getirdim. İyiydi oyun. Tony'nin hayatındaki ve ölümündeki neşe ve acıyı öyle iyi yakalamıştı ki! Amma iyi yazabiliyordu Ben! Yo, ben yazarlık mesleği üzerinde uzman falan değildim tabii. Ama bana ulaşabilen şeyi, dokunabilen şeyi tanırdım. Gözlerimde yaşlar biriktiğini, boğazıma yumru tıkanıldığını bilirdim. Duygularımın kıvrıla büküle sıkıldığını, ipe asıp kurutmaya ihtiyacı kalmadığını anlamak için yapımcı veya yönetmen olmama gerek yoktu. Birisinin «Tony»yi satın alacağından zerre kadar kuşku yoktu. Sorun yalnızca Ben'in sabretmesi ve dünyanın gözü-nün açılması sorunuydu. Ama bunlardan birincisi beni ikincisinden daha çok kaygılandırıyordu.

O gece çok güzel seviştik. Tüm, çılgın, fiziksel aşk. Bite-ne kadar tek kelime konuştuğumuzu da sanmıyorum. Bir yatak odasından öbürüne gidip durduk ve her seferinde değişik iki insanmış gibi yaptık. O gece yedi ayrı erkekle seviş-tim. Yoo, sekiz... Grosse Pointli polo oyuncusunu da unut-mamak gerek. İlk atışta üç sayı birden kaydedenini.

Sabahleyin yola çıktım. Neşeyle ayrıldık ama yine de ha-zindi. «İşte gidiyorum, beni bir daha gördüğünde de yıldız olmuş olacağım.» Ama içinde başka anlamlar da vardı. «Al-lahaismarladık sevgilim. Seni bir daha göremezsen ne kadar acı olur, değil mi?» Her neyse, yola çıktım. Ortahatı eya-letlerine doğru.

İlk ayrılışımızdı. Taksiye bindiğimde, içimi üst katta bı-rakmışım gibi bir boşluk hissettim. Florrie bekliyordu ara-

bada. Taksimetre daha şimdiden bir dolara varmıştı. Hava-
alanına kadar bütün yol boyu ağladım. Bekleme salonunda
ağladım. Barry Nadler uykulu gözleriyle bizi geçirmeye gel-
diği zaman ağladım. Richie yanında yedi bavuluyla belirttiği
zaman ağladım. Yaşlı bir kadın yaklaşıp «ağlama» dediği
zaman ağladım. Küçük bir kız gelip ağlamazsam bana iki
çiklet vereceğini söylediği zaman ağladım. Beni uçağa nere-
deyse sedyeyle bindireceklerdi.

Uçak yolculuğu sırasında aklıma Mary Ann ile Walter
geldi. Chicago'da oturuyorlardı. Onlara gitse miydim acaba?
Beni TV'de görmüşler miydi? Çocukları var mıydı? Mutlu-
lar mıydı? Önemli miydi benim için? Hayır. Arayacak mıy-
dım onları? Asla.

Chicago'da Morrison Oteli'nde kaldık. Lüks olmamakla
birlikte rahat bir yerd. Fiyatları makul, yeri merkezi, Pal-
mer House'a yürüyerek on, on beş dakika. Gösterilerimiz iki
gün sonra orada başlıyordu. Fena olmayacaktı. Baş yıldız
Jane Morgan'dı. Arkadan biz geliyorduk: «Joey Magnuson
Programının harika dans trio'su.» Sonra bir komik, bir iki
başka numara ve Eddie O'Neal ile orkestrası. Barry bize Pal-
mer House'da beleş oda ayarlayamamıştı. O sıra aksi gibi
Ulusal Yumuşak Su Operatörleri Derneği'nin kongresi vardı
çünkü. İnanılır şey mi?

Yine de durum fena değildi. Florrie ile ikimiz güzel bir
odada kalıyorduk. Richie'nin kendi odası vardı. Hepsinin de
parasını Palmer House ödüyordu. Odalara yerleşip bavul-
ları açtık. Az sonra Palmer House'a gidip sahneyi görecek,
müzik aranjmanlarımızı orkestraya teslim edecektik. Richie
bizi yemeğe de götürdü. Otelin içindeki Boston İstiridye
Lokantasına.

Yemek yerken Richie canını sıkan bir şeyi bize de açık-
ladı. Düzgün dansetme yeteneğimiz büyük olduğu halde, ünü-
müzü hep benim sahneye geç girmeme ve provasız numar-
alar yapmamıza borçluyduk. Bunun da bir zararı yoktu tabii.
Ne var ki, bu bir televizyon programı değildi. Bir tek kere
yapacağımız ve sonra unutturacağımız bir şey değildi. Aynı
şeyi gecede iki kere yapmak zorundaydık. Hem de haftanın
altı gecesinde. Sorun da oradaydı. Acaba buna rağmen hare-
ketlerimiz komik ve içten geliyormuş gibi görünebilecek
miydi?

Richie stratejiyi anlattı. Elimizde dört dans vardı. Bun-

lardan ikisini ciddi şekilde sergiliyorduk, öbür ikisini de ben bozuyordum. Önce iki ciddi dansımızla açacaktık perdeyi. Sing, Sing, Sing ve My Blue Heaven ile. Bundan sonra bir tek danslık yerimiz kalmış olacaktı. Yani ya Sweet Georgia Brown'u atlayacaktık, ya da Jet'i. Aslında bu da sorun değildi. Gecede iki gösterimiz olduğuna göre, birincisini Sweet Georgia Brown'la, ikincisini de Jet'le bitirebilirdik. Böylelikle iki tulûatımızı hiçbir zaman aynı gecede peşpeşe tekrarlamamış olurduk. Şansımız da yaver giderse, belki televizyondaki etkiyi elde edebilirdik. Kapanış dansında böyle bir şey, ilk defa yapılan ve içten gelen bir olay gibi görünebilirdi pekâlâ.

Salonun sahnesi, televizyondakinden daha genişti. Bu bize avantaj sağlıyordu. Orkestra resmen dans tempomuzdan geride kalıyordu. Bu da avantajdı. Halkın iyi tepkisini hissedebiliyorduk. Kameraya doğru ayarlanmak yükünden de kurtulmuştuk. Bir derdimiz eksilmiş oluyordu. Ama komedyen Ricky Davis hiç de avantaj sayılamazdı. Bir değil, iki eksi yazdırıyordu duruma. Çünkü adam dosdoğru üzerime hedeflenmiş bir av köpeği gibiydi.

O zamana kadar bu tür olaylardan bir kısmını işin gereği diye kabullenmeyi öğrenmiştim. Eskiden olsa yerle bir edebileceğim Ricky Davis'in yaşamasına devam etmesine izin verdim. Böylece ne kimse kızdı, ne de kimse gücendi. Ancak iki gece bana sap olmaya kalkıştı. Bundan sonra karısı Los Angeles'den geldi. Bir zamanlar revü dansözü olan Sally Davis, sarı saçlı, üç çeneli bir kadındı. Akıllıydı. Kül yutaçağa benzemiyordu. O kente gelir gelmez Ricky'nin de hızı kesiliverdi.

Beni asıl rahatsız eden erkek, Johnny Farrar'dı. Rahatsız etmesinin asıl nedeni, Ben'e çok benzemesi, yalnız bir on yaş daha büyük olmasıydı. Çok daha uzun boylu ve epey daha az duygusaldı. Parası vardı Johnny'nin. Eskiden beri. Kuşaklardan beri gelen aile parası. İkinci Dünya Savaşı'nda bir tür kahraman olmuş, donanmadan bir yığın madalyayla terhis edilmiş, babasının şirketine yönetim kurulunda bir sandalyenin onu beklediğini görmüştü. Şirket, elektronik üzerine çalışıyor, milyonlarla oynuyordu.

Johnny kibardı. Kendine özgüydü. Sakin bir hal, zekâsı vardı. İlk gösterimizden sonra yanıma geldiğinde çok şaşırmışım. Tıpkı Ben'e benziyordu ama içindeki ateşi eksikti.

«Sizi böyle havaya sıçratmak istememiştim,» dedi. «Isıracak değildim. Yalnızca çok güzel olduğunuzu söylemek istemiştim. Çok da iyi dansediyorsunuz. Ve eğer vaktiniz varsa size bir sandviç ısmarlamak isterdim.»

Sandviç dediği şey Pump Salonunda yedirdiği alevlendirilmiş bir delikates oldu. Johnny'ye karşı duyarlıyım ve bunun da farkındaydım. Bu yüzden ona hemen Ben'den söz ettim. Onu oyun yazarı olarak tanıttım. Ve nişanım olarak. Johnny gülümsedi, kendisinden bu kadar korkmamı iltifat saydığını söyledi. Bu gözlemini inkâr etmeye çalıştım ama, pek işe yaramadı. Haklı olduğunu ikimiz de biliyorduk. Çaresiz güldüm, kabullendim ve yemeğin zevkini çıkarmaya çalıştım.

Morrison'a yürüyerek döndük. Asansör kapısında benden ayrıldı. Bu işte tehlike olduğunu biliyordum. İşler fazla rahat yürüyordu. Ertesi gün provaya uğrayabilmek için benden izin istedi. Bürosunun yakında olduğunu, provalara sık sık uğradığını, çünkü bir arkadaşının Palmer House'de yönetici olarak çalıştığını anlattı. İzin verdim, karşılığında da bana güzel olduğumu ve iyi dansettiğimi tekrar söylemesini şart koştum.

Ertesi gün istediklerimin hepsini yaptı. Akşam yemeğini Butterfly'da yedik. Orada birbirimizi daha iyi tanıdık, kendimizi anlattık ve çok iyi vakit geçirdik. Johnny'nin nasıl Ben'in bir uzantısı olduğunu görmek insana dengesini kaybettiriyordu. Yalnız sivrilikleri törpülenmiş bir Ben. Stili olan, olgun bir Ben. Johnny Farrar'ı tümüyle dayanılmaz bulmaya başlamıştım.

İçtenlikle sohbetimiz sırasında evli olduğunu söyledi. Ama mutlu değildi. Boşanmaya çalışıyordu. Durumlar henüz biraz dolaşıktı. Arasına gönül maceralarına atılıyordu ama, kendini zampara sayacak durumda değildi. Umutsuz bir evliliğe takılmıştı. Bazı güdülerini doyuracak tek tük fırsatları vardı. Böylece yaşayıp gidiyordu.

«Her şeyin işine geldiği gibi oluyor,» dedim.

«Bir dereceye kadar. Herhalde haklısın.»

«Benimle yatmak istiyorsun.»

«Herkes istemiyor mu?»

«Bazıları. Ama onlar bu kadar... sinsi değil.»

«Ben sinsi miyim? Açık davrandığımı sanıyordum.»

«O da sinsilik demek, çünkü hiç kimse açık davranmıyor.»

«Seninle bir anlaşma yapalım.»

«Yapmayalım.»

«Anlaşma şöyle olsun. Eğer benimle yatmak istersen sen bana haber vereceksin. Senden bir şey çıkmazsa, yolumuz buraya kadar demektir.»

«İşte sinsi demekle bunu demek istiyorum.»

«Peki, sinsiye sinsi. Ama teklif hâlâ geçerli.»

«Ve bu arada sen bana yemek ısmarlayıp asansörde veda edeceksin, öyle mi?»

«Sen beni yukarıya davet etmedikçe öyle.»

«İşte bu çok sinsi. Yani sen, 'odana çıksak' demeyecek misin?»

«Hayır. Sen davet etmelisin. Yalnızca...»

«Yaaaa...»

«Ya falan yok. Yalnızcası şu. Anlaman gereken şey, ben sana pasımı verdim, tamam mı? Pas verildi ve bir daha da verilecek değil. Bundan sonra eğer bir adım atılacaksa, senin tarafından atılması gerekiyor.»

«Teklif ne zamana kadar geçerli?»

«Sonsuza kadar.»

«İyi bir teklif.»

«Öyle mi buldun?»

«Evet. Bu kentte kaç tane böyle iyi lokanta var?»

«Bir sayalım. Balinese var, Blackstone var, Camelia var, Drake var, Beach Walk var... gölün kıyısında... Bir de benim LaSalle'deki odam var.»

«Sinsi.»

«Le Boeuf var, L'Aiglon var, Cameo var, Citro var, Henrici var.»

Bekleyecekti Johnny Farrar.

Ertesi gece Empire Salonunda perdemizi açtık. Jane Morgan bir harikaydı. Hem çok iyi bir şarkıcı hem de çok kibar bir hanımdı. Üstelik ününü zor yoldan kazanmıştı. Fransa'ya gitmiş, kendini Paris'te tanıtmış, oradan Broadway'e, Paris başarılarıyla dönmüştü. Provalar boyunca bizi çok destekledi. Kaygılı olduğumuzu görüyor, heyecanımızı azaltmak için elinden geleni yapıyordu. Sunucu Marty Kerman onu takdim etti ve gösteri başladı.

Jane hem Fransızca, hem de İngilizce şarkı söyledi. Arkasından Ricky Davis seyircileri bayat esprileriyle katladı, sonra da Pickering Trio çıktı.

Çok iyiydik. Eddie O'Neal öyle bir tempo veriyordu ki, seyirciler yerlerinden fırlayıp bizimle birlikte dansetmemek için kendilerini güç tutuyorlardı. «Sing»in peşinden «Blue Heaven»ı yaptık. Richie, Fred Astaire gibi step yapıyor, Florrie ile ben görülmüş en seksi karakedileri canlandırıyorduk. Programı «Georgia Brown»la bitirdik. Ben sahneye oyunun yarısında girdim ve seyirciler gülmekten kotluklarından yuvarlanır oldular. Daha iyi olamazdı. Alkışlar top seslerini arđırıyordu. Bitmek de bilmiyordu. Soyunma odalarımıza döndükten sonra bile alkışları hâlâ duyabiliyorduk. Ancak Jane son şarkı için sahneye çıkınca susabildiler. Halka bizim ilk defa olarak gösteriye çıktığımızı, bu alkış durmazsa kendisinin Paris'e dönüp yeni şarkılar öğrenmek zorunda kalacağını söylemişti.

Johnny'den çiçek geldi. Bir düzine kırmızı gül, Florrie'nin bakışlarını enseme hissediyordum. Gerçi Ben'i pek fazla sevdiği söylenemezdi ama, onu benim erkeğim olarak kabul etmişti. Beni de onun kızı olarak. Biraz gevşek davranabileceğimi düşünmek onu rahatsız ediyordu. Hem tanıştığımızdan beri, o bozuk ağzına rağmen, kendisi hep Monty'ye sadık kalmıştı. Teke tek ilişkilere inanıyordu Florrie. Yine de, o asit laflarından birini söyleyip ortalığı berbat etmektense, ikinci gösteriye kadar soyunma odasının kanepesinde uymayı seçti. Johnny'nin güllerinin üzerindeki kartta şunlar yazılıydı.

«Le Petit Courmet, Imperial, Fritzer, Cape Cod ve bir de La Salle'deki odam.»

— Gösteri güzeldi —
Johnny

Çocuklardan birini çağırıp gülleri vazoya koydurdum, Johnny'nin notunu da çantama tıktım. Bana biraz suç delili gibi geliyordu çünkü. Aklıma garip bir düşünce takıldı. Florrie de hakkımda kötü şeyler düşünüyordu. Haketmediğim kötü şeyler. Babam gibi, ablam gibi, öğretmenlerim gibi... oysa tek yaptığım, durmadan terslediğim bir adamla bir iki akşam yemeği yemektir. O halde neden suçlanıyordum? Bu sessizlik nedendi? Hoş ben bunları tartışmak istemiyordum. Hele Florrie ile. O da zaten uyumuştur.

İkinci gösteri de birincisi kadar iyi gitti. «Jet» de «Geor-

gia Brown» kadar başarı sağladı. Soyunma odama döndüğümde Johnny'den yeni bir düzine gül buldum. Bu seferkiler sarıydı. Ve Florrie de artık bir şey söylemek zorunluluğunu duydu.

«Gelecek sefer çiçekçiyle yatacağına madenciyle yat da, danstan vazgeçip lüks bir kuyumcu dükkânı açalım.»

«Sandığın gibi değil.»

«Olmadığını biliyorum. Oda arkadaşınım, unuttun mu? Günün her saatinde nerede olduğunu biliyorum.»

«O zaman bu kadar fesat davranma. Olup biten bir şey yok.»

«Bir şey var. Sen farkında olmayabilirsin. Donunu yarıya kadar indirdi bile. Rüzgârı hissetmiyor musun?»

«Ben, Ben'i seviyorum.»

«Öyle mi? Öyleyse donunu çeksen iyi edersin. Kalkıp da Chicago'da, zatürree olma.»

Odaya Richie girdi. Hayranlık ve iltifat doluydu. İki kapanış numaramızın ödülleri birden fazla olmuştu. Anlaşılan basın, gösterimizin yapısına bayılmıştı. Fınal numarasının değişmesi onları öyle hayran bırakmıştı ki, gazetelerde yer bulmayı bile hakedecektik.

Richie gidince Johnny göründü. Zaten açık duran kapıyı tıkırdatıp bizi eve kadar götürmeyi önerdi. Florrie suratını astı ve yürüyerek gitmeyi tercih ettiğini söyledi. Bir genç kız arabaya bindiğinde bacaklarını üst üste atmayı ihmal ederse zatürree kapabilirdi. Bunu söyledikten sonra çıkıp gitti.

«Benden hoşlanmıyor,» dedi Johnny.

«Ona da gül göndermen gerekirdi.»

«Gönderdim. Oteldeki odanıza koydurdum. Kartta onun adı yazılı.»

«Tanrım... ne kadar sinsisin.»

«Açım. Yemek yemek ister misin?»

«Hayır. Tek istediğim uyumak. Ben'e de telefon etmek istiyorum.»

«Bana niye söylüyorsun?»

«Bilineni istedim, o kadar.»

«Ben'i sevdiğini mi?»

«Evet.»

«Sevdiğini biliyorum. Ama bunun domatesin fiyatıyla ne ilgisi var?»

«Ben domates değilim.»

«Özür dilerim. Kelimeyi yanlış seçmişim.»

«Freud daha iyi açıklar.»

«Saçma. Haydi yürü, taksi bekliyor.»

Palmer House'den Morrison Oteline arabayla gitmek, daha yola çıkmadan varmak gibi bir şeydi. Çene çalmaya pek vakit bırakmayacaktı, Johnny bunu bildiği için hemen konuya girdi.

«Yarın San Fransisco'da olacağım.»

«Öyle mi?»

«Dün gitmem gerekiyordu ama açılış geceni görmek istedim. Çok iyiydin.»

«Kalmana değdi mi?»

«Kesinlikle. Ama seni tekrar ne zaman görebileceğimi bilemiyorum. Hiç görüp görmeyeceğimi de.»

«Sinsi.»

«Bavulum bu taksinin bagajında. Seni indirince doğrudan alana gidiyorum. Uçak bir saate varmadan kalkacak.»

«Ya.»

«Umarım memnun olmuşsundur. Daha doğrusu rahatlamışsındır.»

«Üzüldüm demek en iyisi.»

«Kimbilir, belki de Siam'da rastlarız.»

«Bizim gelecek yıldan önce orada gösterimiz yok. Burma, Malaya, Siam... bütün büyük doğu kentleri o zamana.»

«Seni özleyeceğim, tamam mı?»

«Peki.»

«Boşanmam konusunda bir anlaşma taslağı hazırlandı. Bir şey söyleme. Bekleyen yok. Tek bilmeyi istediğim, gelecek karşılaşmamızda serbest olacağım.» Beni çekip öptü. Ne olduğunu anlayamadan. Veda etmedi. Hoş merhaba da dememişti ya! Bu olayın yalnızca ortası vardı. Topu benim alanıma atan ve orada bırakan Johnny Farrar. Ne yapacaktım ben bu topu şimdi?

Araba gidince kendimi budala ve eksik hissettim. Sanki önemli bir sorunun cevabını biliyormuşum da, elimi kaldırmamışım ve fırsatı kaçırmışım gibi.

Florrie yürüdüğü için henüz Morrison'a varmamıştı. Odaya çıkıp Ben'e telefon açtım. Saat gecenin ikisiydi. Chicago saatiyle. Demek New York'ta üç olmalıydı. Allah kahretsinsin... uyan, Ben! Sana anlatacaklarım var.

Saatlerce cene çaldık. Herhalde çok pahalıya oturmuş olmalı ama değdi. Ben'le konuşmuştum. Ona olan aşkım yenden onaylanmıştı. Bitmeyecekti. Johnny Farrar ne kadar nazik ve tahrik edici olursa olsun, artık benim hayatımın bir parçası değildi. Bir ara esip bana iltifatlar yağdıran bir rüzgârdı. Gururumu okşamıştı. Tam o sırada Florrie odaya girdi. Ona dertlerinin sona erdiğini haber verdim. Ben'i sevdiğimi, her zaman da seveceğimi tekrarlardım, bu durum hakkında ne düşündüğünü sordum.

Bu durum hakkında bir düşündüğü yoktu. Tek gördüğü, Johnny'den gelen iki düzine kırmızı sarı güllerdi. Üzerinde kendi adı okunuyordu.

Alkışlar Florence'e,
Sevgiyle,
Johnny

Florrie homurlandı. «Benim asıl adım Florence değil, Flora.»

«Florrie!» Bu duygusuzluğuna şaşırmıştım.

«Kolay yolu seçmiş. Böyle diyerek şiirselleştirmiş.»

«Florrie, gül sevmez misin sen?»

«Bunları soyunma odandan getirip üzerine yeni bir kart mı koydun?»

«Bunlar senin, aptal!»

«Johnny'den mi?»

«Evet!»

«Niçin?»

«Çünkü bu güllerin senin olmasını istedi! İkimizin de erkeklerimizin burada olmadığını biliyor ve...»

«Yanlış. Çünkü hâlâ senin donunu indirmeye çalışıyor.»

«Öfff, Tanrı aşkına!»

«Ne zaman akıllanacaksın sen?»

«Bu gece gitti, aptal! Onu bir daha görmeyeceğim.»

«Yoo, göreceksin.»

«Öyle mi?»

«Öyle. Seni bir daha görmeyecek olan insan dört düzine gül yollamaz. Meğer ki seni bir daha görmeyişinin nedeni senin ölmüş olman olsun. O zaman da zaten zambak yollar.»

«Çok kuşkucusun, farkında mısın?»

«Evet, dostum, anladın. Adam seni seçip avlamaya çalış-

şıyor ve kuşkucu ben oluyorum. Sen kendin nesin, biliyor musun?»

«Bilmiyorum ama galiba az sonra duyacağım.»

«Sen kolay bir kızsın.»

«O da ne demek?»

«Sen piyasaya çıkmışsın ve Chicago daha ilk durağımız demek. Önümüzde daha Cleveland, Pittsburgh ve St. Louis var. Bu turne bittiğinde geride yirmi üç Johnny Farrar, on dört Irving Friedman, on bir Terry O'Rourke ve altı yedi tane de Nick Pasquales bırakmış olacaksın. Hepsi arılar gibi üstüne üşüşecek, bebeğim! Çünkü adın kolay çıkmış olacak bir kere.»

«Aman Florrie, amma da konuşuyorsun. Cık-cık-cık.»

«Sen o cık-cık'ı benim popoma anlat. Daha doğrusu kendi popona anlat.»

Kimin poposuna anlatırsak anlatalım, Florrie o kadar da yanılmış sayılmazdı. Chicago'da bir hafta kaldık, bu süre içinde ortaya üç erkek daha çıktı. Hiçbirinin hamlelerini asansörden yukarıya yansıtmadım. Habire Ben'i arayamazdım. Çok pahalıya geliyordu. Johnny gittiğine ve ben de yemek davetlerini reddettiğime göre, böyle gidersem sonunda bankaya para yatıracağım yerde borçlu dönecektim. Ben'e üzerinde Wrigley binasının resmi olan bir kart yolladım ve profesyonel dansçı olarak hayatımı sürdürdüm. Chicago'dan ayrıldığımızda hepimiz durumumuzdan oldukça memnunduk.

Cleveland da Chicago'ya benziyordu. Yalnız o kadar güzel değildi. Bu sefer Landmark denilen gazinodaydık. Afişte adımız Joe E. Lewis (çok sevilen bir komedyen) ve Sophie Tucker'la (ateşli şarkıcıların sonuncusu) beraber yazılmıştı. Adam sarhoştı ama her zaman çok komikti. Kadın ise, duyduğum kadar parlak değilse de, arada bir eski şarkılardan söylediğinde, onu üne kavuşturan ateşin kaynağını sezer gibi oldum.

Cleveland'da yalnızca üç gün kaldık. O süre içinde başıma bir ayakkabı imalcisi, bir optometrist, bir trompetçi (orkestradan) bir de Daniel Boone'un soyundan geldiğini iddia eden adam bela oldu. Gerçi atası gibi şapka giymiyordu ama kalçama el atmasını iyi biliyordu. Hem de attığı, elden çok ayı peçşesine benziyordu. Richie onu soyunma odasından

attırmak için polis çağırmak zorunda kaldı. Florrie olayı izliyor, tecrübeli bir baykuş gibi cık-cık-layıp duruyordu.

Cleveland'dan Ben'e telefon ettim. Çünkü bundan sonra Pittsburgh'a gidiyorduk. Ailesini ziyaret etmemi ister mi diye sordum. Olur dedi. Yalnız ilişkimiz hakkında fazla ayrıntıya girmememi söyledi. «Tony»nin üç defa reddedildiğini, ama Tiyatro 60'da iyi bir şansı olabileceğini, çünkü çok uzun süredir bir cevap gelmediğini söyledi. Bu konuda da fazla güvenli olmadığını anladım. Konuşmak da istemiyordu. Sah-te güven vermeye çalışacağıma, konunun birbirimizi ne kadar sevdiğimize dönmesine izin verdim.

Telefonu kapatırken, eğer birbirimizin yokluğuna dayanamayacak hâle gelirsek mastürbasyona dönmek konusunda bir iki espri yaptık. Sonra birbirimize, işlerin henüz bu kerteye gelmemiş olduğuna dair teminat verdik. Verdik ama, içimden inşallah yalan söylüyordur diye geçirdim. Benim söylediğim yalandı çünkü. İki kere Chicago'da, iki kere de Cleveland'da yapmıştım. Sanırım Florrie de öyle yapıyordu. Başka türlü bu kadar sadık kalmamıza ve buna rağmen uyuyabilmemize olanak yoktu. Bana her zaman mastürbasyonun hastaca, kötü ve bedene zararlı bir davranış olduğu öğretilmişti. Bebeklerin mağazalardan satın alındığı ve Noel Baba'nın gerçek olduğu da öğretilmişti. Ne yapmalıydı öyleyse tek başına bir kız? Ben şahsen Noel Baba'nın soğuk gecelerde kent dışında olduğu zaman yaptığı şeyi yapmayı seçmiştim. Zaten bebek talebi azaldığı ve mağazalardaki satıcılar boş kaldığı zaman, onların da öyle yaptığından emindim. Uzandım, kendimi buldum, iyice nazlandım ve sonra da uyudum. İşte bugüne kadar hâlâ Noel Baba'ya inanışım ve mağazalarda veresiye hesabı açtırışım hep bu yüzdendir. Peri masalları ve parmaklar... böylece darılan gücenen de olmuyor.

Cleveland'dan Pittsburgh'a geldik. Joe E. Lewis'in yerine Jackie Miles, Sophie Tucker'in yerine de Beatrice Kaye'le çalışıyorduk. Artık isimler ve suratlar biraz bulanmaya başlamıştı. Orkestra, ya Barry Brown, ya da Wally Green'di. Sanırım kendileri de bilmiyorlardı. Gösteri yaptığımız salon da, ya Arena, ya da Premiere Salonuydu. Tek emin olduğum, sunucunun adının Hayden Shepherd olduğu ve savaşı bir amiral gibi üstümüze doğru geldiğiydi. Bana değil. Florrie'ye.

Hayden Shepherd elli beşine gelmiş, şişman, şen tip-

lerdendi. Bomboş bir .nayattan sonra kendini hâlâ yaşıyor bulmaktan şaşırması gibi bir hali vardı. Bu yüzden içkiye başlamıştı. Ak saçlı, şeftali yanaklıydı. Kuliste hipopotam gibi dolanıp duruyordu. Kimsenin elini sıkırmazdı ama, kimsenin sırtına da pat pat vurmazdı. Sanki üstünde silah olup olmadığını araştırıyormuş, ya da kol güreşine yelteniyormuş gibi davranmazdı. Her zaman gülerdi. Islak bir gülüşle Sonunu da hep ıslak bir öksürükle noktalar. Günaydın derken güler, telefonu açtığında alo derken gülerdi. Florrie'nin memesini sıkıştırıp, «Aman ne güzel,» derken de gülüyordu. Florrie ona şeyini ne yapması gerektiğini söylediği zaman da güldü. Ama işin garip yanı, adam komik değildi. Hele Florrie'ye hiç komik gelmiyordu.

Bana gelince, onun Florrie'ye verdiği tombul paslar hoşuma gidiyordu. Bu sefer ben ona cık-cık-cık demek olanağını buluyordum. Bence Florrie'nin bu adamı ciddiye alması veya ona karşı tedbir alması bile gerekmiyordu. Florrie de aynı kanıdaydı. Ama kendisine ilk asılan erkeğin böyle çağı geçmiş bir pufla döşek oluşundan memnun değildi. Yakışıklı bir genç bir aygır olmasını elbette tercih ederdi. Bir şey yapacağından değil ama, beğenildiğini anlamak, sevinmek için. Kendisi bunu çok açık seçik ifade edebiliyordu. «Kendimi son çare gibi hissediyorum,» diyordu. «Sanki Sophie Tucker bile onu reddetmiş de, geriye bir ben, bir de anahtar deliği kalmışız gibi.»

Pittsburgh'a geldiğimiz gün provalara başladık. Artık bu iş de çok tekdüzeleşmeye başlamıştı. Richie hızımızı kesmememiz için uyarılarda bulunuyordu. Hareketliliğimizi, içtenliğimizi kaybetmememizi söylüyordu. Haklıydı tabii. Biz de provaları canla başla yaptık. Bu seferki sahne, öteki iki sahneden küçüktü. Zıplayacak, sıçrayacak o kadar fazla yerimiz yoktu. Hava sistemi de iyi çalışmıyor gibi geldi bana. Gösteri sırasında ışıkların sıcaklığından bezeceğimizi, birkaç ışığı söndürmek isteyeceğimizi düşündüm.

Richie ile Florrie «Georgia Brown»u ve «Jet»i prova ediyorlardı. Ben bu dansların ikisine de provasız çıkmaktaydım. Aradaki zamandan yararlanarak hole çıktım ve Ben'in ailesine telefon ettim.

İkisi de evdeydiler. Ben'in babası grip olduğundan işine gitmemişti. Telefona annesi cevap verdi ve Ben'in arkadaşı olduğuma göre, evlerine gitmemden zevk duyacaklarını be-

lirterek akşam yemeğine kalmamı isterli. 'Teşekkür ettim, programım sıkı olduğundan akşam yemeğine kalamayacağımı, fakat onlarla çay içebileceğimi söyledim, ayrıca fazla bir hazırlık yapmamasını da rica ettim. Telefonu kapattığım anda, kendimi orta sınıf âdabının içinde bulacağımı farkettim. Dilime de dikkat etmek zorunda kalacaktım, yakamın açıklığına da, popomu fazla sallamamaya da.

Sıcak bir banyo yaptıktan sonra otelden Ben'i de aradım. Biraz az konuşuyordu. Lafı durmadan bana çevirip duruyordu. Sen ne yapıyorsun? Gösteriler nasıl gidiyor? Ailemi aradın mı? Sonunda cesaretimi ele alıp neyi saklamaya çalıştığını hotbehot sordum. O zaman Tiyatro 60'ın «Tony» yi satın aldığını söyledi. Öyle heyecanlandım ki olduğum yerde sıçramaya başladım. Sanki Amerika bir savaş daha kazanmış gibi. Bunun olacağını biliyordum, diye haykırdım ona. Onu görmemeye dayanamadığımı, dürmadan mastürbasyon yaptığımı söyledim. Böylece çene çalmaya devam ettik. Sonunda, sohbetimizin budalalara özgü bir sohbet haline geldiğinde görüş birliğine vardık, yüz kere veda laştık, öpücükler yolladık, «Yalnız sen» gibi, «Seni rüyanıda göreceğim, orada olmayı unutma» gibi laflarla telefonu kapadık.

Tam o sırada Florrie de odaya giriyordu. Peşinde Hayden Shepherd vardı. Gülerek, öksürerek onu izlemekteydi. Hayır kelimesini bir türlü kabul edemeyen bir adam. Ben Florrie'nin yanına dikildim, koca hödüğe müşterek cephe sunmaya çalıştım ama onun bile yararı olmadı.

«Hadi, hadi, kızlar,» diye güldü. «Ben ikinizin de babası yerindeyim. Bir şey olacağı yok. Tek istediğim, ihtiyar yaşımda bana biraz şefkat gösterilmesi.»

Beni yanında görünce Florrie'nin cesareti arttı. «Beni dinle, koca dümbelek,» dedi. «Sahiden seninle yatmaya kalkışsam on dakikada ölürsün. Peki ben polis gelmeden senin o koca cesedini nasıl taşıyım dışarıya?»

«Bir dene bakalım,» diye güldü o.

Florrie'yi dürttüm. «Beloğukluğum var de,» dedim.

Hayden güldü, göbeği bize biraz daha yaklaştı....

«Frengim var da,» dedim.

Hayden yine güldü ve öksürdü. Florrie bana döndü. «Bana bak, bu yardım değil,» dedi.

«Cık-cık,» dedim ben. «Avvv, ne ayıp.»

Hayden'in elleri Florrie'nin üzerindeydi. O da kalkıp

adamın göbeğine bir yumruk patlattı. Yumruk demeye lâyık değildi yumruğu. Florrie'nin kavgada beş para etmeyeceğini hemen anladım, bu sefer ben yumruk attım. Yine göbeğine ama, çok daha güçlü. Elim ta bileğime kadar pufla etlere gömüldü. Bir yastığı yumruklamak gibi. Ama adam hâlâ gülüyordu.

Onu iterek odadan dışarıya atmaya çalıştık, kıpırdatmadık. Florrie'yi tekrar yakaladı. İki eli kızın iki memesindeydi. Bir türlü ayıramıyorduk. Sanki televizyonda bir istasyon bulmaya çalışıyor gibiydi. Gözlerini durmadan kırptırıyordu. Yaşları akıyor, soluğu içki kokuyordu. Florrie olduğu yere çakılmıştı. İtoğlunun memelerini çevirip durmasına ses bile çıkaramıyorduk.

Peki ben? Adamın sırtına sıçradım, kolumu gırtlığına doladım, bütün gücümle boğmaya çalıştım. Gargara yapmaya, sendelemeye başladı. Birden kendimi on yıl geriye gitmiş sandım. Ablam Mary Ann'le dövüştüğümüz günlere. «Pes de!» diye bağırdım ona. «Pes de bakiim!»

Demeye niyeti yoktu. Bunun yerine geri geri koşup beni duvara çarptırdı. İkimiz de düştük. Yanlamasına. Ama onu bırakmadım. «Pes!» diye bağırdım. «Pes de. piçoğlu piç!» Canımı dişime takıp gırtlığını tekrar sıktım. Bu arada Florrie yatağına uzanmış bize bakıyordu. Belki de hayal görüyorum, diye düşünüyordu besbelli.

Ancak duyulabilecek bir sesle, «Pes,» dedi. Herhalde pek soluğu kalmadığı için. Onu bırakıp öbür tarafa yuvarlandım, güreşçi gibi hemen ayağa sıçradım. Bir elimde bir tabla, öbüründe daha büyük bir tabla vardı.

Boynunu uvalıyordu. «Kolun kuvvetliymiş,» dedi.

Ben tablalarımı göstererek, «Okulun yakartop takımında kaptandım,» dedim.

«İnanıyorum sana,» dedi. Sonra Florrie'ye dönüp gülümsedi. «Özür dilerim, yavrum. Bir iki kadeh içeyim demiştim, herhalde...»

Florrie kendini topladı, memelerine hafifçe masaj yaparken, «Buradan defolsana sen,» dedi. Aslında masaj yapmıyor, memelerinin hâlâ yerinde olup olmadığına bakıyordu.

«Amma da kızlar,» diye güldü o. «Bahse girerim ömrünüzde gerçek ve canlı bir hıyar görmemişsinizdir.»

«Seni gördük ya,» dedi Florrie. Hayden gültürek, topalayarak, öksürerek odadan çıktı.

Ben kapıyı kapadım, kilitledim, dönüp Florrie'ye baktım. «İyi misin?»

«İyiyim. Umarım sol memem de zamanla yerine oturur. Ötekinden onı santim aşağıda kalırsa üzülürüm. Artık sutyen de giyemem. Sapan bağlamak zorunda kalırım belki.» Gülme-ye başladı. «Sen inanıyor musun bu herife?»

«Ben neye olsa inanırım.»

İkimiz de gülüştük. Florrie memelerine krem sürdü, ben de saçlarımı yıkadım. Duşa girdiğimde aklımda yalnız Ben vardı. Uzun uzun duş yaptım. İnşallah o da şu anda aynı şeyi yapıyordur, diye düşündüm. İnşallah o da sabunun zevkini benim kadar çıkarıyordur.

Ertesi sabah provadan önce taksiye binip Ben'in ailesine gittim. Acaba bu işe neden kalkıştım diye düşünüyordum. Tam müstakbel gelinlere uygun bir hareketti bu yaptığım. Çok da belliydi. Bu yüzden de utandırıcıydı. Herhalde ben kendi ailemden ne kadar uzaksam, Ben de kendi ailesine öyleydi. Önceki hayatlarımızdan kopmuştuk ikimiz de. O halde ben neden onunkine burnumu sokuyordum?

Güzel bir evdi ama mahallesi pek iyi değildi. Daha tak-siden inmeden önce karar verdim. Onlara revü kızı gibi pırıl pırıl görünmek istemiyordum. Zaten yüzümde makyaj den-meye layık bir şey yoktu. Bir tek kaş kalemi. Çünkü onu da çekmezsem hiç kaşım yoktu. Börek pişirirken kaşlarımı yak-mış gibi görünmek de işime gelmiyordu. Başıma bir eşarp bağlamıştım. Solgun bir kazak, daha solgun bir etek, düz pabuçlar giymiştim. Tek oğullarıyla yatıp kalkan sükseli bir dansözden çok, iş aramaya giden Hırvatistanlı bir hizmetçiye benziyordum.

İkisi de çok nazık ve çok resmîydiler. Ben'in ikisine de biraz benzediğini hemen gördüm. Vücudu babası gibiydi ama yüzü tıpkı annesine benziyordu. Beni ne yapacaklarını bir türlü bilemez halleri vardı. Durmadan fincanıma çay koyu-yorlar, önüne bisküvi itiyorlar, kalıplaşmış sorular soruyor-lardı. Ben'in annesi konuşmadan hoşlanıyordu. Basit bir ze-kâsı da vardı. Babası içine kapanık ve tedirgindi. Birbirine pek uymuyor gibiydiler. Belki de ben onlara hiç uyamadı-ğım için.

Ben önceki gece onları aramış, piyesini sattığını söyle-

mişti. Çok sevinmişlerdi tabii. Ama daha çok şaşırmışlardı. Ben'le nasıl tanıştığımı sordular. Onlara o apartman dairelerini anlattım, Ben askere gidince oraya benim taşındığımı söyledim. O dönünce çıktığımı eklemeyi de unutmadım. Ama bu eklemeden önce bir duraklama olmuştu konuşmamda. Bay Webber bunu hiç farketmedi. Bayan Webber ise hemen mesajı aldı. Tek kelime söylemedi ama, anladığını anlamıştım.

Bana Ben'in odasını gösterdiler. Çok şükür ki bebeklik resimlerini göstermediler. Sonuç olarak, pek heyecanlı ve parlak bir ziyaret değilse bile, başarılı sayılırdı. Bay Webber beni geçirmek için dışarıya çıkmadı. Gribinden ötürü. Ama annesi benimle taksi durağına kadar yürüdü. Bir süre ikimiz de konuşmadık.

«Kaç yaşındasın, Ginnie,» dedi annece bir sesle.

«Yirmi iki.»

«Ben de yirmi dört yaşında.»

«Evet, biliyorum.»

«Ne zamandan beri tanışıyorsunuz demiştin?»

«Fazla uzun sayılmaz.»

«Onunla yatıyor musun?»

«Evet.»

«Hayır diyebilirdin.»

«Ama bilirdiniz. Hem yaşımda yirmi iki değil. On dokuzu yeni dolduruyorum.»

«Seni neden sevdiğini anlıyorum.»

«Teşekkür ederim.»

Biraz daha yürüdük. Kafasındaki şeyi söylemeden önce iyice düşünmek istiyormuş gibi bir hali vardı. Ben'e öyle çok benziyordu ki! «Dikkatli olmalısın, Ginnie,» dedi sonunda.

«Ne konuda?»

«Anlarsın.»

«Hamilelik mi?»

«Evet. Bazen gençler bunun evlenmelerine sebep olmasına izin veriyorlar. Oysa birbirine uyan insanlar olmayabiliyorlar. Bunu da iş iştenden geçtikten sonra fark ediyorlar.»

Bir kör atış yaptım. «Siz ve Bay Webber gibi mi?»

«Çok açık sözlüsün.»

«Eh, siz de pek arkadan saldıran tür sayılmazsınız.»

Yürümeye devam ettik. Ben'in çocukluğunu geçirdiği sokaktan aşağı. Ginnie Maitland ve Ben'in annesi. O gene

konuştu. «Babasıyla ben, Ben'i hiçbir zaman anlayamadık. Ama iyi insandır. Bir kız onu bizim kadar da anlamayabilir. Yine de evlenirken bunu istediğiniz için yaptığınızdan emin olun. Mecbur kaldığınız için değil. Yalnızca Ben'den söz etmiyorum. Her erkek için konuşuyorum.»

«İlk birlikte yattığım erkek Ben'dir.»

Sözlerine anlamlı bir gülümseme eşlik etti. «Babası da benim ilk yattığım erkekti.» Uzanıp yanağımdan öptü. «Güle güle Ginnie. Uğradığın için teşekkür ederiz.» Dönüp evine doğru uzaklaştı.

Takside giderken, Ben'in annesi yaman bir hanımefendi, diye düşünüyordum. «Benim oğlum kusursuzdur» diye tutturran tiplerden değildi. Duyarlı, düşünmesini bilen bir kadındı. Kendine göre. Bana sevginin yalnızca üreme organlarında yaşamadığını söylemeye çalışmış, öyle olduğuna inananların bir ömür boyu pişmanlık çektiklerini anlatmak istemişti.

Ben'i düşündüm. Acaba onu gerçekten seviyor muydum? Tanışalı pek uzun zaman olmamıştı. Hem de hep romantik atmosfer içinde geçmişti. Asker eve dönmüş, başkalaşım geçirip oyun yazarı olmuştu. Revü kızı da adımını atıp dans yıldızı haline gelmişti. Belki pek yıldız olmuş sayılmazlardı ama, ne de olsa ikisi de çok büyük adımlar atmışlardı.

Seviyor muydum Ben'i? Evet seviyordum. Ama penisinin boyundan, orgazmının süresinden ve yeniden canlanması için kaç dakika geçtiğinden daha başka şeylerini de ölçüp biçmem gerekirdi. Onu düşündüğüm zaman yalnız çıplakken nasıl hareket ettiğini, bana sevişmemizden önce, sevişmemiz sırasında ve sevişmemizden sonra neler söylediğini mi düşünmeliydim? Aşkımızın merdivenlerde sevişmekten, banyolarda emişmekten daha başka bir derinliği olması gerekmez miydi? Ama ben başka hiçbir şey bulamıyordum. Hele şu anda. Belki onun yanına döndüğümde felsefeden, politikadan, Golf Strim'in değişen yolundan, Mohikanların Sonundan falan söz edebilirdik. Ama şu an için, penisini kafamdan çıkaracak tek şey bulamıyordum. Tek şey bile.

Öyleyse Bayan Webber'in uyarılarını ve bilgeliğini geriye atmam şarttı. Zaten onun kocası da oğlu gibi sevişebiliyorsa, yakınmasına sebep yoktu. Demir tavında dövülürdü, Bunun ilerisi beni ilgilendirmezdi. Çünkü yarın on dokuz yaşında oluyordum. On dokuz yaşındaydım ve aynaya bakışta da mutlu oluyordum. Bir gözümü kırıyor, bir me-

memi açıyor, dünyaya kalçamı kıvrıveriyordum. Ben aşk şarkıları dinlemek isterken, durmadan uyarı sokup durmayın kafama, Bayan Webber!

O gece açılışı yaptık. İlk dans iyi gitti. «Georgia Brown»u da bitirdik. Onu hiç bu kadar iyi yapmamıştık diyebilirim. Sonuncu numaramız «Jet»ti. Ya da biz öyle sanıyorduk. Ama Hayden Shepherd güle kıkırdaya gitmiş, orkestraya yine «Georgia Brown» dansını yapacağımızı söylemişti. Onu çalmalarını istemişti.

Bizden hıncını çıkarmak için yapmıştı tabii bunu. Bizi utandırmak, küçük düşürmek için. Ama iş daha ileriye vardı. Sahne ufacıktı. Yüksekti. Richie ve Florrie «Jet» kostümleriyle ortaya çıktıklarında orkestranın «Sweet Georgia Brown» müziğini çalmakta olduğunu duyunca Florrie adımını şaşırdı, sahneden aşağı uçuverdi. Ayak bileği kırıldı. Pickering Trio artık işsizdi.

Üçümüz soyunma odasında, gözlerimizi Florrie'nin ayaklarındaki alçıya dikmiş oturuyorduk. Sanki alçı çatlayıp içinden civciv çıkacakmış ve biz üçümüz o civcivin anası olacaktı gibi. Söylenecek pek fazla bir şey yoktu. Hepsini söylemiştik. Richie gerçi oteli dava ediyordu ama bundan elimize bir şey geçmeyeceğini biliyorduk. Hayden Shepherd'e gelince, o bu işin bir yanlış anlaşma, korkunç bir kaza olduğunu söylemekteydi. Müziğimizin adını karıştırmıştı, o kadar. Suç sayılmazdı ya bu? Evet, gerçi sigortamız vardı ama, yetmezdi. Zaten yetse de, evde boş oturup sigortadan milyonlar almaktansa, bedava çalışıp tecrübe kazanmak daha iyiydi bizim için. Zaten milyon falan tuttuğu yoktu. Topu topu beş yüz dolar tutuyordu işte.

Monty'ye telefon ettim. Hemen uçağa atlayıp geldi. Otel Florrie'ye güzel bir oda ayıracaktı. Doktor New York'a dönmesine izin verinceye kadar orada yatacağı Florrie. En az bir hafta sürecekti bu iş herhalde. Richie ile bana gelince, angajmanlarımızı iptal etmekten başka ne yapabiliirdik? Pickering Trio, bir kişi eksikliğiyle çalışamazdı ki!

Florrie'ye neşe içinde veda ettik, ciddiye almamasını öğütledik, Monty'ye de, alçı tam donmadan onunla sevişmeye kalkma diye takılıp, taksiye bindiğimiz gibi alana yönellidik.

Uçakla New York'a dönerken Richie bana doktorun söylediklerini anlattı. Florrie'nin bacağındaki kırık çok ciddiye-

di. İyileşmesi çok uzun sürecek ve hiçbir zaman da eski haline gelemeyecekti. Elveda o zarif adımlar. Elveda meslek hayatı, sevgili Florrie. Umarım Monty seninle evlenir, yoksa ömrünün sonuna kadar santral memuru olarak çalışmak zorunda kalabilirsin.

Gösteriler naftaline kalkınca, Florrie'nin de durumu böyle olunca, Richie'nin pek duygusallaşmaya hali kalmamıştı. İlk iş olarak bir eleman bulup işe koyulmak gerektiğine inanıyordu. Ben buna karşı çıktım. Silahı al, Florrie'yi vur, aynı kapıya çıkar dedim. Richie hiç de aynı kanıda değildi. Ona göre artık Florrie'nin tek değeri, anaç olardı. Monty de yardımcı ederse, belki yirmi yıl sonra yerine kızı çıkabilirdi sahneye. Ona çok kalpsiz bir hayvan olduğunu söyledim. Ama aslında haklı olduğunu biliyordum. Otuz yaşına gelmiş bir dansördü o. Bu fırsatı ömrü boyunca beklemişti. Arabasına koştuğu bir çift attan bir teki arka ayağını kırdı diye her şeyden vazgeçecek değildi. Başımı onun omzuna yasladım ve alana ininceye kadar ağladım.

Alanda bizi tatlı Barry Nadler karşıladı, cesaret verici sözler söyledi. Klişe sözlerdi ama, iyi niyetle söylendikleri belliydi. Bir taksiye doluşup New York kentine yollandık. Richie ile Barry arka kanepede strateji konuşuyorlar, ben ise ön koltukta yalnızca Ben'i düşünüyordum. Hayatımda tek kalan şey oydu. Ve az sonra görecektim onu.

Bu en karanlık anımda onunla olmayı öyle çok istiyordum ki. Ona öyle ihtiyacım vardı ki. İçimde acılar duyuyordum onu düşündükçe. Sihirli değneğini salladığı anda, içimdeki bütün acılar ihtirasa dönüşecekti. Bana sarılacak, istediğim kadar ağlamama izin verecekti. Hem babam, hem arkadaşım olacak. Gözyaşlarımı kurulaayacak, bana dondurma alacak, çok güzel olduğumu söyleyecekti. Sonra sevgilim olacak, bütün dünya gözümüzden silinecek, biz dünyanın merkezi olacaktık. Oradan lav çıkaracak, depremler yapacak, koca koca dalgalarla Avustralya halkını uyandıracaktık.

Beni apartmanın kapısında indirdiler. İkisi de bana babacan babacan göz kırpmıyor, doya doya uyumamı öğütüyorlardı. Merdivenlerden yukarı yarışıyordum. Omuz çantam her trabzan köşesine çarpıyor, tangırdıyor, katlardakileri kapıya uğratiyordu. Onlara ne diyebilirdim? Tek aklıma gelen şeyi haykırıp duruyordum: «İngilizler geliyor! İngilizler geli-

yor!» Onlar da gelenin yalnızca İngilizler olduğunu öğrenince mutlu mutlu kapılarını kapatıp evlerine giriyorlardı.

Kapıya vardım ve anahtarımı aramaya koyuldum. Vakit geç olmuştu. Geceyarısına geliyordu. Eğer Ben uyumuşsa ve ben onu uyandırmak zorunda kalacaksam, bunu kendi yöntemlerimle yapmak istiyordum. Kapıya vurarak değil.

Anahtarı buldum, kapıyı açtım, sessizce içeriye girdim. Karanlıktı içerisi. Bir tek ışık yanıyordu. Çantamı sanki içinde bomba varmış gibi yavaşça yere bıraktım, saçlarımı kabarttım, memelerimi düzelttim, Ben'in odasına yürüdüm. Burası holden de karanlıktı. El yordamıyla yatağı buldum, boş olduğunu anlayınca şaşladım. Işığı yaktım... Ben yoktu. Yatağı öyle altüsttü ki, sanki bir yıldır düzelten olmamıştı.

Kendi odama yürüdüm. Belki de oradaydı. Ama değildi. Işığı yaktım... Ben yoktu. Benim yatağım da öyle altüsttü ki sanki iki yıl düzelten olmamıştı. Bütün ışıkları açtım. Ben hiçbir yerde yoktu. Ne banyoda, ne salonda, ne mutfakta... hatta ne de buzdolabında. Sıkılmışım. Güvensizlik duyuyordum. Aldatılmış, küçük düşürülmüş hissediyordum kendimi. Öfkeliydim de. Bu saatte dışarda ne işi vardı? Kiminle beraberdi? Yoksa o hosteslerden biri mi dönmüştü? Zayıflık mı göstermişti Ben? Yapar mıydı? Ben? Benim kendi Ben'im?

Birden çok korktum. Polisi mi arasam, hastaneleri mi, morgu mu? Lütfen gelip teşhis edin. Elimizde tarife uyan altı ceset var.

Masanın üzerinde bir şey vardı. Telefonun yanında. Bir kâğıt parçası. Üzerinde yazılar. St. Regis Oteli. Oda 735. Yine rahatsızlaştım. Kim vardı 735 numaralı odada? Yoksa Ben'in oyunu hakkında bir toplantı falan mı düzenlenmekteydi orada? Bu kâğıt ne zamandan beri bu masanın üstündeydi? Bir hafta mı? Yoksa bugün mü yazılmış? Bu gece mi?

İstihbaratı arayıp St. Regis oteilnin numarasını istedim. O numarayı çevirip 735'de kimin kaldığını sordum. Bayan Barringer. Kapadım. Bayan Barringer, ha? Kimdi bu Bayan Barringer? Titremeye başladım. O odayı arayıp Ben'i istesem mi? Ben orada Bayan Barringer'in yanındaysa telefonu herhalde o açmazdı. Kadın da Ben'i telefona çağırmazdı. Apartmandan çıktım.

Kapıcı taksinin kapısını açtı. Bahşışlık bozuk param yoktu. Ona bir milyonluk gülümsememi verdim. Kabul etti. Asansöre yürüdüm. Şakaklarım atıyor, saçlarımın dipleri terliyordu. Yedinci kat. Halı döşeli koridor. Oda 735. Önünde durdum. Kaçmak istiyordum. Ama buraya kadar gelmiştim bir kere. Pittsburgh'dan sevgilerle St. Regis'deki korkuya gelmiştim. Kapıyı vurdum.

Bir kadın sesi. «Kim o?»

«Oda hizmetçisi!» dedim. Fransız taklidi yapmaya çalışıyordum. Kadın bu sefer:

«Daha sonra gel, şimdi sevişiyorum,» dedi.

Doğru değildi herhalde. Ama ben oyunu sürdürdüm. «Ama madam, size temiz havlu getirdim.»

«Daha sonra. Ben şimdi çok güzel bir şeyi emiyorum.»

Tekrar kapıyı vurdum. Kemiksiz, omurgasız bir amip gibi, bastırmayı sürdürdüm. «Lütfen madam... yalnızca bir dakika sürecek.»

İçerden ses gelmedi. Hiç. Yalnız kafamın içindeki uğultu ve alınımdaki ateş. Derken kapı açıldı... ve Ben. Çıplak. Arkasında kadın. Onu pompalayıp duruyor. Dudakları gülümüyor. «Vive la France!»

Anne? Benim annem? Kapı dibinde kâbus. Fantasmagoriya... var mı öyle bir kelime? Orada durmuş bakıyordum. Tekrar tekrar, bir daha... bir daha. Emin olmak için. Onlar olduğunu biliyordum çünkü onlar da beni tanımışlardı. Herkes herkesin kim olduğunu biliyordu ve söylenecek hiçbir şey yoktu.

Koş, Ginnie, kaç. Ayaklar, yapın görevinizi. Asansör, aşağıya. Lobi, dur, kapı dönüyor. Taksi?

Taksi beni altmış üçüncü sokağa götürdü. Evine hiç gitmemiştim ama, nerede oturduğunu biliyordum. Zilde adı yazılıydı. Bastım. O da alt kapıyı açma düğmesine bastı. Kapıyı itip girdim, merdivenleri çıktım. Richie pijamalarıyla kapıdaydı. «Ginnie?»

«Galiba.»

«Ne oldu?»

«Şey...» Yanına varmışım. Beni içeriye soktu. Kahve yapmak istedi ama, onu bırakmıyordum. Benden ayrılmasına izin vermiyordum. Çünkü veremiyordum. Beni kendi yatağına yatırdı, alnıma soğuk ve ıslak bir bez yerleştirdi.

«Ne olduğunu söylemek istiyor musun?» diye sordu.

«Hayır.»

«İsteri krizine gidiyorsun. Anlatsan iyi olur.»

«Yapamam!»

«Yapamaz mısın, yapmak istemez misin?»

«Yapamam.» Konuşmak istiyordum ama kelimeler boğazıma düğümleniyordu. Koca koca lokmalar halinde kelimeler. Boğuyorlardı beni.

«Ginnie, konuşman şart.»

Konuşamıyordum ama.

«Konu Ben mi?»

Başımı salladım.

«Kavga mı ettiniz?»

Başımı bu sefer iki yana salladım.

«Onu biriyle mi buldun?»

Evet anlamında salladım.

«Kiminle?»

«Annem...» derken kazanın kapağı attı. Kelimeler anlamlı anlamsız, yaşlar ve hıçkırıklar arasında ağzımdan dökülmeye başladı. Richie beni tutuyor olmasaydı, patlayıp dağılabiliirdim o anda.

«Annen mi?»

«Evet.»

«Ve Ben, ha?»

«Ulu Tanrım!»

«Annem öldü.»

«Ne?»

«Benim annem öldü.»

«Ginnie... sen... öldürdün mü yoksa onu?»

«Şu anda öldürüyorum. Öldü. Annem öldü.»

Geceyarısı sakinleştim. Yatak büyüktü. Richie yanımda yatıyordu ama bana dokunmuyordu. Kafamdan olup bitenleri sıraya sokmaya çalıştım. Gerçekten ikisini birarada görmüş müydüm? Görmüştüm. Çıldırmadan buna dayanabilecek miydim? Belki. İki soru. Bir. Ben onun annem olduğunu biliyor muydu? İki. Maggie benim Ben'in sevgilisi olduğumu biliyor muydu? Eğer bu iki sorunun da cevabı evetse, o zaman onları cehennemde yanmaktan kimse kurtaramazdı. Ama ya hepsi bir rastlantıysa? Daha garip şeylerin de olmuşluğu vardı bu dünyada. Yo, bundan garibi olmamıştı. Bana olmamıştı. Bana olmamıştı.

Richie'nin koluna dokundum, doğrulup oturdu. «İyi misin?» diye sordu.

«Benim doğum günüm.»

«Kutlu olsun.»

«On dokuz yaşımdayım.»

«Herkesin başına geir. Yakında alırsın.»

«Richie?»

«Evet?»

«Benimle sevişir misin? Bugün doğum günüm... bir armağana ihtiyacım var.»

«Hep istemişimdir, bilirsin. Seninle sevişmeyi yani.»

«İşte fırsatın.»

«Sanmıyorum.»

«Öyle mi?»

«Zaman seçimi yanlış, Ginnie. Şu anda sen fazlasıyla...»

«Gerçekten bir armağana ihtiyacım var, Richie.» Karanlıkta onu yoklayarak buldum. Dimdikti. Daha ben ulaşamadan.

«Tanrım!»

«Richie?»

«Alt tarafı ben de insanım, Ginnie.»

«Biliyorum. Senin de ihtiyacın var bir armağana. Son yirmi dört saati öyle kötü geçirdik ki... haydi birbirimize birer armağan verelim, Richie. Bağlantısız pürüzsüz. İkimiz çok mutsuz, çok acılı ve çok iyi iki insan olalım. Lütfen, Richie. Lütfen, ha?»

«Doğum günün kutlu olsun, Ginnie.»

ben

1952

Kelime kalmamıştı. Hele benim için. Ne demişti? Ginnie kıızıydı onun, ha? KIZI?

Maggie durmadan konuşuyordu. Dengesini öylesine kaybetmişti ki, sigarasını bile bir kenarda unutmuştu. «Ne demeye gecenin yarısında gelip kapımı vuruyor... Onu New England'da bir kız okulunda falan sanıyordum. Bu oda hizmetçisi numarası, bu havlu numarası da ne demek oluyor? Burada olduğumu nereden öğrenmiş olabilir?»

«Senin nerede olduğunu biliyordu,» dedim. «Benim burada olduğumu biliyordu yalnızca.» Yüzüme baktı. Aklı iyice karışmıştı. «Bu odanın numarasını evde bir kâğıda yazmış olmalıyım. O da onu buldu. Ama bu işteki terslik, Ginnie'nin şu anda Pittsburgh'da olması gerekiyordu. Allah kahretsin, Maggie... biz Ginnie ile beraber yaşıyoruz.»

Bu sözüm onu olduğu yerde dondurması gereken bir sözdü. Ama öyle bir şey olmadı. Hatta onu daha da güçlendirdi diyebilirim. «Sana çocuklarım olduğunu söylemiştim. Ginnie çocuklarımın küçüğüdür. Şimdi on sekiz... yoo, on dokuz olmalı. Ne de güzel, değil mi? Küçükken öyle sıçan gibi bir şeydi ki. Onu arabanın torpido gözünde taşıyabilirdik neredeyse! Benim kızım ve senin sevgilin. Ne kadar barok!»

Elbiselerimi toplamaya başladım. Aklımı başıma toplamaya çalışıyordum. Ginnie nereye gitmiş olursa olsun, onun da aklının dağınık olduğu belliydi çünkü. «Ben onun peşinden gitsem fena olmaz,» dedim. «Anlatmaya çalışayım.»

«Annesi sevgilisini alıyor. Göz göre göre. Vive la France! Nasıl anlatabileceksin bunu?

«Herhalde işe gerçeği söylemekle başlayıp sonra ayrın-

tıya gireceğim. Şimdi tek umudum... inşallah Ginnie iyi durumdadır.» Pantolonumu giyerken yan gözle ona baktım. Maggie kontrolunu yeni baştan kazanır gibiydi. «Bütün bunlar seni rakatsız etmiyor mu?» diye sordum.

«Etmesine izin vermeyeceğim. Ben kararımı birkaç yıl önce verdim ve adımımı ona göre attım. Verirken de biliyordum ki...»

«Ama az önce koşarak kendini karanlıklara atan insan, senin kızındı! Onu merak etmiyor musun?»

«Evet. Evet, ediyorum. Ama işin acı gerçeği, o senin sorunun, benim değil. Ben bu konuda hiçbir şey yapamam. Oysa sen yapabilirsin. Yani, aziz dostum, onun gözünde bir zamanlar bir katre değerim vardıysa bile, bugün artık o da toz oldu. Ebediyen. Ama sen... hâlâ bir şansa sahipsin. Ne zamandan beri onunla yaşıyorsunuz? Yatakta iyi midir? Duyduğuma göre annesi herkesle yatıp kalkan biriymiş. Babası da ibnenin tekiymiş ama, kendisinin bundan haberi yokmuş. Henüz!!! Anladığı zaman neler neler olabilir.»

«Maggie... amma da soğukkanlısın.»

Bir an için bu sözüme itiraz edecek sandım. Ama boş verdi. «Herhalde beni bir daha görmek istemezsin,» dedi. Elleri birden trafiği durdurmak istiyormuş gibi havaya kalktı. «Bir şey söyleme... kes bu lafı.»

«Ama, Maggie... ben seni incitmek istemedim ki.»

«Bak daha şimdiden geçmiş zamanda konuşuyorsun.»

Bağırdım ona.

«Niye kendini bu kadar alçaltıyorsun? Niye herkesle bu kadar çok düşüp kalkıyorsun?»

«Bana Ginnie'yi anlat. Neler yapıyor?»

«Çok parlak bir dans yıldızı.»

«Ah, tabii, anlıyorum. Çirkin ördekten Kuğu Gölüne. Bilmem gerekirdi.»

«Gitmem gerek. Kızın belki şu anda bir yerde bir arabanın altında yatıyordur.»

«Evet. Sana ihtiyacı olacak.»

«Belki de annesine ihtiyaç duyar.»

«Hiç annesi olmadı ki.» Koluma girdi, benimle kapıya kadar yürüdü. Geçit törenindeymişiz gibi. Ama ben giyiniktim, onun elbiseleri ise yerdeydi.

Kapıyı açıp beni yanağımdan öptü. «Küçük yavruma iyi

bak, Ben. Onun bu kadar zevk sahibi olmasına memnun oldum. Şimdi git buradan artık.»

Koridorda durmuş, kapalı kapıya bakıyordum. Budala genç yıllarım boyunca kafamın hiç bu kadar karıştığını hatırlamıyordum.

Hemen bir taksiye atlayıp eve döndüm. Taksiler, New York'un kan damarları içinde alyuvarlara benziyorlardı. Durmadan kentin bir yanından öbürüne enerji taşıyıp duruyorlardı. Onlar olmasa ölürdü bu kent. Onlar olunca da pıhtılaşmalar, tıkanmalar oluyordu. Herkes kendi ölüm nede-nini kendi seçsin. Ginnie'nin evde olacağını hiç sanmıyordum ama, başka da gidebileceğim bir yer yoktu. Seyahat çantasını kendi odamda buldum. Oraya bırakmıştı. Hâlâ kitli-tiydi. Havayolu etiketi de üstünde.

Telefonun yanında kendi notumu buldum. «St. Regis Oteli, oda 735.» Yanındaki tablada da üç sigara izmariti. Ginnie'nin içtiği markadan. Üstünde Ginnie'nin rujuyla. Keşke o otel odasının kapısını vurmadan önce bir karton sigara içene kadar düşünseydi, dedim içimden. Birden dedektif kesilmiştim. Tek bulmam gereken şey, gecenin yarısında nereye gitmiş olabileceği ve şimdi bir buçuk olduğuna göre, hâlâ nerede kalabileceğiydi.

Bu saatte insanların telefonlarını çaldırmak istemiyordum. Yatağıma uzanıp düşünmeye çalıştım. Ginnie Pitts-burh'dan döndüğüne göre, herhalde Florrie ile Richie de dönmüş olmalıydılar. St. Regis Otelinden o durumda fırlayınca, Ginnie herhalde dosdoğru Florrie'ye giderdi. Meğer ki Florrie daha önceden Monty'ye gitmiş olsun. Acaba Monty'ye gittiğinde onu kendi annesiyle yakalamış olabilir miydi? Oedipus bile Jocasta ile yatmıştı. Başkaları niye onlardan geri kalsın ki?

Sabaha kadar yapabileceğim başka hiçbir şey yoktu. Kendimi sefil hissedip öylece beklemekten başka. Şişeye başvurmadan sefil olup beklemekte kararlıydım. Yatağımda yarı uyur, yarı düşünür, yarı rüya görür durumda yatıyordum. Maggie ile Ginnie ana-kız. Hakkı vardı Maggie'nin. Ne kadar barok? Peki, ya Maggie o gece telefon etmemiş olsaydı. Ya hiçbir zaman beni aramasaydı? Ne olacaktı o zaman. Ginnie ile ben bir zamanlar annesiyle yattığımı öğrenecek miydik? Günün birinde, örneğin onuncu yıldönümümüzde ben ona bu kadından, bu Maggie'den söz edecek

miydin? O zaman o, hikâyenin gerisini kendi kendine mi anlayacaktı? Acaba onca yıldan sonra nasıl tepki gösterirdik bu habere? Gülüp geçer miydik? Hayat böyledir, mi derdik? Yoksa ikimiz de şoka kapılır, tiksindir, mahvolur, çocuklarımızın önünde kavgaya mı tutuşurduk?

Bundan sonra, iki kadının benzerliği takıldı aklıma. Yakınlıklarını bilmeden bile farkına varmıştım o benzerliğin. Aralarındaki tek fark, yirmi yıllık yaş farkıydı. Ginnie daha yaşlı, Maggie daha genç olsa nasıl kardeş gibi benzeceklerini düşündüm. Gülümsemeleri. Başın ince boyun üzerinde duruşu. O ahenkli yürüyüş. O inanılmaz espri gücü. Ve sevişme biçimleri. Onca ihtirasın içinde onca mizah. Genç bir erkeğin hem anneyle hem de kızla yatmasına dair neler neler dinlemiştim. Abartmalarla, yalanlarla dolu hikâyeler. Ama işte bugün aynı şey kendi başıma gelmişti. Güldüğüm de yoktu, övündüğüm de. Fena halde sarsılmıştım. Ginnie'yi merak ediyordum. Bu karanlıkta...

Ben onu gördüğümde, şoka kapıldığıma göre, o beni Maggie ile görünce neler hissetmezdi! Ginnie'yi bulsam bile, insan anlatılamayacak bir şeyi nasıl anlatabilir ve affedilemeyecek bir şey için nasıl özür diler? Aya gitmek bile daha kolay. Pencereden atlamak en uygunu.

Sabah oldu. Oluşunu adım adım izlemek zorunda kaldım. İyi bir gün olacak mıydı acaba? Bana cevaplar verecek, yardımlar edecek, sevgilimi bulmama yol açacak mıydı? Saat sabahın beşiydi. Aradaki birkaç saatte biraz kestirmek gibi bir umudum zaten yoktu. İşlerim vardı. Gidip Ginnie'nin çantasına dokunacaktım daha. Yerinden kıpırdatmadan tabii. Çanta sanki birden açılıp içinden Ginnie fırlayacak, bir yandan şarkı söylerken bir yandan bir makineliyle beni yere serecekmiş gibi geliyordu. Saygıyla çantanın çevresinden dolaştım. Ona dokunmaya hakkım olmadığını biliyordum. Ginnie'ye ait şeylerin hiçbirine dokunmaya hakkım yoktu. Hele Ginnie'nin kendisine, hiç!

Suçluluk gelmiş, çökmüştü kentin üzerine. İlk çağırdığı da bendim. Niyeti bana yalnızca merhaba demekti. Ben ona hafta sonunda kentte olmayacağımı söylemeye çalışmışım ama, hınzır şey bu arada kafamın içine kampını kurmuş, yerleşmişti. Ayaklarını kaldırıp vicdanımın üzerine dayamış, en iyi purolarımı tüttüre tüttüre oturuyordu orada.

«Yasayı bilmemek özür teşkil etmez,» diyordu bana dur-

madan. «Margaret'in Virginia'nın annesi olduğunu ve Virginia'nın da onun kızı olduğunu bilmeyişin, yasa gözünde seni kurtaracak değil. İkişisiyle de yattın. Bu bir kere çifte zina. Ceza olarak ömrünün sonuna kadar şeyinden asılacak ve öyle kalacaksın. Tanrı yardımcın olsun.»

Duşa girdim. Neredeyse kusuyordum. İçtiğim kahve de midemde durmak istemiyordu. Ağzımı bir ilaçlı suyla çalkaladım ama yardımı, okyanusa atılan bir tükürük kadar oldu. Dolaştım, oturdum, puro içtim, düşündüm ve bu arada hep saatin kollarını izledim. Yedi buçuk olduğu zaman Barry Nadler'i evinden aradım.

Pittsburgh'da olup bitenleri bana anlattı. Florrie'nin hâlâ orada olduğunu, ama Ginnie'yi benim yanımda sandığını, çünkü dün gece Richie ile birlikte onu bizim evin önünde taksiden indirdiklerini söyledi. Kaygı içindeydi. Bana Richie'nin telefon numarasını verdi.

Richie de bana aşağı yukarı aynı şeyleri söyledi. O da ilgi gösterdi. Ginnie'den bir haber alırsa beni arayacağını da ekledi.

St. Regis'de Maggie'yi aradım. Sürpriz! Dün gece ben çıktıktan biraz sonra otelden ayrılmıştı. Gecenin iki buçukunda. Elveda Maggie. Sakın tahta penisler emmeye falan başlama.

Başka arayacak kimsem kalmamıştı.

Çaresizliğim dayanılır gibi değildi. Gömülüydüm içinde. Derken birkaç YWCA konukevini aramak geldi aklıma. Ginnie Maitland mı? Hayır, o isimde kimse kalmıyordu. Konukevlerinin hiçbirini duymamıştı bile bu ismi. Barbizon otelinde ve gelişigüzel seçtiğim birkaç başka otelde de tanıyan yoktu onu. Ginnie'nin bulunduğu yeri bilemeyecektim. Tek umudum onun iyi ve güven içinde olmasıydı. Eğer hâlâ New York'taysa, bulacaktım onu. Yok, New York'dan ayrıldıysa... bu seçenekle güreşmeye gücüm yoktu.

İşime yürüyerek gittim. Bir buçuk saat kadar sürdü. Ginnie benim hayatımın en önemli parçasıydı. Önceliklerimi bir sıraya sokmaya kalkarsam en başa Ginnie'yi koyardım. İkincisi yazdığım oyundu. İşim üçüncü sırayı alıyordu ama, ikinciye uzaklığı epey fazlaydı. Soluk alıp vermek ise dördüncü geliyordu ama... gözle görülemeyecek kadar uzaktaydı.

İşe geç kalmıştım. Doğruca Buddy Connors'u görmeye

gittim. Bana gülümsedi. İyi bir insan olmasına rağmen, bu budalanın nasıl böyle bir işe yükselebildiğini düşünüyordum kendi kendime. Bir gün çıkacaktı foyası ortaya nasılsa. Birkaç ay sonra Buddy'nin Skouras'ın yeğeniyle evli olduğunu öğrendim. Dinini değiştirmiş, Ortodoks olmuştu. Yani artık ömrünün sonuna kadar çalışmadan yaşayabilecek durumda sayılırdı. Aferin sana Buddy. İnsan kafasıyla yapamadığını penisiyle yapmalı. Bir patronun midesine giden en kestirme yol, yeğenin vajinasından geçirdi. Napolyon mu söylemişti acaba bunu? Belki de Norman Thomas söylemişti.

Piyesimin provaları başlayacağı için, iki haftalık mazeret izni istediğimi söyledim Buddy'ye. Ücretsiz izin tabii. Bu mümkün olmazsa, yaklaşan izin hakkıma mahsuben alacaktım bu süreyi. Ya da hastalık izni olarak falan.

Buddy olur dedi. Ayarlayacağını söyledi. Sırtıma pat pat vurdu, bana iyi şanslar diledi. Severdim Buddy Connors'u. İşini biliyordu hiç değilse. Para için evlenip de çekilmez züppe haline gelen nice insanın tersine, Buddy kendini rahat bırakmış, karısına hizmet eden, herkese dostluk gösteren bir adam olmuştu. Buddy. Dost demekti argoda. İyi bir isim doğrusu.

Mickey ile Dora'ya iki hafta kadar gelmeyeceğimi söyledim. Mickey bana şans diledi, Dora burnunu sümkürdü. Bu da aynı anlama geliyordu. Yalnız daha yüksek sesle ifade edilmişti, o kadar.

Gruber'e haber vermeye gittim ama o Londra'daydı. Pat Jarvas'a haber bıraktım. Biraz süzüldü, bana iyi şanslar diledi, ağzını şapırdatıp dilini dudaklarının çevresinde gezdirdi. Tatlı bir şey yemiş gibi. Pat Jarvas'ın bir iyi yanı varsa, hakkınızda ne düşündüğünü yüzünüze hemen belli ederdi. Benim için de ne düşündüğü belliydi. O anda sanki kemerimin tokasını alnına dayamış duruyordum karşısında. Kulaklarına elimi uzattığım anda cennet benimdi.

Batı Kırk Sekizinci Sokaktaki kulübe uğradım. Oradaki salonlardan birinde saat on birden akşam altıya kadar, rol alacak aktörler «Tony»yi yüksek sesle okuyacaklardı. Yazar olarak bana teksir edilmiş bir de program gönderilmişti. Gerçi şahsen davetli değildim ama, yine de. Belki Harvey Epstein benim bulunmam konusunda ısrar etmiş olabilirdi ana, yüzüme öyle bir ısrarda bulunduğu yoktu. Beni tanımadı bile sanıyorum. Ben de tabii merhaba demedim. Hem zaten çok

da meşguldü. Bu işlerde protokolun ııeler gerektirdiğini de bilmiyordum. Konunun bu kadar cahili olduğuma göre de, rejisörün işini, «Hey, Merhaba Harvey, nasıl gidiyor, arkadaş?» gibi saçma sapan laflarla kesmek doğru olmazdı.

Rol dağılımında bana hiç danışmamışlardı. İyi de olmuştu. Sırf erkeklerden kurulu olan bu kadroya asla evet demezdim çünkü. Piyesimin oynanmaması pahasına bile olsa. Tony rolü için ince uzun bir genç seçmişlerdi. Cüssesi Margaret O'Brien'den pek farklı sayılmazdı. Johnny'ye de ağır sıklet, çilli ve kızıl saçlı birini bulmuşlardı. Benim yerime, yakışıklı bir Aryen çıkacaktı. Ona benzemek için ölmeye razıydım ama... oyunumda değil. Holdoffer'e de yaralı suratlı bir boksör eskisini çıkarıyorlardı. Burnu kulağına kaçmış bir herif. Yani sözün kısası, hiç kimse benim tarif ettiğime benzemiyordu. Cümlelerini de hiçbirisi benim yazar-ken duyduğum seslere benzer şekilde söylemiyordu. Deyo rolüne kırk yaşlarında, tombulca, kelleşmeye yüz tutmuş peltek bir homoyu çıkarıyorlardı. Kuyper'i yirmilik, dalgalı saçlı, yine peltek biri oynuyordu. Tony'den başka bütün isimler değiştirilmişti. Bir adım daha atıp yazarın da adını değiştirmek, yapılacak en doğru hareket olur gibi geldi bana.

Ginnie'nin kaybolmasının peşisıra oyunumun da böylece ölmesi, içimde öyle umutsuz bir öfke yarattı ki, ilk ara verildiğinde Epstein'in üstüne sıçrayıp olmayan vücudunu bir köşeye kısırdım.

«Benim oyunum değil bu,» dedim.

«İyi,» dedi. «Ama sen kimsin?»

«Ben oyunun yazarıyım.»

«Haa.» Durumu çabuk kaptırmıştı. Eeni tutup bitişikteki daha küçük bir odaya soktu. «Bak evlat,» dedi. «Biliyorum, sana biraz kötü gelmiş olmalı ama...»

«Kötü değil, bir felaket!»

«Bu daha ilk okunuşu.»

«Ama kadro gülünç, her şey baştan sona yanlış!»

Dikleşti. Sırtı geriye doğru kavisleşti. «Olabilir,» dedi. «Ama oyunun yönetmeni benim ve ben bu kişileri böyle görüyorum.»

«Her karakter dikkatle ve ayrıntılı biçimde tarif edilmişti ve...»

«Bana bak, okumaları dinlemeye kalacak mısın, kalma-

yacak mısın? Kalacaksan pekâlâ. Ama ayağıma dolanma, tamam mı? Oyununu hazırlamak için elimde yalnızca on gün var ve senin egonu okşamaya ayıracak hiç vaktim yok.»

«Geri alırım oyunumu.»

«Alamazsın. Oyun artık Kepper'in ve NBC'nin malı. Şimdi ya yerine otur, terbiyeni takın, ya da buralarda durma. Zaten oyuncularla başım yeterince dertte. Bir de yazarlara düşündüklerimi anlatmak zorunda değilim.»

«Elinde öyle besbelli iki homo var ki... işin bir sinsiliği kalmıyor! Nerede gizlilik? Peltekler! İkisi de. Kameraya biraz yaklaşırsalar, çekimi su altında yapmışsın gibi gözükecek her şey.»

«Ben öyle görüyorum onları. Onlar da öyle konuşmak istiyorlar. Zamanı gelince ayaklarını yere bastırırım.»

«Nasıl? Adamların konuşma bozukluğu var.»

Kapıya doğru yöneldi. «Benim bu zırvalara ayıracak vaktim yok,» dedi. «Eğer tatsızlık çıkarırsan seni buradan dışarıya attırırım. Yol ver.»

Böylece Epstein ping-pong masasının başına döndü. Servis ondaydı. Kadroyu hazır olmaya çağırırdı, okumaya başlardılar. Eskisinden de beter okuyorlardı. Kendisi tek kelime söylemiyor, hiçbir eleştiride bulunmuyordu. Başımın iyice dertte olduğunu biliyordum. Elimden de bir şey gelmiyordu. Girdiğim gibi sessizce çıktım oradan. Belki de adımı değiştirebilirdim. Daha iyisi, belki bir araba çarpardı bana. Öldürecek kadar sert değil. Yalnızca total amnesi getirecek kadar. Uyanınca hiçbir şey hatırlamazdım o zaman.

Bir dükkâna girip Barry Nadler'e telefon ettim. Eğer Richie, Florrie'nin yerine birini arıyorsa, Barry bunu bilmeliydi. Ayrıca, Ginnie'nin nerede olduğunu da bilmeliydi.

Biliyordu ama bana söylemiyordu.

«Beni dinle, Barry; kulağına neler gelmiş olursa olsun, ben Ginnie'nin yerini bilmek istiyorum.»

«Ben bir şey duymadım... yalnız, yerini bilmeni istemiyor. Ne yapabilirim ki?»

«İyi mi durumu?»

«Evet. Ama bileğini kıran Ginnie olsaydı da, eve dönen Florrie olsaydı hepimiz daha mutlu olurduk gibi bir duygu var içimde.»

«Nerede o?»

«Bilmiyorum. z

«New York'ta ama... değil mi?»

«Bir yerlerde. Evet. İkinci bir kız arıyorlar. Ne kadar çabuk bulurlarsa o kadar çabuk işe başlayacaklar.»

«Barry, eğer kaldığı yeri biliyorsan bana söylemek zorundasın. Onu görmem gerek.»

«Kaldığı yeri bilmiyorum. Bana da söylemiyorlar.»

«Barry, lütfen! Richie biliyor mu kaldığı yeri? Onun bilmesi şart... Allah kahretsin! Onu gerektiğinde nereden arayacağını bilmesi şart!»

«Öyleyse ona sor. Ben istihbarat bürosu değilim ki!»

«Sorarım öyleyse.»

«Bana bak... telefonu kapatmadan önce söyle bana, oyun ne oluyor?»

«Oyun bombok oluyor!»

Richie'yi aradım. Cevap veren olmadı. Kendi evimi çevirdim. Belki Ginnie oraya gelmiştir diye. Bir sinemaya girdim. Filmin yarısında aklım başıma geldi. Eğer Richie ile Ginnie yeni bir dans elemanı seçmek istiyorlarsa, şu sıra prova stüdyolarından birinde olmalıydılar. Böyle yerlerin hepsini bilmiyordum ama, sık sık kullandıkları pek çok yeri biliyordum.

Variety Arts, Showcase, Dance Players, Carnegie Hall, Steinway Hall... bunların her birindeki her salona girdim çıktım. Anlaşılan, buralarda onları arayabileceğim onların da aklına gelmişti. Herhalde cehennemin dibinde bir yerde çalışıyorlardı. Kendilerinin bile rehbersiz bulamayacakları bir yerde.

Eve döndüğümde saat yediydi. Aşağıda adıma bir paket bırakılmıştı. Arnie Felsen'in el yazısı. Buraya uğramış, yazdığı oyunu bırakmış, vaktim olduğu bir ara okumamı rica ediyordu. En istemeyeceğim şey!

Tekrar Richie'yi aradım. Açan olmadı. Barry'yi aradım. Yeni haber yoktu. Arnie'nin oyununu okudum. Yetenek yok! Bir sandviç yiyip bira içtim. İki bira. Tekrar Richie'yi aradım. Cevap yok. Her on beş dakikada bir aradım Richie'yi. Dokuzu kırk beş geçe cevap verdi. Canına okumuştum! Arayanın ben olduğumu biliyordu. Ne diye aradığımı soruyordu. Hemen konuya girdim. «Ginnie yanında mı?»

«Ginnie gösterimizin yüreği sayılır, Ben. Kendimden bile önemli. Kendi yerime birini bulabilirim ama, onun yerine hiç kimseyi bulamam.»

«Yanında mı diye sordum sana.»

«Değil.»

«Ama nerede olduğunu biliyorsun.»

«Elbette.»

«Ve elbette ki bana söylemeye niyetin yok.»

«Çıldırmasına ramak kalmış durumda. Bunu göze alamayız. Senin ondan uzak durman şart. Buna mecbursun... biraz süre tanı.»

«Zaman tanırısam her şey yerine oturur, hiç anlatma şansım kalmaz.»

«Sen şimdi **anlatabileceğini** mi sanıyorsun?»

«Söyledi mi sana?»

«Zorla anlattırdım. Bir bombanın fitilini çekmek gibi oldu.»

«Durumu iyi mi?»

«Yaşıyor.»

«O da ne demek.»

«Onu rahat bırakırsan hayata dönebilir demek.»

«Teşhisin bu mu, sayın Doktor?»

«Aptal gibisin bugün.»

«Richie, onu görmem şart. Açıklayabilirim...»

«Olmaz.»

«Ya yanılıyorsan? Ya beni uzak tutmakla faydadan çok zarar veriyorsan ona?»

«Hiç sanmıyorum. Açıklaman ne olursa olsun... kızın durumu kötü, Ben, tamam mı? Ona yaptığın sürpriz az şey değil. Sen ve onun **annes!** Oracıkta fıttırmadığı bile mucize sayılır. Durumu kabullensen iyi edersin. Kızcağız ince buz üstünde geziyor. Onu karşı kıyıya geçirebilecek tek kişi de benim. Hiç değilse şu an için. Daha yirmi dört saat bile olmadı.»

«Söyledim sana... uzatmaktan korkuyorum.»

«Ben de uzatmamaktan korkuyorum. Bu bir ateşkes. Ve duruma bakılırsa bütün ipler de benim elimde. Hâlâ orada mısın?»

«Evet.»

«Eşyalarını hiç açmadığını söylüyc. Çantasını orada bırakmış. Barry'nin bürosuna getirebilir misin?»

«Evet.»

«Ben oradan alır Ginnie'ye veririm.»

«Peki.»

«Hemen değil. Sabahleyin getirirsin. Barry'ye teslim et.»

«Peki.»

«Ondan uzak durmalısın, Ben. Henüz hazır değil.»

«Hazır olduğuna kim karar verecek?»

«Umarım kendi verir. Tamam mı?»

«Elimde pek başka seçenek yok, değil mi?»

«Korkarım ki yok.»

«Çantasını sabahleyin getiririm.»

Telefonu kapadı ama ben kulaklığı birkaç saniye elimde tuttum. Yerine koymaya korkuyordum. Koyduğum anda Ginnie ile ilişkim ebediyen kopacak gibi geliyordu. Ama sonunda ben de kapattım. Ve yorgunluktan uyuyakaldım

Beni uyandıran, odaya dolan güneş oldu. Prova programına baktım. Saat ondan akşam beşe kadar. Batı Altıncı Altıncı Sokaktaki St. Nicholas Arena'nın üst katında. Önümde daha iki saat vardı.

Giyindim, Ginnie'nin çantasını aşağıya indirdim. takside yanıma koydum. Sanki içinde Ginnie'nin cesedi varmış gibi. Daha da beteri, onu kendim öldürmüş gibi hissediyordum. Çantayı Barry'nin bürosuna götürdüm. Barry oradaydı. Yüzüme koyun gibi garip bakışlarla bakıyordu. Richie onu aramış olduğu için geleceğimi biliyor, beni bekliyordu. Oradan ayrılırken içim boşalmış da orada kalmış gibi hissettim. Köşedeki tütüncü dükkânına girip bekledim. Oradan Barry'nin bürosunun bina kapısı çok iyi görünüyordu. Richie gelince onun peşine takılacaktım. Görünmedi. Bir saat orada bekledikten sonra çıkıp provaya gittim. Şanslı bir dedektif değildim.

Oyunum koktukça bütün bina da kokuyor, oyunuma çok iyi yakışıyordu. Boks ringleri gibi kokuyordu hem de. Lisede boks yaptığım sıralar jimnastikhanenin kötü koktuğunu sanırdım. Demek ondan da kötüsü, St. Nicholas Arena'nın kokusuymuş. Bunun yanında bizim eski jimnastikhane, Pamuk Prensesin odası sayılırdı. Kazılmış mazarlar gibiydi burası. Bayat, ekşi, küflü, mumyalanıp yakılmış şeylerin kokusu. Veba giysilerini yeni yakmışsınız gibi. Yenikliğin kokusu. Kazanan erkekler Aqua Velva kokardı. Portakal dilimi gibi kokardı. Kaybedenler de St. Nicholas Arena gibi kokardı işte. Bu binada prova edilen hiçbir oyun, perdesini üç kereden fazla açamazdı besbelli.

Yukarıya çıkıp onları buldum. Yönetmenimi ve oyun-

cularımı. Hiçbir gelişme göremedim. Dünkünden tek farkı, yazdığım satırları biraz ezberlemeye başlamış olmalarıydı. Benim unutmak istediğim o satırları. Sanki Tarzan'ın maymunu Çita yazmıştı bunları. Hem de ağaçtan düşerken yazmıştı.

Harvey Epstein ilk beş dakikalık araya kadar beni görmezlikten geldi. Sonra beni oyunculara tanıttı, hepsi oyunu ne kadar beğendiklerini söylediler. Eğer oyunda da bu kadar inandırıcı olurlarsa, daha perdesini açmadan kapayan ilk oyun benimki olacak demekti.

Saat dörtte çıktım, parkın içinden yürüdüm, bir sosisli sandviç aldım, âşık insanların arasından geçtim. Hafta sonu gelmişti. Provalar pazartesienden önce başlamayacaktı. O hafta sonu Richie'ye telefon etmekten başka bir şey yapmadım. Yaklaşık altı yüz kere aradım onu. Ginnie herhalde onun evinde kalıyor olmalı, diye düşünüyordum. Aslında kalabileceği en uygun, en mantıklı yer orasıydı. İyiliğini canı gönülden isteyen birinin yanında. Başka bir nedeni yoksa bile, kendi iyiliği onunkine bağlı olduğu için. Acaba beraber yatıyorlar mıydı? Pek sanmıyordum. Bütün erkek dans sanatçıları gibi, Richie de herhalde homoseksüeldi. Değilse bile, yanında çalışan bir kızla cinsel ilişkiye girip işleri allak bullak etmeyecek kadar akıllı var gibi geliyordu bana. Özellikle de akıl sağlığı kıl üstünde duran bir kızla.

Richie'ye fazla ısrar etmemeye karar verdim. Arasına ve üstüne basmadan aramak en iyisiydi. Ginnie hakkında hava raporu alır gibi. Richie aradığımı ona herhalde söylerdi. İl-gilendiğimi bilecekti Ginnie. Ama çarçabuk yeni bir kız bulup benim Ginnie ile görüşmeme fırsat kalmadan tekrar yollara düşmelerini istemiyordum. Bu konuda Barry bana sağlıklı haberler veriyordu. Yo, hayır, henüz yeni bir kız bulamamışlardı... ama umut verici durumlar vardı. Özellikle adaylardan bir tanesi. Ama o da paradan çok fazla bir pay istiyordu. Pazarlıktaydılar.

Arnie Felsen aradı. Ona oyununu henüz okuyamadığımı, çünkü bu ara hep kendi oyunumla meşgul olduğumu söyledim. Anlayışlı davrandı. İlk fırsatta kendisini aramamı söyledi. Olur dedim.

Pazar günü Richie telefon etti. Gelip Ginnie'nin öbür eşyalarını almak istiyordu. Ona da olur dedim. Ona her konuda 'anlayış göstermeye' ve işbirliği yapmaya karar ver-

miştim. Gerek ona, gerekse Ginnie'ye, durumun düzelmesi için her şeye razı olacağımı göstermek için. Sonunda da Ginnie herhalde bana kendimi savunmak için bir fırsat tanıyacaktı.

Çok aşağıdan alıyordum. Canımı sıkıyordu bu durum. Mantığım bana süre tanımamı söylüyordu ama, içinden bir ses, ne kadar vakit geçerse şansımın o kadar azalacağını fısıldayıp durmaktaydı.

gleden sonra Richie elinde iki tane boş bavulla çıkageldi. Birbirimize çok uygarca davrandık. Hiçbir şey yokmuş gibi. Ginnie'nin eşyalarını toplayıp yerleştirdik. Her şeyi koyduk. Bir tek ingene kostümünün dışında. Onu Richie gelmeden önce kendi dolabıma almıştım. O gidince tekrar Ginnie'nin dolabına astım. Yeni bir kız bulup bulmadıklarını sordum, Barry'nin söylediklerinin aynını anlattı. Bunun iyi bir belirti olduğuna karar verdim. Richie bana karşı dürüst davranıyordu. Ginnie'nin çok fazla çalıştığını, yine de gün geçtikçe duruma daha bir hakim olduğunu söyledi. Ama hâlâ beni görmek istemiyor, telefonda da konuşmak istemiyordu. Richie oyunumun gelecek pazar gecesi oynanacağını ona hatırlatmaya söz verdi.

Ayrıca yeni bir kız buldukları zaman, bana seyahat programı vermeden kentten ayrılmayacaklarına da söz verdi. şimdiki halde bunlar elde edebileceklerimin en iyisi gibiydi.

Elinde iki bavulla ıktı. Ambalajlanmış 'Ginnie. Aşk, yerinden koparılmış, taşınıyor. Katil yazar hâlâ serbest. New York'ta bir yerlerde. Beyaz ırktan, yaşı yirmilerin ortalarında. Derin bir yara izl... kalbinde. Meydan okunduğunda tehlikeli oluyor. Aşık olduğu zaman ise felçli.

Richie'nin gidişini seyrettim. Adam homodan çok, normal bir erkeğe benziyordu. Saçları boyalı, kulağı küpeli, göbek deliğine ceviz yerleştirmiş biri olsaydı çok daha hoşuma giderdi. Bildiğiniz nedenlerle. Bu işin çaresinin kendi elimde olmaması umutlarımı daha da karartıyordu. aresi elimde olmayan durumlarda hiç başarılı olamazdım ben. Tırnağımı yiyip yiyip etine dayandım, puroların birinden birini yaktım, aynaya baktım, oradaki kırık adamın da «O şen ocuk nerelere gitti?» diye sorduğunu duyar gibi oldum.

Haftanın günleri birbirini izlemeye başladı. Tekdüze bir hayata yerleştim. Sabahları Barry'ye durumu soruyor, pro-

vaya gidiyordum. Öğleden sonra yine Barry'ye durumu soruyor, provayı bitiriyor, eve dönüyor, yemek yiyor, sekizde Richie'ye telefon ediyor, sonra uyumaya çalışıyordum.

Cuma günü Don'dan bir mektup aldım. Arkasına da yüz dolarlık bir çek iliştiirmişti.

Sevgili Ben,

Mektubunu aldığımın ertesi günü şansım iyiye döndü. Pis yüz dolarını iade ediyorum çünkü ihtiyacım kalmadı. Yine de teşekkür ederim. Birkaç zor dakikayı atlatmama yardımcı oldu. Burada, Los Angeles'de yönetmenlik yapıyorum. KTLA Televizyon istasyonunda. Küçük dramatik eserler yapıyoruz. İşsiz kalmış profesyonellerin ve iyiden anlamayan amatörlerin yuvası burası. Beni bordroya da aldılar. Temelli yönetmen gibi bir durum. Görevimin ne olduğunu pek bildiğim yok ama, başka kimsenin de bildiği yok, o halde dert değil! Otuz yaşında şahane bir kızla birlikte oturuyorum. Çok güzel, parası yok, memeleri de yok. Herhalde âşığım demek ki ona.

Direnişini kırma. Benim işler düzeldiğine göre, seninki de düzelebilir.

Ginnie'ye sevgiler,
Don

Tam bir eşek olduğuma karar vermek üzereydim. Don'a ne yazmıştım acaba? Neden paramı bu kadar çabuk geri yollamak gereğini duymuştu çocuk? Herhalde çok acımişti bana. Her şeye rağmen Don'un bu şansı sevindiriciydi. Çılgın veleti ne kadar özlediğimi düşündüm. Askere gitmeden öncesinden beri görmemiştim onu. Epey uzun bir süreydi bu doğrusu. İnsanın en iyi arkadaşını görmeme süresi olarak. Daha doğrusu tek arkadaşını.

Prova programıma göre cumartesi-günü çalışmalara saat onda başlanacak, ikide ara verilecek, sonra üçte başlanıp beşte kesilecekti. RCA binasının 8G stüdyosunda. Oraya erken gittim ve oyunda kullanacağımız altı sahne dekorunu ilk defa olarak gördüm. Çok gerçek bir havaları vardı. Kışlalar, komuta merkezi, alışveriş kantini... manevra alanı bile gerçektir sanki. Dikenli teller, çamur ve o kan kusan makineli...

Çekim üç kamerayla yapılacaktı. Her biri yürüyen bir

platform üzerindeydi. Aynı platforma binen asistan kamerayı yerdeki görünmeyen işaret çizgileri boyunca oynatıp duracaktı. Çocukluğumda iki kuzenimle oynadığımız bir oyun geldi akılda. Üçümüz birer plastik kamyonu elimize alıp odanın üç köşesine yerleşir, sonra onları hızla ortaya doğru yürüterek üçlü bir kaza yapmaya çalışırdık. Bu üç kamera bu işi başarabilecek gibi görünüyordu gözüme. Allah da biliyor ya, biz üçümüz hiç başaramamıştık küçükken.

Sonra kilometrelerce uzayan kablolar ilişti gözüme. Baş ve sonu olmayan yılanlar gibi yığılı duruyorlardı yerlerde. Kocaman ışıklar, fişler, prizler... örümcek ağı gibi teçhizat, yerlere, tavanlara, duvarlara saçılmış, tüm stüdyoyu bir Jackson Pollock tablosuna çevirmiş. Etkilendim. Şaşırdım. Korktum. Bütün bunlara benim minik oyunum sebep olmuştu. İnşallah değer, diye düşündüm.

Harvey Epstein yine komutayı aldı. Ne aşırı güvenli, ne de aşırı kaygılıydı. İşini yapan bir adamdı yalnızca. Nasıl oluyorsa oluyor, bütün bunlar onun gözünde bir anlam taşımayı başarıyordu. Bunların içine nasıl dâlnacağını ve sonunda nasıl çıkılacağını biliyordu o. Bir operatör gibi. Ya da aynı evi, daha önce de bir iki kere soymuş bir hırsız gibi. İçimde bir anlık bir güven doğdu ama Epstein'in gözlüğü burnunun üstünden kayınca sona erdi. Çünkü bu sefer yakalayamamış, gözlük yere çarpıp parça parça olmuştu. Aynı anda birisi eline yeni bir gözlük tutuşturdu. Eskisi henüz kendini öldürmeyi tam bitirmeden. Çok düzenli yapılmıştı bütün bunlar. Bir bayrak yarışında değneğin elden ele geçmesi kadar uyumlu.

Acaba meslek hayatı boyunca Epstein'in kaç gözlüğü böyle burnundan düşüp kırılmıştı? Yakalayamamış olması neyi simgeliyordu? Gözlük kırılırsa oyun başarısız mı olacak demektir? Peşpeşe üç kere yakalarsa, oyunun büyük sükse yapacağına mı işaretledi? Ya bir camı kırılır, öteki sağlam kalırsa? Ya sol camı parçalanır, sağ yalnızca ince bir çizgi halinde çatlırsa? Peki, gözlükten vazgeçer de, Vol Stroheim gibi monokl ile yönetmeye başlarsa, o zaman ne olacaktı Epstein'in kariyeri? Adamın kayıp duran gözlüğüyle sendika üyeliği kartı arasındaki esrarengiz ilişkiyi, hangi Delfi kâhini açıklayabilirdi acaba?

Oyuncular sözleri iyi biliyorlardı ama, oyun gerekli süreden sekiz dakika daha uzundu. Harvey Epstein metni ma-

sadan kaptı, beş ayrı sayfaya birkaç çizik attı ve... **voilà...** oyun kırk beş dakikaya inmiş oldu. Bana danışılmış mıydı? Hayır. Ben buna sıkılmış mıydım peki? Hayır. Bana bırak-salar tüm metni çıkarır, yerine org müziği çalınmasını isterdim. Stüdyo 8G gerçi St. Nicholas Arena gibi kokmuyordu ama, yine de kokan bir şey vardı ortada. Bu kokan da olsa olsa benim oyunum olabilirdi. Keşke hiç yazmamış olsaydım. Keşke Tony ölmemiş olsaydı. Kalles dostum benim... eğer sen yirmi santim daha sağda duruyor olsaydın, bugün bu oyun havalarda akımlanmayacak ve sen de toprakta olmayacaktın.

Bir de akşam yemeği daveti vardı ama, yine de ben hiç farkına varamadan cumartesinin yerini pazar alıverdi. Provanın sonra yürüyerek bütün kenti dolaştım. Yatağıma yat-tığımda saat üçü geçmişti. Ginnie'nin hayali hâlâ karşımdaydı. Vicdanıma asılı duruyordu. Ancak biraz geri yatıyor, günlük yaşamıma devam etmeme izin veriyordu, o kadar.

Pazar öğleden sonra birden iki buçuğa kadar prova yaptılar. İki buçuktan üçe kadar Harvey Epstein oyunculara gerekli direktifleri verdi. Oyunculardan bazıları bayağı ilgili gibi gözüküyorlardı ama, iki tanesi resmen uykudaydı. Bir gören olsa, askere alırdı onları.

Üçü çeyrek geçeden dört buçuğa kadar, koordine prova yaptılar. Dört buçuktan altıyı yirmi geçeye kadar akşam yemeği ve makyajlar sürdü. Benim ikisiyle de ilgim olmadı.

Barry stüdyoya uğrayıp benim durumumu görmek istedi. Bana bir kesekâğıdı tuzlu fıstık getirmişti. Teker teker ağzıma atıp yedim. Her biri bir arsenik hapıydı sanki. Keşke olsalardı. Ölmeyi bekliyor, onda bile başarılı olamıyordum. Barry elimi sıktı, çıkıp evine gitti. Oyunu karısıyla birlikte seyredeceğini söylüyor, iyi olacağına kesinlikle inandığını da ekliyordu. Ama bunu söylerken bile, Yahudilere özgü biçimde omuzlarını kaldırmıştı. Bir tek anlamı vardı bu hareketin: «Olmasa bile, hepsinin Allah belasını versin, bir oyun daha yazarsın! İşte o kadar! Öyle ya... ne anlar onlar oyun yazarlığından?»

İdam saati yaklaşıyordu. Yakında beni çarmıha çivileyeceklerdi. Başımdaki dikenli tacı düzelttim. Kamerada iyi çıksın diye. Altı buçuktan yediyi yirmi geçeye kadar süren kostümlü provayı izledim. Bunu özel izleme odasındaki televizyondan seyrediyordum. Bir ben, bir de temizlikçi kadın

vardı orada. Onun tek tepkisi, içten gelen kocaman bir geğirme olmuştu. Bununla odaya müthiş bir sarmısak kokusu yaymış bulunuyordu. Bundan sonra toz bezlerini toplayıp çıktı, gitti.

Kostümlü prova eşi görülmemiş bir fiyaskoydu. Bunun esas gösterinin iyi olacağına işaret olduğuna karar verdim ama, nasıl olabileceğini pek de anlayamıyordum. Prova boyunca tam yirmi beş aksaklık saymıştım. Yirmi beşten sonra da saymayı kesmiştim artık. Kameralar sahneye ayarlandı, teknik yardımcıları pantolonlarını bellerine çekip kulaklarını diktiler. Dekorun biri düştü. Holdoffer'in ayağı tele takıldı, iyi bir azar işitti. General McArdle oyunda benim içimi okumak niteliğindeki konuşmasını unuttu, bunun yerine başka bir şeyler zırvaladı.

Kapanış sahnesi olan büyük sahnede... yani Tony'nin ölümünden kimin sorumlu olduğu konusunun ortaya atıldığı o önemli sahnede ışıklardan ikisi yere düştü, bir kameranın ayağı mikrofon kablosuna takıldı, sesler kesildi, ordunun mu yoksa benim mi suçlu olduğum anlaşılamadığı gibi, kimsenin ne dediği de duyulmadı, merak eden de olmadı.

Saat yedi buçuktan, yayın saati olan dokuza kadar Harvey Epstein'la gözlüğü kendi yazdığı notları incelediler. Onun notları benim tuttuğarımdan bile azdı. Herhalde gözlüğü yine düşmüş, ikinci perdeyi olduğu gibi kaçırmış olacaktı. Uyuyan iki oyuncudan biri uyandı, öteki tekrar uykuya daldı. Harvey de onun canına okudu. «Maxwell, bu oyun sana rol verdiğim son oyun olduğuna göre bitene kadar uyanık kalmak için elinden geleni yapmanı istiyorum. Kendi çıkarın için. İki kere repliğini söylemekte geç kaldın, dört kere de yanlış kameraya dönük konuştun. Bunu yayın sırasında da yaparsan bundan sonra ancak radyoda oynarsın. Finlandiya radyosunda. Siz, ötekiler... bir diyeceğim yok. Toparlanıyor yavaş yavaş. Oyuna hayat vermeyi hatırlayın yeter. Hava girmesin boşluklara. Fazla hızlı oynarsanız, birinci reklam arasında söylerim.»

Epstein'in oyun toparlanıyor demesi beni şaşırtmıştı. Buna gerçekten inanmış olmasını hafsalam almıyordu. Ben de parçalanmaktaydı oyun. Herhalde bu zavallılara cesaret vermek için söylüyor, diye düşündüm. Herhalde ellerindeki

bütün senaryolar bir kazaya uğramış, bir benimki, bir de daha beteri kaldığı için bu durumlara düşmüşlerdi.

Tekrar özel izleme odasına geçtim. Saat sekizi kırk beş geçiyordu. Canım ne kimseyle konuşmak, ne kimseyi görmek, ne de kimseyle beraber olmak istiyordu. Bu işi tek başıma yapmak niyetindeydim. Kendi başına ölmek için bir köşeye gizlenen kedi gibi. Saat onu çeyrek geçtiği anda adı çıkmış biri olacağımı, beni her görenin gördüğü yerde taşlaması gerekeceğini biliyordum. Artık nereye başvursam aynı cevabı alacaktım: «O tebrik kartlarının metinlerini yazsın, yeter!»

Dokuza beş kala izleme odasının kapısı açıldı ve içeriye Frank Brokaw, Jerry Kaplan, Jason Kimbrough ve çarpıcı karısı girdiler. Yanlarında dört tane de orta yaşlı, zenginlik haykıran kadın vardı. Bunların Kemper ailesi olduğu bir bakışta belli oluyordu. Herkese takdim edildim, hepsi bana alüminyum üzerinden yansıyan güneş gibi güldüler. Ve o sırada da oyunumun yayını başladı.

Ekranda benim adım yazılırken spikerin sesi de gerekli anonsları yapıyordu. «Bu gece Tiyatro 60 yepyeni bir yazının, Benjamin Webber'in bir oyununu sunuyor.» Ekranı bir boşluk aldı... oyunumun başladığını anladım. İçimdeki gözle görebiliyor, duyabiliyordum oyunumu. Bu oyun dünyadaki yerini bilmiyordu. Neden gösteriliyordu? Ne demek istiyordu? Haberi bile yoktu! Herkese de vız gelirdi zaten.

Saat yavaş yavaş ilerledi, izleme odasındaki ışıklar yandı, herkes oturmaya devam etti. Başka şeylerden konuşuyorlardı. Derken kapı açıldı, önde uçan bir gözlük, arkada Harvey Epstein, birlikte girdiler. Kimse yerinden kalkmadan ona oyunun çok güzel olduğunu söylediler. Ama bunu, bir kutu sardalya ısmarlıyormuş gibi heyecansız söylediler.

Harvey bana yaklaşıp gösteriyi nasıl bulduğumu sordu. Çok güzel buldum dedim. Bir fotoğrafçı gelip bir iki poz resim çekti. Hepimiz ona poz vermek için yan yana durup anlaşılmayan bir dilde çene çaldık. Oda boşaldı. Bir Jerry Kaplan'la bir de ben kaldık. Geilp yanıma oturdu, benimle birlikte sessiz ekranlara bakmaya başladı.

«Kaygılanmıştım,» dedi Jerry.

«Ben de öyle.»

«Kostümlü prova bu kadar iyi gidince yayında bombok olacağız sandım.»

«Kostümlü prova iyi miydi?»

«Seyretmedin mi?»

«Buraya biraz geç geldim. Birkaç arkadaşla yemek yiyordum.»

«Çok iyi gitti. Ama son prova ne zaman iyi gitse, esas yayında mutlaka bir terslik olur.»

«Evet. Bu konuda dikkatli olmak gerek.»

«Harvey çok iyi bir iş başardı.»

«Gerçekten öyle.»

«Seninle açık konuşmamı istiyor musun?»

«Tabii.»

«Onun yönetmenliği senin oyunundan daha bile iyiydi. Oyunu beş yönetmene daha göstermiştik. Hiçbiri elini sürmek istememişti.»

«Tehlikeli konu tabii.»

«Yoo. Beğenmediler. Harvey bir şeye benzetebileceğine inandı. Bunları sana şımarımayasın diye anlatıyorum. Ayrıca Brokaw seninle gelecek sezonda oynanacak üç oyun için anlaşma imzalamak istiyor. Yapar mısın?»

«Peki.»

«Her oyun için biraz daha fazla para alacaksın. Her neyse... senin yerinde olsam Harvey'e bir teşekkür ederdim. Gelecek oyunlarımın yönetmenliği için de ilk şansı ona tanırdım. İkiniz birlikte iyi iş çıkarıyorsunuz. Sence de öyle değil mi?»

«Ya, öyle. Eldivenli ellerle çalışıyoruz.»

«Ajanını arayacağım. Bir toplantı ayarlarız. Senin ilgini çekebilecek oyun konularını tartışırız. Bence hemen harekete geçmekte yarar var. Yazın çoğunu çalışmakla geçireceksin.»

«Öyle.»

Kaplan gitti, izleme odasında yalnız kaldım. Oyunum nereye kayboldu, ben nasıl oldu da göremedim diye düşünüp duruyordum. Öylece oturup duruyordum orada. Sonunda içeriye birisi girdi, stüdyonun kapanmak üzere olduğunu haber verdi. RCA binasından çıkarken titriyordum. Oyun herhalde iyi gitmişti. Kimse yerinden fırlayıp beni alkışlara boğmamıştı ama, iyi gittiği belliydi. Yine yazmamı istiyorlardı üstelik! Harikaydı bu!

Evime yürüdüm. Bir milyon kilometre. Sokakta yanımdan geçenlerin kaç tanesi seyretti oyunumu diye düşünüyordum. Sormak istiyordum onlara. «Bayım, Bayan, Küçük köpek? Oyunumu izlediniz mi? Arkadaşım hakkında yaz-

mıştım. Tony. Nasıl öldüğünü anlattım. Bazı kimseler onu benim öldürdüğüme inanıyorlar. Sevgilimi öldürdüğüm gibi. Onun adı da Ginnie idi. Tıpkı bir kedi gibi dansederdi. Rüya gibi hareket ederdi. Şimdi NBC için üç oyun daha yazacağım. Başarır mıyım sizce?»

Evim bana bomboş geldi. Oyunu sağ salım atlatmıştım. Bakalım geceyi de sağ salım atlatabilecek miydim? Her pencereden içeri kuşklar doluyordu. Görünmeyen yaratıklar güvenimi emip yok ediyorlardı. Tahrikçi oyun yazarı evinde oturmuş, yok olan dostlarını ağırlıyor. Onların şerefine kadeh kaldırıyor. Bir kadeh, California'daki Don Cook'un şerefine, bir kadeh, havada uçmakta olan Jessica'nın şerefine, bir kadeh Alice'in, bir kadeh Susan'ın, bir şişe Maggie'nin şerefine. Ve de tatlı Ginnie'ye. Bir kucak dolusu öpücük ve bir yığın kırık hayallerle. Neler neler olabilirdi. Ama gökyüzündeki o büyük trafik polisi bizim yıldızlarımızın canına okumuştı. Onları annesi olacak o kuyruklu yıldızla çarpıştırmıştı. Artık evren asla eskisi gibi olamayacaktı.

İki şişe içkiyi aynı anda içmeye çalışırken telefonun çaldığını farkettilim. El yordamıyla buldum ve masanın üzerine yıkıldım. Ama yine de lanet olası aleti gırtlığından yakalamayı başarmıştım. «Alo!» dedim.

«Ben?»

«Evet?»

«Çok güzeldi. Arlene de, ben de bayıldık. Artık başarı yolun açık.» Arayan Barry idi.

«Gerçekten beğendin mi?»

«Beğendim mi, ha? Anladım bile. Dalga geçmiyorum, bir harikaydı!»

«Üç oyun daha yazmamı istiyorlar.»

«Atıyorsun!»

«Ciddiyim. Jerry Kaplan arayacak seni.»

«İlk yazarıma bak! George Bernard Shaw olup çıkıyor! İyiyi seçmesini amma biliyormuşum.»

«Ginnie'nin seyredip etmediğini bilemezsin, değil mi?»

«Şeyy... sanmıyorum.»

«Yani, bilmiyorum demek istiyorsun herhalde.»

«Yoo, sanmıyorum demek istiyorum. Onlar bugün St. Louis'e doğru yola çıktılar. Florrie'nin yerini alacak bir kız buldular. Bryant Oteli onlarla anlaşmasını hâlâ feshetmemişti, onlar da...»

«Richie bana gitmeden haber vereceğini söylemişti. İt-oğlu it yalan söyledi, Barry! Neden yalan söyledi bana?»

«Bilmiyorum. Belki henüz vakti gelmedi diye düşünmüştür.»

«Ginnie konusunda kendi kendine epey şey düşündüğü belli oluyor. Barry, neler olup bitiyor Tanrı aşkına?»

«Olup biten tek şey, hayatın devam etmesi. Siz gençlere bir türlü ayak uyduramıyorum artık. Neler olup bittiğini sen bana söyle, tamam mı? Belki o zaman biraz bir şeyler anlarım.»

«Gittiklerinden emin misin?»

«Evet. Kesinlikle.»

«Pekâlâ.»

«Moralini bozma. Bugün en sevinçli günün olmalı. Sevgilinle ettiğin ufak bir kavganın akşamını mahvetmesine izin verme, Ben! Dinliyor musun? Ben? Ben?»

Telefonu kapadım. ve dünyanın en dibine doğru kayıp gittim. Ginnie yalnız beni terketmekle kalmamış, oyunumu bile seyretmek istememişti. Daktilosunu o yazmıştı. Benim kadar, o da parçasıydı bu oyunun. Ebe gibi doğurtmuş, sü-tüyle beslemişti onu. Ve sonra da gitmişti. Yok olmuştu. Richie... amma da nefret ediyordum o itten. İlk sezgilerim doğru çıkıyordu. Bu adam Ginnie için değil, Richie için kaygılanmıştı hep. Ben'e hiç aldırmayacağı da gün gibi ortadaydı.

Biraz daha içtim. İçkileri birbirine karıştırıyor, hiç de aldırmıyordum. Şişeye veya konserve kutusuna konmuş her şey umutsuzluğumun hedefi oluyordu. Radyoda benim kadar ezik bir müzik bulup onu dinledim. Küçük orkestra için iki parça. Arkasından Mahler. «Yedi numaralı senfoniden ikinci Muvman.» «Bir gece şarkısı». Sonra Vaughn Williams' dan «Tarla Kuşu». Ben Ginnie'nin odasındaydım. Kendimi sefil duygulara terketmiş, onun yokluğunun tadını çıkarıyordum. Biraz da ağlıyordum galiba. O da benim yerimde olsaydı böyle yapardı sanıyorum.

Öff, ne kadar çok istiyordum şu anda yanımda olmasını! Maggie'den ne kadar da nefret ediyordum! O dayanılmazlığı yüzünden! Ginnie'nin annesi olması yüzünden! Annesi! Trajikomik bir aşk hikâyesinde bundan daha garip bir düğüm olabilir miydi? Maggie ne diye Ginnie'nin kuzini, ya da be-kâr teyzesi falan olamıyordu? Ya da kötü yürekli üvey ab-

lası? Ginnie evde küllerin başında ağlarken, süslenip baloya giden bir abla? **Annesi!**

Bir tek perdesi kalmış olan o bomboş odanın orta yerinde dikilmiş duruyordum. Ginnie büyük bir kalpsizlikle, Richie'nin her şeyi alıp götürmesine izin vermişti. Elimde ona ait hiçbir şey kalmamıştı. Yalnızca St. Louis'de telefon edebileceğim bir numara. O da şu anda yoktu. Barry'den sabahleyin alabilecektim. Ömrümün ertesi sabahında. Sabaha çıkarsam. Tanrı izin verirse. Bana sabaha çıkmayı istetirse. Doğmamış olmayı, tanınmamayı veya unutulmayı istemiyordum. Hayata dişlerim ve tırnaklarımla asılmak istiyordum. İspatlayacaktım onlara. Kof olmadığımı, yeteneğim olduğunu, dünyada bir yer doldurabileceğimi, bir isim yapabileceğimi kanıtlayacaktım.

Allah belalarını versin hepsinin! Lanet olsun! Ulaşılmayacak şeylerin, elde edilemeyecek şeylerin hepsine lanet olsun! Sarılar içindeki Elizabeth Satterly'ye, görünmeyen Alice'e, şişko Jessica'ya, portakal suyu sıkıp duran Susan'a, Pat Jarvas'a... Telefon edip bana oyunumu ne kadar beğendiğini söylerken bile lanet olsun ona da! Ginnie'nin dolağındaki kahverengi ambalajın kâğıdını yırtmaya başladım ve orada Maggie Barringer'in bana bakıp gülümseyen suratını buldum.

«Alo? Ben? Ben Pat Jarvas! Senin için pek bir değeri olmadığını biliyorum ama oyununu çok beğendim, tamam mı?»

«Pat?»

«Evet?»

«Çabuk buraya gel, vücudunu da yanında getir.»

«Alo?»

«Hemen buraya gel... lütfen.»

«Seni istiyorum, Ben.»

«Öyle mi?»

«Sana Fransız aşkı borçlu olduğumu söylemiştim, hatırlıyor musun?»

«Hep laf, hep laf, hep laf... Tanrı aşkına, Pat, ne zaman harekete geçeceksin sen?»

«Şimdi kapıdan çıkıyorum.»

Yarım saat dolmadan geldi. Daha merdiven çıkmanın soluması kesilmeden elbiselerini çıkarmış onu sırtüstü yattırmıştım bile. Sıpsıska haliyle. Sanki karşımdaki Ginnie'y-

miş gibi olanca gücümle giriştim. Maçta tek vuruş hakkım kalmış ve bu vuruş beni üne kavuşturacakmış gibi.

Kelimeleri öyle Brooklynlilere özgüydü ki! Hep kesik kesik konuşuyordu. Hiç tam cümle çıkmıyordu ağzından. Cümle bölümleri bile çıkmıyordu. Yalnızca bayağı kelimeler, talimatlar, emirler, heceler, neler hissettiğinin tarifleri, ne yapılmasını istediği, bunun nasıl yapılmasını istediği, o kadar.

Olmayacak durumlara girdik, sonra kalkıp mutfak masasında yemek yedik, holde bağırıp çağırdık. Konuşmalarımız pislik, çıkardığımız sesler hayvan böğürtüleriydi. Ginnie'yle yatıyorum diye işe başlamış, sonunda Richie'yi yere mıhlayarak bitirmiştım. Pat'in her yanı çürük içindeydi. Yumruğumu bile kullanıyordum.

Sonunda bitti. Paketleyip fermuarladık. Devam etmek, kızı öldürmek demek olacaktı. İkimiz de, ne saatin kaç olduğunu biliyorduk, ne de karşımızdakinin kim olduğunun farkındaydık. Yatak ıslanmış, çarpılmıştı. Ayaklarından biri yerinden çıkmıştı çünkü. Bütün ağırlığımla onun sıksa kemiklerine yüklenmişim. Sanki bir daha düzelemeyecek şekilde parçalamak istemiştım kızı. Artık istemiyordum. Keşke gitse diye düşünüyordum.

Telefon çaldığında derin uykudaydım. Acan Pat oldu. Arayan kimdi bilmiyorum ama hemen kapadı. On beş dakika sonra aynı şey tekrar oldu. Sonuç yine aynıydı. Sabah olduğunda... kimbilir saat kaçta... anlamsız kelimeler dökülmeye başladı. Kadınlara özgü, erkeklere yük kelimeler. Çünkü Pat sevildiğini sanıyordu. Ben de efendi bir insan olduğum için ona gerçeği söyleyemiyordum.

O gittikten sonra... evet, onu kirli çamaşır torbası gibi bir taksiye tıkip yollamıştım... dönüp Maggie'nin portresine bir kere daha baktım. Ginnie New York'a gelirken annesini yanında getirmişti. Bu olayı düşünerek bir tebrik kartı şiiiri yazıverdim:

Anne dolabın içinde
Yavrusu üstünde yatağın
İkisiyle de seviş
Berbat olsun hayatın

Sinir kriziniz için en iyi dileklerle
Ben

Artık ikisi de hayatımdan çıkıp gitmiş olduğuna göre, Maggie otel odalarında oda hizmetçilerine laf yetiştirirken, Ginnie ise...

St. Louis'de bir yerde
Göklerde dansediyor
En şen kahkahayı atıp
En mavi gözü kırıyor.

Batı eyaletlerine başarılı
dönüşünüzden dolayı tebrikler,
Ben

Ertesi sabah gazetelerde oyunumun eleştirilerini aradım. Yoktu. Beşinci kanal üzerinden yayın yapan WABD istasyonu, aynı saatte ödül kazanmış bir oyunu yayınlamıştı. Bu nedenle, hiç değilse New York için, oyunum ortadan silinip gitmiş demektir.

Tabii Dayton'da, Toledo'da, Dubuque'da oturanlar izlemişlerdi. Belki New York'ta da birkaç kişi o kanalı açmış olabilir. Ama eleştiri yoktu. Eleştirmenlerin hepsi beşinci kanala çevirmişlerdi vericilerini. Sütunları önemliydi çünkü. Gerçi dağların en yüksek doruğuna tırmanmışım ama, bayrağımı diktiğimi gören olmamıştı. Gazetelerde oyunumla ilgili tek şey, «Oyun yazarı» Ben Webber ile Bayan Jason Kimbrough'un birlikte çekilmiş bir fotoğrafı idi. Ginnie'nin bunu görmesi özellikle enfes olacaktı doğrusu. Hele basım sırasında Bay Jason Kimbrough ustalıklarla resimden çıkarılmış olduğuna göre...

NBC ve Kemper Alüminyum fazla uzatmadan Barry Nadler'le bir anlaşma imzaladılar. Bunun açık anlamı hiç kafama girmiyordu. Demek oyunum iyi gitmişti. Daha fazlasını vermem bekleniyordu. Ama beni o anda kapıdan kovmadıkları için öyle sevinçliydim ki, iki ettirmeden anlaşmayı onların dediği fiyata imzaladım. Üç oyunumun birincisine 3000 dolar, ikincisine 3500 dolar, üçüncüsüne de 4750 dolar ödeyeceklerdi. Yani toplamı 11.250 dolar olacaktı. Eski işimde bu parayı ancak üç yılda kazanabilirdim. Durum böyle olunca Buddy Connors'a istifamı telefonla bildirdim ve herkes türlü türlü nedenlerle benim hesabıma çok memnun olduğunu belirtti.

Brokaw ve Kaplan'la buluşup okuyucuyu ilgilendirebilecek konuları tartıştık. Yıldırım hızıyla çalışmaya başladım. Birinci amacım, elimden geldiği kadar uzun bir süre Ginnie'yi aramamaktı. Ben onu aramadan önce onun beni arayacağını umuyordum. Elimden gelen her türlü çabayı harcayarak ona ulaşmaya çalıştığımı bilmiyor olamazdı. Richie ona söylemese bile, Barry söylerdi. Eğer bu çabalarım bir karşılık vermek istemiyorsa, ya hastaydı, ya çaresizdi, ya da... evet, ya da istemiyordu.

Bunlardan hangisi doğru olursa olsun, benim hâlâ çaba göstermem amacımı zayıflatacak, kendimi onun gözünde küçük düşürmeme neden olacaktı. Ve de kendi gözümde. Oysa kendi gözümde küçük düşmemem şarttı. New York'un bir numaralı oyun yazarı olacaksam, her şeyden önce kendime saygımın tam olması gerekiyordu.

Hayatımın ne kadar büyük kısmının rastlantılardan ve kazalardan oluştuğu ve kendimin bütün bunlara ne kadar az hazırlıklı olduğum geldi aklıma. Birkaç ay önce yazı yazmak bana Pago Pago kadar yabancıydı. Ginnie Maitland da düşüncelerimde ancak Vasco Da Gama kadar yer alıyordu. İnsan sokakta yürürken sola döneceği yerde sağa dönüyor ve kendini ayakkabıcı olacağı yerde dişçi olmuş buluveriyordu. Pittsburgh'dayken Patterson'un tütüncü dükkânında çalışmamış olsam, oradan 100 tane puro araklamamış olsam, onları içe içe New York'un belli bir caddesinden belli bir anda yürümemiş olsam, Don Cook asla karşıma çıkıp pustomun markasını bilmeye çalışmayacak ve o andan sonra başıma gelenlerden hiçbiri gerçekleşmeyecekti.

Önceden hazırlanmış bir yazgı değildi hayat. Senaryolar gibi yazılıp rol dağılımı yapılmıyordu. Tersine, gözü kapalı bir kumar oyunuydu. Hem zarları da yıllar önce atılmış bitmişti. Küba'da. Bir tütün tarlasında. Somerset Maugham'ın dediği tütün tarlasında atılmıştı zarlar. Oralarda bir kulübede karısıyla birlikte yaşayan bir adam vardı. Hasır şapkalı, ayağı sandaletli. Yedi tane de çocukları vardı. Kendi tarlasından Alfred Dunhill hesabına tütün toplayan bu adam yıllar önce ölmüştü ve benim yaşadığımdan haberi bile olmamıştı.

Brokaw, Kaplan ve ben, üç oyunum için konuları seçtik. Birincisinin adı «Sihirli Çalgı» olacaktı. Caz dünyasında geçecekti bu oyun. Kahramanları cazcı olacak, yayını yapı-

larken durmadan caz müziği çalınacaktı. İkincisi «Sarışın çocuk»tu. Hangisi olduğu belli olmayan bir film şirketinin reklam servisinde çalışan bir genç, bizim kahramanımızdı. Orada dönen entrikalardan söz edilecekti. Üçüncüsü ise, «Yalnız Görünüm» adını taşıyacak ve genç bir yazarla, ondan daha genç bir dans sanatçısı hakkında olacaktı.

Birincisinin üzerinde çalışmaya başladım. Önce el yazısıyla yazıyor, sabah olunca yazdıklarımı, kendi kendime öğrendiğim kadarıyla daktiloya çekiyordum. O bitince, yine yazmaya devam ediyordum. Kafamdaki fikirler, dilimdeki kelimeler tükeninceye kadar.

Arnie Felsen'e telefon edip oyununun güzel olduğunu söyledim. Öyle garip bir adamcıktı, iltifat duymaya da öyle çok ihtiyacı vardı ki, kıramazdım kalbini. Eğer Tanrı o sıra beni görüyor veya duyuyorsa bile, Arnie'ye söylediğim kötü yalanlar için bana iyi puan verirdi sanıyorum.

Pat Jarvas hayatımın düzenli bir parçası haline geldi. Çok ateşli bir sevgiliydi. Ne zaman telefon etsem hemen geliyordu. Her seferinde de gece yarısından sonra arıyordum onu. Sevişiyorduk. Sonra beni yatırıyor, üstümü örtüyor, çekip gidiyordu. Nereye gittiğini hiç sormuyordum.

Ginnie'siz kalmanın etkisini kendime olumsuz bir dürtü olarak kullanmaya başlamıştım. Benimle konuşmadan çıkıp gitmiş, beni terk etmiş olmasından dolayı ona duyduğum öfke içimden kabarıp taşıyor, beni bile aşıyordu. Bu duygularla çalışmaya programımdan erken başlıyor, programımdan geç bitiriyordum. «Göstereceğim ona!» Bu sözler benim bayrağım olmuştu. «Tanrı yardımcımız olsun» diye yazmıyordu bayrağımda. «Gemiye terk etmeyin» diye de yazmıyordu. «Göstereceğim ona» diye yazıyordu yalnızca. Bana kalırsa bu tür olumsuz dürtüler, olumlu denilenlerinden çok daha güçlü oluyor. Her zaman. Reddedilmenin, öç alınmanın, adaletsizliğin güttüğü insanlar, başarının, ünün ve mutluluğun güttüklerinden çok daha fazla iş çıkarıyorlar ve çok daha fazla aşama yapıyorlar. Yarın sevişeceğin kızların tümünü biraraya koysan, dün seni aldatmış kızın tırnağına bile değmiyor. Gerçi bu sözü bir atasözleri antolojisinde bulamazsınız ama, doğrudur yine de. Özellikle umutsuzluktan zafer, gübreden melodi yaratmaya çalışan bir adam için.

işim fena gitmiyordu. Tempoma uyacak iyi de bir prog-

ram bulmuştum. Barry ile telefonda Ginnie'yi konuştuğum zamanlar giderek kısalıyor ve seyrekleşiyordu. Konuşsam bile, daha çok profesyonel konulardan söz ediyorduk. Pickering Trio'dan. Kişi olarak Ginnie'den ve Ben'den değil. Barry'nin o konudan pek hoşlanmadığı ortadaydı. Ben hoşlansam bile. Bir keresinde ona «Ginnie'nin hayatında başka bir erkek var mı?» diye açık açık sormuştum. Uzun bir sessizlikten sonra «Evet,» diye karşılık vermişti. O zaman anlamıştım Ginnie'yi kaybettiğimi. Ve durmadan da kaybedeceğimi. Olumsuz bir benzin gibi roketlerime harcaya harcaya. Onun neler hissettiğini anlayabiliyordum. Her zaman anlamıştım. Benim sorunum başkaydı. Karşıma çıkmamıştı Ginnie hiç. Bunu da tercüme ederseniz bir tek anlam taşıyordu. «Beni hiç sevmemişti». Onun da sonucu belliydi. «Ben de onu hiç sevmemedim.»

Programım kendi elimdeydi. Ne yanımda biri kamçı şaklatıyor, ne de parmağıyla kum saatinde aşağıya yığılan kumları gösteriyordu. Brokaw'la Kaplan, Long Island'da bir yerdeydiler. Yaz tatiline gitmişlerdi. Arasıra birinden biri telefon ediyor, yolum o tarafa düşerse uğramamı öneriyordu. Nereye uğrayacaktım? Hayatlarının okyanusuna mı? Önemi de yoktu. Yolum hiç Long Island'a düşmedi ve bu bilmeceyi de çözmek zorunda kalmadım.

Manhattan'da kabuğuna çekilmiş bir derviş gibiydim. Mağaramdan yalnızca yemek ve içmek amacıyla çıkıyordum. Bir de yürüyüş yapmak... gazete almak. Televizyonu pek seyrek açıyordum. Vantilatörü de pek seyrek kapıyordum. Üç oyunumu iç içe yazdım diyebilirim. Hepsinin ilk taslağını bitirdikten sonra, ilkinin ikinci taslağına geçtim. «Sihirli Çalgı» komikti. Güney eyaletlerinde geçiyordu. Kendi kendime göre güneyli havasını da vermiş olduğumu sanıyordum. «Sarışın Çocuk» entrika doluydu. 20th Century Fox'da birlikte çalıştığım insanlarla ilgiliydi. Pat Jarvas da vardı içinde, Bob Steinman da, ve tabii ben de. Ama asıl yazmak istediğim Sam Gaynor'du. Çünkü o, gerçek bir adam boyundan çok daha büyüktü... hem çok daha dayanılmazdı.

«Yalnız Görünüm» ise kendimle Ginnie hakkındaydı. İçimden doğarak kâğıda dökülüyordu. Canımı da çok fena acıtiyordu. Ama o kayıp aşk serüvenini yeni doğan bir oyun haline getirmek süreci içinde, acılarım yavaş yavaş dağıldı, diyaloglarımda pişmanlığı ve duyduğum acıyı aşkın içine

yedirmeye çalıştım. Yalan doluydu tabii. Baştan aşağı yalan. Ama insanın derdini yenmesi için amma da iyi bir usuldü.

Yazdığım her kelime, Ginnie'yi biraz daha geride bırakmamı sağlıyordu. Onun hakkında yazdığım birinci oyun bu sonucu sağlayamazsa, ikincisi mutlaka sağlayacak demektir. Onu unutmam kıyamete dek sürecekse, ben de o zamana kadar onun hakkında yazacağım demektir. Daha uzun sürerse, o zaman da ya cennette harpimde o müziği çalacak, ya da cehennemde üç dişli mızrağımla o müziği söyleyecektim. Çünkü ben bir tek melodiye mahkûm bir insandım. Sabahleyin Ginnie, öğleyin Ginnie, akşama Ginnie... bitmeyen bir arya! Doğrusunu söyleyebilinceye kadar.

«Yalnız Görünüm»le geçirdiğim akşamlardan birinde canım öyle fazla sıkıldı ki, kesmek zorunda kaldım. Dışarı çıkıp bir yürüyüş yapmak istedim. Bir konserve kutusuna tekme patlatmak falan. Tam o sırada telefon çaldı. Arayan Pat'di. İşimi yarıda kestiği için özür diledikten sonra, geç saatte bir akşam yemeği yemek üzere onun evine gitmemi istedi. Benim için yemek hazırlamıştı. Bu işi çok seviyordu. Yemek pişirmek onun hobisiydi ve iyi de pişiriyordu. Erkek kardeşi bir ördek vurup yollamıştı ona. Sevinçle geleceğimi söyledim.

Pat'in evine doğru yürürken, tuzağa doğru ilerlemekte olan bir adam gibi hissediyordum kendimi. Tuzağa gittiğini bilen, fakat geri dönemeyen bir adam. Zavallı Pat, sevgilisi için yemek hazırlıyordu. Bizim köyde bunun anlamı hemen kilise çanlarının çalması ve gelinliğin dikimine başlanması demektir. Sonu asla öyle gelmeyecekti tabii ama Pat bunun farkında değildi. Ona söylemeye niyetlendim. Tek zorluk, sevişmeden önce mi, yoksa sonra mı söyleyeceğime karar veremeyişimdi. Kibar beyler önce söylerdi. Bense sonra söyleyecektim. Hayatta bugün bulunduğum yere, kendi isteğimi başkalarının isteklerinden daha önce alarak gelmiştim çünkü. Basit orman kanunu. Güçlünün zayıfı yemesi kuralı. Ama ben öyle etobur bir yamyam değildim. Ot yiyen garibin biriydim. Böyleleri öldürseler bile, hayatta kalmak için öldürürlerdi. Pat'in verdiğini alacaktım tabii. Ama kendim de veriyordum. Aldığımdan fazlasını verme durumuna gelirim, o zaman da başka otlaklara yollanacaktım. Onu da çakalların eline terkedecektim. Kendimi çok kötü hissedecektim tabii. Kızcağızdan hoşlanıyordum çünkü. O terbiye

dışı masumluğu hoşuma gdiyordu. Ama hayvan dediğin, nehre sular çekildiği zaman iner, su yükselince tepelere doğrulurdu.

Masada mumlar yakılmış, pikapta Kostelanetz çalışıyordu. Ördeğin yaşama şansı olamazdı tabii. Yolda gelirken bir şişe şarap almayı akıl etmiştim ama bir iki kadehte, yalanların arasında bitti gitti. Pat bu gece için çok şık giyinmişti. Fırfırlı yakalı bir şeyler, pek şekerdi. Hemen hemen acıklı. Masada karşılıklı oturduk, mumların yanından eğilip birbirimizi görmeye çalıştık. Tam orta yerdeydi mumun teki. Karşıdan bakınca burnu yanıyormuş gibi görünüyordu.

Sohbetimiz çekilmezdi. Her şeyden konuşuyor, aslında hiçbir şeyden konuşmuyorduk. Sonunda yeralacak sevişmenin, bunca sahte bayağılığı tartıp tartamayacağından bile kuşkuluydum. Tam bir eşek gibi davrandığımın farkındaydım. Hiç değilse bu gecelik. Pat herhalde bu sinsi tahammülden biraz daha iyisine layıktı.

Tatlımız puf puf kabarmış bir şeydi. Kahve de espresso idi. İçinde bir limon dilimi yüzüyordu. Pat bir yandan «Ah güzel Amerika» şarkısını söyleyerek bulaşıkları yıkadı, ben de ayaklarımı masaya dayayıp puromu içtim. Mutfaktan çıktığında yalnız ayağında topuklu pabuçlar ve üstünde bir tek jartiyeri vardı. Bunun beni tahrik edeceğini düşünmüştü. Haklı çıktı. İşin garip yanı, seviştığımız süre boyunca ben şeyimi dik tutmaktan çok, puromu yanık tutmakla uğraşıyordum. Her ikisini birarada çok güzel idare etmeyi başardım. Pat yine her zamanki gibi küfrediyor, inliyor, bana bağırıp çağırıyordu. Hep aynı sıraya göre dizilmiş, oluyordu bütün bunlar.

Gecenin sürprizi olarak, kendi yöntemiyle ağız seksine karar vermişti. Fransız aşkı... onun sevimli deyişiyle.

«Ben, öyle bir Fransız sistemi yapacağım ki, ömründe görmemişsindir.»

«Buyur öyleyse.»

«Sen yalnızca sırtüstü yat ve ben de... tamam, rahat yat. Ah, ne kadar güzelsin. Tıpkı... ben şimdi...» birden durdu.

Ben sultanlar gibi yattığım yerden, «Ne oldu?» diye sordum.

«Bütün ışıkları söndürmek istiyorum. Öyle karanlık olsun ki...» Bir yandan ışıkları söndürmekteydi. «Sakin kaçma, sevgilim,» dedi.

«Kaçmıyorum, hayatım.»

«Bir dakikaya kadar döneceğim. Kıpırdama Ben, olduğun yerde kal.»

Kaldım. O an için başka bir planım yoktu. Odadaki tek ışık, benim puromun ateşli ucuydu. Yattığım yerde onunla havaya turuncu daireler çizip duruyordum. Sevgilim Fransız Marseille dönünceye kadar. Kapının sesini duydum.

«Pat?»

Cevap vermedi. «Ne numaralar çeviriyorsun?» dedim.

«\$\$\$\$»

«Sen kendin \$\$\$! Neredesin?»

«\$\$\$!»

«Pat?» Yaklaştığını duyuyordum. Yatakta ağırlığını da hissettim. Ulu Tanrım, diye düşündüm. Bizim sıska Pat... o kadar çok mu yemişti yemekte bu kız?

Elinin, bacağımanın üzerinde dizime doğru, sonra daha yukarıya kaydığını farkettim. Biraz sert gibiydi eli. Zımpara gibi. «Pat?» diye sordum. El penisimi buldu ve yakaladı. Pat değildi bu. Bir erkekti. Şu anda bana doğru dalış yapıyordu. Sağ elim aşağıya doğru uçtu, kel kafayı buldu ve kim olduğunu hemen anladım. İki yumruğumu birden ona indirdim ama kımıldamadı bile. Kafasını, suratını, ağzını hissediyordum. Beni kendi içine çekmeye çalışıyordu.

«Seni hayvanoğlu hayvan!» diye haykırdım. Bir yandan ona vuruyor, gözlerini oymaya çalışıyor, kafası bir bowling topuymuş gibi parmaklarımı daldırıp onu yakalamaya uğraşıyordum. Sonunda başı arkaya büküldü ve beni bıraktı. Yatak onun ağırlığından bir yana kaykıldı. «Allah belanı versin, Pat!» diye haykırdım. «Buralarda bir yerdesin, biliyorum. Aç şu ışıkları!»

Işık yandı ve oyundaki karakterlerin sahnede, aşağıda anlatılan durumda oldukları görüldü: Pat duvardaki elektrik düğmesinin yanında duruyordu. Bir elini yüzüne kapamıştı. Hıçkırıyordu. Korkmuştu. Hemen hemen bir şok etkisinde denilebilirdi. Bir sabahlık geçirmişti üstüne. Öyle masum ve güzel görünüyordu. Solmuş bir orospuya benziyordu. Veremli, ölmek üzere.

W. Charles Gruber tombul ayak parmaklarına kadar cırılçıplaktı. Şişko Noel Baba göbeği seksinin üzerine sarkmış, onu yok gibi gösteriyordu. Yatağın kenarına otur-

muştı. Yüzünde belki elli kere vurduğum yerlere hep kan oturmuydu. Şişmiş, çürümeye de başlamıştı. Berbat haldeydi.

Ben yatağın ta başucunda, baş tahtasının dibinde otuyordum. Suçüstü yakalanmış bir yosma gibi yumruklarım sıkılı, ellerim çarşafı yoklayıp duruyordu. Puromu kaybetmiştim. Bunca belanın üstüne bir de yangın çıkmasını istemiyordum.

«Ben...» Pat soluk soluğaydı. Konuşurken boğuluyordu. «Beni o zorladı. Yemin ederim. Lütfen. Ah, Tanrım!»

«Kes sesini Patricia,» dedi Gruber. Bu haline rağmen şaşılacak derecede sakindi. «Yerlerde sürünmeye gerek yok. Bana baktı, gülümsemeye çalıştı. «Seni daha modern bir erkek sanırdım, Ben,» dedi.

«Hiç de sanmazdın,» diyerek elbiselerimi yakalamaya uğraştım. «Eğer sansaydın bana doğrudan doğruya teklifte bulunur, karanlıkta gelip onu kalkan diye kullanmazdın.»

«Lütfen, Ben... yapmak zorundaydım,» diye inledi Pat. Seksle ilgisi bile kalmamıştı. Bir daha da elde edemeyeceğini biliyordu.

«Ne kadar saçma insansın,» dedim ona. «Beni hayalet bir emiciye peşkeş çektin.»

«Bu sözlere gerek yok,» diye atıldı Gruber. Bir havlu bulmuş, suratını siliyordu.

Ona meydan okudum. «Ne yaptığını sanıyorsun? Onu kullanarak gizli kalmış homoları deliğinden çıkarmak mı niyetin?»

«Kaç tanesinin gizli dertlerini açığa çıkarmaktan memnun olduğunu bilsen şaşardın. O seyirciyi ısındırıyor, bekler hale getiriyor.»

«Benim de bekleyeceğimi mi sandın?»

«Öyle umdum. Ama burnumun direğini kırıyordun.»

Pat öfke içindeydi. «Bunu bir daha asla yapmayacağım, Charlie! Bir daha asla! Anladın mı, taşkafa!»

«Yoo, yapacaksın,» diye ona döndü Gruber. Sonra bana baktı. «Haftada açıktan üç yüz dolar para alıyor,» dedi. «Maaşı da ayrı. Bir yığın da seks elinin altında. Ne isterse onun demektir!»

«Fazla mesai ödemiyor musun?» dedim.

Gruber güldü. «Ben, umarım bu olayı dumba düdüğü etmeyecek kadar olgunsundur.»

«Aslında ben ilan vermeyi düşünüyordum. Hazırlayınca onayını almak için getiririm.»

Tekrar güldü. «Yazık ki bu kadar... taşralı huylusun.. Kimse bilmeyecek ki. Hem sana... yardımlarım olur.»

«Yardım istemiyorum. Artık senin emrinde de çalışmıyorum. İstifa ettim.»

«Günün birinde bir oyununun desteklenmesine ihtiyacın olabiliir. Ya da bir film için torpil arayabilirsin. İyi bir yazarsın ama, başarıya ulaşman yıllar sürebilir. Neden beni bir kestirme yol olarak değerlendirmiyorsun?»

«Seni ne diye değerlendirdiğimi söylemek istemem.»

Canı sıkılmış gibi geriye çekildi. «Reddetmek ayrı şey, hakaret etmek ayrı şeydir,» dedi. «Heteroseksüelliğini bu kadar bayrak gibi açma. Belki de korkuyorsun gibi bir duygu geliyor insana.»

«Korkmuyorum. Yalnızca tiksiniyorum.»

«Patricia'ya gelince, ona da sert davranmana gerek yok. Zavalıcılık ekmek parasını kazanmaya çalışan garip bir işçi kız. Hem zaten sana çok iyi seks dakikaları geçirttiğini de inkar edemezsin. Ama seni temin ederim ki ben ondan daha becerikliyimdir.»

«Bu lafın beni tahrik edeceğini mi sanıyorsun?»

«Senden hiçbir şey yapmanı bekleyen yok. Sırtüstü yatıp keyfine bakacaksın. Neden korkuyorsun ki?»

«Seni gebe bırakırım da sonra evlenmek zorunda kalırım diye korkuyorum.»

Gülmedi. «Senden çok daha değerli insanlar razı oldu ve sonunda da meyvelerini topladılar. Hem de kendilerini daha kirli hissetmeksizin.»

«Öyle mi? Beş tanesinin adını saysana.»

«Elli tane sayabilirim.»

«Hepsi 20th'de mi?»

«20th'de, NBC'de, Kemper'de... bu dünyada herkesin gerisi seninki kadar dosdoğru değildir.»

«Bari elin değmişken Rocky Marciano'ya da pas ver-sene.»

«Elimden geçenlerin en iyilerinden biriydi.»

Elbiselerimi giymiştim. Pat mahzun gözlerle bana bakı-yordu. «Seni seviyorum,» dedi. «Bir daha asla böyle bir şey yapmayacağım. Sen beni aramasan da. Yine de hiç yapma-yacağım. Seni seviyorum, Ben... ölene kadar da seveceğim. Yemin ederim.» Bana dokunmak üzere uzandı.

Elini ittim. Öfkeyle itmedim. Yanından geçebilecek kadar ittim. «Perde kapandı, millet!» dedim.

Sokağa çıktım, eve kadar yürüdüm. Artık hiçbir şey şaşırtmıyordu beni. Ertesi günkü akşam gazeteleri bile şaşırtmadı:

FİLM YAPIMCISI BIÇAKLANARAK ÖLDÜRÜLDÜ

Sekreteriyle aşk âlemi yapıyordu

Filmcinin eşi şok içinde ve üzgün. Bilinmeyen katil aranıyor. 20th Century Fox şirketinin New York Genel Müdürü W. Charles Gruber, sekreterinin doğu yakasındaki apartman dairesinde çıplak halde bıçaklanmış durumda ölü bulundu. Sekreter Patricia Jarvas 20 yaşındadır. Gruber'in fena halde dövülmüş olduğu, yüzünde çürükler bulunduğu ve burnunun da kırık olduğu saptanmıştır. Bayan Jarvas, ikisi yalnızken; yangın merdivenine açılan pencereden içeriye 40-45 yaşlarında siyah bir erkeğin girdiğini, Gruber'in onunla dövüşmeye çalıştığını, fakat anlaşılan yeterince kuvvetli olmadığını anlatmıştır. Bayan Jarvas'e göre, içeriye giren bu adam Gruber'i bıçaklamış, cüzdanını almış, yine yangın merdiveninden kaçmıştır. Polis cüzdanı aşağıdaki avluda bulmuştur. İçinde 200 dolar olduğu görülmüştür. Ayrıca bıçağın sapında Bayan Jarvas'ın parmak izleri de bulunmaktadır. Genç kadının iddiasına göre kendisi bıçağı Gruber'in vücudundan çekmek isterken... vs... vs...

Sevgili Brooklynli Pat Jarvas, canını dişine takmış, kendini kurtarmaya savaşıyordu. Ama bana da hiçbir şekilde çamur bulaştırmamaya dikkat ediyordu. Zaten bulaştırsa da, Gruber'i onun öldürdüğünü düşünecekti herkes. Aslında da belli ki durum öyleydi. Kamuoyunun gözünde ise, olay sekreteriyle alem yapan müdür olayından başka bir şey değildi. Daha önce de benzerini kimbilir kaç kere yaşadıkları bir gece daha. Yalnız bu seferki bir hırsız tarafından ihlal edilmişti. Polis, hırsızın parayı düşürmüş olmasından ve dönüp almaksızın kaçmasından pek hoşnut değildi. Ama yine de Pat'in hikâyesine inanmak zorundaydılar. Çünkü Gruber'i o hale getiren bir dayağı ancak bir erkek atabilirdi.

Bir kadın yapabilse bile, Pat'in yumuşacık, çürüksüz elleri bu olasılığı saf dışı bırakıyordu. Ayrıca adli tabip, dayağın adam sağken atıldığını da onaylamıştı. Maktul daha önceden sarhoş edilmiş ya da zehirlenmiş değildi. Dolayısıyla Pat, polisin gözünde, suçsuzdu.

Olayın dışında kalmaya çalıştım. Tabii. Olayları akışına bırakmak Pat için de, benim için de daha avantajlıydı. Hiçbir suçlama yapılmadı. Gerçi bu kentte bir yığın insan, Gruber'in mum ışığında bir kızla yemek yiyecek tip olmadığını herhalde biliyordu ama, ne olursa olsun, ölmüştü artık adam. Çamur atmanın yararı yoktu. Lekeli de olsa, mekeli de olsa, bir tür kahraman sayılırdı artık. Çünkü karısını aldatması ne kadar kötü olursa olsun, kendinden çok daha güçlü bir erkekle dövüşmeye kalkmış, ona meydan okumuştı. Siyah adam hiçbir zaman bulunamadı. Bu olaydan bir oyun sahnelenebilirdi günün birinde... vaktim olur olmaz.

ginnie

1952

Uyanmak korkunçtu. Elimden geldiği kadar uyanmaya çalışıyor, Richie'nin yatağında sağa sola dönüp uyukumu sürdürmeye uğraşıyordum. Kendimi hâlâ uyuyor olduğuma inandırdığım sürece, olup bitenlerin hep rüya olduğuna da inanabiliyordum. Ama yılan gibiydi o çarşaf. Güneşin de hiç acıması yoktu. Kafamın içindeki yaralar yine dışarı çıkmaya can atar hale gelmişlerdi işte. Onları daha fazla içerde tutamadım. Gün ışığı kovalayınca kanat çırpıp uçtular ama fazla uzağa gidemediler. Bütün kötü rüyalar gibi eriyip yok olmadılar. Yatağımın başucuna konular ve kanatlarını gererek bana, «Doğru, doğru, doğru» diye haykırmaya giriştiler. İşte insan başının dertte olduğunu o zaman anlıyor. Yaralar büsbütün gitmediği zaman. Kapı açılıp Richie odaya girince hepsi tekrar harekete geçtiler. Pencereden dışarı, ya da dolabın içine doğru değil... tekrar kafamın içine üşüştiler. Mağaraları oradaydı. Doksan dokuz yıllık kirası ödenmiş olarak.

Richie bana bir fincan kahve getiriyordu. Çok nazikti. «Günaydın, güzel kız,» dedi.

Doğrulup oturdum, kahveyi aldım. «Teşekkürler. Hangi yıla geldik?»

«Pek belli değil. Çok uzun süre uyudun. Tek bildiğim, saatin öğleden sonra üç olduğu.»

«Hangi öğleden sonra?»

«Bana perşembe gibi geliyor.»

«Dün gece seviştik, değil mi?»

«Ben pek o ismi vermezdim yaptığımız şeye.»

«Çok mu kötüydü?»

«Biraz çılgındı.»

«Öyle mi? Şansın varmış.»

«O biçim çılgın değil. Bence onu hiç saymamak gerekir.

Bu seferki için defterine çentik atma derim.»

«Eğer gerçekten dostumsan, olanların hepsini benim kafamdan uydurduğumu söyle. Hepsini. Dostum musun?»

«Evet. Bu yüzden de kendin uydurmadığını söylemek zorundayım.»

«Uydurmadığımı nereden biliyorsun?»

«Çünkü Ben telefon etti. Barry de etti. Söyledikleri her şey senin dün gece anlattıklarına uyuyor.»

«Ne anlattım sana?»

«Ben'i annenle yakaladığını.»

«Bunun beni etkilemesine nasıl engel olabilirim?»

«Kabul ederek. Gerçek olduğunu kabul et ve oradan yola çık. On dokuz yaşındasın. Koskoca bir hayat yaşamışsın. Şimdi yapmak gereken şey, o on dokuz yılı kullanıp, geri kalan doksan yılını iyi geçirmeyi sağlamak.»

«Yani yüz dokuz yaşında ölmek zorunda mıyım? Ağaçlar bile daha uzun yaşıyor. Kaplumbağalar da...»

«Ama onlar dans etmesini bilmez.»

«Ne felsefe!»

«Bir planım var. Bunu derhal yürürlüğe koymamızı öneriyorum. Florrie'nin yerine hemen birini bulup tekrar yola koyulalım diyorum. Ben telefon edip duruyor.»

«Onunla konuşmak istemiyorum.»

«Açıklayabilirim diyor.»

«Duymak istemiyorum;»

«Ya annen?»

«O öldü.»

«Ginnie... makûl ol.»

«Annem tam anlamıyla, su götürmez biçimde öldü. İsterse şimdi odaya girip orada, senin durduğun yerde dursun, hâlâ ölüdür bence. Vaktini boşuna harcamış olur.»

«Ama bu işin bir açıklaması olması gerekir. Sen de öyle düşünmüyor musun?»

«Ben hiçbir şey düşünmüyorum. Hiçbir şey. Sıfır. Hadi, dansedelim.»

Başvuran kızları sınavdan geçirdik. Çok zor bir işti. Florrie'nin hâlâ Pittsburgh'da canı yanarken, biz New York'ta onu yok farzetmeye uğraşıyorduk. Ben'in bizi bulmaması

için sapa bir yerde bir prova salonu bulduk... arıyorsa tabii. Meridyen Salonu, batı yakasının epey içlerindeydi. Tabanı öyle eğiydi ki, insan kendini batmakta olan bir geminin güvertesinde dansediyormuş gibi hissediyordu. İlk grup kızların hiçbiri iyi değildi. Florrie'nin değerini daha bir anladık. Yine de çabamızı sürdürdük ama. Belki Rubby Keeler işinden çıkar bize gelirdi. Ya da Carol Haney. Maviş gözlü, sarı kahküllü... benim pabucumu dama attırmaya birebir.

Anladığıma göre Ben telefon ediyor, Richie onu atlatıyordu. Onu görmeyi çok istememe rağmen bir türlü konuşmaya cesaret edemiyordum. Konuşursam öyle öfkelenecektim ki, barışma şansımızı büsbütün yok edecektim. Yapılacak şey önce kendimi yavaş yavaş sakinleştirmek, iki ayağım yere bastıktan ve şokum biraz hafifledikten sonra onun açıklamasını dinlemektir. Çünkü elbette bir açıklama olmalıydı. Olması şarttı. Gerçi Maggie için ne söyleseler inanırdım ama Ben için kötü düşünmeye bir türlü razı olamıyordum. Evet, konuşacaktım onunla. Elbette konuşacaktım. Görecektim onu. Tabii görecektim. Ve bu çabuk olmalıydı çünkü onsuz kalmaya dayanamıyordum. Richie ile yatmak, dünya batarken birisine tutunabilmek içindi. O bir tek seferden sonra zaten hep yalnız yattım. İçerdeki yedek yatakta. Richie'nin Clark Gable'ına bir Claudette Colbert.

Günlerden ne olduğunu hiçbir zaman bilemiyordum. Tek bildiğim, pazar gecesi televizyonda Ben'in oyununun yayınlanacağıydı. Bu olay onun nasılsa gelmesi mukadder başarısını başlatmış olacaktı. Hevesle bekliyordum oyunu seyretmeyi. Başladığı anda onun yanında olmak için umutsuz bir istek duyuyor, ama bunun olanak dışı olduğunu da bal gibi biliyordum.

Niyetim oyun biter bitmez ona telefon etmek, bir harika olduğunu söylemek ve birbirimizi bir daha hiç görmeyeceksek bile, onun artık hayranlarla ve parayla dolu (ün ve servet bayat kelimelerdi) bir hayata yönelmesinden mutluluk duyduğumu söylemekti. Hoşuma gidiyordu bu plan. Aslında bu da kokuşmuş bir numara olacaktı. Filmden alınmış gibi. Hem de ancak Katherine Hepburn'ün oynayabileceği türden bir numara. Ama yine de soğukkanlı bir gururu bir zerafetli olan jestlerdendi. Hem ayrıca, diplomatik ilişkilerin başlamasına yol açabilirdi de. Ben'e açık fikirli olduğumu, St. Regis olayını bir de onun ağzından dinlemeye razı olduğumu

anlatacaktı. Bundan sonra artık ikimiz de tarafsız topraklar üzerinde iki ergin ve yetişkin kişi gibi oturup, aşkımızdaki bu kopukluğu tartışabilirdik. Gerçeğe bakarsanız... tamam, söylüyorum: Gerçeğe bakarsanız onun her yaptığını affetmeye hazırdım, çünkü onsuz yaşamaya çalışmak çıldırmaya çanak tutmak demekti ki bunu da pek istemiyordum.

O gün öğleden sonra Richie benim Pittsburgh'dan getirdiğim çantayla çıkageldi. Onu Ben'de bırakmıştım. Söylediğine göre, Ben çantayı Barry'ye getirmişti. Çok düşünceli bir hareketti bu bence. Ama Richie bir garip davranıyor, bundan söz etmek istemiyordu. Ben de fazla üstünde durmadan konuyu bir kenara bıraktım.

Çantayı açtım. içindekilerin çoğu yıkanmak istiyordu. Yıkadım. O zamana kadar dans giysilerime pek ihtiyaç duymamıştım. Sınadığımız kızlarla Richie dansediyor, ben nasıl olduklarına dair notlar alıp oturuyordum. Ama bu bir sonuç vermediği için Richie yeni bir yöntem düşünmekteydi. Numarayı ikimiz birlikte yapacak, kıza ne yapması, nasıl görünmesi gerektiği konusunda fikir vermiş olacaktık. Öteki elbiselerime gelince onlar hâlâ Ben'deydi. Hepsi benim nereerde kaldığımı, kendilerini neden böyle birdenbire terkettiğimi merak ediyor olmalıydılar.

Eşyalarımın hâlâ Ben'de olması fikrinden hoşlanıyordum. Bu durumda ona bir kere daha telefon etmem için sebep doğmuş oluyordu. Oyunundan sonraki telefonum sonuç vermezse. Tanrı da biliyor ya, onunla tekrar temas kurmak için her fırsatı kullanmaya hazırdım. Kapısını çalıp elektrik saatini okumaya, ya da evini karıncalara karşı ilaçlamaya bile hazırdım. Küsmesini, küs kalmasını hiç bilmediğimi o zaman anladım. Salak bir rüzgâr çıkıp Ben'in puro dumanını burnuma üfürse, iki kolumu iki yana açıp dosdoğru ona koşacaktım herhalde. Özür dileyecek, beni geri alması için yalvarmaya başlayacaktım.

Richie bir gün elinde bütün eşyalarımınla geldiği zaman, hem dünyam hem de umutlarım sona erdi. Bunun nasıl olduğunu sordum, cevap vermekten kaçınarak durakladı. Tekrar sordum. «Richie, nasıl oldu bu?»

«Ben telefon etti, gelip bunları almamı söyledi. Üzgünüm, Ginnie ama bu herif itin teki. Onu suçüstü yakaladığın halde en küçük bir utanma belirtisi göstermiyor.

Anlamadığım şey, onu başlangıçta nasıl sevmiş olabileceğin. Göremedin mi ne biçim biri olduğunu?»

«Hayır.»

«Eh, belki şimdi görebiliyorsundur. Oraya gittim ve... Allah kahretsın!»

«Ne var?»

«Ginnie, orada bir başka kız vardı!»

«Uçak hostesi mi? Çünkü hostesse mesele yok.»

«Ne olduğunu bilmiyorum. Ben tanıştırdı ama, karı yarı çıplak dolaşıyordu ortada.»

«Adı Alice, Susan ya da Jessica mıydı?»

«Değildi. Adı Marjorie idi. Marjorie bilmem ne.»

«Ve hostes değildi, öyle mi?»

«Eğer hostesse, ancak kendi havayolunda çalışıyor olabilir. Parmağındaki yüzük insanın aklını durduracak gibiydi. Bir de kolye... Ginnie, bu kadın hostes değildi. Çok yaşlıydı bir kere.»

«Belki de annemdi.»

«Annenin platine saçları ve dizlerine kadar sarkan memeleri var mı?»

«Annemin saçları kumral, memeleri de hiç yok.»

«Öyleyse annen değildi.»

«Ben bir şey söyledi mi? Yani, seninle bana bir haber falan yolladı mı?»

«Evet.»

«Ne dedi? Richie, ne dedi Ben?»

«Annenin olayından dolayı üzgün olduğunu sana söylememi, durumu pekâlâ açıklayabileceğini, ama bir bakıma böyle olduğunun daha iyi olduğunu, çünkü...»

«Çünkü ne?»

«Çünkü bir süre için, senin de bir itirazın yoksa, bu işi ilerletmemek istediğini söyledi. Belki daha sonra... Bu bokuğu daha anlatmamı istiyor musun?»

«Hayır.»

«İyi.»

«Çünkü inanmıyorum. Bence uyduruyor bütün bunları.»

«Marjorie'yi uydurmadı. Gözümle gördüm.»

«Hostestir. Onlar habire gelir dururlar.»

«Tanrı aşkına, artık uyansan da hayatı doğru dürüst görsen olmaz mı? Bu herif itin teki. Üne kavuşmak istiyor. Artık çevresinde revü kızlarının dolaşmasını istemiyor. Mar-

Jorie'ye gelince... işte resmi dünkü gazetede çıktı. 'Bayan Jason Kimbrough, önceki adı Marjorie Robertson, Tiyatro 60'ın pazar gecesi saat dokuzda NBC adına yayınladığı oyunu izliyor.' Ginnie, bu kadın bir müşterinin karısı. Şimdi de müşterinin karısını baştan çıkarmaya kalktı! Eğer hâlâ onun ne tip bir insan olduğunu göremiyorsan, başına geleni hakediyorsun demektir!»

«Öff, vay canına!»

«Senin şimdi sağlam ve sert olman gerek. Bunu hayatta bir ders olarak farzet ve yaşamaya devam et.»

«Çok güzel bir kadın, değil mi?»

«O tipten hoşlananlar için. Kime telefon ediyorsun?»

«Barry'ye.»

«Niçin?»

«Bu konuda bir şey bilip bilmediğini sormak için.»

«Bana inanmıyor musun?»

«Yalnızca Barry'nin neler bildiğini merak ediyorum.»

«Barry her şeyi biliyor. Benimle beraberdi.»

«İki pırtık çantayı taşımak için Barry de seninle mi geldi?»

«Ginnie. Ara da konuş.»

Ben Barry ile konuşurken Richie de başımın ucunda dikiliyordu. Barry'ye Richie'nin söylediklerinin doğru olup olmadığını sordum. Barry'nin cevap vermesi epey uzun sürdü ama sonunda doğru dedi. Oraya Richie ile birlikte gittiğini, Marjorie denilen kadını gördüğünü, buna çok üzüldüğünü, Ben konusunda bir erkek olarak derin hayal kırıklığına uğradığını, bu yüzden onunla müşteri olarak da ilişkisini keseceğini söyledi. Ben katılaştım ve ona bunun saçma olduğunu söyledim. İlişkileri bir iş ilişkisiydi. Para nereden geliyorsa oradan kazanmalıydı. Benim yüzümden Ben'i bırakması saçmaydı. Barry bunun üzerine beni çok sevdiğini söyledi, telefonu kapadık.

Richie'den özür diledim, beni kollarına aldı, ağladım... içim öyle acıyordu ki! Eğer Richie yanımda beni tutuyor olmasaydı kayıp bir lağımın içine düşecek ve orada ölecek haldeydim.

Ertesi günü çıkarmayı başardım. Ancak başardım. İçimde beni rahatsız eden bir şey vardı. Richie'nin anlattıkları ve Barry'nin de destekledikleri... pek Ben'in yapacağı şeyler değildi. Ama kendi Ben'immin bir otel odasının kapısı dibin-

de, annemin avucunda olmasını da beklememiştim tabii. Böylelikle ikisi birbirini götürmüş oluyordu.

Richie'nin yalan söyleme nedenine gelince... evet, vardı nedeni. Gösterisinin devamını sağlamak. Pickering Trio'nun yaşamasını sağlamak. Eğer Richie benim Ben'le barışmamın kendi gösterisini tehlikeye sokacağına, hatta turneyi geciktireceğine inanırsa, rahat yalan söylerdi. Belki de gazetede Marjorie Kimbrough'nun resmini görmüş, bütün hikâyeyi kendisi uydurmuştu. Ben'le beni ayrı tutabilmek için. Birleşir, barışırsak, Trio'dan çekileceğimi hesaplamıştı belki. Ama o halde eşyalarımı nasıl ele geçirmişti? Ya Barry? Beni ne kadar inciteceğini bile bile böyle bir yalana ortak olur muydu Barry Nadler? Sanmıyordum. Barry bir bakıma bana Sy Fein'i hatırlatıyordu çünkü. Ve Sy Fein de asla böyle bir şey yapmazdı. Asla.

Ama kuşku içimde beslenmeye devam ediyordu. Gerçeğin ne olduğunu anlamak için bir tek yol olduğunu biliyordum. O yol da Ben'e telefon etmektir. Ettim. Cuma ve cumartesi günleri numarasını kaç defa çevirdiğimi Allah bilir. Oyununun yayınlanacağı hafta sonuydu o günler. Aynı jetonu aynı paralı telefona defalarca atıp durdum. Meridyen Salonunun holündeki telefona. Hiç cevap gelmedi. Ben eve bile girmemişti. Herhalde provalardaydı. Aramaya devam etmek zorundaydım.

Sonsuza kadar devam edecektim aramaya. Ama kader o kirli başını kaldırıverdi. Cumartesi günü aradığımız kıızı bulduk. Çok iyi dansediyordu. Adı Sheila Sawyer'di. Yirmi beş yaşlarında vardı. Sosyete havalı, süslü püslüydü. Böyle olması gösterimize katkıda bulunacaktı. Öğretileni çok çabuk öğreniyordu. Aslında benden çok daha iyi bir dansçıydı. Bir tek eksiği varsa, o da dansında hiç mizah olmamasıydı... Bu da bizim koreografimize tıpatıp uyuyordu. O ciddi olacaktı, ben de sulu.

Richie onunla çarçabuk pazarlık edip anlaştı, sonra St. Louis'e, Bryant Otel'i'ne telefon edip yola çıktığımızı, çarşamba günü programa uygun olarak açılış yapabileceğimizi söyledi. Pazar sabahı saat onda uçağa binmiştik bile.

Öğleden sonra üçte de otele vardık. Sheila'yı pek az tanıyordum. Bu nedenle Richie'ye, hiç değilse ilk durağımız olan St. Louis'de otelde tek kişilik odada kalıp kalamayacağımı sordum. Ne onunla, ne de Sheila ile kalmak için. Richie

olur dedi. Ama buna bütün turne boyunca devam etmek niyetindeysem, parasının kendi cebimden çıkacağını ekledi. Sert davranıyordu bana. Nedenini biliyor, bu yüzden ona saygı duyuyordum.

St. Louis'de biraz dolaşıp Ben'e telefon etmeye çalıştım. Oysa provalarda olacağını bal gibi biliyordum. Sonra Pittsburgh'u arayıp Florrie ile konuştum. Geçici bir süre için onun yerine birini bulduğumuzu anlattım, Ben ile kendimin hikâyesine hiç girmedim. Yalnızca Ben'in programını seyretmesini hatırlattım. Olur, dedi. Konuşmamız sırasında Monty'nin New York'a dönmek zorunda kaldığını, Richie'nin de Florrie'yi henüz aramadığını öğrendim. Bu Richie için hiç de iyi bir puan değildi. Beni sinirlendirmeye başlıyordu bu adam.

Akşam yedide otel odamdaki ufacık televizyonun karşısına geçtim. O kadar ufaktı ki, ancak on beş dakikalık programlar oynatabilirmiş gibi görünüyordu. St. Louisliler pek meraklısı değillerdi televizyonun. Küçük de olsa, odamda bir tane bulunduğu için şanslıydım doğrusu.

Görüntü de ömrümde gördüğüm en iyi görüntü değildi. Arasına dalgalanmalar yapıyordu. Ses iyiydi ama. Saat yediden dokuza kadar kontrol düğmeleriyle boğuştum. New York saatiyle dokuza kadar. Derken spiker «Tony»nin başlayacağını duyurdu. Yazarı: Benjamin Webber. Kelimesiz kaldım.

Ben'in oyunu başlamıştı. Ve ben onu St. Louis'de seyrediyordum. Ne kadar ters. Kendimi gerçeğin dışında ve hareket edemez halde hissediyordum. Güzeldi oyun. Çok güzeldi. Başlangıçta oyunculara alışamadım. Birçoğu Ben'in yarattığı ve çizdiği karakterlere benzemiyordu. Ama replikler doğru geliyordu. Ben'in okunmaz yazısından çözümleyip daktilo ettiğim gibi. Her oyuncunun ağzından çıkan her satırı bildiğimi fark ettim. Bir tanesi unutup teklediği zaman hemen sufle ediyordum. St. Louis'den. Adam da duyuyor, işler yoluna giriyordu.

Her şey oradaydı. Bütün oyun. «Tony»deki bütün fikir, bütün acı... yarattığı suçluluk ve kuşku duyguları, o komedi, o umutsuzluk. Ben dram yazmasını biliyor ve dramın tam orta yerinde en komik bir olayı yadırgatmadan dile getirmeyi de başarıyordu. Bunu yaparken işin gidişini altüst etmeyen pek az yazar tanıyordum. Hepsi televizyon tüpünden fışkırıp St. Louis'deki küçük odamın içine dolmuştu. Bir-

likte yapmıştık bunu. Ben'le ben. İkimiz. Kan ter içinde çalışmış, hazırlamış, yollamıştık. Ve işte ortaya çıkmıştı. Bütün dünyanın gözü önüne. İyi bir oyun. Acı ve komik. Yine de insanı çok üzüyor. Çünkü ölüm her an, herkesin yakınında.

Bittiği zaman televizyonu kapayıp boş ve gri ekrana bakarak oturdum. Hava dalgalarına bir saat boyunca Ben Webber komuta etmişti. Benim Ben'im. Artık birarada bulunmamamız hiç önemli değildi. O zaman beraberdik. Bu piyesi yaratırken. Bir daha asla beraber olamasak bile, dünya tarihinin bu bir saati bizimdi. Bize aitti. 11 Haziran 1952 gecesi saat dokuzdan ona kadar. Ben ve Ginnie saati. Bizim saatimiz.

Odam öyle sessizdi ki, ne yapacağımı bilemiyordum. Ayağa kalktım ve alkışlamaya başladım. Yanaklarımdan aşağı yaşlar boşanıyordu. Sanki Caruso çıkmış, **Pagliacci**'yi söylemişti benim için. Hem de yalnız benim için. Ben'in yeteneğini ve birlikte geçirdiğimiz kısa süreyi alkışladım. Sonra da saçmalığı kesip ona telefon etme kararımı alkışladım. Sorunu açığa çıkaracaktım. Tekrar biraraya gelmemiz ihtimalinin olup olmadığını araştıracaktım.

New York saatiyle on birden sonra evinin numarasını çevirdim. Henüz dönmemiş olacağını biliyordum elbette. Ama o numarayı arayabileceğimi kendi kendime kanıtlamak amaçındaydım. Cevap çıkmadı. Gecenin birinde tekrar çevirdim. Bir kadın çıktı. Kapadım. Yanlış numara çevirmediğimden emin olamıyordum. On beş dakika bekleyip bir kere daha dedim. Yine kadın cevap verdi. Marjorie Kimbrough herhalde. Genç yazarıyla zafer gününü kutluyor. Ve işte son olması gereken sondan sonraki son da buydu. C'est fini, cheri. Vive la France, cehennemin dibine git!

Beynimin içinde taşınma kamyonları, kısa süreli aşk hikâyemin güzel manzarasını dağıtmaya başlamışlardı. Her şeyi toplayıp anahtarı olmayan bir antrepoya tıkıyorlardı. Yolu da olmayan. Kısa süremizin kahkahaları kamyonlara yükleniyor, mutlu umutlar, senaryonun değerli parçalarını oluşturan ihtiras dolu konuşmalar alınıp götürülüyor, geriye karakterlerin isimlerinden ve birkaç kısa pasajdan başka hiçbir şey kalmıyordu. Eskimiş olayların nerelerde yereldiğini anlatan birkaç pasaj.

Aşkımızın gerçekten bitmiş olduğuna dair içimde bazı ufak kuşkular kalmışsa bile, ertesi günün sabah gazeteleri

gelince onlar da yok oldu gitti. Bu gazetelerde Ben'in oyunuyla ilgili hiçbir eleştiri veya yorum yoktu. Onunkiyle uğraşacakları yerde Antoinette Perry Ödüllerini izlemişlerdi. Ama **Daily News**'da bir resim vardı.. «Bayan Marjorie Kimbrough ve oyunun yazarı Benjamin Webber...» Kafama esaslı bir tekme ve on dokuz yaşıma iyi bir giriş. Bu yeni yaşımın, eskiden yaşadığım bir milyon yıldaki kadar güven ve saflık dolu geçmeyeceğine yeminler ettim. On sekiz yaşındayken dünyayı kendi istirdiyem sanmışım.

Her zaman bir ertesi sabah vardır. Hep gelir. Gece bitmeyen türden bir gece de olsa, saatin kolları hiç kıpırdamadan da dursa, yutulan haplar hiç etki de yapmasa, sonunda mutlaka ertesi sabah olur. Belki her zaman ortalığı temizlemez ama, hiç değilse iskambilleri yeniden karıştırır ve yeni bir başlangıca hazırlar.

Ben güçlü bir insan değilim. Hiçbir zaman da olmadım. Belki insanlar üzerinde öyle olduğum izlenimini yaratabilir, onları kandırabilirim. Özellikle kullandığım o şoke edici dil yüzünden. Zaman zaman kendimi bile kandırabilirim. Ama üst kabuğumun sağlam görünmesine karşın, içim vıcık vıcık ve yumuşaktır. Kendimin öyle olduğumu aslında hep bilirim. Bir gemi sanki. Suyun üstünde kalan kısmı dretnot. Yaklaşıyorsa aman herkes yol versin. Ama su altında kalan kısımda tahtalar zayıf, somunlar yalama, vidalar gevşek, bilyeler de oynak. Kıvrılıp duran kalçam gibi.

Yine de, kaptan işini ciddiye alır, gemiyi iyi yönetirse bizim Lolipop gemisini fırtınalardan geçirmeyi başarabilir. Ben de o tür bir kaptandım. Hâlâ da öyleyim. Bu konuda kendimi kandırıyor da değilim. Hiç değilse tümüyle kandırıyor değilim. Bu duygumun kaynağı büyük ölçüde bir noktanın bilincine dayanıyor. Gemi sarsılmaya başlarsa, tayfalar atlar, bu kaptan tek başına kalırsa, etrafa deli gibi selamlar çaka çaka geminin sulara gömülmesini bekleyecektir. Ciğerine dolan maddeler de rom veya nektar değil, tuz ve bok olacaktır.

İşte böylece yolculuğun geri kalanına hazırlandım. Ben Webber bende hayal kırıklığı yaratsa da, gemimi batırmasına izin vermeyecektim. Onun ve annemin nasıl o odada bulunduğu ve benim nasıl kapıda belirlediğim artık söz konusu değildi. Marjorie Kimbrough veya Ben'in benden önceki ve sonraki bütün kadınları da söz konusu değildi. Söz konusu

olan bendim. Bir tek sorun vardı. Kendimi bu mikroplu sulardan kurtarmak için ne kadar yelken bezi gerekliydi bana?

Suların mikroplu olduğu bir gerçektir. Çünkü Sheila'nın benim sandığım gibi tek başına bir odada kalmayıp, Richie ile yattığını farketmiştim. Bunu, bir gün telefonu açıp onunla konuşmak istediğim zaman öğrenmiştim. Tanışmamızda yarar var diye düşünüyordum. Bunun için de kahvaltıdan uygun zaman olabilir miydi? Otel santrali bana Bayan Sheila Sawyer diye kimsenin kayıtlı bulunmadığını, yalnızca bir Bayan Pickering olduğunu belirtti. Şaşırmıştım ama, şoka falan kapılmamıştım; Galiba Richie'nin çalışma yöntemi böyleydi. Benimle bir kere sevişmesinin nedeni, parçalanmamı önlemek ve gösteriyi sağlam tutabilmek içindi. Sheila ile de buna benzer nedenlerle sevişecek, arada da oda masrafını kurtarmış olacaktı.

İlginç adam, Richie Pickering, diye düşündüm. Tam bir kurnaz tilki. Ama yeteneksiz de hiç değil. Denizcilik açısından, benim taban tabana zıttım. O yüzerken sırtının yalnızca bir çizgisi su yüzünde görünüyordu. Geri kalanı suyun altında kayıyor, hiç de acele etmiyordu. Rotası daireler çizen bir rotaydı. Yumuşak, tekdüze. Ama dalıp da alttan bakarsanız her tarafının dişlerle kaplı olduğunu görüyordunuz. Vicdandan ve her türlü pişmanlıktan mahrum bir katil. Bir tek kendini düşünen ve yoluna çıkanı ezen biri.

Ziyarı yoktu. Anlıyordum onu. Ben'e benzemiyor da diyemezdim. Yalnız bununki biraz daha fazla belli oluyor ve daha katı geliyordu. Ben'in insanı incitmeyi isteyerek yaptığına inanmıyordum. Richie ise hiç aldırmazdı. Küçük bahlıklar için hangisinin daha tehlikeli olduğuna gelince, galiba ödülü Ben kazanıyordu. Çünkü Richie'nin yaklaştığını her zaman görebiliyordu insan. Ben'i ise... çekip gidinceye kadar farketme olanağı yoktu.

Olayları olgun karşılamaya kararlıyım. Richie'nin de her bekâr erkek gibi bazı özgürlüklere hakkı vardı elbette. Sheila'ya gelince, o pek hızlı bir tipti zaten. Kıskanmıyordum bile. Richie ile o tek sevişmemiz daha çok beni tedavi niteliğindeydi. Çok güzel bir vücudu vardı. Bir kızın isteyebileceği her şeyi yapıyordu. Ama bunların hepsi fazla hesaplıydı. Danslardaki koreografisi gibi. Oysa benim güçlü yanımla, içten geldiği anda içten gelen şeyi yapmak ve bir de ihtirastı.

Sheila'ya bir türlü ısınamıyordum. Çünkü bu arada evli olduğunu da öğrenmiştim. Aktör olan kocası açılış gecemiz için New York'tan St. Louis'ye uçakla geldi ve o bir gece için Sheila'ya ayrı bir oda açıldı.

Gösteri çok iyi gitti. Belki Sheila, Florrie kadar dürüst dansetmiyordu ama, yine de kibirli bir dansı vardı. Ben ortalığı berbat etmek üzere sahneye girdiğimde bu çelişki çok iyi duruyordu.

Erkekler durmadan peşimdeydi. Bunun farkındaydım. Fakat bu konuda bir şey yapmıyordum. Bir şey yapmam gerektiğini biliyordum. Bazen istiyordum da. Ama bunun ba-yağılığa doğru ilk adım olduğunu nasılsa hissetmekteydim. Henüz buna hazır olduğumu da sanmıyordum. St. Louis bu yüzden sıkıcı geçti. Cincinnati, Minneapolis, Dayton ve Louisville de öyle. Florrie o zamana kadar New York'a dönmüştü. Orada bir uzman ona, artık sepet örme mesleğine falan geçmesini önermişti. İş oraya varmadı Allahtan. Çünkü Monty ile ikisi evlendiler. Belki kilisede orta yoldan ilerlerken topallamış olabilir ama ben görmedim, çünkü düğüne gidemedim.

Birbirlerini çok seviyorlardı Florrie ile Monty. ikisi de tam çılgındı ama, seviyorlardı birbirlerini. Bunu bilmek bana da yararlı oluyordu. Yalnızca pislikle dolu sandığım bu dünyada böyle şeylerin de olabildiğini bilmek, hiç değilse beş kuruşluk umut sokuyordu içime.

Louisville'de yağmurlu bir pazar günü Richie bana garip bir soru sorar gibi oldu. Kendisine ve Sheila'ya katılıp öğleden sonrayı üçlü bir parti haline getirmek ister miyim gibilerden. Bunun eğlenceli olabileceğini, Sheila'nın da, pek sevici sayılmamakla birlikte, benden hoşlandığını söyledi. Ona nazik teklifinden dolayı teşekkür ettim, ama kendimi artık dikip kapattığımı açıkladım. Richie güldü, öğleden sonra da çılgınlar gibi yağmur yağdı durdu.

Yaz geçip gitti. Uzun sürdü ama, sonunda bitti. Ben'in meslek hayatı konusunda aldığım tek haber, **Cincinnati Enquirer** gazetesinde gördüğüm bir havadisti. NBC onunla üç orijinal eser daha yazmak üzere anlaşmıştı. Demek artık açılıyordu yolu.

Geçen her gün, ondan uzak kalmayı biraz daha kolay hale getiriyordu. Yine de hiçbir zaman düşüncelerimden tam uzaklaşmadı. Bunun hep böyle kalacağını, yapılacak

en iyi şeyin kendime bir sevgili bulmak olduğunu biliyordum. Ama yapamıyordum. Turne boyunca tanıştığım erkekler ne zekâ istiyorlardı ne de dostluk. Hattâ ne de eğlenceli. geçecek bir gece. Onlar yalnızca benimle yatmak istiyorlar ve neden onları anlamadığıma şaşıyorlardı. İşte açık saçık elbiseler giymenin, sarı bir atkuyruğuyla dolaşmanın sonu buydu. Anlaşılan bu tür bir kılık bir kızın kişiliği hakkında iyi puan verdirtmiyordu.

Saldırgan halim düzelmedi. New York'a döndüğümüzde Barry Nadler'e gittim. Paralar ondaydı çünkü. Ve orada bazı şeyler öğrendim. Bir: Sheila benden daha fazla para alıyordu. İki: Gelirimden indirimler yapılarak oda masrafım karşılanmıştı. Oysa Sheila, Richie ile yattığı için, oda masrafı falan ödemiyordu.

Barry'ye haykırdım. Balıkçı karılar gibi haykırdım. Pickering Trio'yu alıp... ne yapması gerektiğini söyledim. O da bu durumun kesin ve belirgin bir eşitsizlik olduğunu, bu konuyu Richie ile konuşacağını söyledi. Sonra bir şey daha söyledi. Kibarca söyledi ama, söyledi. Önümüzde yeni angajmanlar vardı. Hem de iyi fırsatlar. Bu yüzden gruptan ayrılmak yerine, kendime bir ev aramaya başlasam daha iyi olacaktı. İşte külâhım önüme o zaman düştü.

Kalacak yerim yoktu. Yoo, Richie'nin evine tekrar gidebilirdim tabii. Sheila nasılsa o boynuzlu kocasına dönecekti. Richie'nin yatağı ve özel oteli yine boştu. Aklıma parlak bir fikir gelir gibi oldu. Marty Sawyer'i arayıp ona güzel karısıyla Richie Pickering'in durumunu anlatmak. Ama bir şey söyleyeyim mi... yapamadım. Bir tür gelenek herhalde. Nedenini sormayın bile bana. Sheila'yı elime verseler öldürebilirdim. Altından içeri asit boşaltıp sesini teype alarak korku filmlerine efekt diye satabilirdim. Ama kocasına onun sağla solla yattığını söyleyemezdim. Bir tabu idi bu. Kendime izin vermeyeceğim tek hareket. Budalalıktı tabii. Queensbury Markisi'nin kurallarını sokak çetelerinde uygulamaya benziyordu. Ama yazısız bir yasaydı yine de. O yasayı bozan çingene dansözün da vay haline

Barry'den bürosunda kalmak için izin istedim. Arka tarafta bir odası vardı çünkü. Bir de açılır kapanır yatak. Orada arasına kestirirdi Barry. Yalnızca bir ev bulana kadar, diye direndim. Olur, dedi. Saat altı buçukta çıkıp evine gitti. Bana veda edip küçük piruetler ata ata, Yahudi bir Jimmy Durante gibi çıktı gitti.

New York'ta ilk gecem. Yine yalnızdım. İlk evimde yangın çıktığı gece gibi. Aklıma hemen Roland Jessup geldi. Ona telefon ettim. Nazik bir homonun sesi geldi. Bana Roland'ın kent dışında olduğunu bildirdi. Xanadu'ya, ya da ona benzer bir yere gitmişti. Başka kimi arayayım diye düşünüyordum. Ortalık kararmaya başlamıştı. Barry gideli iki saat olmuştu. Gecenin geri kalanını da telefonla başbaşa geçirmeyi hiç canım istemiyordu.

Kimi arayabilirdim başka? Florrie'yi mi? Balayındaydı henüz. Virgin adalarında. Roland'ı denemiştım zaten. Don Cook, Los Angeles'de bir yerdeydi. Alan Braden? Herhalde o da Zevzek Ginnie ile geçirdiği o bir gecenin bunalımından kurtulamamış olmalıydı. Kız arkadaşlarım? Yoktu ki. Berbattı durum baştan aşağı.

Ya Ben Webber? İyi çocuktı eskiden. Belki onun hoşuna giderdi benden haber almak. Titreyerek çevirdim numarayı. İki kere çaldı, sonra Ben cevap verdi. Hemen kapattım. Korku içinde kalmıştım. Sesini duymuştum onun. Tanrıyı duyar gibi. Hâlâ seviyordum onu. Bir beddua. Onu aradığım için kendimden nefret ediyordum ama, beri yandan da istediğim anda o numarayı çevirip sesini duyabileceğime memnundum. Bu hoştu doğrusu. Böylelikle her zaman yanımda olacaktı itoğlu it. Ne zaman vazgeçecektim böyle saçma sapan davranmaktan? Ne zaman olgunlaşacak, sevdim ama kaybettim diyebilecek, kullanıldım diyebilecek, olayı bir kenara itip daha fazla değeri olan bir şeye yönelecektim acaba?

Dış kapıda bir ses duydum. Birisi kapının kulpunu çeviriyordu. Budalalığımın kilitlemeyi unutmuşum. Orada dikilip durdum ve bir adamın içeriye girişini seyrettim. Ertesi günkü gazete manşetlerini gözümün önüne getirebiliyordum. «Salak dansöz ajanının bürosunda saldırıya uğradı ve öldürüldü. Polis kasıtlı cinayetten kuşkuluyor.»

Gelen Richie idi. Bana babacan bir tavırla gülümsedi. Barry burada olacağını söylemişti de, dedi.

«Buradaydım ama ayrıldım.»

«Benden ötürü mutsuz olduğunu söyledi.»

«Olmamam mı gerekiyordu?»

«Paran bende. Barry'nin sana söylemediğine şaşırdım.»

«Bunu açıkla lütfen.»

«Otel odan için senden kesilen paralar. Bir de ücretini Sheila'nınkinin düzeyine getirecek farklar. İşte burada. Üç

yüz dolar kadar tutuyor. Ginnie, bunu böyle yapmaya mecburdum. Sheila diremişti.»

«Neden?»

«Çünkü şıllığın biri de ondan. Senden hoşlanmıyordu. Bütün anlaşmaları gözüyle görmek istedi. Başka türlü hemen grubu terkedeceğini söyledi. St. Louis'e varır varmaz. O olmazsa gösteriye çıkamazdık.»

«Soluk almadan senin yanına taşındı.»

«Onun fikriydi.»

«Yağmurlu bir pazar günü ikinizin arasına katılmamı teklif ettin.»

«O da onun fikriydi. Diğer günahlarının yanında, röntgenciydi de. İkimizin sevişmesini seyretmek hoş olur diye düşünmüştü.»

«Ve şimdi kocasına döndü, sen de yerini tekrar benim almamı istiyorsun, ha?»

«Pek sayılmaz. Yalnızca kalacak bir yerin olmasını istiyorum. Benimle aynı yatağa girmek istemezsen, ziyarı yok. Ama bu boktan yazıhanede kalmanı istemiyorum.»

«Ya tekrar yola çıkınca? O zaman ne olacak? O geri taşınacak, ben de yine ayrılacak mıyım?»

«O ayrıldı. Programdan ayrıldı.»

«Neden?»

«Çünkü kocası durumu öğrendi ve onun canına okudu. Suratı berbat durumda. Hiçbir makyajla örtülemez. İki kurgası da kırık. Telefon edeli daha bir saat olmadı bile. Ağzında öyle çok gazlı bez vardı ki, lafı bile anlaşılıyordu.»

«Marty'ye kim söylemiş?»

«Dalga mı geçiyorsun? Sen söyledin sanmıştım.»

«Teşekkürler.»

«Dinle, bak, Ginnie, benim hakkımda ne düşünürsen düşün ama, ben aslında gerçekçi sayılırım. Sheila'nın yerine adam bulabilirim, senin yerine bulamam. Önümüzde birini bulmak için koca bir ay var. Noah Sobel bu sonbahara iki show daha istiyor. Barry de bizi üç haftalığına Riviera'ya kapattı. Howard ve Birch ile birlikte. Sheila'yı bütün kötülüklerine rağmen kabul etmek zorunda kalmıştım, çünkü gördüğümüz kızların arasında iki tane sol ayağı olmayan bir tek o vardı.. bunu sen de bal gibi biliyorsun. Bu sefer sınav açtığımızda yalnız güzel dans edenini değil, beyni sulanmamış olanını arayalım.»

«Senin eve taşınmak istemiyorum, Richie. Her şeyin cevabını pek çabuk buluyorsun. Ve beni de çok üzüyorsun.»

«Tamam. Pekâlâ. Seni anlıyorum. Ama burada kalmak yine de budalalık. Hiç değilse yeni bir yer buluncaya kadar benimle kal, tamam mı? Sana el sürmeme politikasına yine devam ederim. Oldu mu? Hadi gidelim artık.»

Çantamı aldı, peşinden asansöre doğru yürüdüm. Asansörde sırtını duvara dayayıp öyle durdu ve gülümsedi. Sanki, «Bak senden nasıl uzak durabiliyorum,» demek istiyordu.

Takside hemen hemen kendi tarafındaki kapının kulpu na oturdu. Kulpu da yoktu ya! Çantamı yukarıya taşıırken, sanki hayatını bu yolla kazanıyormuş gibi bir hali vardı. Ama içeriye girdiğimiz anda benimle sevişmeye çalıştı. Razi olmadım. Canı sıkıldıysa da, omuz silkip geçti. Beni ateş bastığı bir sırada nasılsa yakalayacağını hesaplıyordu galiba. Yanıyordu ama. Onunla bir daha asla sevişmedim. Asla. Hiçbir zaman.

Gazeteleri her zaman izliyor, Ben'in oyunlarından bir haber almaya çabalıyordum. Bir tanesi gösterildi. «Sihirli Çalgı.» Harikaydı. Bir caz masalı. Daha doğrusu fabl. Sal Mineo, sağır dilsiz bir çocuk rolündeydi. Sihirli trompetini çalıyordu ama, trompet ancak, çocuk ses vereceğine inanmışsa ses veriyordu. Ralph Meeker ondan biraz büyük bir arkadaşındı. O da piyano çalıyordu. Öteki rollerde Vic Dickenson gibi, Milt Hinton, Ernie Caceres, Pee Wee Russell gibi cazcılar vardı. Jimmy Mc Partland adlı ünlü kornetçi de kötü adam rolündeydi. Çok güzel ve gerçekten dokunaklıydı oyun. Eleştiriler genellikle iyi diyorlardı ama, yalnızca Bob Salmaggi, yani **New York World Telegram**'ın müzik eleştirmeni gerçekten anlayabilmişti. Ona göre başrolü müzik oynuyor, insanlar ikinci planda kalıyordu. Ben'in evini aradım, sesini duydum... ve kapadım. Yine çıldırmaya yaklaşmıştım. Onun yakınımda olduğunu bilmeye ihtiyacım vardı.

Yeni bir kız bulduk. Dolores Murphy. Tam istediğimiz gibiydi. Soluk tenli, siyah saçlı, mavi gözlü... İrlandalı ve yere basan tip. Şahsiyeti de olgun bir üzüm kadar ilginç. Ama dansetti mi iş değişiyordu. İnanılmaz bacakları vardı. Vücudu sanki lastikti. Sahnedeki varlığı yaratılıştan ona gelmiş bir şeydi. Öyle olmasa insan on yılda geliştiremezdi öyle bir niteliği.

Dolores bize çabucak uydu. Noah Sobel'in tek kaygısı,

halkın geçen seferden bu yana Pickering Trio'da bir eleman değişmiş olduğunu farketmesiydi. Bu yüzden Florrie balayından döner dönmez çağrıldı, makyajcıların ona bakarak Dolores'i ona benzetmesi kararlaştırıldı.

Yeni danslar geliştirmeliydik tabii. Ama bunu zaten yapmak zorundaydık çünkü numaralarımızın bütün tuluat taze-liği snmş gitmişti çoktan. Ben de sahneye çıktığımda bu işi ilk defa yapıyormuşum gibi görünecek kadar iyi bir artist değildim. Hem Riviera için de, Howard ve Birch için de yenilikler gerekiyordu. Orada parlak, taze ve yeni görünmek zorundaydık. Zaten Richie oradaki perdemizi daha önce televizyonda yaptığımız numaralarla amamızı düşündüğü için, bir bakıma yeni numaraları sırf Riviera için hazırlıyorduk da denebilirdi.

Mevsimin ilk Joey Magnuson programını yaptık. Her zamanki gibi iki numara. Güzel gitti. Malzemenin taze olması, benim de girip kendime düşeni daha iyi yapmamı kolaylaştırdı. İlk dans ciddiye tabii. Ama ikincisi, benim her şeyi mahvetme yeteneğime dayanıyordu. Başardım. Orkestra bile gülmeye başladı. Rejisr bir ara kamerayı, kulislerde gülmekten baygınlık geçiren Joey ile Mara-Jayne'e de tutmak akıllılığını gösterdi. Televizyonda bunu gören herkes, numaranın provasız, içten gelen bir şey olduğunu anlardı artık herhalde.

Ben'in ikinci oyunu yayınlandı. «Sihirli algı»dan üç hafta sonra. Artık n kazanmaya başlamıştı. Gazetelerde daha oyun yayınlanmadan bir sürü yazılar ıktı. Adı «Sarı Saçlı ocuk»tu. Jackie Cooper, Ben'i oynuyordu. Bir film şirketinin reklam bölümünde olup bitenleri anlatan bir eserd-i. Eleştiriler pek hayranlık belirtmeseler bile, hepsi saygılıydı. Bütün eleştirmenler, Ben'in izlemeye değer bir yazar olduğunda birleşiyordu. Bu oyun bir tek kişinin sinirini bozacaktı herhalde... ve o da Sam Gaynor'du. Oyunda Ben ona Ron Garner adını vermiş, eserin kötü kahramanı haline getirmişti.

Oyundan sonra tabii Ben'i tekrar aradım ve o cevap verir vermez de telefonu kapattım. Sonra ağladım, kendimi biraz daha iyi hissettim, aradan biraz geçince daha kötü hissettim, keşke ölseydim dedim, ama yaşamam gerektiğine karar verdim. Günün birinde, diye düşündüm, hem de çok geçmeden, o «alo» deyince cevap verecektim. Günün birinde.

Çok yakında. Belki öteki oyunundan sonra. Belki değil ama... belki de o zaman.

Riviera numaralarımızın provalarına başladık. Çok meşguldük çünkü arkadan bir Joey Magnuson Show'u daha geliyordu. Birkaç haftaya kadar. Çalış, çalış, çalış.

Son Joey Magnuson'u yaptıktan hemen sonra, New Jersey'in Fort Lee kentine gitmiştik. Riviera oradaydı. Provaları onların geniş sahnesinde yapıyorduk. Noah Sobel bizi bir iki show daha angaje etmek istedi ama Richie kendini kasıyor, iyice düşünmeden fazla yük altına girmek istemiyordu.

Size bir şey söyleyeyim mi... bu Normie Birch delinin biriydi. Komediyendi. Sahnede tabakları sağa sola fırlatıyor, ayak bileklerinin dış yanlarına basa basa dansediyor, idama mahkum edileni bile güldürebilecek suratlar takınıyordu. Gösterinin öbür yarısını oluşturan Gary Howard ise aslında romantik bir şarkıcıydı ama, damarlarında çılgın kanlar dolaşan bir şarkıcıydı. Provalar çok eğlenceli oluyordu. Hiç kimsenin hiçbir şeyi ciddiye aldığı yoktu. Bir tek Richie'nin dışında. O bile birkaç zaman sonra işin havasını kapırdı.

Ben'in o sezon içindeki üçüncü oyunu yayınlandı ve boğazıma bir düğüm tılandı. Adı «Yalnız Görünüm»dü ve Ben'le benim hakkımda olduğu besbelliydi. Jack Lord, Ben'i oynuyor, Janice Rule da beni canlandırıyordu. Tek farkı, oyunun sonu mutlu sondu. Genç yazar, dansöz kızla evleniyor, tüm dünyada güller açıyordu.

O gece program bittikten sonra, onu aramadan önce kendi kendime karar verdim. Kim olduğumu söyleyecektim ona. Mideme iki kadeh viski yuvarlayıp kendimi yapacağım bu işe hazırladım, güçlendirdim. Ama numarayı çevirdiğimde santral bana artık o adreste Ben Webber diye birinin bulunmadığını söyledi. Zaten başka yerde de yoktu Benjamin Webber. Telefon rehberine kayıtlı tek Benjamin Webber, Queens yöresinde oturan bir ayakkabıcıydı. Ben T. Webber.

Böylelikle küçük girişimim sonuçsuz kalmış oluyordu. Hem çok az çaba göstermişim, hem de çok geç. Ben telefon numarasını değiştirmişti. Belki de taşınmıştı. O zevkli daire, o aşk yuvamız... belki artık orada değildi Ben. Eğer durum gerçekten öyleyse, ben de o daireyi yok farzetmek zorunday-

dım. Daha az acı duyardım o zaman. Ben'e giden köprülerimin hepsi yanmıştı. Oysa ben bir kibrit bile çıkmamıştım. Bir anda patlamış, yanmışlardı kendiliklerinden. Soluyordu artık geçmiş. Budala kalbim de parça parça oluyordu. Çiftlikte yavru taylara binen, pazar sabahları babasının kucağına oturan küçük kız nerelerdeydi acaba?

«Yalnız Görünüm»le ilgili çıkan yazılar bir harikaydı. Ben artık her şeyi yapabilen bir yazar olarak tanınıyordu. Komediye de, dramı da, aşk hikâyelerini de, hayali masalları da... hepsini. Eleştirmenlerden ikisi televizyonun onu ne zaman Hollywood'a kaptıracağını merak ettiklerini belirtiyorlardı. Bunun çabuk olacağına inandıkları belliydi.

Riviera'da açılışımız geldi çattı. Büyük sükse yaptık. **Gerçekten.** İyi başlamıştık. Don Arden dans grubu gösteriyi başlattıktan sonra biz çıktık. İlk numaramızda ciddi dansettik. Alkışlandık ve çekildik. Sonra tekrar çıktık. Yani Richie ile Dolores çıktılar. Ben hâlâ kulisteydim. Tuluatıma başlamak için zaman kolluyordum. Ama daha ben çıkamadan çılgın Normie Birch üzerinde kısa ve kabarık bale eteğiyle sahneye fırladı, bir süre benim yapmam gerektiği gibi Richie ile Dolores'i izledi, sonra Richie'yi yakaladığı gibi onunla dansetmeye başladı. Onu sahneden ayırıp aşağıya, masaların arasına sürükledi. Richie'nin ona uyacak kadar akli vardı. Zaten başka ne yapabilirdi ki? Ama Dolores sahnede tek başına kalınca hıçkırıklı bir isteriye tutuldu, diz üstü yıkılırken neredeyse yerleri ıslatıyordu. Kahkahadan kırılıyor, elinden geldiğince bacaklarını birbirinden ayırmamaya uğraşıyordu.

Ya ben? Ben kuliste kalakalmıştım. Ne gerek vardı ki bana? O sırada Gary Howard çıkageldi. Kılığı ya Hawaii'li bir savaş tanrısı, ya da kocaman bir tavuktu, pek anlayamadım. Beni kolumdan yakaladı, sahneye sürükledi, havaya kaldırmaya çalıştı ama kaldıramadı. O zamana kadar Dolores sahnenin platformu üzerine yatmış kalmıştı. Doğum sancısı çekiyormuş gibi. Ama katıla katıla gülüyordu. Richie ile Normie, Riviera'nın her tarafında vals yapa yapa tur atmaktaydılar. Orkestra da bu saçmalığa katıldı ve hemen bir Strauss valsine geçti.

Derken Gary beni sahnedeki mikrofonun başına çekti, tek cümlelik espriler savurmaya başladı, ben de elimden geldiğince her birine cevap vermeye çabaladım. İyiydim ga-

liba. Çünkü Gary gülmekten kırılıyordu. Önce kostümüm patladı sandım. Guys and Dolls'un anıları. Ama yoo... bana gülüyordu herkes. Söylediğim cümlelere. Her şey yolunda gidiyordu. Yalnızca sonunu nasıl getireceğimizi bilemiyorduk. Ben birden parmak uçlarımda dansetmeye başladım. Göz ucuyla Dolores'e bakıyordum. O sahneden aşağıya yuvarlandı, oracıktaki masalardan birinin üzerine serildi kaldı. Neredeyse masadakiler onu çalakaşık yiyeceklerdi.

İşte ömrümde duyduğum en gümbürtülü alkış o zaman başladı. Tekrar tekrar selam verdik. Sonunda perde üstümüze kapandığında hepimiz yerlere yıkılıp güldük. Orkestra bir yandan hâlâ, «İleri Kahraman Askerler» marşını çalıyordu. Emekleyerek sahneyi boşaltmayı başardık ama yarım saat kadar yerimizden doğrulamadık.

Soyunma odamda uzandığım sırada bir garson bana bir not getirdi. Peçetelerden birine aceleyle yazılmıştı. «Hari-kaydın.» o kadar. İmzasız olduğu için Dolores notun Sol Hurok'dan geldiğini savunuyordu. Yıldız olduk artık biz, diyordu. Gary ile Normie, iyi miyiz diye bakmaya geldiler. Numaramızı berbat ettikleri için özür dilediler ve her gün bu şekilde devam etmek için izin istediler. Richie bunun çok güzel bir fikir olduğuna inanıyordu. Tabii ilk dansımızı ciddi olarak yapabildiğimiz sürece. Ondaki sonrası ne olursa olsun, umurunda bile değildi Richie'nin.

Rollerin en zoru yine bana düşüyordu. Gary'nin mikrofon başında benimle ne konuda konuşacağından hiç habirim olmayacaktı. Kendisinin de haberi olmayacaktı çünkü. O güne kadar dansözken, artık Gary Howard'a eşlik edecek bir komedyen olmak zorundaydım. Fena da değildim hani. Sandığımdan daha iyi laf yapıyordu ağzım. Fikirleri kapmakta, espriler yaratmakta oldukça çabuktum. Daha doğrusu öyle diyorlardı. Zaten cevap vermekte sıkışınca hemen step yapmaya başlıyordum. Gary beni yakalayıp tekrar mikrofon başına getirinceye kadar.

İşin şaşılacak yanı, aynı şeyi her akşam yaptığımız halde Dolores'in her akşam içten gelerek gülmesi ve gerçekten yerlere yıkılmasıydı. Richie ile Normie gazinonun her yanında dansederken gerçekten harikaydılar. Hatta bir keresinde kadınlar tuvaletine dalıp oradan ayaklarında tekerlekli patenlerle fırlamışlardı. Ellerindeki tuvalet kâğıtlarını her yana fırlatıp duruyorlardı.

Olay bütün kentte konuşulmaya başlamıştı. Life dergisinde kocaman resmimiz basıldı. «Riviera Çılgınları» deniyordu bize. Yazıda Richie ile benim aramızda yakınlık olduğu ve bahara evleneceğimiz de yazılıydı. Ben bundan rahatsız olmadım. Pek komikti çünkü. Richie de güldü, geçti.

Stan Arlen Show'una çıktım. Gary'ye yaptığım gibi, Stan'a da laf yetiştiriyordum. Aptal sarışın rolündeydim. Arasıra pek de aptal olmayan bir aptal sarışın rolünde. Riviera'daki angajmanımız bittiği zaman, Stan Arlen bana programda daimi gözükme isteyip istemediğini sordu. Olabilir, dedim. Tabii Pickering Trio'nun programlarıyla çakışmadığı sürece. Ve konuyu orada bıraktım.

Richie pek mutlu değildi. Beni bir kenara çekip kaygılarını anlattı. Biz bir dans numarasıydık ona göre. Kendisine bir tür sadakat borçlu olduğumu söylüyordu. Gazinoda, Howard ile karşılıklı espri yaparken pek sakınca yoktu ama, kendimi komedyen olarak görmeye başlarsam tutumunun karışacağı kanısındaydı. Kendimi öyle görmediğimi söyleyip ona güven vermeye çalıştım, beri yandan da özgür bir kadın olduğumu, istediğimi yapmaya da hakkım olduğunu belirtmekten geri kalmadım.

Konuşmanın kavgayla bitmesini istemiyordum ama, öyle oldu. Richie bana pis pis sözler söyledi, ben de tanrının kulu olarak özgür olduğumu haykırdım durdum Tabii az sonra kendimi yine Barry Nadler'in bürosunda buldum. Geceyi kanapede geçirmek üzere.

Barry benim Richie ile seviştiğimi sandığı için taraf tutmamaya çaba gösteriyordu. İnşallah anlaşırsınız, deyip duruyordu yalnızca. Akşam altı dolaylarında yazıhaneden ayrıldı. O rahatsız kanapede yatmama izin vermişti. Gerçi kendi evinde kalmam için davet de etmişti ama, erkek kardeşiyle karısının Albany'dan geldiklerini, bu nedenle evdeki konuk odasının dolu olduğunu da söylemişti. Ona üzülmemesini öğütledim, kanapede rahat ettiğimi anlattım.

Baryy'nin masasına oturdum, acaba Ben beni televizyonda görmüş müdür, ya da Life'daki resim gözüne ilişmiş midir diye düşünmeye başladım. Yazıhaneye yine her zamanki telefonlar gelmekteydi. Arayanlar çoğunlukla başları sıkışmış müşteriler oluyordu. Onlara Barry'nin sabahleyin büroda olacağını, o zaman aramaları gerektiğini söylüyordum.

Ama gelen telefonlardan bir tanesi farklıydı. Arayan

Sheila Sawyér'di. Kendimi hemen tanıttım. Nazik davrandı, benimle konuşmayı özlediğini söyledi, son numaramızın ne kadar başarılı olduğunu okuduğunu da ekledi. Çok içten davranıyor gibiydi. Aklımda yarattığım Sheila imajına pek uymuyordu bu tutumu. Bunun üzerine biraz yoklama yapayım diye düşündüm.

«Sheila, şimdi biraz daha iyi misin?»

«Tabii iyiyim. Neden olmayayım?»

«Şeyy... o çürükler ve kaburgalar konusunda?»

«Neden söz ediyorsun sen?»

«Biliyorsun işte.»

«Bana bak, Ginnie, ben Barry'den vergim konusunda bilgi almak için telefon ettim. İki çeşit forma ihtiyacım var. Daha da neye ihtiyacım var, bilmiyorum bile.»

«Marty seni dövmedi mi?»

«Ne? Ne diye dövsün Marty beni?»

«Richie bana Marty'nin seni dövdüğünü söylemişti.»

«Öyle miii? Onun sözüne inanılır mı hiç! Bana da senin hakkında birkaç şey söylemişliği var zaten.»

«Ne gibi?»

«Senin seveci olduğunu söyledi. Benimle ve kendisiyle bir alem yapmak istediğini söyledi. İnanmadım ama... söylemesine söyledi işte.»

«Onunla yatmıyor muydun?»

«Dalga mı geçiyorsun? Evli bir kadını ben. Kanepede yatıyordum. Ayrı oda istersem parasını kendim ödemem gerektiğini söyledi bana çünkü. Paraya da ihtiyacım vardı. Hâlâ da var. Marty altı aydır çalışmıyor. Biliyorum, dışardan pek iyi görünmüyordu herhalde... Richie de denemedi diyemem... ama insan patronuyla yatmaya başladı mı sonu hiçbir zaman iyi gelmez.»

«Benden daha çok para alıyordun.»

«O doğru. Ne olmuş? Richie açmaza girmişti, ben de bundan yararlandım. Zaten dansım da kötü sayılmaz. Bayağı iyidir hatta.»

«Neden ayrıldın?»

«Ayrıldım, hayatım, çünkü bir bebek bekliyorum.»

«Neee?»

«Sizinle anlaştığım zaman zaten üç aylıktım. Richie'ye söylemek istemedim. Ama dansa da fazla devam etmek iyi olmazdı. Dördüncü aydan sonra kesmek zorundaydım. Daha

önce iki düşük yapmıştım. Ulu Tanrım! Neler söyledi bu herif sana arkamdan?»

«İyi şeyler değildi.»

«Öyle mi? Eh, eğer birlikte yatıyorduk derse, inanma ona. Yatmıyorduk. Başka ne derse desin vız gelir bana.»

«Tamam.»

«Barry'ye de lütfen o vergi formları için beni aramasını söyler misin? Bebeğimi cezaevinde doğurmak istemem doğrusu.»

«Söyleyeceğim.»

«Allahaismarladık, arkadaş. Kendine iyi bak.»

«Sen de... bebeğe de.»

Telefonu kapadım. Kafamın içinde hoşlanmadığım düşünce gölgeleri dolaşıyordu. Evet, yalan söylemişti Richie. Söyleyebileceğini zaten biliyordum. Sık sık da tanık olmuş-tum. Bana da çok yalan söylemişti. Sheila'ya söyledikleri de ortadaydı. Ama asıl sorun, bana Ben hakkında ne yalanlar uydurduğuydu. Çünkü eğer Ben konusunda bana yalan söylediyse, Ben'in beni görmek istememesi, Marjorie Kimbrough ile sevişmesi gibi konularda yalan söylediyse, o zaman hayatımı mahvetmiş demekti ve ölmeyi de rahat hak etmiş sayılırdı. Onu öldürsem de paçamı sıyıırırdım. Hiçbir jüri mahkûm etmezdi beni. Bunu kamu yararına yaptığımı söylerdim. Ceza vereceklerine madalya verirlerdi o zaman bana.

Bu durumda... yani bana yalan söylediyse, Barry Nadler de onun suç ortağı demekti. Richie'nin Ben hakkında söylediği her şeyi Barry desteklemişti. Saat daha sekiz bile değildi. Barry sabahın dokuzundan önce gelmezdi yazıhaneye. Pek aç değildim ama, yine de aşağıya indim, bir hamburger yiyip bir kahve içtim... Sonra birkaç dergi satın alıp yazıhaneye geri döndüm. Barry'nin yazıhanesinde televizyon yoktu çünkü. Kafamı onunla oyalayamayacaktım. Çok uzun gelecekti burada geçireceğim süre bana.

Geceleri olaylar nasıl olduğundan büyük görünür, bilirsiniz. Ateşler nasıl yükselir, diş ağrıları nasıl artar... herkes bilir bunları. Kuşkular da öyle büyüyor işte. Şişiyor, kabarıyor, giderek kocaman oluyorlar. Gece bastırırken bu kuşkular beni tümüyle sarmış, daha önce hiç duymadığım acı bir duygu sokmuşlardı içime. Kafama doluyor, ruhu-ma hançer sokuyorlardı. Öyle çığırktan bir Yunan Korosu oluşturunuyorlardı ki, komşuların yakınmadığına şaşıyordum.

Gece yarısı olunca içimde hiçbir kuşku kalmadı. Onların yerini gerçekler aldı. Korkunç gerçekler. Onları daha önce farketmediğim için kendi budala kişiliğimden nefret etmeye başladım. **Elbette** Ben aramıştı beni. Maggie olayını açıklamaya **elbette** çalışmıştı. Ve Richie de kendi pis çıkarları için **elbette** yalan söylemişti bana. Salak, salak, salak. Ahmak, ahmak, ahmak.

Grev gözcüsü gibi dolaşıp duruyor, beş dakikada bir tuvalete gidiyordum. İşeme ihtiyacım kontrol edilir gibi değildi çünkü. Pencereden baktım, otomobilleri saydım. Köpek gezdiren insanları sayıp, onları kadınlar ve erkekler diye ayırdıktan sonra, bir de iri köpek gezdirenler ve ufak köpek gezdirenler diye ayırdım. Sabahın dördünde renkler birbirinden ayrılmaya başladı. Beş olunca çöp kamyonlarıyla gazete kamyonları belirdi. Altıda kapıların girişleri aydınlandı. Yedide kekler ve poğaçalar restoranlara dağıldı. Sekizde okul çocukları görüldü. Dokuzda da Barry Nadler geldi. Elinde iki kahve taşıyordu. İki de çörek. Gece sona ermişti. Sorgu başlayacaktı artık... ama hemen değil.

Kahvaltının bana düşen kısmını masanın üzerinden önüme doğru itti. «Berbat görünüyorsun,» dedi. «Uyumamışsın. Ben de uyuyamadım. Berabereyiz demektir,» Rahatmış gibi davranmaya çalıştı ama pek beceremedi. «Sana bir hikâye anlatacağım,» diye başladı. «İster misin hikâye dinlemeyi? Neyse farketmez, nasılsa anlatacağım. Konusu, birdenbire yaşlanıveren bir adam. Uzun süre işleri yolunda gidiyordu. Yaşı altmışa varmak üzereydi ama kendini kırk, kırk beş gibi hissediyordu. Ama göz açıp kapayıncaya kadar yetmiş oluverdi. Her neyse, evvel zaman içinde, diye başlıyor hikâye... bu adam kendi işleriyle meşgul oluyor, yaşayıp gidiyormuş. Bir ajanmış kendisi. İki yakasını biraraya zor getiriyormuş. Müşterileri fazla tutunmuş kimseler değilmiş. Derken yoluna birbirinden harika iki sihirli numara çıkmış. Her biri bir altın madeni. Birincisi bir dans grubuymuş, ikincisi de bir yazar. Artık herhalde kimden söz ettiğimi anlamışsındır. Anlamadınsa iyice aptalsın derim, tamam mı?»

«Tamam.»

«Günlerden bir gün dansçı kızlardan biri, yazara âşık olmuş. Ama pek çılgın olaylar yeralmış ve sonunda her şey altüst olmuş. Dansçılar dansetmeyi ancak başarır olmuşlar. Yazar da yazı yazmayı ancak başarıyormuş. Ve hepsi de

kenti terketmek istiyorlarmış. Bütün altın madenleri. Bu aJan da zayıf kişilikli biri olduğundan, Richie Pickering'in kendisini kandırmasına izin vermiş. Öyle bir olaya karışmış ki, Pinokyo duysa, burnu Dumbo'nun hortumu kadar uzardı. İzleyebiliyor musun yoksa fazla hızlı mı gidiyorum?»

«Richie yalan söyledi, sen de onu destekledin.»

«Doğru. Yine de yaparım, çünkü bankadaki param dokuz dolar. İnsan ne halt ettiğini bilmeyen iki salak aşığı biraraya getireceğim diye altını boka çevirir mi hiç?»

«Eşyalarımı almak için Richie ile birlikte Ben'in evine gitmiş miydin?»

«Hayır.»

«Richie yalnız mı gitti?»

«Evet.»

«Marjorie Kimbrough orada mıydı?»

«Marjorie Kimbrough gazetedeki bir resimden ibaretti. Richie oradan bir hikâye uydurdu. Sana ayrı bir masal anlattı, Ben'e ayrı. İkiniz de yuttunuz... enayiler.»

«Ben'le hiç konuştun mu?»

«Sık sık. Her seferinde de yalan söyledim.»

«Beni görmek istiyordu, değil mi?»

«Elbette. Senin istemediğini söyledim ona.»

«Bunun doğru olmadığını biliyordun ama.»

«Doğru veya yanlış... ne fark eder? Richie'ye borçlu sayılırdım. Bana hem Pickering Trio'yu getirmişti, hem de Ben Webber'i. Üç yıldan beri ilk defa parasızlık batağında başımı suyun üzerine çıkarabilmişim. Beni suyun üstünde tutan eli de ısıracak değildim herhalde.»

«Şimdi neden ısıırıyorsun öyleyse?»

«Çünkü beni yıktın, küçük kız. Ökseye tutuldum çünkü. Birdenbire soyluluğum mu tuttu sanıyorsun? Yaptığının yanlış olduğunu anladım mı sanıyorsun? Yine enayiliğini ortaya seriyorsun demektir. Dün gece Sheila beni evimden aradı. Evimden. Böylelikle hem kuralımı bozmuş oldu, hem de gizli kimliğimi ortaya çıkardı. Şimdi artık olduğum gibi görünmek zorundayım. Başka ne yapabilirim? Hele Arlene de beni terketmeye hazırlandığına göre? Onu sevdiğim için değil, biliyor musun? O dokuz dolar onun adına duruyor da, o yüzden yoksa. Aslında iğrenç bir insanım. O kadar iğrencim ki, bak sana ne söyleyeceğim... eğer Richie'den ayrılırsan

yalnızca seni anlamakla kalmam, ajanın da olurum. Nasıl bu son tuşum?»

«Richie'nin yeteneği var. Sen onunla kal.»

«Dans numaralarının modası geçti. Tony'yi, Sally De Marco'yu, Grace'le Paul Hartman'ı da gördüm ben. Onlar bitince dans da bitti. Ama senin için her şey yeni başlıyor. Sana daha önce söylemedim ama, sırf seninle ilgili günde ortalama beş telefon alıyorum. Stan Arlen o kadar sık arıyor ki inanmazsın. Aklını başına topla bence. İkimiz de Richie'yi bırakalım, daha büyük işlere yönelelim. Bunca çektiğime karşılık hiç değilse elimde bir tek altın madeni kalsın.»

«Ben var ya.»

«Ben artık William Morris'le anlaşma imzaladı. Zaten bir gün öyle yapacağını biliyordum.»

«Büyük İsa... inanamıyorum buna!»

«İsa dedin de... sana bir şey söyleyeyim. Eğer İsa tekrar dünyaya inse, hatta yanında Musa'yı da beraber getirse... sonra öteki adamı da... şişman hani... **Buda'yı**. İnan ki üçüyle anlaşma imzalamanın ve onları Afrika turnesine çıkarmanın peşine düşerdim. Öyle bir adam işte bu karşında gördüğün ihtiyar. Elim öyle boş ki, Hitler'le bile anlaşma imzalamaya razıyım. İşte onun için şu kahveni bitir, sinirini geçir ve buradan çık, git. Ben Karın Deşen Jak'dan telefon bekliyorum. Onu Dolores'e yollayacağım. Gerçi bir tek gece olacak ama, olsun. Bir dolar bir dolardır.»

«Elveda Barry.»

«Ben'i arayacaksın, değil mi?»

«Evet.»

«Stan Arlen'e ne söyleyeyim?»

«Boş olduğumu söyle.»

«Götürü çalışır mısınız?»

«Evet.»

«Çöregini ben yiyebilir miyim?»

«Evet.»

«Seni zengin edeceğim.»

«Ulu Tanrım!»

«Onu da zengin ederim.»

Taksiyle Ben'in evine giderken kendimi güzelleştirmeye çaba bile göstermedim. Uykusuz geçen geceden sonra suratım pufla gibi şişmişti. Gözümde koyu renk güneş gözlükle-

rim vardı. Yakamı da kaldırırsam belki Ben farketmeyebilirdi. Belki benim ben olduğumu bile farketmezdi. Belki de ben onu farketmezdim, çünkü artık orada oturmuyordu. Telefon numarasının değiştiği ortadaydı. Belki de kibarlar mahallesine taşınmıştı Ben.

Taksi kaldırırma yanaştı ve o sevgili apartmanı gördüm. Neredeyse ağlayacaktım. Benim apartmanımı. Benim dairem. Benim Ben'im. Allah kahretsin. Aşağıdaki listede dairelerin karşısına yazılan isimlere baktım. «Cook Webber.» Tam altında da benim dolma kalemimle bir ekleme, «Maitland.» Belki. Belki, belki.

Merdivenleri çıkarken bu işi bitirmeden düşüp ölmeyi umuyordum. Sonuna varırsam ne yapacağımı bulmaya çalışıyordum. Ne diyecektim? «Özür dilerim ama herkes bana yalan söyledi» mi? Yoksa, «Annemle sen, beni koridorda bastığınız için özür dilerim» mi? Olmayacak bir durumdu. Tekrar dönüp aşağıya inmeyi, ona Peru'dan bir kart atmayı da düşündüm. Belki altını «İnka-Dinka-duu» diye imzalardım.

Daha neler! Yoluma devam ettim. Beş kat! O tanıdık kapının önündeydim. Açıl susam... ve hayatımı bir masal mucizesi haline getir. Kötü kız evine döndü. Yüreği elinde, ayağı ağzında, sigarası titreyerek... Tık tık.

Kapıyı bir kız açtı. Güzel. Sabahlığı da güzel. Saat sabahın onu. Kız sabahlıklı... daha başka bilgi gerekli miydi bana? «Özür dilerim,» dedim. «Galiba yanlış daireye gelmişim.»

«Yanlış değil,» dedi hafifçe içini çekerek. «Aradığınız yer burası. Buldunuz da.» Kapıyı açık tuttu. Cebinde arama ruhsatıyla gelen polismişim gibi.

«Ben Bayan Prendegast'ı arıyorum,» dedim. «Bayan Dolly Prendegast'ı.»

«Öff, gırgırı kes de içeri gir.»

Girdim çaresiz. Başka ne diyeceğimi bilmediğim gibi, ne yapacağımı da bilmiyordum. Duşun sesi geliyordu. Kaçmayı öyle çok istiyordum ki.

«Hey,» dedi kız bana. «Sakin ol. Hangi havayolunda çalışıyorsun?»

«Ne?»

«Hangi havayolunda uçuyorsun dedim.»

«Peru Havayollarında.»

«Nereden geliyorsun?»

«San Fran'dan. Bir günlüğüne ırdık.»

«Yer var, dert etme.»

«Dert etmiyorum. İkinizi de rahatsız etmek istemem.»

«Boşver, sorun değil. Öbür kızlardan tanıdığın var mı yoksa bu ilk seferin mi?»

«Bir ikisini tanıyorum.»

«Adın ne, hayatım?»

«Debra Dubonnet.»

«Ben de Candy Carson.»

«Şaka ediyorsun. O isim Debra Dubonnet'den daha iyi.»

«Çantan falan yok mu? Nasıl oluyor?»

«Çünkü bir kere ben hostes değilim. İkincisi de, burada kalacak değilim.»

«Ne?»

«Özür dilerim. Neden öyle yaptığımı bilemiyorum... daha sonra gelirim. Daha iyisi, bana telefon numarasını verirseniz telefon ederim. Çok nazıksınız. Ona Ginnie geldi ve aradı deyin.»

«Sen Ginnie misin?»

«Evet. Allahısmarladık.»

«Hey! Bir dakika dur!»

«Yok, durmasam iyi olur.» Merdivenlerden aşağıya koşmaya başladım. Sanki canımı kurtarmak için kaçıyordum.

Kız arkamdan seslenip duruyordu.

«Ginnie! Gitme! Bir şey yok! İnan bana!»

Cevap vermedim. Tek istediğim kendimi dışarıya atmak-tı. Kızın bu kadar iyi olmamasını da isterdim doğrusu. Uça-rak kaldırıma fırladım. Taksi yoktu. Otostop yapmaya çalış-tım. Ama o bana yetiştii. Sırtında bornozu vardı. Sokakta peşimden koşuyordu. Sonunda koluma sarıldı, beni çekip ken-dine çevirdi.

«Ginnie! Ne hallediyorsun sen?»

«Hı?»

«Nereye koşuyorsun öyle?»

«Don? Ahh... Don!»

Kucaklaşıp öpüştük. Seksen Üçüncü Caddenin orta ye-rinde. Çevremize küçük çocuklar toplandı. O bornozuyla, ben kara gözlüklerimle. Sonra ikimiz kolkola o apartmana doğru yürümeye başladık.

Candy, Don'un sevgilisiydi. Los Angeles'de de birlikte oturuyorlardı. New York'a beraber gelmişlerdi. Ben, bir süre

onlarla birlikte burada kalmış, sonra taşınmıştı. Yo, kibarlar mahallesine değil. Hollywood'a. Evi de Don'a teslim etmişti. Eskiden olduğu gibi. Benim yine kalacak yerim olmadığına göre, eski odama yerleşmem kararlaştırıldı. Barry'ye telefon edip, eşyalarımı Richie'nin evinden getirmesini söyledim. Getiremeyeceğini belirtti. Richie benden sonra telefon etmişti. Ve benim nereye gittiğimi öğrenince de neyim var neyim yoksa çöp öğütücü makineye atmış, beni ilk görüşünde bacaklarımı kıracağını ve suratımı çarşamba pazarına çevireceğini haykırmış durmuştu.

Böylece o yangın gününde olduğu gibi bir kere daha çırlıçıplak kalmıştım ortada. Bir tek çingene elbisem vardı. Ben, dolabıma asıp bırakmıştı onu. Ha... bir de Maggie'nin portresi vardı. Amma da şanslı çocuktum ben. Annem her zaman yanımdaydı.

Zaman tersine işliyor gibiydi. Ama bir yandan da ileriye gidiyordu. Ben'in dairesindeydim ama, Ben uzaklardaydı. Hem de şimdiye kadar hiç olmadığı kadar uzakta. Gerçi yatağına dokunabiliyor, istediğim zaman orada yatabiliyordum ama, ışık yılları vardı aramızda. O Merkür'deydi. Havalarda. Ben ise Venüs'te. Çukurun dibinde.

ben

1952

Üç oyunum üzerinde eşekler gibi çalıştım. Her sayfa bana kendi yazarlığım hakkında yeni şeyler öğretti. Neleri iyi başardığım, neleri yapmakta güçlük çektiğim falan. Üç oyunu birarada yazmayı sürdürdüm. Birinden ötekine atlayıp duruyordum. Böylelikle hangisine dönsem, onu zihnimde taze olarak bulabiliyordum. Tam bana göre bir çalışma yoluydu bu. Gerçi biraz toptan imalat kokusu vardı ama oyunlar birbirinden o kadar farklıydı ki, bu deyiimi kullanmak pek de doğru olmazdı. O zamana kadar daktilo yazmayı kendime yetecek kadar öğrenmiştim. Hâlâ bazı yanlışlar yapıyordum ama, anlaşılıyordu yazdıklarım. Buna hiç dertlenmiyordum. Nasılsa NBC sonradan bunları çoğaltmak zorundaydı.

Ginnie Maitland'a gelince, aramızdaki geçenlerin çok yoğun, ama kısa süreli bir ilişki olduğu fikrini kendime kabul ettirmeye alışıyordum. Bir havai fişek gibi. Sonunda kimsenin incinmediği bir oyun. Gerçi biraz saçmaydı. Maggie ile Ginnie konusu hele. Ama yine de soğukkanlılıkla ele almak şarttı. Olayı doğal sonucundan daha fazla uzatmaya çalışmak, ondan çok fazla şey beklemek olurdu. Çılgın bir dakikayı esnetip bir saate yayınca, içindeki çılgınlığı altmışla çarpmış olmazdınız ki! Milyona bölmüş olurdunuz. Her şeyin bir başı, bir de sonu vardı. Geometrisi ilk başta pek belli olmasa bile.

Üç hostesimi de sevmiştim, Maggie'yi de, Pat'i de. Hepsinin sonunu, sanki kendi kalemimden çıkmış gibi kesinlikle görebiliyordum. Ginnie'yi de sevmiştim. Gerçi sonu geldiği zaman mücadele etmiş, haykıra tepine, tekmeler ata ata bo-

ğuşmuştum ama, yine de gelmişti gelecek son. Demek ki sorun bir olayın bitişine üzülmek değil, yaşanmış olmasına sevinmek gerektiğindeydi. Patlayıp yok olduğu zaman insan bir suçlu da aramamalıydı. Zamana bırakmalıydı her şeyi. Şapkanın kenarına parmağıyla dokunup bir selam vermeli, sayın bayana ayırdığı vakit ve döktüğü gözyaşları için teşekkür etmeli ve bir tek şeyi iyice bilmeliydi. Yukarı doğru yükselen her şey, sonunda aşağı inmek zorundaydı. Ruhsal durumlar da böyleydi, hisse senedi borsası da, asansörler de, balonlar da, ihtiraslar da, havacılar da, ereksiyonlar da.

Ama ben yine de Barry'ye durmadan Ginnie'yi soruyordum. Gerçi bana pek bir şey söylemek istemiyordu ama, yakında yine Joey Magnuson programına çıkacaklarını söyledi. Sevinmiştim Ginnie için. Gerçekten. Hırpalayıcı olayın sonunda dört ayağının üzerine düşebildiği için, kısa zamanda kendini toplayıp yaşamına devam edebildiği için sevinmiştim. Ayrıca, St. Registeki geceyi açıklamaktan kurtulduğum için bir bakıma seviniyordum. Pek de kolay olmayacaktı.

Ginnie ile tekrar karşılaşırsak, olaydan dolayı o bana ne kadar buruksa, ben de ona, açıklama fırsatı vermemiş olmasından ötürü o kadar buruk olabilirdim. Eşitleniyordu her şey. Zaman yine kendine düşeni yapıyordu. Daha epey uzun sürecekti ama, kız giderek soluyordu zihnimde. Sonunda duvar kâğıdının deseni gibi bir şey olacaktı. Arasına dikkatimi çekecek, fakat hayatın her zaman var olan, alışılmış desenlerinden biri haline gelecekti.

Oyunlarımın üçünü Brokaw'a aynı gün teslim ettim. Böylelikle aylar süren manastır hayatım sona ermiş oldu. Yeniden dünyaya adımımı attım ve gördüm ki yazın tamamı, sonbaharın bir kısmını da sürükleyerek geçmiş, Ekim ayının sonuna gelmişiz. Kalkıp tekrar Sanat Müzesine gittim, oradaki kızlara baktım, teklif edersem içlerinden hangisinin bana aşık olabileceğini düşündüm.

Saks'a gidip birkaç gömlek, Dunhill'e uğrayıp üç kutu Monte Cristo ile üç kutu Uppmann's aldım. Bir tanesini yaktım, Altıncı Caddeden aşağı yürürken içtim ve acaba Don Cook'un sihirli burnu yine karşıma çıkar mı diye merak ettim. Sonra eve döndüm ve Jerry Kaplan'ın telefonunu bekledim. İki gün boyunca.

Ama aradı. Oyunlarıma bayıldığını söyledi. Brokaw da bayılmıştı. Jason Kimbrough'nun da çok beğeneceğinden

emin olduğunu belirtti. Kimbrough bu oyunların hiçbirini istemese de pek şaşmazdım. Ne de olsa, Kimbrough ailesinde bir olay yaratmıştım. Bilmeyerek de olsa. Gazetede resmimin Bayan Kimbrough ile yan yana çıkması nedeniyle. Adam bu işten pek de hoşlanmış sayılmazdı. O resim yayınlandığı sıra evlilikleri zaten zor dönemler geçiriyordu. Gerçi her şey kendilerine kolayca açıklanmıştı ama, adam hâlâ bana biraz yan gözle bakıyordu. Karısı da öyle. Ama onun nedenlerinin değişik olduğunu hissediyordum. Yine de, ondan uzak kalmayı, yolumu uzatmak pahasına geniş kavis çizmeyi bilecek kadar aklım vardı. Madagaskar'a gitmek için Ümit Burnunu dolaşmak gibi. Geçkin kadınlardan yeterince nasibimi almıştım ben. Bir Maggie'ye daha dayanamazdım. Hele Kimbrough'ların da Ginnie gibi bir kızları varsa!

Ginnie. Ginnieyi düşünüyordum. Bilinçli olarak değil. Rasgele düşünüyordum ama, her zaman aklımdaydı. Soluk bir imaj halinde... hâlâ omuz başımda, hâlâ aklımda, ama bir siluet olarak. Katı değil. Ve daha uzakta. Her seferinde biraz daha uzakta.

«Sihirli Çalgı» provalara alındı. Yönetmenliğini Norman Felton yapıyordu. Sal Mineo hoş çocuktı. Çok gençti. Çabuk öğreniyordu. Ralph Meeker da provalara vaktinde yetişebilmek için elinden geleni yapıyordu doğrusu. Her seferinde elinde bir kutu sütle gelirdi. Sanki bir ayının altında kalmış, geceyi orada uyuyarak geçirmiş gibi bir hali olurdu. Ama işini iyi başarıyordu yine de. Ötekiler de öyle. Hepsi caz müzisyenleriydi. Birkaç iyi eleştiri yazısı yayınlandı, sessiz telefonlar geldi. Ben açar açmaz karşı taraf hemen kapatıyordu. Jerry Kaplan bunların nedeninin ünlü olmaya dayanıldığını söylüyor, yeni bir telefon numarası alıp rehberde koydurmamamı öneriyordu. Ama henüz buna pek hazır değildim, çünkü, kimbilir, belki de geçmişimin içinden biri telefon ederdi... konuşmak isteyeceğim biri.

NBC bana Kaplan ve Brokaw aracılığıyla, uzun süreli anlaşma fısıltıları ulaştırmaya başlamıştı. Marry bu konuda olumlu düşüncelere sahipti ama henüz benden bir yere imzamı basmamı istemiş değildi. Çevremde bir başka ajanın da dolaşmaya başladığı görüldü. William Morris firmasından... uzun boylu, lacivert elbiseli, şakakları kırılmış, cumhurbaşkanı havalı biri. Birkaç kere çene çaldığımızda bana kimseyle bir şey imzalamamamı öğütledi. Yani acele etme,

dedi. Adı Vernon Stacey idi. Etkiliyordu beni. Gerçi durmadan onun gözlemi altında gibiydim ama, öyle iyi idare ediyordu ki, adamın çevrede olduğunu çoğunlukla ancak o giderken farkedebiliyordum.

Televizyonda Pickering Trio'yu izledim. İlk numaralarında bayağı iyi, ikincisinde harikaydılar. Hele o uzun boylu sarışın. Saf bir cinsellik. Yaptıklarını öyle ustalıkla kontrol altında tutuyordu ki, Joey Magnuson'la Mara-Jayne bile gülmekten katılacak hale geldiler. Ginnie idi bu. Atkuyrugundan anlıyordum. Ama televizyon setim eskimişti artık. Yirmi santimlik ekranı kenarlardan grileşmeye başlamıştı. Her şeyi de iki boyutlu gösteriyordu. Oysa benim tanıdığım kız kesinlikle üç boyutluydu. Show bittiğinde, onu artık pek tanımadığımdan kuşkulanmaya başladım. Kalkıp televizyonu kapadığım zaman ise, onu hiç tanımış mıydım acaba, diye düşünüyordum.

«Sarı Saçlı Çocuk» yayına girdi. David Greene yönetiyordu. Bir Kanadalı. Jackie Cooper beni oynamaktaydı. Sam Gaynor'u oynayabilecek en yakın kişi olarak, yarı maymun, yarı Viking, Ulf Redmond diye birini bulmuştuk. Eğer bu yorumdan önce Sam Gaynor benim hevessiz rakibimse bile, bundan sonra kan düşmanım olacağı kesindi. Oysa benim tek yaptığım, onu bütün haşmetiyle akrana yansıtmaktan ibaretti. Üç uzun monolog yazmıştım ona göre. Bunların orta yerine reklamlar giriyordu. Reklam bittikten sonra adamın hâlâ konuşmaya devam ettiği görülüyordu. Yarattığım etki inanılır gibi değildi. Adam sanki hiç susmuyormuş gibi bir hava vermeyi başarmıştım. Sam Gaynor demek de bu demekti zaten. Bu yüzden de Sam Gaynor'un oyunumu gördüyse bile, duyamadığından kesinlikle emindim.

O gece biraz Vernon Stacey ile konuştuktan sonra evime döndüğümde o sessiz telefonlardan bir tane daha geldi. Tedirgin olmuştum. Çünkü kimin olmasını istediğimin farkındaydım. Her neyse, ertesi sabah, gizli telefon numarası işini ayarladım. Böylelikle bir çağ kapatılmış oldu. Hem de benim elimle.

Eleştiriler iyiydi. Brokaw, Kaplan ve iki NBC Başkan Yardımcısı bir yığın iltifat ve parlak tekliflerle üstüme geldiler. Ama Stacey bana, elinden geldiği kadar nezaketle, bağlanmamamı söylüyordu. Ben de bağlanmadım.

Pickering Trio yeni bir Joey Magnuson programı yaptı. Çok iyi ve çok komiktiler. Kontrol kabinindeki biri nedense kamerayı durmadan sarı atkuyruğuna yöneltmeyi seçiyor, onun yüzünü, üçünün danslarını gösteren sahnelerin üzerine ikinci görüntü olarak düşürüyordu. Çok parlak bir buluştu bu. Çünkü atkuyruğunun yüzü, trio'nun dansının mükemmel bir aynasıydı. Bir yandan saflık, bir yandan ilgi yansıtıyor, sonra ifadesi güvene dönüyor, sonra da mutluluğa eriyordu. Zaman zaman gösteri parça parça dökülecek gibi olduğunda da, sarışın atkuyruğu bunların kendi eseri olduğunun hiç farkında değilmiş gibiydi. Kamera operasyonunda Chaplin'in, Mary Pickford'un, Pearl White'in koreografi elemanlarını görmek mümkündü. O uzun bacaklı sarışın da Lombard'ın genci değilse, ben de bir şey bilmiyordum.

NBC için son oyunum olan üçüncüsüne sıra gelmişti. «Yalnız Görünüm.» Yönetmeni Harvey «Kaygan» Epstein'di. Sonuç bundan daha iyi olamazdı. Janice Rule, Ginnie'ye pek benzemiyordu ama, ne de olsa bir dansözün zerafetine sahipti. Ayrıca o role çok yakışmasına yol açan bir rahat hali de vardı. Jack Lord'un beni oynamasına gelince... bu biraz fazla iltifat sayılırdı doğrusu. Bir kere benden yakışıklıydı, daha zekiydi ve daha az gaf yapan biriydi. Ama çok yetenekli oyuncu olduğu için, yazar rolüne çıkmasına sesimi çıkaramamıştım. Yarattığı kişiliğe bir sevimlilik katıyordu. Bunun bu oyuna gerekli olduğunu ben bile daha önceden anlayamamıştım. Onu izlerken, o sersem görünüşümün altında, amma da iyi bir insanmışım diye düşünerek sevindim. Oyunda bazı değişiklikler yapmıştım. Tam da Ginnie ile Ben değildi bu. Sonu da mutlu bitiyordu. Çünkü 1950'lerde böyle sonlar daha çok tutulmaktaydı. Yine de bir bakıma bu oyun öteki oyunlarımın hepsinden daha başarılı oldu.

Toplantımız Plaza Otelinin Oak Room salonundaydı. Vernon Stacey ile ben. İlk defa olarak gerçekten konuşuyorduk. Daha önce yalnızca dirsek dirseğe dokunmuş ve geçmiş sayılırdık. Ama o gece Vernon'un lafı dolaştırmaya niyeti yoktu. Daha ilk içkilerimiz önümüze konurken, bu akşamki beraberliğimizin nedenine girmişti bile.

«Barry Nadler iyi insandır,» dedi. «NBC de iyi bir firmadır. Kemper de elbette ki iyi bir alüminyum şirkettir. Ama sen onların hepsini aşmış durumdasın. Şu anda sırtına onlardan herhangi birini yüklenmen demek, kariyerini

daha doğru dürüst başlamadan boğuntuya getirirken demek olur.»

«Barry bana iyi davrandı.»

«Öyle mi? Komisyonundan feragat mı etti?»

«Yoo.»

«Öyleyse o kadar da iyi davranmış sayılmaz.»

«Morris firması komisyonundan feragat mi edecek?»

«Hayır. Bu kötülüğümüzden değil, rakamın çok büyük olmasından. Yeni başlıyor olsan, biz de sana inanmış olsak, komisyonumuz da elli dolar tutsa, sen istiyorsun diye feragat ederdik. Ama sen yeni başlamıyorsun. Doruğa yaklaşıyorsun. Değerin de NBC'nin teklif ettiğinin çok üzerinde.»

«Onların ne teklif ettiğini biliyor musun?»

«Bilmeme gerek yok. Ne teklif ederlerse etsinler, senin kabul etmen hata olur. Bağlar seni. Bir noktaya çıkar. Oysa serbest olman gerek. Dolaşman gerek. Sana bir tek film den alabileceğim para, onların o oyunların beşine birden verdiğinden daha fazla olacaktır.»

«Beş olduğunu nereden biliyorsun?»

«Tahmin ediyorum. Ben, NBC haftalık bütçeye bağlı bir kuruluştur. Eğer sen kendini televizyona bağlı tutmak niyetindeysen, o zaman Barry Nadler'le kal, Brokaw'la çalış ve mutlu ol. Ama film şirketlerinin her film için ayrı bütçeleri oluyor. Hem de büyük bütçeleri. Senaryo yazarları da bunun oldukça kalın bir dilimini alıyorlar. Warner Brothers, Barry'ye telefon etti bile. Hem de iki kere. Barry reddetti onları.»

«Nereden biliyorsun?»

«Biliyorum.»

«Neden reddetsin peki?»

«Çünkü New York'tan ayrıldığın gün kendisinden de ayrılacağını biliyor. Senin kariyerini buradan yönetmesine olanak yok. Büyük ajanslardan birinin seni ikna edip anlaşma imzalaması yalnızca zaman meselesidir. Morris firması da o zamanın geldiğine inanıyor. İstiyoruz seni, Ben. Kariyerine yardımcı olabileceğimize ve kendimiz de bol para kazanabileceğimize inanıyoruz.»

«Helen McInniny hâlâ sizinle mi çalışıyor?»

«Evet. Onu tanıyor musun?»

«Evet.»

«Çok iyidir. Senin işine onu atamamızı ister misin?»

«Bilmem. Ben Henry Denker değilim.»

«Anlayamadım.»

«Yo, Helen McInniny'yi bana atamanızı istemem.»

«Barry Nadler akrobatların, komedyenlerin, dans ekiple-
rinin ajanıdır. Seni nasıl tavladı da anlaşma imzalattı? İm-
zalı bir şeyiniz var mı?»

«Yok. Sözlü anlaştık.»

«Yine de sadık kalmak istiyorsun.»

«Bir dereceye kadar, evet.»

«Bir tahminde bulunayım. Bu yıl seni Barry Nadler
temsil ederse zararın sanırım elli bin dolar kadar olur. Bu-
nun yüzde onu beş bin dolar eder. Ona beş bin dolar ver
ve ayrıl.»

«Beş bin doları nereden bulayım?»

«İlk film angajmanından.»

«Daha öyle bir angajmanım yok.»

«Bizimle anlaştığın anda var. Tamam mı, Ben?»

«Bir iki gün düşünme süresi verebilir misin?»

«İstediğin kadar. Ama bana haber vermeden bir şey im-
zalama. Bizimle anlaşmasan bile, onlarla yapacağın anlaşma-
da sana yardımcı olurum.»

«Bunu neden yapasın?»

«Seni etkilemek için. Gelecek sefer sana teklif ettiğimiz-
de, bizi iyi insanlar diye düşünmen, aptallık ettiğini anla-
man için. O zaman imzalamanı sağlamak için.»

«Bir düşünmek istiyorum.»

Düşündüm. Düşünürken Don'dan şehirlerarası bir tele-
fon aldım. Doğuya gelmek istediğini söylüyor, eski evimizde
yer olup olmadığını soruyordu. İki kişilik yer. Var dedim.
Ama çabuk gelmesini, çünkü benim batıya gitmeye niyetlen-
diğimi de belirttim. Çabuk gelirim, dedi.

Jerry Kaplan bana çok nazik ve dostça davranıyordu.
Bir gün beni akşam gezmesine davet etti. Kendisi ve karı-
sıyla birlikte, Bill Miller's Riviera'daki açılış gecesine. Ya-
nımda kendi kız arkadaşımı da getirebileceğimi söylemişti
ama ben kimseyi düşünemediğim için sonunda üç kişi gittik.
Karen Kaplan çok güzel bir kızdı. Kocasına uyup beni naz-
lamayı bir türlü beceremiyordu. Hoşlandım bu tutumundan.
Masamız salonun en iyi masası sayılmazdı. Ama yükselti-
lmiş platform üzerindeki bir düzine kadar masanın en or-
tasındaydı. Sahneye uzaksak da, çok iyi görebiliyorduk.

Yemekler fena değildi. Don Arden grubu güzel bir açılış dansı yaptı. Arkadan da... sürpriz! Gिरerken afişlere bakmayı akıl etmemiştim. Ortaya Pickering Trio çıkıyordu. Bunun gerçekten olduğunu kabul etmem birkaç saniye sürdü. İlk danslarını ciddi yaptılar. Florrie'nin yerine gelen kız da iyiydi. Ama benim gözümü alan, o sarışın atkuyruğuydu. Her zaman almıştı ve her zaman alacaktı.

Dikkatle bir uyum içinde dansediyorlardı. Dakik, zarif, zekice bir dans. Seyirciler bayıldı. İkinci numaralarına hiç başlayamadılar. Daha doğrusu planladıkları gibi başlayamadılar. Çünkü tam o anda Normie Birch, ayağında puant'larla parmak ucunda ortaya fırladı. Daha doğrusu bileklerine basa basa fırladı. Kıyamet de koptu. Bunun tuluat olduğunu herkes biliyordu. Showlara alışkın bir seyirci vardı çünkü orada. Normie acaip, tüylü bir bale eteği giymişti. Halk kahkahadan kırılıyordu ama, işin ne kadar komikleşeceğini hâlâ farkında değildiler. Ta ki o uzun bacaklı sarışın, yanında Gary Howard'la mikrofonun başına dikilip karşılıklı atışmaya başlayıncaya kadar. Çoğu zaman kız kazanıyordu atışmaları. Gösterinin sonu geldiğinde adamın biri öteki dansöz kızsahne kenarındaki masalardan birinin üzerinden çekerek ayağa kaldırmaya çalışıyor, masanın müşterilerinden biri de kaşığı uzatmış onu yemeye hazırlanıyordu. Ömrümde böyle komiklik görmemişim.

Kaplan'lara baktım. Onların da akli başından gitmişti. Herkes gibi. Peçetenin üzerine acele bir not karaladım, garsona beş dolar verip bunu o sarışına ulaştırmasını söyledim. Ama ne yazık ki beş doları daha imzamı atmadan önce vermişim. Koca hödük peçeteyi elimden çektiği gibi uçuştı. Neredeyse kâğıdı da yırtıyordu.

Kaplan'lar beni evimin önünde indirdiler. Onlara teşekkür ettim ve bundan sonraki birkaç güne hazırlanmaya çalıştım. Herkesten kaçıyor, cesaretimi toplamaya çalışıyordum. Barry'ye ve NBC'ye, Morris'lerle gideceğimi haber vermem gerekiyordu. Barry çok iyi karşıladı. Olmayan kontratımı bozmak için ona verdiğim beş bin doları da aldı. Jerry Kaplan içini çekti. Umarım hazırsındır bunlara, dedi.

Don tekrar telefon etti. Kızıyla birlikte ertesi gün uçağa biniyorlardı. Life dergisinde «Riviera çılgınları» diye bir yazı yayınlandı. Kapak resmi de o konudaydı. Derginin kapağında Gery Howard, Normie Birch ve Pickering Trio gö-

rünüyordu. İçerde Ginnie'nin tek başına bir resmi de vardı. Öyle iyi çıkmıştı ki, neredeyse sayfayı yiyecektim. Yazıda «Bayan Maitland'la Bay Pickering'in uzun süreden beri bir yakınlıkları olduğu ve ilkbaharda evlenecekleri» yolunda bir cümle de vardı.

Pat Jarvas'a telefon ettim ama artık o numarada olmadığını öğrendim. Hayat bu dedim, epey viski içtim ve Ginnie'nin yatağında uyuyakaldım. Rüya görmedim. Cesaretim yoktu.

ginnie

1952

Tekrar yola düşüp ancak yaşayabilecek kadar giyecek satın aldım. Üzerimdekilerden başka tek giysim olan Çingene elbiseme eşlik etmek üzere. Ama Don ve Candy ile bir türlü rahat edemiyordum. Çok iyidiler. Gerçekten. Ama o evde Ben'in öyle çok anısı dolaşıyordu ki yalnızken bile yalnız değildim. Sonra dolapta Maggie de vardı. Arasına o portreyi bir bıçakla yarmayı, ya da yakmayı düşündüm. Böylelikle kendimi Maitlandların lanetinden kurtarmış olurum. Ama bunu başarmaya da cesaret bulamadım. Bunun bir günah sayılacağından, göklerin yarılp Tanrı'nın elinin uzanarak beni yakalayıp yeryüzünden yukarı alacağından korkuyordum.

Don ayrılmamız konusunda Ben'in neler hissettiğini hiç bilmiyordu. Anlaşılan Ben ona yalnızca işin yürümediğini söylemiş, fazla konuşmak istememişti. Tabii ben de onların Ben'e sıırıslıkam âşık olduğumu sanmalarını istemiyordum. Bu yüzden hepimiz o olayı unutmuş gibi davranıyorduk. Ben çok olgundum. Bu Don'un işine geliyordu çünkü taraf tutmak niyetinde değildi. Ama Candy kız olduğu için... özellikle de duygulu bir kız olduğu için... bu işin bu kadar basit olmadığını sezinlemişti. Yine de bir şey açıklamadım, sonunda o da burnunu sokmaya çalışmaktan vazgeçti.

Candy, Los Angeles'de mankenlik yapmıştı. Otuzunda vardı. Yüz kemikleri çok biçimli, vücudu da ince ve zarıftı. Ama bunlar yetmemişti nedense. En ünlüler arasına katılamamıştı bir türlü. Bir garip yanı da, çok dindar Katolik olmasıydı. Bu nedenle birçok kızın üne kavuşmak için yaptığı şeyleri bir türlü kendine kabul ettirememişti. Don'la

evlilik dışı bir yaşam sürerken, pazar sabahları kiliseye nasıf olup da düzenli devam ettiği konusu da elbette beni hiç ilgilendirmezdi. Ama sanırım yakında evlenecekleri için durum biraz kolaylaşıyordu onun gözünde. Don'un işleri biraz yoluna girer girmez. O zamana kadar yapabilecekleri tek şey, kutsal kitabı biraz daha geniş yorumlamaya çalışmaktı işte.

Don New York'a, televizyonda doğru dürüst bir yönetmen olabilmek amacıyla dönmüştü. Televizyonun vatani New York'tu. Gerçi Don, sonunda yine batıya göçmek zorunda kalacağını farkındaydı ama, batıda başarıya ulaşmak için önce doğuda başarıya ulaşmanın gerekli olduğuna da inanıyordu.

Ben, batıya gitmeden önce kısa bir süre Don ve Candy ile beraber oturmuştu. Böylece hepsi birbirini tanıma olanağını bulmuşlardı. Ben'le Don tekrar pekiştirmişlerdi dostluklarını. Barry Nadler, Don'un ajanı olmuştu. Ne adamdı şu Barry. Soluk alıp veriyorsanız, sizinle de imzalardı anlaşmayı. Tabii Barry'nin, Ben'le aramın bozulmasındaki rolünden onlara hiç söz etmedim. Adamın alışkanlığıdır herhalde, önlemek için elinden bir şey gelmez, diye düşünmeye başlamıştım. Yine de, gözüm üstlerinde olacaktı. Don'a bir kazık atmasını önlemek üzere. Ama içimden yapmayacağını biliyordum.

Bu arada Candy çamaşır mankeni olarak iş buldu. Çünkü gerçekten başarılı mankenlerin hiçbiri korse ve sutyenle resim çektirmek istemiyordu. Arada sırada hostesler ve havacılar uğruyorlardı ama hiçbiri eskiden tanıdıklarımız değildi. Yeni bir kuşaktı bunlar. Don'la Candy, kim gelirse yatacak yer vermeye mecbur hissediyorlardı kendilerini.

Stan Arlen Show'daki anlaşmama Barry baktı. İyi bir anlaşma yaptı. Aslında Barry'nin pazarlık gücü fazlaydı çünkü Stan Arlen beni gerçekten istiyordu.

Pickering Trio hemen zorluklara yuvarlandı. Richie benim yerime birini bulmaya çalışmıştı. Barry öyle anlatıyordu. Bir kız bulmuştu da. Ama artık eskiyordu bu numara da. İlk orijinal sarışın, Stan Arlen programında her gece gözüktüğüne göre, Richie'nin çukurdan kurtulma şansı pek zayıflamış oluyordu. Hem bence de artık dans numaralarının dönemi geçmekteydi. Gece kulüpçülüğü mesleği gibi. Her ikisi de televizyonun kurbanı oluyorlardı işte.

Acıyordum Richie'ye. Gerçekten. Ben'le beni bilerek ayrı tuttuğu için çok kızmama rağmen yine de anlıyordum neler hissettiğini. Batan gemiden kurtulup da filikaya tutunmaya çabalayan bir kurban da oydu işte. Çalgı çalan bir çingene yahut da. Birisi görsün de eline para versin diye uman bir çingene çocuğu. Sonunda sahneden soldu gitti, birkaç başarisiz show'da koreografi yaptı, bir iki sınıf show yönetti ve dünyadan dışarı düşmeye devam etti.

Ben de böylece kendimi televizyon sanatçısı olarak buldum. Yaman bir show'du Stan Arlen programı. Herhalde dünyada en işlek kafalı insan kim deseler, oyumu Stan Arlen için kullanırım. Çok hızlıydı. Bazen provasız konuştuğuna inanamıyordum. Fikirler öyle bir akıcılıkla birbirini izliyordu ki, bu adam insan mı diye bir kuşku giriyordu insanın içine. Hiçbir zaman düşünmek için duraklamaz, kelime aramaz, size soruyu tekrar ettirip vakit kazanmaya çalışmazdı. Daha karşısındaki sözünü bitirmeden sorunun cevabını fırlatıverirdi. Ve aldığı sonuçlar da gerçekten inanılır gibi değildi.

Bana düşen, her gece gelip seyirciler arasında bir yere oturmaktı. Stan beni görüyor, tanıyor, merhaba diyor (programdaki adım Ginger'di), biraz laflamak üzere gelip yanına oturmam için sahneye davet ediyordu. Ben iç gıcıklayıcı bir şey giymiş oluyordum ama... fazla da açık değil. Sahneye çıktığım zaman, Stan'ın yanına oturmadan önce bir iki saniyelik step numaramı yapıyordum. Bu benim alameti farikam olmuştu artık. Çok şirindi ve herkes de bayılıyordu. Sonra konuşmaya başlıyorduk. Neden söz edeceğimizi ne Stan, ne de ben biliyordum? O, sohbeti aklına gelen ilk cümleyle açıyor, ben de ona ayak uydurmaya çalışıyordum. Her zaman yürümüyordu tabii. Takıldığım zaman, orada put gibi oturacağım yerde hemen ayağa fırlıyor, aynı step numaramı çekiyordum. Bir süre sonra herkese bulaşmaya başladı. Başka programlardaki komedyenler de, başları sıkıştı mı benim step numarama yatıyorlardı. Sahne mesleğine yeni bir gelenek getirmiştım.

Artık ün kazanmaya da başladım. Sokakta yürürken mutlaka birileri beni tanıyor, «Merhaba Ginger!» diye sesleniyorlardı. Dükkânlarda, lokantalarda da tanınıyordum. Her taraftan mektuplar yağmaya başlamıştı. Pek çoğu önemsizdi tabii. Boktan teklifler, birkaç da resim, iki de bir bazı izleyi-

ciler de benim Ginger Rogers olup olmadığımı sorardı. Eğer o isem, Fred Astaire böylesine yaşlanırken nasıl becerip de genç kaldığımı bilmek istiyorlardı.

Hâlâ Don ve Candy ile oturuyordum. O sayede aklımı başımda tutabiliyordum çünkü. Ayrıca yalnız kalmamı da önlemiş oluyorlardı. Henüz gece gezmeleri için gelen teklifleri kabul etmeye yanaşmıyordum çünkü. Hem zaten uyanık olduğum saatler öyle çılgın saatlerdi ki, ancak pek çılgın erkeklerin ilgisini çekebiliyordum. Bu nedenle, dışarı çıktığım zamanlar üçlü bir grup olarak çıkıyorduk. Ya akşam yemeği yemeye ya da ona benzer bir yere. Hesabı her zaman ben ödüyordum. Sevinerek. Bir kere Don'un parası suyunu çekmeye başlamıştı. İkincisi... ikisini de çok seviyordum. Aslında üçümüze de yarıyordu bu durum. Adımız dedikodu sütunlarına sık sık geçmeye başlamıştı.

Ginnie Maitland, Stan Arlen'in Ginger'i, dün gece Manny Wolfe Iskara Lokantasında bifteklerin tadına baktı. Yanında yine her zamanki gibi TV yönetmeni Don Cook ile moda mankeni Candy Carson vardı. Çok güzel bir üçgen doğrusu. Şanslı adam şu Don!»

Bu reklam Allahtan Candy'nin kariyerine yardımcı ol-maktaydı. Büyük mankenlik ajanslarından biri onunla anlaş-ma imzaladı ve saat ücreti bu sayede yetmiş beş dolara yük-seldi.

Yayınların Don'a da pek zararı olduğu söylenemezdi. Barry Nadler, Don'un zampara ününden yararlanarak onu CBS'yle bağlayıverdi. Don, **Stüdyo 1** için bir oyun yönet-ecekti. Kismetim dostlarıma da bulaşmaya başlamıştı. Bundan sevinç duyuyordum. Neden mutlu değildim öyleyse?

Mutlu değildim, çünkü Ulu Tanrı beni yaratırken erkek-siz kalmak üzere yaratmamıştı. Ben Webber olması şart de-ğildi. Geçmişti o günler artık. Ama birisi, birisi olmak zo-rundaydı. Hem de çok geçmeden. Yaşım yirmiye geliyor, yal-nızlıktan boğuluyordum. New York gibi bir kentin orta ye-rinde, ünümle, paramla, o suratım ve vücudumla ne durum-daydım biliyor musunuz? Barry Nadler'in deyimiyle, «Çöl-deki bir Arap» gibiydim. Clifton Fadiman'ı British Museum'da kilitli tutsanız, benim okuduğumdan fazla kitap okuya-mazdı.

Elimdeki kâğıtlar hep en küçük kozlardı. Connecticut' tan kaçıp da Grand Central İstasyonuna indiğimde dünyaya ne kadar yabancıysam yine öyleydim. Televizyonun en salak kızı olarak ün yapmak da bu durumumu daha iyiye götürmüyordu elbette. Günün birinde vaktimin bir kısmını ayırmaya ve rol yapma yeteneğim olup olmadığını anlamaya karar verdim.

Barry'ye sordum. Bana yardım edebileceğini biliyordum. Helga Nathan'ı tanıdığını söyledi. Beni kabul eder miydi acaba? Evet, ederdi ama, belki orada olduğumun farkına varmayabilirdi. Bunu asla unutmamaya çalışarak Helga Nathan'ı görmeye gittim.

Stüdyosu bir cenazecinin üst katındaydı. Zaten bu nedenle, komedi konusunda Helga'nın hiç adı geçmezdi. Koskocaman bir odaydı burası. Çıplak ve loş. Bir an kendimi yanlış kata gelmiş sandım. Çevreme bakınıp merhumun ailesini aradım. Başsağlığı dilemek üzere. O zaman farkettim ki oda da bulunanlar hep canlı. Ve içlerinden biri de Helga Nathan. Fareye benzeyen sekreterine, «Selma,» diye seslendi. «Bana bir çay getirir misin lütfen?»

Helga Nathan altmış yaşlarındaydı. Gerek görünümü, gerekse kendini taşıyışı çok etkileyiciydi. İriyarı, kraliçe gibi, asude bir kadın. Kıvrık tahta bir koltukta oturuyordu. Kırmızı kadife kaplı bir koltukta. Taht gibi. Öteki sandalyelerin hepsi tahtaydı. Kiliselerde gördüklerinizden. Rahatsız. Sahne yerden iki basamak yüksekti. Tepesinden bir telin ucunda bir ampul sallanıyordu. Sanki bir kablo örmeye çalışırken orada uyuyakalmış bir örümcekti.

Helga Nathan durmadan parmaklarını saçlarının arasından geçiriyordu. Konuşurken sık sık duraklıyor, bu arada bluzunun düğmeleriyle oynuyordu. Bazen dakikalar geçiyordu bu tür ara sessizlikleriyle. Ama bu arada ağzı durmadan oynayıp duruyordu. Sesi çıkmadığı halde. Derken, düğmeleriyle oynarken tek memesi birden bluzdan dışarı fırladı. Sanki çalar saatin kuşu, «Yahu, saat kaç?» diye sormak üzere çıkmış gibi. Herhalde oraya bakıyor olmalıydım, çünkü Helga Nathan bana baktı, sonra o da oraya baktı, tutup bluzunun içine tıkarken bana, «Yalnızca bir meme, yavrum,» dedi. «Sende de var aynısı, değil mi?»

Bu sözün doğruluğu karşısında başımı sallamakla yetindim. O bana hayatımı neyle kazandığımı sordu. Bir gece

programında lafazanlık yaptığımı söylemeye cesaret edemedim. Ama o biliyordu.

«Bunu neden yapıyorsun, Virginia?»

«Eh, hayatımı kazanmam gerek.»

«Neden?»

«Neden mi?»

«Hırsızlık et. Soygun yap. Yankesiciliğe başla. Ne istersen yap ama, vaktini kendine ayır, saçma sapan harcama.»

«Ya.»

«Sonra yeterince biriktirdiğin zaman... harcarsın. Her saniyesini. Rol yapma sanatına harcarsın. Bunu yapabilir misin, yavrum?»

«Evet.»

«Kendini kelimelere ada. Senin kendi kelimelerine değil. Başkalarının yarattığı, ama çok parlak kelimelere. Onları söylemek benliğini her zamankinden fazla doyursun. Olur mu?»

«Olur.»

«İşte bir oyun. Eugene O'Neill. **Geceye Doğru Gün Boyu Süren Yolculuk.** Oldu mu?»

«Oldu. Teşekkür ederim.»

«Sayfa seksen sekiz. Mary'nin konuşması. Biliyor musun?»

«Evet. Hayır.»

«Sayfanın ortasından başlıyor. 'Bu yalan. Onu istiyordum,' diye başlıyor.»

«Evet.»

«Onu iştiyakla oku, Virginia. İştiyakla.»

«Peki.» İştiyakla okudum. Fırtına gibi estim. Heyecanlı bir Rus'tum sanki. Çar kadar heyecanlı. Ve Volga kadar hareketli. İnanamamıştım. Kadın bana bakarken memesi tekrar dışarı fırladı. Yine farkında değildi. Ama ben devam edemedim. O meme suratıma bakıp dururken nasıl devam edebilirdim?

«Bir şey mi oldu, yavrum? Neden durdun?»

«Şeyy...»

«Yine mi memem?»

«Şey... evet.»

«Ama neden beni izliyorsun?»

«Şeyy...»

«Pekâlâ. Diyelim ki memem dışarı çıktı. Ya da seyircile-

rinden birisi memesini çıkardı, onunla oynamaya başladı. Senin de dikkatin dağıldı. Virginia, seyirciler oyun esnasında çok acayip şeylerle oynarlar. Erkekler neden şapka giyer sanıyorsun? Böyle bir şey olunca sen ne yaparsın?»

«Şeyy...» Ne söylememi beklediğini biliyordum. Memeye aldırılmaz, rolüme devam ederim, dememi bekliyordu. Ama içimden gelen güdü bu değildi. Aynı zamanda dürüst davranmamı istediğini de biliyordum. Memesini ortaya fırlatmasının esas nedeni buydu zaten. Devam edebilecek miyim diye bakmak için.

«Virginia, ne yapardın?»

«Ben mi? Ben mi ne yapardım?»

«Evet.»

«Step numaramı yapardım. Hemen öyle yaptım. Ve Helga Nathan da buna bayıldı. Alkışladı, tekrarlamamı istedi, ayaklarını yerlere vurdu. Ben bir daha step yaptım, sonra elimdeki hayali şapkayı sallaya sallaya, yan yan adımlarla kulise doğru yöneldim. Orada kaldım. Saklandım. Dünyanın sonunun gelmesini bekliyordum.

«Virginia?»

Başımı uzatıp ona baktım. «Evet, Bayan Nathan?»

«Lütfen buraya gel.»

«Peki, Bayan Nathan.» Tekrar sahneye yürüdüm. Metin hâlâ elimdeydi. Vücudumun sıcaklığından nemlenmiş, aynı zamanda da biraz buruşmuştu. Çünkü hayali şapkam rolü ona kalmıştı.

«Bu çok iyiydi.»

«Sahi mi?»

«Evet. Hem de nasıl!»

«Sizce ben artist miyim?»

«Hayır. Bence sen çılgın bir kadınsın.»

«Ama artist değilim.»

«Hayır. Ama çılgın olmak, artist olmanın şartlarından biridir. Artist olabilmek için önce çılgın olmak şarttır.»

«Ya. O halde... sizinle çalışabilir miyim?»

«Hayır. Ama bana o deminki numarayı nasıl yaptığını öğretmeni istiyorum.»

«Anlayamadım.»

«Kelime oyunu gibi bir şey. Bütün artistler çılgındır. Ama bütün çılgınlar artist değildir. Bazıları da dansözdür.»

«Yeteneğim yok, ha?»

«Daha da beter. Sende mizah gücü var. Sahnede senin en büyük düşmanın olur. Sahne dışında çok işine yarar ama, sahnede seni mahveder. Neye olsa gülersin sen. Yapmakta olduğun şeyin çılgınlığına. Herkes seni seyrederken sahnede olmanın ne kadar saçma olduğu gelir aklına... ve gülersin. **Kral Lear**'de bile gülersin... öyle değil mi?»

«Bilemem, ama... evet. Bence **Kral Lear**'de bön bön bakmaktan iyidir.» Artık ne olursa olsun, diyordum kendi kendime. Asılacaksam, ha Henny Youngman olarak asılmışım, ha Bob Hope olarak!

Gülümsüyordu. Anne gibi... ama haklı olduğunu bilmenin gurur da vardı bu gülümsemede. «İnsanları güldürmek onları ağlatmaktan daha zor bir şeydir, sen de öyle düşünmüyor musun?»

Ayağımı hırsla yere vurdum. Haklıydı, Allah kahretsin. «Ama ben insanları güldürmek istemiyorum ki!»

«İstemiyorsan neden yapıyorsun?»

«Bilmiyorum.»

«Sevgili çocuğum, bunu yapmanın nedeni, kendi ağlamana engel olmak için. Zaten komedinin özü de budur. Bu kadar üzgün olmadığın bir zamanda bana yine uğra. Şu anda o kadar üzgünsün ki, herkesi güldürürsün. Ben ise dram artistliği için ders veriyorum. Sana çay söylemiş miydim? Hey, Selma? Lütfen Virginia için de bir çay rica edebilir miyiz? Teşekkür ederim, hayatım.»

Helga Nathan beni kısıkrak yakalamıştı. İçimi dışımı anlamıştı bir çırpıda. O da biliyordu benim her zaman bildiğim şeyi. Ne zaman komiklik yapmışsam, o zamanlar hep en üzgün zamanlarımdı. Stan Arlen'in Ginger'i olarak ne kadar komiksem, Ginnie Maitland olarak da o kadar üzgündüm.

Eve döndüğümde iyice bozulmuştum. Ama o gece **Stan Arlen Show**'a çıktığım zaman o kadar başarılıydım ki, ömrümde bu kadar komik olmamıştım. Demek bir ara, bir olayla, **Pagliacci**'ye dönmüştüm ben. Ondan güzeldim, daha çok kazanıyordum, bacaklarım da daha biçimliydi. Ama şarkı söyleyemiyordum, rol yapmama izin verilmiyordu ve aryanın sonunda da ağlayamıyordum. Bu yüzden alkışlar zayıf, doyum duygusu siskaydı. Yakışıklı tenorlar hiçbir zaman benimle şarkı söylemek istemiyorlardı.

Don, CBS'ye yaptığı ilk oyunun provalarına başlamıştı. Akşamları yemek yerkenki davranışından işine iyice hakim

olduğunu anlıyordum. Candy de anlıyordu. İkisi öyle mutlu bir güven içindeydiler ki, içim bulanıyordu. Zaten para da kazanıyorlardı artık. Yemek ve diğer masraflar için benim cömertliğime ihtiyaçları kalmamıştı. Kendi başlarına da çıkmaya başladılar. Beni de davet ediyorlardı tabii. Ama ben evde oturmayı seçiyordum. Evde kalıp sefil oturmayı... sonra da Ginger olup Amerika'yı kırıp geçirmeyi... sonra eve dönüp ağlamayı. A-ha-ha-ha-ha (bu da Pagliacci'den).

Don'un yayını Pazartesi gecesineydi. Her zamanki **Studio 1** saatinde. Senaryo zaten iyiydi, ve Don'un rejisi onu daha da iyi hale getirmişti. CBS memnundu. Parayı veren Westinghouse şirketi de öyle. Don'a yeni tekliflerle geldiler. Yetenekli genç yönetmenlerden biri olmuş çıkmıştı. Alnının teriyle kazanmıştı bunu. Tadını da çıkarıyordu.

Don, bir Ben Webber oyunu yönetmeyi çok istiyordu ama, Ben Webber Hollywood'daydı. Orada ne yaptığını bilen yoktu. New York'ta çok yükselmiş, çok prestij kazanmıştı. Aranan bir genç yazar. Ama orada, California'da, kalabalığın arasına karışıp kaybolma tehlikesi bekliyordu onu. Barry, Ben'i savunuyor, böyle yapmak zorunda olduğunu söylüyordu. Ayrıca Ben'in, Barry'ye beş bin dolar vermiş olduğu da ortaya çıkmıştı. Olmayan anlaşmasını iptal etmek amacıyla. Hiç değilse kâğıt üzerinde olmayan anlaşmasını. İşin doğrusunu ararsanız hiçbirimizin Ben'e çatmaya hakkımız yoktu. Hele benim hiç! Richie'nin yalanlarına kanmıştım bir kere. Oysa aklımı başıma toplayıp zavallı suçluya bir savunma hakkı tanımam gerekirdi... onu «Araf»a mahkûm etmeden önce. Belki ikimizin de hayatı değişirdi bunu yapsam. Yo, sahiden değişebilirdi.

Arnie Felsen sık sık uğruyordu. Koltuğunun altında senaryosuyla. Onu değiştirmiş, değiştirmiş, on değişik kılığa sokmuştu. Her gelişinde, günlük gazeteyi teslim etmeye gelmiş bir satıcıya benziyordu. Don'dan senaryosunu okumasını rica ediyor, Don da, çok meşgul olmasına rağmen vakit ayırıp okuyordu gerçekten. Birlikte üzerinde çalışıyorlardı bazen de.

Ben çifte kişiliğime devam ediyordum. Gündüzleri üzgün, tek başıma, hayranlarımdan uzak, sonra gecenin saat onunda televizyon ekranında bambaşka bir insan. Haftada beş gece. Milleti güldürmek, hayatı neşeli kılmak amacına yönelik birisi. Ama gecenin iki veya üçünde eve döndüğüm za-

man genellikle gözlerimle birlikte burnum da akıyor, Candy'ye nezle olduğumu, kramp girdiğini, ya da dış gebelik olduğumu söyleyip odama kaçıyordum. O biliyordu ama.

Derken bir gün böyle umutsuzluk içindeyken Johnny Farrar telefon etti. Chicago'daki Johnny Farrar, beni Delmonico'daki süitinden arıyordu. New York'a yeni gelmişti. Paris'e gitmek üzereydi. Numaramı Barry'den almıştı. Barry o numarayı kimseye açıklamayacağına dair bana verdiği sözden seve seve dönmüştü. Günlerden cumartesiydi. Bu gece yemeğe çıkabilir miyiz, diye soruyordu. «Elbette, Allah kahretsin,» diye düşündüm, ama ona yüksek sesle, «Hangi Johnny?» diye sordum.

Beni saat sekizde aldı. Hatırladığım kadar güzeldi yine. Ve nazik, ve düşünceli... bir gece erkeği. Geceyarısı Paris'e uçacaktı. Çekingen bir sesle bana bir soru sordu. Onunla gitmek ister miydim acaba? Eğer istersem, pazartesi geceki programdan önce New York'ta bulunduracaktı beni. Bu arada, önceden söz vermiş olduğu gibi, boşanmış olduğunu da öğrendim.

Yemek yedik. Arabası bizi restorandan aldı, dosdoğru Idlewild'a gittik. Birinci sınıf biletlerle Paris'e uçtuk, Ritz Oteline yerleştik. Johnny Paris'te hep orada kalıyordu. Saatin kaç olduğunu da, haftanın veya yılın hangi günü olduğunu da hiç bilemedim. Paris bir iksirdi, Johnny Farrar da onu bardağa boşaltan saki. Elbisem yoktu. Akşam yemeğe çıktığım giysilerleydim. Yani geçen yüzyıldan kalma giysiler. Yine her zamanki numaram. Olduğum gibi ortaya fırlamak ve arkama bakmamak. Bir çingeneydim ben. Ruhen. Sapına kadar. Elimde tefim, kulaklarımda halka küpelerimle.

İpek çarşaf lar üstünde seviştik. Delice, ama yumuşak (evet, bu da mümkün). Bunu birçok kere tekrarladık. Arada tatil verip yemek yiyor, Champs-Elysees'de yürüyorduk. Paris mağazalarından giyecek stoku yaptım. Pazar olduğu halde Johnny açtırmayı başarıyordu bu dükkânları.

Pazartesi günü New York'a doğru uçuyordum. Programa yetişecektim. Kendimi öyle harika hissediyordum ki, hiç de komik olamadım. Ama pazartesi günleri kimse kolay kolay komik olamazdı. Ne kimse farkına vardı ne de kimse aldırış etti.

Programa bir hafta daha devam ettim. Her gece daha az komik oluyordum. Cuma geceki show bitince kendimi

tekrar Paris uçağında buldum. Johnny çok lüks yaşıyordu. Her yerinden para fışkırmaktaydı. Elektronik işi mi ne! Herhalde takılmaya değer bir fiş. Belki hafta içinde hızlı çalışıyordu ama, hafta sonunda da aynı hızla eğleniyorduk. Yirminci doğum günümü öyle kutladık ki, sanki ölmek üzere olan bir çocuktum da, yılbaşını hatırlam için birkaç ay önce kutluyorduk.

Kendime baştan sona bir Paris gardrobu donatıyordum. Hepsi Ritz'deki dolaba sıralanıyordu. Amerikan gardrobum da New York'taki dairemdeydi. Atlas Okyanusunun iki yanında da kıyafetlerim vardı. Öyle çoktu ki, sanki Gabor kardeşlerin tümü bendim. Bu iki yüklü gardrobun sonucu olarak yolculuklarımı hafif yapıyordum. Küçük bir çantayla. Ayağında blucin, gözünde kara gözlüklerle bir çocuk, birinci sınıf uçakta. Hosteslere dikkatle bakıyor, içlerinden bizim evde kalan olup olmadığını anlamaya çalışıyordum. Ama Fransızdı bu kızlar. Öyle de güzeldiler ki... eğer birinin evinde kalmışlıkları varsa bile, bu ancak Howard Hughes olabilir.

Johnny hafta içinde Avrupa'yı dolaşıyordu ama, hafta sonlarında hep Paris'te oluyordu. Kent dışını da gezdik. Şarap bölgesini, üç yıldızlı restoranları. Fransızca öğrenmeye çalışıyordum. Pek başaramıyordum ama. Bir cümle söylüyor, arkasından gülüyordum. Yerlilerin hiç hoşuna gitmiyordu çabalarım. Bir hafta sonu onunla Roma'da buluştum. Orada daha yeni giysiler aldık. Hassler'de kaldık. Sonra Venedik'e gittik, daha sonra Viyana'ya, Londra'ya... bütün aldığım elbiseler New York'taki evime yollanıyordu. Don'la Candy herhalde kendi giyim dükkânımı açıyorum sanmışlardı. «Avrupalı Ginnie Mağazası... Hepiniz Buyurun!»

Çok cılgın bir şeydi ama sonu yoktu, gerçek dışıydı ve ihtiraslıydı. Sonunun geleceğini biliyordum. Yine de kafamda bu ihtimale karınca kadar bile yer ayırmıyordum. Eğer Avrupa aşkın besiniyse, yerinde kal, Kristof Kolomb. Hiç yola çıkma Cenova'dan. Ferdinand'la İsabella'nın seni göndermelerinin nedeni, kendilerinin eğlencelerine ara vermek istememelerinden olmalı.

New York'ta Stan Arlen beni bir içki içmeye davet etti. Sohbet aşağı yukarı şöyleydi:

«Ginnie, artık eskisi kadar komik değilsin.»

«Biliyorum.»

«Neyin var?»

«Mutluyum.»

«Anlıyorum. Mutlu olduğun zaman komik olmuyorsun, öyle mi?»

«Öyle.»

«Ancak üzgün olduğun zamanlar komiksin.»

«Tamam.»

«Pekâlâ... kovuldun. Bu seni üzdü mü?»

«Evet.»

«İyi. Bu üzünlüğünü koru. Program bir saat sonra başlıyor.»

«Bir saate kadar yine mutlu olurum.»

«Bu kadar çabuk mu geçiyor?»

«Korkarım öyle.»

«Aşık mısın?»

«Evet.»

«Bu komik değil.»

«Biliyorum. Ama mutluyum.»

«Bir soytarının mutlu olması profesyonellik dışı bir şey. Zamanlama yeteneğini mahveder.»

«Biliyorum. Helga Nathan da öyle söyledi.»

«Bu komik işte.»

«Ne yapabilirim?»

«Bir iki hafta izin yap. Git berbat bir vakit geçir, bütün mutluluğu üzerinden at. Solgun, hasta, mutsuz ve komik olmadan geri dönme. İyileşmez bir hastalığa yakalansan da olur. Tek istediğim birkaç kahkaha.»

Stan Arlen Show'dan iki haftalık izin aldım, ama bir daha asla dönmedim.

ben

1953

Cebimde bir yığın parayla Hollywood'a uçtum. New York kazançlarımın geri kalanlarından başka, Warner Brothers için uygulayacağım bir romanın yarı ücreti avans olarak ödenmişti. Yirmi beş bin dolar. Geri kalan ikinci yirmi beş bini yazıyı yazarken, çeşitli zamanlarda alacaktım. Bunun yüzde onu Morris ofisine komisyon olarak ödenecek, yani sekiz hafta gibi bir sürenin sonunda cebimde toplam 48.000 dolar olacaktı.

Tek başıma yolculuk yapıyordum. Bütün eşyalarım iki bavula sığmış, daktilom koltuğumun altına yerleşmişti. Los Angeles Havaalanı'nda beni Steiner diye biri karşılayacak, ondan sonra yapacaklarımı ondan öğrenecektim. Uçuş süresi sekiz saate yakındı. Bu süreyi viski ve sodayla, nereden gelip nereye gittiğimin düşünceleriyle geçirdim.

Pittsburgh'dan New York'a ve Los Angeles'e... oldukça da çabuk olmuştu her şey. Orduda ziyan olan bir buçuk yıla rağmen. Fena değil. Tebrik kartı satmaktan, film senaryosu yazmaya. Hem de hiç fena değil. Önce günlük işler, birkaç güzel kız, birkaç sitem, birkaç kapışma ve yirmi dört yaşında, yirmi beş olmama pek az kala yükselmişim. İçtiğim viski sayesinde uçaktan bile daha yüksekteydim şu anda.

Gerçi Warner'in uygulamak üzere bana verdiği romanı ne okumuş, hatta ne de adını öğrenmişim ama, anladığıma göre iyi bir eserdi. Yalnız karakterleri biraz fazla katıydı. Ben senaryo yazarı olduğuma göre, bu kişileri daha etkileyici ve daha az statik hale getirmenin yolunu bilirim, diye düşünüyorlardı. TV oyunlarımın başarısı beni diyaloglar kurmakta usta diye tanıtmıştı. Yani bana düşen tek şey, uz-

manlığımı göstermekti. O zaman şıp diye olacaktı her şey. Ortaya iyi bir film çıkacaktı.

Yine de kendime fazla güvenmeyecek kadar aklım vardı. Yaşlılara karşı nefret ve tiksintiden başka duygu beslemeyen züppe genç yazarlardan biri olmayacaktım. Ne de olsa filmler yalnızca sahne sezgisi ve hareket bilincinden başka, teknik bir anlayışa da gerek gösterirlerdi. Bunun farkındaydım. Hatta yola çıkmadan önce bu konuda birkaç şey bile okumuştum. Vernon Stacey'ye bağlı olmak güvenimi biraz daha artırıyordu. Vernon daha şimdiden Los Angeles'e gitmişti. Benden bir gün önce yola çıkmış, başka işleri toparlamak istemişti.

Hollywood rüyalar diyarı olduğu için benim de bir iki rüyam vardı kendime göre. Onları senaryo haline getirmek niyetindeydim. Film haline getirildikleri zaman geri çekilecek, yan gelip halkın tepkisini izleyecektim. Bunların gelmiş geçmiş en büyük rüyalar olduğunu, benim de en büyük rüyacı olduğumu söyleyeceklerdi. Aynı zamanda da iyi bir insan olduğumu, sportmen olduğumu, sınıf münessilliği yaptığımı, çok popüler olduğumu, saygı gördüğümü. Tanrısal olduğumu ve ülkede bir numara olduğumu söyleyeceklerdi. Böylesine sarhoştum o sıra. Ama Allahtan pilot o anda uçağı Grand Canyon vadisi üzerinde şöyle bir çevirdi de, biz salaklar kendimizin ne kadar önemsiz varlıklar olduğumuzu biraz farkedebildik.

Tekerleklerimizi Los Angeles toprağına değıdirdiğimizde beni karşılayacak adamın adının Steiner mi, Stoner mi, Stober mi yoksa McGillicudy mi olduğunu bilmiyordum. Neyse ki o benim adımlı biliyordu. Bagaj salonunda adımlı levhaya yazdırıp dolaştırarak beni buldu.

Güneş şapkasız kafamı iyice kavurmaktaydı. Beynim kavrulmamak için kıvrılıp kulaklarımlın arkasına saklanmaya çalışıyordu. Steiner (ilk adını hiçbir zaman öğrenemedim) kırk yaşındaydı. Gözleri iskelettekiler gibi kovuk kovuk, boyu çekilerek uzatılmış bir Ray Bolger'di. Saçları her renkte olup, her yönde uçuşuyordu. Çünkü adam o anda üstü açık MG arabasını Santa Monica yolunda sürmekle meşguldü.

Gerçi beni almaya limuzin araba ve üniformalı şoför gelmesini beklemiyordum ama, savaş öncesinden kalma bir MG ile veremli bir sürücü de beklemiyordum. Zaten araba da biraz veremli gibi ses çıkarıyordu. Ama arabanın otele

kadar varabileceğine daha bir güven duyuyordum da, sürücünün varabileceğinden o kadar emin değildim.

Steiner sonunda Hollywood Roosevelt'in kapısına yanaştı, ben bavullarımı kaldırıma indirirken seyretti. Otelin adamlarından biri bana yardıma geldi. O da Steiner kadar hasta görünüyordu. Ama bavullarımı almasına yine de izin verdim. Bu işe öyle önem verir bir hali vardı ki!

«Sabah dokuzda stüdyoda olman gerek,» dedi Steiner. Bir yandan arabayı vitese geçiriyor, bir yandan boğazını temizliyordu.

«Kimi bulacağım?»

«Biri sana telefon eder, üzülme.»

«Beni getirdiğin için teşekkürler Schreiber.»

«Bir şey değil Werber.»

Odam daha önce gördüklerime hiç mi hiç benzemiyordu. Bir duvarım olduğu gibi camdandı. Yüzme havuzuna açılıyordu. Alt katta olduğuma göre, yüzmek için duvardan dışarıya adımımı atmam yeterdi. Enfes bir fikirdi fakat mayom yoktu. Ama ziyanı yok. İskoç ekosesi bir şortum vardı. Hemen havuza daldım.

Odama döndüğümde telefon da peşpeşe çalmaya başladı. İlk arayan Vernon Stacey idi. İyi miyim, diye soruyordu. Uçak yolculuğu nasıl? Oda iyi mi? Akşama onunla yemek yemek ister miyim? Benim cevaplarım da, «Evet,» «İyi,» «Evet,» ve «Hayır»dı. Ertesi gün onu stüdyodan arayıp olan biteni anlatacağıma söz verdim.

İkinci telefon Mike Abel'in bürosundan geldi. Sekreteri arıyordu. Sağ salım varıp varmadığımı bilmek istemişti. Rahat olup olmadığımı sordu, beni ertesi sabah dokuz buçukta beklediklerini söyledi. Ona cevap alarak da, «Evet,» «Evet,» ve «Gelirim,» dedim. Telefonu kapadığımda Mike Abel'in kim olabileceğini düşünmektaydım.

Üçüncü telefon stüdyonun danışma bölümündendi. Arabamın sabah sekiz kırk beşte beni almaya geleceğini bildirdi. İyi. Sonra otel müdürü aradı. Warner Brothers'ın dostları onun da dostlarıymış çünkü. Ne sebeple olursa olsun aramakta bir an bile kararsızlık göstermememi rica etti. Sözlerinin içtenliğini kanıtlamak için de odama bir sepet meyve yolladı. Acaba erkeksiliğim mi sömürülüyor diye kuşkuya kapıldım. Bundan sonra Joe Blyer aradı. Warner Brothers'dan. Ertesi gün vaktim olursa onun odasına da uğra-

mamı istedi. Reklam ve tanıtma konularını konuşmak için. Çalışırım, dedim.

Bayılmışım bu işe. Hepsine. Gerçekten. Hollywood hakkında duyduklarımın hepsi doğrudu demek. Yürümekte olan arabaların arasında palmiyeler bitiveriyordu. Telefonlar bir an bile sessiz kalmıyordu. İnsan yatağından düşse, kendini yüzme havuzunun içinde buluyordu. Üstelik New Yorklulara sanki bir sır biliyorlarmış gibi davranılıyordu.

Henüz denemediğim şeyler de vardı: Buranın ünlü sisi, otoyolda araba sürme, vadiye gitme, film izleme odaları, senaryo konferansları ve Meksika'da, Palm Springs'de geçirilen hafta sonları. Kendimi yatağımın üzerine atarken yüksek sesle, «Acaba daha önce aklım nerdeydi?» diye söylendim.

Oda servisi denilen mucizenin yardımıyla bir fileminyon yiyip biraz kırmızı California şarabı içtim ve mışıl mışıl uyudum. Sabah uyandığımda saat on buçuktu.

Hemen duşa doğru uçtum. Dışarı çıkınca üşüdüm. Çünkü sıcak suda iyice ısınacak kadar kalmamıştım. Yirmi dakika dolmadan giyinmiş, lobiye çıkmıştım.

Danışmaya arabamı sordum. Şoförüm neredeydi? Danışma bana bir kart verdi, bunu kapıcıya götürmemi söyledi. Kapıcı onu parkyeri bekçisine verdi, sonunda arabam kapıya geldi. Beyaz, üstü açık Buick. Kanapeleri kırmızı.

Sürücü yerine oturdum, Warner Brothers'a nasıl gidebileceğimi sordum. Bekçi pek emin değildi. Ona doğduğu günden beri özlediği bir doları verdim, bana her şeyi anlattı, ben de çabucak yola koyuldum.

Bir felakete pek yaklaşmıştım. Otoyola sol tarafındaki bir çataldan çıktığım için kendimi bir çırpıda sürat şeridinde bulmuştum. Direksiyonun üzerine eğilip gözlerimi kırptırarak baktığımda, otoyoldan sapmam gereken yerin, önümdeki ilk çıkış olduğunu öğrendim. Ve de sağ tarafta. Yani yapmam gereken şey, çeyrek mil içinde en sağ şeride geçmekten ibaretti. Ortada altı şerit vardı. Trafik yoğunluğunda. Ortalama hız da saatte yetmiş beş mildi. Herkes de «geçebilirsen geç» dermişcesine meydan okuyordu sanki bana.

Sonunda otoyoldan kurtulmayı başardım ve yolumu stüdyoya doğru nişanladım. Orman Mezarlığını geçtim. Doğrusu burası bir mezarlık için epey ilham verici bir noktaydı. Hem de stratejik. Bir yanı otoyol, bir yanı Warner

Brothers. Her ikisinde de günde bin kişi öldürölüyordu bu yerlerin.

Ana kapıya vardığımda saat on biri çeyrek geçiyordu. Ama New York saatiyle. Kapıcı sevinçle bana California saatinin sekizi çeyrek geçmekte olduğunu söyledi. «Aldırmanın,» diye güldü sonra. «Herkes yapıyor bunu.»

Arabam bir park yerinin kokusunu aldı, girip oraya parkettim. Şimdi bir saat on beş dakika vaktim vardı. Kolumdaki saati, beni böyle aldattığı için gırtlaklamaya hazırdım.

Beyaz Buick'imın içinde oturup vakit gelinceye kadar altı tane sigara içtim. Hollywood'da başarıya ulaşmak istiyordum. İyi bir insan gibi de davranmak istiyordum. Peki bu iki nitelik neden bana bu kadar bağdaşmaz görünüyordu? Ya bir tanesini seçmek zorunda kalırsam hangisini seçerdim? Tartışmasız başarılı olmayı seçerdim önce. Ancak ondan sonra, becerebilirim, iyi bir insan olurum. Bunun tersini seçmenin bir hata olacağını ta içimde biliyordum. Benim ömrümde olamayacağım kadar iyi yazarlar gümleyip gitmişti bu diyarda. Buna karşılık pek zayıf yazarlar da kendilerine hemencecik yer edinmeyi başarmış, güçlenmiş, sonra gelen eleştirilere göğüs gerebilmişlerdi. Eleştiriler en yaman yazarlara da geliyordu çünkü.

Bu ruhsal incelemeler canımı sıktı. Çok çalışmış, başarıyı hak etmişim. Zafer anımda biraz aşırıya kaçmaya da hakkım vardı. Bunu kendime kanıtlamaya ihtiyacım varsa, hayatımın şu son yirmi dört saatine bir göz atmam yeterdi. Bu süre içinde stüdyonun verdiği uçak biletiyle Los Angeles'e uçmuş, Joe Mankiewicz'e ayrılmış park yerine park etmişim. «Havva'ya Dair» filminin hem yazarı, hem yönetmeniydi Mankiewicz. En sevdiğim filmin. O halde artık tevazu da, duyarlılık da, nezaket de arkamda kalabilirdi. Cesaretimi ve küstahlığımı ele alacaktım. Kendimi savunacak, saldırgan olacaktım. Devlerin besiniydi bunlar. İyi adamlar ise umutla yaşamaya çalışırlardı. «Ben bir tebrik kartı bile yazamam ve yakında Warner'dekiler de bunu öğrenecek» diye bir düşünceyi bir an olsun aklımdan bile geçirmedim. Böyle şeyler korkaklara göreymi.

Bisikletli bir çocuk bana Mike Abel'in bürosunu tarif etti. Oraya gittim. Saat dokuz kırk beşti. Geç kalmıştım ama, bir açıklama gerektirecek kadar da değil.

Mike Abel'in çalışma odası etkileyici bir görünümdeydi. Adamın güneş yanığı da etkileyiciydi. Yalnız soyulan burnu açık veriyordu. Piranha saldırmış gibi bir hali vardı burnunun.

«Ben! Gir içeri! Gir içeri! Seni nasıl bekliyorduk, bir bilsen! Nancy, bak bakalım Bay Webber kahve istiyor muymuş.»

«Hayır, teşekkür ederim,» dedim. «Keyfim yerinde.»

«Şöyle otur! Şöyle otur!» Mike Abel her şeyi iki kere söylüyordu. Odada yankı varmış gibi.

«Teşekkür ederim, teşekkür ederim,» dedim. Otururken acaba terbiyeli davranacak mıyım, davranmayacak mıyım diye merak ediyordum.

Bana küçük bir kitap fırlattı. «Kitap şu,» dedi. «Kitap şu!»

Alıp baktım. Çok inceydi. İki yüz sayfadan biraz fazla. Adı, «Jenny'yi Kazanmak İçin İkinci Bir Fırsat.» «İyi başlık,» dedim. Başlık uzmanı olarak.

«Bence de öyle. Hep o kanıdayız. Ama kitabın tek ihtiyacı, Ben Webber'in sihirli parmakları. Karakterlerin kitaptan fırlayacak kadar gerçek olması gerek. Şarkı söylemeye başlamaları gerek!»

«Ha... müzikal mi?»

Güldü. Sonra ciddileşti. «Ben, biz bunu dram olarak gerektiği gibi yaparsak, müzikal olarak dört yıl sahnede kalmaması için hiçbir neden yok. Hem de hiç. **Kral ve Ben'e** baksana. Başlangıçta o da bir kitaptı. **Anna ve Siam Kralı**. Sonra dram oldu. İrene Dunne ve Lee J. Cobb. Sonra Broadway'de bir müzikal oldu... Yul Brynner ve Gertrude Lawrence.»

Arkamda birinin bulunduğunu hissedip döndüm. Bizim koca Al Epstein. Hemen ayağa fırlayıp onu kucakladım... kolay olmadı. Her zamankinden de irileşmişti.

Mike Abel konuşmaya devam ediyordu. «Buraya gelişinin nedeni Al, Ben. Methetmesini dünyada en iyi bilen insandır. En iyi. Biz burada televizyonu ne biliriz? Bizce küçük iş televizyon. Ama böyle yerler, büyüklerin eleman buldukları çiftliktir. Al sayesinde seni de çekip yukarı alıyoruz, Ben. Aramızda bazıları senin henüz hazır olmadığını sanıyorlar ama ben inanıyorum. Ben inanıyorum.»

«Teşekkürler. Teşekkürler,» dedim. Koca Al'in böyle tekrarlamama suratını buruşturduğunu hissettim.

Ama Mike Abel'i susturmaya olanak yoktu. «Kitabı okumanı istiyorum, Ben. İki saat ya sürer, ya sürmez. Oku, not al... sonra tartışırız. Sana bir oda hazırladık. Telefonu, tuvaleti var. Oraya git, telefonun fişini çek, tuvalete git işini bitir, sonra otur kitabı oku. Öğle yemeğinde konuşuruz üzerinde.»

«Kitabın mı, tuvaletin mi?»

«Allah cezası versin, Ben! Biz de işte tam bu türlü keskin diyaloglar istiyoruz. Tam böyle. Al, ona odasını göster. Beni saat birde al, Ben. Nancy bize yöneticiler salonunda bir masa ayırtır.»

Koca Al beni odama götürdü. İçeriye girdiğimizde kapıyı kapattı ve alçak sesle içimden geçenleri okuyuverdi. «Kendileri farkında değildir ama, buradakilerin hiç mizah anlayışı yoktur, Ben. Böyle yaparsan göz açıp kapayıncaya kadar kendini New York uçağında bulursun. Onunla da kalmaz, uçağı Nevada'ya varmadan vurup düşürürler. Kendine biraz dikkat et.»

«Evet, herhalde öyle yapmak gerek.»

«Ciddi konuşuyorum. Burası ekran yazarları sendikası değil. Benim kuyruğum bir filme sıkışmış durumda. Gördüğün gibi epey de iri kuyruğum var. Warner'e satın aldurdım, Mike'a el koydurttum, seni de satın aldırıttım.»

«Vernon Stacey'nin bu işte hiç katkısı olmadı mı?»

«Vern Stacey de ne halt edebilir! Senin ajanının kim olduğunu bilmiyorduk. Bir tahmin yürüttük ve New York'daki Morris ofisine soralım dedik. Karşımıza Stacey çıktı. Senin ajanın olduğunu söyledi bize. Yoksa değil mi?»

«Artık ajanım.»

«Görüyor musun işler nasıl yürüyor, Ben? Görüyor musun?»

«Galiba.»

«Ama ziyarı yok. Stacey senin hesabına iyi pazarlık yaptı. Elli bin. Bizim eski işte kazandığından biraz fazla, değil mi?»

«Al, sen benim oyunlarımdan hiçbirini seyrettin mi?»

«Hayır. Ama Laura etmiş. Üçünü de. Bayılmış.»

«Ve sen de karının fikrine dayanarak beni buraya aldındın, öyle mi?»

«Karım asla yanılmaz.»

«Delisin sen, biliyor musun?»

«Herkes delidir. Burada o kitabın uyarlamasını yapabilecek üç yüzden fazla adam var. Ama bu lanet olası stüdyolar durmadan yeni adam diye yaygarayı basar dururlar. O halde? Sen de yeni yazarsın işte, tamam mı? Sana bir şey söylemem gerek, Ben. Eğer bu filmi tecrübeli bir profesyonelle yapabilirsem, yapardım. Riske girmeyi kim ister? Yani... sen bir risksin. Ömründe film yapmışlığın yok. Ama ne yapalım ki stüdyo yeni yetenek bulma krizine tutuldu. Laura da seni önerdi. Benim fikrim değildi. Dünyada aklıma gelmezdi.»

«Hiç değilse dürüstsün.»

«Sen de bana dürüst davran ve büyük bir yazar ol. Çünkü eğer olursan, seni keşfettim diye en az beş film boyunca yaşadım demektir. Belki Laura o zamana kadar William Inge'i keşfeder.»

«Arabamı Joe Mankiewicz'in yerine parkettim.»

«Daktilosunun önüne parkedip oturduğun zaman kendimi daha rahat hissederim.»

«Niye ona vermedin kitabı?»

«Çünkü o bu hafta dünyayı yaratıyor, pazar günü de dinleniyor. Bak, Ben, bana bir iyilik yap, burada otur ve o kitabı oku. Gerçekten çok iyi kitap ve iyi de film olur. Yani demek istediğim, kitabı sevmeye uğraş. İyice uğraş. Çünkü sevmesen bile, üzerinde bir senaryo yazmak zorundasın. Yapmazsan parayı geri vermen gerekir. Ben de ilk filmimden kaymış olurum.»

«Anlıyorum.»

«Ögle yemeğinde görüşürüz.»

«Tamam.»

Kitabı okudum. İyiydi. Tahmin ettiğim gibi karakterlerden bazıları bomboş duruyor, kendisine yardımcı olması için Tanrıya yakarıyorlardı. Oysa kendilerinin bir şeyler yapması gerekirdi. Ama bunu kolaylıkla düzeltebilirdim. Ne yapmak gerektiğini, bunun nasıl yapılması gerektiğini biliyordum. Güç de olmayacaktı.

Yemek yedik. Mike Abel hiç susmadı... ve hiç de yemek yiyemedi. Gelip önünden aldılar. Hiç dokunmadan. Garsona iki kere teşekkür etti ve çok beğendiğini söyledi. Adamın bu kadar şişman olması şaşılacak şeydi. Hemen hemen Koca Al

kadar vardı. İkisinin arasında otururken gerçi yanlarımda biraz boşluklar kalmıştı ama, yine de kendimi bir tramvayla bir silindirin ortasına sıkışmış gibi hissediyordum.

Program üzerinde anlaştık. İlk taslağı altı hafta sonra teslim edecektim. Üç haftada da bitirirdim ama onlara öyle söylemeye korkmuştum. Yalapşap yapacağımı sanırlardı sonra. Senaryonun kapsaması gereken ana noktaları saptadık. Geri kalanı artık benim işimdi.

Stüdyodan ayrılmadan önce Joe Blyer'e uğradım. Reklam ve tanıtma servisine. Kısaca konuştuk, bir iki form doldurdum ve onlara, hayat hikâyemi yazarken bir cümle kullanmaları için izin verdim: «Yumruklarını daktiloya çevirmeden önce ortasiklekte boks yapardı.» Benim bile hoşuma gitti. Otele dönerken beş dakika boyunca inandım da.

Akşam yemeğini Vern Stacey ve başka bir adamla yedim. Adı Jack Rush'dı. Stacey New York'a dönmek zorunda olduğuna göre, burada benim kariyerimi Rush ele alacaktı. Buna biraz şaşalamıştım. İncinmiş genç yazar rolü oynadım. Ama uzun sürmedi. Aslında beni kimin ele aldığı pek önemli değildi. Ben üstüme düşeni yaptıktan sonra...

Ertesi günü Jack Rush'la geçirdim. Bana kırmızı bir Porsche aldık ve Hollywood tepelerini gezdik. «Vadi» bölümünde oturmak yakışık almazdı. Çok fazla harcıalem olurdu. Bu tabii Jack'in lafıydı, benim değil.

Fena adam değildi doğrusu. Biraz kaypak gibi olmasına rağmen. Çevresi genişti. Bu nedenle müşterilerine iyi hizmet verebilirdi. Kusursuz olmasa bile, iyi. Emlak komisyoncularıyla daha önceden randevular ayarlamıştı. İş süremi boşa harcamamı istemiyordu. Çalışkan, hoş, insanın sinirine dokunmayan biriydi. Ama korkuyormuş gibi bir havası da yok değildi. Durmadan nemli avuçlarını pantolonuna siliyordu. Özellikle el sıkışmadan önce. İnşallah yükselir de daha iyi bir ajana geçerim, diye düşünüyordum. Yoksa eldiven giymek zorunda kalacaktım.

Bir ev bulduk. Mullholland yakınında. Mullholland, Hollywood'u San Fernando vadisinden ayıran dağın doruğundan geçen yolun adıydı. Ev ahşapla cam karışımı, tipik bir California eviydi. Onu bu yüzden sevdim. Ben de tipik Californialıydım çünkü. Çevresi açıklyktı. Sırtını tepeye yaslamış, bir yığın yeşillik ve sarmaşığın ortasında duruyordu. Burayı pek başarı kazanamayan bir yapımcı yaptır-

mıştı. İçinde oturan kiracıydı. İpoteği ödemeye hazır birisi çıktığı anda evi boşaltacağını söylemişti. Pazarlık fena değil gibiydi. Olduğu gibi, otuz bin. Yani içindeki eşyalarla birlikte. Peşin dört bin yatırdığım anda benim oluyordu burası. Yüzme havuzu yoktu ama... eh, insan her şeyi bir arada bulamazdı.

Jack de destekliyordu. Fazla büyürsem satması kolay, başarıyı zor bulursam ödemesi kolaydı. Birkaç kâğıt imzaladım, geri kalanını Morris bürosu üstlendi. Doğrusu çok iyi çalışıyorlardı. Ne yerleşmek, ne de işe başlamak için hiç vakit kaybettirmemişlerdi bana.

Alışverişimi Vadi'de yaptım. Ne olurdu sanki? Daha ucuzdu her şey orada... Benim evden orası da, Hollywood da aynı uzaklıktaydı. Derin dondurucuya bir yıl yetecek kadar biftek yığdım, bol bol bira ve şarap aldım, bir hayli kâğıt, birkaç daktilo şeridi... sonra da tüm enerjimi «**Jenny'yi Kazanmak için İkinci Bir Fırsat**»a verdim.

Çok yalnız günler geçiriyordum ama, kendim öyle istiyordum. Zaten de alışkındım. Yazar olmak isteyen, kendi kendine yaşamaya alışmalı. Yoksa tek satır bile yazamaz. Koca Al'le Şişko Mike arasına telefon ediyor, beni işimin başında bulunca pek memnun oluyorlardı. Tıpkı Jerry Kaplan'la Frank Brokaw gibi. Onlar da durmadan Long Island'dan telefon eder, daktilo başında tıkırdadığımdan emin olmak isterlerdi. Jack Rush da görevine bağlı bir insan olarak arıyor, başka yapımcıların nasıl bana iş vermek için kuyruğa girdiklerini söyleyerek beni hevese getirmeye çalışıyordu. Warner'in işini ne kadar çabuk bitirirsem, dünyayı o kadar çabuk fethedecektim yani.

Ama acele etmeyecek kadar aklım vardı. İlk filmim önemliydi. İlk taslağım da en önemlisiydi. İki şişman delikanlının yazdıklarını beğenmelerini istiyordum. İyi bir yazar olduğum etrafta duyulsun istiyordum. Bu amaçları sağlayabilmek için de daktiloma, güzel metresimmiş gibi bağlanmak zorundaydım. Saatin kaç olduğuna pek aldır mıyordum. Alışverişe ancak buzdolabım ve derin dondurucum emrettikçe çıkıyordum. Çamaşırlarımı yıkanmaya, torbalar taşıdığı zaman götürüyordum. Her yatışta iki-üç saat fazla uyumuyordum. Ama bunu günde iki üç kere yapıyordum.

Senaryo şekillenmeye başlamıştı. Hem de nasıl! Bütün

karakterler biçim ve boyut kazanıyordu. Emrime uyarak sayfalarım da boy göstermeye başlamışlardı. Güzel olacaktı bitince.

Bir akşam eve ilk konuğum çıkageldi. Bir İrlanda Setter köpeği. Durmadan sallanan kuyruğu benim eve sığmayacak kadar büyüktü galiba. Adı Redwood'du. Boynundaki yakalıkta öyle yazıyordu. Ben onun başını okşarken sahibi de gözüktü. Böyle durumda ben olsam senaryomda köpeğin sahibini güzel bir kız yapardım. Ama gerçek hayatta öyle olmadı.

Fred Horner elli yaşında bir sarhoştur. Basit, bayağı, iri ve yumuşak. Konuştuğu kelimelerde hiç sessiz harf geçmiyordu. İlk ağzını açtığında, acaba köpeği vantrilog mu, diye geçti aklımdan. Hem de beceriksiz bir vantrilog. Beni kalıplaşmış sözlerle selamladı, evimden çıktığımda bir yanlış adım atarsam, kendimi onun evinin damında bulacağımı söyleyerek uyardı. Evi benimkinden hemen sonra, biraz aşağıdaydı. Motosiklet satarak yaşıyor, cin içiyordu. Çevresindeki havanın kokusu da ikisinin karışımı gibiydi. Oturdu, pabucunu çıkarıp tараnın ilerisine fırlattı. Redwood getirsin diye. Bu Redwood'un en büyük numarasıydı. Fred Horner daktiloma baktı ve dünyanın en zekice sorusunu sordu.

- «Bir şey mi yazıyorsun?»
- «Anılarımı.»
- «Daha yaşın gelmemiş.»
- «Bitirdiğimde yaşı gelmiş olur.»
- «Ben motosiklet satarım.»
- «Bak, yapılacak işlerim var.»
- «Sana engel olmayayım.»
- «Olma.»

Onu tutup sokağa yürüttüm. Pabucunu bir mil uzağa fırlattı, Redwood da arkasından görünmez oldu. Fred Horner de topallayarak yanımdan uzaklaştı. Bir yandan geçiriyor, bir yandan el sallıyordu. Bir komşum olmuştu. Bir çit yapsam fena olmayacaktı. Ve de elektrik akımı versem...

Koca Al beni yemeğe davet etti. Beverly Hills'in fakir kesiminde, enfes bir Tudor evde oturuyordu. Evle beraber iki de çocuk gelmişti ailelerine. Birincisi oğlandı. İkincisi ise dhaa belli değildi. Laura'yı görmekten sevinç duydum.

Hakkımda iyi konuştuğu için de ona teşekkür ettim. «Bir şey değil,» dedi. Pek rüya gibi bir akşam geçirmedik.

Eve dönerken canım sıkındı. Koca Al'in karısını çok gerilerde bıraktığı belliydi. Ünlü atasözünü bilmez misiniz: «Acele evlenen, Beverly Hills'de pişman olur!»

Bütün hırsımı senaryomdan aldım. Geriye kalanı evden çıkmama değmezdi. Duygularım bir kaplumbağanınki kadardı. Ne yemek yiyor, ne telefonla konuşuyordum. O ahmak köpek de bir daha buralara gelirse üstüne işerim, diye düşündüm. O nasıl benim bahçemdeki çiçeklere işiyorsa öyle!

Redwood yine geldi. Beşinci sefer. Kocaman bir taş alıp fırlattım. Çarpmasını istemiyordum. Niyetim korkutmaktı. Ama çarptı. Ondan sonra bir hafta boyunca bir daha kapımda görünmedi.

«Bunu yapmamalıydın.» Konuşan Fred Horner'in karısıydı.

«Bir daha gelirse şeyine turnike bağlarım.»

«Köpek o.»

«Ben kocanı kastetmiştim. Sen Bayan Horner'sin, değil mi?»

«Evet.» Harriet Horner pembe saten pantolon ceket giymiş, geçkince bir kadındı. Sanki 1931'de **George White'in Rezaletleri**'nde sahneye çıkmış da, sonra inmeyi unutup orada çürümüş gibi bir hali vardı. Yirmi yaşında görünmeye çalışmasına rağmen, aslında ellilikti. Bu nedenle de doksanında gösteriyordu. Uzun boylu, her yanı pırtlayan, çimdirilmiş balon gibi bir şeydi. Havuç rengi saçları, burnunu yağmurdan koruyabilecek takma kirpikleri vardı. Kıpırmızı dudakları da öyle yağlıydı ki, herhalde sigarayı bırakması şarttı. Yoksa durmadan ağızdan kayıp düşecek, memelerinin arasına girecek, gününü berbat edecekti. Bütün cüssesi plastik pabuçların üzerindeydi. Pabuçların yüksekliliği de başka türlüydü. Bunlara çıktığı anda burnu kanıyordu besbelli. «Redwood'u almaya geldim,» dedi. Sesi Betty Boop'la Zasu Pitts arasıydı. Ayyaş kocasına tam uygun bir eş gibi görünüyordu. Yürümüyor, kıvrılıp duruyordu. Sözümona seksi. Ama benim gözümde Lunapark'da binilen oyuncaklardan farkı yoktu.

Konsantrasyonum o zamana kadar zaten bozulmuştu.

Yıllardır sirke falan gitmediğim için nazik davranmaya başladım. «Ne içersiniz? Portakal suyuyla bira var.»

«İyi olur.»

Belki de komik olmaya çalışıyordu ama pek sanmıyordum. Hem zaten önemi de yoktu. Sahiden o karışımı içebilir mi diye merak ediyordum. İçti. Portakal suyuyla bira.

«Fred nerede?»

«San Diego'da.»

«Pabucunu o kadar uzağa fırlatabiliyor mu?»

«İş için gitti.»

«Bir içki daha ister mısınız, Bayan Horner?»

«Yok, teşekkür ederim. Hem adım da Harriet.»

«Benimki Ben.»

Daktiloma baktı. «Yazar mısınız?»

«Öyle düşünmekten hoşlanıyorum.»

«Ne yazıyorsun?»

«İntihar notu.»

«Hiç ara verir misin?»

«Tabii. Ne zaman vereyim?»

«Bazı işlerim var. Ama dörtte dönerim.»

«Seni nerede bulayım?»

«Önemi yok. Senin ev mi, benimki mi?»

«Seninki diyelim. Benimki çok dağınık.»

«Altıda öyleyse. Kendime gelmek isterim.» Arkasını döndü, o tank gibi pabuçlarından birini çıkarıp fırlattı. «Tut, Redwood!» Redwood pabucu getirmeye gitti, o da topallayarak peşinden uzaklaştı. Çürümekte olan bir gökkuşağı.

O randevuyu neden verdiğimi bilmiyorum. Herhalde o koca balonla yatmaya niyetim yoktu. Belki bir aydır kendi kendime kapalı kaldığımdan, her türlü değişiklik iyi geliyordu bana artık. İlginç olacaktı. Pembe bir kanapeyle yatmak gibi. Gün ilerledikçe fikir daha da çekici olmaya başladı. Çalışamaz oldum. Harriet Horner'le randevum var, yaşasın! Evimden çıkarken bahçemden Harriet'e götürmek üzere birkaç çiçek kestim. Kâbuslarımın kadını Harriet'e.

Yoldan aşağı yürürken ıslıkla bir hava tutturmuştum. Evin neresi olduğunu biliyordum çünkü gerçekten benimkinin tam altındaydı. Yalnız o kadar değil, tam önünde de beş motosiklet zincirle bağlanmış durmaktaydı. Redwood da zincirle bağlanmıştı. Demek niyeti ciddiydi Harriet'in.

Kibar ziyaretçisiyle seks yaparken yarı yerde pabucunu fırlatmak zorunda kalmak istemiyordu.

Eve girdim. Dışarısı hâlâ aydınlıktı ama güneş batmak üzereydi. Tepenin vadi tarafına geçmişti bile. Pikapta duy-gulu havalar çalıyordu. Harriet'le yatma müziği. Küçük bir evdi. Benimki gibi bir şey. Ama birbirini hiç tutmayan renklerle döşenmişti. Güneşin batması iyi oluyordu doğru-su. Akıllılık ediyordu güneş.

Yatak odasının kapısı açıktı. Onu yatağın üzerine uzan-mış gördüm. Sarı geceliği içinde, pembeyle turuncu karışı-mı bir kadın. Yatağın örtüsü yeşil, yerdeki halı da mordu. Bu kadın ya renk körüydü, ya da deli. Sigara içiyordu. Beni görünce sigarayı soğukkanlı bir hareketle yanındaki tabla-da söndürdü ve ağırlığını başka tarafa aldı. Yatak gıcırdadı. Kendisinden çok şey isteneceğini bilirmiş gibi.

Çiçeklerimi bir kenara bıraktım. Bir hareketimle onları ona getirdiğimi belli ettim. Gözlerini geyşa gibi kırıştırdı. Elbiselerimi çıkarırken beni izledi. Bir yandan bir yana sallanıyordu. Etli butları sallanıyor, kırmızı boyalı ayak parmağı göz alıyordu. Aklıma neredense bir cümle geldi. «Buraya girenler bütün umutlarını dışarda bıraksınlar.» Ama ben girdim... yeni bir adım. Yine de fena değil.

Eğer insan gözlerini kaparsa, bakmazsa ve de düşün-mezse, yalnızca içgüdüyle hareket ederse, Ateş-Parçası Har-riet kentin en yaman kadını olmalıydı. Beni üstünde bir yandan bir yana sallarken sanki dalgın dalgın topuyla oy-nayan bir çocuktü. Oylukları dakikada seksen yedi tem-posuyla karyoka yapıyordu. Baldırları birer makineydi. Be-ni yakalıyor, topluyor, olanca gücüyle kendine çekip içine alıyordu. Yumuşak göbeğine çarpıp, sünger kalçaları tara-fından tekrar havaya itildim. Sonra pizzadan yapılmış tram-bolin'in üstüne tekrar düştüm. Harriet altımda bir deprem-di, üstümde bir volkan, yanımda bir gel-git, arkamda ise kükreyen bir sauna. Önce muson, sonra tayfun, sonra sik-lon, sonra tornado. Sonunda bütün sarsıntılar bitip çisele-yen yağmura döndüğümde, canını fırtınadan tek kurtaran Robinson Crusce gibi yattığımda, sırtımı okşadı ve «Ta-mam evlat,» diye fısıldadı. «Artık evine gidebilirsin. Dikkat et de köpek bokuna basma.»

Daha sonra, kendi yatağıma yattığım zaman elimle ka-burgalarımı yokladım, yerli yerinde olup olmadıklarına

baktım ve düşündüm. Bizim Fred Horner beygircü konusunda ne biliyorsa karısından öğrenmiş olmalıydı. Yine gidecektim oraya. Gücümü yeterince topladığım zaman. Kendimi hiç beğenmiyordum şu anda. Hattâ tanıyamıyordum bile kendimi. Elimden bir şey gelmiyordu.

İlk taslağım hazırды. Onu Mike Abel'in bürosuna kendim götürdüm. Koca Al kaptığı gibi göğsüne yasladı. Kendi kopyasını o gece okuyacaktı. Mike Abel de öteki kopyayı. Ertesi sabah erkenden gelirim birlikte düzeltme işine girişebilirdik.

Bu deyim beni pek açmadı ama bir şey söylemedim. Herkes kendi varlığını kanıtlamak peşinde, diye düşündüm. Bir yazar kim oluyordu da çekimi yapılabilecek bir senaryoyu ilk taslağında sunabiliyordu? Bu durum bana 20th'de geçirdiğim eski günlerimi hatırlattı. Fikirlerimizi kendimize saklar, son anda ortaya çıkarır, ancak Gruber'e gösterirdik. Onun da kabul etmekten başka şansı kalmamış olurdu. Pat Jarvas adlı bilinmeyen siyah bir saldırgan tarafından öldürülen Charles Gruber. Ya Pat Jarvas nereleydi? İşinden çıktıktan sonra ne olmuştu ona? Kurbanının canına okumuştı ama bunu benden başka bilen yoktu. Benden bir zarar gelmezdi zaten. Sırrın güvende, tatlı Patricia... ama o sıksa vücudunu, o hayvansal davranışlarını çok özleyorum.

Arabamla her tarafta gezindim. Sunset boyunca Santa Monica'ya gittim. Hiç görmemiştim orayı. Güzel diyorlardı. Güneş yoktu ama plajda yine de insanlar vardı. Hepsi vücutlarını yağlamış fırsat bekliyorlardı. Şansları güldüğü gün... Cecil E. DeMille'in çekime başlayacağı gün hazır olmak için.

Çiftçiler pazarını gezdim, dağlara çıkıp indim, Laurel'e, Coldwater'e, Benedict Vadisine gittim. Sonunda öyle bir hale geldim ki, arabamı garaja parkettikten sonra bile doğru yürüyemez oldum.

Sinatro'yı dinleyerek tek başıma yemek yedim. Bifteğimle biramı mideme indirirken, kendimi peynir gibi yumuşak hissediyordum. Taslağımın güzel olduğunu biliyordum. Yine de, onlar beğenmezse diye korkuyordum. Bunu ancak ertesi sabah onda öğrenebilecektim.

B. Webber yazılı yere parkettim. Garip bir duyguydu bu. Adımı oraya yazmak için bir başkasının adını sildik-

lerini biliyordum. Acaba bu parkyeri, adını kaç kere böyle yasal biçimde değiştirmişti? Benden önceki kimdi? T. Edison mu? D.W. Griffith mi? T. Mix mi? F.S. Fitzgerald mı? W. Faulkner mi? Ya benden sonra kim gelecekti? M. Nouse' mu? H. Doody mi? J. Stalin mi?

Mike da, Koca Al de benden önce gelmişlerdi. Kahve içip simit yedik, biraz havadan sudan çene çaldık ve sonra Mike ayağa kalkıp festivale başladı. «Ben... çok iyiydi. Hem de çok. Buna şaşırmadık tabii. Biliyorduk iyi olacağını. Al'le hem dün gece, hem de bu sabah telefonda onu tartıştık. Tepkilerimizi koordine etmek istiyorduk. Sen geldiğin zaman aklını karıştırmamak için.»

Sözü Koca Al aldı. «Beğendik, Ben. Lütfen bunu iyice anla. Beğendik. Ama... çekimi yapılacak durumda değil.»

«Nesi var?» diye sordum.

Sıra Mike'daydı. Böyleydi burada âdet. Bir biri, bir öteki konuşuyordu. Sonunda insan kendini tenis topu gibi hissedinceye kadar. «Biraz statik, Ben. Diyaloglar harika. Baştan sona. Nefis. Ama biraz fazla gibi. Yalnızca kesinti yapma sorunu var. Önemli değil. Hem de hiç önemli değil.»

«Neyi keseceksiniz?» Bu soruyu Koca Al'e sormuştum. Sıra ondaydı çünkü.

«Epey bir kısmını,» dedi Koca Al.

«Ne kadarı epey?» diye Mike'a döndüm.

«Çoğunu.» İçini çektiğinde memnunsuzluğu da nihayet su yüzüne çıktı.

Koca Al'e, «Çoğu ne kadar?» dedim.

«Hepsini,» diye karşılık verdi.

«Nee?» dedim.

Mike, «Yanlış bir havada,» dedi. Eldivenler çıkmış, parmak eklemleri kendini belli etmeye başlamıştı. «Bu insanlar bu türlü konuşmaz.»

Koca Al, «Öyle düşünebilirler,» dedi. «Ama öyle konuşmazlar.»

«Bakın, kafamın vidası yerinden çıkmak üzere,» dedim. «Bu paslaşmayı bıraksanız da konuşmayı biriniz yapsa olmaz mı?»

Mike Abel soloyu üstlenmeye karar verdi. «Bunlar basit insanlar. İyi düşünüyorlar ama, temelde basitler. Sen onları sanki Princeton Üniversitesinin giriş sınavına hazırlanıyor-

larmış gibi konuşturmuşsun. O havayı kaldırıp kitaba biraz daha bağlı kalman gerektiği kanısındayız.»

«Kitapta yalnız hareket vardı. Konuşma yoktu,» dedim. «O zaman sessiz film çevirin bari.»

Mike sabrını korumaya çabalıyordu. «Ben, biz bu kitabı harika bir kitap diye almadık. Harika bir film haline gelebilir diye aldık. Arayı ona yakışan diyalogla dolduracak bir yazara ihtiyacımız vardı. Karakterler hep çiftçi. Lahana yetiştiren, gübre karıştıran insanlar. Aydın değil bunlar. Aydın değil bunlar.»

«Çiftçileri geri zekalı mı sanıyorsun?» diye meydan okudum. «Çiftçiler de konuşur. Yalnızca, 'Kovayı getir, avrat, inek yine doğuruyor,' mu derler sanıyorsun?»

Koca Al odanın en uzak köşesindeki koltuğa gidip oturdu. Kavgayı Mike'la bana bıraktı. İçindeki havanın boşaldığını, adamın söndüğünü kulaklarımla duyar gibi oluyordum. Allah belasını versin onun da, diye düşündüm.

Mike konuşuyordu. «Ben, kamerayı görmezden geliyor-sun. Bazen kamera, diyalogdan daha fazla şey ifade edebilir. Sen bir radyo oyunu yazmışsın! Biz ise film yapmak istiyoruz!»

«Filmler de konuşur. Jolson kanıtladı bunu.»

«Jolson nerede şimdi peki?»

«Ah, bu harika.» Kontrolümü kaybediyordum. Benden uzaklaştığının farkındaydım. Onu yakalamaya çalışacaktım ama...

«Ben. Ben, Tanrı aşkına söylediklerime kulak ver. Bu senaryoyu stüdyoya gösterdim mi, tüm projeden vazgeçerler.»

«Ayrıntı ver. Neredeki diyalog fazla?»

«Her yerinde! Sen beni dinlemiyor musun?»

«Dinlememek zor.»

«Nerede, bilmek istiyor musun? Peki, söyleyeyim sana. Birinci sayfadan perde kapanıncaya kadar... nasıl? Bu herifleri öyle çok konuşturmuşsun ki, ekip biçmeye vakit bırakmamışsın.»

«Pekâlâ...» O bağılıyor diye ben de bağırmamak için kendimi tuttum. «Ne yapmamı istiyorsun o halde?»

«Bir kere daha dene. Hâlâ iki hafta vaktin var. Dört olsun istersen. Acelemiz yok.»

«Bunu hayatımın işi haline getirmeye niyetim yok.»

«Dört hafta bir ömür değil ki.»

«Senin istediğin şey düzeltme falan değil. Yepyeni bir senaryo istiyorsun!» Sesim giderek yükseliyordu.

«Yeni bir senaryo istemiyorum. Senin hiç yazmadığın eski senaryoyu istiyorum.»

«O halde ne yap, söyleyeyim mi...» Zaten kapıdan girdiğim andan bu yana, hep bunu söylemeye hazırlanıyordun. Salak sersem. Korkak tavşan.

Mike'ın sesi alçaldı. «Bu senaryoyu veremem. Proje ölür. Zaten kabul etmelerinin nedeni, sen yazacaksın di-yeydi. Eğer yapamayacaksan...»

«Yaptım ya, sersem!»

Üzerinde durmadı. «Eğer yapamayacaksan başka yazar bile istemezler. Hemen öldürecekler projeyi.»

«Yaptım dedim ya! Sen bu kadar salak olup da...»

«Buna gerek yok, delikanlı. Hiç ihtiyacım yok bu laflara.»

«Öyle mi? Ama duydun işte. Stüdyonun senin anlattığının kadar aptal olacağını sanmıyorum.»

«Ben bu boktan şeyi onlara vermem!» Yazıları odanın ortasına fırlattı. Senaryom yaralı bir kuş gibi karşı duvara çarptı. «Boktan bu! Daha iyisi, seni bir ay kadar önce bir kamyonun ezdiğini ve bizim de bugüne kadar duymadığımızı söylerim!»

«Canın ne isterse onu söyle. Bu iş buraya kadardır.»

Mike Abel hemen hemen gülümsüyordu. «Ne kadar doğru söylediğinin farkında değilsin. Eğer niyetin çıkıp gitmekse, arkana bakmadan Hawaii'yi boylasan daha iyi edersin.»

«Oranın yerlileri de buranın kiler kadar geri zekâlıysa, yoluma devam edip Japonya'ya varmayı tercih ederim!»

«Tamam, tamam, kabadayı. İşte kapı. Hemen başla. Sandalına bin ve küreğe yapış. Yanına da yiyecek al çünkü yolun uzun sürecek.»

«Hiç de değil. Avustralya'yı keşfederim yolda!»

Tam arabama binerken Koca Al bana yetişti. Çok dobra konuştu. «Sana tekrar düşün demeyeceğim çünkü yapmayacağını biliyorum. Eski sendika olaylarından hatırladığım kadar dikkafalısin hâlâ. Tek söyleyeceğim şey, Mike Abel yıkılmayacaktır. Ben de onunla birlikte sağ kalmak niyetindeyim. Kaybedeceksin Ben. Çünkü direniyorsun kaybet-

mekte. Tarzın bu senin. İçinde gizli intihar arzusu gibi bir şey var ve inan bana, burası böyle arzuların gerçekleştiği yerdir. Haydi, çık, git! Gururunu ve Porsche arabanı al, istersen bir dağdan aşağı yuvarla. Bunu ilk yapan sen olmayacağın gibi, sonuncu da olmayacaksın. Haydi! Forest Lawn'a gelinde sağa sıkı bir viraj al. Ben önceden telefon eder sana özel bir yer hazırlamalarını söylerim. Yazarlar bölümünde. **Variety** gazetesinde sana iki satır ayırırlar, biz de yeni bir kitap buluruz.»

Kapıyı güm diye kapattı. Arabayı geri vitesi alıp park yerinden çıktım. Sonra ileri vitese geçtim, gaza bastım, ona çarpmamaya ramak kala durdum. Kımıldamadı bile. Alaylı bir suratla, «Fikrini değiştirirsen beni ara, hâlâ vaktimiz var,» dedi.

Eğer bu son sözü söylememiş olsa belki bir saate kalmadan onu arardım. Yeniden görüşmek üzere tekrar uğradım. Ama bu sözü o anda söylemesi... o zayıf daveti bana uzatması, kapıyı aralık tutması bana bir şey anlatmıştı. O da benim kadar güvensizdi demek. Bunu anlayınca oradan uzaklaştım. Onu da cehenneme terkettim. Prodüktörler bölümüne. Soldan üçüncü Cadillac.

Eve vardığımda Jack Rush'a telefon edip olanları anlattım. Keşke tepeni öyle attırmasaydım, dedi. Böyle yapmakla ikinci yirmi beş binimi kaçırmış oluyordum çünkü. Kendi arayıp onlarla konuşmayı teklif etti. Herhalde anlarlar ve devam ederler diye düşünüyordu. Canım çıkarcasına çalışmışım ne de olsa. Eğer böyle bir şey yaparsa ilk uçakla New York'a döneceğimi söyledim. Biraz durakladı, sonra MGM'de bana göre bir iş olduğunu söyledi.

Harriet Horner'i aradım, uğrayabilir miyim, diye sordum. Olur, dedi. On beş dakika sonra onunla yataktaydım. Beni iyice zıplattı... ama aklım orada değildi. Koca Al'in söylediği sözlerdeydi. Bu sözler doğruysa başım dertte demekti. Hem de kendi elimle yaratmışım bu durumu. İstemeyerek bile olsa. Ama doğru değildi söyledikleri. Olamazdı çünkü. MGM'de kanıtlayacaktım bunu.

Harriet Horner'le birbirimize iyi geceler diledik. Her birimiz ötekinin adını hatırimızda tutabilmek için çaba harcıyorduk. Beni hemen eve postaladı. Sarhoş Fred her an gelebilirdi çünkü. Taraçamda uzanmış biramı yudumlar ve

yirmi beşinci doğum günümü kutlarken motosikletinin sesini duydum. Redwood sahibini görünce havladı. Fred Horner'in haberi bile olmayacaktı az önce karısını bellediğimden. O güzel California gününde kendi kaderimi bellediğimden de haberi olmayacaktı tabii.

ginnie

1953

Johnny Farrar inanılır gibi değildi. Yakışıklı, zeki, düşünceli ve sevgi doluydu. Beni her gittiği yere götürüyordu. Hem de pek çok yere giden bir insandı. Örneğin İspanya'ya. Ole! İspanya bitirim bir yerdi. Franko ve çevresindeki o tiplerin yönetiminde, yer yer çıplak bir görünümü yok değildi. Halk siyahlar giyiyor, gülümsemesini bilmiyordu. Kadınların hepsi yüz beş yaşındaydı. Yerlere çömeliyorlar, tavuk yetiştiriyorlardı. Ortalıkta hiç çocuk görmüyordum. Hem de hiç. Bir gülme sesi de duyamadım.

Ama yine de, gençliğimden olacak, kendimi Ava Gardner gibi hissediyordum. Kırmızı, turuncu, flamingo ve çingeneydim. Broadway çingenesi değil... Kastilya çingenesi. Nemli, ayırık dudaklar, kastanyetler ve kaplumbağa kabuğundan saç tarağımla. Kendi içimde fırtınalar koptuğunu seziyordum. Latindim sanki. Baştan çıkarıcıydım. Canım mağarada yaşamak, banyo yapmamak, bacaklarımdaki tüyleri uzatmak, çay falına bakmak, denizcilerle düşüp kalkmak istiyordu. Bunları yapmayışımın tek nedeni, Palace Otelinde kalıyor olmamızdandı. Madrid'de. Otelin Velasquez süitinde. Otel müdürlüğü beni kovalamasa Johnny kovalardı. Bu yüzden banyolarımı yapıyor, bacaklarımı tıraş ediyor, parfüm kullanıyor, turist gibi kokuyordum. Prado'yu ve boğa güreşlerini seyrettim. Kendime Loewe's mağazasından bavul ve çantalar aldım. Öyle gerçek deridendi ki, **muu** diye ses çıkaracaktı neredeyse. Jockey Kulüp gibi, Las Lanzas gibi yerlerde yemek yiyor, Toledo'ya gidiyor (Ohio'daki Toledo değil,) eski harabeleri geziyorduk. Mercedes limousine arabamızla Cordoba'yı, Ca-

diz'i ve Alkazar'ı da aradan çıkardık. Sevil'i de. Ah, Sevil. Sevil için çifte **Ole!**

Johnny Farrar'a Sevil'de âşık oldum. On Üçüncü Alfonso Otelinde. Onunla Avrupa'nın her yerinde sevişmişim ama, Sevil'de, Costa del Sol'de âşık oldum. Quasimodo'ya bile âşık olabilirdim Costa del Sol'de... Hayden Shepherd'e bile (Hattırhıyorsunuz onu, değil mi? Hani Pittsburgh'dan?)

Marbella'da, Marbella Kulüp Otelinde Amerikalı olarak yalnız biz ikimiz vardık. Orada hayatımın sona erdiğini hissettim. Cennetin yeterince bölümünü tanımıştım artık. Yolum sonunda oraya düşerse yabancılık çekmeyecektim. Marbella ise bardağı taşıran damlaydı. Marbella'ya üç **Ole!** Hem de iki kulak bir kuyruk da benden!

Henüz reşit olmamama, pasaportsuz gezmeme rağmen her yere girip çıkabiliyordum. Çünkü Johnny tam gerekli kişilere para dağıtmayı biliyordu. Baş döndürücü bir durumum vardı. Kimliğim de yoktu, sorumluluğum da. Bir balondum ben. Konfeti idim. Ömrümde bu kadar mutlu olmamıştım.

Johnny'nin İngiliz iş arkadaşlarıyla birlikte seyahat ediyorduk. Kadınları... yasa dışı sayılacak kadar enfes şeylerdi. Hiçbirinin evli olduğunu da sanmıyorum. Kızlardan biri Fransız, öteki İsviçreliydi. Birbirleriyle ilişkileri ellerinden geldiği kadar azdı. Sanki hep aynı yerde boy gösteriyorlar ama, oraya ayrı arabalarda geliyorlarmış gibi. Ben daha güzeldim ama onlar daha şatafatlıydı. Zıyanı yoktu. Ben de günün birinde şatafatlı olacaktım. Belki kısa süre sonra.

Marbella Kulüp Otelini Kont Rudy işletiyordu. Unvanını bir yerlerde kaybetmiş olan bir Avusturya prensi. Franz Josef'in ve bir yığın Habsburg'un soyundan geliyordu. Tertipli bir adamdı. Dünya vatandaşı tipinde, nazik. Her dili biliyordu. Bilmek zorundaydı. Otelinde dünyanın her tarafından insanlar kalıyordu. Kendini plaja ilk atanlar hep Almanlardı. Kimi plaj koltuklarını boşken kapmak için, kimi de açık denizden gelen bir denizaltıyla randevulaştığı için. Yemek salonuna ilk gelenler de Fransızlardı. Belki de oradan hiç ayrılmadıkları için. İngilizlerin hepsi Wimbledonluydu galiba. Durmadan tenis oynuyorlardı. İskandinavlar da plaja yanlarında termometreleriyle geliyor, deniz yeterinde soğuk değilse, hiç zahmet edip girmiyorlardı.

İç kısımda, otelin arkasında Monte Blanca vardı. Yani

Beyaz Dağ. Bir gün Johnny ile ikimiz o dağa tırmandık. Yorulup durduğumuzda Cebelitarık'ı, Afrika'yı ve hayatlarımızın geri kalan kısmını gözlerimizin önünde serili bulduk.

«Ginnie... ben kaç yaşındayım, biliyor musun?»

«Yedi buçuk.»

«Yaklaştın. Kırk yaşındayım. Yani senin iki kadın.»

«Her zaman iki katım kalmayacaksın.»

«Hayır. Ama senden her zaman yirmi yaş büyük olacağım.»

«Bunu başına kakacak değilim.»

«Seninle hiçbir zaman evlenmem.»

«Kim istedi ki?»

«Sen istedin. Dün gece.»

«Ben mi?»

«Yatakta.»

«Yatakta söylediklerime asla inanma. Bu yüzden asla sorumluluk kabul edem...»

«Ama ne olursa olsun...»

«Seninle evlenmeyi ne diye isteyeyim? Yaşın benimkinin iki katı.»

«Burası Stan Arlen programı değil. Komik olmak zorunda değilsin.»

«Ay, afedersin.»

«Benimle kalmanı istiyorum. Birlikte seyahat edelim... İstedğin sürece. Ama seninle evlenmem. Ne dediğimi anlıyor musun, Ginnie?»

«Evet. Metresin olmamı istiyorsun.»

«Çağımızın terminolojisine göre... evet.»

«Zaten öyle değil miyim?»

«Hayır.»

«Nasıl atanacağım bu işe peki?»

«Çalışmaktan tümüyle vazgeçerek. Yani artık Stan Arlen programı yok. Televizyon ve gece kulüpleri yok. Hiçbir şey yok.»

«Oldu. Stan Arlen'i zaten savmıştım. Yaklaşık üç aydır uzaktayım. Beni geri aısa alsa, ancak televizyon alırdı zaten.»

«Ben ciddi konuşuyorum. Dikkatini versen iyi edersin.»

«Başüstüne bayım.»

«İşimin çoğu Avrupa'da. Başarımanın en büyük dayanağı da sosyal manevralar. Gerekli yerlerde gerekli kişilerle birarada görülmek.»

«Metresinle mi?»

«Evet. Metresi olmak fena sayılmıyor. Güzel ve hoş olması şartıyla. Ama...»

«Yaa... demek **AMA!**»

«Ama yalnız bana ait olmalı. Stan Arlen'e, ya da Richie Pickering'e ait olmamalı. Ve de bir havası olmalı. Bir zerafeti. Gösterişi!»

«Allah kahretsin! Bende çok var!»

«Bence de var. Biraz kaçık bir gösteriş ama... o da bir tür.»

«Öyleyse bu metres hikâyesini boş ver. Evlenelim.»

«Ben evliyim.»

«Boşandım demiştin.»

«Öyle demem gerekiyordu. Seni Chicago'da gördüğümde boşanıyordum demiştim. Sonra New York'ta görüştüğümüzde sözümü tutmamışsam beni kabul etmezdin.»

«Yalan söyledin. Dünya yalancılarla dolu zaten. Lanet olsun.»

«Ginnie... eğer bu seni rahatsız ediyorsa buradan uzaklaşman gerek. Kaçma fırsatın şimdi elinde.»

«Kaçmamı imkânsız hale getiriyorsun ve bunu da bal gibi biliyorsun, sersem!»

«Ginnie, asıl karım boşanmayı imkânsız hale getirdi. Ayrıntıları anlatamam. Avukat olsan bile zor anlardın. Sana boşandım deyip seni kandırmaya devam edebilirdim ama... Allah kahretsin, seni bunu yapamayacak kadar çok seviyorum.»

«Öff, bu ne mertlik gösterisi böyle!»

«Hemen bir karar verme. Bir düşün. Bir iki gün sonra tekrar konuşuruz. Çok güzel bir kadınsın ve...»

«Hıı, tabii.»

«İşte asıl mesele bu. Farkında olmayışın.»

«O halde durmadan söyle bana.»

«Sana söyledim şey, hayatta her istediğini yapabilirsin. İkinci söylemek istediğim şey de, istersen benimle kalabilirsin. Sana yardım ederim. Stan Arlen programını satın alırım senin için.»

«Öyle mi? NBC'yi satın al öyleyse bana.»

«New York'a dönmem gerek. Birkaç günlüğüne. Benimle geleceksin. Ben ayrılınca da, Delmonico'daki süitimde kal-

manı istiyorum. Orada sana bütün söylediklerimi bir iyi düşün.»

«Benim bir dairem var... arkadaşlarımla.»

«Olmaz. Benim yerimde kalacaksın.»

«Sana ait olduğumu dünya görsün diye mi?»

«Gösterilere de çıkmayacaksın. Çalışmayacaksın. Ben arayınca hazır olacaksın. Tamam mı? Böyle olması gerekli.»

«Neden?»

«Çünkü ben öyle istiyorum.»

«Arkadaşlarınla da yatmak zorunda mıyım?»

«Ne? Hayır. Onu da nereden çıkardın?»

«Bilmem. Sıra onu söylemene geldi sandım.»

«Arkadaşlarımla yatmak zorunda değilsin. Ama kendi arkadaşlarınla da yatamazsın.»

«Nereden bileceksin?»

«Sen bilince... ben de bilirim.»

«Vay canına! Birden amma da Avrupalı olduk. Gösteriş bu mu yoksa?»

«Üzgünüm. Ama öyle olması gerekiyor. Fakat eğer son vermek istersen...»

«Durmadan bunu söylemen haksızlık. Kes artık. Bana bir oyuncak verip geri alıyormuşsun gibi oluyor.»

«Haydi, kalk, dönelim artık. Ortalık kararıyor.»

«New York'a ne zaman dönüyoruz?»

«Yarın.»

«Ne kadar kalıyoruz?»

«Ben belki üç gün kadar kalıyorum. Sen ise... ben seni çağtıncaya kadar.»

«Kalorifere zincirlenecek miyim?»

«Evet.»

Johnny Farrar'ın bana yaptığı etki, daha önce hiçbir erkeğin yapamadığı bir etkiydi. Küçük bir çocuk gibi hissediyordum kendimi onun yanında. Bunu isteyerek yaptığını sanmıyordum. Kendiliğinden oluyordu. Aslında ben her zaman küçük bir kızdım. Yalnızca insanları kandırmayı, onların beni büyük sanmasını sağlamayı öğrenmiştim. Memeleriyle aldatabilirdi insanları kişi. Sevişmesini bilmekle kandırabilirdi. Bilmek demek de, bu konuda yeteneği olmak demek değildi. Yalnızca öyle göstermek. Ooooooh, diye içini çekebilmek, sigara içebilmek ve telefona cevap vermeyebilmek.

Ama Johnny Farrar bütün bunların içyüzünü görebili-

yordu. Geceyarısı evdeki bütün ışıklar birden yanıverse... kucakladığım şeyin bir oyuncak ayı, yaladığım şeyin bir lollipop olduğunu görsem zerre kadar şaşırmazdım.

Her neyse. Johnny'nin dediğini yaptım. Çünkü Johnny'nin dediğini her zaman yapardım. Çünkü yapmasam harçlığım kesilirdi, telefonu kullanmama izin verilmezdi, geceleri erken yatırılırdım, sutyen giymem yasaklanırdı, ben de bu yüzden...

New York'a döndüm, Johnny ile üç gün geçirdim. Sonra o gitti. Beni götüremedi çünkü Alaska'ya gidiyordu. Orada General Motors'un başkanıyla ava çıkacaktı. Ya da Afrika'ya gidiyordu, New York borsasının başkanıyla safariye çıkacaktı. Ya da... inanır mısınız, Rusya'ya gidiyordu. Amerikan hükümeti gönderiyordu onu. Öyle gizli bir işti ki, Eisenhower bile bilmiyordu konusunu.

Johnny Moskova'ya gittiğinde kredi kartlarım, iki banka hesabım ve Hindistan'ı kefaletle serbest bıraktırmaya yetecek kadar da nakit param vardı. Yalnızdım ama... istersem New York'u satın alabilirdim.

Johnny ile geçirdiğim üç gün boyunca Don'la Candy'ye telefon etmedim. O gittikten sonra dünya kadar vaktim olacak diye düşünüyordum. Ama Stan Arlen bürosunu aradım, onlara resmen haber vermeden kaybolduğum için özür diledim. Telefona cevap veren, işe yeni girmiş bir kızdı. Benim kim olduğumu bilmiyordu.

Yaptığım ikinci iş de, saç modelimi değiştirmek oldu. Johnny'yi gelecek sefer gördüğümde daha büyük görünmeyi planlıyordum. Rengine dokunmadım ama, atkuyruğundan kurtuldum. Saçlarım başımın bir yanından yukarıya doğru gidiyor, öbür yanında aşağıya inerek kulağımda bitiyordu. Yunanlılar gibi. Bana öyle geliyordu kesinlikle. Sağ kulağımı da tümüyle kapatıyordu. Zor bir saçtı. Çok bakım ve dikkat istiyordu. Gün aşırı berbere gitmek zorundaydım. Bay Calvin'e. Benimle hiç konuşmaz, yalnızca saçlarımla konuşurdu. Biraz garip. Oradan ayrıldıktan sonra, saçlarımla arasında bir cücenin saklı olmadığına kendimi inandırmak için bir saat harcıyordum.

Dördüncü günüm, Johnny'siz geçirdiğim ilk günümdü. Candy'ye telefon ettim. Mektup yazmadığım için beni azarladı, akşam yemeğine davet etti. Spagetti ıpsilanti mi ne!

Kendi özel yemeği. İlk defa deneyecekti. Uygulamak için bir kobaya ihtiyacı vardı.

Don'la Candy'yi tekrar görmek hoş oldu. Birbirlerine öyle âşıktılar ki! Daha da iyisi... evlenmişlerdi. Candy'nin Don'dan bir iki yaş büyük olmasının hiç önemi yoktu. Ömrümde birbirine bu kadar iyi uyan iki insan daha görmemiştim. İkisi de çok iyi kazanıyorlardı. Don'un TV yönetmeni olarak ünü de kusursuzdu. Hollywood'dan gelen birkaç yoklamayı pas geçmişti. İyice hazır olduğundan emin olmak istiyordu. Çok olgun bir davranıştı bu. Görünüşe bakılırsa Ben'in yaptığından da çok daha akıllıcaydı.

Hayır, Ben'den ne mektup almış, ne de onun hakkında haber duymuşlardı. Hollywood yutmuştu sanki onu. Yalnız Barry bir ara Ben'in şımarık bir prima-donna gibi davrandığını ve yeteneğinden beklenebileceği kadar başarılı olmadığını söylemişti. Ama henüz işin başında sayılırdı. Ben'in en doruğa kadar yükseleceğinden de hiç birimizin kuşkusu yoktu.

Candy saçlarıma bayıldı. Hemen Bay Calvin'i arayıp, kendisi için de böyle alışılmadık bir model bulmasını istedi. Don'a göre ikimiz de saçmalıyorduk. İncelmiş, soylu kadınlar bu safsatayı önemsemezlerdi. Ona kendi işine bakmasını söyledik ve spagetti'ye daldık.

Bana Johnny hakkında ne söyledikleri konusunda dikkatli davranıyorlardı. Ama pek tasvip etmediklerini yine de anlıyordum. Etmelerini beklemiyordum. Ben kendim de etmiyordum zaten. Yalnızca Johnny'yi seviyordum. Bana iyi davranıyordu. Rahattık. Aklımın gerilerinde bir yerde, bir gün nasılsa evleneceğimizin bilinci vardı. Sorun yalnızca karısının kendini hayata uyumlaması sorunuydu. Yani zaman sorunu. Bende de zamandan bol ne vardı? Yirmi yaşında ve işsizdim. İstedğim kadar bekleyebilir, hayatımın en güzel yılları gidiyor diye de telaşlanmayabilirdim. Candy benden bir on yaş daha büyük olduğu halde işlerini yoluna koymuştu işte. Ahlaksızlık konusunu pek düşünmek istemiyordum. Orkestra «Mavi Gökler»i çalarken, «Fırtına Gürlüyor» şarkısını kim söylerdi ki?

Arnie Felsen uğradı. Onu bir iyi kucakladım. Benim bir cadı kadar güzel göründüğümü söyledi. Kelimeleri kötü seçmişti ama, anlam ta içinden geliyordu. Ha, yanında nişanlısı Marilyn'le birlikte gelmişti. İyi kızdı. Onun hakkında söyleyebileceğim tek olumlu şey de buydu. Biraz entelek-

tüeldi. Arnie'nin gölgesi gibi dolaşması, her söylediğini onaylaması da azıcık sinirdi. Onu öyle yağıyordu ki, insana sanki Arnie birden büyük bir mirasa konmuş gibi geliyordu. Arnie pek hoşlanmıyordu ama. Bir zamanlar hiç gölgesi olmayan bir adam bilirdim Arnie'yi. Birdenbire iki gölgesi birden oluvermişti.

Yazdığı oyun hakkında bir hayli konuşuldu. Anladığıma göre Don'la ikisi o oyun üzerinde epey çalışmışlar ve sonunda oyunu isteyen bir yapımcı da bulmuşlardı. Hayranlık duyuyordum Don'a. Hem yetenekli, hem sabırlıydı. Hedefini de biliyor gibiydi. Galiba aslında kıskanıyordum onu ve Candy'yi. Don'a âşık değildim. Candy ile yer değiştirmek istemezdim. Ama... onlar birarada bir şeyler yapabiliyorlardı. Eğlenceli şeyler. Yaratıcı şeyler. Giderek büyüyen, şekil kazanan şeyler. Oysa ben, bütün parama ve zengin gardrobuma rağmen yalnızca bir asalaktım. Johnny Farrar'ın kadını. Metres diyemiyordum. Süslü bir çiçek. Johnny'nin holdinginin yeni bir şirketi. Ama, dediğim gibi... acelesi yoktu. Balmumu donuyor, sonra hep böyle kalır diye telaşlanmaya da gerek yoktu. Her şeyi denemek ve zevkini çıkarmak gerekirdi. Durum ekşirse ve ben de farkına varırsam, uzaklaşıverirdim. Tatlı kalır, daha da tatlanırsa, o zaman evlenir, iyi bir hayat sürmeye başlardık.

Güzel geçen akşam sona erdiğinde bütün elbiselerimi bir taksiye yükledik. Delmonico'da hepsini yukarıya ancak iki kişi taşıyabildi. Süitime. Hem de ne süit! Beş oda ve iki banyo. Ama Johnny olmadığı için tek başıma Şangri-la'daymışım gibiydi.

Manhattan'da dolaşmaya çalıştım. Hiçbir şey satın almadan. Zor işti. Eski blucinimi, atkuyruğumu, spor pabuçlarımı tercih ederdim doğrusu. Ama imajım bozulurdu o zaman. Bu yüzden süslü püslü çıktım. Herkes durup bana baktı. Trafiği durduracak haldeydim. Ama kim olduğumu bilen yoktu. Stan Arlen programının günleri gerilerde kalmıştı artık. Özledim o günleri. Buna alışmak da zaman gerektirecekti.

Bir gün sigaram bitti, Lexington Caddesinde küçük bir dükkâna daldım. Her şey satan bir yerdi burası. Tezgahın arkasında duran adam... aaa, tanıdık geliyordu bu adam bana. Tepesi kel, sonra çevrede kızıl saçlar! Sanki bir arslan.

«Sy?»

«Evet. Size nasıl yardımcı olabilirim?»

«Beni tanımadın.»

«Sarı kız!»

«Beni tanıdın.»

Sy Fein tezgâhın arkasından çıktı, beni kendi patentli olan 'kaburga-kırar' biçimde kucakladı, Gucci pabuçlar içindeki ayaklarım yerden kesildi. «Sarı kız! Hem de ne Sarı Kız!» Beni yere bıraktı, bir adım geri basıp incelemeye çalıştı. «Dur bakayım sana. Vay canına... yaman iş! Ne oldu sana böyle?»

«Ne demek ne oldu?»

«Kulağına ne oldu?»

«Ne?»

«Kapamışsın. Köpek falan mı ısırıldı?»

«Sy! Moda bu!»

«Ne moda ya! İçinde ne var? Telefon kulaklığı mı o?»

«Aman, Sy... seni görmek öyle hoş ki! Çok iyi görünüyorsun!»

«İyiyim. Dükkânımı beğendin mi? Neye ihtiyacın var? Şeker mi? Ruj mu? Tampon mu? Ne istersen... hepsi var.»

«Harika bir yer.»

«Sekiz aydır buradayım. Listemde on dördüncü yerim. Sen beni ilk bulduğunda kaç numaradaydım?»

«Galiba yediydi.»

«Yedi. Hımmmm. Yediden bu yana köprülerin üstünden çok sular aktı. İki de iflas geçirdim.»

«Ama iyisin, değil mi?»

«Hem de nasıl. Doksan dokuz yıla kalmadan buranın tamamı benim olacak. Tamamı. Süveyş kanalı gibi. Sana dönelim. Kimle evlendin sen? Bir yerlerin sultanıyla falan mı?»

«Evli değilim.»

«Ya. Demek petrol buldun. Şu giydiklerine, taktıklarına bak. Ucuzcu dükkânından değil bunlar.»

«Uzun hikâye.»

«Genellikle öyledir.»

«O kadar ayıplama.»

«Ben mi? Ayıplamak ha? Yırtık keten pabuçla tanıdığım bir kız altın küpe takıyor. Nesini ayıplayayım? Bana ne? Fahişe falan mısın? Sakın cevap verme.»

«Sy, fahişe değilim.»

«Soruyorum çünkü burası o mesleğin tam yeri. Fahişeler mahallesi burası. Servet kazanabilirsin. Frengi de kapabilirsin. Her şeyi kapabilirsin ama evlenemezsin.»

«Ben fahişe değilim.»

«Sen öyle diyorsun, ben de böyle.»

«Sy... kes sesini. Saçmalıyorsun. İri nasıl?»

«Kimbilir? Geçen haftadan beri görmedim onu. Belki de yine Pearl Harbour'u bombalıyordur.»

«İyi mi?»

«Olmalı. Yeni bir lokantası var. Japon lokantası.»

«Kosher de pişiriyor mu?»

«Defterlerini nasıl tuttuğu yalnız kendini ilgilendirir. Tek bildiğim bol para kazandığı. Batı yakasında... yirminci sokak falan. Yemekleri müşterinin gözü önünde pişiriyor. Beyazlar giyiyor ve bir karidesin kafasını keserken bile çığlık atıyor. Gösteri. Seni göreceğimi bilse en içten selamlarını yollardı. Garip adamdır. Sana buradan bir armağan veremeyecek miyim? Bir tükenmez kalem? Bir el feneri? Bir deste iskambil kâğıdına ne dersin?»

«Aslında sigara almaya gelmiştim.»

«Markayı söyle... bende vardır.»

«Rothman's.»

«Rothman's mı? O da nedir? Yahudi sigarası mı? Ne zaman çıkardılar piyasaya?»

«Öff, Sy... İngiliz sigarası.»

«Vay vay! Demek İngiliz sigarası. Bir yaşıma daha girdim. Öyle büyümüşsün ki Amerikan sigarası içemiyorsun artık, ha?»

«Öyleyse bir paket Lucky Strike ver.»

«Old Gold olsa olmaz mı? Her yanında altın takılı da, içerken başka türlü mü?»

«Sy... sen ne dersen onu içerim.»

«Al. Lucky Strike. Bu konuda başka laf duymak da istemiyorum. Neden artık Stan Arlen programına çıkmıyorsun? Bir işte dikiş tutamaz mısın sen, Bayan Ritzy Rothmann?»

«Sy, beni yemeğe götürsene!»

«Olur. Ama Maksim'e gitmeyelim, tamam mı?»

«Nereye istersen.»

«Memnuniyetle. Bir taksiyle gelir seni alırım, tatlım. Ama önce karımla anlaşmaya varmalıyım. İçgüdüsel bir kaptıdır de.»

«Delmonico'da kalıyorum.»

«Tabii öyledir. Başka nerede kalacaktın? Dixie Otelinde mi?»

«Penthouse B'deyim.»

«Eh, mutfakta ocak başında kalacak değilsin ya.»

«Sy, kes artık.»

«Sekiz buçukta hazır ol.»

«Olurum.»

«Ve de insan gibi giyin, çünkü benim tek kılığım 1938'den kalma bir ceket.»

«Bekliyorum seni.»

«Hey, Sarı kız?»

«Evet?»

«Günüme neşe kattın. Sigaralar sende kalsın.»

«Ah... parasını ödemedim mi?»

«Zıyanı yok. Yalnızca beni kazıkladığını sanmanı istemedim. Ayrıca... seni bu halde görmek büyük bir zevk oldu. Umarım iyi nedenlere dayanıyordur.»

«Hepsini anlatacağım sana.»

«Ben de sana benimkileri anlatırım.»

Sy'ın yemek parasını bana verdirmeyeceğini biliyordum. Bu yüzden gideceğimiz lokantayı seçmeyi ona bıraktım. İkinci Caddede çok sessiz bir yer seçti. Sendetti's diye bir yer. Ona aradan geçen hayatımı fazla ayrıntıya girmeden anlattım. Ayrıntıya girmeyişimin nedeni vardı. Henüz hazır değildi çünkü bence. Ama söylemediğim yerleri kendisi bulmakta ustaydı. Pek baba rolü oynamak istemiyordu ama, yine de Johnny Farrar'ın pek üstüne şapka asılabilecek kadar sağlam olmadığını söylemeden edemedi.

Onu bir içki içmek üzere daireme davet ettim. Ama insanların dedikoduya başlamasından korkuyordu. Delmonico'da kalan bazı müşterileri vardı. Onların kendisini yanında bebek bir sarışınla görmesini istemediğini söyledi. «Dubarların bile kulağı vardır,» dedi.

Sy'ın dükkânına hemen her gün uğruyordum. Her gün de aynı terane okunuyordu. «Bir balonlu çiklet al. Aspirin lazım değil mi sana? Batının en hızlı çapkınından ne haberler var?» Eğer günün birinde Johnny ile evlenirsem, beni kilsede ona Sy Fein'in teslim etmesini isterdim. Neler diyeceğini şimdiden duyabiliyor gibiydim. «Seni teslim etmek mi? İsteyene yüzde kırk indirim bile yapabilirim ama... Seni? Asla!»

Johnny Lizbon'dan telefon etti. Ertesi gece New York'a dönüyordu. Yolculuğu başarılı geçmişti. Ruslarla bir anlaşmaya varmışlardı. Johnny ve IBM. Döndüğünde kutlayacaktık bunu. Belki bir Rus çayhanesinde. Ona şehirlerarası güldüm.

Telefon ettiği gece Don ile Candy'yi akşam yemeğine kendi daireme davet ettim ve yemeği oda servisine getirtirdim. Kahvelerimizi içerken bana son havadisleri verdiler. Yapımcı, Arnie'nin oyununu almıştı. Yönetmenliğini de Don yapacaktı. Yapımcının adı Daniel Van Sumner'di. Eski bir profesyonel. Şu sıralarda da pek faaldi. Son iki mevsimde üç yeni oyun almıştı. Bir tanesi «Dul Kadının Şiltesi» adını taşıyordu. Çok sükse yapmış ve hâlâ sahnedeydi. Arnie'nin dediği gibi, «Milleti katlayıp geçiriyordu hâlâ.»

Derken Arnie de çıkageldi. Bir adım gerisinde Marilyn'le. Böylece Johnny kapıdan girdiğinde biz içerde beş kişi olmuştuk. İtoğlu it beni havaalanından aramış, numara yapmıştı. Lizbon uçağı indikten sonra. Gerçi çok uygar davrandı ama, metresinin süitinde dört yabancıyı deliler gibi yemek yerken bulmak onu fazla sevindirmemiş, bunu da herkes anlamıştı. Söylemesi gereksiz, hepsi en kısa zamanda toparlanıp gittiler. Kaba sayılmayacak en kısa zamanda.

Johnny çantasını açarken bana karşı tersti. «Sanıyorum bir anlaşmaya varmıştık,» dedi.

«Johnny, onlar benim arkadaşlarım.»

«Benim arkadaşlarım değil ama.»

«Kutluyorduk. Arnie'nin oyunu sahnelenecek ve...»

«Tiyatro konusundaki duygularımı da biliyorsun.»

«Ben tiyatrocucu değilim. Onlar tiyatrocucu.»

«Onları bir daha burada görmek istemiyorum. Anlaşıldı mı?»

«Anlaşıldı ama ben anlamadım.»

«Yarın Rus büyükelçiliğinin ikinci konsolosuyla buluşuyorum. Sabah erkenden. Bu yüzden bunu şimdi tartışmak istemiyorum. Tek istediğim bir duş yapıp uyumak.»

«Yani ben bu gece yalnız mı uyuyacağım? Londra Kulesinde, ha? Yoksa Şeytan Adası'nda mı? Bu mevsimde orası güzel olurmuş diye duydum.»

Bana döndü, gülümsedi, beni çekip kendine yasladı. «Beni her şeye razı edebiliyorsun bakıyorum,» dedi.

«Öyle mi? Dikkat etmemiştim.»

«Tek istediğim biraz insafli davranman.»

«Niye davranayım? Sen mantıksız, gülünç, budala ve önyargılısın.»

«Ginnie...»

«Ve saçlarımı görmedin bile. Sanki evliymişiz gibi.»

«Gördüm ama, bir kaza oldu sandım.»

«Ne?»

«Çok güzel.»

«Öyle olması gerekir. Parasını sen verdin.»

«İyi. Para başka neye yarar?» Duşa doğru ilerledi. Banyodayken seslenerek benimle konuşmaya devam etti. «Lizbon'dan dönerken çok hoş birilerine rastladım. Onlarla tanışmaktan hoşlanacaksın sanıyorum.»

«Kim?»

«Barringer'ler. Adam petrolcü. Hem de büyük petrolcü.»

«Kim dedin?»

«Kevin ve Maggie Barringer. Bayılacaksın onlara.»

ben

1953

MGM de, Warner kadar kalabalıktı. Bu şirketlerin hâlâ nasıl kâr edebildiklerine şaşıyordum. Herhalde Columbia, Paramount, Universal, United Artists ve bizim 20th Century Fox da bundan farklı olmayacaktı. Çılgınlarla yağcılar her kademeye yerleşmişlerdi. Mali yılın sonunda bu kuruluşlarda kâr sayfasına rakam yazabilmek için, mucizevi muhasebecileri olması gerekirdi.

Durum ciddileşmişti. Aylar geçmişti aradan. Harriet Horner'den başka dostum da yoktu. O da değirmen taşı gibi öğütmeye başlamıştı beni. Kadının zekası, yulaf ezmesi kaddardı. Evinden ayrılırken iki kere gerçekten köpek bokuna da basmıştım. Hayal gücüm sevişmemizin orta yerinde, kadının da aynı şekilde koktuğunu canlandırmaya başlamıştı.

MGM'yle anlaşmam epey basitti. Daha önce iki yazarın deneyip kıvıramadığı bir senaryoyu kaleme almak. Yazdıklarına bir göz attığım anda, sorunun ne olduğunu anlamıştım. Kahramanının başı asla derde girmiyordu. Yani başına ne gelirse gelsin, sonunda kurtulacağını herkes biliyordu. Dramatik bir kusurdu bu. Sinema senaryosunda yutulmazdı. Sorunu beş hafta kadar bir süre içinde yoluna koydum. Fakat tabii o beyinsizler yaptığının değerini takdir edemezlerdi.

Acele yaptığım kanısındaydılar. Daha çok zaman vermem gerektiğini söylediler. Onların gözünde hızlı demek, kötü demektir. Yarışı kazanan her zaman kaplumbağa olurdu. Yapılmaya layık bir iş, iyi yapılmaya da layık demektir. Ben onlara bir ilmiği vaktinde yakalamak dokuz ilmiği kurtarır derken, onlar da bana acele işe şeytan karışır dediler. Tabii

sonunda, alın da... sokun, dedim, Porsche'ne binip Sunset bulvarına sürdüm.

Karşıdan gelen küçük beyaz bir Mercedes ilişti gözüme. Sarışın bir kız kullanıyordu. Ginnie'ye öyle çok benziyordu ki! Kendime engel olamadan geri dönüp onu izlemeye başladım. Trafik tenhaydı. Kız çok hızlı gidiyordu. Sanki beni silkelemeye kararlıydı. Mercedes'in peşinde kalabildiğim kadar kaldım. Hatta iki de kırmızı ışık geçtim. Ama sonunda yine de benden kurtuldu. Basit bir hileyle. Birden görünmez oluverdi, o kadar. Ben de Hollywood'a doğru yoluma devam ettim. Evime. Oradan Harriet'i aradım, sonra onu görmeye gittim. Çene çaldık, yattık, eve döndüm. Kendimden fazla hoşlanmıyordum ama, başka çare de düşünemiyordum.

Jack Rush aradı. MGM işini berbat ettiğim için başımın etini yiyordu. Eve gelip beni görmek istediğini söyledi. Pek iyi hissetmediğimi anlattım. O yine de, önemlidir diye tutturdu, geliyorum deyip telefonu kapattı.

Arabasının dapdar yoluma saptığını duydum. Evimin önündeki bu yola ancak Porsche sığardı, Cadillac değil. Garaj kapım da, Jack'in arabası dokununca yüksek sesle yakındı.

İçeri geldiğinde benim elimdeki bira ile meşgul olduğumu gördü, hemen konuya girdi. Nefis bir kariyeri mahvetmekte olduğumu anlattı. «Yan gelip yatıyor, bira içiyorsun. Hiçbir şey kanıtlamaz bu,» dedi.

Bu beni sarstı. Sarsıldım mı küstahlaşıveririm. «Şampanya bitmişti de.»

«Ben yardım etmeye çalışıyorum.»

«O halde buraya Cadillac'ınla gelme. Studebaker'la gel. Sizin gibiler adınızı yazmayı bilmezken, sigortasını ödeyemeyeceğim yatlarla geziyorsunuz.»

«Ben, lütfen. Can sıkıcı bir durum olduğunu biliyorum. Kalkıp tâ buralara kadar geliyorsun ve çabalarına karşılık yalnızca ajanlarla yapımcılardan öğüt ve eleştiri alıyorsun. Yerden göğe kadar haklısın. Kimsenin ağzından çıkanı kulağı işitmiyor. Bu gerçek. Tek kabul etmeni istediğim şey, burada bazı kimselerin olayları yönetebilecek güçte olduğu. Aptal bile olsalar, bunu yüzlerine söyleyip de hâlâ yanlarında çalışmaya devam etmeyi bekleyemezsin. Üzgünüm ama durum bu.»

«Demek görüşümü kabul ediyorsun?»

«Ne yapıyoruz ki biz? Münazara falan mı? Hayır, görüşünü kabul etmiyorum! Yöneticilerin düzeyini düşürmek niyetinde değilim! Tek söylediğim, insan ne kadar yükselirse, zihin kapasitesi de o kadar düşük oluyor. Bu Hollywood için bir aksiyom. Zanuck'un kuralı. Skouras'ın kuralı. Warner'in kuralı... hepsi birlik bu işte.»

«Pekâlâ. Kural diyelim buna. Haklısın. Bu bir kural. Şimdi film yapan toplumun bir üyesi olarak sen bu kurala uymaya razı mısın? Çünkü eğer değilsen, buralarda tutunamazsın. Dipsiz bir özsaygı çukuruna düşer gidersin. Bay bay!»

«Allah kahretsin. Kusmak istiyorum.»

«Kustun bile. Üstüne başına. İşin acıklı yanı bu. Cadillac'ımı beğeniyorsun, değil mi? Neden Cadillac'ım var, biliyor musun? Çünkü ben kanuna saygı gösteriyorum. Onu değiştirmeye çalışmıyorum. Hakkında soru bile sormuyorum.»

«Bak, Jack, iyi adamsın, iyi niyetlisin, ama buradan defolmazsan seni dışarı atmak zorunda kalacağım.»

Cevap vermeden önce uzun süre sustu. Bir hükümlünün kaderi konusunda karar vermeye çalışıyormuş gibi. Asılsın mı, yoksa kurşuna mı dizilsin? Hangisiyle... söyle artık! «Pekâlâ, gidiyorum. Ama buraya gelişimin asıl nedenini söylemeden değil. Gelişimin nedeni, sana bu faturayı vermek için. Hepsi madde madde yazılı. Okursun. Yekûnu 11.990.62 dolar tutuyor.»

«Nedir bu?»

«Oku.»

«Bir Porsche - 6.533,32 dolar. Ev için peşin ödeme - 4.000 dolar. Gaz, elektrik ve telefon bağlanması - 457,39 dolar. Müteferrik (istenildiğinde listesi sunulacak) 1.000 dolar. Nedir bunlar?»

«On bir bin dokuzyüz doksan virgöl altmış iki dolardır. Morris bürosuna borcun bu kadar. Para kazanıyor olsaydın, memnuniyetle bekler, uzun zamanda küçük taksitler halinde alırdık. Faiz de yürütmezdik. Ama sen para kazanmıyorsun. Kazanacağı da benzemiyorsun. Büro da zokaya gelmek istemiyor. Kendi yüzde onumuzu Warner'in ilk verdiği 25.000 den ve MGM'nin 15.000'inden düştük. Toplamı 4.000 tuttu, sana da 36.000 kaldı. Şimdi bundan da 11.990,62 düşüyoruz. Ayrıca ABD hükümetinin, California eyaletinin paylarıyla Sosyal Sigortayı da düşüyoruz. Sosyal Sigortan olduğuna gü-

nün birinde memnun olacaksın. Geriye cebine 19.226,09 dolar kalıyor. Sana vereceğim çek de o kadar. Bu şekilde ilişkimizin de sonu gelmiş oluyor, çünkü müşterilere durmadan küfreden bir kimseyi isteyemeyiz. Beni dışarı atmak için de zahmet etme, zaten gidiyorum.»

«Vernon Stacey bana söz vermişti ki...»

«Yok, Ben, vermemişti. Verdiyse de yetkisi yoktu. Ajanın olarak sana mümkün olan her şekilde yardım etmek bizim görevimizdi. Ama dış dolgularının parasını, Hindistan veya Pakistan'da evlat edindiğin üvey çocuklarının masrafını görmek bize düşmez. Bu konuda avukat tutmak niyetindeysen, yolun açık. Yazarlar Sendikası'na da danışabilirsin. Ama dostun olarak sana söyleyeyim... hiç şansın yok. Allahaismarladık, Ben. İster inan ister inanma ama sana iyi şanslar dilerim.»

Hollywood üzerime baskı yapmaya başlıyordu. Gırtlığımı sıkıyordu. Ajanım kovmuştu beni. O yamyamlar insanı gözden çıkardılar mı, artık sırtından tek dolar bile kazanamayacaklarına iyice inanmışlar demekti. Yanılıyor olabilirlerdi tabii. Başka bazı kimseler konusunda da yanıldıklarından emindim. Ama yine de hoşuma gitmiyordu. İyi bir belirti değildi. İşler yolunda gitmiyordu. Hiç senaryo yazmamışsam, ajanım da yoksa, nasıl iş bulabilirdim? Hayatta olduğumu kim nereden bilecekti? Yine de... vazgeçecek değildim. Yaptıklarımı hep kişilik bütünlüğümünden taviz vermemek içindi. Evet, fitilim kısıydı. Evet, fikirlerimi kabul etmeyen herkese çatmakla iyi etmemiştim. Ama eğer şahsiyetimi işin başında kanıtlamazsam, sonunda solgun bir yazar olur, kalırdım. Cebimde para olurdu ama, içimde gurur olmazdı.

Jack Rush'la kapışma sahnemin bir tatsız yanı da, evime gelirken o çeki cebinde hazır bulundurmasıydı. Tepkimden bu kadar mı emindi? Ya yumuşak davransam, iyi çocuk olacağıma söz versem ne olacaktı? Yine bırakacak mıydı beni? Yoksa Jack Rush tuzak mı kurmuştu bana? Morris bürosunun niyeti, kendi suçum olduğuna beni iyice inandırdıktan sonra böyle tekmelemek miydi başından beri? Benden kurtulmaya çok mu istekliydiler? Elçilerine nasıl davranırsam davranayımı, yine de umut kesmişler miydi benden?

Kötü bir hileydi bu. Siz evden kaçamadan, babanız kovmuş gibi bir şey. Yeteneğime güvenimi yitirmeyecek kadar aklım vardı. Onların hakkımdaki düşüncesi ne olursa olsun,

önemli olan, benim kendi hakkımdaki düşüncemdi. Benim kendi hakkımdaki düşüncem ise, çok yüksekti. Birkaç ay içinde televizyonda dört orijinal oyunum peşpeşe yayınlanmıştı. Belki de Hollywood'da başarılı olmamak, yazarlığımın kalitesine işaretti. Konuyu orada bıraktım. Hiç değilse şimdilik. Cebimde paniğe kapılmayacak kadar para vardı. Birşeyler olacaktı nasılsa. Başka ajanlar da vardı. Morris'den ayrıldığım duyulacak, eninde sonunda birisi beni arayacaktı. Hepsi avcı kuşlardı bunların. Tüyleri hep aynı renkti. Aynı bölgede uçup duruyorlardı. Sincabın biri kaçmayı başarırsa, onu bir başka şahin görüp kovalardı. Birisi arayacaktı. Ben de daha yumuşak bir tavır takınacaktım. Yeni bir iş çıktığında daha iyi bir Amerikalı olacaktım. İki başarısızlığı önemli sayacak kadar vakit geçmemişti henüz. Allah belalarını versin... hepsinden uzun yaşayacak, hepsinden kurnaz davranacaktım ben.

Vaktimi boşuna geçirip duruyordum. Aylarca. Güneşte yatıyordum. Okuyordum. İçiyordum. Arabayla geziyordum. İki kere Vegas'a gittim. Noel gününü sinemada geçirdim. Yılbaşı gecesi yalnızdım. Hiçbir şey olmuyordu. Kimse de aramıyordu.

Yattığım zaman pek uyuyamıyordum. Kafamın içinde garip duygular dolaşıyordu. Belirsiz kuşklar. Apansız yön değişimleri. Bir zamanlar net gözüken trafik levhaları şimdi bulanıktı. Soluyorlardı. Hava duruyor, rüzgâr siniyor. Ne bir esinti ne de bir şey. Tundralar dümdüz. Temel Reis sakın. Aşıl iyileşmiş.

Ocak ayında telefon bir kere bile çalmadı. Kapı da öyle. Redwood Horner bile gelmedi bahçeme. Şubat'la Mart da, akşamları dört bira ve şafağa kadar iki viskiyle geçti. Renklerim hâlâ yerindeydi ama, kanatlarım hiç çırpılmıyordu. Müziğime gelince, bir zamanlar hareketli ve uyumluyken, şimdi yersiz çalınan Sousa'ya dönmüştü. Direğe tırmanmış maymunun «Ölüm Dansı» yapması gibi bir şey.

Nisan geldiğinde durumu kabul etmek şart oldu. Batı cephesinde işler iyi gitmiyordu. Miskinlik işte o zaman evi terketti, kaygılar kapıda belirdi. Bir zamanlar daktilosunda milli marşlar çalan genç, tekrar kıpırdamaya başladı. İlkbaharın verdiği yeni hayatla.

Taraçamda uzanmış, kendime bir strateji düşünüyordum. Olumlu bir hareket yapmaksızın günlerin akıp geçmesine

izin vermek, yenilgi demekti. Belki Yazarlar Sendikası'nı arayıp nerede iş bulabileceğimi onlara sorabilirdim. Hem sonra... acaba sendika bir yerlere eleman veriyor muydu? Elimde daktilomla oraya gitsem, biraz orada çalışsam mı, diye düşündüm. Belki de telefon rehberinin sarı sayfalarına bir ilan verebilirdim:

Doğu kıyısından gelen yazar, Hollywood'da.
Komilfo ve çok yanlı.
Senaryolar veya diğer işler için.

Bir kentte yalnız olmak ve telefon edebilecek kimseyi tanımamak korkunç bir şey. Birçok kimsenin başına geliyor. Ama yazarlar için iyi olmalı. Zoraki bir yalnızlık. Akli dağıtan bir şey yok. Hızı kesen bir şey yok. Mesele, üzerinde çalışacak bir şey bulmakta. Bir intihar mektubu, bir bildiri, Beyaz Saray'a bir telgraf: Alaska, Hawaii ve Ventnor Caddesi Birleşik Devletler'e kabul edilsin diye. Ya da bir roman. İşsiz yazarlar her zaman roman yazarlar. Sorun kendilerine. Dış dünyaya meydan okuma. Açlığa da.

Bir köpek almayı düşündüm. Sonra papağan almayı. Tony ile Johnny'yi düşündüm. Derken böyle eskimiş, bitmiş konuları düşünmekten vazgeçtim ve bir senaryo yazmaya koyuldum... bir orijinal. Aşk hikâyesi.

Oyunlarımın içinde en iyi yazılmışı ve en çok tutulana «Yalnız Görünüm» olmuştu. Senaryom basit olacaktı. İçinde birkaç da sinematik sahne bulunacaktı. Çünkü bazı insanlar filmin film olması için ille bir arabanın uçurumdan yuvarlanmasını, esirlerin ayaklanmasını, ya da çekirgelerin spagetti ürününü yiyip bitirmesini şart koşuyorlardı. Onların hoşuna gidecek birkaç sahne. Ama aynı zamanda, seyircinin kendini yerine koyabileceği iki kişi de olacaktı içinde. Konuşmaları. «Dikkat et, Rusty, bıçak çekti,»den biraz daha derinliği olan insanlar.

Kendime bol kâğıt, daktilo şeridi, bira şarap ve viski aldım ve olanca hızımla yazmaya koyuldum. Bizim Smith-Corona daktilonun başında otururken bir ara midemin oralarda bir şişkinliğin dışarı doğru sarktığını ve kemerimin tokasını görmeme engel olduğunu farkettim. Bu canımı sıktı. Onu orada daha önce hiç görmemiştim. Önce güldüm, kendi kendime, zenginlik şişkinliği, dedim. Ama insan yağa ve

şişliklere uzun süre gülemiyor. Hele durmadan büyüme ve karın bölgesinin şeklini değiştirmeye devam ediyorlarsa. Aynaya baktım, ben farketmeden anatomimde başka ne gibi değişiklikler yeraldığını anlamaya çalıştım. Her gözümün altında bir küçük muz vardı. Köşelerinde de ağ gibi çizgicikler. Olgunlaşma mı, çözülme mi? Saçlarım güneşte kalmaktan ve banyoda o sıra hangi sabun varsa onunla yıkanmaktan çalıya dönmüşlerdi. Yanaklarım biraz şiş çenemin altında da birkaç küçük şişlik. Eğer sakalımı tıraş etmeden, yırtık bir gömlekle daktilomun başına otursam, kısa zamanda Monte Cristo'ya benzeyecektim. Yargıç Cratere'e mektup yazan Monte Cristo'ya. Af dilemek için.

Bozulan fiziğimi boşverdim. Ne de olsa, sanattan önemli ne vardı ki? Senaryomu ilerletmeye koyuldum. Adı, «Aşk Var Olmalı,» idi. Konusu da... madem ki sordunuz, özetleyeyim: Genç bir yazar bir kız yaratıyor, sonra da onun gerçek olduğuna inanıyor. Her sefer kavga ettiklerinde, oturup onu yeni baştan yaratıyor. Oysa kız itiraz ediyor. Farklarımızı, sorunlarımızı çözmeye çalışalım, böyle fırlatıp atmayalım, diyor. Adam aslında tabii deli. Sonunda onu bir yere kapatıyorlar. Ama daktilosu yanında olduğu sürece, kız da her zaman onun yanında demek. Bir gün hemşire olarak, başka bir gün ziyarete gelen sevgilisi olarak. Ve o odanın içinde tek başınayken, gerçeklerin bütün sertliğinden uzakken, adam sonunda en kusursuz aşk hikâyesini yaratmayı başarıyor. Bu hikâyede âşıklar ebediyen genç kalıyorlar. Ta ki adam doksan üç yaşında ölünceye kadar. Onu yoksullar mezarlığına gömüyor ve sonra da unutuyorlar. Ama hikâyesi yayınlanıyor. Yarım yüzyıl sonra bir genç kız bu hikâyeyi okuyor... ve bilin bakalım o kız kim? Yani bütün konu aşkın ölümsüzlüğü, sonsuzluğu, zamanı ve mesafeyi aşabilmesi ve âşıkları birbirine, birisi ölmüşken, öteki de hiç doğmamışken bile bağlayabilmesi.

Harriet hevesle geldiyse de ona serviste bulunamadım. Ya çalışmak ya da ölmek zorunda olduğumu anlattığım halde, yine de kızdı bana. Buna üzüldüm. Gerçekten. Çünkü onu ihtiyaç içinde biri gibi görmeye başlamıştım. Benim yardım edemediğim biri.

Bir ay sonra bitti. Yüz dokuz sayfa enfes bir senaryo. Canım kutlamak istiyordu. Haketmiştim. Sakalım burnumdan başlıyor, köprücük kemiklerime kadar geliyordu. Jile-

timin oraya girmeye cesaret edebilmesi için önce makasla kesmek zorunda kaldım. Senaryoma çalışırken pek yemek yememiştim. Baskülüm bana dört kilo daha aldığımı haber verince çok şaşırdım. Hepsi yine göbeğimin çevresindeydi. Bira yapardı bunu. Günde arasıra iki düzine bira içmek ve bunu her gün sürdürmek yapardı.

Senaryomun üzerinden tekrar tekrar geçtim. Bütün diyalogları yüksek sesle okudum. Akıcıydı. Çekiciydi. Harriet'i aradım. Birisine okumak istiyordum. Ama o, hevesimi kendime saklamamı söyledi. Bunu, senaryom iyi değilmiş anlamında aldım. Üç gün canım sıkkın kaldı. Tekrar güvenimi kazanabilmem için bir geceyi Londra Filarmoni Orkestrasının müziğiyle başbaşa geçirmem gerekti. Gecenin üçü olduğunda, yazdıklarımın iyi olduğuna yeniden karar verebildim.

Ertesi sabah Morris bürosuna, Jack Rush'a telefon ettim. Nazik davrandı, nasıl olduğumu sordu. Orijinal bir senaryo bitirdiğimi söyledim, görmek isteyip istemeyeceğini sordum. Artık ajanım olmadığını, buluşamayacağını belirtti. Senaryonun iyi olduğunu, satılabileceğini, fiyatının da ucuz olduğunu söyledim. İyi olduğundan hiç kuşkusu bulunmadığını, ama bu kentte bir sürü iyi senaryonun ortalıkta boş dolaştığını ve hepsini yazanların da benden daha iyi insanlar olduğunu anlattı. Bu durumda herhangi bir stüdyo neden benimle buluşmayı seçsin, diye sordu. Ona hatalarımı anladığımı, artık yepyeni bir insan olduğumu, senaryomun zaten kendi diliyle konuşabileceğini söyledim. Cevap olarak inşallah senaryomun kendi diliyle konuşabileceğini, çünkü William Morris'in onun adına konuşmaya hiç niyeti olmadığını belirtti, toplantıda olduğunu, fazla uzun konuşamayacağını söyleyip telefonu kapattı.

New York'tan Vernon Stacey'i aradım, ona da aşağı yukarı aynı şeyleri anlattım. O da bana aşağı yukarı aynı tepkiyi gösterdi. Hepsinin bana yardımcı olmak için çok çaba harcadıklarını, ama benim kendi hamlığım yüzünden kendimi yok ettiğimi de ekledi. Stüdyoların senaryomu okumaları için tek çarenin, onu takma adla yollamam olduğunu, çünkü Ben Webber adının artık bittiğini söyledi. Sonra toplantıda olduğunu, daha uzun konuşamayacağını belirtip telefonu kapattı.

Kara listeye alınmışım. Ne komünistlerle ilgim vardı,

ne de bir bildiriye imza atmıştım, ama yine de kara listedeydim işte. Bir yazara yakışmayacak davranışlardan ötürü. Onlara kafa tutmaya cesaret etmişim. Cezam sürgündü. Hollywood denizine başıboş bırakıvermişlerdi beni Son kova suyumdan yüzde on almak isteyen bir ajanım bile olmasızın. Pekâlâ, dedim kendi kendime. Pekâlâ. Vernon Stacey'in önerdiği şeyi yapacaktım. Senaryomu takma adla yollayacaktım.

Bir kopya Werner'e. bir kopya MGM'ye, bir kopya da Paramount'a yolladım. Hepsinde yazar adı Jackson Dowe olarak görünüyordu. Senaryoların üçü de geri geldi. Zarfları bile açılmamıştı. Hepsine de aşağı yukarı aynı tür bir yazı eklenmişti:

Özür dileriz, ama stüdyomuz kendini korumak amacıyla, tanınan bir edebiyat ajanı eliyle sunulmayan malzemeyi kabul...

Yine başladığım noktaya dönmüştüm. Çileden çıkaran bir durum. Yeniktim ama... büsbütün ölmeyecektim. Hem **Variety**, hem de **Hollywood Reporter** gazetelerine aynı ilanı verdim:

Film sanayiindeki dostlarıma başına açtığım dertler için üzgünüm. Davranışımından dolayı özür diliyorum. Her şeye rağmen bugün bir orijinal senaryoyu bitirmiş bulunuyorum ve bakıyorum ki ben istenmeyen şahıs olduğum için kimse eserimi okumak istemiyor.

Bence senaryom okunmaya da, çekimi yapılmaya da değer. Haklı olabileceğim konusunda bir kumar oynayıp iki saatini bu işe yatırım yapmak isteyen herhangi bir kimse var mı?..

Ben Webber
639-9844

Not : Kendimi korumak amacıyla, senaryomu tanınan bir edebiyat ajanı eliyle sunamam.

İlanının çıktığı gün telefonun başına kamp kurdum. Tuvalete bile giderken telefonu yanıma aldım. Hiç çalmadı. İnanamıyordum. Meksika Fakirlerine Yardım Derneği bile ara-

madı. Oysa onlar haftada beş kere ararlardı en azından. Ama ne var ki, Mc Carthy döneminde oluşumuz da etki yapıyordu biraz. Korkuyordu insanlar. Her şeyden. Hele de filmciler. Çünkü gerçekten kara listeye alınveriyorlardı. İlanın sonuna yazdığım notun belki de pek akıllıca olmadığından kuşkulandırmaya başlamıştım. Belki de senaryomu bir ajana gösterseydim... herhangi bir ajana... sonra onun eliyle stüdyolara yollatsaydım... Saatler geçtikçe yaptığım hatayı daha da iyi anlamaya başladım.

Ama gecenin saat on bir buçuğunda hayatımı büyük ölçüde değiştiren bir telefon aldım. Arayan Sam Gaynor'du. İlanımı görmüştü.

«Ben, Allahın belası... ömrümde bu kadar komik ilan görmedim. Ağızlarının payını ne de güzel vermişsin.»

«Öyle mi dersin? O halde neden hiç kimse telefon etmedi?»

«Nasıl edebilirler? Seni deli sanıyorlar. O ilanı vermek birkaç kahkaha toplamana yardımcı olabilir ama, sonuç almanı asla sağlayamaz. Onu okurlar ve senden uzak kalmaya çalışırlar. Tam bir intihar mektubu o ilan! Demek hiç kimse aramadı, ha?»

«Tek kişi bile.»

«Hiç kimse, ha?»

«Sen aradın. Bir tek sen. Bu da beni kimsenin aramasından bile daha çok şaşırttı. Oyunumda seni işleyiş biçimimden sonra...»

«Dalga mı geçiyorsun? Bayıldım ben! Ünümü artırdı. Öyle çok güldüm ki, neredeyse altıma edecektim. Adımı da Ron Garner takman! Allah kahretsin, amma da espri! Çok konuşmama gelince... evet, çok konuşuyorum ben. Hele de bu Allahın belalarının söyleyecek hiçbir şeyi yokken ve bütün gününü de bunu kanıtlamakla geçirirlerken. Sana kızmak, ha? Hiç kızmadım sana. Yaman yazarsın bence. O kadar iyi yazarsın ki, kızsam bile belli etmezdim, çünkü aynı şeyi tekrar yapardın bana. Gelecek oyununda. Haklı değil miyim?»

«İçimdeki duygu bir daha senaryo yazamayacağımı fısıldıyor.»

«Yok canımın! Suyu akıntısına bırakmak gerek. Burarlarda başka türlü kurallar işliyor, ahabap. Herkesi de ona uymaya zorluyorlar. Allahın belası sado-mazohistler. Sen de benim kadar bilirsin, bu kentte kaliteli bir şey yaratılmaz.

İşin kötü yanı, filmler ortaya çıkıncaya kadar bilmiyorlar bunu. Her neyse, ben nasılsın diye aradım. Warner ve MGM' deki maceralarını duymuştum. Böyle şeyler dilden dile çok yayılır. Biraz da abartılır.»

«Duydukların abartına değil.»

«İyi. Bu daha da hoş. Fazla mı cesaretlisin, yoksa deli misin, bilemiyorum, ahbap, ama hiç değilse öldüğün zaman dövüşerek öldü diyecekler. Buralarda yatan cesetlerin pek çoğu böyle bir iddiada bulunamaz. Evet, söylediğim gibi, ben eski günlerin hatırına aradım. Tabii farklı yanlarımız vardı ama, yine de aynı tip insanız. Eğer yapacak işin yoksa benim büroya uğrasana. Bir kahve ısmarlarım sana. Numaram rehberde var. Beverly Bulvara çok yakın. Columbia ile bir iki işim var ama seni görmek, tecrübelerimden yararlandırmak isterim. Ben de çok itilip kakıldım. Neler çektiğini biliyorum. Tamam mı?»

«Sam? Acaba senaryomu okuyacak zaman bulabilir misin?»

«Olur. Herhalde. Ama hemen okuyamam. Seni oyalıyorum sanma, ahbap, ama hemen okumamı istiyorsan boşuna getirme. Çabuk olmaz. Zaten benim fikrimi ne diye istediğini de bilmiyorum. İyi olduğunu sen kendin biliyorsun. Senin sorunun yetenek değil ki... o koca dilin! Benimkinden bile kocaman... değil mi, Allahın belası? Seni o zamanlardan hatırlıyorum da... herhalde başarı birden bire sağır-dilsiz yapmış olamaz seni!»

«Başarı geldi... ama gitti.»

«Öyleyse doğrul ve yeniden yap. Bak, kapatmam gerek. Burada bir kız var, tamam mı? Senaryonu da getir. Okumaktan zevk duyarım. Gerçekten. Ama geleceğin zaman telefon et de burada olayım. Oku canlarına, Ben. Eğer seni bir daha göremezsem, Allah hepsinin belasını versin.»

Sam Gaynor'un numarası rehberdeydi. Ertesi sabah hemen aradım. Sekreteri onun Columbia'ya gittiğini, ne zaman geleceğinin de belli olmadığını söyledi. Arabayla gezindim. Öfkem biraz azalmış gibiydi. Sam'le konuşmak beni yeniden yere indirmişti. Yeldeğirmenleriyle savaşmakta olduğumu anlamıştım. Oysa bana düşen şey, çitleri onarmaktı. Eğer Sam Gaynor gibi olumsuz şahsiyetli biri bile bu kentte iş yapabiliyorsa, ya kutuplardan daha güçlü bir mıknaatısı var,

ya da bir şeyler öğrenmiş, diye düşünüyordum. Herhalde nice acılar çekerek öğrenmişti o zehirli kişiliğini saklamayı.

Onu bir dost olarak düşünemezdim. Hiçbir zaman sevmemiştim ve herhalde hiçbir zaman da sevinecektim. Ama bu hayaller kentinde her şey öyle tersyüz oluyordu ki, Koca Al Epstein düşmanım rolüne, Sam Gaynor da müttefikim rolüne çıkabiliyordu.

Ertesi sabah erkenden tekrar telefon ettim. Belki Sam beni atlatıyordur diye kuşku içindeydim. Yoo, bürosundaydı. Hemen gelmemi söyledi. Senaryonu getir demedi. Ben de sormadım. Yalnızca götürdüm.

Bürosu sevimliydi. Dört katlı, küçük bir binada, ikinci katın büyük kısmı, onun bürosuydu. Duvarlarda babasına ait bazı pılı pırtı asılıydı ama, onun dışında her büro gibi bir büroydu.

Geceyi bir çeteyle geçirmiş gibi görünen bir sekreter, aynı zamanda santrale de bakıyordu. Geldiğimi içeriye bildirdi. Kapı açıldı, Sam Gaynor bir piskoposun üzerine giden Roma arslanı gibi dışarıya fırladı. Hatırladığımdan daha bile iriydi. Elimde olmadan bir adım geri gittim. Vahşi hayvan saldırısında normal tepki.

«Ben, Allahın belası! Oyununda beni kepaze ettiğin için sana bir hızla sağ patlatsam yeridir!» Ama bunun yerine elimi yakalayıp yukarı aşağı sallamaya başladı. Bir zeplini şışirmek üzere pompalıyormuş gibi.

«Yapmayacağım demiştin.»

«Evet, evet. Haydi içeri gel. Ha, bu Althea. Bizim resepsiyoncumuz. Gördüğün gibi hâlâ bakire. Şuradan ilerlersek Gloria'yı göreceksin. Benim özel sekreterim. Ben Webber'e merhaba de, Gloria, sonra da okuduğun o açık saçık kitap neyse tekrar ona yumul.»

Gloria ile merhabalaştık. Kızcağız James Joyce okuyordu.

«Burası benim odam,» dedi Sam Gaynor. «Bitişikte de ortağım var.» Aradaki kapıyı açıp masada oturan adamı gösterdi. «Randy Hampton. Aslında bir yılandır. Randy, Ben Webber'e merhaba de.»

Randy Hampton yükselip ayağa kalktı. Hedefe nişan alacakmış gibi. Zayıf, omuzsuz bir adamdı. Kafası öyle kocamandı ki, neredeyse makrosefal sayılmanın sınırına dayanıyordu. «Senin hakkında çok şey duydum, Ben,» dedi. «Bu adamın benim hakkımda söylediklerine inanma. Burada para

işlerine ben bakıyorum ve işi sıkı tutmasam bu herif bizi bir haftada batırır giderdi.»

Sam kükredi. «Dinleme onu, Ben. Columbia'nın parasını dolandırmakla öyle meşgul ki, benim ne halt ettiğime bakmaya bile vakti yok! Haydi, haydi, boşa zaman harcadığımız yeter.»

Sam'le ikimiz onun odasına döndük. O kapıyı kapayıp enterkoma bastı. «Gloria, ben kimle öğle yemeği yiyordum bugün?»

«Charlie Brackett'le.»

«Allah kahretsin. Onu atlatamam, değil mi?»

«Neden olmasın? Dün atlattın ya!»

«Anladık, anladık, Ben? Kahveyle simitten ne haber?»

«Hayır, teşekkür ederim, aslında ben...»

«Gloria, tatlı memeli kızım benim. Sen bir düzine simit ismarla bize. Beş de kahve. Sütüyle şekeri yanında olsun.» Enterkomu kapadı, arkasına yaslanıp ellerini ensesinde kenetledi, gülümseyerek beni süzdü. «Yaa, sana gerçekten bir yumruk patlatmam gerekirdi. Ron Garner'miş! Bok! Seni bir gün yakalayacağımdan korkmadın mı hiç?»

«Aklıma gelmedi.»

«Korkusuz Allahın belası! Dinle, ahbab, elinde iş olmadığına göre...» Bir kapı açtı içerde bir şeyler karıştırdı. «Burada iki senaryom var. Bir baksan makbule geçerdin. Fikrini almak istiyorum.»

«Olur.»

«Yani... ikisi de iyice düzeltilmek istiyor. İlgilenirsen para da veririm. Düzeltmelere ne alıyorsun?»

«Bilmiyorum.»

«Artık ajanın yok, öyle mi?»

«Yok.»

«Anlıyorum. Onu da duymuştum. Eh, o lacivert elbiseli sürüngeçenler olmasa daha rahat ediyor insan. Bir şeyler idare ederiz. On bin. On beş. Yirmi. Her neyse. Bana vız gelir. Nasılsa Columbia'nın parası. Okur musun bunları?»

«Okurum. Ama sen de benimkini okuyacak mısın?»

«Getirmişsin bakıyorum.»

«Ne olur ne olmaz diye.»

«Tamam. Vakit bulur bulmaz. Ama bu gece değil. Akşam yemeği randevumu bozamam. Erken bitmeyeceğini de biliyorum.»

«Bu gece olması şart değil. Ne zaman elin değerse.»

«Oldu o zaman.»

Senaryoları değiştik. «Aşk Var Olmalı»yı verdim, «Deri Tutkusu» ile «Dinamit Kamyoncuları» aldım. Ve Sam Gaynor'un neleri ilginç bulduğunu da bir saniyede anlamış oldum. Simitler geldi. Sam altı tanesini yuttu. Ben de iki tane yedim. Ötekiler bizden artanları paylaşacaklardı. Kahvelerimizi içtik, eski günlerden konuştuk. Sonra Sam öğle yemeği randevusu için çıktı gitti.

Arabayı evime doğru sürdüm, taraçaya uzandım, senaryolarının ikisini de okudum. Her biri ötekinden daha berbattı. Beğen beğen seç. «Deri Tutkusu» umutsuzdu. Bir tür Western. Tuscon'dan Phoenix'e kadar süren bir at yarışının hikâyesi. Kazanan bütün ödülleri alacak, arada şerifin geri zekalı kızına da sahip olacaktı. «Dinamit Kamyoncuları» ise, dinamit kaçıran kamyoncuların hikayesiydi. Burma'da. Durmadan Japonların saldırılarına uğruyorlardı. Her iki senaryonun da yazarı Sam Gaynor'du. Hiç şaşırmadım.

Bu ikisinin arasından, ister inanın ister inanmayın ama, «Deri Tutkusu»nu tercih etmekteydim. Kötüydü ama, «Dinamit Kamyoncular» gibi kopya değildi bari. O filmi çeşitli isimlerde kaç kere görmüştüm! Ben iş arıyordum. Mesele bu kadar basitti. Parası için değil. Bir film kredim olsun diye. Bura halkına Morris firmasının dediği gibi dik kafalı bir serseri olmadığımı kanıtlamak istiyordum. Ayrıca şimdi okuduğum bu iki senaryoya bakılırsa, Sam Gaynor'un «Aşk Var Olmalı»yı beğeneceği de yoktu. Bu işin sonunda bir şey çıkacaksa, ancak ben ona çalışacağım demekti.

Onu ertesi gün arayıp, «Deri Tutkusu» için iyi bir düzeltme yazabileceğimi söyledim. Çok sevindi. Gelip Randy ile konuşmamı, bir anlaşma yapmamı söyledi. Yazarlar Sendikası'nın onaylayacağı bir anlaşma.

Sabah olduğunda Randy'nin karşısında oturmuş, anlaşma taslağını tartışıyordum. Adamın gülümsemesi hiç bitmiyordu. Düşünmeden gülümsüyordu sanki. Biraz Mafia havası vardı. Bu herifle samimi olmamayı kafamın bir yerine not ettim.

Başlangıçta on bin alacaktım. Yazıyı teslim ettiğimde beş bin, son hale getirdiğimde beş bin, ilk kârlardan da bir on bin daha. Yani film haline getirilmese bile, yirmi binim garantiydi. Tutarsa, on daha gelecekt. Alt tarafı bir

düzeltemeydi. Hem de ilk işim olacaktı. Bu anlaşma fena sayılmazdı. Tabii öfkemi tutmayı başarırsam. Randy bana hukuk danışmanının anlaşmayı kaleme alacağını, ama ben imzalamadan önce Yazarlar Sendikası'nın onayını almak gerektiğini söyledi. Bu işler bağlanıncaya kadar çalışmaya başlamamamı da önerdi. Anlaşmaların beş günden fazla süreceğini sanmıyordu. Peh peh on gün. Standard işlerdi bunlar.

Ben yine de çalışmaya hemen başladım. Başka işim olmadığı için. Aklımı başımda tutmak, çıldırmamak şarttı çünkü. Ama başlamamın asıl nedeni, bu işi başarabileceğimi bilmemdendi. Sam daha benim senaryomu okumaya vakit bulamamıştı. Bu da iyiydi. Okusa, kendi senaryosunu bana yazdırmak istemeyecekti. İnşallah hiç okumaz diye dua etmeye başladım ve ona verdiğime pişman oldum.

Sürekli çalışıyordum. Bundan mutluydum. Sam'in budala senaryosu yavaş yavaş başarılı olacağına benziyordu. Onu arayıp yazmaya başladığımı, işlerin iyi gittiğini söyledim. «Keşke başlamasaydın,» dedi. Kimsenin işler kesinleşmeden boşa çalışmasından hoşlanmadığını söyledi. Bana avans olarak beş bin ödemeyi teklif etti ama, ben paranın önemli olmadığını, bu işi çok zevkle yaptığımı, aslında benim ona para vermem gerektiğini söyledim. Tutumum için teşekkür etti. «Hayranlık uyandıracak kadar profesyonel bir davranış,» dedi. Ertesi gece senaryomu okumayı umduğunu da ekledi. Ya okursa diye korku sardı içimi. Acele etme, dedim. Hâlâ düzelteceğim yerler bulunduğunu falan anlattım.

Yalnız bir hayat sürmekteydim. Ama keyifliydi. Yolumda hiçbir engel yoktu. Yalnız yaratıcılık. Tümüyle. Yemek, uyumak, yazmak... o kadar. İçkimi bile azalttım. Çığrından çıkmasına ramak kalmıştı çünkü. Bu senaryo hiçbir zaman Oscar alacak değildi ama, kendi sınıfından filmler arasında bayağı iyi bir şey olma yolundaydı. Birden farkettim ki Sam Gaynor, o ilkel havası içinde, ilk görüşte sandığımdan çok daha iyi bir senaryo yazmış. Film kredisi konusu takıldı aklıma. Ne de olsa Sam'in senaryosuydu bu. Acaba adımı silip krediyi benden kapmaya çalışır mıydı?

On gün gelip geçmişti. Daha ortada anlaşmanın «a»sı bile yoktu. Sıkılmaya başladım. Belki de kandırmıştı beni itoğlu it. Belki tanıdığım ve nefret ettiğim Sam Gaynor hiç değişmemişti. Benim hemen çalışmaya başlayıp işi bir çırpıda

bitireceğime güveniyordu. Çalışmaya karşı bu kadar açlık duyuşuma dayanıyordu. Böylelikle paraları vermeden, kendini bağlamadan, yazılarımı görmüş olacaktı. Bu kuşkularım Sam'in iyiyi kötünden ayıramayacak biri olduğu inancıyla birleşince, beni ne kadar tedirgin ediyordu, tahmin edersiniz.

Yapabileceğim tek şey, elbette ki anlaşılmayı görmeden yazıları teslim etmemektir. Eski paranoyam başını kaldırmaya başlamış, kendi gölgesini arayıp duruyordu. Onu yatıştırmak için epey çaba harcamam gerekmekteydi.

O gece Sam telefon etti. Geç vakit. Onda falan. Hâlâ bürosundaydı. Hemen gelmemi rica etti. Neden olduğunu sormadım. Sesindeki telaş, durumun önemli olduğunu anlamama yetmişti. Yazdıklarımı yanıma almamaya karar verdim. Allah kahretsin onu, diye düşündüm. Eğer işi teslim almak istiyorsa, önce anlaşılmayı imzalasın bakalım. Hem de Yazarlar Sendikası onayladıktan sonra. Eğer bu konuda su koyuverirse bunca zaman boşuna çalışmış olacaktım. Sıfır sıfır, elde var sıfır.

Sam ile Randy birlikte Sam'in odasında idiler. İçeriye adımımı attığım anda durumun kötü olduğunu anladım. Randy hep gülümsüyordu ama bana değil. Hemen ayağa kalktı, benim varlığımı farkettiğini belli bile etmeden kapıya yürüdü. Bir tür psikolojik savaş mı? Asansöre binip aşağıya indiğini duydum. Ama asansör sesi yerine merdivendeki ayak seslerini duymuş olsam, iyice gittiğinden daha bir emin olacaktım.

Sam Gaynor'la yalnız kalmıştım. Kimse için hoş bir durum değildi bu. Kuduz bir arslanla kafeste kapalı kalmak bile daha iyiydi. «Nesi var bunun?» diye sordum. Randy için tabii.

«Otur.»

«Hayır, teşekkür ederim. Burada kapının yanında dursam daha iyi olur. Ne olur ne olmaz.»

«Otur, Allahın belası. Sana olup biteni anlatayım.»

«Peki.» Oturdum. Ama koltuğun ucuna iliştim. Ayaklarımın tabanında ağırlığının en az yarısı vardı. Bir anda fırlayabilmek için... eğer gerekirse.

Çevremden dolaştı, kapıyı kapatıp kilitledi. Sonra Randy'nin odasına açılan kapıyı da kilitledi. Tavşan gibi kısılmıştım. «Senaryom nasıl gidiyor, Allahın belası?» Sesinde hiç hafiflik yoktu. Ne mizah, ne de neşeden eser. Bu odada bir katil vardı. Ve o ben değildim.

«Anlaşmayı görünce söylerim.» Pek akıllıca konuşmamıştım. Ama ne zaman akıllıydım ki?

«Cami duvarına işeme, oğlum. Sana bir soru sorduk.»

«Ben de sana bir cevap verdim.» Korkaklıktan hiçbir şey kazanamayacağını bilen insan ne kadar da cesur olabiliyor. Çevreme bakıp bir silah aradım. Herhangi bir şey. Sam'in masasında pirinçten radyo mikrofону duruyordu. Doğru kullanırsam belki adamın hızını biraz kesebilirdim. Aradaki uzaklığı hesapladım. Bir hamlede... kapabilirdim onu.

«Anlaşman, ha? Hey, arkadaş, unut onu sen! Anlaşma falan yok, tamam mı?»

«Tamam.» Sipere yatıp onun hamlesini yapmasını beklemeye karar verdim. Nedenini bilmeden kendimi parçalatmaya gerek yoktu. En kötü filmlerde bile katil her zaman kurbanına onu neden öldürdüğünü söylerdi. Bir zorunluluktan bu. Hakkımdı ayrıca benim.

O da umudumu boşa çıkarmadı. «Sana verdiğim o iki senaryo... boktan şeyler. Berbat.»

«En iyi sen bilirsin. Sen yazdın.»

«Hiç de ben yazmadım.»

«Üstlerinde adın var.»

«Ama ben yazmadım. Onlar her stüdyoyu dolaştı. Hepsinde reddedildi. Ölü senaryolar onlar. Sana verdim çünkü egzersize ihtiyacın vardır diye düşündüm.»

«Deri Tutkusu» yürüebilir.

«Sen yürütebilirsin, öyle mi?»

«Öyle.»

«Sen hiçbir şeyi yürütemezsin, taşkafa! Yazdıkların beş para etmiyor!»

«Sen mi karar vereceksin?»

Güldü. Hayranlık gizliydi gülüşünde. «Allah kahretsin,» dedi. «Bu odada benimle kilitlisin... ama korkmadığına inanmamı istiyorsun.»

«Neye inandığın şeyimin kenarında!»

Yine güldü. «Bok! Küstah serseri seni!»

«Bana söyleyecek başka bir şeyin yoksa gidiyorum.»

«Ana konuya girmemi istiyorsun, öyle mi?»

Masada kâğıtların üzerine koyduğu ağır şeyi elimde çevirip duruyordum. Çevirdiğimi ona göstermeye de çalışmaktaydım.

«Lütfen, babacığım, **vurma** bana!» diye alay etti.

«Sam bana şu kapıyı açman için sana on saniye veriyorum, yoksa canına okuyacağım.»

«Eh, ben de kapıyı açacak değilim. Yani henüz. Sen bunu görmeden olmaz.» Masanın üstünden bir yığın senaryo alıp getirdi, önüme koydu. Onların üzerine eğilerek soğuk bir sesle konuşmaya devam etti. Çılgın öfkesinden ancak bir iki santim uzaktaydım. «Bu senaryoları görüyor musun?» «Aşk Var Olmalı», yazarı Sam Gaynor. Çünkü sen yazdığına göre, herhalde iyi bir şeydir diye hesaplamıştım. Ün saldın çünkü. Zeki New York yazarı, tamam mı? Okumaya zahmet bile etmedim. Hâlâ da okumuş değilim. Yalnızca bir form doldurup kendi adıma telif hakkı çıkarttırdım. Sicile yazıldı. «Aşk Var Olmalı», yazarı Samuel J. Gaynor. Topu topu dört dolar tutuyor. Sen de denemelisin.»

«Ben daha önce telif hakkına başvurdum.»

«Bok vurdun.»

«Vurdum.» Vurmamıştım.

«Evet, anladık. Şu öteki senaryolara da bak. Sana verdiklerim de benim adıma kayıtlı. Aslında ikisini de yazan, burnunu atının gerisinden ayıramayan bir kovboy. Randy ona bir parmak bal çaldı, zavallı salak maden bulmuş gibi uçtu gitti memleketine.»

«Bu hile bana işlemez.»

«Öyle mi? Kendin yazdığını nasıl kanıtlayacaksın? Bana o teklif hakkı dolmasını yutturmaya kalkışma. Önce başvurmuş. Devenin nalı!»

«Başkaları okudu.»

«Kimler?»

«Morris bürosundakiler.»

«Bok! Benimle dalga geçme, Benny'ciğim. Korku içindeki yazarlar konusunda bilmediğim yoktur. Çıtır çıtır yerim onları. Her neyse, önemi yok. Yok ve işte nedeni.» Elindeki yazıları birer birer önüme fırlatmaya başladı. İskambil kâğıtları gibi. «Warner itleri, 20th Century serserileri, United Boklar, Universal Osursak, Columbia zırzopları, Metro Gwynn uyuzları... yaaa, Shakespeare, hepsi reddetti işte! Üstüne hangi ismi yazarsan yaz, ölü bu senaryo! Sen de ölüsün! Red mektuplarını görmek istiyor musun?» Bu sefer mektupları önüme attı. «Al, oku! 'Sathî', 'basit', 'sahte', 'hayalî'... bak ne sıfatlar takmışlar sana.»

Yavaş yavaş sabrım taşmaya başlıyordu. «Benim senaryomu kendi adına mı verdin?»

«Evet! Keşke yapmaz olsaydım! Şimdi artık kötü yazar diye adım çıktı. Senin yenilgilerine ortak olmadan sanki hayat yeterince zor değilmiş gibi!»

«Sen her zaman yapıyordun bu işi. O iki senaryo...»

«O bir numaraydı salak! Seni kandırmak için. Ama bir şey söyleyeyim, bir cesedi dirilteceğim diye kan ter içinde çalışman çok hoşuma gitti. Ve günün birinde eğer biri çıkar da senin bu pisliği satın almak isterse, telif hakkı hâlâ benim olacak. 'Aşk Var Olmalı', yazarı Samuel J. Gaynor.» Durakladı, yumuşamış gibi gülümsedi. «Şimdi de artık dikkatimizi başka bir konuya çevirelim,» dedi. «Bir televizyon oyununda Ron Garner adlı bir tip bir zamanlar beni herkesin önünde fena halde küçük düşürmüştü...»

İşaretimi almıştım. Tiyatro yazarı olarak, böyle işaretleri havada yakalamakta ustaydım. Yerimden fırladığım gibi tunç mikrofonu alaycı suratına indiriverdim. Burnunun çatırdadığını duydum, Sam'in arkaya doğru büküldüğünü gördüm. Yere yığıldı. Koca elleri burnunun eskiden bulunduğu yeri yoklar gibi oraya gitmişti. Kanlar öyle akıyordu ki, sanki birisi bir domatesin içine patlayıcı yerleştirmişti. Başına dikildim, o an için en uygun nutku söyledim. «Sammy, yavrum, o kovboyun kim olduğunu öğreneceğim. Onu alıp buraya getireceğim. İkimiz birlikte şeyini öyle bükeceğiz ki, sonunda kendi gerine girecek ve orada büyümeye devam edecek. Ondan sonra hayalarını tutuşturup alev alev yanarken ağzına tıkacağız, ağzına kapatıp seni seyredeceğiz. Bakalım ıslık çalabilecek misin o halde diye. Burnun kırıldı, salak. Ama onarılabilir. Bulursan burnunu tabii.»

Bürosundan ayrıldığım zaman kendimden fena halde memnundum. Randy Hampton'un oralarda bir dolapta saklı olmadığından emin olmak için dikkatli davranıyordum. Asansörü beklemeden merdivenlerden indim. Asansör belki bozulurdu. Ayaklar daha sağlandı. Sokağa çıktığım anda Randy Hampton'u gördüm. Şık arabasının direksiyonunda otuyordu. Gülümseliyordu. Hatta beni tek parça halinde görünce epey şaşaladığını bile söyleyebilirim. Ona doğru yürüyüp Humphrey Bogart numaramı çektim. «Ortağın odasında. Demin bir kamyonu çarptı, durumu iyi sayılmaz. Sana gelince, şişko ayılıp da cızlamı çektiğini anlayıncaya kadar kenti terketmek için bir saatin var. Takma ad kullanmak işine yaramaz!» Kapısını gümm diye kapattım. Dört nala kaldır-

mak istenilen bir atın sağırsına vurur gibi. «Yallah, ahbap,» dedim. «Okul tatil oldu.»

Randy Hampton'un gözleri kocaman suratından dışarı fırlayacak gibi oldu. Sonra arabasını sürüp uzaklaştı ve bir daha da görünmedi. Ben de arabama bindim, bir sigara yak-tım, kuzeye, tepelere doğru yöneldim.

Apansız başlayan sağnakta hızla çalışan cam silecekleri-ne bakarken kafamı toplamaya çalıştım. Zor olmadı. Sam Gaynor bütün gece halının üstünde yatacak değildi. Nerede oturduğumu da biliyordu. Yapılacak en akıllıca iş polisi ara-yıp itiraf etmek, her şeyi anlatmak, paramın satın alabile-ceği en iyi avukatı tutmaktı. Ama ben akıllı değildim ki!

Cep defterimde Jack Rush'ın adresini buldum. Beverly Hills'de oturuyordu tabii. Pek uzak sayılmazdı. Porsche'me yüklendim, sinyali hemen aldı. Beş dakika dolmadan Jack Rush'ın evinin önündeydim. Vakit gece yarısını geçmişti. Uyuyordu Jack. Buna üzüldüm.

Kapıyı çaldım. Bir köpek havladı. Pencereden bir uzak doğulu surat bana baktı. «Aç kapıyı, Moto,» dedim ona sı-ritarak. «Patronuna da önemli olduğunu söyle. Marş marş!»

Çekik gözler kayboldu, yerinde Jack Rush belirdi. Sırtın-da sabahlık, ayağında kırmızı terliklerle. Kapıyı açıp beni içeri aldı. Yanından geçtim, sigaramı gül saksısına silkeledim. «Önemli olmasaydı bu saatte gelmezdim,» dedim. «Yağmur-dan kaçalım bir an önce.»

Şaşırmış görünmüyordu. Belki vakit çok geç olduğundan. Belki de aslında yağmur yağmadığı için. Onun peşi sıra ça-lışma odasına yürüdüm. Ajanlar iyi bir hayat sürüyorlardı. Lüks. Olup biteni ona olduğu gibi anlattım. Önce şoka ka-pıldı. Sonra yalnızca şaşırmış gibi göründü. Az sonra sıkkin bir hal takındı. «Sam Gaynor'u herkes bilir,» dedi. «Bu dol-mayı nasıl yuttun sen?»

«Kimse beni sevmiyordu.»

«Ne?»

«Bir kumar oynadım.»

«O buranın ünlü sahtekârı. Bir kırmızı burun taksan, tam palyaço olacak.»

«Kırmızı burnu ben taktım.»

«Ben, söylediklerini anlayamıyorum, yavaş ol.»

«Bana bir tek şey söyle. Columbia ile işi var mıydı onun?»

«Güney Amerika'da bir ülke olan Columbia'yı demek is-

tiyorsan, belki olabilir. Belki orada tarla kiralamış, muz fılan ekiyordu. Ama Columbia film şirketi? O mu söyledi sana?»

«Evet. Gözlerime baka baka söyledi.»

«Onun için buralarda ne diyorlar, biliyor musun? Sam Gaynor yetenekten kaybını, dürüstlükten kaybıyla dengeliyor diyorlar. Yönetmenliğe de heves ediyor. Deliler koğuşunu bile yönetemez o.»

«Şimdi anlamaya başlıyorum.»

«Senin senaryonun telif hakkını almasına gelince, onu dert etme.»

«Etmiyorum.»

«Yo, Paramount'da senaryoları okuyan kız var. Gail Rosen... tanıyor musun?»

«Uzun saçlı, kahküllü, yirmi beş yirmi altılık bir kız mı?»

«Hayır.»

«Tanıyorum.»

«Her neyse, benim arkadaşımdır. Senin senaryon gelince okumuş. O red mektubuyla geri yollamadan önce. Çünkü adı hoşuna gitmiş.»

«Aferin Gail'e. Bir yere bir iz bıraktığımdan emindim. Devam et.»

«Jackson Dowe'un takma ad olduğunu anlamış, çünkü daha önce hiç duymamışmış ve eser de amatörce yazılmış bir şey değilmiş.»

«Aferin akıllı kıza.»

«Senaryoyu sana her zamanki mektupla geri yollamış. Yani demiş ki, 'okuyamıyoruz, çünkü tanınan bir...'»

«Onu boşver de devam et.»

«Olur. Jackson Dowe'un verdiği adresin, Ben Webber'in adresini olduğunu farketmiş. Bunun üzerine telefon idaresine de sorup onaylamış.»

«Zeki telefon idaresi.»

«Sonra beni aradı çünkü beni hâlâ senin ajanın sanıyormuş ve neden beni atlayıp yazıyı direkt yolladığını merak etmiş. Ben? İyi misin? Biraz kahve ister misin? Bir tuhaf görünüyorsun. Haydi Wong'a söyleyeyim de bize kahve yap-sın.»

«Wong mu?»

«Evet.»

«İstemem, teşekkür ederim.»

«Her neyse, Gail Rosen senin tanıgın. Herhalde ben de tanıgını, çünkü telefonda bana senaryonun özetini de anlatmıştı. Bütün bunlar Sam Gaynor telif hakkını almadan çok daha önce oldu tabii ki. Buna mahkemede yemin edebilirim.»

«Beğenmiş miydin?»

«Hem evet, hem de hayır. Beğendim, çünkü zekice ve isyankârdı. Beğenmedim çünkü çok hayal ürünü ve öyle şeyler satılmıyor. Yani artık satılmıyor. O senaryo hiç satılmaz, Ben. Bunun yazının kalitesiyle de ilgisi yok. Sana bu konuda ne söylerlerse söylesinler, o senaryo iyidir diyemezler, çünkü iyi olduğunu düşünmekten korkarlar.»

«Yani telif hakkının kimde olduğunu dert etmeme sence hiç gerek yok.»

«Tam tersine. Sam Gaynor'u kıştırırsan bu sanayiye büyük iyilik etmiş olursun.»

«Ah, bilmezsin ne kadar isterim bu sanayiye iyilik etmeyi.»

«Onu hangi suçlu olursa olsun kıştır. Korsanlık, kopyacılık, nefesi kokmak... ben avukat değilim ama, bir yerden kıştırabileceğinden eminim. O söylediğin sekreterlere gelince, onları gelip gidenlerin gözünü boyamak için oturtuyor orada. İşlerinin yolunda gittiği izlenimini yaratmak için. Aslında o kızlar haftanın altı gecesini Santa Monica'daki barlarda çalışıyorlar.»

«Ya ortağı? Bay Gülümser Gülümseroğlu?»

«Hampton mu? O teneke mahallesinden. Hapis yatmış deseler pek şaşmam. Dedikodulara göre başka bir isim altında yatmış zaten.»

«Örümcek yuvası.»

«Hem de en kötü cinsinden. Sen oradan ayrılalı ne kadar oldu?»

«Yarım saat.»

«Herhalde şimdi senin eve doğru gidiyorlardır.»

«Hampton gitmez. Tahminimde yanılmamışsam şu anda San Fransisco yolunun yarısına varmıştır.»

«Ben Gaynor'dan söz ediyorum.»

«Onu bir kere hakladım, yine haklarım.»

«Tanrı aşkına, Ben, çılgınlar gibi konuşuyorsun.»

«Bu meslekte gerekli bir nitelik.»

«Bu gece burada kal. Hemen polisi ara. Olup biteni anlat. Bırak onlar düşünsün.»

«Olmaz. Polis olmaz.»

«Ben? Sana vurdu mu?»

«Ona fırsat bırakmadım. Babasının mikrofonunu kap-
tığım gibi burnunun direğine indirdim.»

«Wong sana konuk odasını hazırlasın.»

«Yok. Japon istemem.»

«O Çinli.»

«Konuk odası istemem.»

«Ben, belki de doktor çağırırsam iyi olur.»

«Kendini iyi hissetmiyor musun?»

«Ben, Allah iyiliğini versin! Nereye gideceksin?»

«Evime.»

«Ciddi söylüyor olamazsın.»

«Ciddiyim. Pikabı çalar bırakmıştım. Tek Dooley Wilson
plağım da üstünde.»

«Sam Gaynor bir katildir. Gideceği ilk yer de senin
evin.»

«Herkes ölür.»

«Ben polisi arayıp bilgi veririm.»

«İstediyini yapmakta özgürsün, Jack. Her koyun kendi
bacağından asılır. Buranın başka bir çıkışı var mı?»

Eve yaklaşıyordum. Kafam, Sam Gaynor'un vurmasına
ramak kalan yumruğun etkisiyle hâlâ zonkluyordu. Saat ya
yarım ya da bire çeyrek vardı. Evimdeki bütün ışıklar yanı-
yordu ama onları ben kendim yanar bırakmıştım. Eğer Sam
Gaynor beni burada bekliyorsa, burnu hâlâ kanıyor olma-
lıydı. Nezaket ziyaretine gelmeden önce onu tamir ettirir di-
ye bir duygu vardı içimde. Bu da bana, bir karşılama hazır-
lığı yapmak için vakit kazandıracaktı.

Garaja girip motoru susturdum. Ortalık sessizdi. Ama
bu, içerde kimse yok demek değildi. Arabasını uzakta bir yer-
de bırakıp yürümüş, eve girmiş olabilirdi. Evi her zaman dik-
kati çekecek kadar açık bırakırdım çünkü.

Dolaşıp arka kapıya gittim, kiler odasına girdim. Elektrik
sigortası oradaydı. Kutuyu açtım ve evdeki her ışığı öldür-
düm. Beş dakika kadar sonra pabuçlarımı çıkardım, bir fare
sessizliğiyle yatak odama geçtim. Gözlerim karanlığa alış-
mıştı ama yine de dikkatli davranıyordum. Olanca dikkatim-
le dinledim. Kızılderililer gibi. Her sesin kendine göre bir
anlamı vardı... ama burada ses falan yoktu. Hem de hiç.
Hiçbir şey. Cereyan olmadığı için elektrikli aletler çalışmı-

yordu. Buzdolabı uğuldamıyordu. Hava tertibatı durmuştu. Dooley Wilson da artık piyano çalmıyordu.

Bu evde benden başka hiç kimse yoktu. Tekrar sigortalara dönüp cereyanı verdim, salona döndüm, oturup durumu düşünmeye başladım. Sam Gaynor'un peşimden geleceğine hiç kuşku yoktu. Tek sorun, ne zaman geleceğiydi. Evde sa-lata çatallarından başka silahım yoktu. Gerekirse kullanırdım onları.

California yalnızlığım içinde birden aklıma o geldi. Ginnie. İnanılmaz Ginnie. Orada tek başıma oturup Sam Gaynor'un öfkesini beklerken, bliincim ta uzaklarda, sisler arasında kalan kızı aramaya koşmuştu. Bulanıklığın içinde onun yüzü belirginleşti. Tatlı bir yüz. Bütün saçma soruların cevabıydı sanki. Bir tek ışık. Bir tek çiçek. Gül goncası.

Seviyordum onu. Tanrım, nasıl da seviyordum. Tepe-sinden tırnağının ucuna kadar seviyordum. Bir zamanlar sevmiştim, hâlâ da seviyordum. Pittsburgh'dan Los Angeles'e gelene kadar her tersliğe toslamış, her köprüye para ödemiş-tim ve sonunda elimde hiçbir şey kalmıyordu.

Oysa dahası olmalıydı. İnsan hayata, sağrısına atılan bir tokatla başlayıp, kıcına indirilen bir çiftleyle bitiremezdi. Sevgili arabama bindim, hayatımı güneye doğru yönelttim. Havaalanına.

ginnie

1953

New York'ta sayısız haftalar boyunca utanılacak kadar lüks bir yaşam sürdürdükten sonra Johnny beni yanına alıp götürdü... önce San Fransisco'ya, sonra da oradan Los Angeles'e. San Fransisco anlatılacak gibi değildi. Pırıl pırıl, çok pahalı ve çok eğlenceli. Kentte ve çevresinde haftalarca kaldık. Big Sur'e, Carmel'e, Monterey'e gidip geldik. Johnny'nin arasıra gitmesi gerekiyordu ama ben her zaman yapacak bir şeyler buluyordum, çünkü San Fransisco harika bir yerdi. Pasifik Kıyı Otoyolu boyunca San Simeon'a inişi tarif etmek için ise kelime bulmaya olanak yok.

Ama Los Angeles'de bulunmak çok garip bir duyguydu. Ben'in orada olduğunu biliyordum çünkü. Oralarda bir yerde. Hollywood'da, Beverly Hills'de ya da Bel Air'de. Biz de Bel Air'de kalıyorduk. Öyle bir süit tutmuştuk ki, Ben Hur'un arabası bile girebilirdi içine. Johnny bir takım kodamanlarla golf oynayıp duruyordu. Ben o adamları ancak akşam yemeğinde görebiliyordum. Beni mutlu tutabilmek için üstü açık, küçük, beyaz bir Mercedes kiraladı... sırf benim için. Çok şekerdi. Yani bir tayım olmuş gibi.

İlk günü arabamı tâ Santa Monica'ya kadar sürdüm. Orada bir yerde durup güney California'nın Pasifik manzarasını seyrettim. Birkaç çılgın sörfçü kendilerini öldürmeye çalışıyorlardı ama bir türlü ölmüyorlardı. Dönüp tekrar Bel Air'e yollandım.

Yolda bir spor arabanın kesinlikle beni izlemekte olduğunu farkettim. Ömrümde gördüğüm en parlak kırmızı araba. Dikiz aynamda sürücüyü de görebiliyordum ama, güneş arkasından geldiği için yüzünü seçemiyordum. Herhalde ölü-

me meydan okuyan gençlerden biri, diye düşündüm. Birkaç kere bana çarpacak gibi olduğu için onu silkelemeye karar verdim.

Bir benzin deposunda ansızın sağa sönüp, kırmızı salığın otoyol boyunca uzaklaşmasını izledim. Orada bir süre bekledim, öldürmeme ramak kalan insanlardan özür diledim, sonra otele geldim.

Araba kullanmasını biliyordum ama, en iyi sürücülerden sayılmazdım. Okuldan postalandığım zaman yeni öğrenmiştim bu işi henüz. Her neyse, otele sakatlanmadan dönmeyi başardım ve yemeğe hazırlandım. Chasen'de yedik. Joan Crawford oradaydı. Masasına koşup imza istemek için kendimi zor tuttum. Ya da saçından bir bukle. Salatasından bir lokma... herhangi bir şey.

Zamanı bilmek zor oluyordu. Her şey öyle anlamsız, öyle önemsizdi ki. Bir profesyonelden tenis dersleri aldım. Ama adam topa nasıl vurduğuma değil, kalçamı nasıl kıvırdığıma bakıyordu. Her ne kadar tenisin acemisiysem de, kalça hatası diye bir şey olmadığını yine de biliyordum. Dersi hemen kestim. Tenis falan öğreniyor değildim çünkü. Adam da giderek cesaret kazanıyordu.

Bol bol yüzdüm, güneş banyosu yaptım, havuz başında çevreme insanlar toplayıp durdum. Ben istemeden birikiyordu millet yanıma. Bu yüzden sık sık arabamla plaja gidip oradan tek başıma denize girer oldum. Taa uzağa. Malibu plajından da ileriye. Kayalık bir yer bulmuştum. Yalnız kalabiliyordum orada. Adını Point Vista koydum. Neden diye hiç sormayın bile. Ne sivriliği vardı, ne de manzarası. Ama bu deyim bir filmde mi, neredense, aklımda kalmıştı. Süslü bir kelimeydi işte.

Yanıma bir kitap alıp arabamla Point Vista'ya gidiyor, düşüncelerimin dağınık uçuşmasına izin veriyordum. Yirmi bir yaşına sinsi sinsi yaklaşıyordum. Bir kere oraya vardım mı, artık boş hayallere vakit ayıramayacağıma dair bir duygu vardı içimde. Ama o güne kadar... çocuk sayıldım daha. Amma çocuk! Bir milyonerin metresi! Bikiniyi giymiş, bir battaniyenin üzerine uzanmış... plajda. Çocukluktan bir milyar mil uzakta, bakirelikten de 180 derece...

Johnny hiç Hollywood insanlarıyla düşüp kalkmıyordu. Onun dostları lacivert bleyzerli, beyaz pantolonlu bir yığın kibarlardı. Demek ki herhangi birinin evinde Ben'e rast-

lama olasılığım yoktu. Yine de Ben'e bu kadar yakın olmak geceleri uykumu kaçırıyor, gündüzlerimin de canına okuyordu. Özlüyordum onu. Sevgili olarak değil. Sanmıyorum, çünkü o günler çok gerilerde kalmıştı artık. Dumanı tütemezdi. Ama hayatımın bir parçası olarak, arkadaşım olarak... Çok genç olduğum, korkunç derecede hassas olduğum ve kor-karım tehlikeli şekilde budala olduğum günlerin bir parçası olarak.

Anılar katı değildi. Aradan geçen bir buçuk yıl, sivri kö-seleri törpülemiş, düzeltmişti. Eğer Ben'le tekrar karşılaş-sam, kürelerin klasik çakışması gibi olmayacaktı. New Or-leans'daki Mardi Gras'da Siegfried'in Brunhilde'yle karşılaş-ması gibi de olmayacaktı. Daha çok Donald O'Connor, Deb-bie Reynolds rastlamasına benzeyecekti. «Merhaba» diye-ceklik birbirimize, sonra kolkola girip atlı karıncanın çev-resinde bir iki tur atacaktık. Elimizdeki pamuk helvalarını yiyip bitirinceye kadar.

Ben Webber benim ilk sevgilimdi. Ona **masumiyet** de-dikleri şeyimi vermiştim. Bekâretimi onun kollarında kaybet-miştim. Amma da arkaik bir kelime. Bekâretimi kaybetmek. Sanki kahverengi bir kesekâğıdının içindeymiş de otobüste unutmuşum gibi, Ben'den bu yana yalnızca iki erkek tanımış-tım. Ondan önce ise hiç. Hızlı bir dünya kadını için hiç de fazla sayılmazdı bu kadarı. Richie Pickering, ihtirassız bir serüven olmuştu. Fırtınada sığınacak bir liman. Üstelik de yanlış bir liman. Beni istismar etmiş, ben de onu bırak-mıştım. Johnny Farrar'a gelince, itiraf etmek gerekir ki bu serüven henüz yükseliş dönemindeydi. Günlük tatminlerden daha derin şeylere dayanıyordu. İzin veriyorum öyle olma-sına. Fırsat veriyordum. İçinde kaybolmuş değildim. Ken-dim yönetiyordum. Usta balıkçıların oltalarına takılan balık-la oynamaları gibi. Önce misinayı salıyordum. Takılmış-sa... harika. Onunla resim çektirip **Spor** dergisinde yayın-latırdım. Sonra da yeni bir balık yakalamaya uğraşırdım.

Hayatımda hoşuma gitmeyen şey, sürekli bir ılık duyguy-du. İnsan ılık ateşte belki ısınabilirdi ama, asla kaynaya-mazdı. Zaten ısınıncaya kadar da canı sıkılmış olurdu.

Los Angeles ve çevresine (Palm Springs, Santa Barba-ra) üç hafta geçirdiğimizde, altım karıncalanmaya başla-mıştı bile. Johnny'de kusur yoktu. Hoş ve ilgili. Onu öfkelen-dirdiğim tek olay, beş kişilik soframı bastığı zamandı. Del-

monico'da. O zaman pek farkına varmamıştım ama, kızmasından hoşlanıyordum. O gün bana baktığında gerçekten bakmıştı işte. Konuştuğu zaman sesinde her zamankinden fazla bir güç vardı. Yumrukları sıkılıydı. Çenesi seyiriyordu. Yani o zaman yaşadığımı anlamıştım demek istiyorum. Anlamıştım, çünkü bana vurmak üzere olduğunu hissetmiştim.

Noel'i Palm Springs'de, Yılbaşı'nı Acapulco'da geçirdik. Derken Ocak ayı Şubatın içinde eridi, Nisan da Martı kovalayarak geldi. Yeni lokantalar, partiler, aklıma getiremeyeceğim kadar fazla para. Ve dayanamayacağım bir tekdüzelik. Johnny iki kere Denver'e gitti. Gerçi üç günden fazla kalmadı ama, yine de beni Bel Air'de yalnız bıraktı. Bütün bunların amaçsızlığı... zaman kaybı... kaybolan bendim.

Bunca yılı bir havuz başını süslemek için mi yaşamıştım? Değerim bu muydu? 1954 yılına katkım bu kadar mı olacaktı? Johnny Farrar'a gerçekten âşık mıydım, yoksa olmak mı istiyordum? Böyle boş boş bekleyip sonunda uzaklaşmalı mıydım... onun da söylediği gibi? Yoksa yapışmalı mıydım? Kan ter içinde uğraşmalı mıydım? Onu hayran etmeyi, kendisiyle evlenmem için bana yalvarmasını mı sağlamalıydım? O günlerde içinde yaşadığımız atom çağının en önemli sorunları olarak tarih kitapları bunları mı yazacaktı acaba?

Johnny döndüğünde öyle güzeldim ki, kendim bile gözlerimi kendimden alamıyordum. İçgüdüm bana harekete geçmenin tam zamanı olduğunu söyledi. Adımımı atmanın yani. Bir daha hiçbir zaman bu kadar güzel olacak değildim. Artık gidiş hep yokuş aşağı olacaktı. Buruşuklar, sarkmalar falan filan. Sonra çatlaklar, karaciğer lekeleri, estetik ameliyatları... peşpeşe. Ayaklarım yerden kesilinceye kadar.

İyice süslendim. Tanrılara sunulacak bir kurban gibi. Beyaz uzun elbise... dar, yakası açık, bir yanı yırtmaçlı. Saçlarımda çiçekler... Ofelya'ya ithaf. Ve yalınayak. Evet, Bel Air Otelinin lobisinde resmen yalınayaktım. Tek sebebi de bu fikrin hoşuma gitmesiydi. Johnny'nin içeriye girdiğini gördüğüm zaman bir rüyadan çıkmışım gibi ona doğru yürüdüm, kollarımı vücuduna sarıp onu parfümümle kuşattım. Dilimi kulağına dokundururken «Evine hoşgeldin, Johnny,» diye fısıldadım. «Aklımda yalnızca bir tek şey var.» O da cevap olarak «Haydi giyin, yemeği Barringerlerle yiyeceğiz. Ayağına da Tanrı aşkına pabuç giy,» dedi.

İşte çıplak ayak masalının ve iyi niyetlerin ödülü bu kadar oldu. Barringerlerle yenecek yemeğe gelince... zaten bir süreden beri bekliyordum. Saat altı haberlerinde birden patlayan bomba haber sayılmazdı pek. Epey zamandan beri bu konuyu nasıl idare edeceğimi düşünecek vakit bulmuştum. Yani kendimi alıştırmış, ısıtmıştım. New York'ta lafını etmişti Johnny. Ve yalnızca gerçeklerle ilgilenen bir insan olduğu için de, günün birinde bunun nasılsa başıma geleceğini biliyordum. Kendimi sıyırmak için bazı bahaneler de gelmişti aklıma: Hepatit, momonukleos, bilek burkma, dış gebelik, sebepsiz kusma, intihar. Ama kendimi görünmez hale getirmediğim kurtulamayacağımı biliyordum. Görünmez olmaya çalıştım. Uzun boylu, güneş yanığı bir sarışın kolay kolay görünmez olamıyor. Boşuna denemeyin.

«Çok güzel olmanı istiyorum,» dedi Johnny duşa girerken. «Maggie'nin yanında sönük kalmak istemiyorsan epey çaba göstermen şart.»

«Ya! O kadar mı güzel?»

«Bilmem? Kleopatra güzel miydi?»

«Kleopatra on altı yaşındaydı. Maggie Barringer kaç yaşında?»

«Bilmem... belki otuz.»

«O kadar yaşlı mı?» Halt etmişsin, Johnny Farrar. Ama bunu yutturabilecek bir tek kişi varsa, o da Maggie idi kuşkusuz. O zaman da beni doğurduğunda dokuz, Mary Ann'i doğurduğunda ise beş yaşında olması gerekiyordu. Çok hoş... bir mucize.

Benim için sarsıcı olacağını biliyordum. Onun için değil. Bu buluşmayı zevkli bulacaktı o belki de. Ama benim için! Herhalde kekelemeye başlayacak, altımı ıslatacaktım. Bu konuda tek avantajım, benim durumu önceden bilmemdi. O bilmiyordu yemekte benimle karşılaşacağını. Meğer ki... «Johnny?»

«Ne var?»

«Bayan Barringer benim hakkımda bir şey biliyor mu?»

«Hayır, hiçbir şey bilmiyor.»

«Adımı falan?»

«Ona hiçbir şey söylemedim. Şaşırmasını istiyorum.»

Sustum. Evet, Maggie şaşıracaktı. Hem de nasıl... Ama şoka falan kapılacak değildi. Hiçbir şey şoka sürükleyemedi Maggie'yi. Bundan emindim. Meğer ki karşılaştığımızda

Johnny çırlıçıplak olsun, ben onun arkasında durup onu habire pompalıyor olayım ve bir yandan da «İngiltere her zaman var olacak,» diyeyim. Belki o zaman...

Korkuyordum. Bu konuda kendi kendimi kandırmaya gerek yoktu. Kevin Barringer kim olursa olsun, aynı zamanda benim üvey babamdı. Zengin bir üvey babam vardı. Pamuk Prenses misali. Ne zaman evlenmişti Maggie? Her halde iki yıldan eski olmalıydı. St. Regis fiyaskosundan önce. O zaman da Barringer adını kullanıyordu çünkü. Yeniden evlenmesi için babamın öldüğünü de biliyor olmalıydı. Babamın cenazesine gelmemişti. Acaba ne kadar sonra duymuştu olayı? Babamın mirasından pay istemiş miydi? İstemiş de kabul ettirmişse, ben büyük ihtimalle açığa çıktım demekti. Benim payım, Mary Ann'inkiyle birlikte, Maggie'nin hazinesine katılverecekti. Kevin Barringer gerçekten büyük petrolcü müydü, yoksa bana düşecek parayla mı yaşıyordu? O paraların benim olmasına birkaç hafta kalmışken hem de. İşler karıştı biraz. Annemle karşılaşmak için dişlerime kadar süslendim. Gizli bir şeyler ortaya dökülecekti o gece. Eğlenceli olacağı benziyordu.

Johnny... öff, amma da yakışıklıydı. Çok güzel bir erkekti. Film artisti olmalıydı. Helga Nathan'dan ders alsa olabilirdi de. Tabii kadının durmadan fırlayan memesine dayanabilirse. Kadife glymişti. Gece mavisi bir frak. Yakası gümüş rengi. Pantolon da ona uygun. Ben? Ben öyle soluk kesecek kadar güzeldim ki, taç giysem İngiltere bile kabul ederdi beni. Soluk, toz mavisi saten gece elbisesi. Üstüme o kadar sıkı oturuyordu ki, rengi bej olsa çıplak gezmek suçundan tutuklanabilirdim. Sırtı popoma kadar açıktı. Önü de en alt kaburgama kadar. İki göğsüm üzerinden gelen ince parçalar ensemde düğüm oluyordu. Elmas kolye, elmas küpeler. Ve de bir elmas yüzük... Tırnaklarımdan iki tanesini yemiş olduğum için dirseğime kadar gelen eldivenler giymeyi tercih etmiştim. Bu yüzden yüzüğümü kimseler görmedi.

Limousine arabayla gittik. Nereye... bilmiyordum. Ortalık karanlıktı. Benim aklım da nereye gittiğimizden çok, oraya varınca nasıl davranacağım konusundaydı.

Beverly Hills'de bir yerlerdeydik. Zaten seçkinlere ait olan Beverly Hills'in daha seçkin bir kesiminde. Özel bir evde yiyecektik herhalde. Lokanta olamazdı. Korkunç bir dü-

şünce ensemden doğru bir elektrik akımı yaydı. Johnny ile ben tek konuklar mı olacaktık? Cevap: Herhalde... çünkü arabamızı parkettiğimiz yerde başka hiç araba yoktu. Oysa modaya uyarak vaktinden bir saat geç gelmiştik.

Ev inanılacak gibi değildi. Zaten akla hayale gelecek gibi değildi. İspanyol. Beyaz. Her yanında demirler. Bahçe kapısı, çitler, kocaman, siyah demirlerden. Projektörler aydınlatıyordu duvarları. Sanki **Rüzgâr Gibi Geçti**'nin galasına gelmiştik. Yüzme havuzuna gelince... bir göl. Herhangi bir göl de değil. Michigan gölü. Dipten ışıklandırılmış. Rengi turkuaz. Herhalde burasını MGM stüdyoları Esther Williams'a ithaf olsun diye yaptırmıştı. Ama Esther o sırada suyun altındaydı besbelli. Yoksa kabul etmezdi. Çünkü ortalıkta ne orkide vardı, ne Van Johnson, ne de Lauritz Melchior.

Johnny düşüncelerimi okuyordu. «Dert etme, kiralandılar burasını,» dedi.

«Kimden? Ağa Han'dan mı?»

«Tyler diye birinden. Elmas işi yapıyor.»

«Yemeğe bir tek biz mi davetliyiz?»

«Öyle görünüyor.»

«Gölü sırf bizim için böyle doldurmak ne yazık!»

«Ne?»

«Mayolarımızı getirmemiz gerekmez miydi?»

«Herhalde bize uyacak mayoları vardır.»

«Evet. Ama platin suda yüzer mi?»

«Sevgili, bence bu gece Maggie Barringer dengini bulacak.»

«Greta Garbo mu geliyor yoksa?»

Üniformalı şoför altımızdaki savaş gemisini mermer bir saçağın altına çekti, beyaz ceketli bir adam gelip kapıyı açtı. «Çabuk ol!» diye seslendim ona. «Sancılar otuz saniye de bire indi!»

Johnny beni dirseğiyle dürttü, şakacılığımдан hoşlanmadığını belli etti.

Beyaz ceketli uşak (herhalde uşaktı, çünkü manav olamazdı besbelli,) bizi merdivenlerden yukarı götürürken lüzumumuz de görünmez oldu. Uşak bizim geçmemiz için kapıyı açık tuttu. Yalnızca holü görebiliyordum. Yüzlerce milik bir hol. Siyah bir avize. Üzerinde gerçek mumlar yanıyor. Ya gizli bir derneğe kabul edilecektim, ya da cadıların toplantısına gelmişim.

Ev sahibemiz holün karşı tarafından ağır ağır bize doğru yaklaşıırken kalbim bir step figürü yaptı. Öff, amma da zarif hareket ediyordu! Rüzgâr esiyormuş gibi vücuduna sarılan siyah elbisesinin içinde amma da güzeldi! Daha yaklaştıkça farkettim... gerçekten harikulade güzeldi. Her zamankinden bile güzeldi. Yaşı asla tahmin edilemeyen, önemli de olmayan o ince, soylu kadınlardan biri. Birden içimi bir gurur kapladı. Ne kadar güzel annem vardı!

Beni gördü. Ama tanıdıysa bile hiç renk vermedi. Johnny tanıştırmaya törenine girişti. «Maggie Barringer, size Ginnie Maitland'ı takdim edebilir miyim?»

Maggie bana elini uzattı. «Ginnie, gelebildiğine çok memnun oldum.»

Ben de cevap olarak, «Vive la France,» dedim. Johnny aklımı kaçırdığımı sandı.

Maggie gülümsedi, ama sarsılmadı. Büyük silahımı ateşlemiştim ona. Son silahımı. Ve hiç etkilienmemişti. Yanından geçip gitmişti mermilerim. Pencereden çıkmış, yüzme havuzunun üzerinden uçmuş, okyanusu aşmış, yakında Malaya üzerine düşüp patlayacaktı. Provasını yapmış olduğum tek repliğim de buydu. Bundan sonra, artık kendi başıma oynayacaktım. Stan Arlen programı bile böyle değildi.

Maggie benim ve Johnny'nin koluna girdi, bizi bara doğru yürüttü. Uygun adım ilerliyorduk. **Jackie Gleason Show'u** açıyormuşuz gibi.

Kevin Barringer beyaz yeleli, uzun boylu bir adamdı. Görünüşü bir milyar dolar gibiydi. Ününe uygun olarak. Sallonda bir barmenle bir servöz vardı. Bir de biz dördümüz. Kocaman glob ışıklar... her şey koyu renk maundan. Bana hep çok lüks gelen bir mobilya. Yerde bir acem halısı. Belki kırk metre boyunda. Duvarlarda yerden tavana kadar renkli camlar. Arkadan ışıktandırılmış. Ve bar... otuz metre boyunda. Üstü pırıl pırıl, kaygan. Kenarında pirinç bir ray. Önünde bir düzine deri kaplı sandalye. Her birinin boyu benim kadar.

Sohbet önemsiz konulardaydı. Çoğunlukla Johnny ve Kevin konuşuyorlardı. Johnny'nin bu arkaik dilde bu kadar başarılı olmasına şaşıyordum ama... beceriyordu.

Maggie ile ben daha sessizdik. Karşıdakinin ne yapacağına göre kendimizi hazırlıyorduk. Barmen, şampanyayı açtığı anda Maggie «Vive la France!» diyerek bir puan kazandı.

Erkekler bunun ne anlama geldiğini anlamadılar ama ben bildim ve güldüm. Koşullar değişik olsa, Maggie ile ben ne kadar iyi arkadaş olabilirdik, diye geçirdim aklımdan.

Erkekler bilardo odasına geçtiler. Ya da savaş odasına, ganimet odasına... ilk defa olarak Maggie ile yalnız kaldık. Salonun ortasında. Işıkların tam altında. O şahane gülümsemesiyle gülümsedi, «Soruların var mı?» dedi.

«Evet. Bir yığın.»

«Başla.»

«Kevin benim üvey babam mı?»

«Hayır. Annenin dostu.»

«Adını kullanıyorsun.»

«Kredi kartlarını da kullanıyorum.»

«Evli değil misiniz?»

«Johnny ile sen ne kadar evliyseniz, biz de o kadar evliyiz.»

«Babamın öldüğünü biliyorsun.»

«Evet.»

«Cenazeye gelmedin.»

«O zaman bilmiyordum. Çok sonra duydum. Ablanla Walter'e yeni yıl tebriki için telefon ettiğimde. Sen gelip Ben'le beni yakaladıktan bile sonra. O konudan söz etmek istiyor musun?»

«Bilmem. Ya sen?»

«Yalnızca çocuğa sonra ne olduğunu merak ediyorum.»

«Olan tek şey... ben onu bıraktım.»

«Açıklaması için ona fırsat tanıdın mı?»

«Hayır. Açıklayabilir miydi?»

«Çok tatlı ve zeki bir çocuktü. Aynı anda ikimizin hayatına girdiğinden de zerre kadar haberi yoktu. Ne oldu ona acaba?»

«Buralarda. Film senaryosu yazıyor.»

«Onu görüyor musun?»

«Ya sen?»

«Hayır. Ama isterdim.»

«Sana telefon numarasını bulurum.»

«Lütfen bul. Onu aile içinde tutmak hoş olur.»

«Babamın malıyla durumun nasıl?»

«Tam istediğim gibi. Hiç ilgim yok.»

«Hak iddia etmedin mi?»

«Hakkım var mıydı?»

«Onu çok incittin. Beni de incittin.»

«Sanırım incittim. Ama o ikiyüzlü hayatı daha fazla sürdüremezdim. Kötü bir anneydim. O role devam etseydim. seni daha da çok incitirdim. Haklı çıktım sonunda. İyi yetiştin. Bağımsızsın. Sağlamsın. Ve hâlâ da gençsin.»

«Artık pek o kadar genç değilim gibi geliyor.»

«Birkaç haftaya kadar yirmi bir yaşında olacaksın. Pek o kadar yaşlı sayılmazsın.»

«Hatırladığına şaşırdım.»

«Şaşıрма. Hiçbir zaman geriye bakmadığımı sanma... ve düşünmediğimi. Beni bir orospu, bir şehvet düşkününü olarak görmenden üzüntü duymuyorum. Böyle düşünmeye her türlü hakkın var. Ama insanlıktan mahrum biri sanma beni. Yanılırsın o zaman.»

«Peki.»

«Sana büyük bir servet kalacak.»

«Mary Ann hâlâ bitirmemişse.»

«Bitirmedi. State National Banka'sında duruyor. Stamford'da. Seni bekliyor.»

«Kontrol mu ediyorsun?»

«Meşgul programım izin verdiği kadar.»

«Yaşadığın hayattan hoşlanıyor musun?»

«Evet. Sen?»

«Bizim anne kız olduğumuzu bilseler ne yaparlardı?»

«Burulurlardı sanırım.»

«Herhalde. Senin imajından bir şeyler eksilirdi, değil mi?»

«Kesinlikle. Onlara söylemek niyetinde misin?»

«Düşünüyorum.»

«Baştan beri düşünüyorsun. İsteddiğini yapabilirsin. Herhalde Johnny'den sır falan saklamıyorsundur.»

«Johnny ile ben evleneceğiz.»

«Onun da haberi var mı?»

«Sanırım.»

«O halde, tebrikler.»

«Sen böyle daha ne kadar devam edeceksin?»

«Herhalde Kevin benden bıkmıncaya kadar.»

«Hiç bıkmayabilir. Çok güzelsin.»

«Sen kendin de fena sayılmazsın.»

«Kevin sana para veriyor mu?»

«Hem de nasıl.»

«Hiç biriktiriyor musun?»

«Ne münasebet!»

«Günün birinde pişman olabilirsin.»

«Olmam canım. Para biriktirmek bir kadını orospu eder.

Harcamak ise onu... tehlikeli bir kadın eder.»

«Hatırlamaya çalışırım.»

«Dost olacak mıyız, Ginnie?»

«Nasıl olabiliriz ki?»

«Ben de bilemiyorum. Gel, yemeğe gidelim. Bildircin se-
ver misin?»

«Evet. Özellikle Dördüncü Senfonisini.»

«Komik.»

«Hayatımı bombok ettin Maggie.»

«Ben'i kaçırmakla mı?»

«O da var.»

«Bir sır. Sana bir sır söyleyeceğim, tamam mı?»

«Lütfen.»

«Seni sevseydi arkandan gelirdi. Asla kaçmana razı ol-
mazdı. Patırtı çıkarırdı.»

«Uğraştı.»

«Belli ki yeterince uğraşmamış.»

«Ama...»

«Haydi, gel, bildircini soğutmayalım.»

Yemek salonunda yedik. Çarlık Rusyası tarzında döşen-
mişti. Ağır pirinç ve kristal. Perdeler herhalde Lenin bas-
madan önce Nicholas'ın sarayından araklanmıştı.

Bildircin yemek, dilimleri ayrılmış greyfurt yemek gibi
bir şeydi. Yarı hava, öbür yarı da deri. O minicik kuşun
öyle bütün halinde, ölü olarak servis yapılması içimi burk-
tu. Bir bakıma kendimi onun yerine koydum. Benim de her
şeyim dışımdaydı. İçimde pek az şeyim vardı. Ayaklarım ha-
vada, sırtüstü... en iyi başardığım iş. Çatalları hazırlayın,
baylar. Show bitti, Ginnie.

Şarap, şarap ve şarap. Her yemeğin yanında değişik bir
şişe. Her ata değişik bir cokey. Her fincana değişik bir ta-
bak. Bir şiir vardı buna benzer. Spenser'in... yoksa Chau-
ser'in miydi?

«Ginnie, iyi misin?» Soran Maggie idi. Konyak kadehi-
nin üst kenarı üzerinden bana bakmaktaydı. Peru'dan gel-
me konyak. Pasco pisko. Adı her neyse... eminim ki Nabisco
değildi. «Ginnie?»

«Ben iyiyim. Bıldırcına bayılıyorum.»

«O iki yemek önce gelmişti.»

«Benim sevgim sonsuzdur.»

Erkekler gülüştüler. Canlarına okumak istedim. «Gin-nie?» Maggie ayağa kalkıyordu. Kendi de hafif çakırkeyifmiş gibi bir numara yaptı. «Galiba biraz fazla şarap içmişim,» dedi. «Hava almak istiyorum. Benimle gelir misin? Bu erkekler zaten hep işten konuşuyorlar. Baylar, bizi biraz afe-der misiniz?»

Johnny ile Kevin ayağa fırladılar. Oyuncak askerler gi-bi... suratları yuvarlak, omuzları dik. Allahtan Maggie beni odadan dışarıya yürüttü.

«Onlardan nefret etmiyor musun?» diye sordum.

«Biraz. Evet, sanırım bu şart.»

«Tıka basa bıldırcın dolu ikisi de.»

«Nereye gidiyoruz?»

«Havuzun başına. Orası daha serin.»

«Beni havuza mı atacaksın?»

«Hayır. Yüzer kaçarsın, bir daha da seni göremem. İşte geldik. Otur şuraya.»

«Havuzuna kussam neler hissederdin?»

«Pek iyi şeyler değil. Ama sen kendini daha iyi hisse-derdin. Ayaklarını uzat. Tanrı aşkına rahat bırak kendini! Benden bu kadar mı korkuyorsun!»

«Evet.»

«İyi. Çünkü ben de biraz korkuyorum.»

«Ha-ha-ha.»

«Doğru söylüyorum.»

«Ho-ho-ho. Neden korkuyormuşsun?»

«Pek emin değilim.»

«Annem olduğunu onlara söylerim diye korkuyorsun.»

«Söyledim sana. O senin kararın. Senin silahın. Eğer doluyrsa ateşle.»

«Dolu olan benim. İçkiyle.»

«Biliyorum. Bazen insan içkiliyken daha net düşünebi-lir. Yapay şeylerden sıyrılması kolay olur. Gerçek çırılçıplak ortaya fırlar ve 'İşte, buradayım,' deyiverir. Buna dayanmak güçtür.»

«Sen de sarhoşsun.»

«Belki. Biraz.»

«Senden nefret ediyorum, Anne.»

«İyi. Şimdi kendini daha iyi hissediyor musun?»

«Beni terkettin, bir daha da dönmedin.»

«Canımı kurtarmak için kaçıyordum. Bu özür dilemek için söylenmiş bir söz değil. Yalnızca bir açıklama.»

«Yine de nefret ediyorum senden.»

«Zaten nefret ettiğine göre, bari daha çok nefret edecek yeni sebepler vereyim sana.»

«Kaçtın ve bir daha dönmedin. Cevap ver soruma.»

«Hangi soruna?»

«Nasıl bana öyle şeyler yapabildin?»

«O soru değil. Bana neden korktuğumu sormuştun.»

«Emin değilim dedin. O da cevap değil.»

«Sanırım... şimdi eminim. Bilmek ister misin?»

«Bir yere gittiğim yok.»

«Biliyorum.»

«Ne?»

«Korktuğum bu işte. Kendim için değil, senin için korkuyorum. Ben kaçtığım zaman dayanamadığım bir hayattan, beni boğan bir evlilikten, beni sömürüp bitiren çocuklardan kaçıyordum. Yani kaçılacak bir şeyim vardı. Sen de kaçıyorsun ama belli bir şeyden kaçıyor değilsin. Hiçbir şeyden. Ben korkuyordum. Sen ise... delisin.»

«Kahrol, Anne.»

«Susmamı ister misin?»

«Hayır. Bu söz devam et demek. Ne zaman 'Kahrol, Anne' dersem hemen devam et. Kahrol, Anne.»

«Ginnie, ben kaçtığım zaman senin bugünkü yaşından on beş yaş daha büyüktüm. Ne yaptığımın farkındaydım. Sen değilsin. Biliyor musun ne yaptığını? Yani Johnny Farrar'la yaşamak konusunda.»

«Evet. Ne yaptığımı biliyorum.»

«O halde bana da söyle. Çünkü ben hiç anlayamadım.»

«Beni mutlu eden bir adamla yaşıyorum. Bana her istediğimi veriyor, her yere götürüyor. Ben bodrumlarda oturuyordum, Maggie.»

«İnsanlar bodrumlardan kurtulurlar. Ama altın kafeslerden her zaman kurtulunmaz.»

«Johnny Farrar'la yaşamaktan istediğim an vazgeçebilirim.»

«Kim diyor?»

«O diyor. Bana söyledi. Ne zaman gitmek istersem özgürüm gitmekte.»

«O sana göre fazla kurnaz.»

«Kahrol, Anne.»

«Ona ihtiyacın yok. Az bir zaman sonra kendi parana sahip olacaksın. Yarım milyon dolara yakın servetin olacak. İşe bak. Yirmi bir yaşında, mirasyedi, vücudu bir Venüs, suratı bir Mona Lisa... ne demeye kendini Johnny Farrar gibi bir sahtekârla harcıyorsun?»

«Johnny sahtekâr değil. Çok başarılı bir insan. Elektronik işi yapıyor. Dünyayı dolaşıyor. Konsoloslarla, bakanlarla konuşuyor. Rusya'da bile iş yapıyor! Sen o yarım bilgilerini nereden alıyorsun? Johnny'yı birkaç ay öncesine kadar hiç tanı mıyordun bile!»

«Ginnie, ben belli bir grup insanla düşüp kalkarım. Üç dört yüz kişilik bir gruptur bunlar. Birbirleri hakkında bildiklerini, o insan kendisi bile bilmez. Sen daha bu gruba dahil değilsin. Dahil olduğun zaman benim bildiğim her şeyi sen de bileceksin. Benim şu anda yapmaya çalıştığım şey, hiçbir zaman dahil olmamanı sağlamak.»

«Johnny hakkında ne biliyorsun? Ulu Tanrım, yoksa onunla da mı yattın?»

«Hayır. Henüz değil.»

«Vay canına! Amma tipsin! Neden onu kapıda karşılayıp ünlü Viva la France'ını çekmedin?»

«Ginnie, neden Johnny ile evli değilsin?»

«Çünkü henüz boşanamadım.»

«Neden boşanamadığını biliyor musun?»

«Çünkü hâlâ evli!»

«Boşanamamasının nedeni, hiçbir zaman evlenmemiş olması. İstersen bir an sus da bunu içine iyice sindir.»

«Kahrol, Anne.»

«Johnny Farrar'ın Amsterdam'da da bir kızı var. Senden daha genç. O da boşanmasını bekliyor. Bir kızı da Denver'de. Kayak hocası.»

«Denver mi?»

«Evet. Onlarla orada birlikte olduk. Kevin'le ben. Daha yeni döndük. Dünya güzeli bir kız sayılmaz ama, herhalde iyi kayakçı olmalı. Ginnie, bizim sınıfımızdan insanların bir kuralı vardır. Birbirimizi dışarıya gammazlamayız. Öyle yaparsak grubumuz kalmaz. Yalnız ikişer kişi kalırız ki ona

da dayanmak güç olur. Kevin'i gerçi çok severim ama, her ânımı onun yanında geçirmeyi düşünmek beni koşa koşa Stamford'a döndürmeye yeter. Johnny'yi gammazlayışımın nedeni, kendi kızım la fingirdediği için. Öyle olunca, kuralın da Allah belasını versin! Johnny Farrar Moskova'ya gittiği zaman bilgisayar ya da elektronik satmaya gitmez. Böyle şeyler, yönetim kurulları tarafından otomatik olarak yapılır. O oraya ya Olga ile, ya Nataşa ile, ya da Büyük Katerin'le yatmaya gider. Kremlin'deki hangi forsluya 'yoldaş' diyorsa onunla. Johnny Farrar'ın işi yalnızca eğlenmek ve sevişmek. Bütün yaptığı bu. Belki Kevin'in yaşına geldiği zaman biraz azaltır, bir kişiye konsantre olur. Ama o zamana daha yirmi yıl var. Sana bunun içinden iki yıl ancak verebilirim.» Sigarasını koca havuza fırlatıp bana gülümsedi. «Aşk bir kumardır, Ginnie. Elinde koz var sanırsın, sonu kof çıkar. Bak işte sevgili Johnny'miz geliyor. Ben topu yuvarlayayım, sen oradan pasını alırsın.»

Johnny bize doğru ilerliyordu. Elinde içkisiyle yaklaşırken bıldırcın yemiş bir kediye benziyordu. «İki kız neler kaynatıyorsunuz bakalım? Saatlerdir buradasınız?»

Maggie gülümsedi ve apaçık konuşmayı seçti. «Ginnie benim kızım. Konuşacak çok şeyimiz vardı.» Sonra dönüp eve doğru yürüdü. Bize katılmaya gelen Kevin'i yolda karşılayıp onu da geri çevirdi. Johnny ile beni yalnız bıraktı.

«Ne demek bütün bunlar?» diye sordu Johnny.

«Bu bayan kendini benim annem sanıyor.»

«Annen mi peki?»

«İlk defa duyuyorum. Galiba bu senin Bayan Barringer biraz sarhoş.»

«Herhalde. Oysa pek de çok içmemişti.»

«Sanırım biz gelmeden önce başlamış. Belki sabah kalktığında başlamış.»

«Himmmmm.»

«Johnny, ben sonumun onun gibi olmasını istemiyorum.»

«Haydi gel, içeri girelim.»

«Ağzından kaçırıldı. Kevin'le evli değilmiş. Adam onu istediği anda bırakabilir.»

«Belki de. Ama tersi de geçerli. Kadın da onu bırakabilir.»

«Onun yaşında, ha? Ne yapar sonra? Belki de Kevin'e vız gelir.»

«Bilemem. Onları o kadar da iyi tanımıyorum.»

«Herhalde. Senin evli olduğunu bile bilmiyordu.»

«Eh, özel hayatımı herkese anlatacak değilim ya! Haydi gel, tatlılar sofrada. Şimdi alevlendirecekler.»

«Biraz kendi kendilerine yansınlar, tamam mı, Johnny? Eğer boşansan benimle evlenir miydin? Hemen?»

«Bir dakikada.»

«Karin nerede oturuyor? Chicago'da mı? Belki de onu ziyarete giderim. Biraz sohbet ederiz.»

«Ne zamandan beri Bette Davis kesildin sen?»

«June Allyson olmaktan vazgeçtiğimden beri.»

«Bil bakalım doğru anlamış mıyım! Karımla görüşüp onunla konuşmak istiyorsun. Ondan beni... bırakmasını isteyeceksin, tamam mı?»

«Evet. Öyle bir şey.»

«Aslında demek istediğin... bir karım olduğuna inanmıyorsun.»

«Aklımdan geçmedi değil.»

«Yalan söylediğime mi inanıyorsun?»

«Eh, anlamamanın bir tek yolu var, öyle değil mi? Eğer yanılmışsam senden özür dilerim.»

«Fazla kolay bir çözüm. Bana güvenmediğini anlayınca kendimi nasıl hissederim sanıyorsun?»

«Önce gururlanmayı deneyebilirsin. İlgiyi gösterir.»

«Ginnie, beni öyle hayal kırıklığına uğrattın ki...»

«Biliyorum. Ama karını nerede bulabilirim? Bir telefon numarası ver bana, Johnny. Herhangi bir numara. Uyduruver bir tane. Hey... gözleri ne renk? Saçları? Belirgin bir iz veya işareti var mı? Hobileri var mı?»

«Boşuna uğraşma, Ginnie.»

«Tercüme edersen, bu söz, böyle bir insanın bulunmadığı anlamına gelir. Eh, eyvallah o halde.»

«Nereye gidiyorsun?»

«Bilmiyorum. Denver'e, Amsterdam'a, Moskova'ya. Rüzgâr nereye eserse oraya.»

«Ginnie...»

«Bana istediğin zaman gidebilirsin demiştin. Ben de... şimdi gitmek istiyorum.»

«Ne söyledi sana?»

«Senin susmak yoluyla söylediğinden fazlasını değil.»

«Ginnie...»

«Aşk bir kumardır, Johnny. Elinde koz var sanırsın, kof çıkar... ya da ona benzer bir şey.»

Havuzun çevresinden dolaştım ve arkama hiç, ama hiç bakmadım. Aydede havuzun içindeydi. Ne kadar yükselmiş olmalıyım ki ona tepeden bakıyorum diye düşündüm. Bu düşünce bile oradan ayrılmamı engellemedi. Bette Davis gidiyordu. Doğrudan doğruya Denver ve Amsterdam demekle Maggie'yi biraz suçlu düşürdüğümün farkındaydım ama, o nasılsa bir yolunu bulur kendini kurtarırdı. Onun benden istediği şeyi yapmakta olduğumu biliyordum. Eğer Johnny beni istiyorsa, beni gerçekten, tam anlamıyla seviyorsa, gelirdi peşimden. Ama pek sanmıyordum. Ben gelmemiştii. Johnny de gelmezdi. Maggie söylemişti bunu. Haklıydı Maggie. İşin aslını ararsanız, her şeyi en iyi anneler bilirdi. Bir şey daha öğrenmiştim bu arada. Kadınlar 'beni istediğin zaman bırakabilirsin' diyen erkeği hiçbir zaman bırakmazlar. 'Her zaman yanımda kal,' diye yalvaran erkeği bırakırlar hep. Bir yaz gecesi felsefesi. Zengin sevgiliyi bırakırken. İsteyen tamponunun arasına yerleştirsın... kullansın.

Limuzin arabamızı ve şoförü garajın yanında buldum. Beni görür görmez hazırola geçti. Hemen koşup kapıyı açtı. «Eve mi, Bayan?»

Bindim. «Benim evim yok.»

Öteki taraftan koşarak dolaştı, direksiyona oturdu. Arabayı çalıştırırken dikiz aynasından bana bakıyor, pek şaşır-mış görünüyordu. «Otele mi bayan?»

«Havaalanına.»

«Havaalanına mı?»

«Lütfen.»

Arabayı bahçe yolundan sürdü. «Otele uğrayıp bazı eş-yalar almak ister miydiniz, Bayan?»

«Hayır.»

«Biri mi hastalandı, Bayan?»

«Evet. Ben. Bıktım her şeyden.»

«Başüstüne, Bayan.»

Havaalanına geldik. Ben American Airlines havayolunu seçtim. Reklamları iyi olduğu için. Üstüme yapışan mavi el-bisem ve dirseklerime kadar gelen eldivenlerimle, birinci sınıf yolcusu olarak New York'a uçtum. Uçağa binerken şoförden yirmi dolar borç almıştım. Adamın üstündeki para o ka-

dardı ama, yine de benim üstümdekiinden yirmi dolar fazlaydı. Buna ihtiyacım olacaktı. New York'a vardığımda taksi için falan. Adamın parasını Johnny nasılsa öderdi. Uçak biletimi Amerikan Express hesabına geçirttim. Johnny'nin kartıyla. Ve tecrübe hanesine kaydettim.

Yolculardan bazıları bana kuşku ve alayla baktılar ama, hostesler bunun bir gönül işi olduğunu anlamışlardı. Var olsun hostesler! Durmadan aşık olan insanlar! Bir dahaki dünyaya gelişimde yassı göğüslü, ciddi tayyörlü bir hostes olacaktım ben de. Kocaman bir apartman dairesinde sevimli delikanlılarla oturacak, merdiven parmaklıklarına yaslanı yaslanı sevişecektim.

Zıyanı yok, diye düşündüm. Maggie bana borcunu ödemişti. Ben'i kaybettirmekle verdiği zararı, beni Johnny'den kurtararak kapatmıştı. Artık öksüz sayılmazdım. Ağlamama gerek yoktu. Vive la Mama!

Nex York soğuktu. Hele incecik tuvalet ve burnu açık pabuçlarla yolculuk yapanlar için. Havaalanından bir taksiye bindim. İstesem bir düzine taksi tutardım. Bu kılığım la ortaya çıkınca, beni kapabilmek için birbirlerinin üzerinden atlamaya çalışıyorlardı.

Manhattan'a gelirken içimde asude bir duygu vardı. Ve bol da ateş. Doğuluydum ben. New Yorkluydum aslında. Eğer bir yuvam varsa, o da doğudaydı. New York'ta. Ağaçlar gibi yaprak yenileyen, her mevsim başka renge giren bir insandım. İşin incelemesini yapsam, her sefer eski bir aşkı yeniyle değiştirişimin dönence günlerine rastlayacağından da emindim.

Delmonico'nun önüne geldim. Kapıcı gülümsedi. Beni tanımıyordu. Gece elbisesiyle, bavulsuz gelmem onu şaşırtmadı. Üstümde blucin, arkamda bir taksi dolusu elbiseyle gelmişliğimi de görmüştü. Alıştı Çılgın Ginnie'ye. Yirmi doları olduğu gibi taksiye verdim. Cömertliğimden değil. Daireme çıktığımda hiç param olmamasını istediğim için. Bir tür sembolizm... anlamı da her neyse.

Bu da bir şeyi kanıtlamazdı ya! İstedğim paraysa, dolap kapaklarından birini tutup açmam yeterdi. Bulduğum şey en azından elli dolar olurdu. Bardağıma öyle koyu bir viski doldurdum ki kulaklarım dikiliverdi. Bunu iki kere tekrarladım. Belki de üç kere... orasını hatırlamıyorum. Ortalıkta dolaşırken kendimi hırsız gibi hissettim. Burası artık benim

değildi. İnsan ev sahibini terketti mi, evi de terketti demektir. Bu kesin bir yasa.

Sarhoştum. Araba kullanmamam gerektiğini biliyordum. Yatağa uzandım. Başucumdaki dolabın kapağına yetişerek tutup açtım, giysilerime baktım. Oracıkta sahneye çıkmaya hazır revü kızları gibi bekliyorlardı. Benim değildi artık bunlar. Yerime kim gelecekse ona miras kalacaktı. Ama kişilik sahibi biriye hepsini yakar, Johnny'yi yeni baştan alışverişe çıkarırdı.

Tek istediğim, bale mayomla blucinim, bir de keten spor pabuçlarımdı. Buraya bunlarla gelmiştim. Hak yerini bulacaksa, bunlarla da gitmeliydim. Bu soylu düşünce aklımdan geçerken bile anlamıştım bunun ahmaklık olduğunu. Konuya başka bir açıdan bakmak da mümkündü. Daha iyi bir açıdan. Johnny'nin bana verdiği her şeyi hakkımla almıştım. Onun metresi olmak, bunların hepsinin yasal ve ahlak dışı biçimde benim olması demekti. Biz nişanlı değildik ki caydım diye yüzüğünü geri vereyim! Yalan söylenmişti bana. Sömürülmüştüm. Oyalanmış, kullanılmıştım. Sonunda elimde kalan da yalnızca kötü bir şöhretle, annemden iyi bir zılgıttı.

Eski bavulumu buldum, içine biraz oradan, biraz buradan bir şeyler tıktırdım, kapının eşiğinde durdum, mavi elbisemle kırılarak kendime en önemli soruyu sordum. «Hangi cehenneme gidiyorsun?»

Sorguyu telefonun sesi yarıda kesti. Bavulu yere bıraktım, gidip cevap verdim. Ancak beşinci zilde açabilmişim çünkü lanet olası makine her hamlemde avucumdan kaçıp duruyordu. Arayan otel santralıydı. Bana Bay Farrar'ın birkaç kere aradığını, gelir gelmez kendisini Los Angeles'den aramamı istediğini söylüyordu. Ona cevap olarak, gelir gelmez Bay Farrar'ı Los Angeles'den ararım, dedim. Ama henüz gelmediğime göre, lütfen Bay Farrar'a benim pencereden atlamış olduğumu ve telefona bu nedenle gelemeyeceğimi söylemesini rica ettim. Kız bana bunları kendim söylememi önerdi ve Johnny'nin sesi duyuldu.

«Ginnie?..»

«Hayır. Ben Betsy Ross. Concord'da olup bitenden sonra beni ne cesaretle arıyorsun?»

«Ginnie... nasıl böyle gidebildiğini aklım almıyor. Hawkins seni havaalanına götürdüğünü söylediği zaman...»

«Hawkins'in Allah belasını versin. Benim asıl merak ettiğim, sen bu lanet olası bayrağın üstüne kaç tane yıldız istiyorsun, George? Massachusetts de dahil olacak mı, olmayacak mı? Bir an önce karar vermeleri gerek. Bana sorsalar, dahil olmasın derdim çünkü on üç sayısı uğursuz bir sayı zaten.»

«Seni seviyorum. Geri dönmeni istiyorum.»

«Peki bu yılbaşı teklifi konusunda ne yapmamı istiyorsun? Elalemin karda buzda kıcı donuyor, sen Barringerlerin havuzunu bir baştan bir başa, yüzen koltuk üstünde geçmekle uğraşıyorsun.»

«Beni dikkatle dinlemeni istiyorum, tamam mı? O cingöz çeneni bir an kapayıp benim konuşmama izin vermeni istiyorum. Yapabilir misin bunu?»

«Sen her zaman konuşuyorsun. Bir sen, bir de o boşboğaz Patrick Henry. Siz ikiniz olmasaydınız bu ülke hâlâ İngiltere toprağı olurdu. Ben de bu lanet olası bayrağı dokumak zorunda kalmazdım! **Üstüme basma** diye yazmak için hangi harfler kullanılıyordu?»

«Ginnie, bak şöyle yapalım. Ben çarşamba günü New York'ta olacağım. Yani dört gün var. Evlenme konusunu o zaman kararlaştırırız.»

«Harika. Martha'ya ne söyleyeceksin peki?»

«Kime?»

«Karına. Martha'ya.»

«Sen sarhoşsun. Sarhoş musun, Ginnie?»

«Karın yok, değil mi, bebek?»

«Yok. Ama olacak.»

«Tanıdığım biri mi, bebek?»

«Betsy Ross diye bir çocuk.»

«Ömrümde duymadım. Hangi eserlerde rol almıştı, bebek?»

«Ginnie, çarşamba günü oradayım. O güne kadar kendini oyalayacak bir şeyler bulabilir misin?»

«Bulurum. Meksika'yı istila edeyim diye düşünüyorum. Ya Meksika'yı, ya da Kanada'yı. İkisinden birini. İkisi de yolumun üstünde zaten.»

«Olduğun yerde kal. Takviye kuvvetler yolda. Seni seviyorum. Allahaismarladık.»

«Güle güle, George.»

Kapattık. Geliyordu peşimden. «Peşimden geliyor, Mag-

gle. Duydun mu, hey? Dört gün sonra burada olacak. Ne dersin bu hıza? Yeterli mi sence? E, ne bekliyordun yani? Bir sonraki uçağa mı atlayacaktı? Ama Maggie, sen de çok mantıksız davranıyorsun. Yo, Denver'e uğrayacağını sanmıyorum. Ne dedin? Evet. Evet, lanet olsun. Herhalde haklısın, bebek. Bu da yeni bir uyutma numarası. Tabii öyle. Beni yumuşatmaya, kandırmaya çalışıyor. Yeterince soğuyunca tekrar kazanın üzerine oturabileceğini hesaplıyor. Bak, sana söylüyorum, anne, ben Johnny dönsün diye dört gün burada bekleyecek değilim. Buradan hemen ayrılıyorum çünkü herkes sarhoş burada.

Bana gelmiş bir mektup gördüm. Antika masanın üzerinde. Candy'den. İki hafta önce gelmiş. Açıp okudum. Deliydi bunlar. Don'la ikisi New Haven'e gitmişlerdi. Don orada Arnie Felsen'in eserinin yönetmenliğini yapıyordu. Onlara içimden iyi şanslar diledim, kendi kendime eski günlerdeki gibi biraz ağladım... ne gidebileceğim bir yerim vardı, ne eşim dostum, ne de yüzüne telefonu kapatabileceğim ve kendi kendime onun orada var olduğunu kanıtlayabileceğim bir telefon numaram.

Ben. Bilincime doğru yüzüverdi. İtoğlu it. O konunun üzerindeki kapağı sımsıkı kapalı tutmayı oldukça başarmıştım. Ama geçmişim bugünüme saldırınca, geleceğim de ancak havai fişek şenliği kadar planlı olduğunu belli edince, kapak kendini atıverdi. Ve beni ağlatan insan başını gösterdi.

Onda benim olan öyle çok şey vardı ki! Ben de de ona ait olan öyle çok şey vardı ki! Bu yüzden ayrılık nerede başlıyor, fermuar nereye rastlıyor, dikişler nereden geçiyor, bilmek zordu. Biz bir saatin yelkovaniyla akrebi gibiydik. Öteki yanımızda olmadıkça saatin kaç olduğunu asla bilemezdik. Kaç kere benim kafamda şekillenen kelimeleri o benden önce söylemişti!

Seviştığımız zaman öyle bütünleşmiş oluyorduk ki, tek insan gibiydik. Birbirimize sımsıkı kaynaşıyorduk. Bir kapının altından geçebilecek kadar yassılıyorduk. Bir artı birin bire eşit olduğunu kaç kere kanıtlamış, matematikçilerin aklını başından almıştık.

Birbirimizden uzak olduğumuz zamanlarda da, çekim gücü Çin'deki kocaman çanlar gibiydi. Aslında hiçbir zaman

çekip gitmemiştim. Yalnızca numara yapmışım öyle. Veda numarası. Sırf budala durumuna düşmemek için.

Onun nelerle meşgul olduğunu, haritaya batırılmış iğnelerle bakarcasına izleyebilmişim... hiç değilse bir süre. «Şu anda şurada, şimdi oraya gidiyor. Ben orada, şimdi oraya taşınıyor.» Aramızda ne yılbaşı kartları gidip gelmişti, ne de doğum günü armağanları. Çünkü aradaki köprü fazla uzamıştı. Ama önemi yoktu. Yine beraberdik. Ameliyatla ayrılmış yapışık ikizler gibi. Korsikalı kardeşler gibi. Onun canını yaksanız, ben hissederdim. Benim canımı yaksanız, cminim ki bilirdi.

Öyle güzel bir hikâyeyi yaşıyorduk ki! Koca bir kentte iki küçük çocuk! Ama birisi çıkmış, hikâyenin içine birkaç kötü sayfa karıştırmıştı. Sarsmıştı o güzel aşkı birden.

Sessizliğin ve akortsuzluğun yerine baladlar ve çello'lar olmalıydı. Yüksek kulelerin tepesinde dalgalanan bayraklar, sevgi dağıtan insanlar olmalıydı. Şatolar olmalıydı bence.

Bale mayom, blucinim ve keten spor pabuçlarımla otelden çıktım. Başka her şeyi bıraktım. Eğriye eğri, doğruya doğru. Buraya böyle gelmişim madem... böyle gidecektim.

ben

1954

New York'a doğru uçarken içimde tatsız bir duygu vardı. Yüzüme gözüme bulaştırmıştım Los Angeles işini. Davranışım örnek gösterilecek türde değildi. Duyduğuma göre Faulkner'le Fitzgerald da böyle davranmışlardı bu konuda. Ama onlar Faulkner'le Fitzgerald'dı. Ben ise Hammacher ile Schlemmer bile değildim.

Gamımı dağıtmak için içkiye yumuldum. Ama üzerimde bir «son şans» gölgesi dolaşıyor, beni sürekli tedirgin ediyordu. Uçağa benimle birlikte binmiş, pencere yanındaki koltuğu benden kapmaya çalışmıştı. Dirseğimle onu kenara itip yerime geçmeyi başarmıştım ama, o da yanıma, yol kenarındaki koltuğa yerleşmişti. Oysa uçakta öyle çok boş yer vardı ki, nereye istese oturabilirdi. Birinci sınıf salonuna bile. Önce, pilotların yanına bile. Neden beni seçiyordu?

Neden beni seçtiği ortadaydı. Ben davet etmiştim onu. California'ya ayak bastığım günden, Steiner'in beni karşıladığı andan başlayarak. Öyle küstah gezinmişim ki ortada, «son şans» duygusunun kokumu alıp peşime düşmesi kadar doğal bir şey olamazdı. Bütün yanlış adımlarımı, bir leoparın tavşanı izlemesi gibi izlemişti hep.

Stüdyolarla ilişkilerimde budalaca davranmıştım. Sam Gaynor'a güvenmem ise tam kabaklıktı. Dostlarımı düşman etmişim kendime. Ajanları tedirgin etmiş, kadınları rezil etmişim. İnsan denen hayvanı her olayda küçümsemiş, kendi kendimi mahvetmek eğilimimi güzel sanatlardan biri düzeyine çıkarmıştım.

Uçak öğlene doğru tekerleklerini idlewild havaalanına değdirdi. Bavulum olmadığı için ilk taksiyi kapmam güç

olmadı. Şoföre, «Manhattan,» dedim. «Doğu Seksen Üçüncü Sokak.» İndiğim zaman çok iyi tanıdığım o binanın önünde duruyordum.

Beş kat. Herhalde Candy orada olmalıydı. Ya da Don. Ya da ikisi. Ama yoktu. Ev kilitliydi. Ne kadar önce, bilemem ama, aynı sahneyi bir kere daha oynamıştım. Başka türlü bir umutsuzlukla dönmüş, şatoyu yine böyle kilitli bulmuştum.

En üst basamağa oturdum. Orayı bir zamanlar aşkla kut-samıştım. Puromun dumanlarını merdiven parmaklıklarının arasından üflemeğe koyuldum. Bunu da bir kere daha yap-mıştım. Onun hayali onca zamandan bana doğru bir kere daha uçtu.

Gülen bir atkuyruğu... hayatımın en güzel zamanının arkadaşı, ayrılışımızın aniliğiyle zihnimde olduğu gibi don-muştu. Tam iki yıl boyunca kalmıştı orada. Onu atmak için gösterdiğim bütün çabalara rağmen hem de. Öylece dur-muştu. Onu uzağa uçuran olaydan etkilenmeksizin, değişmek-sizin, yaralanmaksızın. Kafamdaki Ginnie kovulmaya da, paslanmaya da meydan okumuştı.

Yorgundum. Uyumama birkaç saniye kalmıştı. Uyku çevremi bir battaniye gibi sarıyor, her kusursuz dakika, ancak bir sonraki dakikayı geciktirebildiğin sürece var olabilir, diye fısıldıyordu kulağıma. Peşpeşe gelen resimler yıkıcıydı. Her biri, bir öncekinin etkisini yok ediyordu.

Merdivende bir kız. Kübist resimlerdeki gibi yukarıya doğru uçuyor. Yüzü, fotoğrafı developpe eden makinede olduğu gibi, giderek bulanıklıktan kurtuluyor, netlik kazanıyor. Bana doğru attığı her adım onu daha berrak görmemi sağlıyor.

Kız. Sarışın. Güzel. Ginnie.

ginnie

1954

Delmonico'dan çıkıp Park Caddesi boyunca yürürken doguya sapınca, Seksen Üçüncü Sokak'a pek de uzak olmadığımı fark ettim. Eğitilmiş bir güvercin gibi, düşünmeden oraya yöneldim.

Dört merdiven çıkıp sahanlığı kıvrıldığım zaman onu gördüm. Orada oturuyordu. **Bizim** basamağımızda. Üstüne puro dumanı giymişti. Onları bana doğru itip duruyordu.

O son merdivenin üç basamağını çıktım. Dört. Yavaşça. Beş, altı... elini bisküvi kavanozuna daldırmışken yakalanan bir çocuk gibi suçlu... masumum bile diyemeden, ama yakalandığını bilerek. Yedi, sekiz... Tanrım, bu gerçek mi? «Ben?»

«Ginnie?»

Cesaret, kızım. Kendini tart. Kibar ol. «Ulu Tanrım!» Ayağa kalktı. «Bunu daha önce de yaşadık,» dedi.

«Galiba.» Bir adım daha. Koşmak istiyordum. Sarılmak, yutmak istiyordum. Ama ağır ol, kızım. Soğukkanlı ol. Kendini tart. «Askerden döndün mü?»

«Ginnie, ben kötü şeyler yaptım.»

«Ben de.»

«Her şeyi mahvettim. Her şeyi. Çorba oldu hepsi. Dünyanın en sağından en soluna kadar.»

«Ve en tepesinden en dibine kadar.»

«Hiçbir şeyim yok. Ne elbisem, ne diş fırçam.»

«Benim de.»

«Ne de daktilom.»

«Olsun! Zaten yazmasını bilmezsin ki!»

«Peşimde bir adam var. Beni arayabilir. Öldürmek için.»

«Benim de. Evlenmek için.» Bir adım daha. Koşmama. nasıl engel olmalı?

«Çok güzel görünüyorsun.»

«Saçlarım değişti.»

«Burası kilitli. Anahtarın var mı?»

«Ne zaman yoktu ki?»

«Öyle.»

Bir adım daha. Ne kadar da yorgun görünüyor. Kaybolmuş bir çocuk gibi. «Sana bir şey söyleyeyim mi? İki haftaya kadar mirasa konuyorum.»

«Ben iki haftaya kadar muslukçu oluyorum.»

Yanında durdum. Sıcaklığımı hissedebiliyor mu acaba? Her zaman üstümde taşıdığım anahtarımı arıyorum. Hangi çantamı alırsam alayım, içindedir o anahtar. «Telefon edip konuşmadan kapayan bendim.»

«Biliyorum.»

«Çocukça bir şeydi.» Gir şu deliğe, aptal anahtar.

O uzanıp anahtarı alıyor. «Konuşalım mı o konuyu?»

«Hangi konuyu?»

Kapıyı açıyor. «Maggie'yi.»

«Oluur. Ama yüz yıl geçince kimin umurunda olacak?»

«Bizim.»

Kapı açıldı. İçeriye giriyorum. Ah, sevgili tanrım!

«Seni seviyorum, Ginnie.»

«Peki.»

«Her zaman sevdim. Ve içtenlikle inanıyorum ki... iki insan, yani iki akıllı insan...»

«Ben?»

«Evet?»

«Şaapsak olmaz mı?»

Kapı kapanıyor. Hayat başlıyor. Dünyada bu kadar mutlu bir kız olabilir mi?

ÇILGINLAR GİBİ

HERMAN RAUCHER

“..... Ginnie... beş gün ve altı gece boyunca Ginnie. Ne saatin kaç olduğunu biliyorduk ne de hangi gün olduğunu... Yemekleri aklımıza geldikçe yiyor, benzinimiz bitince uyuyorduk. Bir tek tuvalete giderken ayrılıyorduk birbirimizden. Televizyonu açıyor, sonra unutup seyretmiyorduk. Kendi eğlencemiz daha çekici geliyordu bize... Gazetelerle ilgimiz yoktu. Havanın nasıl olduğu vız geliyordu... Telefon ise, fişe takılı olmayan bir eşyaydı. Hayat yatay yaşanıyordu. Ne zaman birbirimize elimiz değse, kendimizi yatay durumda buluyorduk...”

Bütün dünyada kitapseverlerin ve sinema meraklılarının '42 YAZI adlı yapıtıyla tanıdıkları Herman Raucher, hem uygulandırı, hem güldürücü, olağanüstü bir aşk öyküsü sunuyor ÇILGINLAR GİBİ'yle...